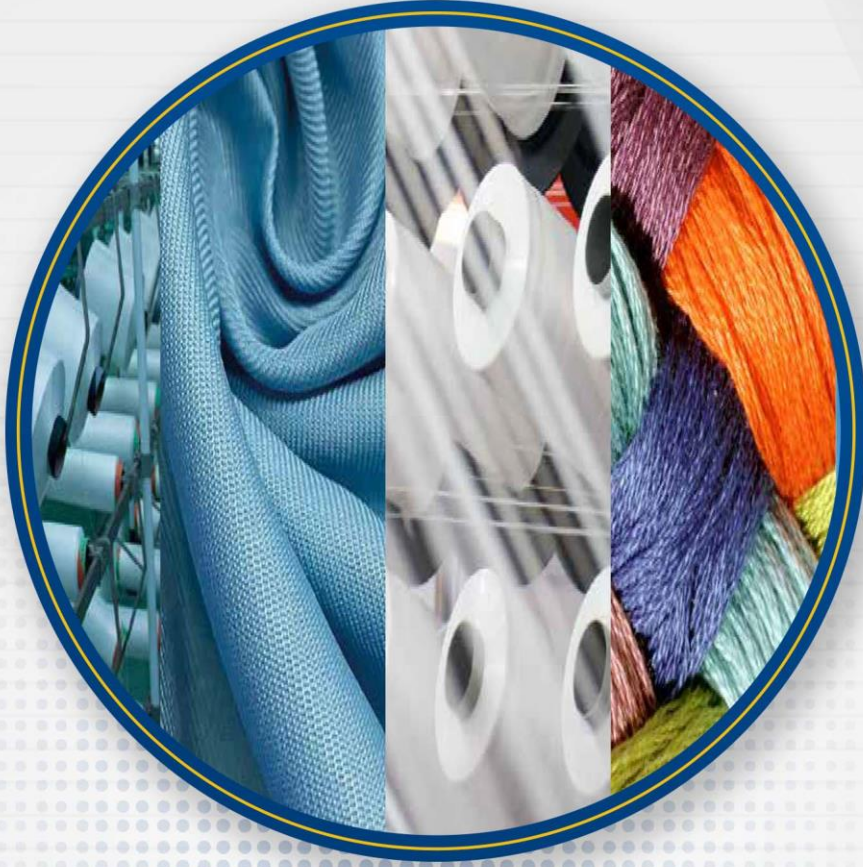

TEKSTİL SEKTÖRÜ MEVCUT DURUM ANALİZİ RAPORU

SAYI: İPAR-4

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ

NİSAN 2022

www.gaib.org.tr

@gaibgaziantep

@gaibinfo

@GaibGaziantep

/gaibgaziantep

İÇİNDEKİLER TABLOSU

SUNUŞ	14
GİRİŞ	15
1 DÜNYA'DA DERİ, TEKSTİL VE HAZIR GİYİM SEKTÖRÜ	17
1.1 Kullanılan Veriler	17
1.2 Deri ve Deri Ürünlerinin Dış Ticareti	17
1.3 Tekstil Ürünlerinin Dış Ticareti	19
1.3.1 Elyaf lar	24
1.3.2 İplikler	43
1.3.3 Dokuma Kumaş lar	59
1.3.4 Ö rme Kumaş lar	74
1.4 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eş ya, İşlemeler	83
1.5 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eş ya 96	96
1.6 Giyim Eş yalarının Dış Ticareti	104
1.6.1 Ö rme Giyim	104
1.6.2 Dokuma Giyim	113
1.6.3 Hazır Eş ya	122
2 TÜRKİYE'NİN DERİ, TEKSTİL VE HAZIR GİYİM İHRACATI	132
2.1 Deri	132
2.1.1 Ham Post lar, Deriler (Kürkler Hariç) ve Köseleler	132
2.1.2 Deri- Saraciye Eş ya, Eyer- Koş um Takımları, Seyahat Eş ya, El Çantaları vb. Mahfazalar, Hayvan Bağırsağından Mamul Eş ya	134
2.1.3 Kürkler ve Taklit Kürkler, Bunların Mamulleri	135
2.1.4 Ayakkabılar, Getrler, Tozluklar ve Benzeri Eş ya, Bunların Aksamı	136
2.2 Tekstil	137
2.2.1 İpek	137
2.2.2 Yapağı ve Yün, İnce veya Kaba Hayvan Kılı, At Kılından İplik ve Dokunmuş Mensucat	138
2.2.1 Pamuk, Pamuk İpliği ve Pamuklu Mensucat	139
2.2.2 Dokumaya Elverişli Diğer Bitkisel Lifler, Kâğıt İpliği ve Kâğıt İpliğinden	142
2.2.3 Sentetik ve Suni Filamentler, Şeritler ve Benzeri Sentetik ve Suni Dokumaya Elverişli Maddeler	143
2.2.4 Sentetik ve Suni Devamsız Lifler	145
2.2.5 Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat, Özel İplikler, Sicim, Kordon, İp, Halat ve Bunlardan Mamul Eş ya	147
2.2.6 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eş ya, İşlemeler	149
2.2.7 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eş ya	151
2.2.8 Ö rme Eş ya	152
2.3 Hazır Giyim	154
2.3.1 Ö rme Giyim Eş ya ve Aksesuarı	154
2.3.2 Ö rülmemiş Giyim Eş ya ve Aksesuarı	157
2.3.3 Dokunabilir Maddelerden Hazır Eş ya, Takımlar, Kullanılmış Giyim ve Dokunmuş Diğer Eş ya, Paçavralar	160
3 DÜNYA'DA TEKNİK TEKSTİL DİŞ TİCARETİ	163
3.1 Teknik Tekstilin Tanımı	163
3.2 Teknik Tekstil Ticareti	165
3.2.1 Naylon veya Diğer Poliamidlerden Yüksek Mukavemetli Filament İplikler (Perakende Satış a Hazır Dikiş İplikleri ve İplikler Hariç)	165
3.2.2 Aramidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş	165
3.2.3 Diğer Naylon veya Diğer Poliamidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş	166

3.2.4	Polyesterden Yüksek Mukavemetli İplikler; Dikiş İpliği Hariç, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş	167
3.2.5	Viskoz İpeğinden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş.....	168
3.2.6	Sentetik ve Suni Filament İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Olarak Satılacak Hale Getirilmiş.....	169
3.2.7	Naylon veya Diğer Poliamidlerden veya Polyesterlerden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat 170	
3.2.8	Viskoz İpeğinden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat.....	171
3.2.9	Dokumaya Elverişli Maddelerden Votka ve Vatkadan Mamul Eşya, Kırpıntılar (Uzunluğu <= 5mm), Dokumaya Elverişli Maddelerin Toz ve Tarazları.....	172
3.2.10	Keçeler (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın).....	173
3.2.11	Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın).....	174
3.2.12	Dokumaya Elverişli Maddelerle Kaplanmış Kauçuk İp ve Halatlar, Kauçuk/Plastik Emdirilmiş, Kaplanmış veya Sıvanmış İplik, Monofilamentlerden Şerit, vb.	176
3.2.13	Dokunabilir İpliklerden Metalize İplikler, İp, Şerit/Toz Şeklindeki Metalle Birleştirilmiş/Metalle Kaplanmış 54.04 veya 54.05 Pozisyonundaki Şerit, Vb.....	177
3.2.14	Sicimler, Kordonlar İp ve Halatlar.....	178
3.2.15	Sicim, İp veya Halattan Düğümlü Ağlar; Dokumaya Elverişli Maddelerden Hazır Balık Ağları ve Diğer Hazır Ağ Ve Fileler	179
3.2.16	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan/Belirtilmeyen 54.04 veya 54.05'teki İplik, Şerit, Sicim, Kordon, İp veya Halatlardan Eşya 180	
3.2.17	Metal İpliklerden ve Metalize İpliklerden Dokunmuş Mensucat; Giyim Eşyasında, Döşemecilikte Vb. İşlerde Kullanılan.....	181
3.2.18	Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Polyesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli.....	182
3.2.19	Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç)	183
3.2.20	Linoleum ve Sivama veya Kaplama Maddesinin Dokumaya Elverişli Mesnet Üzerine Tatbiki Suretiyle Elde Edilen Yer Kaplamaları	184
3.2.21	Kauçuklu Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç)	185
3.2.22	Dokunmuş veya Örülmüş Fitiller (Lamba, Ocak, Çakmak, Mum, Vb. İçin), Beyaz Alevli Lambalar İçin Gömlekler, Vb.	186
3.2.23	Tulumba Hortumları ve Benzeri Hortumlar / Dokumaya Elverişli Maddelerden.....	187
3.2.24	Taşıyıcı Kolanlar ve Transmisyon Kolanları / Dokumaya Elverişli Maddelerden	188
3.2.25	Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler ve Eşya (GTİP Kodunun 7 Nolu Notuna Bakınız) / Dokumaya Elverişli Maddelerden	189
3.2.26	Kauçuklu Mensucat, Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Mensucattan Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe) 190	
3.2.27	Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/ Tırtıl/ Şenetten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örülmemiş/Kroşe Olmayan).....	191
3.2.28	Dökme Maddeler İçin Esnek Mahfazalar / Sentetik-Suni Maddelerden	192
3.2.29	Ambalaj İçin Polietilen ve Polipropilen Şeritlerden ve Benzerlerinden Diğer Torba ve Çuval	194
3.2.30	Vagon ve Mavna Örtüleri, Tente ve Dış Storlar; Çadır, Kayıklara, Deniz veya Kara Taşıtlarına Mahsus Yelken, Kamp Eşyası..	195
3.2.31	Yer, Bulaşık, Toz Bezi ve Benzeri Temizlik Bezleri.....	196
3.2.32	Her Türlü Tekstil Malzemesinden Cankurtaran Yelekleri ve Kemerleri.....	197
3.2.33	Cam Lifleri (Cam Yünü Dahil) ve Bunlardan Eşya (İplik, Dokunmuş Mensucat Gibi)	198
3.2.34	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Emniyet Kemerleri	199
3.2.35	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Hava ile Şişmeli Hava Yastıkları (Airbag) ve Bunların Aksam ve Parçaları	200
3.2.36	Paraşütler (Sevk Edilebilir Paraşütler ve Paragliderler Dahil), Rotoşütler ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı)	201

4 TÜRKİYE'NİN KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN İHRACATI203

4.1	Hastalar veya Cerrahlar Tarafından Cerrahi Operasyonlarda Giyilen Tek Kullanımlık Uzun Elbiseler (Sivil Kullanım İçin) 203	
4.2	Hastalar veya Cerrahlar Tarafından Cerrahi Operasyonlarda Giyilen Tek Kullanımlık Uzun Elbiseler (Savunma Amaçlı)	203
4.3	Dokunmamış mensucattan diğer giyim eşyası (örülmemiş veya kroşe olmayan) – Diğerleri (Sivil Kullanım İçin) ..	203
4.4	Dokunmamış mensucattan diğer giyim eşyası (örülmemiş veya kroşe olmayan) – Diğerleri (Savunma Amaçlı) ...	204
4.5	Erkek/Erkek Çocuk için Radyasyon Koruma Elbisesi; Kaplanmış, Sıvanmış, Emdirilmiş (Sivil Kullanım İçin)	204
4.6	Erkek/Erkek Çocuk için Radyasyon Korunma Elbisesi; Kaplanmış, Sıvanmış, Emdirilmiş (Savunma Amaçlı)	204
4.7	Kadın/Kız Çocuk için Radyasyon Korunma Elbisesi; Kaplanmış, Sıvanmış, Emdirilmemiş (Sivil Kullanım İçin)	204
4.8	Önlükler-Pamuktan Erkek/Erkek Çocuk için (T 76)	204
4.9	Koruyucu Elbiseler-Pamuktan Erkek/Erkek Çocuk için (T 76).....	204
4.10	Önlükler-Sentetik/Suni Liften Erkek/Erkek Çocuk için (T 76)	205
4.11	Koruyucu Elbiseler-Sentetik/Suni Liften Erkek/Erkek Çocuk için (T 76)	205
4.12	Kadın/Kız Çocuk için Önlük, Gömlek ve Diğer Mesleki Kıyafet; Pamuktan (T 76)	206
4.13	Kadın/Kız Çocuk için Önlük, Gömlek ve Diğer Mesleki Kıyafet; Sentetik/Suni Mensucattan (T76).....	206

4.14	Kadın/Kız Çocuk İçin Diğer Giyim Eşyası; Dokunabilir Diğer Maddelerden (T161)	206
4.15	Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil) Diğerleri; Örmeye veya Kroşe, Diğerleri (T67)	207
4.16	Dokunmamış Mensucattan Yapılmış Cerrahi Operasyonlarda Kullanılan Tek Kullanımlık Örtüler; Örmeye veya Kroşe Hariç	207
4.17	Koruyucu Yüz Maskeleri; EN 149 Standardına Uygun FFP Maskeler ve 0.3 Mikron Partikülleri En Az %80 Oranında Filtre Edebilenler Hariç	208
4.18	Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil); Örmeye veya Kroşe Hariç	208
4.19	Koruyucu Yüz Maskeleri; EN 149 Standardına Uygun FFP Maskeler ve 0.3 Mikron Partikülleri En Az %80 Oranında Filtre Edebilenler	209

5 SEKTÖR ANALİZİ210

5.1	Anket Çalışmasına Katılan Firmaların Görünümü.....	210
5.1.1	Faaliyet Türüne Göre Firma Dağılımı	210
5.1.2	Yapılarına Göre Firma Dağılımı	210
5.1.3	Markalaşma	211
5.1.4	Personel Sayısına Göre Firma Dağılımı.....	211
5.1.5	Kuruluş Yıllarına Göre Firmaların Dağılımı	212
5.1.6	Firmaların Fabrika Arazisi Dağılımı	212
5.1.7	Yararlanılan Destekler.....	213
5.2	İnsan Kaynakları Yönetimi.....	213
5.2.1	İnsan Kaynakları Departmanı.....	214
5.2.2	Firma Sürekliliği	214
5.2.3	Yönetici Dağılımı.....	214
5.2.4	Personel Temin Yöntemleri	215
5.2.5	Personel Bulma Sıkıntısı.....	215
5.2.6	İşgücü Piyasası Sorunları.....	216
5.2.7	Kurumsallaşma	216
5.2.8	Firmanın En Fazla İhtiyacı Olan Bölümler	217
5.3	Sektörün Finansal Durumu	218
5.3.1	Firmaların Hammadde İthalatı	218
5.3.2	Firmaların İhracat Satış Şartları	218
5.3.3	Firmaların Ortalama Yurtiçi Satış Vadesi.....	219
5.3.4	Firmaların Hammadde Alış Vadesi	220
5.3.5	Stok Devir Hızı	220
5.3.6	Finansal Zorluklar	220
5.3.7	Gelecek 3 Yıl İçin Kapasite Öngörüsü	221
5.3.8	Gelecek 3 Yıl Yatırım Öngörüsü	221
5.4	Üretim Yönetimi	222
5.4.1	Firmanın Yıllık Üretim Kapasitesi	222
5.4.2	Kapasite Kullanım Oranı.....	225
5.5	Pazarlama Stratejileri.....	226
5.5.1	Pazar Oranları.....	226
5.5.2	Müşteri Memnuniyeti Ölçümü	226
5.5.3	Fuar Katılımı.....	227
5.5.4	Pazarlama Yöntemleri.....	227
5.5.5	Sektörün Yatırım Yapması Gereken Yeni Pazarlar	228
5.5.6	Sektörün Pazar Payını Artırması Gereken Pazarlar	229
5.6	Tasarım ve Ar-Ge Yapısı	230
5.7	Sektörün GZFT (SWOT) Analizi.....	231
5.8	Rakip Analizi	233
5.9	Michael PORTER 5 Güç Analizi.....	237
5.10	GAİB İhracatının Türkiye İçindeki Yeri	240
5.10.1	2019 yılı GAİB İhracatında Öne Çıkan Ürünler.....	240
5.10.2	2020 yılı GAİB İhracatında Artış Yaşanan Ürünler	242
5.10.3	2021 yılı itibari ile Pandemi Öncesine Kıyasla GAİB İhracatında Öne Çıkan Ürünler	242

6 DEĞERLENDİRMELER.....244

6.1	Tekstil Sektörü Genel Görünüm.....	246
6.1.1	Ana Üreticiler	247

6.1.2	Çin	248
6.1.3	Hindistan.....	249
6.1.4	Bangladeş	250
6.1.5	ABD	251
6.1.6	İtalya	252
6.1.7	Türkiye	253
6.1.8	Vietnam	254
6.2	Non-Woven Kumaşlar.....	255
6.2.1	Spunbond Nonwoven	257
6.2.2	Meltblown Nonwoven Kumaş	258
6.2.3	Fransa Teknik Tekstil	260
6.2.4	Birleşik Krallık Teknik Tekstil	263
6.2.5	İngiltere Non-woven Üreticiler.....	266
6.2.6	ABD Teknik Tekstil.....	268
6.3	Trendler	271
6.3.1	Sürdürülebilirlik	271
6.3.2	Organik Pamuk	272
6.3.3	Küresel Elyaf Üretimi	273
6.3.4	Liflerin Geri Dönüştürülmesi	275
6.3.5	İzlenebilirlik ve Şeffaflık	276
6.3.6	Döngüsel Ekonomi/Döngüsel Moda	277
6.3.7	Ürün Kullanım Süresinin Uzatılması	277
6.3.8	Hizmet Olarak Ürün	279
6.3.9	Denim	279
6.4	Sonuç.....	281

TABLÖLAR

Tablo 1 Dünya Deri Ürünleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	19
Tablo 2 Dünya Tekstil Ürünleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	22
Tablo 3 Tekstil Ürünleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	23
Tablo 4 Tekstil Ürünleri İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	23
Tablo 5 Elyaf Ürünleri GTİP'leri	24
Tablo 6 Dünya İpek Elyafı İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	36
Tablo 7 İpek Elyafı İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	36
Tablo 8 İpek Elyafı İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	37
Tablo 9 Dünya Yün Elyafı İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	37
Tablo 10 Yün Elyafı İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	38
Tablo 11 Yün Elyafı İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	38
Tablo 12 Dünya Pamuk Elyafı İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	39
Tablo 13 Pamuk Elyafı İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	39
Tablo 14 Türkiye Pamuk Elyafı İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	40
Tablo 15 Pamuk Elyafı İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	40
Tablo 16 Türkiye Pamuk Elyafı İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	40
Tablo 17 Dünya Bitkisel Elyaf İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	41
Tablo 18 Bitkisel Elyaf İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	41
Tablo 19 Bitkisel Elyaf İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	42
Tablo 20 Dünya Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	42
Tablo 21 Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	43
Tablo 22 Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	43
Tablo 23 İplik Ürünleri GTİP'leri	43
Tablo 24 Dünya İpek İpliği İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	49
Tablo 25 İpek İpliği İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	49
Tablo 26 İpek İpliği İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	50
Tablo 27 Dünya Yün İpliği İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	50
Tablo 28 Yün İpliği İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	50
Tablo 29 Yün İpliği İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	51
Tablo 30 Dünya Pamuk İpliği İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	51
Tablo 31 Pamuk İpliği İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	52
Tablo 32 Türkiye Pamuk İpliği İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	52
Tablo 33 Pamuk İpliği İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	52
Tablo 34 Türkiye Pamuk İpliği İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	53
Tablo 35 Dünya Bitkisel Elyaftan İplik İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	53
Tablo 36 Bitkisel Elyaftan İplik İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	54
Tablo 37 Türkiye Bitkisel Elyaftan İplik İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	54
Tablo 38 Bitkisel Elyaftan İplik İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	54
Tablo 39 Türkiye Bitkisel Elyaftan İplik İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	55
Tablo 40 Dünya Suni Sentetik Filament İplik İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	55
Tablo 41 Suni Sentetik Filament İplik İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	56
Tablo 42 Türkiye Suni Sentetik Filament İplik İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	56
Tablo 43 Suni Sentetik Filament İplik İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	57
Tablo 44 Türkiye Suni Sentetik Filament İplik İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	57
Tablo 45 Dünya Gipe İplikler, Tırtıl İplik, Şenet İplik İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	58
Tablo 46 Gipe İplik, Tırtıl İplik, Şenet İplik İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	58
Tablo 47 Gipe İplik, Tırtıl İplik, Şenet İplik İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	58
Tablo 48 Dokuma Kumaş Ürünleri GTİP'leri	64
Tablo 49 Dünya İpek Dokuma Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	64
Tablo 50 İpek Dokuma Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	65
Tablo 51 İpek Dokuma Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	65
Tablo 52 Dünya Yünlü Dokuma Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	66
Tablo 53 Yünlü Dokuma Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	66
Tablo 54 Yünlü Dokuma Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	66
Tablo 55 Dünya Pamuklu Dokuma Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	67
Tablo 56 Pamuklu Dokuma Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	68

Tablo 57 Türkiye Pamuklu Dokuma Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	68
Tablo 58 Pamuklu Dokuma Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	68
Tablo 59 Türkiye Pamuklu Dokuma Kumaş İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	69
Tablo 60 Dünya Bitkisel Elyaftan Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	70
Tablo 61 Bitkisel Elyaftan Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	70
Tablo 62 Türkiye Bitkisel Elyaftan Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	70
Tablo 63 Bitkisel Elyaftan Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	71
Tablo 64 SSE Filament Dokuma Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	71
Tablo 65 SSE Filament Dokuma Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	71
Tablo 66 Türkiye SSE Filament Dokuma Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	72
Tablo 67 SSE Filament Dokuma Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	72
Tablo 68 Dünya SSE Devamsız Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	73
Tablo 69 SSE Devamsız Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	73
Tablo 70 Türkiye SSE Devamsız Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	74
Tablo 71 SSE Devamsız Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	74
Tablo 72 Örme Kumaş Ürünleri GTİP'leri	77
Tablo 73 Dünya Örme Tüylü Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	77
Tablo 74 Örme Tüylü Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	77
Tablo 75 Örme Tüylü Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	78
Tablo 76 Dünya Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	78
Tablo 77 Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	79
Tablo 78 Türkiye Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	79
Tablo 79 Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	79
Tablo 80 Dünya Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	80
Tablo 81 Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	80
Tablo 82 Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	80
Tablo 83 Dünya Çözümlü Örme Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	81
Tablo 84 Çözümlü Örme Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	81
Tablo 85 Çözümlü Örme Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	82
Tablo 86 Dünya Diğer Örme Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	82
Tablo 87 Diğer Örme Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	82
Tablo 88 Diğer Örme Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	83
Tablo 89 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşleme Ürünleri GTİP'leri	93
Tablo 90 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	94
Tablo 91 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	94
Tablo 92 Türkiye Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	95
Tablo 93 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	96
Tablo 94 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya GTİP Kodları	101
Tablo 95 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	101
Tablo 96 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	102
Tablo 97 Türkiye Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	103
Tablo 98 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	103
Tablo 99 Örme Giyim Ürünleri GTİP'leri	109
Tablo 100 Dünya Örme Giyim İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	110
Tablo 101 Örme Giyim İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	111

Tablo 102 Türkiye Örme Giyim İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	111
Tablo 103 Örme Giyim İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	113
Tablo 104 Dokuma Giyim Ürünleri GTİP'leri	118
Tablo 105 Dünya Dokuma Giyim İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	119
Tablo 106 Dokuma Giyim İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	120
Tablo 107 Türkiye Dokuma Giyim İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	121
Tablo 108 Dokuma Giyim İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	122
Tablo 109 Hazır Eşya Ürünleri GTİP'leri	128
Tablo 110 Dünya Hazır Eşya İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	129
Tablo 111 Hazır Eşya İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	130
Tablo 112 Türkiye Hazır Eşya İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	130
Tablo 113 Hazır Eşya İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	131
Tablo 114 Türkiye'nin Deri İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	132
Tablo 115 Türkiye Ham Postlar, Deriler (Kürkler Hariç) ve Köseleler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	132
Tablo 116 Sığır (Buffalo Dahil) ve Atların Dabaklanmış ve İleri Derecede Hazırlanmış Post ve Deri ve Köselesi İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	133
Tablo 117 Sığır (Buffalo Dahil) ve At Cinsi Hayvanların Dabaklanmış veya Crust (Ara Kurutmalı) Post ve Derileri; Kılları Alınmış İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	133
Tablo 118 Koyun veya Kuzuların Dabaklama veya Ara Kurutmadan Sonra İleri Derecede Hazırlanmış Deri ve Köseleleri İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	133
Tablo 119 Türkiye Deri-Saraciye Eşyası, Eyer-Koşum Takımları, Seyahat Eşyası, El Çantaları vb. Mahfazalar, Hayvan Bağırsağından Mamul Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	134
Tablo 120 Sandıklar, Bavullar, Valizler, Evrak Çantası, Okul Çantası, Seyahat Eşyası, Her Tür Kılıf vb. (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	134
Tablo 121 Tabii veya Terkip Yoluyla Elde Edilen Deri ve Köseleden Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	135
Tablo 122 GAİB Deri- Saraciye Eşyası, Eyer- Koşum Takımları, Seyahat Eşyası, El Çantaları Vb. Mahfazalar, Hayvan Bağırsağından Mamul Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	135
Tablo 123 Türkiye Kürkleri ve Taklit Kürkleri, Bunların Mamulleri İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	135
Tablo 124 Kürkten Giyim Eşyası, Aksesuarlar ve Kürkten Diğer Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	136
Tablo 125 Dabaklanmış veya Aprelenmiş Kürkleri İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	136
Tablo 126 Türkiye Ayakkabılar, Getrler, Tozluklar ve Benzeri Eşya, Bunların Aksami İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	136
Tablo 127 Dış Tabanı Kauçuktan, Plastik Maddeden, Tabii veya Terkip Yoluyla Elde Edilen Köseleden ve Yüzü Deriden Olan Ayakkabılar İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	136
Tablo 128 Türkiye'nin Tekstil İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	137
Tablo 129 Türkiye'nin İpek İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	137
Tablo 130 İpek veya İpek Döküntülerinden Dokunmuş Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	137
Tablo 131 Yapağı ve Yün, İnce veya Kaba Hayvan Kılı, At Kılından İplik ve Dokunmuş Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	138
Tablo 132 Yün veya İnce Hayvan Kıllarından İplikler; Perakende Satılacak Hale Getirilmiş İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	138
Tablo 133 Pamuk, Pamuk İpliği ve Pamuklu Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	140
Tablo 134 Pamuk İpliği (Dikiş İpliği Hariç); Pamuk Oranı>= %85, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	140
Tablo 135 Pamuktan Dokunmuş Mensucat; Pamuk>= %85, M2> 200gr İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	141
Tablo 136 Pamuk (Karde Edilmemiş veya Penyelenmemiş) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	141
Tablo 137 GAİB Pamuk, Pamuk İpliği ve Pamuklu Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	141
Tablo 138 Dokumaya Elverişli Diğer Bitkisel Lifler, Kâğıt İpliği ve Kâğıt İpliğinden İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	142
Tablo 139 Ketenden Dokunmuş Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	142
Tablo 140 Jüt İpliği veya Diğer Bitki İç Kabuklarının (53.03 Pozisyonundaki) Dokumaya Elverişli Liflerinden İplikler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	143
Tablo 141 Sentetik ve Suni Filamentler, Şeritler ve Benzeri Sentetik ve Suni Dokumaya Elverişli Maddeler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	143
Tablo 142 Sentetik Filament İplikleri (Dikiş İpliği Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	144
Tablo 143 Sentetik Filament İpliklerinden Dokunmuş Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	144

Tablo 144 Sentetik ve Suni Filamentler, Şeritler ve Benzeri Sentetik ve Suni Dokumaya Elverişli Maddeler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	144
Tablo 145 Sentetik ve Suni Devamsız Lifler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	145
Tablo 146 Sentetik Devamsız Liflerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	146
Tablo 147 Sentetik Devamsız Lifler; Karde Edilmemiş, Taranmamış veya İplik İmalî için Diğer Surette Hazırlanmamış İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	146
Tablo 148 Sentetik ve Suni Devamsız Liflerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Satılacak Hale Getirilmiş İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	146
Tablo 149 GAİB Sentetik ve Suni Devamsız Lifler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	147
Tablo 150 Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat, Özel İplikler, Sicim, Kordon, İp, Halat ve Bunlardan Mamul Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	147
Tablo 151 Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	148
Tablo 152 GAİB Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat, Özel İplikler, Sicim, Kordon, İp, Halat ve Bunlardan Mamul Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	148
Tablo 153 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	149
Tablo 154 Dokunmuş Kadife, Pelüş ve Tırtıl Mensucat (58.02 ve 58.06 Pozisyonlarındaki Mensucat Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	150
Tablo 155 Tüller ve Diğer Ağ Mensucat (Dokunmuş, Örne veya Kroşe Mensucat Hariç), Parça, Şerit veya Motif Halinde Dantel (60.02-60.06 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	150
Tablo 156 Parça, Şerit veya Motif Halinde İşlemeler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	150
Tablo 157 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	151
Tablo 158 Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastik Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	152
Tablo 159 Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği için Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Polyesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	152
Tablo 160 Örne Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	152
Tablo 161 Diğer Örne veya Kroşe Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	153
Tablo 162 Örne veya Kroşe Mensucat; En> 30cm, Elastomerik veya Kauçuk İplik>= %5 İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	153
Tablo 163 GAİB Örne Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	153
Tablo 164 Türkiye'nin Hazır Giyim İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	154
Tablo 165 Örne Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	154
Tablo 166 Tişörtler, Fanilalar, Atletler, Kaşkorseler ve Diğer İç Giyim Eşyası (Örne veya Kroşe) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	156
Tablo 167 Kazaklar, Süveterler, Hırkalar, Yelekler ve Benzeri Eşya (Örne veya Kroşe) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	156
Tablo 168 Kadın ve Kız Çocuk için Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum ve Şortlar (Örne veya Kroşe) (Yüzme Kıyafeti Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	156
Tablo 169 Külotlu Çoraplar, Taytlar, Kısa ve Uzun Konçlu Çoraplar, Soketler, Dereceli Olarak Baskı Yapan Çoraplar ve Patik Şeklinde Çoraplar (Örne veya Kroşe) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	157
Tablo 170 GAİB Örne Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	157
Tablo 171 Örülmemiş Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	157
Tablo 172 Kadınlar ve Kız Çocuk için Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum ve Şortlar (Örülmemiş veya Kroşe Olmayan) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	159
Tablo 173 Erkekler ve Erkek Çocuk için Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Pantolon, Tulum ve Şort (Yüzme Kıyafeti Hariç) (Örülmemiş veya Kroşe Olmayan) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	159
Tablo 174 GAİB Örülmemiş Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	160
Tablo 175 Dokunabilir Maddelerden Hazır Eşya, Takımlar, Kullanılmış Giyim ve Dokunmuş Diğer Eşya, Paçavralar İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	160
Tablo 176 Yatak Çarşafı, Masa Örtüleri, Tuvalet ve Mutfak Bezleri İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	161
Tablo 177 Ambalaj İçin Torba ve Çuvallar İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	161
Tablo 178 Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	162

Tablo 179 GAİB Dokunabilir Maddelerden Hazır Eşya, Takımlar, Kullanılmış Giyim ve Dokunmuş Diğer Eşya, Paçavralar İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçıları Meclisi)	162
Tablo 180 Aramidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	165
Tablo 181 Aramidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	165
Tablo 182 Türkiye Aramidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	166
Tablo 183 Diğer Naylon veya Diğer Poliamidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	166
Tablo 184 Diğer Naylon veya Diğer Poliamidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	166
Tablo 185 Türkiye Diğer Naylon veya Diğer Poliamidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	167
Tablo 186 Polyesterden Yüksek Mukavemetli İplikler; Dikiş İpliği Hariç, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	167
Tablo 187 Polyesterden Yüksek Mukavemetli İplikler; Dikiş İpliği Hariç, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	168
Tablo 188 Türkiye Polyesterden Yüksek Mukavemetli İplikler; Dikiş İpliği Hariç, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	168
Tablo 189 Viskoz İpeğinden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	168
Tablo 190 Viskoz İpeğinden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	169
Tablo 191 Sentetik ve Suni Filament İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Olarak Satılacak Hale Getirilmiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	169
Tablo 192 Sentetik ve Suni Filament İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Olarak Satılacak Hale Getirilmiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	169
Tablo 193 Türkiye Sentetik ve Suni Filament İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Olarak Satılacak Hale Getirilmiş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	170
Tablo 194 Naylon veya Diğer Poliamidlerden veya Polyesterden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	170
Tablo 195 Naylon veya Diğer Poliamidlerden veya Polyesterden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	171
Tablo 196 Türkiye Naylon veya Diğer Poliamidlerden veya Polyesterden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	171
Tablo 197 Viskoz İpeğinden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	171
Tablo 198 Viskoz İpeğinden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	172
Tablo 199 Dokumaya Elverişli Maddelerden Votka ve Vatkadan Mamul Eşya, Kırpıntılar (Uzunluğu <= 5mm), Dokumaya Elverişli Maddelerin Toz ve Tarazları İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	172
Tablo 200 Dokumaya Elverişli Maddelerden Votka ve Vatkadan Mamul Eşya, Kırpıntılar (Uzunluğu <= 5mm), Dokumaya Elverişli Maddelerin Toz ve Tarazları İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	173
Tablo 201 Türkiye'nin Dokumaya Elverişli Maddelerden Votka ve Vatkadan Mamul Eşya, Kırpıntılar (Uzunluğu <= 5mm), Dokumaya Elverişli Maddelerin Toz ve Tarazları İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	173
Tablo 202 Keçeler (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	173
Tablo 203 Keçeler (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	174
Tablo 204 Türkiye Keçeler (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	174
Tablo 205 Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	175
Tablo 206 Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	175

Tablo 207 Türkiye Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sivanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	175
Tablo 208 Dokumaya Elverişli Maddelerle Kaplanmış Kauçuk İp ve Halatlar, Kauçuk/Plastik Emdirilmiş, Kaplanmış veya Sivanmış İplik, Monofilamentlerden Şerit, vb. İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	176
Tablo 209 Dokumaya Elverişli Maddelerle Kaplanmış Kauçuk İp ve Halatlar, Kauçuk/Plastik Emdirilmiş, Kaplanmış veya Sivanmış İplik, Monofilamentlerden Şerit, vb. İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	176
Tablo 210 Türkiye Dokumaya Elverişli Maddelerle Kaplanmış Kauçuk İp ve Halatlar, Kauçuk/Plastik Emdirilmiş, Kaplanmış veya Sivanmış İplik, Monofilamentlerden Şerit, vb. İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	176
Tablo 211 Dokunabilir İpliklerden Metalize İplikler, İp, Şerit/Toz Şeklindeki Metalle Birleştirilmiş/Metalle Kaplanmış 54.04 veya 54.05 Pozisyonundaki Şerit, Vb. İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	177
Tablo 212 Dokunabilir İpliklerden Metalize İplikler, İp, Şerit/Toz Şeklindeki Metalle Birleştirilmiş/Metalle Kaplanmış 54.04 veya 54.05 Pozisyonundaki Şerit, Vb. İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	177
Tablo 213 Türkiye Dokunabilir İpliklerden Metalize İplikler, İp, Şerit/Toz Şeklindeki Metalle Birleştirilmiş/Metalle Kaplanmış 54.04 veya 54.05 Pozisyonundaki Şerit, Vb. İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	178
Tablo 214 Sicimler, Kordonlar İp ve Halatlar İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	178
Tablo 215 Sicimler, Kordonlar İp ve Halatlar İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	178
Tablo 216 Türkiye Sicimler, Kordonlar İp ve Halatlar İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	179
Tablo 217 Sicim, İp veya Halattan Düşümlü Ağlar; Dokumaya Elverişli Maddelerden Hazır Balık Ağları Ve Diğer Hazır Ağ Ve Fileler İhracatında Öncü Ülkeler (1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	179
Tablo 218 Sicim, İp veya Halattan Düşümlü Ağlar; Dokumaya Elverişli Maddelerden Hazır Balık Ağları Ve Diğer Hazır Ağ Ve Fileler İthalatında Öncü Ülkeler (1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	179
Tablo 219 Türkiye Sicim, İp veya Halattan Düşümlü Ağlar; Dokumaya Elverişli Maddelerden Hazır Balık Ağları Ve Diğer Hazır Ağ Ve Fileler İhracatı (1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	180
Tablo 220 Tarifinin Başka Yerinde Yer Almayan/Belirtilmeyen 54.04 veya 54.05'teki İplik, Şerit, Sicim, Kordon, İp veya Halatlardan Eşya İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	180
Tablo 221 Tarifinin Başka Yerinde Yer Almayan/Belirtilmeyen 54.04 veya 54.05'teki İplik, Şerit, Sicim, Kordon, İp veya Halatlardan Eşya İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	181
Tablo 222 Türkiye Tarifinin Başka Yerinde Yer Almayan/Belirtilmeyen 54.04 veya 54.05'teki İplik, Şerit, Sicim, Kordon, İp veya Halatlardan Eşya İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	181
Tablo 223 Metal İpliklerden ve Metalize İpliklerden Dokunmuş Mensucat; Giyim Eşyasında, Döşemecilikte Vb. İşlerde Kullanılan İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	181
Tablo 224 Metal İpliklerden ve Metalize İpliklerden Dokunmuş Mensucat; Giyim Eşyasında, Döşemecilikte Vb. İşlerde Kullanılan İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	182
Tablo 225 Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Polyesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İhracatında Öncü Ülkeler (1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	182
Tablo 226 Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Polyesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	183
Tablo 227 Türkiye Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Polyesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	183
Tablo 228 Plastik Emdirilmiş, Sivanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	183
Tablo 229 Plastik Emdirilmiş, Sivanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	184
Tablo 230 Türkiye Plastik Emdirilmiş, Sivanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	184
Tablo 231 Linoleum ve Sivama veya Kaplama Maddesinin Dokumaya Elverişli Mesnet Üzerine Tatbiki Suretiyle Elde Edilen Yer Kaplamaları İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	184
Tablo 232 Linoleum ve Sivama veya Kaplama Maddesinin Dokumaya Elverişli Mesnet Üzerine Tatbiki Suretiyle Elde Edilen Yer Kaplamaları İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	185
Tablo 233 Kauçuklu Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	185
Tablo 234 Kauçuklu Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	186
Tablo 235 Türkiye Kauçuklu Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	186
Tablo 236 Dokunmuş veya Örülmüş Fitiller (Lamba, Ocak, Çakmak, Mum, Vb. İçin), Beyaz Alevli Lambalar İçin Gömlekler, Vb. İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	186

Tablo 237 Dokunmuş veya Örölmüş Fitiller (Lamba, Ocak, Çakmak, Mum, Vb. İçin), Beyaz Alevli Lambalar İçin Gömlekler, Vb. İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	187
Tablo 238 Tulumba Hortumları ve Benzeri Hortumlar / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatında öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	187
Tablo 239 Tulumba Hortumları ve Benzeri Hortumlar / Dokumaya Elverişli Maddelerden İthalatında öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	188
Tablo 240 Taşıyıcı Kollar ve Transmisyon Kolları / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	188
Tablo 241 Taşıyıcı Kollar ve Transmisyon Kolları / Dokumaya Elverişli Maddelerden İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	188
Tablo 242 Türkiye Taşıyıcı Kollar ve Transmisyon Kolları / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	189
Tablo 243 Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler ve Eşya (GTİP Kodun 7 Nolu Notuna Bakınız) / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	189
Tablo 244 Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler ve Eşya (GTİP Kodunun 7 Nolu Notuna Bakınız) / Dokumaya Elverişli Maddelerden İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	189
Tablo 245 Türkiye Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler ve Eşya (GTİP Kodunun 7 Nolu Notuna Bakınız) / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	190
Tablo 246 Kauçuklu Mensucat, Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Mensucattan Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	190
Tablo 247 Kauçuklu Mensucat, Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Mensucattan Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	191
Tablo 248 Türkiye Kauçuklu Mensucat, Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Mensucattan Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	191
Tablo 249 Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/ Tirtil/ Şenetten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örölmemiş/Kroşe Olmayan) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	191
Tablo 250 Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/ Tirtil/ Şenetten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örölmemiş/Kroşe Olmayan) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	192
Tablo 251 Türkiye Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/ Tirtil/ Şenetten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örölmemiş/Kroşe Olmayan) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	192
Tablo 252 Dökme Maddeler İçin Esnek Mahfazalar / Sentetik-Suni Maddelerden İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	193
Tablo 253 Dökme Maddeler İçin Esnek Mahfazalar / Sentetik-Suni Maddelerden İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	193
Tablo 254 Türkiye Dökme Maddeler İçin Esnek Mahfazalar / Sentetik-Suni Maddelerden İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	193
Tablo 255 Ambalaj İçin Polietilen ve Polipropilen Şeritlerden ve Benzerlerinden Diğer Torba ve Çuval İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	194
Tablo 256 Ambalaj İçin Polietilen ve Polipropilen Şeritlerden ve Benzerlerinden Diğer Torba ve Çuval İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	194
Tablo 257 Türkiye Ambalaj İçin Polietilen ve Polipropilen Şeritlerden ve Benzerlerinden Diğer Torba ve Çuval İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	194
Tablo 258 Vagon ve Mavna Örtöleri, Tente ve Dış Stollar; Çadır, Kayıklara, Deniz veya Kara Taşıtlarına Mahsus Yelken, Kamp Eşyası İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	195
Tablo 259 Vagon ve Mavna Örtöleri, Tente ve Dış Stollar; Çadır, Kayıklara, Deniz veya Kara Taşıtlarına Mahsus Yelken, Kamp Eşyası İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	195
Tablo 260 Türkiye Vagon ve Mavna Örtöleri, Tente ve Dış Stollar; Çadır, Kayıklara, Deniz veya Kara Taşıtlarına Mahsus Yelken, Kamp Eşyası İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	196
Tablo 261 Yer, Bulaşık, Toz Bezi ve Benzeri Temizlik Bezleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	196
Tablo 262 Yer, Bulaşık, Toz Bezi ve Benzeri Temizlik Bezleri İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	196
Tablo 263 Türkiye Yer, Bulaşık, Toz Bezi ve Benzeri Temizlik Bezleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	197
Tablo 264 Her Törlü Tekstil Malzemesinden Cankurtaran Yelekleri ve Kemerleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	197
Tablo 265 Her Törlü Tekstil Malzemesinden Cankurtaran Yelekleri ve Kemerleri İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	197

Tablo 266 Türkiye Her Türlü Tekstil Malzemesinden Cankurtaran Yelekleri ve Kemerleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	198
Tablo 267 Cam Lifleri (Cam Yünü Dahil) ve Bunlardan Eşya (İplik, Dokunmuş Mensucat Gibi) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD, Kaynak: Trade Map)	198
Tablo 268 Cam Lifleri (Cam Yünü Dahil) ve Bunlardan Eşya (İplik, Dokunmuş Mensucat Gibi) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD, Kaynak: Trade Map)	199
Tablo 269 Cam Lifleri (Cam Yünü Dahil) ve Bunlardan Eşya (İplik, Dokunmuş Mensucat Gibi) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	199
Tablo 270 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Emniyet Kemerleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	199
Tablo 271 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Emniyet Kemerleri İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	200
Tablo 272 Türkiye 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Emniyet Kemerleri İhracatı (x1000 USD; Kaynak: Trade Map)	200
Tablo 273 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Hava ile Şişmeli Hava Yastıkları (Airbag) ve Bunların Aksam ve Parçaları İhracatında Öncü ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	200
Tablo 274 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Hava ile Şişmeli Hava Yastıkları (Airbag) ve Bunların Aksam ve Parçaları İthalatında Öncü ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	201
Tablo 275 Türkiye 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Hava ile Şişmeli Hava Yastıkları (Airbag) ve Bunların Aksam ve Parçaları İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	201
Tablo 276 Paraşütler (Sevk Edilebilir Paraşütler ve Paragliderler Dahil), Rotoşütler ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	202
Tablo 277 Paraşütler (Sevk Edilebilir Paraşütler ve Paragliderler Dahil), Rotoşütler ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)	202
Tablo 278 Hastalar veya Cerrahlar Tarafından Cerrahi Operasyonlarda Giyilen Tek Kullanımlık Uzun Elbiseler (Sivil Kullanım İçin) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	203
Tablo 279 ... İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	203
Tablo 280 Önlükler-Pamuktan Erkek/Erkek Çocuk İçin (T 76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	204
Tablo 281 Koruyucu Elbiseler-Pamuktan Erkek/Erkek Çocuk İçin (T 76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	205
Tablo 282 Önlükler-Sentetik/Suni Liften Erkek/Erkek Çocuk İçin (T 76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	205
Tablo 283 Koruyucu Elbiseler-Sentetik/Suni Liften Erkek/Erkek Çocuk İçin (T 76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	205
Tablo 284 Kadın/Kız Çocuk İçin Önlük, Gömlek ve Diğer Mesleki Kıyafet; Pamuktan (T76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	206
Tablo 285 Kadın/Kız Çocuk İçin Önlük, Gömlek ve Diğer Mesleki Kıyafet; Sentetik/Suni Mensucattan (T76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	206
Tablo 286 Kadın/Kız Çocuk İçin Diğer Giyim Eşyası; Dokunabilir Diğer Maddelerden (T161) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	207
Tablo 287 Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil) Diğerleri; Örmeye veya Kroşe, Diğerleri (T67) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	207
Tablo 288 Dokunmamış Mensucattan Yapılmış Cerrahi Operasyonlarda Kullanılan Tek Kullanımlık Örtüler; Örmeye veya Kroşe Hariç İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	207
Tablo 289 Koruyucu Yüz Maskeleri; EN 149 Standardına Uygun FFP Maskeler ve 0.3 Mikron Partikülleri En Az %80 Oranında Filtre Edebilenler Hariç İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	208
Tablo 290 Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil); Örmeye veya Kroşe Hariç İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	208
Tablo 291 GAİB İhracatının Türkiye İçindeki Yeri (x1.000 USD, Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	240
Tablo 292 2019 yılı GAİB İhracatında Öne Çıkan Ürünler (x1.000 USD, Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	240
Tablo 293 2020 yılı GAİB İhracatında Artış Yaşanan Ürünler (x1.000 USD, Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	242
Tablo 294 2021 yılı itibarı ile Pandemi Öncesine Kıyasla GAİB İhracatında Öne Çıkan Ürünler (x1.000 USD, Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)	242

SUNUŞ

Değerli üyelerimiz,

Bir süredir eğitim ve bilgilendirme toplantılarımızın yanı sıra araştırma faaliyetlerimizi de artan bir şekilde sürdürmekteyiz. Bu kapsamda düzenli olarak aylık ekonomi bülteni hazırlamakta ve üyelerimiz ile paylaşmaktayız. Bu bültenlerde aylık gelişmelerle birlikte o ay için önemli bir konuyu kapak konusu yaparak bilgilerinize sunuyoruz. Ayrıca bölge illerimizin ihracat performanslarını hem rakam hem de görsel olarak yayımlıyoruz. İhracatımız önündeki yakın ve etkili bir gelişme olması sebebi ile Avrupa Yeşil Mutabakatına özel önem veriyoruz ve konuyu tarihsel süreç içindeki gelişmeler ve anlaşmalardan başlamak üzere her bir önemli konuyu ayrıca ele alacağımız bir fasikül serisine başlıyoruz.

Bunlara ek olarak birliklerimizin genel ihracat performansı ve rakip ülkelerle kıyaslamaları ve güncel trendleri bulabileceğiniz sektör raporları hazırlamaya başladık. İlk olarak Halı Sektör Analizimizi sizlere ulaştırdık. Bu yayında ise Tekstil Sektörünün mevcut durumunu analiz etmekteyiz.

Bu çalışmada tekstil, deri ve hazır giyim sektörleri kapsamında Dünya ve Türkiye rakamlarını hem ihracat hem de ithalat açısından detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu incelemede pandemi öncesi durum ile pandemi etkisini kıyaslayabilme imkânı bulabilirsiniz. Teknik tekstil ve kişisel koruyucu ekipmanlara ayrı bölümler açarak bu ürünlerle ilgili detayları ayrıca ele alınmıştır. Kapsamlı bir saha ziyareti yaparak 151 üye firmamızın yönetim kurulu başkanları ve üst düzey yönetici personel ile bire bir görüşmeler yapılarak bir anket çalışması uygulanmış ve toplanan veriler 7 ana başlık altında toplanarak, tablo ve grafikler haline getirilerek yorumlanmıştır. Seçilen veriler arasında gerekli ilişkiler kurulmuş ve analiz sonuçlarına raporda yer verilmiştir.

Yorucu bir çalışmanın ürününü daha sizlerle buluşturmaktan mutluluk duyar, çalışmalarınızda yardımcı olmasını temenni ederim.

Ahmet Fikret KİLECI
Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri
Koordinatör Başkanı

GİRİŞ

18. yüzyılda sanayi devriminin gerçekleşmesini sağlayan ana unsurlardan biri olan tekstil ve hazır giyim sektörleri, geçmişte olduğu gibi günümüzde de ülkelerin sanayileşmesinde önemli bir rol oynamaktadır. 20. yüzyılın ortalarında Japonya, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Türkiye, Çin, Güney Kore, Endonezya, Özbekistan, Bangladeş, Kamboçya, Sri Lanka gibi birçok ülkenin sanayileşmesinde ve sanayileşme kültürünün oluşmasında ve yerleşmesinde tekstil ve hazır giyim sektörü etkili olmuştur.

Dünya Ticaret Örgütüne üye ülkelerce 1995 yılında imzalanan “Tekstil ve Hazır Giyim Anlaşması”, 1 Ocak 2005 sonrasında tekstil ve hazır giyim ticaretinin tamamen serbestleştirilmesini sağlamıştır. Böylece, tekstil ve hazır giyim sektöründe uzun yıllar boyunca bu sektörde ticaretin şeklini ve yönünü belirleyen kotaların kaldırılması ve korumanın sadece gümrük vergileri ile sağlanması ile tüm ülkeler için önemli sonuçlar doğuran yapısal bir değişikliğe sebebiyet vermiştir.

Kotaların kaldırılması ile deri, tekstil ve hazır giyim sektöründe üretimin coğrafi yapısı son yirmi yılda Avrupa ve Kuzey Amerika’dan gelişmekte olan ülkelere doğru yön değiştirmiştir. Gelişmiş ülkelerdeki önemli üreticiler, işçilik başta olmak üzere üretim maliyetlerini düşürme amacıyla taşeron veya alt sözleşmeler ile üretimlerini geliştirmekte olan ve az gelişmiş ülkelere doğru yöneltmiştir. Ayrıca Türkiye ve Meksika ülke örneklerinde olduğu gibi bölgesel ticaret anlaşmaları çerçevesinde önemli pazarlarda rekabet gücü elde etmenin de gelişmeye katkısı bulunmaktadır.

Dünya tekstil ve hazır giyim ticaretini yönlendiren önemli oyuncularını bünyesinde barındıran Avrupa Birliği (AB), imalat sanayinde yaratılan katma değerin yaklaşık %3’ünü deri ve tekstil sektörlerinden sağlamaktadır. Tekstilde teknoloji ve yenilikçi yaklaşımlarla rekabet etme hedefinde olan AB, ucuz işçilikle mücadele etmek yerine katma değeri yüksek, ileri teknoloji tabanlı ürünlerle rekabet gücünü korumayı hedeflemektedir. Bu hedef çerçevesinde AB Komisyonunca tekstil ve hazır giyim sektörlerine yönelik olarak; üretimde yeni teknolojilerin kullanılması, ürüne fonksiyonel özellikler katan yeni lif teknolojileri ve kişiye özel üretim teknolojileri desteklenmektedir. AB, 2020 Strateji Belgesinde, *“Küresel Üretim Zinciri Dünyasında, En Rekabetçi Girdileri İthal Yoluyla Elde Etmeden, Başarılı Bir İhracat Politikası Geliştirilmez.”* diyerek ithalata dayalı bir ticaret politikası benimsediğini ortaya koymaktadır.

Küresel tekstil ve hazır giyim endüstrileri, küresel pazarın çok önemli ve son derece rekabetçi bir parçasıdır. Rekabetçi doğası gereği endüstri çok sayıda tedarikçi aracılığıyla çalışır ve bu nedenle şirketlerin strateji oluşturmaları ve gelecekteki adımlarını dikkatli bir şekilde planlamaları çok önemlidir. Hem ulusal hem de uluslararası pazarlarda rekabetin doğasını şekillendiren başlıca faktörler şunlardır: Döviz kuru politikaları, maliyetler, istihdam, kurulu kapasite ve makine parkı, teşvik politikaları, pazarlama olanakları ve markalaşma ve coğrafi konum ve hızlı teslimat.

Türk tekstil ve hazır giyim sektörü dış ticaretteki ağırlığı, ihracat gelirindeki yüksek payı, üretim sürecinde yarattığı katma değer ve istihdam olanakları gibi sebeplerle ülke ekonomisinin kalkınma ve gelişme sürecinde önemli görevler üstlenmiştir. 1980’li yıllarda Türk ekonomisinde gözlenen yeniden yapılanma ve dışa açılma çabaları sonucunda tekstil ve hazır giyim sektörü, tarımdan sonra en büyük istihdama sahip sanayi dalı haline gelmiş ve toplam ihracat geliri içindeki payı beşte bire ulaşmıştır. Türkiye’nin dünya ticaretindeki payı artmış ve en önemli üretim ve ticaret oyuncularından birisi haline dönüşmüştür. Bugün Türk tekstil ve hazır giyim sektörü, büyük oranda ihracat odaklı bir sektör haline dönüşmüş olup mevcut üretim kapasitesinin yurt içi talepten oldukça fazla olduğu gözlenmektedir.

Türkiye’nin Tekstil, Hazır Giyim ve Deri sektörleri, yüksek standart şartlarını karşılama kabiliyeti ve geniş ürün yelpazesi ile dünya ticaretinde önemli bir konuma sahip olduğu bilinmektedir. Türk sanayiinin üretim ve ihracatı, düşük katma değerli mallardan, yüksek katma değerli moda uygun

rnlere doğru olumlu yönde değişim göstermektedir. Türkiye, şaşırtıcı tasarım kapasitesi, ileri teknoloji czmleri, dinamik ve esnek üretim kapasitesinin yanında kalite, sağlık ve cvre konusundaki tedbirleri ile üretim ve ihracat potansiyelini gcl tutmaktadır.

Ekonomik büyüme önündeki sorunların içsel dinamiklerle üstesinden gelinemediği günümüz ekonomik şartlarında “İhracat Pazarları”, ülkelere bir cıkış kapısı olarak değişik fırsatlar sunmaktadır. Bu raporda Türkiye genelinde ve Güneydoğu Anadolu İhracatcısı Birlikleri özelinde deri, tekstil ve hazır giyim sektöründe mevcut durum analizine, gelecekteki karşılaşılacak trendlere ve son olarak sektör ile ilgili değerlendirmelere yer verilmiştir.

1 DÜNYA'DA DERİ, TEKSTİL ve HAZIR GİYİM SEKTÖRÜ

1.1 Kullanılan Veriler

Gümrük İş Birliği Konseyi tarafından hazırlanarak 14 Haziran 1983 tarihinde Brüksel'de kabul edilen ve 10 Haziran 1985 tarihinde imzaya açılan “Uyumu Sağlanmış (Armonize) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşme”ye 1 Ocak 1989 tarihinden geçerli olmak üzere Türkiye olarak katılmamız uygun bulunmuştur¹. Resmi adı Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi (*The Harmonized Commodity Description and Coding Systems*) olan Armonize Sistem, uluslararası ticarete konu olan tüm mallar için kullanılan uluslararası bir ticari sınıflandırma sistemidir.

Trade Map, Uluslararası Ticaret Merkezi UNCTAD / WTO² tarafından, stratejik pazar araştırmasını kolaylaştırmak hem ulusal hem de ürüne özgü ticaret performansını izlemek, karşılaştırmalı rekabet avantajını ortaya çıkarmak, pazar veya ürün çeşitlendirme potansiyelini belirlemek ve ticareti geliştirme programlarını tasarlamak ve önceliklendirme amacıyla geliştirilmiştir³. Bu çalışmada, karşılaştırma ve detaylı inceleme açısından bir kolaylık olması için mümkün olduğunca Harmonize Sistem temel alınacaktır.

Harmonize sistem sınıflamasında yer alan 50-60. Fasıllar arası (57. *Halı hariç*) ile 63. Fasil Tekstil Ürünleri olarak; 61 ve 62. Fasıllar ise Hazır Giyim olarak tanımlanmaktadır. Deri ve Deri Mamulleri Sektörü ise 41, 42 ve 43. Fasıllar ile 6403 numaralı GTİP’lerden oluşmaktadır.

1.2 Deri ve Deri Ürünlerinin Dış Ticareti

Genel olarak ham postlar (geniş dört ayaklı büyükbaş hayvanların postları) ve deriler (kuşların tüylü derileri ve kürkleri hariç) 41. Fasılda yer almaktadır. Dabaklama işleminden önce deriler ilk önce, alkali solüsyonlarda yıkama (saklama esnasında kullanılan tuzları gidermek ve yumuşatmak için), yünlerinin alınması, üzerlerinde kalan etlerin temizlenmesi, daha sonra yünlerinin alınması sırasında kullanılan kirecin ve diğer maddelerin giderilmesi ve nihayetinde de durulanma yapılması işlemlerini kapsayan bir seri hazırlık işlemine tabi tutulurlar. Ayrıca, geri dönüşümlü hafif bir dabaklama (ön dabaklama dahil) işlemine tabi tutulmuş olan tüyleri veya yünleri alınmış ham post ve deriler de bu Fasılda kapsanır. Bu tür işlem, parçalayıp bölme işleri için post veya derileri geçici olarak dayanıklı hale getirir ve çürümelerini geçici olarak önler. Bu şekilde işlenmiş post ve deriler bitirilmeye işleminden önce daha ileri dabaklama⁴ işleminin yapılmasını gerektirir.

Dabaklandıktan veya ara kurutmadan (crusting) sonra, deri, üst yüzü üzerindeki bozuklukları gidermek ve deriyi daha yumuşak, su geçirmez hale getirerek kullanıma hazır hale getirmek için daha ileri muameleye tabi tutulması gerekir. Bu işlemler; yüzeyi sertleştirmek veya dövmek, yağ ile beslemek, inceltmek, yumuşatmak ve germek gibi ileri işlemlerden oluşur. Daha sonra deri, diğer bir deri taklidi yapmak için yüzey boyası veya pigmentle boyama, sırça yapma veya baskı yapma

¹ https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc072/kanuntbmmc072/kanuntbmmc07203501.pdf (Erişim Tarihi: 14.12.2020) Armonize Sistemi kullanan her ülkenin tarife cetvelindeki ilk 6 haneli kodlar, tüm dünyada aynıdır. Diğer bir ifadeyle, bu kodlar tüm dünyada aynı ürünü/ürün grubunu ifade etmektedir. Armonize Sistem’de (Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu - GTİP) 6 haneli koddan sonraki bölümleri, ülkeler kendi ihtiyaçlarına göre (daha detaylı istatistik almak ve gümrük vergilerini daha detay ürün bazında uygulamak için) düzenleyebilmektedir/detaylandırabilmektedir. Harmonize sistem, HS Code ya da kısaca GTİP olarak da kullanılabilir/mektedir.

² WTO: World Trade Organization. Dünya Ticaret Örgütü, uluslararası ticaretin küresel kurallarıyla ilgilenir. Ana işlevi, ticaretin mümkün olduğunca sorunsuz, öngörülebilir ve serbestçe yapılmasını sağlamaktır.

³ <https://www.trademap.org> (Erişim Tarihi: 21.12.2020)

⁴ Dabaklama işlemi derilerin ve postların bozulup çürümesini önler ve su geçirmezliğini artırır. Dabaklama derinin yapısına nüfuz eder ve kolajen ile kovalent bağ kurarak biçim alır. Bu geri alınamayan kimyasal bir reaksiyon olup, ürüne ısıya, ışığa ve terlemeye karşı dayanıklılık kazandırır ve deriyi kalıplanabilir ve kullanılabilir hale getirir. Bunlar daha sonra “bitkisel dabaklama” (bazı ağaçlar, ağaç kabukları, yapraklar veya bunların hülâsalarını içeren havuzlarda), “mineral dabaklama” (krom tuzları, demir tuzları ve şap gibi mineral tuzlarla), yahut “kimyasal dabaklama” (formaldehitte veya bazı sentetik kimyasal maddelerle) işlemine tabi tutulur. Bazen bütün bu işlemler birleşik olarak da kullanılmaktadır.

uygulaması, etli kısmına (veya nadiren sırça yüzü) süet veya kadife görüntüsü vermek için apreleme, cilalama, taşlama uygulaması, mumlama, siyahlaştırma, düzgünleştirmek (parlatmak), saten bitirme, baskılama uygulamaları ile daha ileri sepileme veya bitirme işlemlerine tabi tutulabilir. Parça postlar, deriler ve köseleler karşılık geldiği bütün haldeki post, deri ve köseleler aynı pozisyonlarda sınıflandırılırlar. Parçalama, dabaklama işleminden önce veya sonra gerçekleştirilebilen, post ve deriyi yatay olarak birden çok tabakaya ayırma işlemidir. Parçalamada amaç, işleme için daha eşit kalınlıkta ve daha aynı biçimli kösele elde etmektir.

42. Fasil uygulanmasında, “deri” tabiri güderiyi (kombine deri dahil), ruganı, ruganla kaplanmış deri ve köseleleri ve metalize deri ve köseleleri kapsar. Bu Fasil, prensip olarak, tabii veya terkip yoluyla elde edilen deriden yapılmış eşyayı içine alır. Bununla beraber deri sanayiinin özelliklerini taşıyan ve başka maddelerden imal edilmiş bulunan eşyaları (42.01 ve 42.02 pozisyonları) da kapsar. Ayrıca bağırsak, kursak, mesane ve tendondan yapılmış eşya da bu Fasilda yer alır.

Tarifenin neresinde geçerse geçsin “kürk” tabiri 43.01 pozisyonunda yer alan ham kürkleri hariç olmak üzere, tüm hayvanların dabaklanmış veya aprelenmiş, tüyü veya yünü alınmamış post veya derileri ifade eder. Genel olarak 43. Fasil ham kürkleri, kıl veya yünü üzerinde olarak dabaklanmış, aprelenmiş, birleştirilmiş veya birleştirilmemiş post ve deriler, kürkten giyim eşyası, aksesuarları ve diğer mamul eşya (43.03 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen istisnalar hariç kalmak kaydıyla) ile taklit kürk ve bundan mamul eşyayı kapsar.

64.03 pozisyonunda yer alan Dış tabanlı kauçuktan, plastik maddeden tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar da deri ürünleri sektörüne dahildir. Bu pozisyon, yüzü deriden yapılmış ve dış tabanlı şu maddelerden yapılmış olan ayakkabıları içine alır: Kauçuk, Renk değişiklikleri göz önüne alınmaksızın çıplak gözle görülebilecek bir şekilde plastik veya kauçuktan bir dış yüzeyi olan dokumaya elverişli maddeler, Terkip yoluyla elde edilen deri (“terkip yoluyla elde edilen deri” tabiri, deri veya deri lifi esaslı maddelerle sınırlıdır).

1970’lerden sonra işçilik ücretlerinin artması ve sektörün çevre kirliliğine sebep olması gibi nedenlerle gelişmiş ülkelerin sektörden çekilmeye başlaması, üretimin Uzakdoğu’ya kayma eğilimine sebep olmuştur. Bu dönemde Uzakdoğu’da Çin, Vietnam, Endonezya gibi ülkeler önemli üretim merkezi haline gelmiştir.

1990 sonrası dönemde; AB’de topluluk düzeyinde uygulanan bölgesel kalkınma projeleri, Ar-Ge çalışmalarına destekler, istihdamın artırılmasına ve korunmasına yönelik yardımlar ile anti-damping ve ticaret engellerine karşı düzenlemeler, etiketleme gibi dış ticareti düzenleyen ve AB’ye yapılan ihracatı zorlaştıran hükümler, gelişmiş ülkelerde sektörün üretim eğilimini bir miktar arttırmıştır. Bu süreçte çevre kirliliğini önlemede yeni proseslerin devreye girmesi bu süreci tetikleyen başka bir faktör olmuştur. Ancak halen gelir düzeyi yüksek olan ülkeler deri ürünlerine olan taleplerini halen daha az gelişmiş ülkelerde fason olarak yaptırma eğilimindedirler.

Dünya deri ürünleri ihracatı incelendiğinde yıllık 170 milyar USD civarında bir ihracat hacmi göze çarpmaktadır. Bu hacmin içinde 87 milyar USD’yi aşan ihracat tutarı ve %51,29 pay ile 42. Fasil öne çıkmaktadır. 64.03 pozisyonunda yer alan yüzü deriden ayakkabılar ise %31,81 pay ve 54 milyar USD’yi aşan bir ihracatla diğer bir önemli ürün grubudur. Ham postlar, deriler ve köseleler (Fasil 41) 19 milyar USD’yi, kürkleri, taklit kürkleri ve bunların mamulleri ise 9 milyar USD’yi aşan bir ihracat hacmine sahiptir.

Tablo 1 Dünya Deri Ürünleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Fasıl	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)	
1	41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	29.914.546	26.137.773	25.948.318	23.990.432	19.436.354	14.432.296	11,42
2	42	Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	74.329.127	72.436.717	77.122.991	82.797.314	87.299.957	70.673.566	51,29
3	43	Kürkler ve taklit kürkleri, bunların mamulleri	11.090.564	8.163.067	9.128.180	9.317.183	9.326.734	5.642.846	5,48
4	6403	Dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar	51.789.586	48.939.251	51.046.690	53.710.066	54.151.274	46.016.106	31,81
Deri Ürünleri Sektörü			167.123.823	155.676.808	163.246.179	169.814.995	170.214.319	136.764.814	100

Covid-19 Pandemisinden büyük ölçüde etkilenen 2020 yılı ihracatında zorunlu olmayan tüketim mallarının talebinde ciddi düşüşler gözlemlendi. Deri ürünleri ihracatında bu düşüşler oldukça belirgindir. Dünya genelinde sektör geneli ihracat tutarı 170 milyar USD'den 136 milyar USD'ye gerilemiştir. Bu durum yaklaşık %20'lik bir ihracat daralması anlamına gelmektedir.

1.3 Tekstil Ürünlerinin Dış Ticareti

50 ila 55. fasıllarda veya 58.09 veya 59.02 pozisyonlarında sınıflandırılabilen ve iki veya daha fazla dokumaya elverişli maddeden meydana gelen karışımlardan eşya, dokumaya elverişli maddelerin her birine ağırlık itibarıyla üstün gelen dokumaya elverişli maddeden mamul olarak kabul edilip sınıflandırılırlar.

Dokumaya elverişli maddelerin hiç birisinin ağırlık itibarıyla üstün gelmemesi halinde bu eşya, tamamen dokumaya elverişli tek bir maddeden meydana gelmiş gibi, her biri geçerli olabilecek pozisyonların numara sırasına göre sonuncusunda sınıflandırılır.

XI. Bölüm, genel olarak, tekstil sanayiinin hammaddelerini (ipek, yün, pamuk, sentetik ve suni lifler, vb.), yarı mamullerini (iplik ve dokunmuş mensucat gibi) ve bunlardan mamul hazır eşyayı kapsamaktadır.

50 ila 55. Fasıllardan her biri, dokumaya elverişli maddelerden bir veya birkaçının tek başına veya karışım olarak, tanımlanan dokunmuş mensucat (dahil) imaline kadar olan çeşitli safhalardaki yarı mamuller ile ilgilidir. Böylece, söz konusu Fasıllar çoğunlukla hammaddeleri, geri kazanılmış döküntüleri (ditme suretiyle elde edilenler dahil, paçavralardan çekme (koparma) suretiyle elde edilenler hariç), karde edilmiş veya taranmış liflerin fitil, şerit, vb. şekillerde olanlarını, iplikleri ve dokuma kumaşları kapsamaktadır.

50 ila 55. Fasılların herhangi bir pozisyonunda (döküntü, iplik, dokunmuş mensucat, vb.) veya 58.09 veya 59.02 pozisyonlarında sınıflandırılabilen farklı iki veya daha fazla dokumaya elverişli maddelerden meydana gelen karışımlar, dokumaya elverişli maddelerin her birine ağırlık itibarıyla üstün gelen bir çeşit dokumaya elverişli maddeden mamul olarak kabul edilip sınıflandırılır.

Dokumaya elverişli maddelerden hiçbirisi ağırlıkça üstün gelmezse, bu ürünler eşit değerde göz önünde tutulan dokumaya elverişli maddelerden, nümerik olarak Fasil sıralamasında “en sonda yer alan dokumaya elverişli maddeden” mamul olarak sınıflandırılmalıdır.

Dokumaya elverişli maddeler, aşağıda belirtilen şekillerde karıştırılmış olabilir:

- Eğirmeden önce veya eğirme sırasında;
- bükme sırasında;
- dokuma sırasında

Tekstil iplikleri tek katlı (yalın kat), çok katlı bükülü (rötor) veya katlı bükülü kablo (kable) olabilir. Tarifenin uygulanmasında:

(i) Tek katlı iplikler ifadesi aşağıdakilerden oluşan iplikleri anlatır:

(a) Genellikle bükülerek bir araya getirilmiş devamsız liflerden olanlar (bükülmüş iplik); veya

(b) Bükülerek veya bükülmeksizin bir araya getirilmiş olan, 54.02 ila 54.05 pozisyonlarında yer alan tek filamentten (monofilament) ya da 54.02 veya 54.03 pozisyonlarında yer alan iki ya da daha fazla filamentten (multifilament) (devamlı iplikler).

(ii) Çok katlı bükülü (rötor) iplikler ifadesi; 54.04 ya da 54.05 pozisyonlarında yer alan (iki katlı, üç katlı, dört katlı, vb. iplikler) monofilamentlerden elde edilenler de dahil olmak üzere iki ya da daha fazla sayıdaki tek katlı ipliğin bir arada tek bir katlama işlemiyle bükülmesi suretiyle elde edilen ipliklerdir. Ancak, yalnızca 54.02 veya 54.03 pozisyonlarında yer alan monofilamentlerin bir arada bükülmesi suretiyle elde edilen iplikler, çok katlı bükülü (rötor) iplikler olarak mütalaa edilmemelidir.

Rötor ipliklerde “kat” ifadesi, bunları oluşturan tek katlı ipliklerden her birini ifade eder.

(iii) Kablo (kable) iplikler ifadesi, bir ya da daha fazla katlama işlemiyle bir arada bükülen, iki veya daha çok iplikten oluşan (bu ipliklerden en az birisi çok katlıdır) iplikleri anlatır.

Kablo (kable) ipliklerde “kat” ifadesi, bunları oluşturan tek katlı ipliklerden her birini ifade eder.

Yukarıda belirtilen iplikler bazen, iki ya da daha fazla tek katlı, rötor ya da kablo (kable) ipliğinin bir araya getirilmesi ile elde edildiklerinde çok katlı bükülmüş iplik olarak adlandırılırlar. Bunlar, müteşekkil oldukları ipliğin tipine göre tek katlı, çok katlı bükülmüş (rötor) ya da katlı bükülmüş kablo (kable) olarak mütalaa edilirler.

Tek katlı, rötor ve kablo (kable) iplikler belli aralıklarla ilmek veya şekilsiz yumrular (halka, şişkinlikler) (bukle veya ilmekli, topaklı (yumrulu) veya flame iplik) ihtiva edebilirler. Bunlar bir tanesi aralıklarla kendi üzerinde geriye katlanmak suretiyle bukle veya şişkinlik efekti veren iki veya daha fazla iplikten oluşabilirler.

Cilalanmış veya parlatılmış (glaze) iplikler tabii maddelerden (mum, parafin, vb.) ya da sentetik maddelerden (özellikle akrilik reçine) hazırlanan müstahzarlarla muamele edilirler ve daha sonra cilalama silindirlerinden geçirilmek suretiyle parlatılırlar.

İplikler ölçülerine göre isimlendirilir. Çeşitli saymaya da numaralandırma sistemi hala kullanılmaktadır. Tarife tatbikatında “Tex” sistemi (doğrusal yoğunluk için kullanılan bir birim)

filament iplik lif ya da diğer tekstil ipliklerinden 1 km. ipliğin gram olarak ağırlığına eşittir. Desiteks ise, 0.1 tex'dir. Aşağıdaki formül metre sisteminde kullanılan rakamların desitekse uygulanması için kullanılır:

$$\text{Desiteks} = 10.000 / \text{MetrikNumara}$$

İplikler ağartılmamış, yıkanmış (scoured), ağartılmış, krem rengi verilmiş, boyanmış, baskılı, alacaklı veya diğer şekilde muamele edilmiş olabileceği gibi, gazelenmiş (alevden geçirilmek suretiyle üzerindeki tüylülük giderilmiş) merserize edilmiş (yani gergin halde olarak kostik soda ile muamele görmüş), yağlanmış, vb. olabilir.

Çapraz sarma usulü, çile yapılırken ipliğin çıkırığa çapraz olarak dolanmasını ifade eder ve bu şekilde sarılması çilelerin dağılmasını önler. Çapraz sarma, genellikle çileler boyama işlemine mahsus olduğunda benimsenen bir yöntemdir.

52.04, 54.01 ve 55.08 pozisyonları anlamında “dikiş ipliği” tabirinden aşağıdaki şartlara uyan çok katlı bükülü (rötor) veya katlı bükülü kablo (kable) ipliği anlaşılır:

(a) Mesnetler (makara, tüp gibi) üzerine sarılmış olup, ağırlığı (mesnetle beraber) 1.000 gr.ı geçmeyenler;

(b) Dikiş ipliği olarak kullanılmak üzere aprelenmiş olanlar; ve

(c) Nihai olarak “Z” bükülü olanlar.

“Aprelenmiş” terimi, bitim işlemi yapıldığı anlamını verir. Bu işlem dokumaya elverişli maddelerden ipliğin dikiş ipliği olarak kullanılmasını kolaylaştırmak (örneğin; ipliğe antifriksiyon özellikler veya termal direnç vererek statik elektrik oluşumun engellemek veya ipliğin görünüşünü iyileştirmek) amaçlıdır. Bu tür işlem silikon, nişasta, mum, parafin, vb. gibi (maddeler) esaslı malzemelerin kullanımıyla ilgilidir.

Dikiş ipliğinin uzunluğu genellikle bulunduğu mesnet üzerinde gösterilir.

“Yüksek mukavemetli iplik” ve bu iplikten yapılan mensucatla ilgili hükümler 54. ve 59. Fasıllarda yer almaktadır.

Bu bölüm anlamında “yüksek mukavemetli iplik” tabirinden, cN/tex (centinewton/tex) olarak gösterilen mukavemeti, aşağıda yazılı olanlardan daha fazla olan iplik anlaşılır:

Naylon veya diğer poliamidlerden veya poliesterlerden tek katlıplikler: 60 cN/tex

Naylon veya diğer poliamidlerden veya poliesterlerden çok katlı bükülü (rötor) veya katlı bükülü kablo (kable) iplikler: 53 cN/tex

Viskoz rayonundan tek katlı, çok katlı bükülü (rötor)veya katlı bükülü kablo (kable) iplikler: 27 cN/tex

Tekstil ürünlerinin son beş yıllık ihracat rakamlarına bakıldığında, dünya ihracat toplamının 300 milyar USD’nin üzerinde olduğu ve 2019 yıl sonu itibarıyla ise 327 milyar USD’nin üzerinde olduğu görülmektedir. 2019 yılında dünyada gerçekleşen ihracat toplamının 18,7 trilyon USD olduğu dikkate alınca sektörün dünya ihracatından aldığı payın %1,75 olduğu anlaşılmaktadır.

İhracat ağırlığı açısından incelendiğinde ise 63. Fasil (*Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar*) 66 milyar USD ve %20,23 ile öne çıkmaktadır. 52. Fasil (*Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat*) 55 milyar USD ve %16,94 pay ile; 54. Fasil (*Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler*) ise 50 milyar USD ve %15,42 pay ile ilk sıraları almaktadır.

54 ve 55. Fasıllar bir arada değerlendirildiğinde ise 85 milyar USD ihracat toplamı ve %26'lık paya ulaşılmaktadır.

Tablo 2 Dünya Tekstil Ürünleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra		Fasıl	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	50	İpek	2.363.257	2.149.609	2.082.446	2.168.290	1.984.901	1,229,901	0,61
2	51	Yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat	13.095.690	12.572.812	13.250.855	14.592.246	12.624.812	8,687,362	3,86
3	52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	54.950.654	51.883.867	56.896.947	59.863.477	55.427.395	47,032,016	16,94
4	53	Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kâğıt ipliği ve kâğıt ipliğinden	4.645.996	4.271.243	4.300.454	4.859.660	5.131.331	4,368,276	1,57
5	54	Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	45.623.632	44.282.587	46.631.202	50.309.191	50.440.535	40,957,767	15,42
6	55	Sentetik ve suni devamsız lifler	36.408.539	34.017.938	34.636.988	36.426.500	34.356.859	29,280,068	10,50
7	56	Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	23.763.827	23.501.451	25.193.952	27.055.135	26.800.381	29,630,597	8,19
8	58	Özel dokunmuş mensucat, tuftedilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemler	12.577.537	12.114.855	12.338.305	12.796.691	12.550.437	10,038,682	3,84
9	59	Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	23.534.389	23.430.276	24.991.222	26.471.330	25.309.618	22,587,217	7,74
10	60	Örme eşya	33.218.611	32.523.711	35.124.260	36.956.169	36.342.395	31,746,091	11,11
11	63	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	60.913.425	60.291.757	63.269.921	66.616.261	66.184.690	122,485,967	20,23
Tekstil Ürünleri Sektörü			311.095.557	301.040.106	318.716.552	338.114.950	327.153.354	348.043.944	100

2020 yılında Tekstil Ürünleri Sektörü, pandeminin etkisini yılın ilk yarısında en ağır hisseden sektörlerden birisi olsa da yılın ikinci yarısında genel olarak bir toparlanma gözlenmiş olup, sektör yılı bir önceki yıla kıyasla %6 artışla tamamlamıştır. Bu artışta en önemli katkı 63. Fasıl'dan gelmiş görünmektedir.

Tekstil ürünleri ihracatında ilk sırayı %36,50'lik payı ve 119,4 milyar USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %6,11 payı ve 20 milyar USD ihracatı ile ABD; %5,44 payı ve 17,8 milyar USD ihracatı ile Hindistan takip etmektedir.

Türkiye, 2019 yılında %2,91'lik payı ve 9,5 milyar USD ihracat değeri ile yedinci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %69,71'e ulaşmaktadır.

Tablo 3 Tekstil Ürünleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	108.594.643	104.742.187	109.549.778	118.469.757	119.413.901	153.107.807	36,50
2	ABD	18.564.592	17.685.732	19.898.947	20.895.888	20.003.380	17.886.643	6,11
3	Hindistan	18.302.449	16.728.863	18.128.451	19.691.355	17.803.298	15.691.968	5,44
4	Almanya	12.966.077	13.068.945	13.681.635	14.327.601	13.104.618	13.801.138	4,01
5	İtalya	11.936.676	11.860.096	12.271.269	12.994.699	11.808.519	9.980.427	3,61
6	G. Kore	12.054.085	11.346.108	11.392.050	11.624.980	10.713.912	9.070.596	3,27
7	Türkiye	9.223.838	9.307.975	9.564.435	9.952.068	9.520.849	9.721.241	2,91
8	Vietnam	5.798.918	6.258.085	7.369.781	8.430.245	9.213.812	9.784.988	2,82
9	Tayvan	10.120.330	9.349.566	9.522.675	9.553.139	8.704.137	7.149.887	2,66
10	Pakistan	8.325.871	7.717.947	7.957.755	8.103.791	7.785.953	7.362.723	2,38
	Dünya	311.095.557	304.594.659	322.481.780	342.444.333	332.618.199	348.043.944	100

2020 yılında genel olarak ihracatçı ülkelerin performansları bir önceki yıla kıyasla kısmî azalış veya artışlarla seyretmiş olsa da Çin, sıradışı bir durum sergilemektedir. 120 milyar USD'ye yaklaşan 2019 yılı ihracatı 2020 yılında %28'lik bir artış ile 153 milyar USD'yi aşmıştır. Türkiye, pandeminin ilk yılında ihracat performansını korumayı başarmış ve ihracatını az da olsa artırmayı başarmıştır.

Tekstil ürünleri ithalatında ilk sırada %9,83'lük payı ve 29,1 milyar USD'yi aşan ithalatı ile ABD; ikinci sırada ise %8,06 payı ve 23,9 milyar USD ithalatı ile Çin bulunmaktadır. Çin'i %6,82 payı ve 20,2 milyar USD ithalatı ile Vietnam izlemektedir.

2019 yılında toplam 297 milyar USD tekstil ürünleri ithalatı gerçekleşmiştir. Türkiye %2,92'lik payı ve 8,6 milyar USD ithalatı ile yedinci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %46,91'e ulaşmaktadır.

Tablo 4 Tekstil Ürünleri İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	27.865.549	26.713.925	27.476.802	29.384.821	29.187.318	43.000.757	9,83
2	Çin	26.199.611	22.271.751	24.296.353	26.464.181	23.933.090	21.001.658	8,06
3	Vietnam	14.916.199	15.476.551	17.393.927	19.916.819	20.266.039	18.140.383	6,82
5	Almanya	12.059.096	12.846.887	13.433.200	14.066.526	13.101.043	19.194.664	4,4
4	Bangladeş	10.938.575	9.970.511	11.301.928	12.978.997	12.336.941	10.528.329	4,15
6	İtalya	8.881.432	8.931.169	9.443.291	9.916.063	9.108.026	10.716.106	3,07
7	Türkiye	8.466.754	8.378.140	9.694.238	8.731.021	8.683.423	7.728.239	2,92
8	Japonya	7.968.195	7.900.825	8.078.985	8.648.142	8.554.964	11.435.057	2,88
9	Endonezya	7.544.141	7.708.440	8.173.533	9.125.944	8.444.103	6.562.973	2,84
10	Fransa	6.403.278	6.358.010	6.670.320	7.047.965	6.758.643	12.539.104	2,28
	Dünya	274.258.678	270.917.576	288.672.600	309.849.861	300.319.062	328.622.970	100

2020 yılında dünya ithalatı %9 civarında artarken en dikkate değer değişim Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleşmiştir. ABD'nin tekstil ithalatı 2019 yılında 29 milyar USD'den 2020 yılında 43 milyar USD'ye ulaşmıştır. Bu, %48'lik bir artış anlamına gelmektedir.

1.3.1 Elyaf lar

Tekstilin üretilebileceği beş ana elyaf bileşeni ipek, yün, pamuk, bitkisel ve inorganik (sentetik ve suni devamsız) elyaf tır.

Tablo 5 Elyaf Ürünleri GTİP'leri

Tanım	GTİP Kodu	GTİP Adı
İpek Elyafı	5001	İpek böceği kozaları (çekilmeye elverişli)
	5002	İpek; ham (bükülmemiş)
	5003	İpek döküntüleri (bozuk koza, ditme ve iplik döküntüleri)
Yün Elyafı	5101	Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış)
	5102	İnce veya kaba hayvan kılları (kardesiz/taranmamış)
	5103	Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının döküntüleri (ditme hariç)
	5104	Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının ditme suretiyle elde edilen döküntüleri
	5105	Yün, ince veya kaba hayvan kılları (kardeli/taranmış)
Pamuk Elyafı	5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)
	5202	Pamuk döküntüleri
	5203	Pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş)
Bitkisel Elyaf	5301	Keten, keten kütük ve döküntüleri
	5302	Kendir, ham veya işlem görmüş, kütük ve döküntüleri
	5303	Jüt ve bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli diğer lifleri
	5305	Koko cevizi, abaka, rami ve diğer bitkisel lifler, kütük, döküntü
Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf	5501	Sentetik filament demetleri
	5502	Suni filament demetleri
	5503	Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)
	5504	Suni devamsız lifler (işlem görmemiş)
	5505	Sentetik ve suni lif döküntüleri
	5506	Sentetik devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş)
	5507	Suni devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş)

50. Fasıl anlamında "ipek" tabiri, sadece Bombyx mori denilen ve dut yaprağı ile beslenen ipek böceğinin salgısı olan lifli maddeyi değil, aynı zamanda benzeri böceklerin (Bombyx textor gibi) salgılarından meydana gelen yabancı ipek olarak bilinen ürünleri de kapsar. Tırtılların nadiren evcilleştirilebilmeleri nedeniyle yabancı ipek denilen bu nevi ürünler arasında en önemlisi meşe üzerinde beslenen bir nevi ipek böceğinin salgısından elde edilen tussa ipeğidir. Örümcek ipeği ile deniz veya "byssus" ipeği (Pinna cinsi bazı kabuklu hayvanların kayaya tutunduğu lifli salgı) de bu pozisyonda yer alır.

Genel olarak, 50. Fasıl ipek ile birlikte ipek olarak sınıflandırılan karışım halindeki dokuma maddelerinin ham madde halinden dokunmuş mensucat haline gelinceye kadar geçirdiği çeşitli imalat işlemlerinden elde edilen ürünleri de içine alır. Bunun yanında ipek böceği guddesi de bu pozisyona dahildir.

50.01 Çekilmeye Elverişli İpek Böceği Kozaları, sadece 50.02 pozisyonunda yer alan ham ipeği meydana getirmek üzere çekilmeye elverişli olan kozaları içine alır. Çekilmeye elverişli olmayan kozalar bu pozisyon haricindedir (50.03 pozisyonu). İpek böceği kozaları genellikle beyazımsı veya sarımsı, bazen de yeşilimsi renktedir.

50.02 Ham İpek (Bükülmemiş), ipek kozalarındaki filamentlerin çekilmesi suretiyle elde edilir. Uygulamada, kozaları oluşturan filamentlerin çok ince olmaları nedeniyle ham ipek (grége) çekim işlemi esnasında çok sayıda filamentin (genellikle 4 ila 20) bir araya getirilmesi suretiyle elde edilir. Bu filamentler zamlı (sericin) kaplı oldukları halde çekildikleri için birbirine yapışır. Ham ipek filamentleri, çekme işlemi esnasında fazlalık nemin akmasını sağlayacak ve münferit filamentlerdeki zayıf yerleri telafi edecek, kesik ve hatta tekstüre özellik veren şekilde birbirleri üzerine dolanırlar, bu

işlem çoklukla filamentlerin belirli bir büküm kazanmasını sağlar. Ancak ham ipeği teşkil eden tellerin bu şekilde birbirine dolanması çok zayıf olduğundan bunu 50.04 pozisyonunda yer alan tek kat ipek ipliği ile karıştırmamak gerekir. Ham ipek, genellikle beyazımsı ve sarımsı bazen de yeşilimsi renktedir. Zamkı (sericin) alınmış (örneğin yapışkanlığı sıcak sabunlu su ile, sulandırılmış alkalilerle, vb. ile giderilmiş) veya boyanmış olan ham ipek de bükülmemiş olmak şartıyla yine bu pozisyonda yer alır. Ham ipek genellikle koni şeklindeki bobinlere yerleştirilir veya uzun çileler halinde hazırlanır ve çileler gevşek bir düğümle bağlanır. Bükülmüş ipek bu pozisyon haricindedir (50.04 pozisyonu).

50.03 İpek Döküntüleri (Çekilmeye Elverişli Olmayan Kozalar, İplik Döküntüleri Ve Ditme Suretiyle Elde Edilen Döküntüler Dahil) pozisyonu, her nevi ipek döküntülerinin işlenmemiş yani ham halde olanlarıyla iplik haline getirilmeden önceki işleme safhalarının bir veya birkaçını geçirmiş olanlarını içine alır:

(A) Ham maddeden elde edilen döküntüler, yani:

(1) Çekilmeye elverişli olmayan kozalar: Bizzat ipek böceği tarafından veya diğer parazitler tarafından hasara uğratılmış veya başka şekilde yırtılmış, delinmiş veya zedelenmiş ve dolayısıyla yer yer filamentleri kopmuş olan kozalar; filamentlerin henüz kopmamış olmakla birlikte, çekilmeleri sırasında kopacak derecede yıpranmış kozalar; fazlasıyla kirli ve lekeli kozalar (krizalitleri içinde olsun olmasın), vb.

(2) Koza pamuğu (blazes). Bunlar gevşek ve birbirine dolaşık şekilde ipek filamentlerinden oluşmuş ipek ağ örgüleri olup ipek böceği kozasını dallara bunlarla tutturur. Genellikle bu tellerin arasında yaprak veya dal kırıntıları bulunur.

(B) Çekilme işlemi sırasında elde edilen döküntüler. Bu nevi döküntüler arasında özellikle aşağıdakiler belirtilebilir:

(1) Kamçıbaşı (Frison veya floss silk). Kamçıbaşı tabiri, ipek böceği kozalarının kabuğunu teşkil eden kaba ipek telleri için kullanılır. Bunlar, ilk olarak küçük fırça veya süpürgeler aracılığıyla kozaların üzerinden toplanarak kesilir ve bu suretle kozaların çekilmeye elverişli olan parçalarından ayrılması sağlanır. Kamçıbaşı ipekleri, satışa, dolaşık tellerden oluşmuş yumaklar veya demetler halinde sunulur.

(2) “Bassinés” tabir olunan kusurlu kozalar. Bunlar, çekilme sırasında kusurlu görülüp ayrılan kozalardır.

(3) Koza dipleri “pelettes veya telettes”. Bunlar kozaların iç kısmında oluşan iplik telinin çekilmeye elverişli olmayan iç kısımları olup içinde ipek böceği kurdu (krizalit) bulunmaktadır. Bunların ılık suda ıslatılarak içinden krizaliti çıkarılan ve daha sonra kurutulanlarına “pelades” denilmektedir.

(C) Kopuk veya düğümlü iplikler veya dolaşık kütleler halinde ipek ipliği veya lifleri. Bunlar çekilme, bükme veya dokuma sırasında elde edilen döküntülerdir.

(D) Zamkı (Sericin) giderme işleminden ve tarama ile elde edilen ipek döküntülerinden yapılan ürünler. (Bazı ülkelerde “şap ipeği” olarak bilinir).

Bu safhadaki ipek döküntüleri, az çok paralel liflerden tabakalar veya sargı biçimindedir; fakat ileriki işlemlere tabi tutulduklarında dar şeritler veya kıtık veya ipe dönüşürler (şeritler veya fitiller). Henüz bükme işlemi görmemiş olan bu şekilde ipek döküntüleri bu pozisyonda kalır. Bunların takriben tek kat ipliklerin kalınlığında çekilmiş ve genellikle hafif bir şekilde bükülmüş olanları da bu pozisyona dahil olup bunlar 50.05 pozisyonundaki ipliklerle karıştırılmamalıdır.

(E) Buret ipeği, yukarıda (D)'de anlatılan döküntülerin taranması sırasında elde edilen bir artık olup ipek döküntülerinden ipliklerden daha düşük kalitededir. Yeniden tarama işlemine tabi

tutulamayacak derecede kısa liflidir. Bununla beraber karde edilebilir ve eğirme işlemine hazırlık teşkil eden diğer işlemlere tabi tutulabilir. Bütün bu işlemlere tabi tutulmuş olan buret ipeği henüz bükülmemiş olmak şartıyla, bu pozisyonda yer alır.

(F) Tarama döküntüleri (taramalar), buret ipeğinin karde edilmesinden arta kalan çok kısa lifli döküntülerdir.

(G) Ditme suretiyle elde edilen döküntüler, ipekten mamul eşyadan veya mensucattan paçavraların veya diğer kırpıntı ve döküntülerin bunları oluşturan lifler şeklinde yırtılmasıyla elde edilir.

Genel olarak 51. Fasil, yün ve ince veya kaba hayvan kıllarının ve yün veya hayvan kılı olarak sınıflandırılması gereken dokumaya elverişli maddeler karışımlarının ham hallerinden dokunmuş mensucat haline gelinceye kadar geçirdiği çeşitli işlem safhalarında olanları içine alır. At kılından mamul ipliklerle mensucat dahi bu Fasılda yer almakta ve fakat at kılı ve at kılı döküntüleri bu Fasil haricinde kalmaktadır (05.11 pozisyonu). 5 inci Fasilin 4 no.lu Not hükmünde belirtildiği üzere “at kılı” tabiri, tek tırnaklı veya sığır türü hayvanların yele veya kuyruklarının kıllarını ifade eder.

51.01 Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış), tarifenin neresinde geçerse geçsin, koyun veya kuzulardan elde edilen tabii lifler anlamındadır. Yün lifleri, esas itibariyle, proteinli bir madde olan keratinden oluşmuştur. Kendine özgü pulcuklu bir yüzeye sahip olan bu lifler fazlasıyla higroskopik (havanın nemini çeken) ve elastiki olup çoğunlukla belirli bir keçeleşme özelliğine sahiptir. Yapağı ve yün neredeyse hiç alev almaz; fakat yanık boynuz kokusunu andıran bir koku çıkararak kömürleşir.

Bu pozisyon koyun veya kuzulardan, hayvanın kırılması veya ölmüş hayvan postunun kırılmasıyla (kırılmış yün) elde edilmiş veya aynı cins hayvanların postlarından fermentasyonla veya uygun bir kimyasal işlem ile elde edilen (yolunmuş yün veya deri yünü) yapağı ve yünlerin karde edilmemiş veya taranmamış olanlarını kapsar.

51.02 İnce veya kaba hayvan kılları (kardesiz/taranmamış), tarifenin neresinde geçerse geçsin alpaka, lama, vikuna, yak, deve (tek hörgüçlü deve dahil), Ankara keçisi (Moher), Tibet ve Kaşmir keçisi ve benzeri keçilerin (adi keçiler hariç), ada tavşanı (Angora tavşanı dahil), dağ tavşanı, kunduz, Güney Afrika kunduzu veya misk sıçanının kıllarını ifade eder. (1 (b) no.lu Fasil Notuna bakınız). İnce kıllar, genellikle yünden daha çok yumuşak ve daha az kıvrımlıdır. Alpaka, Lama, vikuna, yak, deve (tek hörgüçlü deve dahil), Ankara keçisi (Moher), Kaşmir keçisi veya benzeri keçilerin ve Angora tavşanının kılları genellikle yün gibi bükülerek iplik haline getirilmekte ve aynı zamanda takma saç ile oyuncak bebekler için bebek saçları imalatında kullanılmaktadır. Diğerleri (örneğin ada tavşanı, dağ tavşanı, kunduz, Güney Afrika Kunduzu ve misk faresinin kılları) bükülerek iplik haline getirilmeye elverişli bulunmamakta ve keçe imalinde; dolgu, sertleştirme maddesi vb. imalinde kullanılmaktadır. Tarifenin neresinde geçerse geçsin “kaba hayvan kılları” tabiri, yün (51.01 pozisyonu), tek tırnaklı hayvanların yelesi ve kuyruğu (05.11 pozisyonunda “at kılı” olarak sınıflandırılır), domuz ve yaban domuzu kılları ile porsuk kılı ve diğer hayvanların fırça imaline uygun kılları (05.02 pozisyonu) hariç olmak üzere yukarıda 1 no.lu Açıklama Notunda belirtilmeyen tüm diğer hayvan kıllarını kapsar (1 (c) no.lu Fasil Notu hükmüne bakınız). Bu sınıflandırmaya dahil kaba kıllar arasında özellikle tek tırnaklı hayvanların yan tarafındaki kıllar ile çok yaygın olan keçilerin kılları, köpek, maymun veya su samuru kılları belirtilebilir. Kaba hayvan kılları, genellikle kaba iplik, dokunmuş mensucat, keçe ve halı imalinde ve aynı zamanda dolgu ve sertleştirme amaçlı olarak kullanılır. İnce ve kaba hayvan kılları, tüy dökme mevsiminde hayvanlardan dökülen kılların toplanmasıyla, canlı hayvanların kırılmasıyla veya hayvan postlarının üzerindeki kılların kazınması ve diğer şekillerde çıkarılması suretiyle elde edilir. Bu pozisyona dahil olan ince ve kaba hayvan kılları, yalnızca bu suretle elde edilen ince ve kaba kılların karde edilmemiş ve taranmamışları olup bunların yıkama, ağartma, boyama ve suni olarak

kıvrımlandırma (bu sonuncu işlem genellikle dolgu maddesi olarak kullanılacak kaba hayvan kılları için geçerlidir) işlemlerine tabi tutulmuş olmaları bu pozisyonda sınıflandırılmalarına engel teşkil etmez.

51.03 Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının döküntüleri (ditme hariç) pozisyonu genel olarak bütün yün veya ince veya kaba hayvan kıllarının döküntülerini (ditme suretiyle elde edilenler hariç) kapsar. Bir başka deyişle, ham yün veya kılların, ardı ardına yapılan işlemlerle yıkanmış, karde edilmiş, taranmış, bükülerek iplik haline getirilmiş, dokunarak veya örülerek ürün haline getirilmiş vb. duruma dönüştürülmesi sırasında meydana gelen döküntüleri kapsar.

51.04 Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının ditme suretiyle elde edilen döküntüleri pozisyonu, örme, dokuma vb. eşyanın paçavralarının ditme suretiyle veya bükme, dokuma, örme vb. işlemler sırasında elde edilen iplik döküntülerinin ditme işlemine tabi tutulması ile elde edilen yünün ya da ince veya kalın hayvan kıllarının ditme halindeki döküntülerini kapsar.

51.05 Yün, ince veya kaba hayvan kılları (kardeli/taranmış) pozisyonu büküm işlemine hazırlık amacıyla karde edilmiş yün ve ince veya kaba hayvan kılı (ditme suretiyle elde edilen döküntüler dahil) ile Karde veya "hazırlama" taraklı çekme süreçlerini müteakip taranmış yün ve ince hayvan kılını içerir. Özel karde makinelerinde yapılan karde edilme işleminden amaç, yün ve kılların dolaşıklığını gidererek onları az çok paralel hale getirmek ve bu arada aralarında kalmış bulunabilecek yabancı maddeleri (özellikle bitkisel) temizleyebilmektir. Bu işlemden sonra yün ve kıllar tabaka halini alır.

Genel olarak 52. Fası, pamuk liflerinin ham madde halinden dokunmuş mensucat haline gelinceye kadar geçirdiği çeşitli safhalardaki ürünleri, pamuk gibi sınıflandırılması gereken karışım halindeki dokumaya elverişli maddeleri içerir.

52.01 Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş), Pamuk bitkisinin (*Gossypium*), kozası (kabuk, meyve) içinde bulunan çekirdekler pamuk lifleriyle kaplıdır. Bu liflerin esas unsuru selülozdur ve üzerleri mumlu bir madde ile kaplıdır. Bunların dış yüzeyleri düzgün ve doğal; renkleri beyaz, sarımtırak veya hatta kahverengimsi veya kırmızımsıdır. Kozalar olgunlaşıp az veya çok genişçe açıldığında hasat edilirler; kozalar toplanmaz, fakat normalde pamuk lifleri bitki üzerindeyken, daha sonra yapılan çırçırılmaya müteakip uzaklaştırılması gereken pamuk çekirdeklerini beraberlerinde getirecek şekilde kozalardan çekilirler. Bu pozisyon karde edilmemiş ve penyelenmemiş, olgunlaşmış (kütlü pamuk) pamuk liflerini içine alır veya sadece çekirdekleri çıkarılmış (ve fakat koza döküntüleri, yaprak kırıntıları ve topraklı maddeler gibi yabancı unsurlardan henüz temizlenmemiş) pamuk liflerini kapsar; ayrıca, temizlenmiş, ağartılmış (kasarlanmış), boyanmış veya hidrofil hale getirilmiş pamuk liflerini de (linter pamuğu ve döküntüleri hariç) içine alır. Uluslararası ticarete konu olan ham pamuğun hemen hemen tamamı çırçırlanmış (çekirdeksiz) pamuk olup genellikle kuvvetli bir şekilde prese edilmiş balyalar halindedir. Açma ve kabartma makinelerinde temizlenmiş pamuklar ise gevşek yapılı geniş ve devamlı tabakalar halinde olur. Linter pamuğu 14.04 pozisyonunda yer alır. Bu pozisyona dahil pamuk lifleri genellikle 1 ilâ 5 cm uzunluğunda olup 5 mm'den aşağı uzunluktaki linter pamuğu liflerinden kolaylıkla ayırt edilebilir.

52.02 Pamuk döküntüleri, pamuğun iplik hale getirilmesi sırasında veya büküm, dokuma, örme, vb. gibi işlemler esnasında meydana gelen veya pamuktan mamul eşyanın didilmesinden elde edilen döküntüleri içine alır. Bu döküntüler, genellikle penye bureti olarak anılan penyeleme döküntüleri; kard veya tarak makinelerine ait silindirlerin üzerlerinden toplanan şerit parçaları, çekme işlemi sırasında meydana gelen kopuk lifler, şerit veya fitil parçaları; karde işlemi sırasında kard makinelerinin altında toplanan uçuntular; dolaşık iplikler ve diğer iplik döküntüleri; dolaşık iplik ve diğer iplik döküntüleri; paçavraların didilmesinden elde edilen iplik ve liflerden oluşur. Bu pozisyonda yer alan pamuk döküntüleri, yağlı maddeleri, toz veya diğer yabancı maddeleri içerebileceği gibi

temizlenmiş, ağartılmış veya boyanmış da olabilir. Pamuk döküntüleri iplik imalinde kullanılmakta veya diğer amaçlar için de hizmet vermektedir.

52.03 Pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş), iplik imali için daha ileri safhada işlem görmüş olsun olmasın karde edilmiş veya penyelenmiş pamuğu (ditme suretiyle elde edilenler veya diğer döküntüler dahil) kapsar. Kardeleme işleminin başlıca amacı, dolaşık durumdaki pamuk liflerini açarak birbirine az çok paralel hale getirmek ve bu arada liflerin aralarında kalmış bulunan yabancı maddelerin tamamı veya büyük bir kısmını temizlemektir. Bundan sonra, lifler çoğunlukla şeritler biçiminde komprime edilmiş (sıkıştırılmış) geniş tabakalar halini alır. Bu şeritler, fitil (iplik taslağı) haline getirilmeden önce tarama işlemine tabi tutulabilir veya tutulmayabilir. Esas itibarıyla uzun lifli pamuk ipliği imali için tatbik olunan tarama işlemi, pamuk liflerine ilişerek katılmış bulunan yabancı maddelerden arındırır ve kısa lifleri tarak altı döküntüsü olarak ayırır ve de bu suretle yalnız birbirine paralel hale gelmiş uzun lifler kalır. Tarama işlemine tabi tutulmuş olsun olmasın bu şeritler, boyama makinelerinde ve fitil makinelerinde bir dizi katlama ve çekme işlemi görerek fitil gerçeğlerinden fitil (iplik taslağı) olarak çıkarlar. İplik taslağı halini alan fitillerin çapları 52.05 ya da 52.06 pozisyonlarına dahil tek kat ipliklerin çaplarıyla aşağı yukarı aynı olur ve aynı zamanda hafif bir büküm arz eder. Bununla beraber, bunlar henüz büküm işlemine tabi tutulmamış olduğundan iplik halini almamış bulunmakta ve dolayısıyla bu pozisyonda yer almaktadır. Fitiller daha çok geniş bobinlere sarılırken, şeritler genellikle kovalara doldurulur. Vatkalar ise normalde ahşap silindirler üzerine sarılır. Bu pozisyonda yer alan ürünler ağartılmış veya boyanmış olabilir. Berberler tarafından kullanılacak şekilde şeritler halinde kesilerek kardelenmiş pamuk (bazen “berber vatkası” olarak isimlendirilir) bu pozisyonda yer alır, fakat pamuk vatkarlar 56.01 pozisyonunda yer alır. Cerrahi veya tıbbi amaçla, perakende satışa uygun paketler haline getirilmiş veya tıbbi madde ihtiva ediyor iseler 30.05 pozisyonunda yer alırlar.

Genelde, 53. Fasil, 53.05 pozisyonu Açıklama Notunda belirtilen bazı istisnalar dikkate alınmak kaydıyla, pamuk haricinde kalan dokumaya elverişli bitkisel maddelerin ham hallerinden dokunmuş mensucat haline gelinceye kadar tabi oldukları çeşitli işlem aşamalarındaki ürün ve mamulleri içine almaktadır. Bundan başka, kâğıt iplikleri ile kâğıt ipliğinden dokunmuş mensucat ve XI. Bölümün 2 no.lu Not hükmü gereğince bu Fasıldaki ürünlere benzeyen karışık dokumaya elverişli maddelerden ürünler bu Fasılda yer alır.

53.01 Keten, keten kırık ve döküntüleri; Ketenin birçok çeşitleri olup en çok bilineni “Linum usitatissimum” dur. Keten lifleri, keten bitkisinin saplarında birbirine pektik bir madde ile yapışmış demetler halinde bulunur. Dokuma sanayisinde kullanılabilmesi için bu liflerin birbirinden ve aynı zamanda bitkinin diğer kısımlarından ve özellikle odunsu olan iç kısımdan ayrılması gerekir. Bu pozisyon, ham, suda ıslatılmış, kabukları çıkarılmış, taranmış veya diğer şekilde işlenmiş fakat iplik haline getirilmemiş olan keteni içine almaktadır.

(A) Ham keten (Keten samanı), kapsülü alınmış veya ayıklanmış olsun olmasın (yani, tohumları ve yaprakları çıkarılmış) tarladan biçildiği haldeki ketendir.

(B) Suda ıslatılmış keten, havuzlama (suya basma) işlemiyle, lifleri saran pektik maddelerin çoğunun fermentasyon suretiyle (bakteriler veya küfler vasıtasıyla) veya kimyasal olarak temizlenir. Bu işlemler biçilmiş ketenin çiğ veya rutubete maruz bırakılması, ırmak veya nehirlerin yavaş akan sularına veya durgun su bulunan çukur veya havuzlara batırılması, geniş tanklar içindeki sıcak suya batırılması veya su buharı ile yahut kimyasal veya mikrobik unsurlarla işleme tabi tutulması usullerinden oluşur. Suda ıslatılmış keten daha sonra, açık havada veya mekanik olarak kurutulur. Böylece keten lifleri birbirinden ve içindeki odunsu kısımdan kırmak veya kabuğu çıkarılmak suretiyle ayrılır.

(C) Kabukları çıkarılmış keten, ketenin ilk olarak odunsu parçaların kırılması için ezilmesi sonrasında, lifleri ayrılarak kabuklarının çıkarılması (el ile veya mekanik şekilde odunsu kısmın dövülmesi) esnasında liflerin bir kısmı zedelenecek kırık ve döküntü halini alır.

(D) Kotonize keten işleminde, ham keten önce kostik soda çözeltisi (sodyum hidroksit çözelti) içinde kaynatılır ve ardından sodyum karbonat emdirilir ve daha sonra, karbondioksitin serbest kalmasıyla sapların dağılarak keten liflerinin ayrıldığı sulu bir asit çözeltisinde işlem görür. Bu şekilde işlem görmüş keten kabuk çıkarma veya havuzlamayı gerektirmez. Kotonizasyon işlemi ile elde edilen keten lifleri genellikle renk ağartma (kasarlama) işlemine tabi tutulmaktadır.

(E) Taranmış (penyelenmiş) keten, tarama işlemi ile keten lifleri kabuklarından ayrılarak paralel hale sokulur ve bu arada kısa ve kopuk lifleri (makine kırığı) ve üzerlerinde kalmış bulunan yabancı maddeler de ayrılmış olur. Tarama makinesinden çıkan keten normal olarak gevşek bünyeli devamlı demetler halindedir. Bu demetler yayıcı makinelerden geçirilerek devamlı şeritler haline getirilir. Bu şeritler de bir dizi çekme ve katlama işlemlerine tabi tutulmak suretiyle fitil yani iplik taslağı haline getirilir. Henüz büküm işlemine tabi tutulmak suretiyle iplik haline getirilmemiş şeritler ve fitiller bu pozisyonda kalmaya devam eder. Son aşamada fitiller, neredeyse tek katlı ipliğin inceliği ayarında çekilebilir, çoğunlukla hafif bükümlü olur, buna rağmen bu pozisyonda sınıflandırılır ve 53.06 pozisyonu kapsamında bulunan tek katlı ipliklerle karıştırılmaması gerekir.

(F) Keten kırık ve döküntüleri (iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntüler dahil), genellikle bükme işlemine uygun çeşitli niteliklerde keten döküntülerinden oluşur. Kabuk çıkarma, tarama ve büküm gibi çeşitli işlemlerden geçerek elde edilen esasen kısa düğümlü kopuk ve dolaşık haldeki liflerden oluşur.

Bu pozisyon, ayrıca, büküm, çekme ve dokuma işlemleri sırasında elde edilen iplik döküntüleri ve mensucatin artık parçalarından sökülerek veya hazır eşyanın lifli öğelerine ayrıştırılarak elde edilen döküntü lifleri de kapsar. Bunlar, genellikle yeniden büküm işlemiyle iplik imali içindir. İplik imalinde kullanılan keten kırıkları ve diğer döküntüleri, liflerinin kısıllığı dolayısıyla tarama işlemine elverişli olmadığından sadece karde edilmektedir. Karde işlemi sonrası elde edilen fitil ve şerit haline getirilmiş olan kırık döküntüleri de bu pozisyonda kalmaktadır. Bu pozisyon, iplik imaline elverişli olmayan döküntüleri de içine almaktadır. Bunlar, genellikle keten liflerinin kabuklarından çıkarılmak amacıyla ezilerek dövülmesi veya karde edilmesi işlemleri sırasında elde edilmekte olup dolgu maddesi, bağlayıcı madde olarak bazı harçlarda ve ham madde olarak da bazı cins kağıtların imalinde kullanılmaktadır. Yukarıda belirtilen ürünlerin ağartılmış (kasarlanmış) veya boyanmış olanları da bu pozisyonda yer alır.

53.02 Kendir, ham veya işlem görmüş, kırık ve döküntüleri, sadece “Cannabis Sativa L.” denilen kendiri içine almaktadır. Bu bitki, çeşitli iklimlerde ve çeşitli topraklarda yetişir. Lifler bitki iç kabuğunda bulunur ve keten lifleri için belirtilenlere benzeyen bir dizi işlem ile ayrılır.

Bu pozisyon aşağıda yazılı olanları kapsar:

(1) Ham kendir, kendir bitkisinin tarlasından biçilmiş halidir. Yaprakları ve tohumları alınmış veya alınmamış halde olabilir.

(2) Suda ıslatılmış kendirin lifleri henüz odunsu kısımları ile bağlı olmakla beraber, suda ıslatılmış olması nedeniyle lifler gevşemiş haldedir.

(3) Kabukları çıkarılmış kendir, bu aşamada odunsu kısmından dövülerek ayrılmış bulunan ve boyları bazen 2 metre ve daha fazla olan ayrılmış liflerden oluşur.

(4) Taranmış kendir veya başka şekilde işlenmiş kendir lifleri, taranmış veya iplik imali için başka şekilde işlenmiş kendir lifleri olup genellikle şerit veya fitiller halinde bulunur.

(5) Kendir kırık ve döküntüleri. Bunlar, genellikle kabukların çıkarılması ve özellikle tarama işlemi sırasında meydana gelen döküntülerle bükme ve dokuma işlemleri esnasında oluşan iplik döküntüleri ve ayrıca paçavraların, ip veya kordon döküntüleri vb.nin didilmesinden elde edilen döküntülerdir. Kendir kırık ve döküntüleri, ister iplik imaline elverişli olsun (şerit veya fitil şeklinde olsun olmasın), isterse özellikle kalafat maddesi, dolgu maddesi olarak, kağıt imalinde vb. de kullanılabilecek durumda olsun, bu pozisyonda yer alırlar.

Bu pozisyona dahil ürünlerin bazen keten lifleri için tatbik olunana benzer şekilde kotonizasyon işlemine tabi tutulması, ağartılması (kasarlanması) veya boyanması bu pozisyonda yer almalarını etkilemez.

53.03 Jüt ve bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli diğer lifleri, çift çenekli (dicotyledonous) bitkilerin gövdelerinden çıkarılan dokumaya elverişli bütün lifler bu pozisyonda yer alır (keten (53.01 pozisyonu), kendir (53.02 pozisyonu) ve rami (53.05 pozisyonu) hariç. Bu pozisyonda sınıflandırılan dokumaya elverişli kabuk elyafı dokunulduğunda 53.05 pozisyonunda sınıflandırılan bitkisel liflerin büyük çoğunluğundan daha yumuşak olup, daha incedir. Aşağıda yazılı olan lifler bu pozisyonda yer alır:

(1) Jüt, başlıca iki çeşidi olup, bunlar beyaz jüt (*Corchorus capsularis*) ve kırmızı jüt (*Corchorus olitorius*) tür. Kırmızı jüt “Tossa” olarak da bilinir.

(2) *Hibiscus cannabinus* (Hibiskus kendiri), ticarete bunlara aynı zamanda Gambo kendiri, Siam jütü, Bimli jütü, Kenaf, Bimlipatam, Ambari kendiri, Popula de Sao Francisco, Dah, Meshta vb. denilmektedir.

(3) Hibusküs sabdariffa (*Rozella* kendiri). Bunlar, ticarete Rozelle veya *Rozella* kendiri, Siam jütü, Kenaf, Java jütü vb. olarak bilinir.

(4) *Abutilon* kendiri. Buna aynı zamanda, Çin jütü, Tien-Tsin, Ching-ma, King-ma, vb. denilir.

(5) Katırtırnağı lifleri. Katırtırnağı lifleri, İspanya katırtırnağı (*Spartium junceum*) veya adi katırtırnağı (*Cytisus scoparius*) isimlerindeki bitkilerin iç kabuklarından elde edilir.

(6) *Urena lobata* ve *Urena sinuata*. Bu lifler, çeşitli menşe ülkelerde farklı isimlerle bilinirler: Kongo jütü, Madagaskar jütü veya Paka, Malva blanche veya Cadillac (Küba), Guaxima, Aramina ve Malva roxa (Brezilya), caesarweed (Florida).

(7) *Crotalaria juncea*, bu lifler Hint, Kalküta, Sunn, Madras, Bombay veya Deneras kendiri olarak veya Julburpur jütü olarak bilinir.

(8) Sida, bu lifler esas itibarıyla Escobilla, Malvaisco, Queensland kendiri veya Küba jütü olarak bilinir.

(9) *Thespesia*, bu lifler Polompon (Vietnam) olarak bilinir.

(10) *Abroma augusta*, bu lifler Devil pamuğu veya Hindistan keteni olarak bilinir.

(11) *Clappertonia ficifolia*, bu lifler Punga (Kongo) veya Guaxima (Brezilya) olarak bilinir.

(12) *Triumfetta*, bu lifler Punga (Kongo) veya Carapicho (Brezilya) olarak bilinir.

(13) Isırgan otu lifleri.

53.05 Koko cevizi, abaka, rami ve diğer bitkisel lifler, kırık, döküntü, monokotiledon bitkilerden (örn. hindistan cevizi, abaca veya sisal) elde edilen veya, rami olması durumunda, urticaceae familyası içindeki dikotiledon bitkilerin gövdelerinden elde edilen ve başka bir pozisyonda sayılmamış veya başka bir pozisyona dahil edilmemiş bitkisel tekstil liflerini kapsar. Bu lifler çoğunlukla 53.03 pozisyonunda yer alan bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli liflerinden daha kaba ve kalındır. Bunlar

genellikle ham halde iplik imali için hazırlanmış (şeritler halinde karde edilmiş veya taranmış) veya (çoğunlukla tarama sırasında elde edilmiş olan) lifli döküntü ya da kırıntı halinde veya (bükme ve dokuma sırasında elde edilmiş olan) iplik döküntüleri veya (paçavraların, ip veya halat döküntüleri vb.den elde edilmiş olan) ditme suretiyle elde edilmiş hallerde olsun olmasın bu pozisyonda yer alırlar. Bununla beraber, ham olarak veya belli biçimlerde 14. Fasılda yer alan bitkisel menşeli lifler (özellikle kapok) yalnızca dokumaya elverişli maddeler olarak kullanılacağını gösteren bir işleme tabi oldukları ve örneğin; iplik imali için ezilmiş, karde edilmiş veya taranmış oldukları takdirde bu pozisyona dahil olur. Bu pozisyona dahil dokumaya elverişli bitkisel lifler arasında aşağıdakiler belirtilebilir:

Hindistan cevizi lifleri (Coconut). Bu lifler, Hindistan cevizinin lifli dış zarfından elde edilir. Bu lifler kaba olup kolayca kırılır ve esmer renktedir. Bunların kütle veya demet halinde olanları bu pozisyonda yer alır.

Abaka (Manila kendiri). Manila kendiri lifleri, özellikle Filipin adalarında yetişen bazı muz ağaçlarının (*Musa textilis* Nee) koruyucu yaprak saplarından elde edilir. Bu sapların lifleri, lifli olmayan kısımlarından bıçakla veya mekanik olarak kazınmak suretiyle ayrılır. Bu lifler, taranmış veya iplik imali için başka surette hazırlanmış (örneğin; şerit veya fitil haline getirilmiş) olsun olmasın bu pozisyonda yer alır. Manila kendiri lifleri, hava tesirlerine ve deniz suyuna karşı çok dayanıklı olduğundan, özellikle gemi halatları ve balık ağı ipleri imalinde kullanılmakta ve ayrıca bükülerek iplik haline getirildikten sonra kaba mensucat imali ve şapka için örgüler yapmaya da yaramaktadır.

Rami. Rami lifleri, başlıca Uzak Doğu ülkelerinde yetiştirilmekte olan bazı bitkilerin kabuklarından elde edilir. Bu bitkiler arasında, özellikle *Boehmeria tenacissima* (Rhea, yeşil Rami) ve *Boehmeria nivea* (China grass veya Beyaz rami) belirtilebilir. Hasat zamanında rami sapları toprak seviyesine yakın yerlerinden kesilir (ham rami). Bundan sonra bazen uygulanan bir ön kurutma işleminden sonra üzerindeki saplı zarı ayırmak ve içindeki odunsu kısmı kırmak ve ayırmak için elle veya mekanik şekilde soyulur, böylece uzun şeritler halindeki rami elde edilir. Soyma işlemini, lifleri birbirine bağlayan yapışkan pektik maddenin ayrılması için uygulanan bir işlem (genellikle alkalide kaynatma) izler. Bu suretle elde edilen rami lifleri kurutulur ve inci gibi beyaz bir renk alır.

Halfa (Alfa) veya sparta (Esparto). Halfa veya sparta lifleri bu bitkilerin yapraklarından elde edilir. Bunlar, ancak tomar haline getirilmiş, ezilmiş, taranmış veya dokumaya elverişli madde olarak kullanılacağını gösterecek şekilde diğer suretle işlem görmüş oldukları takdirde bu pozisyonda yer alır. İşleme tabi tutulmamış yapraklar bu pozisyon haricinde kalır (Fasıl 14).

Aloe lifleri.

Haiti kendiri (Agave foetida).

Henequen (Agave fourcroydes).

Istle veya Ixtle (Tampico veya Meksika kendiri). Bu bitkinin lifleri *Agave funkiana* veya *Agave lechugilla*’ dan çıkarılmış olup temel olarak fırça imalinde kullanılmaktadır ve genellikle 14.04 pozisyonunda yer alır; fakat dokumaya elverişli madde olarak kullanılacaklarını gösterir şekilde bir işleme tabi oldukları takdirde bu pozisyona dahil olur.

Maguey veya Cantala. Bunlar, *Agave cantala* (Filipinler veya Endonezya) veya *Agave tequilana* (Meksika) cinsinden bazı fidanlardan elde edilen liflerdir.

Mauritius kendiri (Furcraea gigantea). Brezilya kendiri olarak da bilinir.

Yeni Zelanda kendir veya keteni (Phormium tenax).

Turba lifleri. Bazen Berandine veya Berodin turbu denilen bu lifler bir odunsu turbadan (yer kömürü) elde edilir. Bunlar, dokumaya elverişli madde olarak kullanılacaklarını gösterir şekilde bir işleme tabi oldukları takdirde bu pozisyonda yer alır. Aksi halde bu pozisyon haricinde kalır (27.03 pozisyonu).

Ananas lifleri. Bu lifler Curana (Amazon), Pina (Meksika) veya Silkgrass olarak da bilinirler ve Bromeliaceae cinsine mensup ananas bitkilerinin yapraklarından elde edilen ve Arghan veya Pita floja, Karoa, Karates, Kolombiya pita vb. liflerini de içeren liflerdir.

Sarı Sabır otu (Pita) (Agave americana).

Sansevieria lifleri. Bowstring veya lfe kendiri olarak da bilinir.

Sisal (Agave sisalana).

Su kamışı lifleri (Typha). Bu lifler, su kamışı (typha) veya at kuyruğu bitkisinin yapraklarından elde edilir. Bu lifler aynı bitkinin tohumlarının etrafındaki kısa tüylerle karıştırılmamalıdır. Bu tüyler, cankurtaran yeleklerinde, oyuncaklarda, vb. dolgu maddesi olarak kullanılmakta ve dolayısıyla bu pozisyon haricinde kalmaktadır (14.04 pozisyonu).

Yukka.

55. Fasil, 54. Fasilın Genel Açıklama Notlarında tanımlanan devamsız (kısa) lifler veya bazı filament demetleri halindeki sentetik ve suni lifleri kapsar. Ayrıca bu liflerin veya demetlerin çeşitli aşamalarda işlenmiş iplik ve dokunmuş mensucat içeren ürünlerini de kapsar. XI. Bölümün 2 nolu not hükmünün uygulanmasıyla sentetik ve suni devamsız liflerden ürünler gibi sınıflandırılan karışım halindeki dokumaya elverişli ürünler de bu Fasil kapsamındadır.

Sentetik ve suni lifler genellikle üzerinde çok sayıda delikleri bulunan (bazen birkaç bin) üretme memelerinden (düze) püskürtmek suretiyle üretilirler. Çok sayıda memeden çıkan filamentler sonradan demet şeklinde birlikte toplanırlar. Bu demet gerilebilir ve sonra kısa boylarda kesilir. Ya hemen ya da sonradan henüz demet halinde iken çeşitli işlemlerle (Örn; yıkama, ağartma, boyama vb.) muamele edilir. Bu liflerin kesim uzunlukları; ilgili sentetik ve suni lif oluşlarına, imal edilecek iplik türüne ve birlikte karıştırılacakları diğer bir dokumaya elverişli lifin tabiatına göre genellikle 25 mm ila 180 mm arasında değişir.

Sentetik ve suni filamentlerden veya devamsız liflerden artıklar (tarak döküntüsü, iplik döküntüleri veya ditme suretiyle elde edilen döküntüler dahil) bu Fasıla dahildir.

55.01 Sentetik filament demetleri, bu Fasilın Genel Açıklama Notlarında belirtildiği şekilde elde edilen Naylon ve diğer poliamidlerden olanlar, Poliesterlerden olanlar, Akrilik veya modakrilik olanlar, Polipropilenden olanlar gibi sentetik filament demetlerinin sadece şu şartlara uygun olanlarını içine alır: a) demet uzunluğu 2 m.den fazla olmalıdır, b) demet bükülmemiş halde olmalı veya demet bükümü metre başına 5 turdan az olmalıdır, c) her bir filamentin ölçüsü 67 desiteksten daha az olmalıdır, d) bu demetler sonradan % 100 oranından fazla uzatılmayacak şekilde gerilmiş halde bulunmalıdır, e) demetin toplam ölçüsü 20.000 desiteksten fazla olmalıdır.

Yukarıda (d) bendinde yazılı şart, sözü edilen sentetik filament demetlerinin devamsız lifler haline getirilmeye hazır bulunmalarını temin etmek için düzenlenmiştir. Üretim memelerinden çıkan dokumaya elverişli sentetik filamentler yeterince yönlendirilmemiştir ve bunlara gerekli vasıfları kazandırmak için demetleri germe işlemi ile moleküller yönlendirilir. Bu şekilde germe işlemine tabi tutulan demetler, halen bir miktar elastikiyete sahipse de tekrar gerildiklerinde normal uzunluklarının %100 derecesine varmadan kopmaktadır. Buna karşılık germe işlemine tabi tutulmamış demetler, uzunluklarının üç veya dört misline kadar kopmadan uzatılabilmektedir. Bu pozisyonda yer alan filament demetleri genellikle sentetik devamsız liflerden iplik imalinde kullanılır ve bu takdirde şu iki işlemden birine tabi tutulur: (1) Demetlerin kesilerek devamsız lifler haline getirildikten sonra genellikle pamuk veya yün liflere tatbik olunan iplik imaline hazırlayıcı işlemlere benzer işlemlerle muamele edilmek suretiyle şerit, fitil ve sonuçta bükülerek iplik haline getirilmesi veya, (2) "Tow-to-top" denilen usul ile önce tops haline (55.06 pozisyonunun Açıklama Notuna bakınız) ve sonra iplik haline getirilmesi.

55.02 Suni filament demetleri, selüloz asetattan olanlar başta olmak üzere, 55.01 pozisyonuna ait açıklamalarda gerekli değişiklikler yapılmak üzere bu pozisyon için de aynen uygulanır.

55.03 Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş), bu Fasilın Genel Açıklama Notunda belirtildiği gibi imal edilmiştir. Bu pozisyonda yer alan Naylon veya diğer poliamidler, Aramidler, Poliesterler, Akrilik veya modakrilik, Polipropilen gibi devamsız sentetik lifler, genellikle preslenmiş balyalar halindedir. Lifler, 55.05 pozisyonundaki döküntü liflerden genellikle boylarının yeknesak oluşlarıyla ayırt edilir. Bu pozisyon ayrıca, her bir filamentin ölçüsü 67 desiteksten az olmak şartıyla uzunluğu 2 m.yi geçmeyen sentetik filament demetlerini de kapsar. Uzunluğu 2 m.yi geçen sentetik filament demetler bu pozisyonunun dışındadır (54.02 veya 55.01 pozisyonu). İplik imali için karde edilmiş, taranmış ya da başka şekilde işlem görmüş sentetik devamsız lifler bu pozisyon haricinde kalır (55.06 pozisyonu).

55.04 Suni devamsız lifler (işlem görmemiş), viskoz ipeğinden olanlar başta olmak üzere, 55.03 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hükümler gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için uygulanır

55.05 Sentetik ve suni lif döküntüleri, (1) Lif döküntüleri (Yumuşak döküntüler); Filamentlerin şekil verilmesi ve işlem görmesi sırasında döküntüler gibi elde edilen oldukça uzun lifler ile devamsız liflerin karde edilmesi, taranması ve diğer işlemlerle iplik haline getirilmesi için tabi tutulduğu diğer hazırlayıcı işlemler sırasında meydana gelen kısa lifler (örn; tarak döküntüsü, rulo, şerit veya fitillerin küçük, kopuk parçaları) belirtilebilir. (2) İplik döküntüleri (Sert döküntüler), bunlar bükme, katlama, sarma, dokuma, örme işlemleri veya diğer işlemler sırasında döküntü olarak meydana gelen kopuk, düğümlü veya birbirine dolaşık iplerdir. (3) Ditme suretiyle elde edilen döküntüler, bunlar paçavra veya ipliklerin kendilerini oluşturan liflerine ayrılmasıyla elde edilir. Karde edilmemiş, taranmamış, büküm için başka bir şekilde işlenmemiş olmak kaydıyla bu tür döküntüler ağartılmış veya boyanmış olsun olmasın bu pozisyonda sınıflandırılır.

55.06 Sentetik devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş), Naylon veya diğer poliamidler, Poliesterler, Akrilik veya modakrilik, Polipropilen gibi dokumaya elverişli sentetik devamsız liflerin (sentetik devamsız lif veya filamentlerin döküntüleri dahil) karde edilmiş, taranmış veya iplik imali için başka şekilde hazırlanmış olanlarını kapsamaktadır. Karde işleminde, devamsız lifler ile lif döküntüleri makinelerden geçirilmek suretiyle birbirlerine az çok paralel hale getirilir. Bu makinelerden karde edilmiş halde çıkan lifler geniş yüzeyli tarak tülbenti veya rulolar şeklinde çıkar ve bunlar genellikle yoğunlaştırılarak çeşitli işlemlere tabi tutularak şeritler (bükmeden gevşek olarak birleştirilmiş münferit lifler) haline getirilir. Tarama işleminde, şerit halindeki karde edilmiş liflerin makinelerden geçirilerek birbirine tamamen paralel bir şerit olması temin edilir ve döküntü söz konusu olduğunda da kısa lifler ayrılır. Taranmış şeritler bobinlere sarıldığı veya yumak haline getirildiğinde “tops” olarak ifade edilir. “Tops”, aynı zamanda “tow-to-top” denilen işlemle doğrudan doğruya filament demetlerinden de elde edilebilir. Demetler, oluştukları filamentlerin düzeni ve birbirlerine olan paralel konumları bozulmadan özel bir cihazdan geçirilerek belli uzunluklarda kopartılır veya kesilir. İşlem filament demetlerinin ya değişik hızlarda dönen iki silindir arasından geçirilerek filamentleri gerip koparması suretiyle ya da doğrudan doğruya dişli silindirlerin basıncı altında filamentlerin kopması suretiyle yahut filamentlerin bıçak mekanizması ile çapraz şekilde kesilmesi suretiyle gerçekleştirilebilir. Makineden geçirildikleri sırada demetler, şeritler haline getirilmiş olur ve bu suretle devamlı lif demetlerinin önce kısa lifler halinde kesilmesi, ardından karde edilmesi ve genellikle hem karde edilmesi hem de taranması gibi ayrı ayrı yapılan işlemlere gerek kalmaz. Şeritler; karde etme, tarama veya “Tow-to-top” denilen işlemlerle üretilmiş olsun olmasın, tek bir işlemle iplik haline gelebilen fitillere (hafif bükümlü, paralel liflerde daha ince lifler) dönüşür.

55.07 Suni devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş), 55.06 pozisyonu açıklama notunda belirtilen hükümler gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır.

Gerek 54 ve 55. Fasıllarda veya gerek tarifenin diğer yerlerinde belirtilen “sentetik ve suni lifler” ifadesi şu usullerden birindeki imalat işlemi sonucunda üretilmiş organik polimerlerden oluşan filamentler veya devamsız lifler anlamındadır: (1) Organik monomerlerin polimerizasyonu veya ortaya çıkan polimerlerin kimyasal değişimi (39. Fasil Genel Açıklama Notları’na bakınız) (sentetik lifler); veya (2) Tabii organik polimerlerin çözünmesi veya kimyasal olarak işlenmesi veya tabii organik polimerlerin kimyasal transformasyonu ile üretilir (suni lifler).

(I) SENTETİK LİFLER

Sentetik liflerin imali için esas maddeler, genellikle kömürden veya petrol damıtma ürünlerinden veya doğal gazdan elde edilir. Polimerizasyon yoluyla elde edilmiş bu maddeler, ya uygun bir çözücü içinde çözünürler veya eritilirler ve daha sonra tazyik altında üretme memelerinden (Düze) geçirilerek havaya veya pıhtılaştırıcı bir banyo (Koagülasyon banyosu) içine fışkırtılır ve burada soğutma veya çözücüyü buharlaştırma suretiyle veya filamentlerin içinde bulunduğu çözücüden çöktürme yoluyla filamentler halinde katılaştırılır. Bu aşamada bunların özellikleri, takip eden dokuma işlemleri için doğrudan kullanılmalari bakımından yetersiz olduğundan moleküllerinin filamentler yönünde uyumlaştırıldığı çekim işlemine tabi tutularak boyları uzatılır. Bu suretle (mukavemet gibi) teknik karakteristiği artırılmış olur.

Temel sentetik lifler şunlardır:

(1) Akrilik: Lifler, akrilonitrik birimin ağırlık itibariyle en az % 85 makromoleküler bileşim içerdği doğrusal makromoleküllerden oluşur.

(2) Modakrilik: Lifler, akrilonitrik birimin ağırlık itibariyle en az % 35 fakat en fazla % 85 makromoleküler bileşim içerdği doğrusal makromoleküllerden oluşur.

(3) Polipropilen: Lifler izotaktik pozisyonda ve başka ikame madde kullanmaksızın bir metil yan grubu taşıyan her karbon atomu ile birimlerin ağırlık itibariyle en az % 85 makromoleküler bileşim içerdği asiklik hidrokarbonlarla doyurulmuş doğrusal makromoleküllerden oluşur.

(4) Naylon veya diğer poliamidler: Lifler, ya en az %85 oranında yinelenen amid bağları ile asiklik veya siklik gruplarına bağlanan makromoleküler bileşime sahip sentetik doğrusal makromoleküllerden oluşur ya da en az %85 oranında aromatik grupların amid bağları ile doğrudan doğruya %50’ye kadar amid gruplarıyla yer değiştirebilen imid gruplarının bulunduğu iki aromatik halkaya bağlanır.

(5) Polyester: Lifler, ağırlık itibariyle en az %85 oranında diolesteri ve tereftalik asit içeren makromoleküllere sahip doğrusal makromoleküllerden oluşur.

(6) Polietilen: Lifler, ağırlık itibariyle en az % 85 oranında etilen birimi içeren makromoleküllere sahip doğrusal makromoleküllerden oluşur.

(7) Poliüretan: Lifler, birden çok fonksiyonu olan polifonksiyonel izosiyonatların polihidroksi bileşiklerle (kastor yağı, bütan-1,4-diol, polieter polioller, polyester polioller gibi) polimerizasyonundan elde edilir.

Diğer sentetik lifler şunları içerir: Klorolif, florolif, polikarbomid, trivinil ve vinilal. Lifleri oluşturan madde, 39. Fasılda belirtildiği gibi örneğin; etilen ve propilenin bir kopolimeri gibi kopolimer veya homopolimerlerin bir karışımı olması halinde liflerin sınıflandırılmasında bileşiklerin her birinin

ayrı ayrı yüzdeleri dikkate alınmak zorundadır. Poliamidler hariç olmak üzere bu yüzdelere ağırlığı ifade ederler.

(II) SUNİ LİFLER

Bu liflerin imalatındaki temel maddeler çözünme, kimyasal işlem veya kimyasal değişikliği içerebilen işlemler vasıtasıyla tabii ham maddelerden çıkarılan organik polimerlerdir.

Temel suni lifler şunlardır:

(A) Selülozik lifler, örneğin:

(1) Viskoz ipek (rayon): Bu, sodyum hidroksitli selüloz (genellikle sülfürlü odun hamuru biçiminde) işlemi ile üretilir; sonuçta meydana gelen alkali selüloz daha sonra karbon disülfür ile işlenir ve sodyum selüloz ksantat (xanthate)'ye dönüştürülür. Bunun sonucu ksantat bir sodyum hidroksitle seyreltilerek viskoz olarak da bilinen koyu bir çözelti haline getirilir ve arıtılıp kıvamını aldıktan sonra üretme memelerinden (düzelerden) geçirilerek gönderildiği bir asit banyosunda pıhtılaştırılır. Bu suretle rejenere selülozdan mamul filament halini alır. Viskoz ipeği (rayon), viskoz işlemleriyle değiştirilen rejenere selülozdan üretilen modifiye lifleri de içerir.

(2) Kuproamonyum (kupro) ipeği: Bu çeşit ipek, selülozun (genellikle linter veya kimyevi odun hamuru halinde) kupramonyum solüsyonunda çözünmesi ve meydana gelen viskoz solüsyonunun çöktürülmüş selülozlardan filamentlerin oluştuğu bir banyodan geçirilmesiyle elde edilir.

(3) Selüloz asetat (tri-asetat dahil): Lifler, hidroksil grubunun en az %74 ünün asetile edildiği selüloz asetatından elde edilir. Bunlar, linter veya kimyevi odun hamuru halindeki selülozun asetik asit, asetik anhidrit ve sülfürik asitten oluşan bir karışımla işlem görmesi suretiyle elde edilir. Bu işlem sonucunda oluşan primer selüloz asetat çözünabilir bir hale gelir ve aseton gibi uçucu bir solüsyonda çözüldükten sonra üretme memelerinden (düze) geçirilerek genellikle sıcak bir hava içine gönderilir. Bundan sonra uçucu sıvı buharlaşır ve geriye filament halinde selüloz asetat kalır.

(B) Protein lifleri. Hayvansal veya bitkisel menşeli olan bu çeşit lifler arasında aşağıdakiler belirtilebilir:

(1) Sütün kazeininden elde edilen lifler: Bunlar, süt kazeininin bir alkali (genellikle sodyum hidroksit) içinde çözünmesi ve kıvamını bulunca üretme memelerinden (düze) geçirilerek bir asit banyosunda filamentler halinde pıhtılaştırılması ve meydana gelen filamentlerin formaldehit, tanenle, krom tuzlarıyla veya diğer kimyasal bileşiklerle işlem görerek sertleştirilmesi suretiyle elde edilir.

(2) Diğer lifler: Yer fıstığında ve soyada bulunan proteinli maddelerden veya mısır proteininden (zein) ve benzerlerinden tarzda elde edilir.

(C) Deniz yosunu (Aljinat) lifleri. Çeşitli deniz yosunları kimyasal işlemlerle genellikle sodyum aljinattan viskoz bir çözelti oluşur. Bu solüsyon üretme memelerinden geçirilerek bir banyoya gönderilir ve metalik aljinatlara dönüştürülür. Bunlar arasında aşağıdakiler belirtilebilir:

(1) Kalsiyum krom aljinat lifleri: Bunlar yanıcı değildirler.

(2) Kalsiyum aljinat lifleri. Bunlar zayıf alkali bir sabunlu çözelti içinde hemen çözünürler. Bunlar, alelade bir dokumada kullanıma elverişli olmayıp genellikle bazı imalat işlemlerinde geçici iplikler olarak kullanılırlar.

54. Fası, XI. Bölümün 2 no.lu Not hükmünün uygulanması sonucunda suni ve sentetik filamentlerden iplikler ve dokunmuş mensucat olarak sınıflandırılan karışım halindeki dokumaya elverişli liflerin iplikleri ve dokunmuş kumaşları da dahil olmak üzere sentetik ve suni filamentleri ve bu filamentlerin iplikleri ve bunlardan dokunmuş mensucatı kapsar. Ayrıca, 54.04 veya 54.05

pozisyonlarındaki monofilament ve diğer ürünleri ve bunlardan dokunmuş mensucatı içine almaktadır. Filament demetleri, (55. Fasılın 1 no.lu Not hükmünde belirtilenler dışındaki) bu Fasıla dahildir. Bunlar genellikle sigara filtrelerinin imalatında kullanılır. Buna karşılık 55. Fasıldaki filament demetleri devamsız liflerin imalatında kullanılır.

1.3.1.1 İpek Elyafı

İpek elyafının dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 449,7 milyon USD'nin üzerindedir.

İhracat ağırlığı bakımından, 5002. GTİP Kodu (*İpek; ham (bükülmemiş)*) 354,8 milyon USD ve %78,90 pay ile ilk sırada yer almaktadır. 5003. GTİP Kodu (*İpek döküntüleri (bozuk koza, ditme ve iplik döküntüleri)*) 90,1 milyon USD ihracat değeri ve %20,03 pay ile 90,1 milyon USD; 5001. GTİP Kodu (*İpek böceği kozaları (çekilmeye elverişli)*) ise %1,07 pay ile 4,8 milyon USD olmuştur.

2019 yılında ipek elyafı ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %0,14 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 6 Dünya İpek Elyafı İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5001 İpek böceği kozaları (çekilmeye elverişli)	2.629	4.384	3.801	4.619	4.815	2.382	1,07
2	5002 İpek; ham (bükülmemiş)	372.884	380.658	429.757	399.082	354.845	215.372	78,90
3	5003 İpek döküntüleri (bozuk koza, ditme ve iplik döküntüleri)	73.422	66.554	77.379	100.458	90.100	91.300	20,03
İpek Elyafı Ürünleri		448.935	451.596	510.937	504.159	449.760	309.054	100

2020 yılında pandemi, etkisini özellikle ham ipek'te kendisini göstermiştir. 2019 yılında 450 milyon USD'lik ihracat, 2020 yılında yaklaşık %31,3'lük bir gerileme ile 309 milyon USD'ye düşmüştür.

Küresel ipek elyafı ihracatında 2019 yılı verilerine göre ilk sırada %58 payı ve 260 milyon USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. Özbekistan %12,85 payı ve 57,6 milyon USD ihracatı ile ikinci sırada yer alırken Vietnam ise %12,60 payı ve 56,6 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye ise 389 bin USD ihracatı ile 2019 yılında dünya pazarında 24. sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %97,38'e ulaşmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı 860bin USD'ye yükselmiştir.

Tablo 7 İpek Elyafı İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	357.185	350.767	366.830	332.083	260.320	144.719	58,00
2	Özbekistan	-	-	30.630	43.767	57.672	54.540	12,85
3	Vietnam	7.021	17.850	31.308	40.193	56.553	41.061	12,60
4	İtalya	25.618	22.819	23.717	28.359	25.198	22.663	5,61
5	Hindistan	14.849	15.069	13.934	19.350	14.947	18.581	3,33
6	Almanya	16.951	11.463	12.837	13.348	9.341	10.446	2,08
7	Romanya	8.360	7.094	9.330	10.120	8.440	5.473	1,88
8	BAE	1.289	906	992	175	1.898	2.480	0,42
9	Tayland	168	127	1.485	4.756	1.371	727	0,31
10	ABD	1.560	722	862	575	1.333	309	0,30
Dünya		448.935	451.596	510.937	504.159	449.760	309.054	100

2019 yılında dünya ipek elyafı ithalatı, bir önceki yıla kıyasla %13,41 oranında azalarak 461,2 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Küresel ipek elyafı ithalatında ilk sırada %35,58 payı ve 164 milyon USD ile Hindistan yer almaktadır. Romanya %15,68 payı ve 72,3 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada, İtalya ise %12,74 payı ve 58,7 milyon USD ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

İpek elyafı ithalatında Türkiye 2019 yılında 2,7 milyon USD ithalat değeri ile on beşinci sırada yer almaktadır. 2020 yılı ithalatı 1,9 milyon USD'ye gerilemiştir. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %89,66'ya ulaşmaktadır.

Tablo 8 İpek Elyafı İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Hindistan	155.864	162.922	195.525	155.625	164.097	86.161	35,58
2	Romanya	65.825	84.846	61.273	103.524	72.323	54.683	15,68
3	İtalya	72.081	63.480	60.594	71.833	58.748	48.449	12,74
4	Vietnam	47.536	46.164	41.826	42.366	35.703	13.680	7,74
5	Çin	7.024	10.016	10.962	17.204	23.624	29.011	5,12
6	Japonya	27.238	24.676	30.249	27.007	20.392	11.011	4,42
7	G. Kore	17.990	19.328	21.512	16.177	11.932	7.091	2,59
8	Almanya	15.722	14.357	16.583	14.241	10.609	12.898	2,30
9	Fransa	13.522	12.828	13.509	20.284	10.516	10.896	2,28
10	Angola	-	-	-	7.528	5.588	-	1,21
	Dünya	476.888	494.987	505.516	532.629	461.217	309.263	100

1.3.1.2 Yün Elyafı

Küresel yün elyafı ihracatının toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 5,9 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

İhracat ağırlığı bakımından, 5101. GTİP Kodu (Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış)) %58,60 pay ve 3,5 milyar USD ihracat ile ilk sırada yer almaktadır. 5105. GTİP Kodu (Yün, ince veya kaba hayvan kılları (kardeli/taranmış)) ihracatı %33,41 pay ile 2 milyar USD; 5102. GTİP Kodu (İnce veya kaba hayvan kılları (kardesiz/taranmamış)) ihracatı %6,31 pay ile 378 milyon USD; 5103. GTİP Kodu (Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının döküntüleri (ditme hariç)) ihracatı %1,62 pay ile 97 milyon USD; 5104. GTİP Kodu (Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının ditme suretiyle elde edilen döküntüleri) ihracatı %0,07 pay ile 4 milyon USD olmuştur.

2019 yılı dünya yün elyafı ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %1,83'e ulaşmaktadır.

Tablo 9 Dünya Yün Elyafı İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5101 Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış)	3.962.994	3.837.791	4.376.669	4.573.241	3.513.239	2.450.070	58,60
2	5102 İnce veya kaba hayvan kılları (kardesiz/taranmamış)	282.382	270.837	295.556	352.218	378.062	296.227	6,31
3	5103 Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının döküntüleri (ditme hariç)	105.563	110.467	105.146	130.251	97.095	49.874	1,62

4	5104	Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının ditme suretiyle elde edilen döküntüleri	4.259	3.735	4.589	5.866	4.072	2.939	0,07
5	5105	Yün, ince veya kaba hayvan kılları (kardeli/taranmış)	1.905.133	1.793.236	2.005.628	2.343.147	2.002.783	1.298.582	33,41
Yün Elyafı Ürünleri			6.260.331	6.016.066	6.787.588	7.404.723	5.995.251	4.097.692	100

Yün elyafı ürünlerinde ihracat, 2020 yılında %31 gerileme ile 4,1 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Dünya yün elyafı ihracatında 2019 yılında ilk sırada %37,61 payı ve 2,2 milyar USD'yi aşan ihracat değeri ile Avustralya yer almaktadır. Onu 820,2 milyon USD ihracatı ve %13,68 payı ile Çin; %6,20 payı ve 371,6 milyon USD ihracatı ile Moğolistan takip etmektedir.

Türkiye, 2019 yılında 21,7 milyon USD ihracatı ile dünya ihracatından %0,36'lık pay ile yirmi ikinci sırada yer almaktadır. Türkiye'nin 2020 yılı ihracatı 16,8 milyon USD'ye gerilemiştir. İlk 10 ülkenin 2019 yılı dünya ihracatından aldığı pay %86,04'e ulaşmaktadır.

Tablo 10 Yün Elyafı İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Avustralya	2.214.761	2.260.367	2.865.072	2.979.423	2.254.786	1.591.624	37,61
2	Çin	759.551	710.467	736.294	933.923	820.257	583.216	13,68
3	Moğolistan	270.125	262.950	290.445	359.134	371.699	232.351	6,20
4	G. Afrika	337.363	348.309	444.239	471.224	362.482	307.378	6,05
5	Yeni Zelanda	572.969	467.122	374.665	388.033	336.819	242.022	5,62
6	Arjantin	163.154	232.968	213.782	267.613	233.239	99.672	3,89
7	Çek Cumh.	220.327	234.283	234.622	276.628	230.259	148.400	3,84
8	İtalya	199.332	203.130	216.319	257.960	219.011	130.335	3,65
9	Uruguay	241.900	201.174	207.582	243.368	183.599	93.109	3,06
10	Almanya	234.913	239.216	206.340	171.116	145.899	130.414	2,43
Dünya		6.260.331	6.016.066	6.787.588	7.404.723	5.995.251	4.097.692	100

Yün elyafı ithalatında ilk sırada %42,84'lük payı ve 2,6 milyar USD'yi aşan ithalatı ile Çin; ikinci sırada %16, 01'lik payı ve 994,2 milyon USD ithalatı ile İtalya bulunmaktadır. İtalya'yı %4,73'lük payı ve 293,7 milyon USD ithalatı ile Çek Cumhuriyeti izlemektedir.

2019 yılında küresel yün elyafı ithalatı 6,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Türkiye yün elyafı ithalatında %1,56 payı ve 96,5 milyon USD ithalatı ile on ikinci sırada yer almaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ithalatı 69,7 milyon USD'ye gerilemiştir. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %83,91'e ulaşmaktadır.

Tablo 11 Yün Elyafı İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	2.760.717	2.561.854	3.025.404	3.532.844	2.659.958	1.904.245	42,84
2	İtalya	856.436	831.243	930.311	1.124.631	994.257	577.213	16,01
3	Çek Cumh.	266.815	281.968	291.705	368.854	293.701	171.487	4,73
4	Hindistan	323.751	300.725	314.803	346.732	252.681	157.781	4,07
5	Almanya	210.188	276.629	297.707	239.282	212.386	152.385	3,42

6	G. Kore	234.000	225.564	196.606	230.119	187.777	113.744	3,02
7	Birleşik Krallık	199.044	162.912	155.225	182.856	157.433	80.757	2,54
8	Bulgaristan	96.346	107.558	141.194	151.860	154.297	102.951	2,49
9	Romanya	108.070	124.774	136.656	164.008	149.212	106.660	2,40
10	Japonya	157.458	138.570	127.980	159.694	148.222	79.501	2,39
	Dünya	6.362.174	6.177.405	6.706.957	7.684.797	6.208.781	4.097.692	100

1.3.1.3 Pamuk Elyafı

2019 yıl sonu itibarıyla 15,8 milyar USD'nin üzerinde pamuk elyafı ihracatı gerçekleştirilmiştir.

5201. GTİP Kodu (*Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)*) %93,07 pay ve 15,0 milyar USD ihracat değeri ile ön plana çıkmaktadır. 5202. GTİP Kodu (*Pamuk döküntüleri*) ihracatı %2,34 pay ile 378,1 milyon USD; 5203. GTİP Kodu (*Pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş)*) ise %4,59 pay ile 239,9 milyon USD olmuştur.

2019 yılındaki pamuk elyafı ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %4,84 pay almaktadır.

Tablo 12 Dünya Pamuk Elyafı İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5201 Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	11.675.429	10.715.868	13.881.204	15.979.363	15.036.156	14.310.637	93,07
2	5202 Pamuk döküntüleri	405.502	437.700	584.241	484.611	378.089	405.585	2,34
3	5203 Pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş)	231.412	460.165	359.090	710.070	741.428	239.942	4,59
	Pamuk Elyafı Ürünleri	12.312.343	11.613.733	14.824.535	17.174.044	16.155.673	14.956.164	100,00

2020 yılında pamuk elyafı ihracatı, bir önceki yıla kıyasla %7,43'lük bir gerileme yaşamıştır.

Pamuk elyafı ihracatında 2019 yılında ilk sırayı %38,42'lik payı ve 6,2 milyar USD'yi aşan ihracatı ile ABD almaktadır. Onu %16,34 payı ve 2,6 milyar USD ihracatı ile Brezilya; %7,00 payı ve 1,1 milyar USD ihracatı ile Hindistan takip etmektedir. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %83,96'ya ulaşmaktadır. Türkiye 2019 yılı verilerine göre %1,84 pay ve 297 milyon USD ihracat ile on birinci sıradadır. 2020 yılı küresel ihracat tutarı 15 milyar USD'ye gerilemiştir. Türkiye'nin ihracatı ise 2020 yılında 213 milyon USD'ye gerilemiştir.

Tablo 13 Pamuk Elyafı İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	3.983.303	4.023.510	5.885.734	6.618.412	6.207.344	6.004.155	38,42
2	Brezilya	1.290.664	1.216.039	1.358.868	1.589.979	2.639.482	3.237.330	16,34
3	Hindistan	1.905.175	1.413.399	1.804.431	2.324.132	1.130.736	1.549.580	7,00
4	Avustralya	820.054	1.176.458	1.582.383	1.810.708	1.101.041	311.991	6,82
5	Yunanistan	331.633	349.599	400.754	404.015	592.597	452.659	3,67
6	Benin	262.646	175.221	353.643	450.407	456.823	461.340	2,83
7	Mali		264.731	133.337	472.609	423.828	49.897	2,62
8	Fildişi Sahili	235.669	193.349	207.187	286.381	362.129	288.030	2,24
9	Burkina Faso	298.077	425.714	367.187	318.829	351.850	262.252	2,18
10	Özbekistan			490.945	237.552	298.083	162.571	1,85
	Dünya	11.419.429	11.347.370	14.824.587	16.638.387	15.827.200	14.956.164	100

Türkiye'nin 2019 yılındaki pamuk elyafı ihracatı bir önceki yıla göre %20,68 oranında artarak 297,2 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, %1,88 pay ile dünya ihracatında onuncu sırada yer almaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 5201. GTİP Kodu ihracatı %77,13 pay ve 229 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5202. GTİP Kodu ihracatı %21,47 pay ile 64 milyon USD; 5203. GTİP Kodu ihracatı ise %1,70 pay ile 4 milyon USD olmuştur.

Tablo 14 Türkiye Pamuk Elyafı İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	76.441	124.591	115.659	178.585	229.206	159.812	77,13
2	5202	Pamuk döküntüleri	59.123	55.916	64.886	60.624	63.801	47.936	21,47
3	5203	Pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş)	3.526	4.714	8.322	7.038	4.167	5.050	1,70
Türkiye			139.090	185.221	188.867	246.247	297.174	212.798	100

Pamuk elyafı ithalatında 2019 yılında ilk sırayı %21,96'lık payı ve 3,6 milyar USD'ye yaklaşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %15,07 payı ve 2,5 milyar USD ihracatı ile Vietnam; %13,39 payı ve 2,2 milyar USD ihracatı ile Bangladeş takip etmektedir. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %86,05'e ulaşmaktadır. Türkiye 2019 yılı verilerine göre %9,81 pay ve 1,6 milyar USD ihracat ile dördüncü sıradadır. 2020 yılı küresel ithalat tutarı 14,3 milyar USD'ye gerilemiştir. Türkiye'nin ithalatı ise 2020 yılında 1,7 milyar USD'ye yükselmiştir.

Tablo 15 Pamuk Elyafı İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	2.654.774	1.666.343	2.298.474	3.172.139	3.574.344	3.565.242	21,96
2	Vietnam	1.618.930	1.657.972	2.362.372	2.769.736	2.453.469	2.215.023	15,07
3	Bangladeş	2.254.494	1.112.224	1.858.143	2.361.274	2.178.737	1.923.880	13,39
4	Türkiye	1.243.348	1.246.794	1.698.597	1.408.406	1.597.319	1.672.134	9,81
5	Hindistan	390.726	885.262	963.093	632.352	1.343.832	368.513	8,26
6	Endonezya	1.088.659	1.087.859	1.326.985	1.446.135	1.119.249	776.969	6,88
7	Pakistan	546.190	582.770	766.629	1.056.920	712.384	1.317.590	4,38
8	Tayland	549.826	444.416	510.112	540.693	405.546	229.912	2,49
9	Meksika	343.451	356.564	421.868	393.913	318.127	214.270	1,95
10	Malezya	161.577	160.587	208.903	342.159	302.573	216.922	1,86
Dünya		13.416.244	11.482.735	15.093.466	16.898.400	16.275.511	14.316.479	100

Türkiye'nin pamuk elyafı ithalatı 2019 yılında bir önceki yıla göre %12,40 oranında artarak 1,5 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, %10,12'lik pazar payı ile dördüncü sırada yer almaktadır. İthalat ağırlığı bakımından, 5201. GTİP Kodu ithalatı %99,35 pay ve 1,5 milyar USD ithalatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5202. GTİP Kodu ihracatı %0,65 pay ile 10,2 milyon USD; 5203. GTİP Kodu ihracatı ise 102 bin USD olmuştur. 2020 yılında ise Türkiye'nin pamuk elyafı ithalatı 1,67 milyar USD'ye yükselmiştir.

Tablo 16 Türkiye Pamuk Elyafı İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	1.232.451	1.238.673	1.676.281	1.395.590	1.572.727	1.652.640	99,35
2	5202	Pamuk döküntüleri	10.124	7.909	21.983	12.353	10.223	18.740	0,65

3	5203	Pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş)	773	212	333	463	102	754	0,01
Türkiye			1.243.348	1.246.794	1.698.597	1.408.406	1.583.052	1.672.134	100

1.3.1.4 Bitkisel Elyaf

2019 yıl sonu itibarıyla 1,9 milyar USD'nin üzerinde bitkisel elyaf ihracatı yapılmıştır.

İhracat ağırlığı bakımından, 5301. GTİP Kodu (*Keten, keten kıtık ve döküntüleri*) %56,80 pay ve 1,1 milyar USD ile ilk sırada yer almaktadır. 5305. GTİP Kodu (*Hindistan cevizi, abaka, rami ve diğer bitkisel lifler ve bu liflerin kıtık ve döküntüleri*) %33,36 pay ile 663 milyon USD; 5303. GTİP Kodu (*Jüt ve bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli diğer lifleri*) %8,67 pay ile 172,4 milyon USD; 5302. GTİP Kodu (*Kendir, ham veya işlem görmüş, kıtık ve döküntüleri*) %1,16'lık pay ile 23,1 milyon USD olmuştur.

2019 yılında bitkisel elyaf ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %0,61 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 17 Dünya Bitkisel Elyaf İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5301	Keten, keten kıtık ve döküntüleri	722.115	697.323	677.916	880.859	1.129.071	783.919	56,80
2	5302	Kendir, ham veya işlem görmüş, kıtık ve döküntüleri	4.003	10.581	14.061	19.473	23.146	48.517	1,16
3	5303	Jüt ve bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli diğer lifleri	204.263	270.203	204.784	193.663	172.426	181.358	8,67
4	5305	Hindistan cevizi, abaka, rami ve diğer bitkisel lifler ve bu liflerin kıtık ve döküntüleri	500.222	581.959	599.319	593.652	663.078	765.156	33,36
Bitkisel Elyaf Ürünleri			1.430.603	1.560.066	1.496.080	1.687.647	1.987.721	1.778.950	100

2020 yılında dünya bitkisel elyaf ihracatı %10,5 gerileyerek 1,8 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Küresel bitkisel elyaf ihracatında ilk sırada %29,13 payı ve 591,9 milyon USD ihracatı ile Fransa yer almaktadır. Belçika %20,50 payı ve 416,5 milyon USD ihracatı ile ikinci sırada; Hindistan ise %14,16 payı ve 287,7 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye, 153 bin USD ihracatı ile otuz sekizinci sırada bulunmaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %88,34 düzeyindedir.

Tablo 18 Bitkisel Elyaf İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Fransa	359.846	393.569	382.253	456.787	591.896	408.157	29,13
2	Belçika	241.589	206.690	220.805	325.554	416.464	279.887	20,50
3	Hindistan	175.054	239.877	256.931	261.076	287.744	344.666	14,16
4	Sri Lanka	118.319	135.544	143.951		160.724	190.419	7,91
5	Bangladeş	123.514	203.946	153.150	141.939	131.511	133.654	6,47
6	Brezilya	53.744	45.881	31.865	40.107	43.674	37.623	2,15
7	Kenya	39.677	45.001	37.815	40.274	38.115	42.960	1,88
8	Tanzanya	49.573	30.573	24.520	27.477	38.007	32.296	1,87
9	Filipinler	25.160	32.988	41.890	40.542	31.818	38.325	1,57
10	Ekvador	14.774	25.145	22.520	19.964	28.015	32.736	1,38
Dünya		1.431.303	1.560.055	1.496.839	1.686.737	2.031.725	1.799.822	100

2019 yılında küresel bitkisel elyaf ithalatı, %18,23k bir artışla 1,9 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Bitkisel elyaf ithalatında ilk sırayı %46,61'lik payı ve 920,7 milyon USD ithalatı ile Çin almaktadır. Hindistan %7,78 payı ve 153,7 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada, Belçika ise %7,78 payı ve 153,7 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır. 2020 yılında küresel ithalat %19,3 gerileyerek 1,6 milyar USD olmuştur.

Bitkisel elyaf ithalatında Türkiye 9 milyon USD ithalat değeri ile yirmi dördüncü sırada bulunmaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %79,54 seviyesindedir.

Tablo 19 Bitkisel Elyaf İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	693.382	637.972	640.181	754.331	920.739	678.105	46,61
2	Hindistan	78.512	142.171	92.780	103.945	153.675	93.641	7,78
3	Belçika	111.213	100.253	98.752	120.877	153.607	124.976	7,78
4	Nijerya	4.442	7.205	14.627	60.547	92.255	17.111	4,67
5	ABD	65.771	64.301	67.096	65.126	66.131	82.132	3,35
6	Birleşik Krallık	34.294	36.339	39.273	42.690	44.458	50.115	2,25
7	İspanya	32.423	39.012	39.483	46.029	41.553	42.446	2,10
8	Meksika	16.830	19.878	25.097	28.108	37.391	31.471	1,89
9	Fransa	29.997	23.174	24.748	26.731	31.217	37.250	1,58
10	Litvanya	21.011	21.292	17.924	22.777	30.182	19.265	1,53
	Dünya	1.432.228	1.475.144	1.417.431	1.665.342	1.975.458	1.594.737	100

1.3.1.5 Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf

2019 yıl sonu itibarıyla 11,2 milyar USD'nin üzerinde sentetik ve suni devamsız elyaf ihracatı yapılmıştır.

5503. GTİP Kodu (Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)) %60,89 pay ve 6,8 milyar USD ihracat değeri ile ön plana çıkmaktadır. 5504. GTİP Kodu ihracatı (Sunî devamsız lifler (işlem görmemiş)) %16,66 pay ile 1,8 milyar USD; 5502. GTİP Kodu (Sunî filament demetleri) %9,80 pay ile 1 milyar USD; 5501. GTİP Kodu (Sentetik filament demetleri) %8,81 pay ile 987,5 milyon USD; 5505. GTİP Kodu (Sentetik ve sunî lif döküntüleri) %1,82 pay ile 203,7 milyon USD; 5506. GTİP Kodu (Sentetik devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş)) %1,76 pay ile 196,8 milyon USD; 5507. GTİP Kodu (Sunî devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş)) %0,26 pay ile 29,1 milyon USD olmuştur.

2019 yılındaki sentetik ve suni devamsız elyaf ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %3,43 pay almaktadır.

Tablo 20 Dünya Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5501 Sentetik filament demetleri	973.554	919.465	1.001.214	1.086.349	987.554	776.524	8,81
2	5502 Sunî filament demetleri	2.155.705	1.503.967	1.254.794	1.152.378	1.098.183	1.136.401	9,80
3	5503 Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)	6.166.159	5.814.082	6.560.475	7.719.193	6.825.064	5.671.459	60,89
4	5504 Sunî devamsız lifler (işlem görmemiş)	1.557.265	1.777.555	1.873.744	1.898.561	1.867.599	1.651.619	16,66
5	5505 Sentetik ve sunî lif döküntüleri	194.840	191.042	218.140	227.102	203.712	147.684	1,82
6	5506 Sentetik devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş)	251.253	234.430	216.100	243.468	196.820	201.851	1,76
7	5507 Sunî devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş)	31.816	32.433	30.319	34.536	29.150	201.851	0,26
	Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf Ürünleri	11.330.592	10.472.974	11.154.786	12.361.587	11.208.082	9.787.389	100

2020 yılında, Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf İhracatı pandemi öncesi yıla kıyasla %12,7 azalarak 11,2 milyar USD'den 9,8 milyar USD'ye gerilemiştir.

Sentetik ve suni devamsız elyaf ihracatında 2019 yılında ilk sırayı %18,08’lik payı ve 2 milyar USD ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %11,76 payı ve 1,3 milyar USD ihracatı ile Güney Kore; %9,08 payı ve 1 milyar USD ihracatı ile ABD izlemektedir.

Türkiye 74,4 milyon USD ihracatı ile yirmi üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %79,25’e ulaşmaktadır.

Tablo 21 Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	1.688.715	1.764.098	1.986.076	2.277.230	1.992.873	1.519.323	18,08
2	G. Kore	1.187.918	1.124.804	1.304.285	1.560.588	1.296.384	1.110.310	11,76
3	ABD	1.353.345	1.226.944	1.108.286	1.084.060	1.000.093	906.305	9,08
4	Endonezya	473.877	421.307	479.033	564.395	822.031	643.834	7,46
5	Tayland	684.751	662.351	773.189	954.715	816.018	675.641	7,40
6	Japonya	1.449.467	932.392	801.283	822.867	813.267	718.464	7,38
7	Belçika	735.657	629.766	545.263	690.452	646.302	577.966	5,86
8	Tayvan	842.741	782.018	725.454	753.666	571.780	457.902	5,19
9	Hindistan	533.557	576.614	613.953	560.842	527.205	373.574	4,78
10	Malezya	136.819	136.488	217.279	218.246	247.651	181.891	2,25
	Dünya	11.330.592	10.472.974	10.908.452	12.083.284	11.019.866	9.452.428	100

Sentetik ve suni devamsız elyaf ithalatında 2019 yılında ilk sırada %10,85’lik payı ve 1,5 milyar USD’yi aşan ithalatı ile Çin; ikinci sırada %8,40’lık payı ve 1,2 milyar USD ithalatı ile Türkiye yer almaktadır. Onu %8,39’luk payı ile ABD izlemektedir. 2020 yılında küresel ithalat %14 gerileyerek 12 milyar USD olmuştur.

2019 yıl sonu itibarıyla 14,0 milyar USD’nin üzerinde küresel sentetik ve suni devamsız elyaf ithalatı gerçekleşmiştir. Türkiye’nin pamuk elyafı ithalatı bir önceki yıla göre %2,28 oranında azalarak 1,2 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %55,15’e ulaşmaktadır.

Tablo 22 Sentetik ve Suni Devamsız Elyaf İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	1.669.741	1.196.470	1.572.613	1.682.725	1.518.536	1.144.725	10,85
2	ABD	1.335.116	1.156.897	1.212.741	1.197.025	1.176.264	860.685	8,40
3	Türkiye	1.088.345	1.118.018	1.143.546	1.253.224	1.174.411	988.432	8,39
4	Almanya	871.734	815.840	805.549	843.864	771.995	629.843	5,51
5	Endonezya	780.699	783.159	768.124	876.833	680.277	483.786	4,86
6	Vietnam	465.186	495.685	516.248	611.706	563.584	483.178	4,03
7	Pakistan	509.051	432.976	506.767	577.335	515.753	482.641	3,68
8	İtalya	492.168	464.391	353.437	450.874	487.494	344.653	3,48
9	Hindistan	404.744	367.573	495.881	559.258	484.018	413.877	3,46
10	İspanya	315.319	318.827	344.842	377.810	349.424	292.071	2,50
	Dünya	14.354.819	13.335.562	13.960.728	15.399.249	14.001.927	12.042.463	100,00

1.3.2 İplikler

Tekstilin altı ana iplik bileşeni ipek, yün, pamuk, bitkisel elyaf, sentetik ve suni elyaf ve gipe ipliklerdir.

Tablo 23 İplik Ürünleri GTİP’leri

Tanım	GTİP Kodu	GTİP Adı
İpek İpliği	5004	İpek iplik (döküntü ipliği hariç) (toptan)
	5005	İpek döküntülerden elde edilen iplikler (toptan)
	5006	İpek ipliği ve ipek döküntülerinden elde edilen iplikler (perakende)
Yün İpliği	5106	Kardeli (strayhgarn) yün iplikleri (toptan)
	5107	Taranmış yün (kamgarn) iplikleri

	5108	İnce hayvan kılından iplikler (karde edilmiş ve taranmış) (toptan)
	5109	Yün ve ince kıldan iplikler (perakende)
	5110	Kaba hayvan kıllarından veya at kılından iplikler
Pamuk İpliği	5204	Pamuktan dikiş ipliği
	5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık ≥ 85 , toptan)
	5206	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık < 85 , toptan)
	5207	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (perakende)
Bitkisel Elyaftan İplik	5306	Keten iplik
	5307	Jüt ve bitki kabuğu liflerinden iplikler
	5308	Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifden iplikler, kâğıt iplikleri
SSE Filament İplik	5401	Sentetik ve suni filamentlerden dikiş ipliği
	5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)
	5403	Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (toptan)
	5404	Sentetik monofilamentler (≥ 67 desiteks, ≤ 1 mm)
	5405	Suni monofilamentler (≥ 67 desiteks, ≤ 1 mm)
	5406	Sentetik ve suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende)
Gipe İplik	5606	Gipe iplikler, tırtıl iplik, şenet iplik

50.04 İpek iplik (döküntü ipliği hariç) (toptan), örneğin 50.02 pozisyonunda yer alan ham ipeğin bir veya daha fazlasının bükülmesiyle elde edilen iplikler gibi bükülmüş ipeği kapsar. Bununla birlikte, bunların perakende satışa hazır hale getirilmiş olanları bu pozisyona dahil olmayıp 50.06 pozisyonunda yer almakta ve 56.07 pozisyonuna dahil olan sicim, kordon vb. tarifine uyanları da bu pozisyon haricindedir. Bu pozisyondaki iplikler, devamlı ipek liflerinden müteşekkil olmaları halinde, izleyen pozisyonda yer alan ipek döküntülerinden eğrilmiş ipliklerden ayrılmaktadır. Bunların aşağıdakileri kapsayan birçok türü bulunmaktadır:

(1) Tek kat ipek iplikleri. Bazen “Poil” diye anılan bu tür iplikler ham ipeğin tek kat olarak bükülmesi suretiyle elde edilir. Bunların yüksek bükümlü olanlarına genellikle krep, müslin veya şifon bükümlü ipek ipliği denilir.

(2) Atkı iplikleri (bükme ipek). Atkı ipliği olarak kullanılan bu tür iplikler, ham ipeğin iki veya daha fazlasının hafif bir şekilde bükülmesi suretiyle elde edilir.

(3) Krep iplikler. Bunlar genellikle yüksek bükümlü atkı iplikleridir.

(4) Organze (organzin) iplikler. Bu nevi iplikler, iki veya daha fazla bükülmüş tek kat ipek ipliğinin ters bükümle katlanması suretiyle elde edilen ipliklerdir. Bunların yüksek bükümlü olanlarına grenadin denilir. Bu iplikler esas itibarıyla dokuma sanayiinde çözgü ipliği olarak kullanılmaktadır.

Bütün bu iplikler zamlı giderme işlemine tabi tutulmuş veya aprelenmiş olabilir.

50.05 İpek döküntülerden elde edilen iplikler (toptan), 50.03 pozisyonundaki buret veya diğer ipek döküntülerinin bükülmesi suretiyle elde edilen tek katlı ipliklerle bu ipliklerden elde edilen çok katlı bükülü (rötor) iplikleri içine alır. Bununla birlikte, bunların perakende suretiyle satılacak hale getirilmiş olanları bu pozisyon haricinde olup 50.06 pozisyonunda ve sicim, kordon vb. tarifine uyanları da 56.07 pozisyonunda yer almaktadır.

(A) İpek döküntülerinden (buret hariç) elde edilen bükülmüş iplikler: İpek döküntülerinden (buret hariç) elde edilen bükülmüş iplikler, bundan önceki pozisyonda yer alan ipek ipliklerinin aksine olarak, devamsız liflerden oluşur. En çok 20 cm. uzunluğunda olan bu lifler iplik içerisinde birbirine paralel olup ipliğe oldukça parlak ve düzgün bir ipek görünüşü verir. Bu özellikleriyle söz konusu iplikler buret ipliklerinden ayırt edilirler.

(B) Buret ipliği: Buret ipliği muhtelif boyda, genellikle 5 cm.den kısa liflerden teşekkül etmekte ve dolayısıyla ipek döküntülerinden diğer ipliklerden daha aşağı kalitede bulunmaktadır. Buret ipliğinin lifleri taranmış olmayıp sadece karde edilmiş olduğundan birbirine az çok dolaşık durumda bulunmakta ve yer yer küçük düğümleri ihtiva etmektedir. Bu itibarla buret iplikleri, diğer ipek

döküntülerinden elde edilen bükülmüş ipliklerin sahip olduğu mukavemet ve düzgünlükten yoksun olup görünüşleri de parlak olmayıp mat bir görüntü arz etmektedir.

50.06 İpek ipliği ve ipek döküntülerinden elde edilen iplikler (perakende), (A) XI. Bölümün Genel Açıklamalar başlığı altındaki (I) nci kısmın (B) bendinin (3) no.lu maddesinde belirtilen şekil ve şartlara uygun olanlar gibi 50.04 ve 50.05 pozisyonlarında yer alan ipliklerin perakende olarak satılacak hale getirilmiş olanlarını da kapsar. (B) Misina: Misina, koza yapmaya başladıkları zaman seyreltilmiş asetik asit çözeltisinin içine daldırılarak öldürülen ipek böceklerinin ipek guddelerinin çıkarılması ve gerilmesi ile elde edilir. Misina, at kılına nazaran daha az esnek ve ondan daha parlaktır. Uzunluğu, nadiren 50 santimetreyi geçer.

51.06 Kardeli (strayhgarn) yün iplikleri (toptan), karde edilmiş yün liflerinden yapılmış, tek katlı veya çok katlı bükülü (rötor) iplikleri, yani karde edilmiş (ve fakat taranmamış) fitil halindeki iplik taslaklarının bükülmesiyle elde edilen ürünleri kapsar. Bundan başka, taranmış-karde edilmiş iplikler diye bilinen karde edilmiş (ve fakat taranmamış) haldeki fitillerin, taranmış yünden iplik imalinde kullanılan büküm işlemlerine (tarama hariç) tabi tutulması suretiyle elde edilen iplikler de bu pozisyona dahildir. Bu pozisyonda yer alan iplikler, genellikle bobin veya masuralara sarılı haldedir. Bu pozisyon, ayrıca 51.05 pozisyonunun Açıklama Notlarında belirtilen halde yığınlar halinde taranmış yünden elde edilen karde edilmiş yün ipliklerini de kapsar. Bunların perakende olarak satılacak hale getirilmiş olanları bu pozisyon haricinde kalır. Bu pozisyona dahil olan iplikler genellikle kısa liflerden veya kısa ve uzun liflerin karışımından oluşmakta ve lifler birbirine paralel şekilde olmayıp çapraz ve dolaşık bir durumda bulunmaktadır. Genel olarak taranmış yünden (kamgarn) yapılan ipliklere oranla daha düzensiz ve gevşek bükümlüdür.

51.07 Taranmış yün (kamgarn) iplikleri, taranmış (kamgarn) yünden tek katlı veya çok katlı bükülü (rötor) iplikleri, yani taranmış yünden fitil halindeki iplik taslaklarının bükülmesiyle elde edilen iplikleri kapsar. Ancak, bunların perakende olarak satılacak hale getirilmiş olanları bu pozisyon haricinde kalır. Bu pozisyonda yer alan taranmış (kamgarn) yün iplikleri, karde edilmiş yün ipliklerinden düzgün görünümlü ve aynı kalınlıkta olmalarıyla ayırt edilir. Bu ipliklerin lifleri birbirine paralel şekilde olup kısa ve dolaşık lifler tarama işlemi sırasında temizlenmektedir.

51.08 İnce hayvan kılından iplikler (karde edilmiş ve taranmış) (toptan), karde edilmiş veya taranmış ince hayvan kolları fitillerinin bükülmesiyle elde edilen tek katlı veya çok katlı bükülü (rötor) iplikleri kapsar. Bunların perakende olarak satılacak hale getirilmiş olanları bu pozisyon haricinde kalır. Bu pozisyonda yer alan iplikler, başlıca örme eşya imalinde, bazı hafif giyim eşyasına ait kumaşların dokunmasında (örneğin alpaka), paltoluk kumaşlarla battaniye imalinde (örneğin deve (tek hörgüçlü deve dahil) kolları), kadife ve taklit kürk için kullanılır.

51.09 Yün ve ince kıldan iplikler (perakende), strayhgarn veya kamgarn yün iplikleri ve ince hayvan kollarından mamul ipliklerin, XI. Bölümün Genel Açıklama Notlarının (I) (B) (3) kısmında belirtilen şartlara uygun perakende olarak satılacak hale getirilmiş olanlarını kapsar.

51.10 Kaba hayvan kollarından veya at kılından iplikler, (1) Kaba hayvan kollarından iplikler. Bunlar kaba hayvan kollarından fitillerin büküm işlemine tabi tutulması suretiyle elde edilen tek katlı veya çok katlı (rötor) ipliklerdir. Bu iplikler, bazı kaba dokumalarda, telalarda ve teknik işlere ait mensucat imalatında kullanılır. (2) 05.11 pozisyonunda yer alan at kılından iplikler. Bu iplikler, kısa boylu at kollarının (örneğin at türü hayvanların yeleleri ve sığır türü hayvanların kuyruklarındaki kısa kolların) büküm işlemine tabi tutulması suretiyle elde edilen ipliklerdir. Uzun at kolları (at kuyruğundan olanlar gibi) bükülerek iplik haline getirilemez. Bunlar çoğunlukla birbirine uçlarından düğümlenmek suretiyle at kılından mamul bazı mensucatta çözümlü ipliği olarak kullanılan devamlı iplikler teşkil ederler. Kullanışlarına göre, bu tür iplikler (filamentler) de bu pozisyonda sınıflandırılırlar. Pamuk ipliği

ile veya başka tekstil maddelerine bağlanmış veya sarılmış (gipe edilmiş) at kıllarından destelerinden oluşan at kılı iplikleri bu pozisyonda kalır.

52.04 Pamuktan dikiş ipliği, XI. Bölüme Genel Açıklama Notlarının (I) (B) (4) kısmındaki şekil ve şartlara uygun olarak hazırlanmış olan pamuktan dikiş ipliğini kapsar. Bununla beraber bu iplikler sicim vb. tanımlaması içinde olursa bu pozisyon haricinde kalır (56.07 pozisyonu). Dikiş iplikleri, XI. Bölümün Genel Açıklama Notları (I) (B) (1) kısmında belirtilen şekilde işlem görmüşse (perakende olarak satılacak hale getirilmiş olsun olmasın) bu pozisyonda yer alır.

52.05 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık $\geq$ %85, toptan), tek katlı veya çok katlı bükülü (rötor) olsun olmasın ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içermesi şartıyla 52.03 pozisyonunda yer alan fitil haline getirilmiş iplik taslaklarının bükülmesiyle elde edilen pamuk iplikleri (dikiş ipliği hariç) yer alır. Bununla birlikte, bu iplikler, sicim, kordon, ip ve halat tanımlarına uyuyorsa (56.07 pozisyonu) veya perakende satışa uygun hale getirilmiş olduklarında bu pozisyon haricinde kalır. Bu iplikler, XI inci Bölümün Genel Açıklamalarının (I) (B) (1) kısmında belirtildiği şekilde işlem görmüş olsun olmasın bu pozisyonda yer alırlar.

52.06 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık $<$ %85, toptan), 52.05 pozisyonunun açıklama notunda belirtilen hükümler gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için uygulanır.

52.07 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (perakende), perakende olarak satılacak hale getirilmiş yani XI inci Bölüme ait Genel Açıklama Notlarının (I) (B) (3) kısmında belirtilen şekil ve şartları taşıyan pamuk ipliğini (dikiş ipliği hariç) kapsar.

53.06 Keten iplik, 53.01 pozisyonunda yer alan keten liflerinden fitillerinin büküm işlemi görmesi suretiyle elde edilen tek katlı iplikleri ve bu tür ipliklerin çeşitli şekillerdeki birleşimleriyle üretilen çok katlı bükülü (rötor) veya katlı bükülü (kablo) iplikleri içine alır. Bununla beraber, bunların 56.07 pozisyonunda yer alan sicim, halat vb. tanımı içinde olanları bu pozisyonun haricinde kalır. Bu pozisyona dahil ipliklerin XI. Bölüme ait Genel Açıklamaların I. kısmı B bendinin 1 numaralı fıkrasında belirtilen işlemlere tabi tutulmuş olup olmaması veya perakende satışa hazır hale getirilmiş olması ya da olmaması bu pozisyonda yer almalarını etkilemez. Herhangi bir oranda metal iplikle birleştirilmiş keten iplikler de dahil olmak üzere metalize iplikler bu pozisyon haricindedir (56.05 pozisyonu).

53.07 Jüt ve bitki kabuğu liflerinden iplikler, 53.03 pozisyonunda yer alan bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli diğer liflerin veya jüt şeritlerinin bükülmesi ile (tek kat veya çok kat bükülü olsun olmasın) elde edilen iplikleri kapsar. Ancak, bu ipliklerin sicim, kordon, ip veya halat tarifine uyacak şekilde bulunanları bu pozisyon haricindedir. XI. Bölümdeki Genel Açıklama Notunun (I) (B) (1) kısmında gösterildiği gibi işlenmiş veya perakende satış için hazırlanmış olsun olmasın iplikler bu pozisyonda kalır.

53.08 Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifden iplikler, kâğıt iplikleri, (A) *Dokumaya elverişli diğer bitkisel liflerden iplikler*. Bu grup, 53.02 pozisyonuna dahil kendir liflerinin, 53.05 pozisyonundaki dokumaya elverişli bitkisel liflerin veya XI. Bölümde sınıflandırılmayan bitkisel liflerin (özellikle 14. Fasıla dahil olanlar, örneğin; kapok veya istle) bükülmesiyle elde edilen (tek kat veya çok kat bükülü iplikler olsun olmasın) iplikleri kapsar. Bununla beraber, bunların sicim, kordon, ip veya halat tarifine uyacak şekilde olanları 56.07 pozisyonunda sınıflandırılır. Kendir iplikleri, dikiş ipliği (örneğin; ayakkabı ya da deri eşya üretiminde) veya dokumada kullanılır. XI. Bölümün Genel Açıklama Notlarının (I) (B) (1) kısmında gösterildiği gibi işlenmiş veya perakende satış için hazırlanmış olsun olmasın kendir iplikleri bu grupta sınıflandırılır. Bu gruptaki iplikler dahil, herhangi bir oranda metal ipliklerle

birleştirilmiş metalize edilmiş iplikler bu pozisyon haricindedir (56.05 pozisyonu). (B) *Kağıt iplikleri*. Bu grup, kâğıttan imal edilen tek katlı veya çok katlı bükülü olsun olmasın, iplikleri içine alır. Bunlar, perakende satış için hazırlanmış veya sicim, kordon, ip veya halat şeklinde olsun olmasın bu pozisyonda sınıflandırılır (fakat örülmüş ip, kordon ve halat bu pozisyon dışında kalır). İplikler, XI. Bölümün Genel Açıklama Notunun (I) (B) (1) kısmında gösterildiği gibi işlem görmüş olsun olmasın bu grupta yer alır. Bu pozisyonda yer alan tek katlı iplikler, nemlendirilmiş ve bazen üzeri sıvanmış kağıt şeritlerinin uzunlamasına bükülmesi veya sarılması suretiyle; çok katlı iplikler (rötor veya kablo iplikler) ise iki veya daha fazla tek katlı ipliklerin katlanması ile elde edilir.

54.01 Sentetik ve suni filamentlerden dikiş ipliği, suni ve sentetik filamentlerden dikiş ipliklerini kapsar. Bununla beraber, bu iplikler, sicim vb. tanımına giren ipliklerden olması halinde pozisyon haricindedir (56.07 pozisyonu). XI. Bölümün Genel Açıklama Notları (I) (B) (1) kısmında belirtilen şekilde işlem görmüş veya perakende satılacak halde hazırlanmış olsun olmasın dikiş iplikleri, bu pozisyonda kalır. Ayrıca, dikiş iplikleri olarak kullanılsa dahi tek kat iplik ve monofilamentleri bu pozisyon haricindedir (duruma göre 54.02, 54.03, 54.04 veya 54.05 pozisyonlarında olabilir).

54.02 Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç), (1) Monofilament (monofil), 67 desitekten daha az olanlar. (2) Multifilament, genellikle üretme memelerinden (düze) çıkan (iki ila yüzlerce filamente kadar değişen) monofilamentlerin grup halinde bir araya getirilmesi ile elde edilir. Bu iplikler, bükülmüş veya bükülmemiş olabilirler (tek kat halde, çok katlı bükülü veya katlı bükülü): (i) Filamentlerin tek kat iplikleri, bükülmeksizin birbirine paralel şekilde çekilmesinden meydana gelir. 55. Fasil koşullarına uygun olmayan filament demetleri de ayrıca buraya dahil olur. (ii) Üretme memelerinden (düze) geçirildikleri veya daha sonraki bir büküm işlemine tabi tutuldukları haldeki bu tür filamentlerin tek kat iplikleri. (iii) Tek katlı ipliklerin birleştirilmesi ile meydana gelen çok katlı bükülü veya katlı bükülü iplikler (54.04 pozisyonunda monofilamentlerden elde edilenler dahil). Bununla beraber, yukarıda belirtilen iplikler, eğer 56.07 pozisyonundaki sicim veya 54.06 pozisyonundaki perakende satış için hazırlanmış iplik yapısında ise bu pozisyon haricindedir. Perakende satışa hazır olmayan normal halde dokumaya elverişli ipliklere ilaveten, bu pozisyonda yer alan bazı iplikler, mesnet (kalıplar vb.) üzerine takılı olmayan şekilde olabilirler. Tekstürize iplikler, mekanik veya fiziksel işlemler sonucu değiştirilmiş ipliklerdir (örneğin; bükülme, döndürülme, yalancı büküm, basınçla sıkıştırma, kıvrımlandırma, ısıyla muamele etme veya bu işlemlerin bir kaçının kombinasyonu ile işlem görülmüş olabilir). Bütün bunların sonucunda lifler halkalı bukledi, kıvrımlı görünümü alır. Bu şekil bozulmaları kısmen ya da tamamen kuvvetle uzatarak düzeltilmiş olabilir. Fakat serbest bırakıldıkları takdirde eski şekillerini yeniden kazanırlar. Tekstürize ipliklerin, ya yüksek derecede uzatılma kabiliyeti veya büyük hacimli oluşları karakteristik özelliğidir. Her iki tip ipliğin yüksek derecede elastiki oluşu bunların streç giysilerin (taytlar, çoraplar, iç çamaşırlar gibi) imalatında kullanılmasını sağlar. Yüksek hacimli yapıya sahip iplikler, kumaşa yumuşaklık ve sıcak tutum özelliği kazandırır. Tekstürize iplikler, tekstürize edilmemiş (düz) filament ipliklerinden özel bükülme karakteri nedeniyle, küçük kıvrımlı (halkalı) veya filamentlerin iplik içinde paralel olarak az oluşu ile kolaylıkla ayırt edilebilirler.

54.03 Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (toptan), 54.02 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hükümler “gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla” bu pozisyonda yer alan eşya içinde uygulanır.

54.04 Sentetik monofilamentler (≥ 67 desiteks, ≤ 1 mm): (1) *Sentetik monofilamentler*. Bunlar, tek kat filamentler olarak ekstruderde imal edilmiş filamentlerdir. Bunların ölçümü 67 desiteks veya daha fazla ve enine kesitinin en geniş yeri 1 mm.’yi geçmez. Bu pozisyondaki monofilamentler enine kesiti herhangi bir şekilde olabileceği gibi yalnızca kalıptan geçirme yoluyla değil, lamine etme

ya da ergime yoluyla da elde edilebilirler. (2) *Sentetik dokuma maddelerinden şeritler ve benzerleri*. Bu pozisyondaki şeritler düz olup genişliği 5 mm.'yi geçmeyen, ya kalıptan geçirme yöntemi ile veya daha geniş şeritler veya tabakaların kesilmesi sureti ile üretilir. Görünürdeki genişlikleri (yani; katlı, düzleştirilmiş, sıkıştırılmış veya bükülmüş olmaları durumunda) 5 mm.'yi geçmemek şartıyla, bu pozisyon aşağıdakileri de içine alır: (i) Uzunlamasına katlanmış şeritler. (ii) Düzleştirilmiş tüpler (uzunluğuna katlanmış olsun olmasın). (iii) Yukarıda (i) ve (ii) de belirtilen eşya ve şeritler (sıkıştırılmış ya da bükülmüş). Şayet bunların genişlikleri (veya görünür genişlikleri) düzgün (yeknesak) değilse sınıflandırmada ortalama genişliğe göre karar verilir. Bu pozisyona çok katlı (rötor) veya kablo şeritler ve benzerleri de dahildir.

54.05 Suni monofilamentler (≥ 67 desiteks, ≤ 1 mm), 54.04 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hükümler "gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla" bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır.

54.06 Sentetik ve suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende), XI. Bölüme ait Genel Açıklama Notlarının (I) (B) (3) kısmında belirtilen şartlara uygun, perakende olarak satılacak hale getirilmiş olan sentetik ve suni filament ipliklerini (dikiş iplikleri hariç) kapsar.

56.06 Gipe iplikler, tırtıl iplik, şenet iplik: *Gipe iplikler*, genel olarak bir veya daha fazla tekstil ipliğinden oluşan iç kısım üzerine bir veya daha fazla ipliğin helezoni şekilde sarılması suretiyle elde edilir. Sarma iplikleri, çoğunlukla iç kısmı tamamen kaplar; fakat bazen helezonun döngüleri aralıklı sarılmış halde de olabilir. Bu sonuncu haldeki iplikler en çok 50 ila 55. Fasıllarda yer alan rötor, kablo veya fantezi ipliklere benzemekte ise de bu çeşit ipliklerden, iç kısımdaki ipliklerin sarma iplikleri ile birlikte bükülmüş olmamaları bakımından ayrılır. Bu pozisyonda yer alan gipe ipliklerin iç kısmını teşkil eden iplikler, genel olarak pamuktan, diğer bitkisel liflerden veya sentetik ve suni liflerden yapılır. Sarma iplikleri ise genellikle daha ince ve daha parlak olur (ipek, merserize pamuk veya sentetik ve suni liflerden mamul iplikler gibi). Dokumaya elverişli maddelerden mamul eşyanın esas vasfını taşımak şartıyla iç kısımları diğer maddelerden olan gipe iplikler de bu pozisyonda yer alır. Gipe iplikler, süsleme eşyası olarak kullanıldığı gibi diğer süs eşyasının imalinde de yaygın olarak kullanılır. Bununla beraber bu ipliklerin bazıları diğer maksatlara da elverişli olup, örn; düğme iliklerinde, işlemelerde veya paket bağlamada, vb. kullanılmaktadır. *Tırtıl iplikler*, iki veya daha fazla tekstil ipliğinin beraber bükülmesi ve bu ipliklerin kısa uçlarının dikey şekilde tutturulmasıyla oluşur; iplikler bazen dokuma tezgâhında şekillenen ilmekler halinde bulunurlar. Her durumda, bu iplikler uzunlukları boyunca pelüş iplikleri ile tuftedilmiş iplikler gibi görünür. Tırtıl iplikler genel olarak özel tezgâhlarda (örn. Raşel örgü makineleri ve bilezikli eğirme tezgâhları) doğrudan doğruya imal edilmekte veya bu maksatla yapılmış özel leno mensucatın her bir grup çözgü iplikleri istikametinde kesilmesi suretiyle elde edilmektedir. Leno mensucattan kesilerek elde edilen tırtıl ipliklerde, çözgü grubu iplikler (zemin ve kesişmeyi yapan iplikler) mesnedi ve atkı iplikleri de pelüşleri teşkil eder. Bu pozisyon, aynı zamanda dokumaya elverişli iplikten bir çekirdek üzerine dokumaya elverişli bir havın tutturulmasıyla elde edilen tırtıl ipliklerini de kapsar. Bu işlemlerde mesnet iplik bir tutkal banyosundan ve müteakiben dokumaya elverişli havların yüksek gerilimli elektrostatik alanın etkisi altındaki iç kısma radyal bir şekilde tutturulduğu bir bölmeden geçer. Tırtıl iplikler, diğerleri meyanında, 58.01 pozisyonunda yer alan tırtıl mensucat imalatında veya mobilya, halı, giyim eşyası, süsleme amaçlı eşya imalatında da kullanılır. *Şenet iplikler*, dairesel örgü makinelerinde dokunan silindirik yapıda iplikler olup, üstlerine bastırılıp düz hale getirildikleri zaman genişlikleri 1.5 ila 2 mm olur. Bu iplikler, saçak yapımında ve diğer dokunmuş mensucat aksesuarı olarak, ayrıca klasik atkı ve çözgü dokuma tezgâhlarında dokunmuş mensucat imali için kullanılır.

1.3.2.1 İpek ipliği

İpek ipliğinin dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 346 milyon USD'nin üzerindedir.

İhracat ağırlığı bakımından, 5004. GTİP Kodu (*İpek iplik (döküntü ipliği hariç) (toptan)*) %71,60 pay ve 247,8 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. 5005. GTİP Kodu (*İpek iplik (döküntü ipliği hariç) (toptan)*) %26,15 pay ve 90,4 milyon USD; 5006. GTİP Kodu (*İpek ipliği ve ipek döküntülerinden elde edilen iplikler (perakende)*) %2,25 pay ve 7,7 milyon USD olmuştur.

2019 yılında ipek ipliği ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %0,11 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 24 Dünya İpek İpliği İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra			GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5004	İpek iplik (döküntü ipliği hariç) (toptan)		290.425	272.731	290.251	297.218	247.822	157.448	71,60
2	5005	İpek döküntülerden elde edilen iplikler(toptan)		111.111	100.649	101.855	97.456	90.491	73.462	26,15
3	5006	İpek ipliği ve ipek döküntülerinden elde edilen iplikler (perakende)		15.567	9.983	8.502	8.167	7.783	6.856	2,25
İpek İpliği Ürünleri				417.103	383.363	400.608	402.841	346.096	237.766	100

2020 yılında %31,3'lük bir gerileme ile ipek ipliği ihracatı 237 milyon USD'ye gerilemiştir.

Küresel ipek ipliği ihracatında ilk sırada %40,54 payı ve 140,3 milyon USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. Romanya %21,83 payı ve 75,5 milyon USD ihracatı ile ikinci sırada; Vietnam ise %10,20 payı ve 35,2 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır. 2020 yılında küresel ipek ipliği ihracatı %31,2 gerilemiştir.

Türkiye'nin 2019 yılındaki ipek ipliği ihracatı bir önceki yıla göre %78,23 oranında gerileyerek 108 bin USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, %0,03 pay ile 31. Sırada bulunmaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %95,80 düzeyindedir.

Tablo 25 İpek İpliği İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	188.685	178.890	177.501	167.015	140.307	99.006	40,54
2	Romanya	67.232	64.322	73.903	78.794	75.538	43.600	21,83
3	Vietnam	47.461	39.753	45.484	41.555	35.291	20.770	10,20
4	İtalya	33.884	31.699	31.298	35.618	34.873	28.050	10,08
5	Brezilya	27.587	28.865	31.998	32.651	27.637	19.254	7,99
6	Almanya	11.646	8.641	11.342	15.489	5.701	4.644	1,65
7	Tayland	2.672	3.244	2.872	4.212	3.986	2.731	1,15
8	İsviçre	3.811	2.693	3.033	3.230	2.874	3.058	0,83
9	Japonya	4.607	3.563	3.288	3.032	2.842	2.756	0,82
10	Tunus	3.570	3.038	3.548	3.756	2.495	1.975	0,72
Dünya		417.103	383.363	400.608	402.841	346.096	238.055	100

2019 yılında ipek ipliği ithalatı, %19,56 oranında azalarak 273,1 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Küresel ipek ipliği ithalatında ilk sırada %37,41 payı ile İtalya yer almaktadır. Japonya %19,85 payı ve 54,2 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada; Hindistan ise %5,67 payı ve 15,5 milyon USD ile üçüncü sırada bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat %29,2 gerileyerek 193 milyon USD olmuştur.

Türkiye'nin ipek ipliği ithalatı 2019 yılında bir önceki yıla oranla %15,84 artarak 3,1 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %1,14'lük payı ile on dördüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %83,76 seviyesindedir.

Tablo 26 İpek İpliği İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İtalya	124.453	108.609	122.444	137.803	102.071	63.788	37,41
2	Japonya	68.479	56.981	69.076	64.618	54.172	33.796	19,85
3	Hindistan	12.584	12.372	15.537	16.981	15.478	8.173	5,67
4	Fransa	8.697	7.849	8.958	11.425	11.041	7.724	4,05
5	Birleşik Krallık	12.092	10.507	8.396	13.168	9.328	4.113	3,42
6	Romanya	8.484	7.378	9.289	8.809	9.196	9.481	3,37
7	ABD	9.289	10.332	6.146	8.691	8.469	7.364	3,10
8	Almanya	13.629	9.060	12.746	17.050	7.509	6.845	2,75
9	Pakistan	9.743	10.070	9.297	5.890	5.906	3.529	2,16
10	G. Kore	12.665	10.126	6.367	6.042	5.008	3.739	1,84
	Dünya	342.738	301.351	320.437	339.651	272.878	193.184	100

1.3.2.2 Yün İpliği

2019 yıl sonu itibarıyla 3,3 milyar USD'nin üzerinde yün ipliği ihracatı yapılmıştır.

5107. GTİP Kodu (*Taranmış yün (kamgarn) iplikleri*) %46,93 pay ve 1,5 milyar USD ihracat değeri ile ön plana çıkmaktadır. 5108. GTİP Kodu (*İnce hayvan kılından iplikler (karde edilmiş ve taranmış) (toptan)*) ihracatı %24,13 pay ile 810,2 milyon USD; 5106. GTİP Kodu (*Kardeli (strayhgarn) yün iplikleri (toptan)*) ihracatı %18,98 pay ile 637,3 milyon USD; 5109. GTİP Kodu (*Yün ve ince kıldan iplikler (perakende)*) ihracatı %9,85 pay ile 330,8 milyon USD; 5110. GTİP Kodu (*Kaba hayvan kılılarından veya at kılından iplikler*) ise %0,11 pay ile 3,7 milyon USD olmuştur.

2019 yılında yün ipliği ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %1,03 pay almaktadır.

Tablo 27 Dünya Yün İpliği İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5106 Kardeli (strayhgarn) yün iplikleri (toptan)	744.219	689.684	656.354	716.449	637.376	440.267	18,98
2	5107 Taranmış yün (kamgarn) iplikleri	1.618.112	1.506.516	1.502.368	1.721.283	1.575.969	1.090.285	46,93
3	5108 İnce hayvan kılından iplikler (karde edilmiş ve taranmış) (toptan)	704.625	646.583	625.803	747.390	810.237	615.371	24,13
4	5109 Yün ve ince kıldan iplikler (perakende)	336.731	299.940	316.560	347.428	330.856	368.997	9,85
5	5110 Kaba hayvan kılılarından veya at kılından iplikler	3.692	6.821	2.837	3.348	3.711	2.424	0,11
	Yün İpliği Ürünleri	3.407.379	3.149.544	3.103.922	3.535.898	3.358.149	2.517.344	100

Yün ipliği ihracatında ilk sırayı %32,45'lik payı ve 1 milyar USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %16,87 payı ve 565 milyon USD ihracatı ile İtalya; %7,56 payı ve 253,5 milyon USD ihracatı ile Hong Kong takip etmektedir. 2020 yılında küresel ihracat hacmi %24,80 azalarak 2,5 milyar USD'ye gerilemiştir.

Türkiye'nin 2019 yılındaki yün ipliği ihracatı bir önceki yıla göre %5,87 oranında gerileyerek 34 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, %1,44 payı ile on dördüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %82,74'e ulaşmaktadır.

Tablo 28 Yün İpliği İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	979.565	907.312	832.032	1.052.709	1.087.772	756.329	32,45
2	İtalya	569.578	543.251	558.686	620.018	565.548	452.553	16,87
3	Hong Kong	398.154	280.296	279.300	289.740	253.573	188.061	7,56
4	Almanya	199.215	191.044	179.926	204.364	200.520	157.839	5,98
5	Romanya	109.674	126.465	134.017	169.970	162.024	119.857	4,83

6	Hindistan	86.427	82.261	91.351	114.161	116.568	70.722	3,48
7	Çek Cumh.	92.712	97.560	106.006	112.435	106.810	72.932	3,19
8	Polonya	94.814	91.905	95.953	121.621	105.917	55.230	3,16
9	Birleşik Krallık	114.548	109.161	107.716	110.663	102.318	70.763	3,05
10	Bulgaristan	87.126	89.063	85.497	84.407	78.780	71.352	2,35
	Dünya	3.407.379	3.149.544	3.103.942	3.536.091	3.352.538	2.521.206	100

Yün ipliği ithalatında ilk sırada %14,58'lik payı ve 408,2 milyon USD'yi aşan ithalatı ile İtalya; ikinci sırada ise %11,93'lük payı ve 334 milyon USD ithalatı ile Hong Kong bulunmaktadır. Onu 235,7 milyon USD ithalatı ve %8,42'lik payı ile Almanya izlemektedir.

2019 yıl sonu itibarıyla 2,7 milyar USD'nin üzerinde küresel yün ipliği ithalatı gerçekleşmiştir. Türkiye'nin yün ipliği ithalatı bir önceki yıla göre %1,15 oranında artarak 48,1 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %1,72'lik pazar payı ile on beşinci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %67,51'e ulaşmaktadır.

Tablo 29 Yün İpliği İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İtalya	378.292	400.220	418.491	464.865	397.297	279.465	14,24
2	Hong Kong	482.209	370.318	355.537	391.383	334.089	244.910	11,97
3	Almanya	242.456	239.936	211.514	257.916	237.825	172.917	8,52
4	Birleşik Krallık	202.466	192.250	203.657	204.786	210.302	143.941	7,54
5	Çin	244.093	180.874	201.817	206.129	169.485	137.893	6,07
6	Vietnam	34.436	50.044	85.008	162.881	161.485	122.407	5,79
7	Japonya	153.586	158.989	125.333	145.479	118.503	62.522	4,25
8	ABD	135.667	110.997	107.310	120.433	111.659	95.903	4,00
9	Norveç	48.516	61.008	66.318	82.217	74.936	76.502	2,69
10	G. Kore	43.589	50.420	50.618	60.187	65.475	50.192	2,35
	Dünya	2.878.735	2.670.428	2.737.715	3.114.829	2.790.186	2.174.391	100

1.3.2.3 Pamuk İpliği

Pamuk ipliğindeki dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 14,3 milyar USD'nin üzerindedir.

İhracat ağırlığı bakımından, 5205. GTİP Kodu (*Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla pamuk oranı >= %85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)*) %86,50 pay ve 12,3 milyar USD ile ilk sırada yer almaktadır. 5206. GTİP Kodu (*Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla %85'ten az pamuk içerenler) (perakende satış için hazırlanmamış)*) %10,91 pay ile 1,5 milyar USD; 5207. GTİP Kodu (*Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmiş)*) %1,78 pay ile 251,6 milyon USD ve 5204. GTİP Kodu (*Pamuktan dikiş ipliği*) %0,81 pay ile 116 milyon USD olmuştur.

2019 yılında pamuk ipliği ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %4,38 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 30 Dünya Pamuk İpliği İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5204 Pamuktan dikiş ipliği	184.232	129.685	110.319	122.334	116.086	114.270	0,81
2	5205 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık >= %85, toptan)	12.232.648	11.273.382	12.816.857	13.575.240	12.389.208	10.161.816	86,50
3	5206 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık < %85, toptan)	1.713.803	1.574.021	1.648.587	1.768.975	1.563.303	1.210.389	10,91
4	5207 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (perakende)	302.208	260.344	269.574	271.441	254.665	300.508	1,78
	Pamuk İpliği Ürünleri	14.432.891	13.237.432	14.845.337	15.737.990	14.323.262	11.786.983	100

2020 yılında pamuk ipliği ihracatı bir önceki yıla kıyasla %17,7 gerileme ile 11,8 milyar USD'ye inmiştir.

Küresel pamuk ipliği ihracatında 2019 yılında ilk sırada %20,53 payı ve 2,9 milyar USD ihracatı ile Hindistan yer almaktadır. Vietnam %19,59 payı ve 2,8 milyar USD ihracatı ile ikinci sırada; Çin ise %11,15n payı ve 1,6 milyar USD ile üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %87,04 düzeyindedir.

Tablo 31 Pamuk İpliği İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Hindistan	3.800.278	3.232.571	3.458.593	3.953.386	2.928.131	2.694.546	20,53
2	Vietnam	1.598.215	1.979.444	2.475.227	2.624.885	2.794.440	2.524.826	19,59
3	Çin	1.671.120	1.556.050	1.654.613	1.765.863	1.590.742	1.085.036	11,15
4	ABD	1.328.598	1.196.756	1.255.858	1.240.622	1.219.933	735.814	8,55
5	Pakistan	1.569.744	1.245.190	1.251.673	1.254.304	1.125.335	842.220	7,89
6	Özbekistan			631.338	726.678	926.120	940.749	6,49
7	Endonezya	525.633	523.354	591.969	606.300	581.672	489.460	4,08
8	Türkiye	466.362	453.135	511.329	606.519	534.718	485.825	3,75
9	Hong Kong	1.056.330	811.090	701.996	622.375	463.146	297.220	3,25
10	Tayvan	271.675	260.341	261.295	299.146	253.155	138.164	1,77
	Dünya	14.432.891	13.237.432	14.854.589	15.738.718	14.265.869	11.793.352	100

Türkiye %3,75 payı ve 534,7 milyon USD ile 8. sırada bulunmaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 2019 yılında 5205. GTİP Kodu %77,67 payı ve 412,5 milyon USD ihracatı ile öne çıkmaktadır. 5206. GTİP Kodu ihracatı %14,07 pay ile 74,2 milyon USD; 5207. GTİP Kodu ihracatı %4,54 pay ile 24,1 milyon USD; 5204. GTİP Kodu ise %3,71 pay ile 19,7 milyon USD olmuştur. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %8,5 daralarak 486 milyon USD olmuştur.

Tablo 32 Türkiye Pamuk İpliği İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5205 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık >=%85, toptan)	385.271	381.766	430.882	502.206	412.546	374.452	77,67
2	5206 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık <%85, toptan)	60.328	52.691	58.702	71.189	74.723	68.253	14,07
3	5207 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (perakende)	12.525	11.654	15.540	17.454	24.129	26.997	4,54
4	5204 Pamuktan dikiş ipliği	8.238	7.024	6.205	15.670	19.723	16.123	3,71
	Türkiye	466.362	453.135	511.329	606.519	531.121	485.825	100

2019 yılında dünya pamuk ipliği ithalatı, %13,80 oranında azalarak 12,6 milyar USD olarak gerçeklemiştir. Küresel pamuk ipliği ithalatında ilk sırada %39,10 payı ile Çin yer almaktadır. Bangladeş %7,86 payı ve 994,9 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada, Türkiye ise %4,38 payı ve 554 milyon USD ithalatı ile üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %71,24 seviyesindedir.

Tablo 33 Pamuk İpliği İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	6.370.266	5.130.177	5.461.646	5.854.234	4.948.370	4.251.448	39,10
2	Bangladeş	1.050.074	994.531	1.078.676	1.272.041	994.978	981.640	7,86
3	Türkiye	427.028	512.057	653.369	549.766	554.033	513.300	4,38
4	Hong Kong	992.605	780.069	684.094	596.350	433.869	282.527	3,43
5	G. Kore	471.482	457.830	420.132	539.568	426.632	393.763	3,37
6	Vietnam	227.439	228.417	264.484	401.857	384.313	281.850	3,04

7	Rusya	238.651	266.482	304.734	343.704	326.172	305.999	2,58
8	Portekiz	304.006	308.571	372.162	413.427	323.924	293.672	2,56
9	İtalya	358.520	362.520	376.922	354.874	321.633	243.715	2,54
10	Mısır	247.575	206.938	231.115	280.807	301.404	203.314	2,38
	Dünya	14.488.747	12.750.836	13.668.981	14.680.031	12.654.517	11.321.318	100

Türkiye'nin ithalat ağırlığı bakımından, 2019 yılında 5205. GTİP Kodu %90,92 payı ve 503,7 milyon USD ithalatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5206. GTİP Kodu ithalatı %8,38 pay ile 46,4 milyon USD; 5207. GTİP Kodu %0,42 pay ile 2,3 milyon USD; 5204. GTİP Kodu ithalatı ise %0,28 pay ile 1,5 milyon USD olmuştur. Türkiye'nin 2020 yılı ithalatı %7,4 daralarak 513 milyon USD'ye gerilemiştir.

Tablo 34 Türkiye Pamuk İpliği İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5205 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık >=%85, toptan)	383.812	444.396	571.166	475.740	503.741	480.359	90,92
2	5206 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık <% 85, toptan)	38.589	62.926	77.014	69.375	46.451	28.879	8,38
3	5207 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (perakende)	1.539	1.535	2.983	2.513	2.302	3.040	0,42
4	5204 Pamuktan dikiş ipliği	3.088	3.200	2.206	2.138	1.539	1.022	0,28
	Türkiye	427.028	512.057	653.369	549.766	554.033	513,300	100

1.3.2.4 Bitkisel Elyafı İplik

2019 yıl sonu itibarıyla 1 milyar USD'nin üzerinde bitkisel elyafı iplik ihracatı yapılmıştır.

5307. GTİP Kodu (Jüt ve bitki kabuğu liflerinden iplikler) %49,87 payı ve 532,5 milyon USD ihracat değeri ile ön plana çıkmaktadır. 5306. GTİP Kodu (Keten iplik) ihracatı %42,01 pay ile 448,6 milyon USD; 5308. GTİP Kodu (Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften iplikler, kâğıt iplikleri) ihracatı ise %8,12 pay ile 86,6 milyon USD olmuştur. 2019 yılı bitkisel elyafı iplik ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %0,33 pay almaktadır.

Tablo 35 Dünya Bitkisel Elyafı İplik İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5306 Keten İplik	511.416	424.503	400.173	461.673	448.607	316,534	42,01
2	5307 Jüt ve bitki kabuğu liflerinden iplikler	533.531	556.646	664.143	550.568	532.594	608,507	49,87
3	5308 Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften iplikler, kâğıt iplikleri	93.088	82.573	79.980	84.004	86.686	79,672	8,12
	Bitkisel Elyafı İplik Ürünleri	1.138.035	1.063.722	1.144.296	1.096.245	1.067.887	1.004.713	100

2020 yılında bitkisel elyafı iplik ihracatı, bir önceki yıla kıyasla çok düşmeden seviyesini muhafaza etmiştir.

Bitkisel elyafı iplik ihracatında ilk sırayı %46,23'lük payı ve 493,6 milyon USD'yi aşan ihracatı ile Bangladeş almaktadır. Onu %26,82 payı ve 286,4 milyon USD ihracatı ile Çin; %6,21 payı ve 66,2 milyon USD ihracatı ile İtalya takip etmektedir. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %92,15'e ulaşmaktadır.

Tablo 36 Bitkisel Elyaftan İplik İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Bangladeş	497.537	535.043	625.876	513.731	493.654	614.504	46,23
2	Çin	352.841	267.395	258.647	298.305	286.448	189.346	26,82
3	İtalya	54.072	52.335	51.994	60.868	66.273	57.370	6,21
4	Polonya	33.643	33.484	31.643	31.950	31.960	28.018	2,99
5	Hindistan	30.909	17.241	25.804	24.560	26.416	24.025	2,47
6	Tunus	19.015	20.650	16.775	19.432	24.436	19.346	2,29
7	Litvanya	16.376	18.849	17.405	19.462	22.216	18.406	2,08
8	Türkiye	6.138	5.888	7.882	9.090	11.281	14.524	1,06
9	Fransa	12.838	11.216	9.792	11.270	10.952	9.149	1,03
10	Brezilya	14.823	15.588	12.100	10.715	10.449	9.365	0,98
	Dünya	1.138.035	1.063.722	1.144.296	1.096.245	1.067.887	1.055.471	100

Türkiye'nin 2019 yılındaki bitkisel elyaftan iplik ihracatı bir önceki yıla göre %24,10 artarak 11,2 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, %1,06 payı ile sekizinci sırada yer almaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 5307. GTİP Kodu, %81,78 payı ve 9,2 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5308. GTİP Kodu ihracatı %15,78 pay ile 1,7 milyon USD; 5306. GTİP Kodu ihracatı ise %2,44 pay ile 275 bin USD olmuştur.

2020 yılında Türkiye'nin bitkisel elyaftan iplik ihracatı 43 milyon USD'ye yaklaşmıştır.

Tablo 37 Türkiye Bitkisel Elyaftan İplik İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5307 Jüt ve bitki kabuğu liflerinden iplikler	3.947	3.986	5.596	7.131	9.226	12.538	81,78
2	5308 Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften iplikler, kâğıt iplikleri	1.302	1.446	1.796	1.723	1.780	1.763	15,78
3	5306 Keten iplik	889	456	490	236	275	28.393	2,44
	Türkiye	6.138	5.888	7.882	9.090	11.281	42.694	100

Bitkisel elyaftan iplik ithalatında ilk sırada %25,17'lik payı ile Türkiye; ikinci sırada ise %10,35 payı ve 108,7 milyon USD ithalatı ile İtalya yer almaktadır. Onu 105,7 milyon USD ithalatı ve %10,07'lik payı ile Hindistan izlemektedir. 2019 yıl sonu itibarıyla 1 milyar USD'nin üzerinde dünya bitkisel elyaftan iplik ithalatı gerçekleşmiştir. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %73,24'e ulaşmaktadır.

Türkiye'nin bitkisel elyaftan iplik ithalatı bir önceki yıla göre %21,23 oranında artarak 264,3 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İthalat ağırlığı bakımından, 5307. GTİP Kodu %83,51 pay ve 220,7 milyon USD ithalatı ile ilk sıradadır. 5306. GTİP Kodu ithalatı %15,85 pay ile 41,9 milyon USD; 5308. GTİP Kodu ise %0,64 pay ile 1,6 milyon USD olmuştur. Türkiye'nin 2020 yılında yapmış olduğu ithalat, 321 milyon USD'ye yükselmiştir. 2020 yılında dünya ithalatı bir önceki yılın seviyesini korumayı başarmıştır.

Tablo 38 Bitkisel Elyaftan İplik İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Türkiye	223.165	204.990	288.157	218.057	264.348	320.524	25,17
2	İtalya	89.346	96.084	78.215	97.790	108.708	74.584	10,35
3	Hindistan	209.327	167.236	137.935	135.442	105.783	75.764	10,07
4	Çin	106.644	104.389	119.113	112.689	95.538	102.421	9,10
5	G. Kore	51.588	45.264	41.335	49.378	44.065	30.140	4,20
6	Portekiz	30.905	36.270	30.464	37.459	42.014	37.985	4,00
7	Belçika	38.156	40.866	40.253	37.305	33.824	40.680	3,22

8	Japonya	31.299	24.483	25.178	28.230	26.926	17.102	2,56
9	Fransa	20.192	22.451	21.351	23.020	24.311	23.276	2,32
10	Rusya	25.356	23.302	24.918	25.264	23.549	23.143	2,24
	Dünya	1.146.384	1.065.489	1.145.098	1.083.198	1.050.102	1.051.336	100

Tablo 39 Türkiye Bitkisel Elyaftan İplik İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5307 Jüt ve bitki kabuğu liflerinden iplikler	197.713	183.707	266.849	184.450	220.749	295.231	83,51
2	5306 Keten iplik	23.928	19.826	19.869	32.542	41.900	22.987	15,85
3	5308 Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften iplikler, kâğıt iplikleri	1.524	1.457	1.439	1.065	1.699	2.306	0,64
	Türkiye	223.165	204.990	288.157	218.057	264.348	320.524	100

1.3.2.5 Suni Sentetik Filament İplik

2019 yıl sonu itibarıyla 20,8 milyar USD'nin üzerinde suni sentetik elyaf ihracatı yapılmıştır.

İhracat ağırlığı bakımından, 5402. GTİP Kodu (*Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)*) %82,08 pay ve 17,1 milyar USD ihracatı ile dikkat çekmektedir. 5404. GTİP Kodu ihracatı (*Sentetik monofilamentler (67 desiteks veya daha fazla olup, enine kesiti 1 mm.yi geçmeyenler), şerit ve benzerleri*) %6,62 pay ile 1,3 milyar USD; 5401. GTİP Kodu (*Sentetik ve suni filamentlerden dikiş ipliği (perakende olarak satılacak hale getirilmiş olsun olmasın)*) %5,88 pay ile 1,2 milyar USD; 5403. GTİP Kodu (*Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)*) %4,78 pay ile 996 milyon USD; 5406. GTİP Kodu (*Sentetik ve suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmiş)*) %0,59 pay ile 122,1 milyon USD; 5405. GTİP Kodu (*Suni monofilamentler (67 desiteks veya daha fazla olup, enine kesiti 1 mm. yi geçmeyenler), şerit ve benzerleri*) %0,04 pay ile 8,9 milyon USD olmuştur.

2019 yılında suni sentetik filament iplik ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %6,37 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 40 Dünya Suni Sentetik Filament İplik İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5401 Sentetik ve suni filamentlerden dikiş ipliği	1.228.862	1.147.006	1.176.850	1.256.589	1.226.318	1.070.073	5,88
2	5402 Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)	15.575.037	15.044.075	16.215.583	18.249.083	17.106.689	13.507.770	82,08
3	5403 Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (toptan)	871.313	860.901	973.004	1.032.203	996.039	719.952	4,78
4	5404 Sentetik monofilamentler (>=67 desiteks, <=1 mm)	1.259.308	1.194.309	1.245.177	1.384.368	1.380.324	1.360.941	6,62
5	5405 Suni monofilamentler (>=67 desiteks, <=1 mm)	20.751	15.815	9.369	9.114	8.981	6.919	0,04
6	5406 Sentetik ve suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende)	91.557	89.356	109.645	124.466	122.162	113.318	0,59
	Suni Sentetik Filament İplik Ürünleri	19.046.828	18.351.462	19.729.628	22.055.823	20.840.513	16.778.973	100

2020 yılında Suni Sentetik Filament İplik İhracatı, dünya genelinde 20,8 milyar USD'den %19,6 gerileyerek 16,8 milyar USD'ye düşmüştür. Bu düşüşteki en büyük pay, kuşkusuz 5402. GTİP Kodlu üründe yaşanan 3,6 milyar USD'lik düşüştür.

Küresel suni sentetik filament iplik ihracatında ilk sırada %32,70 payı ve 6,8 milyar USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. ABD %5,85 payı ve 1,2 milyar USD ihracatı ile ikinci sırada; Hindistan ise %5,73 payı ve 1,1 milyar USD ihracatı ile üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %74,17'dir.

Türkiye'nin 2019 yılındaki suni sentetik filament iplik ihracatı bir önceki yıla göre %1,74 artarak 743,6 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %3,57'lik payı ile onuncu sırada yer almaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 5402. GTİP Kodu, %92,43 payı ve 687,1 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5401. GTİP Kodu ihracatı %4,33 pay ile 32,1 milyon USD; 5404. GTİP Kodu ihracatı %2,05 pay ile 15,2 milyon USD; 5406. GTİP Kodu ihracatı %1,02 pay ile 7,5 milyon USD; 5403. GTİP Kodu ihracatı %0,10 pay ile 711 bin USD; 5405. GTİP Kodu ihracatı ise %0,07 pay ile 541 bin USD olmuştur.

Tablo 41 Suni Sentetik Filament İplik İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	4.775.871	4.841.006	5.562.988	6.671.543	6.815.124	5.552.158	32,70
2	ABD	1.276.796	1.222.492	1.260.114	1.266.242	1.218.923	926.570	5,85
3	Hindistan	1.098.494	1.027.609	1.195.136	1.339.319	1.193.930	817.332	5,73
4	G. Kore	1.085.095	1.015.172	1.080.397	1.195.152	1.156.559	881.585	5,55
5	Tayvan	1.123.304	1.017.056	1.100.094	1.205.903	1.039.863	781.282	4,99
6	Japonya	921.087	924.193	942.971	962.571	883.867	710.886	4,24
7	İtalya	931.018	909.181	934.014	987.682	878.782	720.918	4,22
8	Vietnam	529.471	522.627	666.367	829.612	772.084	692.910	3,70
9	Almanya	827.692	800.090	839.457	870.011	755.043	664.125	3,62
10	Türkiye	614.706	604.469	652.691	730.634	743.367	629.215	3,57
	Dünya	19.046.828	18.351.462	19.729.628	22.055.823	20.840.513	16.811.282	100

Tablo 42 Türkiye Suni Sentetik Filament İplik İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5402 Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)	574.075	560.374	605.166	673.782	687.131	585.068	92,43
2	5401 Sentetik ve suni filamentlerden dikiş ipliği	23.455	27.354	31.171	31.628	32.185	26.053	4,33
3	5404 Sentetik monofilamentler (>=67 desiteks, <=1 mm)	14.133	11.225	9.202	14.420	15.247	14.653	2,05
4	5406 Sentetik ve suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende)	1.526	2.583	4.790	9.811	7.552	1.780	1,02
5	5403 Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (toptan)	1.515	2.926	2.359	954	711	1.159	0,10
6	5405 Sni monofilamentler (>=67 desiteks, <=1 mm)	2	7	3	39	541	502	0,07
	Türkiye	614.706	604.469	652.691	730.634	743.367	629.215	100

2020 yılında Türkiye'nin Suni Sentetik Filament İplik İhracatı %15,4'lük bir değer kaybına uğrayarak 629 milyon USD'ye gerilemiştir.

2019 yılında dünya suni sentetik filament iplik ithalatı, %5,73 oranında azalarak 22,3 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Küresel suni sentetik filament iplik ithalatında ilk sırada %7,77 payı ile Türkiye yer almaktadır. Çin %6,69 payı ve 1,4 milyar USD ithalatı ile ikinci sırada, ABD ise %5,82 payı

ve 1,3 milyar USD ile üçüncü sırada bulunmaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %49,09 seviyesindedir. 2020 yılında küresel ihracat %18,86 azalarak 18,1 milyar USD'ye gerilemiştir.

Tablo 43 Suni Sentetik Filament İplik İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Türkiye	1.593.263	1.675.533	1.812.647	1.669.861	1.736.900	1.347.433	7,77
2	Çin	1.469.173	1.418.097	1.515.902	1.642.513	1.494.174	1.257.734	6,69
3	ABD	1.402.874	1.247.897	1.281.414	1.462.844	1.300.583	1.055.325	5,82
4	Vietnam	805.855	766.833	884.311	1.173.770	1.227.303	991.011	5,49
5	Almanya	1.002.963	968.042	1.041.046	1.081.419	927.456	772.140	4,15
6	G. Kore	884.529	822.701	866.570	913.929	919.039	704.879	4,11
7	İtalya	842.184	857.994	950.726	1.018.183	911.640	699.516	4,08
8	Brezilya	672.695	637.150	756.825	858.121	857.981	629.301	3,84
9	Mısır	668.281	669.992	775.383	899.574	828.802	553.359	3,71
10	Hindistan	569.079	548.304	605.533	691.191	768.228	552.111	3,44
	Dünya	20.857.156	20.235.811	21.930.285	23.709.073	22.349.435	18.135.322	100

Türkiye'nin suni sentetik filament iplik ithalatı bir önceki yıla göre %4,01 oranında artarak 1,7 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İthalat ağırlığı bakımından, 5402. GTİP Kodu %92,69 pay ve 1,6 milyar USD ithalatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5403. GTİP Kodu ithalatı %4,64 pay ile 80,5 milyon USD; 5404. GTİP Kodu %1,88 pay ile 32,6 milyon USD; 5401. GTİP Kodu %0,78 pay ile 13,5 milyon; 5406. GTİP Kodu ithalatı ise 169 bin USD olmuştur. 5405. GTİP Kodundan ithalat yapılmamıştır.

Tablo 44 Türkiye Suni Sentetik Filament İplik İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5402 Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)	1.481.530	1.561.665	1.684.169	1.537.861	1.610.010	1.235.178	92,69
2	5403 Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (toptan)	58.035	66.700	69.348	84.590	80.512	55.808	4,64
3	5404 Sentetik monofilamentler (>=67 desiteks, <=1 mm)	39.282	33.083	46.232	33.746	32.625	42.960	1,88
4	5401 Sentetik ve suni filamentlerden dikiş ipliği	14.141	13.999	12.761	13.617	13.584	13.348	0,78
5	5406 Sentetik ve suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende)	270	60	117	43	169	125	0,01
6	5405 Suni monofilamentler (>=67 desiteks, <=1 mm)	5	26	20	4	-	14	-
	Türkiye	1.593.263	1.675.533	1.812.647	1.669.861	1.736.900	1.347.433	100

Türkiye'nin Suni Sentetik Filament İplik İthalatı, 2020 yılında %22,4 gerileyerek 1,3 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

1.3.2.6 Gipe İplik, Tırtıl İplik, Şenet İplik

Gipe iplik, tırtıl iplik ve şenet ipliğindeki dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla %6,03 oranında gerileyerek 541,4 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında gipe, tırtıl ve şenet iplik ürünlerinin ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %0,17 pay almıştır.

Tablo 45 Dünya Gipe İplikler, Tırtıl İplik, Şenet İplik İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra		GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5606	Gipe iplikler, tırtıl iplik, şenet iplik	509.614	477.834	487.496	576.147	541.426	481.904	100
Gipe İplikler, Tırtıl İplik, Şenet İplik			509.614	477.834	487.496	576.147	541.426	481.904	100

2020 yılında bu ürünün küresel ihracatı %11 gerileyerek 482 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Gipe iplik, tırtıl iplik ve şenet iplik ihracatında ilk sırayı %32,79'luk payı ve 177,5 milyon USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %13,33'lük payı ve 72,1 milyon USD ihracatı ile İtalya; %7,45'lik payı ile Türkiye takip etmektedir.

Türkiye'nin 2019 yılındaki gipe, tırtıl ve şenet iplik ihracatı bir önceki yıla göre %4,25 oranında azalarak 40,3 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %82,17 oranındadır.

Tablo 46 Gipe İplik, Tırtıl İplik, Şenet İplik İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	111.355	98.276	112.021	163.423	177.553	160.458	32,79
2	İtalya	69.073	69.985	79.657	85.539	72.174	63.928	13,33
3	Türkiye	78.152	50.747	34.744	42.105	40.317	27.898	7,45
4	ABD	35.358	33.417	34.095	39.814	40.207	43.779	7,43
5	Fransa	23.226	23.542	26.588	25.723	24.056	19.536	4,44
6	Almanya	27.087	27.781	27.468	29.608	23.597	21.048	4,36
7	Romanya	18.770	16.314	18.015	22.976	20.578	16.330	3,80
8	İsviçre	24.204	21.306	18.462	19.199	17.689	15.219	3,27
9	Avusturya	12.146	12.043	13.062	16.168	15.676	14.051	2,90
10	Sırbistan	16.104	17.094	15.774	13.452	13.062	13.529	2,41
Dünya		509.614	477.834	487.496	576.147	541.426	481.844	100

Gipe iplik, tırtıl iplik ve şenet iplik ithalatında ilk sırada %12,29'luk payı ve 60,7 milyon USD'yi aşan ithalatı ile İtalya; ikinci sırada ise %9,24'lük payı ve 45,6 milyon USD ithalatı ile Bangladeş yer almaktadır. Onu 41,5 milyon USD ithalatı ve %8,42'lik payı ile ABD izlemektedir.

2019 yıl sonu itibarıyla 494 milyon USD'nin üzerinde küresel gipe iplik, tırtıl iplik ve şenet iplik ithalatı gerçekleşmiştir. Türkiye'nin gipe, tırtıl ve şenet iplik ithalatı bir önceki yıla göre %3,39 oranında gerileyerek 31 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %6,29'luk ihracat payı ile dördüncü sırada bulunmaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %57,38'e ulaşmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat %8,1 daralarak 454 milyon USD'ye gerilemiştir.

Tablo 47 Gipe İplik, Tırtıl İplik, Şenet İplik İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İtalya	57.128	59.926	57.598	65.069	60.743	50.482	12,29
2	Bangladeş	364	15.933	17.351	33.523	45.664	35.648	9,24
3	ABD	35.465	33.255	39.822	52.850	41.596	54.507	8,42
4	Türkiye	24.166	21.303	29.848	32.186	31.096	30.213	6,29
5	Almanya	34.069	32.648	32.219	34.723	29.354	25.005	5,94
6	Çin	6.221	10.879	14.371	26.544	20.074	17.888	4,06
7	İspanya	26.706	23.438	22.571	22.000	18.586	17.873	3,76
8	Fransa	10.355	11.057	13.650	14.404	13.927	11.976	2,82
9	Kamboçya	2.826	7.749	7.621	11.574	11.601	10.851	2,35
10	G. Kore	5.697	6.526	5.655	7.495	10.888	10.748	2,20
Dünya		431.959	436.818	462.983	545.851	494.093	454.114	100

1.3.3 Dokuma Kumaşlar

50. ila 55. Fasıllarda yer alan **dokunmuş mensucat** dokumaya elverişli maddelerden ipliklerin (50 ila 55. Fasıllarda sınıflandırılan türden veya 56.07 pozisyonunda yer alan sicim, ip vb. türden olarak mütalaa edilenler), Fasil 54'teki fitil, monofilament, şerit ve benzerlerinin, ilmekli ipliklerin, dar enli kordelaların, bantların veya bir yapıştırıcı aracılığıyla bir arada tutulan atkısız çözgüden oluşan dar enli mensucatin, çözgü ve atkı tezgahlarında dokunmasıyla elde edilen ürünlerdir. Bununla beraber dokunmuş bazı mensucat hariştir.

Örneğin;

(a) Halılar ve diğer yer kaplamaları (Fasil 57).

(b) 58.01 pozisyonunda yer alan kadife ve şenil (tırtıl) mensucat, peluş ve tırtıl mensucat, 58.02 pozisyonunda yer alan havlu cinsi bukleli mensucat, 58.03 pozisyonunda yer alan gaz mensucat, 58.05 pozisyonunda yer alan el ile dokunmuş duvar halıları, 58.06 pozisyonundaki dar enli dokumalar ve 58.09 pozisyonundaki metalize ipliklerden ya da metal iplikten dokunmuş mensucat.

(c) 59.01 ve 59.03 ila 59.07 pozisyonlarında yer alan emdirilmiş, sıvanmış mensucat; 59.02 pozisyonunda yer alan her nevi nakil vasıtası için iç ve dış lastiğinde kullanılan mensucat; 59.11 pozisyonunda yer alıp, teknik amaçla kullanılan dokumaya elverişli maddelerden mensucat.

(d) XI. Bölümün 7 No lu not hükmü anlamında hazır hale getirilmiş türden eşya (Genel Açıklama Notunun kısım (II) hükmüne bakınız).

Yukarıda (a) ila (d) bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, 50 ila 55. Fasıllardaki dokunmuş mensucat ile ilgili şartlar, XI. Bölümün 9 No lu Notunun uygulanmasıyla aşağıda belirtilenlerden oluşan mensucati içerir:

- Birbirine paralel “çözgü” ipliklerinden oluşan bir tabaka ile paralel “atkı” ipliklerden meydana gelen bir tabakanın dar veya dik açı teşkil edecek şekilde birbiri üzerine konulması;

- Birbirine paralel “çözgü” ipliklerinden oluşan iki tabaka arasına, paralel “atkı” ipliklerinden oluşan bir tabakanın dar veya dik bir açı teşkil edecek şekilde yerleştirilmesi.

Bu mensucatin esas özelliği ipliklerin geleneksel (yöntemle dokunmuş) dokuma mensucatta olduğu gibi biri diğerinin altından geçmek suretiyle bağlanmaması, fakat kesişme noktalarında bir yapıştırıcı veya termal bir yapıştırma yöntemiyle birbirine tutturulmasıdır.

Bu mensucat bazen ağ gözlü dokunmuş ince perdelik kumaş olarak ifade edilebilir. Bunların kullanımları diğer malzemelerin (plastiklerin, kağıtların vb.nin) takviye edilmesini içerir. Bunlar örnek olarak tarım ürünlerinin korunması için de kullanılmaktadırlar.

50 ila 55. Fasıllarda yer alan dokunmuş mensucat ağartılmamış, temizlenmiş, ağartılmış, boyanmış, farklı renkteki ipliklerden dokunmuş, baskılı, alacalı, merserize edilmiş, parlatılmış, hareli (moire), kabartmalı, şardonlanmış, dövülmüş, havları alevden geçirilmek suretiyle bertaraf edilmiş, gaze edilmiş veya diğer şekilde işleme tabi tutulmuş olabilir. Bunlar desenli veya desensiz mensucati ve desenlerin dokuma esnasında kumaşa dahil olan ilave atkı veya çözgü iplikleriyle oluşturulduğu işlemeli kumaşları içerirler. Bu kumaşlar işlemeli mensucattan sayılmaz.

50 ila 55. Fasıllar, aynı zamanda atkı iplikleri yer yer eritmek suretiyle geri kalan atkı ve çözgü ipliklerinin desen meydana getirmiş olduğu mensucati da içine alır (örneğin, çözgü iplikleri viskozdan ve atkı iplikleri ise asetat elyafından olan ve atkı iplikleri bir çözücü vasıtasıyla yer yer eritilmiş olan mensucat gibi).

Tamamen veya kısmen farklı renklerde baskılı ipliklerden veya aynı rengin farklı tonlarında baskılı ipliklerden oluşan dokunmuş mensucat “boyanmış, dokunmuş mensucat” veya “baskılı dokunmuş mensucat” olarak değil “farklı renklerdeki ipliklerden dokunmuş mensucat” olarak bilinir.

Bez ayağı (düz dokuma), XI. Bölümün 1(ij) altpozisyon not hükmünde tarif edilmiş olup, “her bir atkı ipliğinin art arda gelen çözgü ipliklerinin sırayla bir altından bir üstünden geçmesi ve her bir çözgü ipliğinin birbirini izleyen atkı ipliklerinin bir altından bir üstünden geçmesiyle meydana gelen mensucattır”.

Düz dokuma, en basit ve en çok kullanılan dokumadır. Düz dokunmuş mensucatin her iki yüzü de aynıdır (iki yüzü de dokunmuş mensucat) çünkü, her bir yüzde eşit oranda çözgü ve atkı iplikleri görülebilir.

Dimi, ilk çözgü ipliğinin yine ilk atkı ipliğine bağlanması, ikinci çözgü ipinin ikinci atkı ipiyle bağlanması, üçüncü çözgü ipinin üçüncü atkı ipine bağlanması ve bu şekilde devam etmesiyle yapılır. Bu dokumada adım sayısı çözgü ve atkı ipliklerinin her ikisi için de tektir. Raporu (deseni tekrarlamak için gerekli olan atkı ve çözgü ipliklerinin sayısı) her zaman ikiden büyüktür. En küçük dimi raporu atkı ipliğinin iki çözgü ipliği üzerinden geçtiği rapordur. Bu üç iplikli dimidir. Dört iplikli dimide atkı üç çözgü ipliğinin üzerinden geçer.

Dimi örgüde, kesişme noktalarının atlamalı yapısınca oluşturulmuş, bir kenardan diğer kenara uzanan diyagonal yiv hatları, kabartma çizgiler oluşturur ve örgünün diyagonal olduğu izlenimi verir. Yivler, sağdan sola veya soldan sağa olabilirler. Atkı ipliğinin daha çok görüldüğü atkı yüzü dimi ve çözgü ipliğinin daha çok görüldüğü çözgü yüzü dimi farklılığı vardır. Bu her iki dimi örgüsü yüzde (kumaşın doğru tarafı) arkadan (kumaşın sol-ters tarafı) farklı bir görünüm arz eder. Yine de her iki tarafta aynı görünümü veren iki yüzü veya çapraz dimi denilen tek bir dimi kategorisi vardır. İki yüzü veya çapraz diminin aynı seviyede bir (örgü) raporu vardır. Çözgü veya atkı atlamaları her iki yüzde de aynıdır; sadece yivin istikameti farklıdır. En basit deseni dört iplikli çapraz dimidir: Her çözgü ipliği iki ardışık atkının üstüne çıkar ve onları takip eden ikisinin altında kalır.

İki yüzü veya çapraz dimi dahil olmak üzere 3- iplikli veya 4- iplikli dimiyle ilgili 52.08, 52.09, 52.10, 52.11, 55.13 ve 55.14 pozisyonlarının altpozisyonlarını sınırlayıcı ifadeleri sebebiyle sadece aşağıda örgü raporu verilen dimileri kapsamaktadır.

Bununla beraber 5209.42 ve 5211.42 altpozisyonlarındaki “denim” mensucat 4-iplikli, ikiyüzü veya çapraz dimiyi -bu altpozisyonlar sadece çözgü yüzü mensucati kapsadıkları için- kapsamazlar. Bu altpozisyonlar çözgü yüzü 3-iplikli dimiye ve çözgü yüzü 4-iplikli dimiye ilaveten aşağıda deseni gösterilen çözgü yüzü 4-iplikli kırık dimiyi de kapsarlar.

50 ila 55. Fasıllara dahil olmayan (örneğin havlı mensucat, dar dokunmuş mensucat, şenil iplik, gipe iplik, triko ipliği, galonajlar (sırma şeritler) ve 56.06 veya 56.08 pozisyonlarındaki diğer süslemeler; tüller ve diğer fileli mensucat, dantelalar, dokunmuş mensucat üzerine veya dokumaya elverişli sair maddeler üzerine yapılmış işlemler ve örme mensucat ile şeritçi ve kaytancı eşyası) türden olan mensucat ve dokumaya elverişli maddelerden diğer eşya 56 ila 63. Fasıllarda yer almaktadır. Ayrıca dokumaya elverişli maddelerden hazır eşya da (tarifenin XI. Bölümden başka kısımlarında yer alan bazı eşyaya ilişkin istisnalar saklı kalmak kaydıyla) bu Fasıllarda yer alır.

56 ila 63. Fasıllarda belirtilen “hazır eşya” tabirinden aşağıda yazılı olanlar anlaşılır:

(1) Kare veya dikdörtgenden başka şekilde kesilmiş olanlar; (örneğin; dokumaya elverişli maddelerden elbise patronları; kenarları tırtıllı şekilde kesilmiş eşya (bazı temizlik bezleri gibi) hazır eşya sayılır.

(2) Bitmiş halde üretilen, kullanıma hazır eşya (bunlar, dikilmeyi veya başka bir işçiliği gerektirmeyen ya da sadece ayırıcı ipliklerin kesimine ihtiyaç duyulan hazır eşyadır). Bu tür eşya doğrudan şekil verilerek örülmüş ürünleri ve çözgü boyunca dokunmadan bırakılmış iplikleri veya saçak oluşturmak üzere kesilmiş atkı kenarları iplikleriyle bulunan bazı toz (temizlik) bezleri, havlular, masa örtüleri, başörtüsü şeklindeki kareleri, battaniyeleri vb.lerini kapsar. Bu türlü eşya tezgah üzerinde ayrı olarak dokunmuş olabileceği gibi, aynı zamanda belirli aralıklarla dokunmamış ipliklerden (genellikle çözgü iplikleri) şeritleri olan mensucattan basitçe (sadece) uzunlamasına kesilmiş de olabilirler. Sadece ayırıcı ipliklerin kesilmesiyle yukarıda tanımlanan tipten hazır eşyanın elde edilebildiği uzunlamasına bulunan bu mensucat da “hazır eşya” olarak kabul edilirler.

Bununla beraber daha genişçe parçalardan başkaca işçilik olmaksızın basitçe kesilen dikdörtgen (kare dahil) şekilli eşya ve ayırıcı ipliklerin kesilmesi ile şekillendirilen saçakları içermeyen eşya bu not anlamında “tamamlanmış ürün” olarak mütalaa edilmez. Bu eşyanın katlanmış veya ambalajlanmış (örn; perakende satış için) olarak arz edilmiş olması (hususı) sınıflandırılmalarını etkilemez.

(3) Belirli bir şekle göre kesilmiş ve en az bir kenarı ısıyla birleştirilmiş görülebilir konik veya sıkıştırılmış şekilde ve diğer kenarlara bu notun herhangi bir alt bendinde belirtilen işlemler uygulanmış eşya, fakat sıcak kesim veya başka basit yöntemlerle sökülme önleyici şekilde kenarları kesilmiş mensucat hariç;

(4) Kenarlar bastırılmış veya sarmalanmış veya düğümlü saçakları olan mensucat; Kesilmiş kenarların dikilmesi suretiyle veya diğer basit yollarla ipliğin kaymasını önlemek üzere kenarları bastırılmış, sarma yapılmış veya herhangi bir kenarında düğümlü saçakları olan eşya (mensucat hariç). Kenarları bastırılmış mendiller ile saçaklı masa örtüleri bu çeşit eşyaya örnek olarak gösterilebilir. Bununla beraber kesilmiş kenarları sürfile yöntemi veya basit metotlarla çözülerek elde edilen mensucat yukarıdaki eşya dışında kalır.

(5) Belli bir şekle göre kesilmiş ve aradan iplik çekme işlemine tabi tutulmuş eşya. Bu bağlamda “çekilmiş iplik işi” tabiri basitçe eşya üzerinde dokumadan sonra ileri derecede işlemler (örn; nakış işleme) yapmaksızın bazı çözgü ve atkı ipliklerinin birlikte çekilmeleri anlamındadır. Bu şekilde işleme tabi tutulmuş malzemenin parçaları sıklıkla iç çamaşırı imalinin daha ileri safhalarında kullanılır.

(6) Dikişle, yapıştırma yoluyla veya başka bir surette birleştirilmiş eşya. Bunlar, çok sayıda giyim eşyalarını içerir. Bununla beraber aynı malzemeden iki veya daha fazla arka arkaya eklenmiş parçalardan oluşan parça eşya veya tabakalar halinde birleştirilmiş iki ya da daha fazla dokumaya elverişli malzemeden oluşan eşyanın “hazır (eşya)” olarak mütalaa edilmediğini belirtmek gerekmektedir. Dikilerek veya başka suretle vatkalama ile birleştirilen bir veya daha fazla tabakadan oluşan dokumaya elverişli maddelerden ürünler “hazır (eşya)” değildirler.

(7) Örülerek veya tığ kullanılarak şekil verilmiş eşya. Uzunlamasına parçalar halinde veya ayrı ayrı parçalar şeklinde olsun olmasın.

56 ila 63. Fasıllarda yer alan yüzeyi havlı veya ilmekli ürünler. XI. Bölümün 2(B)(b) altpozisyon notundaki hükümler, zemin (taban) mensucat, havlı veya ilmekli olan yüzde kısmen görünsün veya görünmesin uygulanacaktır.

Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş dokumaya elverişli maddelerden oluşan elastik ürünler bu Bölümün 10 no lu Not hükmü çerçevesinde XI. Bölümde sınıflandırılırlar.

Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmış kauçuk ip ve halatlar 56.04 pozisyonunda yer alır.

Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş diğer dokumaya elverişli maddelerden ürünler duruma göre, özellikle 50. ila 55. Fasıllarda, 58. Fasılda veya 60 ila 63. Fasıllarda sınıflandırılır.

50.07 İpek veya ipek döküntülerinden dokunmuş mensucat, ipekten, buretten veya diğer ipek döküntülerinden mamul dokunmuş mensucatu içine alır. Bu pozisyonda yer alan mensucat, şunları kapsar: (1) Habutai, Şantuk, Tüsor (Tussore) denilen mensucat türleri ve diğer Uzak Doğu mensucatu, (2) Krepler, (3) Seyrek dokunuşlu mensucat, örneğin; muslinler, grönadinler (dantel ipekleri), vualler (tüller) gibi, (4) Sık dokunuşlu mensucat. Örneğin; taftalar, satenler, faylar, muareler (hareli kumaşlar), damask (Şam ipeği) gibi.

51.11 Kardeli yün ve ince kıldan dokunmuş mensucat, karde edilmiş yün iplikleri veya karde edilmiş ince hayvan kılı ipliklerinden yapılan dokunmuş mensucatu kapsar. Bu mensucat, çok çeşitli şekillerde olabilir ve takım elbiselik kumaşlar, flaneler, yumuşak yünlü kumaşlar (moltonlar) ve giyim eşyası için diğer mensucat ve battaniye, döşemecilikte kullanılan kumaşları vb.yi kapsar.

51.12 Taranmış yünden veya ince hayvan kılından dokumalar, taranmış (Kamgarn) yün veya taranmış (Kamgarn) ince hayvan kılından ipliklerden dokunmuş mensucatu kapsar. Bu mensucat, çok çeşitli şekillerde olabilir ve takım elbiselik kumaşlar ve giyim eşyası için diğer mensucat, döşemecilikte kullanılan kumaşları vb.yi kapsar.

51.13 Kaba hayvan kılından veya at kılından dokunmuş mensucat, 51.02 pozisyonunda yer alan kaba hayvan kılından ya da 51.10 pozisyonunda yer alan at kılından ipliklerden dokunmuş mensucatu kapsar. Ancak, at kılından mamul dokunmuş mensucat 05.11 pozisyonunda yer alan tek at kıllarından mamul de olabilir. Kaba hayvan kılından dokunmuş mensucat, döşemecilikte ve giyim eşyasında astar olarak kullanılır. Bu nevi at kılından mensucat, özel dokuma tezgâhlarında ve genellikle elde dokunur. Kılların kısalığına (20 ila 70 cm.) göre bu kumaşlar genellikle küçük parçalar halindedir ve çoğunlukla eleklik olarak kullanılır. At kılından diğer kumaşlar genellikle elbise telası olarak kullanılır.

52.08 Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içerenler) (m² ağırlığı 200 gramı geçmeyenler), %85 veya daha fazla pamuk içeren, m² ağırlığı 200 gr.'ı geçmeyen dokunmuş mensucatu kapsar. Çok çeşitli olarak üretilen bu mensucat özelliklerine göre giyim eşyası, ev işlerinde kullanılan bezler, perdeler, döşemelikler, yatak örtüsü ve diğer benzeri eşya imalinde kullanılır.

52.09 Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve m² ağırlığı 200 gramı geçenler), 52.08 pozisyonunun açıklama notunda belirtilen hükümler gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır.

52.10 Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m² ağırlığı <=200 gr), Bu pozisyon, XI. Bölümün Genel Açıklama Notları (I) (C) kısmında tarif edilen dokunmuş mensucatu kapsar. Bu pozisyondaki mensucat, XI. Bölümün 2 numaralı Not hükmünün uygulanmasıyla pamuklu mensucat olarak sınıflandırılan ve belirtilen özellikleri olan pamuklu mensucatu kapsar: (a) Ağırlık itibarıyla % 85'den az pamuk içermek; (b) Esas olarak veya yalnızca sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olmak; (c) m² ağırlığı 200 gr.'ı geçmemek, (oranlar hesaplanırken devamsız lifler ile filamentler arasında bir ayırım yapmadan sentetik veya suni liflerin toplam ağırlığı dikkate alınmalıdır).

52.11 Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m² ağırlığı 200 gramı geçenler), 52.10 pozisyonu Açıklama Notunda belirtilen hükümler gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır.

52.12 Diğer pamuklu mensucat, pamuk ipliğinden (XI inci Bölümün Genel Açıklama Notları (I) (C) kısmında tanımlandığı gibi) dokunmuş mensucatu kapsar. Bununla birlikte, şurası kayda değer ki,

bu pozisyon sadece bu Bölümün ikinci kısmında yer alan veya belirtilen veya bu Fasılın daha önceki pozisyonlarında yer alanların haricindeki karışık dokuma mensucat kapsar (genellikle 58. veya 59. Fasil).

53.09 Keten dokumalar, keten ipliğinden imal olunan dokunmuş mensucatı kapsar. Bu mensucatar, ince iç çamaşırlarında ve giyim eşyasında, yatak çarşafalarında, sofraya ve masa örtülerinde, vb. kullanılır. Keten mensucat, aynı zamanda şilte vb. yüzlerinde, torbalarda, vagon ve mavna örtülerinde, yelken bezleri, vb. imalinde de kullanılır.

53.10 Jüt ve bitki iç kabuğundan dokumalar, 53.03 pozisyonunda yer alan diğer bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli liflerinden veya jüt ipliklerinden yapılan dokunmuş mensucatı kapsar. Bu mensucat, çuval ve diğer ambalajların imalinde, döşemelik muşamba yapımına esas mensucat olarak, döşemelerin astarlarında, vb. kullanılır.

53.11 Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften dokumalar ve kâğıt ipliğinden dokumalar, 53.08 pozisyonunda yer alan ipliklerden imal olunan dokunmuş mensucatı kapsar. Bu mensucat genellikle ambalaj işlerinde, yelken bezi, vagon ve mavna örtülerinde, çuval yapımında, masa örtüsü, paspas, döşemelik muşamba yapımına esas mensucat olarak vb. kullanılır.

54.07 Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat, sentetik filament iplikler ile 54.04 pozisyonunda yer alan monofilamentler veya şeritlerden mamul dokunmuş mensucatı kapsar; çeşitli elbiselik kumaşlar, astarlar, perdelik mensucat, döşemelik kumaşlar, çadır bezleri, paraşütlük kumaşlar ve benzerleri bu pozisyona dahildir.

54.08 Suni filament ipliklerinden dokunmuş mensucat, suni filament iplikler ile 54.05 pozisyonunda yer alan monofilamentler veya şeritlerden mamul (XI. Bölüme ait Genel Açıklama Notunun (I) (C) kısmında tanımlandığı gibi) dokunmuş mensucatı kapsar; çeşitli elbiselik kumaşlar, astarlar, perdelik mensucat, döşemelik kumaşlar, çadır bezleri, paraşütlük kumaşlar bu pozisyona dahil mensucattır.

55.12 Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içerenler), ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içeren dokunmuş mensucatı (XI. Bölüme ait Genel Açıklama Notları (I) (C) kısmında tanımlandığı gibi) kapsar. Bu pozisyona dahil mensucat çok çeşitli olup, özelliklerine göre giyim eşyasında, perdelik ve diğer mefruşatta, masa örtüsü, battaniye, havlu vb. imalinde kullanılır.

55.13 Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m² ağırlığı <=170 gr, sadece pamukla karışık), XI. Bölüme ait Genel Açıklama Notları (I) (C) kısmında tanımlandığı gibi dokunmuş mensucatı kapsar. Bu mensucat, XI. Bölümün 2 nolu not hükmüne ve belirtilen özelliklere uygun olmak şartıyla sentetik devamsız liflerden mensucat olarak sınıflandırılır ve bu pozisyonda yer alır: (a) Ağırlık itibarıyla %85 den az sentetik devamsız lif içermek; (b) Esas itibarıyla veya sadece pamukla karışık olmak; (c) m² ağırlığı 170 gr.dan az olmak.

55.14 Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m² ağırlığı >170 gr, sadece pamukla karışık), 55.13 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hükümler gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır.

55.15 Sentetik devamsız liflerden diğer dokunmuş mensucat, (XI. Bölüme ait Genel Açıklama Notları (I) (C) kısmında tanımlandığı üzere) sentetik devamsız lif ipliklerinden dokunmuş mensucatı

kapsar. Bununla birlikte bu pozisyonun sadece, bu bölümün ikinci kısmında (genellikle 58 veya 59. Fasıllar) veya bu Fasilın bundan önceki pozisyonlarında belirtilen veya yer alanlardan başka XI. Bölümün 2 numaralı not hükmünde belirtilen karışık dokuma mensucatı kapsadığı dikkate alınmalıdır.

55.16 Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat, suni devamsız liflerden mamul ipliklerden yapılan dokunmuş mensucatı (XI. Bölüme ait Genel Açıklama Notları (I) (C) kısmında tanımlandığı gibi) kapsar. Bu pozisyona dahil mensucat çok çeşitli olup, özelliklerine göre giyim eşyasında, perdelik ve diğer döşemelik mensucatta, masa örtüsü, battaniye, havlu, vb. imalinde kullanılır.

Tablo 48 Dokuma Kumaş Ürünleri GTİP'leri

Tanım	GTİP Kodu	GTİP Adı
İpek Dokuma Kumaş	5007	İpek veya ipek döküntülerinden dokunmuş mensucat
Yünlü Dokuma Kumaş	5111	Kardeli yün ve ince kıldan dokunmuş mensucat
	5112	Taranmış yünden veya ince hayvan kılından dokumalar
	5113	Kaba hayvan kılından veya at kılından dokunmuş mensucat
Pamuklu Dokuma Kumaş	5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içerenler) (m2 ağırlığı 200 gramı geçmeyenler)
	5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gramı geçenler)
	5210	Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2 ağırlığı <=200 gr)
	5211	Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2 ağırlığı 200 gramı geçenler)
	5212	Diğer pamuklu mensucat
Bitkisel Elyaftan Kumaş	5309	Keten dokumalar
	5310	Jüt ve bitki iç kabuğundan dokumalar
	5311	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften dokumalar ve kağıt ipliğinden dokumalar
SSE Filament Dokuma Kumaş	5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat
	5408	Suni filament ipliklerinden dokunmuş mensucat
SSE Devamsız Kumaş	5512	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içerenler)
	5513	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m2 ağırlığı <=170 gr, sadece pamukla karışık)
	5514	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m2 ağırlığı >170 gr, sadece pamukla karışık)
	5515	Sentetik devamsız liflerden diğer dokunmuş mensucat
	5516	Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat

1.3.3.1 İpek Dokuma Kumaş

İpek dokuma kumaşın dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 1,1 milyar USD'nin üzerindedir. İpek dokuma kumaş ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %0,36 pay almaktadır.

Tablo 49 Dünya İpek Dokuma Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra		GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5007	İpek veya ipek döküntülerinden dokunmuş mensucat	1.497.219	1.314.650	1.170.901	1.261.290	1.189.045	679,664	100,00
İpek Dokuma Kumaş Ürünleri			1.497.219	1.314.650	1.170.901	1.261.290	1.189.045	679,664	100

2020 yılında pandeminin etkisinin en ağır hissedildiği ürünlerden biri olan İpek Dokuma Kumaş ihracatı %42,8'lik bir gerileme ile 680 milyon USD olarak gerçekleşebilmiştir.

İpek dokuma kumaş ihracatında ilk sırayı %50'lik payı ve 594,5 milyon USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %18,25 payı ve 216,9 milyon USD ihracatı ile İtalya; %5,86 payı ve 69,6 milyon USD ihracatı ile Fransa takip etmektedir.

Türkiye'nin 2019 yılındaki ipek dokuma kumaş ihracatı bir önceki yıla göre %47,13 oranında gerileyerek 264,1 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye %0,22 pay ile yirminci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %93,92 oranındadır.

Tablo 50 İpek Dokuma Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	724.453	629.861	570.044	641.391	594.511	267.742	50,00
2	İtalya	252.127	230.860	214.218	227.542	216.995	141.276	18,25
3	Fransa	88.700	79.058	58.023	66.724	69.628	44.137	5,86
4	Hindistan	92.410	73.563	60.312	60.336	67.004	59.831	5,64
5	Japonya	54.529	55.289	50.085	45.608	43.459	35.517	3,65
6	G. Kore	68.873	58.889	49.401	43.950	37.511	17.107	3,15
7	Birleşik Krallık	33.692	27.058	29.212	29.452	28.595	18.331	2,40
8	Hong Kong	43.806	42.629	31.387	30.105	27.189	13.391	2,29
9	Vietnam	13.581	15.527	15.992	19.826	16.947	12.678	1,43
10	Romanya	13.161	12.711	11.618	16.868	14.908	267.742	1,25
	Dünya	1.497.219	1.314.650	1.170.901	1.261.290	1.189.045	684.987	100

İpek dokuma kumaş ithalatında ilk sırada %17,15'lik payı ve 150,8 milyon USD'yi aşan ithalatı ile İtalya; ikinci sırada ise %7,21'lik payı ve 63,4 milyon USD ithalatı ile ABD yer almaktadır. Onu 59,1 milyon USD ithalatı ile Etiyopya izlemektedir. Etiyopya'nın payı %0,01'den 2019 yılında %7,21'e yükselmiştir.

2019 yıl sonu itibari ile 879,5 milyon USD'nin üzerinde ipek dokuma kumaş ithalatı gerçekleşmiştir. Türkiye'nin ipek dokuma kumaş ithalatı bir önceki yıla göre %11,41 oranında gerileyerek 25,5 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye %2,90'lık pazar payı ile on ikinci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %60,82'ye ulaşmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat %38,8 gerileyerek 538 milyon USD olarak kaydedilmiştir.

Tablo 51 İpek Dokuma Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İtalya	170.597	153.915	146.488	180.678	150.805	90.122	17,15
2	ABD	111.119	91.982	78.080	78.281	63.405	43.244	7,21
3	Etiyopya	12	40	14	68	59.110	47.746	6,72
4	Fransa	62.475	58.452	56.863	56.169	57.475	27.241	6,53
5	Japonya	48.545	43.411	44.729	45.630	39.670	21.944	4,51
6	Hong Kong	60.698	52.420	44.227	39.181	38.357	14.680	4,36
7	G. Kore	47.397	39.856	35.582	34.481	32.468	10.167	3,69
8	Tunus	10.007	24.036	29.327	31.753	31.916	16.536	3,63
9	Hindistan	32.101	33.492	39.645	36.086	31.352	17.636	3,56
10	Çin	50.191	43.633	37.543	33.424	30.351	18.211	3,45
	Dünya	1.072.408	947.245	907.422	903.724	879.567	538.239	100

1.3.3.2 Yünlü Dokuma Kumaş

Yünlü dokuma kumaştaki dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 3,2 milyar USD'nin üzerindedir.

İhracat ağırlığı bakımından, 5112. GTİP Kodu (*Taranmış yünden veya ince hayvan kılından dokumalar*) %67,24 pay ve 2,1 milyar USD ile ilk sırada yer almaktadır. 5111. GTİP Kodu (*Kardeli yün ve ince kıldan dokunmuş mensucat*) ihracatı %32,20 pay ile 1 milyar USD; 5113. GTİP Kodu (*Kaba hayvan kılından veya at kılından dokunmuş mensucat*) %0,57'lik pay ile 18,5 milyon USD olmuştur.

2019 yılında yünlü dokuma kumaş ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %1 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 52 Dünya Yünlü Dokuma Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5111	Kardeli yün ve ince kıldan dokunmuş mensucat	1.096.231	1.118.341	1.074.970	1.160.904	1.053.251	786.606	32,20
2	5112	Taranmış yüнден veya ince hayvan kılından dokumalar	2.313.796	2.272.985	2.271.493	2.476.224	2.199.573	1.247.787	67,24
3	5113	Kaba hayvan kılından veya at kılından dokunmuş mensucat	17.953	15.876	12.882	14.497	18.588	7.748	0,57
Yünlü Dokuma Kumaş Ürünleri			3.427.980	3.407.202	3.359.345	3.651.625	3.271.412	2.042.141	100

2020 yılında dünya geneli Yünlü Dokuma Kumaş İhracatı, %37,6 gerileyerek 2 milyar USD'ye inmiştir.

Küresel yünlü dokuma kumaş ihracatında ilk sırada %41,97 payı ve 1,3 milyar USD ihracatı ile İtalya yer almaktadır. Çin %13,80 payı ve 451,4 milyon USD ihracatı ile ikinci sırada; Birleşik Krallık ise %7,88 payı ve 257,7 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye, 43,5 milyon USD ihracatı ile on ikinci sırada bulunmaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %84,07 düzeyindedir.

Tablo 53 Yünlü Dokuma Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İtalya	1.360.742	1.394.250	1.452.340	1.569.031	1.373.084	864.830	41,97
2	Çin	542.132	521.310	431.141	489.264	451.469	204.323	13,80
3	Birleşik Krallık	249.827	226.585	235.910	263.483	257.719	181.891	7,88
4	Japonya	195.779	196.116	177.173	190.279	178.645	103.857	5,46
5	Almanya	181.787	174.968	163.477	185.799	158.245	97.322	4,84
6	Danimarka	56.323	59.002	64.753	80.630	89.050	66.282	2,72
7	Çek Cumh.	76.898	78.492	86.957	95.855	84.670	54.473	2,59
8	İspanya	55.501	60.506	64.188	60.385	60.111	51.512	1,84
9	G. Kore	57.068	56.799	57.445	48.282	50.299	29.910	1,54
10	Fransa	37.687	47.677	50.901	54.788	47.044	35.582	1,44
Dünya		3.427.980	3.407.202	3.359.345	3.651.625	3.271.412	2.046.703	100

2019 yılında dünya yünlü dokuma kumaş ithalatı, %7,94 oranında azalarak 3,1 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Küresel yünlü dokuma kumaş ithalatında ilk sırada %12,55 payı ile Çin yer almaktadır. Japonya %6,33 payı ve 198,6 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada, İtalya ise %4,96 payı ve 155,7 milyon USD ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

Yünlü dokuma kumaş ithalatında Türkiye %4,20 payı ve 132 milyon USD ithalat değeri ile altıncı sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %53,35 seviyesindedir.

Tablo 54 Yünlü Dokuma Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	415.582	403.525	404.781	458.773	393.964	247.849	12,55
2	Japonya	178.955	182.829	173.742	193.451	198.663	111.631	6,33
3	İtalya	193.054	179.850	179.193	193.267	155.733	100.602	4,96
4	Almanya	150.311	162.312	162.320	179.724	153.815	117.266	4,90
5	Vietnam	112.396	136.850	129.479	132.548	143.419	84.082	4,57
6	Türkiye	114.920	92.824	105.539	110.694	131.952	86.872	4,20
7	Romanya	151.133	167.591	157.913	160.998	129.928	96.245	4,14

8	ABD	149.518	124.731	134.582	131.848	129.641	80.186	4,13
9	Fransa	98.214	107.609	108.021	124.743	129.456	102.825	4,13
10	Fas	61.360	70.233	80.545	99.015	107.712	86.325	3,43
	Dünya	3.133.766	3.093.873	3.062.007	3.368.793	3.138.167	1.999.179	100

1.3.3.3 Pamuklu Dokuma Kumaş

5209.42 ve 5211.42 alt pozisyonları anlamında "denim" tabiri; çözgülü yüzünde, çözgü iplikleri tek ve aynı renkte, atkı iplikleri ise ağartılmış, ağartılmamış, griye boyanmış veya çözgü ipliklerindeki daha açık bir tonda boyanmış olan (kırık dimi dahil) 3'lü veya 4'lü dimili farklı renkteki ipliklerden mensucat anlamındadır.

Pamuklu dokuma kumaş ürünlerinin dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 25,2 milyar USD'nin üzerindedir.

5208. GTİP Kodu (Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içerenler) (m2. ağırlığı 200 gramı geçmeyenler)) %47,84 payı ve 12 milyar USD ihracat değeri ile ön plana çıkmaktadır. 5209. GTİP Kodu (Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gramı geçenler)) ihracatı %25,90 pay ile 6,5 milyar USD; 5211. GTİP Kodu (Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı 200 gramı geçenler)) ihracatı %15,75 pay ile 3,9 milyar USD; 5210. GTİP Kodu (Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı <=200 gr)) ihracatı %8,30 pay ile 2 milyar USD; 5212. GTİP Kodu (Diğer pamuklu mensucat) ihracatı ise %2,21 pay ile 557,7 milyon USD olmuştur. 2019 yılı pamuklu dokuma kumaş ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %7,73 pay almaktadır.

Tablo 55 Dünya Pamuklu Dokuma Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle %85 veya daha fazla pamuk içerenler) (m2. ağırlığı 200 gramı geçmeyenler)	14.201.942	13.436.642	13.276.713	13.347.544	12.093.735	10.618.311	47,84
2	5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle %85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gramı geçenler)	7.750.059	7.087.282	7.059.913	7.247.795	6.545.850	4.720.675	25,90
3	5210	Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı <=200 gr)	2.720.679	2.331.631	2.098.919	2.050.674	2.098.465	1.559.124	8,30
4	5211	Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı 200 gramı geçenler)	3.611.535	3.726.173	3.899.338	4.145.454	3.981.136	2.875.973	15,75
5	5212	Diğer pamuklu mensucat	814.119	717.337	892.140	695.633	557.747	529.156	2,21
Pamuklu Dokuma Kumaş Ürünleri			29.098.334	27.299.065	27.227.023	27.487.100	25.276.933	20.303.239	100

2020 yılı Pamuklu Dokuma Kumaş ihracatı, bir önceki yıla kıyasla %19,7 azalarak 20,3 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Pamuklu dokuma kumaş ihracatında ilk sırayı %49,30'luk payı ve 12,4 milyar USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %8,14 payı ve 2 milyar USD ihracatı ile Pakistan; %7,68 payı ve 1,9 milyar USD ihracatı ile Hindistan takip etmektedir. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %82,90'a ulaşmaktadır.

Türkiye'nin 2019 yılındaki pamuklu dokuma kumaş ihracatı bir önceki yıla göre %8,08 oranında gerileyerek 895,3 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye %3,54 pay ile beşinci sırada yer almaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 5209. GTİP Kodu %46,70 pay ve 418,1 milyon USD ihracatı ile

ilk sırada yer almaktadır. 5208. GTİP Kodu ihracatı %25,50 pay ile 228,3 milyon USD; 5211. GTİP Kodu %19,30 pay ile 172,8 milyon USD; 5210. GTİP Kodu %7,35 pay ile 65,8 milyon USD, 5210. GTİP Kodu ise %1,15 pay ile 10,2 milyon USD olmuştur.

Tablo 56 Pamuklu Dokuma Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	14.086.127	13.424.141	13.444.049	13.533.427	12.461.969	9.908.244	49,30
2	Pakistan	2.319.292	2.164.426	2.132.402	2.189.475	2.058.440	1.742.209	8,14
3	Hindistan	1.762.718	1.615.715	1.656.207	1.833.538	1.941.008	1.565.065	7,68
4	İtalya	1.201.146	1.174.799	1.181.737	1.165.955	1.036.894	781.347	4,10
5	Türkiye	1.097.710	1.081.901	1.017.292	974.067	895.395	764.828	3,54
6	Hong Kong	1.277.612	1.046.117	890.286	822.599	645.085	389.263	2,55
7	Almanya	764.627	727.742	740.951	734.599	626.797	508.615	2,48
8	ABD	561.389	473.876	493.611	522.619	471.623	256.990	1,87
9	İspanya	477.457	518.475	505.266	461.703	415.040	343.163	1,64
10	Avusturya	244.008	264.908	298.049	393.407	401.901	399.448	1,59
	Dünya	29.098.334	27.299.065	27.227.023	27.487.100	25.276.933	20.381.763	100

Tablo 57 Türkiye Pamuklu Dokuma Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5209 Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gramı geçenler)	473.256	484.331	488.636	448.978	418.140	345.701	46,70
2	5208 Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içerenler) (m2. ağırlığı 200 gramı geçmeyenler)	294.007	281.419	248.952	249.149	228.359	223.701	25,50
3	5211 Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı 200 gramı geçenler)	235.210	220.273	198.135	200.719	172.811	133.811	19,30
4	5210 Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı <=200 gr)	85.654	88.489	74.692	66.708	65.814	54.464	7,35
5	5212 Diğer pamuklu mensucat	9.583	7.389	6.877	8.513	10.271	7.151	1,15
	Türkiye	1.097.710	1.081.901	1.017.292	974.067	895.395	764.828	100

Türkiye'nin 2020 yılında gerçekleştirmiş olduğu Pamuklu Dokuma Kumaş ihracatı bir önceki yıla kıyasla %14,6 azalarak 765 milyon USD seviyesinde kalmıştır.

Pamuklu dokuma kumaş ithalatında ilk sırada %17,20'lik payı ve 3,3 milyar USD'yi aşan ithalatı ile Bangladeş; ikinci sırada ise %7,83'lük payı ve 1,5 milyar USD ithalatı ile Vietnam yer almaktadır. Onu 737,7 milyon USD ithalatı ve %3,76'lık payı ile Endonezya izlemektedir. 2020 yılında küresel ithalat %22,2 daralarak 15,2 milyar USD olmuştur.

Tablo 58 Pamuklu Dokuma Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Bangladeş	3.845.929	3.307.378	3.317.270	3.679.546	3.373.758	2.467.113	17,20
2	Vietnam	1.552.421	1.489.978	1.428.567	1.593.495	1.535.853	1.195.941	7,83
3	Endonezya	939.703	909.844	843.269	854.977	737.772	452.862	3,76
4	Çin	1.230.548	941.560	855.582	864.418	708.430	462.330	3,61

5	ABD	915.264	789.006	762.449	772.644	706.101	737.892	3,60
6	İtalya	784.723	751.554	752.346	697.509	627.860	490.189	3,20
7	Kamboçya	357.182	407.332	473.045	542.160	604.126	409.151	3,08
8	Hong Kong	1.141.723	927.797	800.955	754.332	588.923	357.381	3,00
9	Tunus	572.989	564.904	579.128	591.794	551.972	306.030	2,81
10	Sri Lanka	435.263	548.811	528.340	534.146	494.878	394.476	2,52
	Dünya	21.777.378	20.407.541	20.216.746	21.462.548	19.612.021	15.248.599	100

2019 yıl sonu itibarıyla 19,6 milyar USD'nin üzerinde küresel pamuklu dokuma kumaş ithalatı gerçekleşmiştir. Türkiye'nin pamuklu dokuma kumaş ithalatı bir önceki yıla göre %13,90 oranında azalarak 473,8 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %2,42'lik pazar payı ile on birinci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %50,63'e ulaşmaktadır. İthalat ağırlığı bakımından, 5209. GTİP Kodu %57,57 pay ve 272,7 milyon USD ithalatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5208. GTİP Kodu ithalatı %27,32 pay ile 129,4 milyon USD; 5211. GTİP Kodu %10,49 pay ile 49,6 milyon USD; 5210. GTİP Kodu %3,26 pay ile 15,4 milyon USD; 5212. GTİP Kodu ise %1,37 pay ile 6,5 milyon USD olmuştur. 2020 yılında Türkiye'nin ithalatı

Tablo 59 Türkiye Pamuklu Dokuma Kumaş İthalatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5208 Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içerenler) (m2. ağırlığı 200 gramı geçmeyenler)	237.591	174.655	206.386	153.139	129.437	119.095	27,32
2	5209 Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gramı geçenler)	256.857	271.925	352.263	327.064	272.768	185.141	57,57
3	5210 Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı <=200 gr)	26.239	23.900	27.618	19.283	15.438	11.712	3,26
4	5211 Pamuklu mensucat (pamuk oranı <%85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı 200 gramı geçenler)	67.872	62.352	51.791	44.344	49.685	38.011	10,49
5	5212 Diğer pamuklu mensucat	5.795	5.623	5.008	6.498	6.506	3.938	1,37
	Türkiye	594.354	538.455	643.066	550.328	473.834	357.897	100

2020 yılında Türkiye'nin Pamuklu Dokuma Kumaş ithalatı, %24,5 azalarak 358 milyon USD olmuştur.

1.3.3.4 Bitkisel Elyaftan Kumaş

Bitkisel elyaftan kumaş ürünlerinin 2019 yılı dünya ihracat toplamı 2 milyar USD'nin üzerindedir. Bitkisel elyaftan kumaş ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı ise %0,63 olarak hesaplanmıştır

İhracat ağırlığı bakımından, 5309. GTİP Kodu (Keten dokumalar) %74,06 pay ve 1,5 milyar USD ile ilk sırada yer almaktadır. 5311. GTİP Kodu (Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften dokumalar ve kâğıt ipliğinden dokumalar) %15,75 pay ile 326,9 milyon USD; 5310. GTİP Kodu (Jüt ve bitki iç kabuğundan dokumalar) ise %10,19 pay ile 211,5 milyon USD olmuştur.

Tablo 60 Dünya Bitkisel Elyaftan Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5309	Keten dokumalar	1.149.425	1.104.388	1.119.771	1.461.113	1.537.201	1.161.747	74,06
2	5310	Jüt ve bitki iç kabuğundan dokumalar	184.276	198.515	218.733	204.300	211.576	185.415	10,19
3	5311	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften dokumalar ve kâğıt ipliğinden dokumalar	743.657	344.552	321.574	410.355	326.946	195.121	15,75
Bitkisel Elyaftan Kumaş Ürünleri			2.077.358	1.647.455	1.660.078	2.075.768	2.075.723	1.542.283	100

Bitkisel Elyaftan Kumaş ihracatı 2020 yılında küresel olarak 1,5 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu, bir önceki yıla kıyasla %25,7'lik bir gerileme anlamına gelmektedir.

Küresel bitkisel elyaftan kumaş ihracatında ilk sırada %51,88 payı ve 1 milyar USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. İtalya %9,07 payı ve 188,3 milyon USD ihracatı ile ikinci sırada; Hindistan ise %6,38 payı ve 132,5 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %86,33 düzeyindedir.

Türkiye'nin 2019 yılındaki bitkisel elyaftan kumaş ihracatı bir önceki yıla göre %11,13 oranında artarak 39,1 milyon USD olmuştur. Türkiye %1,70'ten %1,89'a yükselen pazar payı ile dokuzuncu sırada yer almaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 5309. GTİP Kodu %92,28 pay ve 36,1 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5311. GTİP Kodu ihracatı %7,49 pay ile 2,9 milyon USD; 5310. GTİP Kodu ise %0,22 pay ile 87 bin USD olmuştur.

Tablo 61 Bitkisel Elyaftan Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	1.204.967	778.795	790.000	1.093.700	1.076.919	724.823	51,88
2	İtalya	167.242	169.243	164.856	188.056	188.357	146.939	9,07
3	Hindistan	148.906	157.122	145.409	133.646	132.532	109.388	6,38
4	Bangladeş	60.136	51.388	75.105	80.243	85.094	70.750	4,10
5	İspanya	25.862	25.835	25.470	46.602	68.638	40.562	3,31
6	Belçika	69.933	69.371	69.755	71.007	68.254	69.251	3,29
7	Birleşik Krallık	49.426	49.974	47.196	52.991	52.409	39.512	2,52
8	Belarus	33.459	32.398	30.718	45.488	42.977	39.149	2,07
9	Türkiye	15.658	23.287	24.264	35.268	39.192	29.751	1,89
10	Hollanda	35.099	31.387	35.986	46.888	37.627	27.576	1,81
Dünya		2.077.358	1.647.455	1.660.078	2.075.768	2.075.723	1.548.224	100

2020 yılında Türkiye'nin Bitkisel Elyaftan Kumaş İhracatı 39 milyon USD'den gerileyerek 30 milyon USD civarında gerçekleşmiştir. Bu gerileme %24 gibi önemli bir seviyeye karşılık gelmektedir.

Tablo 62 Türkiye Bitkisel Elyaftan Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5309	Keten dokumalar	15.447	22.317	23.075	32.829	36.168	28.393	92,28
2	5311	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften dokumalar ve kağıt ipliğinden dokumalar	181	869	1.003	2.229	2.937	1.308	7,49
3	5310	Jüt ve bitki iç kabuğundan dokumalar	30	101	186	210	87	50	0,22
Türkiye			15.658	23.287	24.264	35.268	39.192	29.751	100

2019 yılında bitkisel elyaftan kumaş ürünlerinin dünyadaki ithalatı, %6,44 oranında artarak 1,98 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Bitkisel elyaftan kumaş ürünlerinin ithalatında ilk sırada

%17,94 payı ile Afganistan yer almaktadır. Bangladeş %12,12 payı ve 240,7 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada, ABD ise %7,50 payı ve 148,4 milyon USD ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

Endonezya, bir önceki yıla oranla %70,83 artarak 60,8 milyon USD olarak gerçekleşen ithalat değeri ile göze çarpmaktadır. Türkiye ise %2,04 payı ve 40,4 milyon USD ithalat değeri ile on dördüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %65,36 seviyesindedir.

Tablo 63 Bitkisel Elyaftan Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Afganistan	0	0	357.333	318.336	354.687	18	17,94
2	Bangladeş	35.130	143.949	149.199	216.808	240.668	171.928	12,12
3	ABD	180.246	155.747	150.987	163.317	148.352	136.754	7,50
4	Hindistan	68.308	37.829	80.667	86.847	131.058	95.146	6,23
5	İtalya	64.409	63.127	73.440	86.621	99.472	58.206	5,84
6	Vietnam	42.278	64.189	46.524	62.374	84.750	71.871	4,29
7	G. Kore	67.600	73.274	73.851	95.054	71.071	47.216	3,59
8	Endonezya	10.566	8.993	12.741	35.569	60.762	37.864	3,07
9	İspanya	16.312	19.484	18.703	40.254	49.661	38.016	2,51
10	Birleşik Krallık	50.560	48.464	44.853	50.672	44.830	38.233	2,27
	Dünya	1.173.998	1.229.744	1.602.316	1.857.396	1.977.056	1.268.537	100

1.3.3.5 SSE Filament Dokuma Kumaş

SSE Filament Dokuma Kumaş'taki dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 29,6 milyar USD'nin üzerindedir.

5407. GTİP Kodu (Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat) %95,74 payı ve 28,3 milyar USD ihracat değeri ile ön plana çıkmaktadır. 5408. GTİP Kodu (Sunî filament ipliklerinden dokunmuş mensucat) ihracatı %4,26 pay ile 1,2 milyar USD olmuştur. 2019 yılında sse filament dokuma kumaş ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %9,05 pay almıştır.

Tablo 64 SSE Filament Dokuma Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5407 Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	25.224.249	24.582.919	25.560.204	26.889.967	28.339.990	22.383.623	95,74
2	5408 Sunî filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	1.352.555	1.348.206	1.341.370	1.363.401	1.260.032	847.494	4,26
	SSE Filament Dokuma Kumaş Ürünleri	26.576.804	25.931.125	26.901.574	28.253.368	29.600.022	23.231.117	100

2020 yılında küresel SSE Filament Dokuma Kumaş İhracatı, bir önceki yılki 29,6 milyar USD seviyesinden %21,5 azalarak 23,2 milyar USD seviyesinde kaydedilmiştir.

SSE Filament Dokuma Kumaş İhracatında ilk sırayı %52,02'lik payı ve 15,3 milyar USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %5,64 payı ile Güney Kore; %5,62 payı ile de Tayvan takip etmektedir. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %83,78'e ulaşmaktadır.

Tablo 65 SSE Filament Dokuma Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	11.607.117	11.755.855	12.414.479	13.828.379	15.397.113	12.641.513	52,02
2	G. Kore	2.034.062	1.840.483	1.756.457	1.747.245	1.669.918	1.101.417	5,64
3	Tayvan	1.821.280	1.671.414	1.699.678	1.752.339	1.663.291	1.259.743	5,62
4	Japonya	1.108.683	1.138.982	1.158.420	1.201.991	1.223.990	904.222	4,14
5	Hindistan	1.091.101	897.580	930.961	934.887	1.147.452	817.386	3,88
6	İtalya	988.911	1.006.122	1.063.838	1.138.834	1.077.763	829.104	3,64

7	Türkiye	949.421	882.721	886.424	883.444	811.740	704.306	2,74
8	Almanya	723.421	685.578	713.831	729.527	674.465	530.964	2,28
9	BAE	856.093	986.846	964.837	670.033	639.589	349.452	2,16
10	ABD	512.534	494.559	517.017	498.404	492.787	365.082	1,66
	Dünya	26.576.804	25.931.125	26.901.574	28.253.368	29.600.022	23.585.384	100

Türkiye'nin 2019 yılındaki SSE Filament Dokuma Kumaş ihracatı bir önceki yıla göre %8,12 oranında gerileyerek 811,7 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye %2,74 pay ile yedinci sırada bulunmaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 5407. GTİP Kodu %90,23 pay ve 732,4 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5408. GTİP Kodu ihracatı %9,77 pay ile 79,2 milyon USD olmuştur.

Tablo 66 Türkiye SSE Filament Dokuma Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5407 Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	877.402	812.544	816.800	804.245	732.459	647.193	90,23
2	5408 Suni filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	72.019	70.177	69.624	79.199	79.281	57.113	9,77
	Türkiye	949.421	882.721	886.424	883.444	811.740	704.306	100

2020 yılında Türkiye'nin SSE Filament Dokuma Kumaş ihracatı 812 milyon USD'den 704 milyon USD'ye %13,2 azalmıştır.

2019 yıl sonu itibarıyla dünyada 21,4 milyar USD'nin üzerinde SSE filament dokuma kumaş ithalatı gerçekleşmiştir. SSE filament dokuma kumaş ithalatında ilk sırada %10,17'lik payı ve 2,2 milyar USD'ye yaklaşan ithalatı ile Vietnam; ikinci sırada ise %6,44'lük payı ve 1,4 milyar USD ithalatı ile Çin yer almaktadır. Onu 1,1 milyar USD ithalatı ve %5,23'lük payı ile Endonezya izlemektedir.

Türkiye'nin 2019 yılı SSE filament dokuma kumaş ithalatı bir önceki yıla göre %5,57 oranında artarak 517,8 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %2,42'lik pazar payı ile dokuzuncu sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %44,43'e ulaşmaktadır. 2020 yılında ise Türkiye'nin ithalatı % 12,3 gerileyerek 454 milyon USD olmuştur.

Tablo 67 SSE Filament Dokuma Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Vietnam	1.278.313	1.374.835	1.627.864	1.813.735	2.171.388	1.893.246	10,17
2	Çin	1.658.095	1.494.806	1.497.015	1.512.975	1.374.862	960.371	6,44
3	Endonezya	860.893	1.010.639	1.087.603	1.178.848	1.137.385	763.456	5,33
4	Bangladeş	562.974	621.213	703.859	939.427	1.040.081	801.760	4,87
5	ABD	1.018.783	913.599	873.196	908.970	844.468	733.549	3,95
6	BAE	820.799	725.024	748.095	628.608	693.789	416.143	3,25
7	İtalya	541.938	572.553	600.500	617.308	673.281	443.213	3,15
8	Almanya	577.192	555.581	563.607	576.538	537.838	469.690	2,52
9	Türkiye	503.494	457.994	474.061	490.434	517.769	453.850	2,42
10	Brezilya	482.427	408.362	467.168	495.496	497.178	347.471	2,33
	Dünya	18.628.400	18.566.168	19.556.792	20.814.926	21.354.581	17.206.585	100

1.3.3.6 SSE Devamsız Kumaş

SSE devamsız kumaş ürünlerinin 2019 yılı dünya ihracat toplamı 15 milyar USD'nin üzerindedir. SSE devamsız kumaş ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı ise %4,60 olarak hesaplanmıştır

İhracat ağırlığı bakımından, 5516. GTİP Kodu (Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat) %29,67 pay ve 4,4 milyar USD ile ilk sırada yer almaktadır. 5515. GTİP Kodu (Sentetik devamsız

liflerden diğer dokunmuş mensucat) %26,31 pay ile 3,9 milyar USD; 5512. GTİP Kodu (Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibariyle %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içerenler)) %18,64 pay ile 2,8 milyar USD; 5513. GTİP Kodu (Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m2 ağırlığı <=170 gr, sadece pamukla karışık)) %14,93 pay ile 2,2 milyar USD; 5514. GTİP Kodu (Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m2 ağırlığı >170 gr, sadece pamukla karışık)) ise %10,45 pay ile 1,5 milyar USD olmuştur.

Tablo 68 Dünya SSE Devamsız Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5512	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibariyle %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içerenler)	3.172.339	2.804.124	2.712.280	2.858.383	2.807.015	2.337.418	18,64
2	5513	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m2 ağırlığı <=170 gr, sadece pamukla karışık)	3.641.277	2.896.013	2.524.023	2.488.360	2.248.720	1.782.171	14,93
3	5514	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m2 ağırlığı >170 gr, sadece pamukla karışık)	1.583.154	1.622.898	1.610.119	1.704.994	1.574.419	1.359.530	10,45
4	5515	Sentetik devamsız liflerden diğer dokunmuş mensucat	3.932.807	3.786.718	3.703.513	3.819.028	3.962.302	2.810.230	26,31
5	5516	Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat	4.492.120	4.268.035	4.503.240	4.252.390	4.469.577	3.672.340	29,67
SSE Devamsız Kumaş Ürünleri			16.821.697	15.377.788	15.053.175	15.123.155	15.062.033	11.961.689	100

2020 yılında pandemi etkisini SSE Devamsız Kumaş ihracatında da göstermiş ve dünya ihracatı 2019 yılındaki 16 milyar USD seviyesinden %20,6 gerileyerek 12 milyar USD'ye inmiştir.

Küresel SSE devamsız kumaş ihracatında ilk sırada %51,99 payı ve 7,8 milyar USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. İtalya %4,05 payı ve 610,4 milyon USD ihracatı ile ikinci sırada; Hindistan ise %4,03 payı ve 606,6 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %81,27 düzeyindedir. 2020 yılında dünya ihracatı %19,7 azalarak 12,1 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 69 SSE Devamsız Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	8.967.318	8.072.511	7.644.546	7.590.685	7.831.235	6.429.245	51,99
2	İtalya	616.651	609.440	625.252	675.530	610.401	484.798	4,05
3	Hindistan	970.543	816.567	837.113	630.659	606.615	425.751	4,03
4	ABD	542.151	520.154	525.387	544.630	578.401	453.744	3,84
5	Türkiye	465.800	442.723	465.669	543.134	538.711	457.161	3,58
6	Almanya	521.600	538.718	549.839	582.378	514.590	314.579	3,42
7	İspanya	401.409	424.555	478.520	497.996	483.559	384.147	3,21
8	Japonya	367.600	388.661	365.148	351.983	371.478	290.574	2,47
9	G. Kore	356.911	325.938	319.571	350.779	355.004	245.522	2,36
10	Fransa	347.473	319.708	349.054	376.152	350.881	301.361	2,33
Dünya		16.821.697	15.377.788	15.053.175	15.123.155	15.062.033	12.094.911	100

Türkiye %3,58 payı ve 538,7 milyon ihracat değeri ile beşinci sırada bulunmaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 5516. GTİP Kodu %44,32 pay ve 238,7 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5515. GTİP Kodu %44,29 pay ile 238,5 milyon USD; 5512. GTİP Kodu %6,32 pay ile 34 milyon USD; 5514. GTİP Kodu %3,34 pay ile 17,9 milyon USD; 5513. GTİP Kodu ise %1,74 pay ile 9,3 milyon USD olmuştur.

Tablo 70 Türkiye SSE Devamsız Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5516	Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat	174.722	169.520	179.628	233.044	238.756	137.255	44,32
2	5515	Sentetik devamsız liflerden diğer dokunmuş mensucat	241.411	227.306	228.135	249.728	238.574	133.100	44,29
3	5512	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibariyle %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içerenler)	22.067	18.461	27.872	34.265	34.044	25.667	6,32
4	5514	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m2 ağırlığı >170 gr, sadece pamukla karışık)	14.236	18.099	23.246	19.096	17.988	11.808	3,34
5	5513	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <%85, m2 ağırlığı <=170 gr, sadece pamukla karışık)	13.364	9.337	6.788	7.001	9.349	6.749	1,74
Türkiye			465.800	442.723	465.669	543.134	538.711	314.579	100

Türkiye'nin SSE Devamsız Kumaş ihracatı, 2020 yılında pandemi etkisinde kalarak 538 milyon USD'de 315 milyon USD'ye %41,6 gerilemiştir.

2019 yılında dünya SSE devamsız kumaş ithalatı, %0,87 oranında azalarak 14,99 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Küresel SSE devamsız kumaş ithalatında ilk sırada %52,25 payı ile Çin yer almaktadır. İtalya %4,10 payı ve 485 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada, Hindistan ise %4,99 payı ve 781,5 milyon USD ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

SSE devamsız kumaş ithalatında Türkiye %3,25 payı ve 487 milyon USD ithalat değeri ile altıncı sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %81,36 seviyesindedir.

Tablo 71 SSE Devamsız Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	8.967.318	8.072.511	7.644.546	7.590.685	7.831.235	6.429.245	52,25
2	İtalya	616.651	609.440	625.252	675.530	615.114	484.798	4,10
3	Hindistan	970.543	816.567	837.113	630.659	601.619	425.751	4,01
4	ABD	542.151	520.154	525.387	544.745	575.265	453.744	3,84
5	Almanya	521.600	538.718	549.839	582.378	522.270	457.161	3,48
6	Türkiye	465.800	442.723	465.669	543.134	486.889	314.579	3,25
7	İspanya	401.409	424.555	478.520	497.996	483.559	384.147	3,23
8	Japonya	367.600	388.661	365.148	351.983	371.478	290.574	2,48
9	G. Kore	356.911	325.938	319.571	350.779	355.004	245.522	2,37
10	Fransa	347.473	319.710	349.054	376.422	351.077	301.361	2,34
Dünya		16.822.770	15.378.679	15.054.120	15.118.157	14.986.799	12.094.911	100

1.3.4 Örme Kumaşlar

60. Fasil, çözgü ve atkı ipliklerinin birbirini çaprazlaması suretiyle dokunan mensucat gibi olmayıp, birbirinin içinden geçerek birbirlerini zincirleme bağlayan ilmek serilerinden meydana gelen mensucati kapsar. Bu tür eşya, genel olarak, aşağıdakileri kapsar:

(A) Örme Mensucat

(I) Atkılı Örmeler. Atkı mensucat yönünde devamlı tek bir ipliğin, elde edilecek örmenin eninin bir başından diğer başına aynı yönde devam eden ilmek sıraları oluşturması ve bir sıradaki ilmeklerin diğer sıradaki komşu ilmeklerin içlerinden geçerek gözler teşkil etmesi

suretiyle meydana gelen örmeler. Bu tür örmeler, ilmeklerin birbirine geçmeleri gevşek durumda olduğundan, her yönde kolaylıkla uzayabilmekte ve ipliğin kopması halinde ilmekler birbirinden kolaylıkla çözülerek sökülmemekte ve bir "kaçık" oluşmaktadır.

(II) Çözümlü Örmeler: Çözgü yönünde devam eden ipliklerden meydana gelen örmeler. Bu tür örmelerde, her iplik ilmekler oluşturarak sağ ve sol taraflarındaki komşu ipliklerin ilmekleriyle iç içe geçmek suretiyle devam eder. Çözgü örmelerdeki ilmekler genellikle örgünün çapraz genişliğince meydana gelmektedir. Bu türlü örmelerin bazı çeşitlerinde, çözgü iplikleri birbirine zıt yönde ve diyagonal olarak bir ileri bir geri gitmek suretiyle devam eden iki seri halinde olur. Bu örmelerde "kaçık" olmaz. Çözgü yönünde örülmüş trikodan küçük bir kare kesildiğinde, iplikler herhangi bir yönden kolaylıkla koparılmazlar; iplikler örnekten çekildiklerinde, çözgü yönünde çekilip çıkarılabilirler (görülen ilmek çubuklarına dik açıda). Bu çözgü örgülere şunlar da dahildir: (1) Zincir dikişlerin (ilmeklerin) tekstil ipliklerinden oluşturulduğu dikiş- trikotaj eşyalar. Dikiş-trikotaj işleminde, çözgü tipi örme makinesine benzer sivri uçlu, açık çengelli iğneler ve tarak telleriyle çalışan makineler kullanılır. Bu iğnelerle, tekstil ipliklerinin bir veya daha fazla katından oluşan örtülerle veya zemin olarak kullanılan örneğin, dokunmuş mensucat veya plastik levhalarla tekstil iplikleri vasıtasıyla dikişle yapılacak şekillendirme suretiyle kumaşlar üretmek mümkündür. Bazı durumlarda bu dikişler (kesik olsun olmasın) bukleleri oluşturur veya sabit hale getirir. Dikiş-trikotaj usulüyle birleştirilmiş kapitoneli ürünler, bu pozisyon haricindedir (58.11 pozisyonu). (2) Çözgü örme makinelerinde yapılan çözgü atkı ipliklerini bazen bir desen oluşturarak yerinde tutan tığ işi (kroşe) ilmekler zincirinden oluşan mensucat.

(B) Kroşe İşi Örmeler

Devamlı tek bir iplikten tığ ile elde yapılan ve birbirinin içinden geçirilmek suretiyle meydana gelen ilmeklerden oluşan örmeler olup ilmeklerin gruplanma tarzlarına göre sık veya gevşek, sade veya desenli olabilir. Bazı ajurlu mensucat, kare, altıgen veya diğer süs desenleri meydana getiren ilmek zincirlerini içerir.

Bu Fasılda yer alan ürünler, el ile iki veya daha fazla örgü iğnesi (şişi) veya bir tığ ile yapılabilir. Bu ürünler özel şekillendirilmiş kancalı küçük iğneler (yaylı iğneler, gagalı veya dilli iğneler ve boru şeklindeki iğneler) ile donatılmış düz örgü yapan makineler veya dairesel örgü yapan örgü makinelerinde de yapılabilirler.

Bu Fasilın pozisyonları, XI. Bölüme dahil dokumaya elverişli maddelerin hangisinden yapılırsa yapılsın (ve bunlar elastomerik iplik veya kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olsun olmasın) örme veya kroşe eşyayı kapsar. İnce metal tellerden yapılan örme veya kroşe eşya da giyim eşyasında, döşemecilikte veya benzeri amaçlarda kullanılan türden olmaları kaydıyla bu pozisyonunda yer alır.

Bu Fasil, parça (boru şeklinde parçalar dahil) veya sadece basitçe dikdörtgen (kare dahil) şeklinde kesilmiş olan örme veya kroşe mensucattır kapsar. Bu mensucatlara düz ve çizgili mensucat ile dikme veya yapıştırma usulü ile birleştirilmiş çift taraflı dokuma mensucat da dahildir.

Bütün bu mensucat boyanmış, basılmış veya değişik renklerde ipliklerden yapılmış olabilir. 60.02 ila 60.06 pozisyonlarında bulunan mensucatlarda bazen o kadar taranmıştır ki mensucattın esas doğası görülemeyebilir.

60.01 Örme veya kroşe tüylü mensucat, 58.01 pozisyonundaki mensucattan farklı olarak, örme yoluyla elde edilirler. Bu ürünlerin üretimi için temel olarak aşağıda yazılı metotlar kullanılmaktadır:

(1) İlave iplikler eklenmesi ile ilmeklerin dışarıya çıkartılması suretiyle dairesel örgü makinalarında örme mensucat üretilir; bundan sonra ilmekler bukle oluşturacak şekilde kesilirler ve bu da kadife gibi bir yüzey oluşmasını sağlar.

(2) Özel bir çözgü örme makinesinde ortak bir bukle ipliğiyle iki mensucat yüz yüze örülür, sonra bu iki mensucat birbirinden kesik tüylü iki örme mensucat elde etmek için kesilerek ayrılır.

(3) Tarak şeridinden gelen dokumaya elverişli madde lifleri, ilmeklerin oluşturulması sırasında örme zemin mensucatin arasına sokulur ("uzun tüylü" mensucat).

(4) Ilmekler oluşturan dokumaya elverişli maddelerden iplikler ile ("taklit havlu mensucat") (Genel Açıklama Notuna bakınız). Bu tür havlu cinsi bukleli mensucat, mensucatin arkasında mensucatin uzunluğu boyunca görülen devamlı dikişe sahip 58.02 pozisyonunda yer alan tüylü mensucattan farklıdır ve mensucatin arkasında zincir dikiş sıraları bulunmaktadır.

Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş örme veya kroşe mensucat bu pozisyonda sınıflandırılır.

60.02 Diğer örme mensucat (en≤30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç), 60.01 pozisyonundaki örme tüylü mensucat hariç olmak üzere bu pozisyon eni 30 cm.'yi geçmeyen, ağırlık itibariyle %5 veya daha fazla elastomerik iplik veya kauçuk iplik içeren örme veya kroşe mensucatu kapsar.

60.04 Diğer örme mensucat (en>30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç), 60.01 pozisyonundaki örme tüylü mensucat hariç bu pozisyon eni 30 cm.'yi geçen, ağırlık itibariyle %5 veya daha fazla elastomerik iplik veya kauçuk iplik ihtiva eden örme veya kroşe mensucatu kapsar.

60.03 Örme veya kroşe mensucat (eni 30cm.yi geçmeyen) (60.01 ve 60.02 Pozisyonundakiler hariç), 60.01 pozisyonundaki örme tüylü mensucat hariç olmak üzere bu pozisyon eni 30 cm.'yi geçmeyen, elastomerik iplik veya kauçuk iplik ihtiva etmeyen veya bu tür ipliklerden ağırlık itibariyle %5'den az ihtiva eden örme veya kroşe mensucatu kapsar.

60.05 Çözgü tipi örgülü diğer mensucat, 60.01 pozisyonundaki örme tüylü mensucat hariç, eni 30cm.'yi aşan, hiçbir elastomerik iplik veya kauçuk iplik içermeyen veya bu ipliklerden %5 veya daha az içeren çözgü ilmeklerini kapsar. Bu pozisyon aynı zamanda, ağırlığı 30 g/m²'den az -55 g/m²'den fazla olmayan, ağ gözü büyüklüğü 20 göz/cm²'den az- 100 göz/cm²'den fazla olmayan, alfa-sipermetrin (ISO), klorfenapir (ISO), deltametrim (INN, ISO), lamda-sihalotrin (ISO), permetrin (ISO) veya pirimifos-metil (ISO) ile emprenye edilmiş veya kaplanmış polietilen monofialmentlerden veya polyester multiflamentlerden kumaşları da kapsar. Çözgü tipi örgülü mensucat değişik şekiller alabilir. Açıklıkları olmayan geleneksel mensucattan (örneğin elbise yapmak için olanlar) ayrı olarak, bunlara gevşek örgülü mensucat da dahildir. Bu tür çözgü tipi örgü makinelerinde (özellikle Raschel tipi makineler) yapılan mensucat çoğu zaman ağ mensucat veya dantelaya benzer (fakat dantela ile karıştırılmamalıdır: 58.04 pozisyonunun Açıklama Notlarına bakınız) ve çoğunlukla perde yapımında kullanılır. Makine yapımı dantela gibi bu tür örme taklit dantela, finisaj işlemi sırasında şeritler halinde kesilen oldukça geniş parçalar halinde üretilir. Bu tür belirsiz uzunlukta şeritler kenarlarının muntazam ve paralel olması ve genişliğinin 30cm.'yi geçmesi şartıyla bu pozisyonda yer alırlar.

60.06 Diğer örme veya mensucat, bu Fasılın daha önceki pozisyonlarındakiler hariç olmak üzere örme veya kroşe mensucatu kapsar. Bu pozisyon, örneğin, genişliği 30cm.'yi aşan örme mensucatu, hiçbir elastomerik iplik veya kauçuk iplik içermeyen veya ağırlık itibariyle bu ipliklerden %5 veya daha az içeren atkılı örme ve kroşe işi (tığ işi) mensucatu kapsar.

Tablo 72 Örme Kumaş Ürünleri GTİP'leri

Tanım	GTİP Kodu	GTİP Adı
Örme Tüylü Kumaş	6001	Örme veya kroşe tüylü mensucat
Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş	6002	Diğer örme mensucat (en≤30cm, elastomerik/kauçuk iplik≥%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)
	6004	Diğer örme mensucat (en>30cm, elastomerik/kauçuk iplik≥%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)
Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş	6003	Örme veya kroşe mensucat (eni 30cm.yi geçmeyen) (60.01 ve 60.02 Pozisyonundakiler hariç)
Çözümlü Örme Kumaş	6005	Çözümlü tipi örgülü diğer mensucat
Diğer Örme Kumaş	6006	Diğer örme veya mensucat

1.3.4.1 Örme Tüylü Kumaş

Örme tüylü kumaştaki dünya ihracat toplamı, 2019 yılında bir önceki yıla oranla %4,91 artarak 5,6 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Örme tüylü kumaş ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %1,74 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 73 Dünya Örme Tüylü Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6001 Örme veya kroşe tüylü mensucat	4.506.697	4.331.727	4.903.568	5.432.041	5.698.564	5.210.585	100,00
Örme Tüylü Kumaş Ürünleri		4.506.697	4.331.727	4.903.568	5.432.041	5.698.564	5.210.585	100

2020 yılında Örme Tüylü Kumaş ihracatı, %8,6 azalmış ve 5,7 milyar USD'den gerileyerek 5,2 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Örme tüylü kumaş ihracatında 2019 yılında ilk sırada %75,57 payı ve 4,3 milyar USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. Güney Kore %3,69 payı ve 210,2 milyon USD ihracatı ile ikinci sırada; Malezya ise %2,99 payı ve 170,4 milyon USD ihracatı ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye; %0,75 payı ve 42,7 milyon USD ihracatı ile onuncu sırada bulunmaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %92,57 düzeyindedir.

Tablo 74 Örme Tüylü Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	3.021.419	2.919.937	3.404.886	3.993.323	4.306.666	3.995.895	75,57
2	G. Kore	249.180	231.659	273.366	259.850	210.268	169.716	3,69
3	Malezya	82.295	104.217	140.594	146.054	170.445	152.838	2,99
4	Tayvan	305.531	258.225	242.336	168.495	145.842	103.972	2,56
5	İtalya	91.977	83.161	95.205	114.541	101.822	80.780	1,79
6	Vietnam	11.278	36.639	57.426	73.577	98.843	92.602	1,73
7	ABD	177.177	154.526	103.553	88.065	84.978	58.819	1,49
8	Almanya	73.413	76.558	74.803	68.543	63.924	66.981	1,12
9	İspanya	33.255	37.927	48.906	49.960	49.640	39.994	0,87
10	Türkiye	43.206	35.968	36.949	40.785	42.750	50.286	0,75
Dünya		4.506.697	4.331.727	4.903.568	5.432.041	5.698.564	5.223.964	100

2019 yılında dünya örme tüylü kumaş ithalatı, %6,76 oranında artarak 3,6 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Küresel örme tüylü kumaş ithalatında ilk sırada %9,41 payı ile Vietnam yer almaktadır. Vietnam'ın örme tüylü kumaş ithalatı bir önceki yıla oranla %71,85 oranında artarak 345,5 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Bangladeş %7,80 payı ve 286,7 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada, Meksika ise %5,73 payı ve 210,4 milyon USD ithalatı ile üçüncü sırada bulunmaktadır. 2020 yılında dünya ithalatı %8,75 daralarak 3,35 milyar USD'ye gerilemiştir.

Örme tüylü kumaş ithalatında Türkiye 2019 yılında %2,57'lik payı ve 94,2 milyon USD ithalat değeri ile on birinci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %51,79 seviyesindedir. Ülkemizin 2020 yılı ithalatı 94 milyon USD olmuştur.

Tablo 75 Örme Tüylü Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Vietnam	158.224	170.166	202.283	201.100	345.589	358.759	9,41
2	Bangladeş	172.764	181.492	232.354	303.130	286.731	286.852	7,80
3	Meksika	263.138	216.648	221.960	232.235	210.401	141.406	5,73
4	Fas	84.538	79.929	101.317	164.817	209.212	208.089	5,69
5	Çin	186.210	181.462	201.983	187.751	173.775	154.916	4,73
6	Endonezya	104.157	93.367	64.358	136.006	172.045	189.211	4,68
7	Ürdün	179.033	149.997	174.642	172.264	134.720	104.567	3,67
8	Brezilya	98.398	91.653	120.769	131.725	128.882	131.645	3,51
9	ABD	149.477	124.775	125.026	122.080	121.212	114.627	3,30
10	Rusya	48.059	54.318	75.684	95.616	119.950	126.919	3,27
	Dünya	2.907.774	2.837.763	3.214.029	3.440.971	3.673.705	3.352.872	100

1.3.4.2 Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş

Elastomerik veya kauçuk iplik içeren örme kumaş ürünlerinin dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 8 milyar USD'nin üzerindedir.

6004. GTİP Kodu (Diğer örme veya kroşe mensucat (en>30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)) %94,59 payı ve 7,6 milyar USD ihracat değeri ile ön plana çıkmaktadır. 6002. GTİP Kodu (Diğer örme veya kroşe mensucat (en<=30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)) ihracatı %5,41 pay ile 438,1 milyon USD olmuştur. 2019 yılındaki elastomerik veya kauçuk iplik içeren örme kumaş ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %2,47 pay almaktadır.

Tablo 76 Dünya Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6002 Diğer örme veya kroşe mensucat (en<=30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)	471.507	480.212	444.953	453.277	438.104	432.257	5,41
2	6004 Diğer örme veya kroşe mensucat (en>30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)	7.258.016	7.071.282	7.647.650	7.874.149	7.656.211	6.779.764	94,59
	Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş Ürünleri	7.729.523	7.551.494	8.092.603	8.327.426	8.094.315	7.212.021	100

Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş ihracatı, 2020 yılında 7,2 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Bu, bir önceki yıl gerçekleşen 8,1 milyar USD'lik ihracata kıyasla %10,9'luk bir gerileme yaşandığını göstermektedir.

Elastomerik veya kauçuk iplik içeren örme kumaş ihracatında 2019 yılında ilk sırayı %42,06'lık payı ve 3,4 milyar USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %11,82 payı ve 957 milyon USD ihracatı ile Güney Kore; %7,40 payı ve 598,5 milyon USD ihracatı ile Tayvan takip etmektedir.

Türkiye'nin 2019 yılındaki elastomerik veya kauçuk iplik içeren örme kumaş ihracatı bir önceki yıla göre %3,10 oranında gerileyerek 463,2 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, %5,72 pay ile beşinci sırada yer almaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 6004. GTİP Kodu, %98,39 pay ve 455,8 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 6002. GTİP Kodu ihracatı %1,61 pay ile 7,4 milyon USD olmuştur.

Tablo 77 Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	2.579.114	2.609.033	3.020.677	3.324.390	3.404.729	3.222.603	42,06
2	G. Kore	1.347.303	1.240.009	1.136.258	1.078.429	957.044	639.756	11,82
3	Tayvan	613.230	569.341	627.033	598.276	598.589	601.209	7,40
4	Hong Kong	838.990	784.726	787.217	733.755	583.471	497.283	7,21
5	Türkiye	418.513	459.105	492.877	478.133	463.296	495.852	5,72
6	İtalya	428.540	420.179	457.767	466.544	449.778	398.014	5,56
7	Vietnam	134.622	116.578	105.456	155.323	200.314	199.783	2,47
8	ABD	216.265	200.846	212.705	192.906	169.980	115.201	2,10
9	Almanya	128.233	129.207	147.133	154.087	139.635	126.438	1,73
10	Japonya	131.040	135.063	130.141	128.933	122.966	103.661	1,52
	Dünya	7.729.523	7.551.494	8.092.603	8.327.426	8.094.315	7.226.420	100

Tablo 78 Türkiye Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6004 Diğer örme veya kroşe mensucat (en>30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>5%) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)	414.101	454.164	486.538	469.223	455.835	479.884	98,39
2	6002 Diğer örme veya kroşe mensucat (en<=30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>5%) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)	4.412	4.941	6.339	8.910	7.461	15.968	1,61
	Türkiye	418.513	459.105	492.877	478.133	463.296	495.852	100

Sektör genelinde pandeminin olumsuz etkilerine rağmen Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş ihracatında Türkiye 2020 yılında %7'lik bir artış kaydederek 496 milyon USD'ye ulaşmıştır.

Elastomerik veya kauçuk iplik içeren örme kumaş ithalatında 2019 yılında ilk sırada %18,91'lik payı ve 1,5 milyar USD'ye yaklaşan ithalatı ile Kamboçya; ikinci sırada ise %14,97'lik payı ve 1,16 milyar USD ithalatı ile Vietnam yer almaktadır. Onu 578,6 milyon USD ithalatı ve %7,44'lük payı ile Hong Kong izlemektedir.

2019 yıl sonu itibari ile dünyada 7,8 milyar USD'ye yaklaşan bir hacimde elastomerik veya kauçuk iplik içeren örme kumaş ithalatı gerçekleşmiştir. Türkiye'nin ithalatı bir önceki yıla göre %28,69 oranında artarak 120,5 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %1,55'lik pazar payı ile on ikinci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %67,32'ye ulaşmaktadır.

Tablo 79 Elastomerik veya Kauçuk İplik İçeren Örme Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Kamboçya	951.267	1.091.344	1.178.123	1.481.829	1.470.116	924.216	18,91
2	Vietnam	771.152	916.365	1.117.756	1.157.073	1.163.397	1.179.373	14,97
3	Hong Kong	790.809	714.472	765.462	711.115	578.581	509.038	7,44
4	Endonezya	484.699	451.608	415.586	481.881	465.957	384.561	5,99
5	Bangladeş	53.553	245.275	302.116	340.547	369.425	408.132	4,75
6	Sri Lanka	112.127	153.332	188.339		344.063	326.907	4,43
7	Çin	485.217	433.308	423.412	401.277	342.136	252.791	4,40
8	İtalya	272.428	244.655	247.316	224.724	196.625	188.829	2,53
9	ABD	210.137	202.106	188.460	184.186	162.887	132.705	2,10
10	Fas	96.204	104.705	122.329	144.182	140.338	106.774	1,81
	Dünya	6.520.976	6.813.152	7.372.940	8.138.438	7.773.711	6.569.929	100

1.3.4.3 Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş

Eni 30 cm'yi geçmeyen örme kumaşın dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 257,1 milyar USD'nin üzerindedir.

2019 yılında eni 30 cm'yi geçmeyen kumaş ürünlerinin toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %0,61 olarak hesaplanmıştır. Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş ihracatı 2020 yılında 317 milyon USD'ye yükselmiştir.

Tablo 80 Dünya Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6003 Örme veya kroşe mensucat (eni 30cm.yi geçmeyen) (60.01 ve 60.02 Pozisyonundakiler hariç)	229.300	224.410	245.164	248.117	257.152	317.254	100,00
Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş Ürünleri		229.300	224.410	245.164	248.117	257.152	317.254	100

Eni 30 cm'yi geçmeyen örme kumaş ihracatında 2019 yılında ilk sırada %23,77 payı ve 61,1 milyon USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. Almanya %18,23 payı ve 46,8 milyon USD ihracatı ile ikinci sırada; Hong Kong ise %11,25 payı ve 28,9 milyon USD ihracatı ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye 2,3 milyon USD ihracatı ile on beşinci sırada bulunmaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %85,09 düzeyindedir.

Tablo 81 Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	32.026	47.958	54.647	43.332	61.134	116.706	23,77
2	Almanya	51.571	42.757	46.559	48.443	46.888	54.397	18,23
3	Hong Kong	15.022	18.883	20.830	24.860	28.922	27.259	11,25
4	ABD	27.151	25.448	26.711	26.528	26.517	26.669	10,31
5	İtalya	17.598	16.985	20.085	26.944	17.294	12.322	6,73
6	Fransa	8.848	11.066	13.711	14.453	13.736	12.289	5,34
7	Japonya	11.026	10.049	11.597	12.890	12.874	10.650	5,01
8	Hollanda	842	1.230	1.490	2.047	5.432	9.236	2,11
9	Belçika	4.038	4.295	2.758	3.926	3.184	4.257	1,24
10	Avusturya	2.244	2.219	3.118	3.127	2.842	2.525	1,11
Dünya		229.300	224.410	245.164	248.117	257.152	317.254	100

2019 yılında eni 30 cm'yi geçmeyen örme kumaş ithalatı, %8,55 oranında azalarak 388,1 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Dünyada eni 30 cm'yi geçmeyen örme kumaş ithalatında ilk sırada %13,80 payı ile Filipinler yer almaktadır. Lesoto %11,61 payı ve 45 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada, Nikaragua ise %10,51 payı ve 40,7 milyon USD ithalatı ile üçüncü sırada bulunmaktadır. 2020 yılında ise toplam ithalat %11,5 daralarak 343 milyon USD'ye gerilemiştir.

Eni 30 cm'yi geçmeyen örme kumaş ithalatında Türkiye %1,14 payı ve 4,4 milyon USD ithalat değeri ile on dokuzuncu sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %86,74 seviyesindedir.

Tablo 82 Eni 30 cm'yi Geçmeyen Örme Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Filipinler	12.409	32.647	39.810	32.848	53.580	28.830	13,80
2	Lesoto	154	7	42.397	33.880	45.049	47.555	11,61
3	Nikaragua	26	35.254	49.081	44.478	40.777	36.831	10,51
4	Myanmar	183	141	4.730	3.913	38.866	2.649	10,01

5	ABD	32.224	24.753	22.769	26.981	24.205	27.979	6,24
6	İtalya	16.302	15.548	17.462	18.959	18.886	19.803	4,87
7	Endonezya	42.912	28.466	23.984	15.476	10.527	14.249	2,71
8	Vietnam	5.415	7.695	8.213	8.787	8.593	6.821	2,21
9	Bulgaristan	2.582	2.370	2.936	7.709	8.307	7.902	2,14
10	Japonya	4.708	5.646	8.581	9.067	8.173	8.019	2,11
	Dünya	287.470	292.534	376.626	357.551	388.133	343.414	100

1.3.4.4 Çözümlü Örme Kumaş

Çözümlü örme kumaş dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 3,4 milyar USD'nin üzerindedir. 2019 yılı çözümlü örme kumaş ihracatı, toplam tekstil ürünleri ihracatından %1,07 pay almaktadır.

Tablo 83 Dünya Çözümlü Örme Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6005	Çözümlü örgü diğer mensucat	3.788.858	3.644.512	3.627.334	3.719.019	3.495.946	3.122.357	100,00
Çözümlü Örme Kumaş Ürünleri			3.788.858	3.644.512	3.627.334	3.719.019	3.495.946	3.122.357	100

2020 yılında Çözümlü Örme Kumaş ihracatı, 3,1 milyar USD'ye gerilemiştir. Bir önceki 3,5 milyar USD seviyesine kıyasla ihracat hacminde %10,7'lik bir daralmaya karşılık gelmektedir.

Çözümlü örgü kumaş ihracatında 2019 yılı verilerine göre ilk sırayı %31,85'lik payı ve 1,1 milyar USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %10,87 payı ve 380,1 milyon USD ihracatı ile Güney Kore; %7,50 payı ve 262,2 milyon USD ihracatı ile Almanya takip etmektedir. 2020 yılında ihracat %10,5 gerileyerek 3,1 milyar USD olmuştur.

Türkiye'nin 2019 yılındaki çözümlü örgü kumaş ihracatı bir önceki yıla göre %24,67 oranında gerileyerek 143,1 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, %4,09 pay ile yedinci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %78,01 seviyesindedir.

Tablo 84 Çözümlü Örme Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	1.069.833	963.943	998.281	1.143.781	1.113.497	1.029.046	31,85
2	G. Kore	453.622	437.471	422.511	423.612	380.160	304.322	10,87
3	Almanya	336.827	346.706	361.988	299.160	262.291	217.945	7,50
4	ABD	244.609	197.980	171.527	187.084	195.736	179.136	5,60
5	Japonya	130.601	146.349	151.564	168.369	176.960	145.786	5,06
6	İtalya	149.746	152.574	161.625	150.642	144.208	160.319	4,13
7	Türkiye	184.035	195.678	193.015	190.035	143.149	101.359	4,09
8	Tayvan	174.344	172.830	185.359	148.867	118.967	95.707	3,40
9	İsrail	106.579	102.155	103.494	112.987	112.975	118.553	3,23
10	Hong Kong	161.826	138.460	93.767	93.153	79.339	60.564	2,27
	Dünya	3.788.858	3.644.512	3.627.334	3.719.019	3.495.946	3.128.889	100

Çözümlü örme kumaş ithalatında ilk sırada %15,25'lik payı ve 443,2 milyon USD'yi aşan ithalatı ile Vietnam; ikinci sırada ise %9,69'luk payı ve 281,4 milyon USD ithalatı ile ABD yer almaktadır. Onu 187,6 milyon USD ithalatı ve %6,46'lık payı ile Çin izlemektedir.

2019 yıl sonu itibarı ile 2,9 milyar USD'nin üzerinde küresel çözümlü örme kumaş ithalatı gerçekleşmiştir. Türkiye'nin çözümlü örme kumaş ithalatı bir önceki yıla göre %30,79 oranında gerileyerek 78,5 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %2,70'lik pazar payı ile onuncu sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin

dünya ithalatından aldığı pay %55,59'a ulaşmaktadır. 2020 yılında ithalat toplamı, %9,85 azalarak 2,6 milyar USD'ye gerilmiştir.

Tablo 85 Çözgülü Örme Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Vietnam	440.677	438.448	460.442	428.945	443.229	396.318	15,25
2	ABD	309.361	303.161	283.711	308.763	281.494	265.892	9,69
3	Çin	217.314	227.703	232.623	226.169	187.621	136.057	6,46
4	Endonezya	135.327	153.790	168.630	161.284	155.262	113.751	5,34
5	Almanya	121.428	123.163	128.554	121.021	114.121	116.991	3,93
6	Hindistan	151.842	138.505	94.919	105.725	98.703	86.391	3,40
7	Meksika	148.586	139.040	119.264	110.150	94.124	60995	3,24
8	İtalya	99.113	107.662	110.149	96.804	82.386	70.567	2,84
9	Hong Kong	163.608	123.916	91.146	83.092	80.023	70.298	2,75
10	Türkiye	71.525	121.520	146.904	113.436	78.511	396.318	2,70
	Dünya	2.982.857	3.111.339	3.111.277	3.051.959	2.905.828	2.619.118	100

1.3.4.5 Diğer Örme Kumaş

Diğer örme kumaştaki dünya ihracat değeri, 2019 yıl sonu itibari ile 18,7 milyar USD'nin üzerindedir.

2019 yılında diğer örme veya kroşe mensucat ihracatının toplam tekstil ürünleri ihracatı içerisindeki payı %5,75 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 86 Dünya Diğer Örme Kumaş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6006 Diğer örme veya kroşe mensucat	16.964.233	16.771.568	18.255.591	19.229.566	18.796.418	15.827.117	100,00
	Diğer Örme Kumaş Ürünleri	16.964.233	16.771.568	18.255.591	19.229.566	18.796.418	15.827.117	100

2020 yılında Diğer Örme Kumaş ihracatı da önemli bir gerileme yaşamış ve %15,8 azalarak 15,8 milyar USD'ye inmiştir.

Diğer örme kumaş ihracatında ilk sırada %52,06 payı ve 9,7 milyar USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. Tayvan %7,45 payı ve 1,3 milyar USD ihracatı ile ikinci sırada; Güney Kore ise %6,19 payı ve 1,1 milyar USD ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye, 859 milyon USD ihracatı ile beşinci sırada bulunmaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %86,23 düzeyindedir.

Tablo 87 Diğer Örme Kumaş İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	7.927.111	7.926.812	9.030.983	9.659.667	9.785.852	7.908.366	52,06
2	Tayvan	1.704.709	1.576.428	1.556.483	1.535.942	1.399.647	1.050.060	7,45
3	G. Kore	1.463.487	1.473.784	1.417.179	1.354.507	1.164.242	969.408	6,19
4	Hong Kong	1.316.088	1.121.581	1.237.734	1.259.699	994.448	709.218	5,29
5	Türkiye	793.530	806.833	828.263	824.533	859.054	860.761	4,57
6	Vietnam	307.487	386.301	535.265	714.852	811.676	799.204	4,32
7	ABD	395.664	380.951	367.928	374.235	347.338	277.316	1,85
8	İtalya	403.833	373.704	358.568	350.920	296.267	249.058	1,58
9	Hindistan	174.885	190.289	232.841	304.504	290.197	317.908	1,54
10	Tayland	185.545	195.582	222.199	252.457	259.689	245.440	1,38
	Dünya	16.964.233	16.771.568	18.255.591	19.229.566	18.796.418	15.869.942	100

2019 yılında dünya diğer örme kumaş ithalatı, %0,28 oranında artarak 15,1 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Küresel diğer örme kumaş ithalatında ilk sırada %22,98 payı ile Vietnam yer almaktadır. Kamboçya %7,80 payı ve 1,1 milyar USD ithalatı ile ikinci sırada, Hong Kong ise %5,50 payı ve 833,6 milyon USD ile üçüncü sırada bulunmaktadır. 2020 yılında ithalat toplamı %7,1 gerileyerek 14 milyar USD olarak kaydedilmiştir.

Diğer örme kumaş ithalatında Türkiye %0,64 payı ve 97,4 milyon USD ithalat değeri ile yirmi dokuzuncu sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %61,23 seviyesindedir.

Tablo 88 Diğer Örme Kumaş İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Vietnam	2.180.918	2.353.946	2.644.890	3.205.682	3.485.353	3.263.059	22,98
2	Kamboçya	1.021.833	1.060.356	1.161.637	1.209.034	1.182.514	1.430.850	7,80
3	Hong Kong	1.085.352	969.777	1.043.713	1.036.500	833.660	639.962	5,50
4	Endonezya	598.717	602.637	664.292	757.645	796.225	695.620	5,25
5	Çin	953.486	852.886	826.920	817.348	662.170	614.784	4,37
6	Bangladeş	309.009	521.325	598.975	676.512	653.403	472.207	4,31
7	Ürdün	330.141	335.290	317.247	391.935	508.899	391.669	3,36
8	Nikaragua	3.205	319.705	354.978	414.720	395.570	426.741	2,61
9	Sri Lanka	550.275	602.114	612.591	397.138	391.581	369.841	2,58
10	ABD	437.364	447.680	428.230	445.956	375.938	343.444	2,48
	Dünya	12.683.655	13.205.721	14.009.700	15.122.070	15.164.521	14.083.667	100

1.4 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeler

58.09 pozisyonu hariç olmak üzere, 58. Fasıl, mamul oldukları dokumaya elverişli maddeler dikkate alınmaksızın sınıflandırılan çeşitli dokuma mamullerini içine almaktadır. Bu ürünlerden bazıları, XI. Bölümün Genel Açıklamaları II. kısmında belirtilen "hazır eşya"dan sayılmadıkları takdirde bu Fasılda yer almakta, diğerleri ise "hazır eşya" olsun olmasın, bu Fasıla dahil bulunmaktadır.

Şurası kayda değer ki, 59. Fasılın not hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 58.03 pozisyonunda yer alan gaz mensucat, 58.06 pozisyonunda yer alan kordelalar, 58.08 pozisyonunda yer alan parçalar halinde şeritçi ve kaytancı eşyası ve kordonlar emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş iseler 58. Fasıl haricindedir. (genellikle 39, 40 veya 59. Fasıllar). Oysa bu Fasılda yer alan eşyalar aynı işlemlere tabi tutulduğunda 39 veya 40. Fasılda yer alan ürünlerin karakterlerini taşımamak kaydıyla bu Fasılda sınıflandırılır.

58.01 Dokunmuş kadife, pelüş ve tırtıl mensucat: *Dokunmuş kadife ve pelüş mensucat*, en az üç seri iplikten oluşur; bunlar zemini teşkil eden gergin vaziyetteki atkı ipliği ve çözgü ipliği serisi ile kadife ve pelüş kısmını teşkil eden çözgü veya atkı iplikleri serisidir. Kadife ve pelüş (hav) kısmı yüzeyin tamamında veya bir kısmında tuftelerden veya buklelerden meydana gelmiştir. Kadife ve pelüş genellikle sadece tek bir yüzeyde, fakat bazen her iki tarafta da olur. Çözgü iplikli mensucat (kadife, pelüş, moket, vb.), çözgü ipliğinin çözgü ipliğiyle aynı yönde ilave edilmiş olan tellerin üzerine çıkarılması ile elde edilebilir. Bu suretle meydana gelen bukleler ya dokuma sırasında ya da müteakiben kesilir veya nadiren bukleleri veya kadife veya pelüşleri meydana getirir veya bukleli yahut kesilmemiş kadife, pelüş mensucatı meydana getirmek üzere olduğu gibi bırakılır. Kesilmiş çözgü iplikli tüfte veya bukleler zemin dokumasına atkı iplikleri vasıtasıyla tespit edilmiş bulunmaktadır. Çözgü iplikli kadife ve pelüşler aynı zamanda, bukle veya tufteleri meydana getiren çözgü ipliği serisi müşterek olan yani birinden diğerine geçen iki mensucatın yüz yüze olarak birlikte dokunması suretiyle de elde edilmekte ve dokumayı müteakip çözgü ipliği serisi ortalarından kesilmek

suretiyle aynı anda kadife veya pelüş halini almış iki mensucat meydana gelmiş bulunmaktadır. Kadife kısmı gevşek atkı iplikleri serisi ile meydana getirilen kesilmiş kadife ve pelüşler, atkı iplikleri serisi çözgü ipliklerinden birinin altında geçtikten sonra iki veya daha fazla çözgü ipliğinin üzerinden geçen ve bu şekilde devam etmek suretiyle meydana gelen dokumalardır. Dokumanın ardından, atkı iplikleri çözgü ipliklerinin üzerinden kaydırılan kısımlarından kesilerek uçları kaldırılmakta ve bu suretle kadifeli yüz meydana gelmektedir. Kesme işlemi dokuma sırasında çözgü ipliklerine paralel olarak tezgâha yerleştirilen teller vasıtasıyla da yapılmaktadır. Bu suretle kadife yüzü meydana getiren iplik sapları zemin dokumasına bu dokumanın çözgü iplikleriyle tespit edilmiş olur. Henüz kafesleri (çözgü ipliğinin dokunmaması nedeniyle oluşan atlamalar) kesilmemiş, yüzlerinde hav bulunmayan yukarda izah olunduğu şekilde çözgü ipliklerinin üzerinden kaydırılan kısımları kesilerek uçları kaldırılmamış atkı iplikli kadife ve pelüşlerde bu pozisyonda yer alır. *Tırtıl mensucat* 57.02 pozisyonunda yer alan tırtıl iplikli halılara çok benzemekte ve havlı olan yüzü (genellikle her iki yüzü) tırtıllı halılarda olduğu gibi tırtıllı iplikler ile üretilmektedir. Bunlar genellikle zeminin dokunması sırasında ilave atkı ipliği olarak kullanılan tırtıllı ipliklerle veya çeşitli renk veya boydaki tırtıllı ipliklerin dokuma anında çözgü istikametinde araya sokulması suretiyle elde edilmektedir.

Kadife, pelüş ve tırtıl mensucat imalinde kullanılan dokumaya elverişli maddeler çok çeşitlidir; fakat kadife ve pelüş mensucatta en çok ipek, yün, ince hayvan kılı, pamuk ile sentetik ve suni lifler kullanılmaktadır. Bu pozisyonda yer alan mensucatin yüzleri düz, yollu veya desenli(fasone) olabileceği gibi imalattan sonra üzerine kabartma yapılmış da olabilir. Desenli olan havlı mensucat, yüzünün sadece bir kısmı havla sıvanmış veya yüzünün bir kısmı kesilmiş veya bukle yapılmış (cisele kadifeleri), böylece çok çeşitli desenler ortaya çıkmış olanları kapsar. Kürk taklidi dokunmuş havlı kumaşlar (örneğin, astragan, Caracul (Karagül) veya Leopar derileri) burada tasnif edilmekte, ancak tüylerin dikme veya yapıştırma gibi yöntemlerle imal edildiği taklit kürkler bu pozisyon dışında kalmaktadır (43.04 pozisyonu). Bu pozisyona dahil mensucatin çoğu 57.02 pozisyonunda yer alan halılar gibi aynı tarzda imal edilmiş olmakla beraber, bunların, yere serilmeye mahsus olmayıp bilhassa mefruşat veya giyim eşyası imalinde kullanılmaları, daha ince malzemelerden imal edilmiş bulunmaları ve zemin mensucatlarının çok daha yumuşak olmasıyla kolayca ayırt edilebilir.

58.02 Havlu nevi bukleli mensucat ve tüfte edilmiş mensucat: Bu pozisyonda yer alan mensucat genellikle havlu, bornoz, havlu elbise, banyo için kese, vb. imalinde kullanılan çeşitten olan havlı mensucat olup gergin vaziyetteki atkı iplikleriyle biri gergin ve diğeri gevşek vaziyette bulunan ve gevşek halde olanı dokumanın yüzünde bukleler meydana getiren iki seri çözgü ipliğinden oluşur. Mensucattaki iki çeşit çözgü ipliğinin oranı farklı olabilir. Fakat genellikle bukleli (havlı) yüzeyinin çözgü iplikleri sayısı kadar zemin çözgü iplikleri bulunur. Bukleler genellikle mensucatin her iki yüzünde ve bazen de yalnız bir yüzünde olur ve genellikle bükülmüş gibi görünür ve bunlar bazen kesilmiş olabilir. Mensucatin yüzünü düz olarak tamamen kaplamış halde bulunabileceği gibi, şerit, kare, baklava biçimi ve daha karmaşık motif veya desenler meydana getirmiş halde de olabilir. Bunun yanı sıra sadece bir yüzeyi havlı olup bütün buklelerin kesildiği mensucat bu pozisyon dışında kalır. (58.01 pozisyonu).

Bu mensucat, iğneler ve kancalar yoluyla, bukleler veya iğneler ve kancalar bir kesme aracıyla birlikteyse kesilmiş havlı tufteler oluşturmak amacıyla dokumaya elverişli ipliği önceden var olan bir mensucat zemin (dokunmuş, örülmüş veya tığ işi yapılmış, keçe, dokunmamış vb.) içine ilave edilerek üretilen mensucattır. Bu pozisyondaki ürünler, 57.03 pozisyonunda yer alan tüfte edilmiş halılardan ve yer kaplamalarından, bunları yer kaplaması olarak kullanılmaya elverişsiz hale getiren örneğin, sertlik, kalınlık ve dayanıklılıklarının olmayışı nedeniyle kolaylıkla ayırt edilebilirler. Bu mensucat, arka uzunluğu boyunca devamlı dikiş görünümüne sahip dikiş sıraları nitelikleriyle, mensucatin arkasında zincir dikiş sıraları olan 60.01 pozisyonundaki havlı mensucattan ayırt edilebilir.

58.03 Gaz mensucat, bazen "tül dokuma" olarak da bilinir. Düz gaz mensucatta, büküm iplikleri, her bir sabit ipliğin sırayla sağından ve solundan, her seferinde atkı ipliğinin üzerinden geçerek; fakat sabit ipliklerin altında kesişerek ilerler. Sabit çözgü iplikleri atkı ipliklerinin daima bir tarafında bulunur ve bu suretle birbirine geçmiş vaziyette olmayıp, ancak büküm iplikleri vasıtasıyla bağlanır. Gaz mensucatin diğer çeşitleri, büküm ipliklerinin birbirlerini çaprazlamaları (kroşe denilen gazlar ve "Marly" diye anılan gaz mensucat) veya büküm ipliği ve sabit ipliğin üzerinde meydana getirdiği buklelerin içinden iki veya daha fazla atkı ipliğinin geçirilmesi suretiyle yahut bir büküm ipliği için birkaç sabit iplik veya bir sabit ipliğe karşılık birkaç dolama ipliği kullanmak suretiyle ve aksi şekilde elde edilir. Şunlar da bu pozisyonda yer alır:

(1) Gaz zemine desen verme maksadıyla, dokuma sırasında nakış ipliği denilen ayrı bir iplik ilavesi suretiyle imal olunan nakışlı gaz mensucat.

(2) Oranları ne olursa gaz kısımları ve herhangi başka bir örgüyle dokunmuş kısımları ihtiva eden mensucat. Bu türlü mensucat genellikle kübik desenler, çözgü iplikleri boyunca şeritler veya diğer desenler gösterir.

Gaz mensucat, genellikle gevşek olarak dokunmuştur ve dolayısıyla hafif olup, özellikle perdelik olarak kullanılmaktadır. Bunların bazı çeşitleri çözgü istikametinde dar şeritler halinde kesilmek suretiyle tırtıl iplikler elde edilmesinde kullanılır. Çeşitli tiplerdeki gaz mensucat görünüş bakımından birbirinden çok farklı olduğu gibi, dokunuşları sırasında meydana gelen desenler de çok çeşitlidir. Bu nedenle, gaz mensucatu 50 ila 55. Fasıllarda yer alan nakışlı veya diğer mensucatla ve bu Fasılda yer alan işlemeler, el veya makine dantelleri tüller ve diğer ağ mensucat ile karıştırmamalıdır. Genellikle gaz bezi ismi verilen, gevşek olarak dokunmuş ve bez ayağı örgülü düz mensucat bu pozisyona dahil değildir. Başlıca sargı ve pansuman bezi olarak kullanılan bu mensucat, tıbbi, cerrahi, dişçilik veya veterinerlik amaçları için perakende satış için ambalajlanmış veya ilaç emdirilmiş iseler 30.05 pozisyonunda, diğer hallerde ise 50 ila 55. Fasıllarda yer alır.

58.04 Tüller ve diğer ağ mensucat (dokunmuş, örme veya kroşe mensucat hariç), parça, şerit veya motif halinde dantel, evde kullanılmaya mahsus perdeler, yatak örtüleri veya ev mefruşatı, peçe ve duvaklar, kadın giyim eşyası, nakış eşyası imalinde kullanılır. Bunlar genellikle ipekten, dokumaya elverişli suni ve sentetik liflerden, pamuk veya ketenden yapılır.

(A) *Tüller ve diğer tül mensucat:* Tüller çözgü iplikleriyle, bunların etrafında dolanarak dokuma eninin bir kenarından diğer kenarına diyagonal bir şekilde giden atkı ipliklerinden meydana gelmiş olup, atkı ipliklerinin yarısı bir yönde ve diğer yarısı ise aksi yönde hareket etmek suretiyle çözgü iplikleriyle birlikte açık ağ gözleri meydana getirir. Bu gözler, düzgün altıgen, kare veya baklava biçiminde ("Neuville" denilen tipteki tüller) olabilir. Gözleri altıgen biçimli olan ve "mechlin" denilen tipteki bir diğer tül çeşidi de çözgü iplikleriyle bu ipliklerden yalnız ikisi arasında uzunlamasına olarak dolanıp giden bobin ipliği sisteminden meydana gelir.

(B) *Bobino tüller:* Üç dizi iplikten oluşan özel tüllerdir: Basit tüllerde olduğu gibi birbirine paralel, düz çözgü iplikleri, sırayla düz çözgü iplikleri boyunca devam eden ve geçici olarak bunlardan ayrı olarak, başka bir düz ipliğe (genellikle yanındakine) geçen ve böylece yamuk veya diğer biçimlerdeki boşluklar arasına serpiştirilmiş üçgen gözler üreten desen iplikleri (deseni oluşturdukları için böyle adlandırılırlar) ile düz iplik etrafında büküm yapan ve desen ipliklerini buna bağlayan büküm iplikleri. Desendeki opak kısımlar, bu üçgen gözlerin birlikte sıkı bir şekilde gruplandırılmasıyla üretilir.

(C) *Ağ mensucat:* Ağ mensucat üç seri iplikten meydana gelir: birbirine paralel çözgü iplikleri, göz (ağ) iplikleri ve bağlama iplikleri (file ağ gibi). Her bir göz ipliği, sırayla değişik iplikler boyunca

bunların birinden diğerine geçerek kare şeklinde gözler oluştururlar. Bağlama iplikleri, belli yerlerde göz ipliklerini çözgü ipliklerine bağlayarak mensucatı bir arada tutar.

(D) *Düğümlü ağ mensucat*: Düğümlü ağ mensucat kare veya baklava biçiminde açık ve muntazam gözleri içeren ve gözlerin şeklini koruması amacıyla iplikleri köşe yerlerinde düğümlenmiş halde olan ağ mensucattır. Bunlar el veya makine ile yapılır.

Danteller genellikle aynı şekil ve büyüklükte olan ve belirgin bir örgü zemin oluşturan gözlerle veya dekoratif bir görünüş veren süsleyici bağlarla (nakış bağı) birleştirilen ipliklerin birbirine geçirilmesiyle oluşturulan desenleri olan (az veya çok girift) süsleyici veya dekoratif örgü mensucattır. Dantellerin desen unsurları ve gözler ile süsleyici bağların zemini aynı anda yapılır; fakat bazen desen unsurları ayrı parçalar halinde yapılır ve sonra birleştirilir.

Dantellerin mümeyyiz vasıfları desenlerin mevcut bir zemin üzerinde yapılmamış olmalarıdır. Bu nedenle, bir tül veya ağ mensucatın gözlerinin doldurulması veya işlenmesi suretiyle elde edilen ve hatta bazen dantel diye anılan eşya (örn: file dantel gibi) ile mevcut bir zemin dokuması üzerine dikişle aplikasyonlar yapılmak suretiyle elde edilen eşya (zemin dokuması sonradan kısmen veya tamamen çıkarılmış olsun olmasın) bu pozisyon anlamındaki dantel tabirinin kapsamı dışında kalır. Bu tür eşya işleme olarak ve aynı zamanda üzerine daha sonra işleme yapılmış gerçek dantel ve dikişle aplikasyon yapılmış olan üstü dantel kaplı olarak 58.10 pozisyonuna dahil olur.

Bundan başka, makine veya elde örülmek suretiyle imal olunan her nevi ajurlu örme eşya bu pozisyon haricindedir (Fasıl 60); bunlar genellikle özellikle düz kısımlarda bulunan örgü ilmeğinin niteliğinden anlaşılır. Tül, gaz ve diğer gevşek dokunmuş mensucatın aksine olarak, danteller ayrı çözgü ve atkı ipliklerini içermeyip, genellikle tek bir iplikle meydana gelmekte ve birden fazla iplik kullanıldığı zaman dahi hep aynı işi görmektedir. Danteller el ile veya makinede yapılmış olabilir.

Elde yapılmış dantellerin başlıcaları şunlardır:

(A) *İğne işi danteller*: Bu nevi danteller, deseni içeren kâğıt veya parşömen tabakası üzerinde iğne ile yapılır. Dantel örgü desen çizgilerini takip eder ve fakat kâğıt veya parşömen tabakasını delmeyip üzerinde kalır. Çerçeve iplikler, örneğin dantelin başlangıç kısmını oluşturan iplikler, işi kolaylaştırmak amacıyla geçici olarak çapraz örgü ile kâğıt veya parşömen tabakasına tutturulur. İğne işi danteller arasında Alençon, Argentan ve Venedik vb. tipleri belirtilebilir.

(B) *Bobino danteller* (yastık işi dantel): Bu tür danteller bobinlere (iğlere) sarılı birçok ipliğin dantel modelini içeren yastık veya karo bir mesnet üzerine örülmesi suretiyle elde edilir. Modelin bazı yerlerine işi kolaylaştırmak amacıyla toplu iğneler batırılır. Yastık işi veya karo danteller arasında Valenciennes, Chantilly, Malines, Bruges, Duchesse ve Puy vb. tipi danteller belirtilebilir.

(C) *Tığ işi danteller*: (örn; İrlanda işi danteller olarak bilinenler gibi) Tığ işi danteller, yukarda sözü edilen dantel türlerinden farklı olarak, bir desen veya bir mesnet üzerine konulmak suretiyle değil, bir tığ ile doğrudan doğruya elde yapılmaktadır.

(D) *Diğer çeşitli danteller*: Az çok yukarda izah edilen dantelalara benzemekte olan bu danteller arasında aşağıdakiler belirtilebilir;

(1) *Tenerif (teneriffe) danteller*, iğne işi dantele benzer biçimde yapılır.

(2) *Kaytan şeritli danteller*, bazı kısımları kaytan şerit kullanılmak suretiyle yapılan iğne işi danteller olup, yastık üzerinde veya makine ile imal olunur.

(3) *Mekik oyası danteller*, tığ işi dantellere benzerler, fakat desenlerinin yuvarlak oluşu ve ilmeklerinin mekikle yapılmış olması bakımından onlardan ayrılır.

(4) Makrame (macramé), dizi halinde ipliklerin çeşitli tarzda bir ana ipliğe dik bir şekilde düğümlemesi suretiyle elde edilen kaba dantellerdir.

Makine dantelleri, genel görünüşleri bakımından el işi dantellere benzemekle birlikte, yastık işi denilen bobino dantelleri hariç olmak üzere, ipliklerin birbirine geçme tarzı oldukça farklıdır ve el işi dantellerden desenlerin daha yeknesak oluşlarıyla ayrılır.

El veya makine işi danteller;

(i) Parçalar halinde veya herhangi bir uzunlukta şerit halinde veya

(ii) Motifler halinde yani birbirleriyle birleştirilmek veya gece kıyafetleri, bluz, diğer giyim eşyası, mendil, masa örtüleri ve diğer mefruşat eşyası gibi eşyaların üzerine applike yapılmak amacıyla çeşitli parçalar halinde iseler burada sınıflandırılırlar.

Bu ürünler, dantel imal edenler tarafından ister doğrudan doğruya tek parça halinde imal edilmiş olsun, ister daha büyük parçalardan kesilmiş veya çeşitli dantel parçalarının birleştirilmesi suretiyle elde edilmiş halde bulunsun bu pozisyonda yer alır.

58.05 El ile dokunmuş duvar halıları (Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais vb.) ile iğne işlemesi duvar halıları, bir zemin üzerine(genellikle kanaviçe bezi) el ile dokunmuş veya iğne işlemesi yapılarak elde edilmiş olan duvar halılarını içine almaktadır. Bunların esas niteliklerini genellikle ressam tablolarını andıran tam veya tek halde olan desenleri içeren panolar şeklinde olmaları, oluşturur. El ile dokunmuş duvar halıları, dokuma tezgâhı üzerinde gergin vaziyette tertiplenmiş çözü ipliklerinin aralarından çeşitli renkte atkı ipliklerinin geçirilerek desenler meydana getirmesi suretiyle elde edilir. Böylece, atkı iplikleri bir taraftan desen oluştururken çözü ipliklerini kapatmakta ve bir taraftan da dokunmuş mensucatı meydana getirmektedir.

El ile dokunmuş duvar halılarında çeşitli renkteki atkı iplikleri normal mensucattaki atkı ipliklerinin aksine olarak, oluşturacakları desene yetecek uzunlukta olmaz ve bu nedenle genellikle halının genişliği boyunca devam etmez. Çözü ipliklerinin her sırasında farklı renkteki çözü iplikleri birbirinin ardından atkı ipliklerini kaplar. Desenlerin arka yüzünde çözü ipliklerinin tüylü uç kısımları görülür. Bu dokuma yönteminde atkıda meydana gelen dokunmamış boşluklar dikişlerle giderilir. Bu çeşit duvar halıları arasında Goblen (Gobelins), Flandr (flandres), Aubusson ve Beauvais denilen tiplerdeki halılar belirtilebilir.

El ile dokunmuş duvar halılarını taklit amacıyla makinede (jakard makinelerinde veya benzeri dokuma tezgâhlarında) imal olunan duvar halıları çözü ve atkılı normal mensucattan ibaret bulunmakta ve bunların renkli atkı iplikleri el ile dokunmuş duvar halılarının aksine olarak, dokumanın enini bir baştan bir başa kat etmektedir. Bu nedenle, bu cins duvar halıları, hale göre hazır eşya veya dokunmuş mensucat olarak ilgili pozisyonlarda sınıflandırılır.

İğne işi duvar halılarının (aynı zamanda iğne işlemeli duvar halıları da denilir) mümeyyiz vasfını; bunların genellikle kare şeklindeki küçük gözleri bulunan kanaviçe bezinden (kanava) bir zemin üzerinde yapılması ve bu gözlerin istenilen deseni oluşturacak şekilde çok çeşitli renkte iplikler kullanılarak iğne ile doldurulması, teşkil eder. İğne işi duvar halılar, bazen iğne işi ile fazlaca işlenmiş olabilmekte ve bunlar işlemelerden sayılmayıp bu pozisyonda yer almaktadırlar. Bu pozisyon, 58.10 pozisyonundaki işlemelerin çoğundan farklı olarak zemini oluşturan (genellikle kanaviçe bezi)) mensucatin tamamı (bordürlerin yanı, kenar teşkil eden kısımlar hariç) iğne ile yapılır. İğne işi duvar halılarında kullanılan iğne işi türleri, işleme tarzına göre çeşitli isimlerle anılır. Örneğin; küçük nokta iğne işi, büyük nokta iğne işi, kanaviçe, çifte kanaviçe, goblen tarzı iğne işi vb.

El ile dokunmuş duvar halılarıyla iğne işi duvar halıları, döşeme amacıyla duvar, mobilya vb. kaplanmasında kullanılmakta olup, genellikle ipek, yün, sentetik ve suni lifler ve hatta metaleze ipliklerden yapılmaktadır. Bunlar, kıvrılmış, kenarları bastırılmış veya pervazlanmış ise bu pozisyonda yer alır. Bununla birlikte, bu türlü halılardan yapılan eşya (kadın el çantaları, yastık ve minderler, terlikler vb.) kuşkusuz bu pozisyon haricindedir.

58.06 Kordelalar, paralel hale getirilip 'yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler). *Kordelalar:* (1) Her iki tarafı da kumaş kenarlı olmak şartıyla ve genişliği 30 cm'yi geçmeyen şerit halindeki atkılı ve çözgülü mensucat (düz veya boru şeklinde dokunmuş). Bu kordelalar özel kordela dokuma tezgâhlarında ve genellikle birkaçı aynı anda olarak dokunur. Bazı durumlarda kordelaların bir veya iki kenarı dalgalı şekilde dokunmuş halde olur. (2) Çözgü ve atkılı mensucatin geniş parçalarından uzunluğuna veya enine kesilmesi (veya yarılanması) suretiyle elde edilen ve genişliği 30 cm'yi geçmeyen şeritler (her iki kenarı sahte veya bir kenarı normal dokunmuş, diğer kenarı sahte olmak şartıyla). Sahte kenarlar, kesilen (veya yarılan) yerdeki çözgü atkı ipliklerinin çözülüp dağılmasını önleme amacına yönelik olup, mensucatin kesilmesinden önce ve dokuma sırasında kesim yerlerine bir sıra gaz armürü yapılması veya şerit kenarlarının yapıştırılması veya kesim yerlerinin basit bir şekilde bastırılması ya da dokumaya elverişli sentetik veya suni liflerden mamul bazı kordelalarda olduğu gibi kesim yerlerindeki iplik uçlarının birbirine termik işlem ile eriterek kaynatılması suretiyle elde edilebilir. Sahte kenarlar mensucatin şeritler halinde kesilme işleminden önce bu şeritlerin kenarlarının çözülüp dağılmasını önleyecek şekilde de oluşturulabilir. Bu durumda kordela ile sahte kenarlar arasında sınır tayininin açık olmasına gerek yoktur. Enli mensucattan kesilmek suretiyle elde edilen ve fakat yanlarında hakiki veya sahte kenar bulunmayan çeşitler bu pozisyona dahil olmayıp, sıradan mensucat olarak sınıflandırılır (kenarları katlı biyeler hakkında aşağıdaki 4. paragrafa bakınız). (3) Yassılaştırılmış haldeki genişliği 30 cm'yi geçmeyen dikişsiz boru şeklinde dokunmuş çözgülü ve atkılı mensucatlardır. Ancak, kenarları birbirine dikiş, yapıştırma veya başka usullerle birleştirilmek suretiyle boru şekline sokulmuş mensucat bu pozisyon haricindedir. (4) Çapraz biyeler. Bunlar çözgülü ve atkılı mensucattan çaprazlama şekilde kesilmiş olan ve katlanmamış haldeki genişliği 30 cm'yi geçmeyen biyeler olup, enli mensucattan kesilmek suretiyle elde edilmekte ve kenarlarında hakiki veya sahte kenar bulunmamaktadır. Yukarıda bahsedilen ürünler dokuma kurdele karakteristiğine sahip olan bazı kolonlar gibi kurdeleler ve dokuma şeritlerini de kapsar.

Kordelalar özellikle ipekten, yünden, pamuktan ve sentetik veya suni liflerden (elastik veya kauçuk iplikler içersin içermesin) imal edilmekte olup, iç çamaşırlarında, kadınlara ait giyim eşyasında, şapka ve fantezi yakalarda, kolye ve madalya kordelalarında, dekoratif bağlayıcı madde olarak, döşeme işlerinde vb. kullanılmaktadır. Bu pozisyon aynı zamanda, giyim eşyasında, döşemecilikte ve benzeri işlerde kullanılan türden olması şartıyla üzerine metal ip sarılmış kordelaları da kapsar (Fasılın 7 nolu Notuna bakınız). Bu pozisyonda sınıflandırılan kolonlar, dar kordelalardır; dokuma şeritler, kalın ve çok dayanıklı dokumalardır ve genellikle pamuk, keten, kendir veya jütten imal edilmekte eyer ve koşum takımlarında, saraciye eşyasında, emniyet kemeri imalinde, sandalyelerdeki yayların altına destek olarak konan kemer, bel kemeri, giysi kemerleri vb. imalinde kullanılır. Bu pozisyon, jaluziler için kolonları da kapsar. Bunlar düzgün aralıkla dar bantlarla tutturulmuş iki şeritten oluşmuştur. Bunun tamamı tek ve devamlı dokuma işlemiyle (yekpare) elde edilir. Bu pozisyonda yer alan eşya 50 ila 55. Fasıllarda ya da 58.01 pozisyonunda yer alan mensucat (kadifeler) ile genellikle aynı dokuma tarzında dokunur. Bunlar adı geçen Fasıllardaki mensucattan ancak yukarıda 1 ila 4 numaralı paragraflarda belirtilen özellikler bakımından farklıdırlar. Bu pozisyonda yer alan ürünlerin hareli (moiré), kabartmalı, baskılı, vb. olanları da bu pozisyona dahildir.

Boldük: Bu pozisyon genellikle birkaç mm. den 1 cm. ye kadar genişlikte, çözgüden (paralel hale getirilmiş iplikler, monofilamentler veya dokumaya elverişli lifler) oluşan, atkı kullanılmaksızın bir yapıştırıcı vasıtasıyla birleştirilmiş olan dar enli mensucattır da kapsar. Bunlar özellikle paket bağlamada

ve bazıları da şapkacılığa mahsus örgülerde kullanılmaktadır. Bazen bunların üzerinde belirli aralıklarla, kullanıcının ticari adı bulunmaktadır. Bu durum onların bu pozisyonda sınıflandırılmalarını etkilememektedir.

58.07 Dokumaya elverişli maddelerden işlenmemiş etiketler, armalar ve benzeri eşya, şunları içine alır: (A) Dokumaya elverişli maddelerden etiketler (örme olanlar dahil). Bunlar giyim eşyası, yatak çarşafı ve diğer bezler, şilte, çadır, yumuşak oyuncak vb. markalanmasın da kullanılan neviden olan ve bir amaca hizmet eden etiketleri içine almakta olup yazı, motif veya özel işaretleri taşımaktadır. Bunlar arasında imalcilerin ticari unvan veya markalarını ya da ait olduğu eşyanın mamul bulunduğu dokumaya elverişli maddenin cins ve nev'ini (ipek, viskoz ipeğinden (viscose rayon) vb.gösteren ticari etiketler ile özel şahısların (örn; yatılı öğrenciler, askerler vb.) kendilerine ait eşyanın tanınmasını mümkün kılmak amacıyla kullanılan etiketler belirtilebilir. Bu sonuncu neviden olan etiketler bazı şahısların isimlerinin ilk harflerini veya numaralarını ve bazen de sonradan el ile yazılmak üzere çerçeve içine alınmış boş yeri kapsarlar. (B) Bazı dokumaya elverişli maddelerden armalar ve benzeri eşya (örme olanlar dahil). Bu kategori, giyim eşyası, şapka, bere vb. nin dış yüzüne dikilen neviden olan armalar, markalar, işaretler ve benzeri eşyayı kapsar (spor teşekküllerine, askeri birliklere ait işaretler ile yerel veya ulusal armalar, gençlik kuruluşlarının isimlerini taşıyan bantlar, gemicilerin şapkalarına takılan geminin adını gösteren şeritler vb.).

Yukarıda belirtilen eşya, sadece şu şartlarla bu pozisyonda yer alır: (1) Üzerine işleme (nakış) yapılmamış olmalıdır. Bu pozisyonda yer alan eşyanın üzerindeki yazı ve motifler genel olarak dokuma suretiyle (çoğunlukla "nakış" (broché) usulü ile) veya baskı ile elde edilirler. (2) Parça veya şerit halinde olmak (genellikle bu şekillerde olur) veya herhangi bir şekilde münferit halde kesilmiş ve fakat hazır eşya şekline sokulmak üzere başka bir işçiliğe tabi tutulmamış bulunmalıdır. Etiket, marka, arma ve benzeri eşyanın işleme ile elde edilmiş olanları 58.10 pozisyonunda ve kesmeden başka bir işçiliğe tabi tutularak hazır eşya haline getirilmiş olanları bu pozisyona dahil değildir (hale göre 61.17, 62.17 veya 63.07 pozisyonları).

58.08 Parça kordonlar; işleme yapılmamış şeritçi eşyası, vb.süs eşyası (örme veya kroşe hariç); saçaklar, ponponlar vb. eşya.

(A) *Parça Halinde Kordonlar; İşleme Yapılmamış Şeritçi Eşyası (Örme Olanlar Hariç),* kordonlardan başka, şeritçi ve süs eşyası adı altında uzunlamasına birçok ürün de yer almaktadır. Bütün bu eşya, giyim eşyasının (kadın elbiseleri, askeri üniformalar, din adamları elbiseleri, tiyatrocu kostümleri vb.) veya mefruşatın (gemilere ve nakil vasıtalarına ait mefruşat dahil) süslenmesinde kullanılır. Bu grupta yer alan eşya parça halinde bulundukları takdirde burada yer almakta ve tali derecede olmak şartıyla kopça, çengel, bağ deliği, halka vb ile donatılmış olabilir. Bu eşyanın metal pullar, boncuklar ve benzeri teferruatla süslenmiş olanları da burada yer alır. Ancak bunların dikilerek elde edilen applike işler (58.10 pozisyonu) şeklinde olmaması lazımdır.

Burada sınıflandırılan ürünler şunları kapsar:

(1) *Kordonlar (yası veya boru şeklinde).* Bunlar, ipliklerin veya 54. Fasılda yer alan ipliklerin veya monofilamentlerin, şerit ve benzerlerinin diyagonal şekilde birbirine geçirilmesi suretiyle elde edilir. Yassı şeklindeki kordonlarda iplikler bir kenardan diğer kenara diyagonal şekilde zikzak yaparak veya daha karışık bir şekilde gider. Boru şeklindeki kordonlarda ise iplik helezoni bir tarzda hareket eder. Her iki halde de ipliklerin yarısı bir yönde ve yarısı diğer yönde hareket ederek genellikle oldukça basit olan belli bir örneğe göre birbirine geçer. Bazı kordonlarda ilave iplikler ya kenarların takviyesi ya da

belirli bir desen meydana getirmek amacıyla mensucata uzunlamasına geçirilmektedir. Kordonlar, kaytan veya iğ makineleri denilen makinelerde özel olarak imal edilmektedirler. Kordon çeşitleri, kaytan (çizme veya ayakkabı bağları gibi), biye, sutaşı (soutache), süs kordonu, örgü şerit, vb.yi kapsar. Boru şeklindeki kordonların iç kısmında dokumaya elverişli maddelerden bir gövde bulunabilir. Kordonlar, bazı giyim eşyası (dekoratif süs ve biye) ile mefruşata (perde bağı gibi) kenarlık yapılmasında veya onları süslemede, elektrik telleri için kılıf imalinde, bazı ayakkabı yapıştırıcılarında, anorak veya idman giysisi kordonları, kaytan kemer, ropdöşambırlar için kemer kordonu vb.lerin yapımında kullanılır. Yukarıda anılan kordonlar daha gevşek örüldüğü ve daha az sıkı yapıya sahip olduğundan 56.07 pozisyonundaki örülmüş maddelerden farklıdır.

(2) *Milanezler ve benzerleri*: Bunlar, gipe ipliklere benzeyen gipe edilmiş ürünlerdir. Fakat gövdeleri daha kalın olup, iplik demetlerinden veya gipe işlemi sırasında bükülen (fital halindeki) dokumaya elverişli maddelerden meydana gelmiştir. Bunlar genellikle kendileri gipe halde olan ipliklerle gipe edilmek suretiyle elde edilir. Bunlar, uzunlamasına olduklarında ve hazır eşyanın süslenmesinde, ropdöşambr kuşaklarının imalatında, perde çekeceklerinde kullanıldığında burada sınıflandırılırlar.

(3) *Kenarlarına saçak (bukleli veya kesilmiş) dokunmuş kordelalar*: Bu ürünler, bant imaline mahsus tezgâhlarda dokunur ve saçaklar, kenarlardaki mensucat atkı ipliklerinin işlenmesi veya "roketen" (roquetins) denilen ve gergin halde olmayan kalın çözümlü iplikleri vasıtasıyla elde edilir. Birinci durumda atkı ipliği dış taraftaki iki çözümlü ipliği ile kenar yapmayıp onları aşmak suretiyle bir bukle meydana getirir. Bu bukleler atkı ipliklerinin, dokuma tezgâhına çözümlü ipliklerine paralel olarak yerleştirilen iki veya daha fazla ince metal tel etrafından geçirilmesi suretiyle elde edilir ve dokumadan sonra ince metal teller çekilerek çıkarılır. İkinci durumda ise, metal teller vasıtasıyla açıkta tutulan gevşek durumdaki kalın çözümlü iplikleri bazı atkı iplikleri vasıtasıyla kenara belirli aralıklarla dahil olur ve bu suretle bukleleri meydana getirir. Bu işlemlerle elde edilen bukleler, elde edilmek istenilen süse göre sık veya düzenli ya da düzensiz aralıklı olabilir. Bazen bu bukleler kesilmek suretiyle saçaklı kenar meydana getirilir ve daha sonra düğümlenmek veya püskül, ponpon, vb. takılmak suretiyle süslenebilir. Bu kordelalar, genellikle mefruşat ile giyim eşyasına kenar yapılmasında veya bunların süslenmesinde kullanılır.

(4) *Parça halinde diğer şeritçi eşyası*: Bu pozisyon aynı zamanda giyim eşyası ile mefruşat vb. süslenmesinde kullanılmaya elverişli neviden olan uygun uzunluktaki çeşitli birçok dar enli eşyayı içine alır. Bunlar genellikle kordelalardan, kordonlardan veya yukarıda belirtilen diğer eşyadan birinin dikiş veya diğer usuller ile yahut iki veya daha fazlasının süs teşkil edecek şekilde birleştirilmesi suretiyle elde edilir. Bu nevi eşyaya örnek olarak süslenmiş kenar veya kordon veya şeritli kordelalar ve kordonlar; işlemelerden sayılan aplikelerden olmamak şartıyla üzerine boy yönünde olarak yer yer püskül veya benzeri diğer süsler iştirilmiş kordela ve kordonlar belirtilebilir.

(B) *Saçaklar, Ponponlar Ve Benzeri Eşya*: Bu gruba dahil eşya yukarıda (A) kısmında belirtilen eşyanın aksine olarak kendi başlarına ayrı eşya olup, tüm ebat ve şekildeki saçaklar ve mobilyacılıkta kullanılan kordonlar vb.yi kapsar. Örneğin:

(1) *Gövdeler (nüveler)*: Bunlar genellikle ağaçtan veya diğer maddelerden bir gövde üzerine dokunmaya elverişli ipliklerin muntazam bir şekilde sarılması ve bazen iplik uçlarının sarkacak şekilde bırakılması suretiyle elde edilir. Bunlar dantellerle veya küçük saçaklarla süslü olabilir.

(2) *Tekstil ipliklerinden basit demetler*: Bunlar, katlanarak bağlanmış ve uçları püskül halinde serbest bırakılmış bulunan dokumaya elverişli iplik demetlerinden oluşmuştur.

(3) *Zeytin veya ceviz şeklinde gövdeler*: Bu gövdeler ağaçtan, kağıttan ve benzerlerinden olabilir, bunlar dokumaya elverişli maddelerle kaplanırlar. Bunların bazen kayıcı halka gibi kullanılmasını mümkün kılmak amacıyla ortaları delik olabilir.

(4) Ponponlar: Bunlar, orta yerlerinden bir noktada tutturulmuş olan ve her yönde dik duran kısa ipliklerden oluşmuşlardır.

Bütün bu eşya genellikle iliştmeye yarayan ilmeklerle birlikte bulunabilir. Bunlar özellikle mobilyacılıkta ve kısmen de giyim eşyasında kullanılmakta olup, asıl özellikleri her şeyden önce süs oluşlarındadır. Bu pozisyona dahil eşyanın imalinde kullanılan dokumaya elverişli maddeler çok çeşitlidir, bunlar arasında ipek, yün, ince hayvan kılları, pamuk, keten, sentetik ve suni lifler ve metalize iplikler belirtilebilir.

58.09 Metal, metalize ipliklerden mensucat; giyim ve döşemecilik vb. işlerde kullanılan, giyim, döşemecilik ve benzer amaçlarla kullanılmaya uygun türden mensucat olmaları ve herhangi bir yerde ve özellikle bu Fasilın önceki pozisyonlarında belirtilmemiş veya özellikle bu Fasilın önceki pozisyonlarınca kapsanmayan, 56.05 pozisyonundaki metalize ipliklerden ve XIV. veya XV. Bölümde yer alan metal ipliklerden XI. Bölüme ait Genel Açıklama Notunun (I) (C) bölümünde tanımlanan dokunmuş mensucattır. Metal iplikler veya metalize ipliklerin ağırlığının diğer tekstil ipliklerinden daha fazla olması şartıyla metal iplikler veya metalize ipliklerle beraber dokumaya elverişli diğer ipliklerden imal olunan mensucat da burada sınıflandırılır. Metal iplikler veya metalize iplikler, dokumaya elverişli tek bir madde sayılır ve ağırlığının tayininde oluştuğu madeni tel ve şeritlerle diğer dokumaya elverişli ipliklerin toplam ağırlığı dikkate alınır

58.10 Parça, şerit veya motif halinde işlemelertülden, fileden, kadifeden, kurdeleden, örme mensucattan, danteladan veya diğer dokunmuş mensucattan, keçeden veya dokunmamış mensucattan mamul bulunan mevcut bir zemin üzerine süslü bir görünüş meydana getirmek amacıyla işleme iplikleri ile işlenerek elde edilir. İşleme iplikleri genellikle dokumaya elverişli maddelerden olur. Bununla beraber, başka maddelerden (örn; metalden, camdan veya rafyadan) mamul ipliklerle yapılan işlemler de bu pozisyonda yer alır. Zemin dokuması genellikle (işlemeden sonra) tamamlanmış işlemin aksamını teşkil ederek kalır. Fakat bazı hallerde işlemin tamamlanmasından sonra zemin dokuması kimyasal bir usul ile veya kesilmek suretiyle çıkarılır ve geriye sadece işleme kısmı kalır. Bazı işlemler, işleme iplikleriyle değil şerit veya kaytanlarla yapılır. İşlemleri dantellerden ayıran husus, işlemin önceden mevcut bir zemin üzerine yapılmış olmasıdır. Bu nedenle özellikle işlendikten sonra zemini çıkarılmış olan işlemler dantellerle karıştırılmamalıdır. Diğer taraftan üzerinde desenler bulunan ve bu desenler dokuma sırasında nakış iplikleri vasıtasıyla dokunarak elde edilen mensucattır da (plumetis ve diğer nakışlı (broché) mensucat) işlemlerle karıştırmamak lazımdır. İşlemleri bu gibi diğer eşyadan ayıran hususlar bu pozisyona ait Açıklama Notlarında ayrıca belirtilmiş bulunmaktadır. İşlemler el veya makine ile yapılır. El ile yapılan işlemler, nisbeten küçük ebattadır. Buna karşılık makine ile yapılanların uzunluğu büyük çoğunlukla fazladır.

Bu pozisyonda yer alan işlemler başlıca aşağıda yazılı üç grup altında toplanabilir:

(I) Görülebilen Zemini Olmayan İşlemler: Bu nevi işlemler, zemin dokumaları kimyevi bir işlem ile yahut kesilmek suretiyle çıkarılmış ve böylece yalnız desen kısmı kalmış olan işlemlerdir. Bu nedenle bu nevi işlemlerin bilhassa makine işi olanları, 58.04 pozisyonundaki danteller ile karıştırılabilir. Bununla beraber, aşağıdaki noktaların dikkate alınması suretiyle, bunları birbirinden ayırmak mümkündür: (A) Dantelalar devamlı tek bir iplikten veya birbirlerini çaprazlayan iki veya daha fazla sayıda devamlı iplikten yapılır ve her iki yüzü aynı görünüştür. Buna karşılık zemin dokuması çıkarılmış olan makine işi işlemler farklı işlevli yani gördükleri iş ayrı olan iki iplikten oluşmuş bulunmakta olup, biri işlemeyi meydana getiren işleme ipliği ve diğeri işlemin tersinde bulunan mekik ipliğidir. Mekik ipliği genellikle işleme ipliğinden daha incedir. Bu nedenle, işlemin yüzü ile

tersi birbirinden farklı görünüşte olup, yüzü belirli nispette kabarık ve tersi ise düzdür. (B) Zemin dokuması kesilerek çıkarılmış olan işlemelerin kenar kısımlarında genellikle zemin dokumasının tamamen çıkarılmamış olan küçük iplik uçları da bulunur.

(II) *İşlendikten Sonra Zemin Dokumasıyla Birlikte Kalan İşlemeler*: Bu nevi işlemlerde, genellikle işleme ipliği zemin dokumasının tamamını kaplamayıp zeminin üzerinde veya kenarında yer yer desenler halinde görünür. Kullanılan işleme (dikiş) tarzları çeşitlidir: devamlı dikiş, zincir dikiş, iğneardı dikiş veya kilit dikiş, balık sırtı, birit, piko, ilik dikiş, fisto işi, vb. İşlemlerde kural olarak desenlerin tamamı sadece zemin dokumasının yüzünde görülür. İşlemlerin birçok türleri küçük delikleri veya gevşek örgülü kısımları içermekte ve bunlar kesme veya biz vasıtasıyla zemin dokumasını delme suretiyle yahut zemin dokumasından bir kısım çözgü veya atkı ipliklerini veya her ikisini birden çekip çıkarma ile elde edilmekte ve daha sonra zemin dokuması işlenerek tamamlanmaktadır. Bu, işlemeye bir parlaklık ilave eder veya birincil çekicilik bile teşkil edebilir; örnekler, İngiliz işlemesi (broderie anglaise) ve iplik çekme işi işlemlerdir.

Bazı işlemlerde işlenecek desenin daha fazla kabarık olmasını temin amacıyla istenilen desenlerin taslakları evvela dolgu iplikleri ile taslak şekline getirilir veya doldurulur. Makine işi bazı tür işlemler, özellikle saten nakışlı işlemler ve bazı işlemeli muslinler, 50 ila 55. Fasıllarda sınıflandırılan nakışlı muslinler ve diğer nakışlı mensucata (örneğin plumetis) oldukça benzerler. Ancak, imalat yöntemlerinden oluşan şu özellikleri ile ayırt edilebilirler: Nakışlı mensucatta desenler dokuma işlemi sırasında nakış iplikleri tarafından oluşturulduğu için bir desen çubuğunun her bir unsuru zemin kumaşa ait olan ve tamamıyla aynı olan çözgü veya atkı iplikleridir. İşlemlerde ise bunun tersine desen yüzeyde oluşturulmadan önce zemin kumaş dokunmuştur. Zemin mensucat işleme makinesinde bu desenleri elde edebilmek için gerilir, öyle ki zemin mensucatin gerilimi ve konumu makine iğnelerinin işlemlerin ilgili kısımlarına denk gelen parçalarının tamamını zemin kumaşın aynı çözgü veya atkı iplikleri arasına sokmasına yetecek kadar iyi değildir. Bundan başka, iğneler çoğunlukla zemin kumaşın ipliklerini delerler, bu ise nakışlı mensucatta olmaz. Nakışlı mensucati işlemeli mensucattan ayıran bu özelliklerin tespiti, desen kenarlarından başlayarak ipliklerin sökülmesi ile mümkündür.

(III) *Aplikasyonlar*: Bu tür işlemler, aşağıda yazılı maddelerin zemin vazifesini gören dokumaya elverişli maddelerden bir mensucat veya keçe üzerine işleme işi ile veya basit bir dikişle tutturulmasından meydana gelir. (A) Boncuklar, pullar ve benzeri süsleyici aksesuar; bunlar genellikle camdan, jelâtinden, metal veya ağaçtan mamul olup, zemin dokuması üzerine desenler veya serpmeler meydana getirecek şekilde dikilir. (B) Dokumaya elverişli maddelerden veya diğer maddelerden dekoratif motifler. Bu motifler genellikle zemin dokumasından farklı bünyedeki mensucattan (dantel dahil) meydana gelmiş olup, zemin dokumasına dikişle tespit edilir. Bazı durumlarda zemin dokumasının motiflerin altına gelen yerleri kesilerek çıkartılır. (C) Zemin üzerinde desen teşkil eden kordon, tırtıl iplikleri ve diğer şeritçi eşyası ve benzeri süs eşyası, vb.

Tanımlanan işlemlerin bütün çeşitleri aşağıda yazılı şekillerde bulundukları takdirde bu pozisyonda yer alır.

(1) Farklı genişliklerde parça veya şerit halinde. Bunlar, müteakiben yapılan ayırma işlemi ile hazır eşya haline getirilmek amacıyla olsun olmasın, seri halinde aynı desenleri ihtiva edecek şekilde olabilir (örn; giyim eşyasının markalanmasında kullanılan şerit halindeki işlemeli etiketler veya kesilip bebek önlükleri haline getirilmek üzere düzenli aralıklarla işlenmiş parçalar vb.).

(2) Motifler halinde. Bunlar örneğin ayrı parçalar halinde işlemeli desen olup, örnek olarak iç çamaşırlarına, giyim eşyasına veya mefruşat gibi eşyaya işleme unsurları olarak birleştirilme veya aplikasyon yapılmasından başka işleve sahip değildirler. Motifler, her hangi bir şekilde kesilmiş

olabileceği gibi astarlanmış veya diğer şekilde birleştirilmiş olabilirler. Bunlar, armalar, amblemler, göstergeler, baş harfler, rakamlar, yıldızlar, ulusal veya sportif resmi işaretleri kapsar.

58.11 Kapitoneli mensucat (parça halinde), dokumaya elverişli maddelerden parçalar halinde olan ve aşağıda belirtilenleri içeren ürünleri kapsar:

(1) Normalde örme veya dokuma veya dokunmamış mensucattan olan mensucat katından ve dolgu katından (örn; çoğunlukla tülbent (ağ), keçe, selüloz vatka ve dokumaya elverişli liflerden, köpüklü plastiklerden veya köpüklü kauçuktan) veya

(2) Bir kat dolgu malzemesi ile ayrılmış, normalde örme veya dokuma yahut dokunmamış mensucattan iki kat veya bunların bileşimleri

Bu tabakalar genellikle iğneleme veya dikişle (dikme-örme dahil) dikişlerin sadece kapitone imali amaçlı olması ve ürüne işleme özelliği vermemiş olması şartıyla, düz dikiş veya dekoratif desenler veren dikişle birleştirilir. Bu katlar ürünün dikiş, iğneleme veya dikme-örme suretiyle elde edilen kapitone (kabarık) efektine sahip olması şartıyla, düğümleme veya yapıştırıcı ile veya termal yapıştırma veya başka vasıtalarla biraraya getirilebilir. Bu pozisyonda yer alan eşya, emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış olabilir veya imalatında kullanılan mensucat emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış olabilir. Bu malzemeler genellikle, kapitoneli giyim eşyasının, yatak ve yatak örtülerinin, somya minderlerinin, giyim eşyasının, perdelerin, yer minderlerinin, masa örtüleri için altlıkların (ses azaltıcılar) imalatında kullanılır.

Tablo 89 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşleme Ürünleri GTİP'leri

GTİP Kodu	GTİP ADI
5801	Dokunmuş kadife, pelüş ve tırtıl mensucat
5802	Havlu nevi bukleli mensucat ve tüfte edilmiş mensucat
5803	Gaz mensucat
5804	Tüller ve diğer ağ mensucat (dokunmuş, örme veya kroşe mensucat hariç), parça, şerit veya motif halinde dantel
5805	El ile dokunmuş duvar halıları (Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais vb.) ile iğne işlemesi duvar halıları
5806	Kordelalar, paralel hale getirilip 'yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler)
5807	Dokumaya elverişli maddelerden işlenmemiş etiketler, armalar ve benzeri eşya
5808	Parça kordonlar; işleme yapılmamış şeritçi eşyası, vb. süs eşyası (örme veya kroşe hariç); saçaklar, ponponlar vb. eşya
5809	Metal, metalize ipliklerden mensucat; giyim ve döşemecilik vb. işlerde kullanılan
5810	Parça, şerit veya motif halinde işlemler
5811	Kapitoneli mensucat (parça halinde)

Özel dokunmuş mensucat, tüfte edilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işleme ürünleri dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 12,5 milyar USD'nin üzerindedir.

İhracat ağırlığı bakımından, 5806. GTİP Kodu (*Kordelalar, paralel hale getirilip yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler)*) 4,4 milyar USD ve %35,63 pay ile ilk sırada yer almaktadır. 5801. GTİP Kodu (*Dokunmuş kadife, pelüş ve tırtıl mensucat*) 2,3 milyar USD ihracat değeri ve %18,58 pay ile ikinci sırada yer almaktadır. 5010. GTİP Kodu (*Parça, şerit veya motif halinde işlemler*) ise %14,71 pay ile 1,8 milyar USD olmuştur.

Tablo 90 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5806	Kordelalar, paralel hale getirilip yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler)	3.736.885	3.844.131	4.194.922	4.560.271	4.471.319	3.741.688	35,63
2	5801	Dokunmuş kadife, pelüş ve tırtıl mensucat	2.304.355	2.155.035	2.130.300	2.273.503	2.332.367	1.865.273	18,58
3	5810	Parça, şerit veya motif halinde işlemler	1.983.925	1.832.094	1.915.372	1.893.771	1.846.238	1.253.592	14,71
4	5804	Tüller ve diğer ağ mensucat (dokunmuş, örme veya kroşe mensucat hariç), parça, şerit veya motif halinde dantel	2.010.843	2.004.936	1.845.610	1.781.005	1.680.545	1.289.580	13,39
5	5807	Dokumaya elverişli maddelerden işlenmemiş etiketler, armalar ve benzeri eşya	1.321.333	1.277.613	1.301.345	1.360.995	1.323.748	1.061.612	10,55
6	5808	Parça kordonlar; işleme yapılmamış şeritçi eşyası, vb.süs eşyası (örme veya kroşe hariç); saçaklar, ponponlar vb. eşya	477.981	466.047	472.172	462.134	456.441	396.403	3,64
7	5811	Kapitoneli mensucat (parça halinde)	404.829	268.006	236.798	220.247	216.890	182.090	1,73
8	5802	Havlu nevi bukleli mensucat ve tüfte edilmiş mensucat	181.427	129.727	123.655	129.233	123.705	104.265	0,99
9	5803	Gaz mensucat	86.166	57.329	42.605	46.119	49.819	43.292	0,40
10	5805	El ile dokunmuş duvar halıları (Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais vb.) ile iğne işlemesi duvar halıları	45.782	46.211	44.874	44.159	30.462	22.630	0,24
11	5809	Metal, metalize ipliklerden mensucat; giyim ve döşemecilik vb. işlerde kullanılan	24.011	33.726	30.652	25.254	18.903	19.693	0,15
Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşleme Ürünleri			12.577.537	12.114.855	12.338.305	12.796.691	12.550.437	9.980.118	100

Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri ihracatı 2019 yılında kaydettiği 12,6 milyar USD seviyesinden %25,8 gerileyerek 10 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Küresel özel dokunmuş mensucat, tüfte edilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işleme ürünleri ihracatında ilk sırada %42,38 payı ve 5,3 milyar USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. Hong Kong %8,15 payı ve 1,02 milyar USD ihracatı ile ikinci sırada; Tayvan ise %4,89 payı ve 613,9 milyon USD ihracatı ile üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %79,38 düzeyindedir. 2020 yılı küresel ihracat %19,7 gerileyerek 10 milyar USD'nin üzerinde olmuştur.

Tablo 91 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	4.805.720	4.590.433	4.739.217	5.073.174	5.318.944	4.094.541	42,38
2	Hong Kong	1.072.523	1.048.400	1.073.134	1.071.305	1.022.768	769.467	8,15
3	Tayvan	702.768	677.049	653.629	632.665	613.940	482.699	4,89
4	Almanya	523.304	536.101	569.700	586.381	541.519	501.638	4,31
5	İtalya	463.939	482.717	504.134	559.043	501.754	431.604	4,00
6	ABD	493.206	464.673	492.165	504.414	467.808	337.912	3,73

7	Türkiye	479.873	485.184	479.263	454.829	421.687	378.753	3,36
8	Hindistan	365.536	361.179	376.839	370.328	410.110	321.653	3,27
9	Fransa	361.738	369.901	387.670	388.708	358.007	277.429	2,85
10	G. Kore	430.938	400.472	358.259	342.228	306.630	231.307	2,44
	Dünya	12.577.537	12.114.855	12.338.305	12.796.691	12.550.437	10.072.521	100

Türkiye'nin 2019 yılındaki ihracatı bir önceki yıla göre %7,29 azalarak 421,6 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye %3,36 payı ile yedinci sırada yer almaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 5801. GTİP Kodu %39,94 pay ve 168,4 milyon USD ihracat ile ön plana çıkmaktadır. 5810. GTİP Kodu ihracatı %20,99 pay ile 88,5 milyon USD; 5804. GTİP Kodu %16,77 pay ile 70,7 milyon USD; 5806. GTİP Kodu %9,48 pay ile 39,9 milyon USD; 5807. GTİP Kodu ise %4,85 pay ile 20,4 milyon USD olmuştur.

Tablo 92 Türkiye Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5801	Dokunmuş kadife, pelüş ve tırtıl mensucat	208.504	184.339	181.654	177.240	168.408	146.960	39,94
2	5810	Parça, şerit veya motif halinde işlemler	102.945	97.695	103.325	104.587	88.508	73.801	20,99
3	5804	Tüller ve diğer ağ mensucat (dokunmuş, örme veya kroşe mensucat hariç), parça, şerit veya motif halinde dantel	87.077	102.154	102.411	82.707	70.703	59.524	16,77
4	5806	Kordelalar, paralel hale getirilip yapılandırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler)	26.924	31.113	35.022	38.013	39.979	45.491	9,48
5	5807	Dokumaya elverişli maddelerden işlenmemiş etiketler, armalar ve benzeri eşya	21.947	22.285	22.051	20.997	20.451	16.708	4,85
6	5802	Havlu nevi buklemi mensucat ve tüfte edilmiş mensucat	11.830	11.465	13.333	14.635	16.417	15.111	3,89
7	5808	Parça kordonlar; işleme yapılmamış şeritçi eşyası, vb. süs eşyası (örme veya kroşe hariç); saçaklar, ponponlar vb. eşya	14.906	14.807	16.545	14.618	14.239	19.234	3,38
8	5811	Kapitoneli mensucat (parça halinde)	5.341	21.064	4.737	1.867	2.706	1.604	0,64
9	5803	Gaz mensucat	53	56	85	29	208	272	0,05
10	5809	Metal, metalize ipliklerden mensucat; giyim ve döşemecilik vb. işlerde kullanılan	284	163	81	135	52	33	0,01
11	5805	El ile dokunmuş duvar halıları (Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais vb.) ile iğne işlemesi duvar halıları	62	43	19	1	16	16	0
	Türkiye		479.873	485.184	479.263	454.829	421.687	378.754	100

2020 yılında Türkiye'nin Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri ihracatı bir önceki yıla kıyasla %10,2 gerileyerek 379 milyon USD olarak kaydedilmiştir.

2019 yılında dünya özel dokunmuş mensucat, tüfte edilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemeleri ithalatı 10,7 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Küresel dokuma giyim ithalatında ilk sırada %10,07 payı ile Vietnam yer almaktadır. ABD %7,01 payı ve 752,1 milyon USD ithalatı ile ikinci sırada, Japonya ise %5,92 payı ve 636 milyon USD ithalatı ile üçüncü sırada bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat hacmi, %16,9 daralarak 8,9 milyar USD'ye gerilemiştir.

Özel dokunmuş mensucat, tüfte edilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemeleri ithalatında Türkiye 2019 yılında %10,63 artan payı ve 214,8 milyon USD ithalat değeri yirmi üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %43,83 seviyesindedir.

Tablo 93 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeleri İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Vietnam	952.800	1.038.229	1.013.127	1.086.335	1.080.867	990.733	10,07
2	ABD	815.148	760.699	762.237	795.205	752.198	673.528	7,01
3	Hong Kong	639.012	629.051	626.153	643.519	636.041	465.819	5,92
4	Bangladeş	162.763	390.816	391.120	464.100	487.543	404.060	4,54
5	Çin	586.853	542.201	519.549	512.443	454.285	331.789	4,23
6	Endonezya	292.949	327.454	348.459	370.841	364.185	281.018	3,39
7	Meksika	390.400	373.029	376.382	395.705	351.124	259.826	3,27
8	Birleşik Krallık	378.772	362.158	371.520	333.492	299.889	236.543	2,79
9	İtalya	270.239	313.859	349.949	323.139	280.501	253.727	2,61
10	Kamboçya	148.613	165.181	191.589	216.870	252.613	214.058	2,35
	Dünya	10.020.133	10.594.055	10.545.215	11.148.788	10.737.986	8.925.845	100

1.5 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya

59.01 Kitap Veya Benzerlerinin Dış Kapaklarında Kullanılan Türden Zamk Veya Nişastalı Maddelerle Sıvanmış Dokumaya Elverişli Mensucat; Mühendis Muşambası Veya Şeffaf Bezler; Hazır Tuvaler; Şapkacılıkta Kullanılan Bukran Ve Benzeri Sertleştirilmiş Mensucat.

(1) *Kitap ve benzerlerinin dış kapaklarında kullanılan türden zamk veya nişastalı maddelerle sıvanmış dokumaya elverişli maddelerden mensucat:* Bunlar genellikle pamuktan ketenden veya dokumaya elverişli sentetik ve suni liflerden bez ayağı tarzında dokunmuş ve üzeri zamklı veya nişastalı maddelerle (nişasta gibi) kalınca bir tabaka teşkil edecek şekilde sıvanmış mensucat olup, kitap ciltlerinde, kaplar, gözlük mahfazaları veya bıçak kılıfları, çatal ve bıçak takımı sandıkları vb.lerin imalinde kullanılır. Bu nevi mensucat ağartılmamış, ağartılmış, boyanmış veya baskılı olabilirler ve yüzeyleri çoğunlukla kıvrımlandırılmış, pliselendirilmiş, telatinlenmiş (kumlu sahtiyan yapılmış), kaba hale getirilmiş, kabartma yapılmış veya diğer şekilde işlem görmüş olabilir.

(2) *Mühendis muşambası (Kopya muşambası):* Bunlar, sık dokunuşlu çok ince mensucat olup, genellikle pamuk veya ketenden imal edilmekte ve mimarlar, teknik ressamlar, vb. tarafından kopya işlerinde kullanılabilmesini mümkün kılmak amacıyla az çok şeffaf bir hale getirilmiş (özellikle tabii reçineli bir solüsyon ile işleme tabi tutularak) bulunmaktadır.

(3) *Hazır tuvaler:* Bunlar genellikle keten, kendir (kenevir) veya pamuktan mamul olup, tutkallanmış, bir yüzü ketentohumu yağı ve diğer maddelerden (örneğin, çinko oksitten) oluşan bir karışım ile sıvanmıştır. Bu tuvaler genellikle bir çerçeve içine gerilmiş vaziyette ve kullanılmaya elverişli; büyüklükte olur. Bunların ağaçtan veya kartondan bir mesnet üzerine tespit edilmiş olanları da bu pozisyonda sınıflandırılır.

(4) *Şapkacılıkta kullanılan bukran ve benzeri sertleştirilmiş mensucat:* Bunlar, açık aralıklı hafif mensucatin yapışkan ve dolgu maddeleriyle (örneğin, zamk veya nişastalı maddelerin kaolen ile karışımı) emdirilmesi suretiyle yapılan sertleştirilmiş mensucattır. Bukran ve benzeri mensucatin bazı çeşitleri ise bu şekilde sertleştirilmiş iki ayrı dokumanın yüz yüze yapıştırılması suretiyle elde edilmektedir. Bukran ve benzeri mensucat başlıca 65.07 pozisyonundaki şapka kasnaklarının imalinde kullanılır.

59.02 Naylon veya Diğer Poliamidlerden, Poliesterlerden veya Viskoz İpeğinden Elde Edilen Yüksek Mukavetli İplikten Her Nevi Nakil Vasıtası İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat (Kord Bezi), plastikler

veya kauçuk emdirilmiş veya bu maddelere batırılıp çıkarılarak kaplanmış olsun olmasın, nakil vasıtaları için mensucatı (kord bezini) kapsar. Bu mensucatlarda, nakil vasıtaları için lastik üretiminde kullanılırlar ve atkı iplikleriyle birbirlerinden belirli aralıklarda tutulan, paralel filament iplikli çözgü ipliklerinden oluşurlar. Çözgü iplikleri her zaman yüksek mukavemete sahip naylon veya diğer poliamidler, polyesterler veya viskoz ipeği (rayonu) ipliklerinden oluşur. Atkı iplikleri ise, yaygın olarak aralıklı ve yalnızca çözgü ipliklerini yerinde tutmayı amaçlayan başka tür ipliklerden oluşabilir.

59.03 Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç), plastik emdirilmiş (örneğin, poli (vinil klorür), plastikle sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokumaya elverişli maddelerden mensucatı kapsar. Bu ürünler, m² ağırlıkları ve plastik maddelerin yapısı (kompakt veya gözenekli) ne olursa olsun aşağıda belirtilen şartlara uymaları kaydıyla burada sınıflandırılırlar:

(1) Emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış mensucat söz konusu olduğunda, emdirme, sıvama veya kaplama, ortaya çıkan renk değişikliği sonucu etkilemeksizin çıplak gözle görülebilir olmalıdır. Emdirme, sıvama veya kaplamanın çıplak gözle görülmediği veya sadece renk değişimi sebebiyle görülebilir olduğu mensucat bu pozisyon haricinde kalır ve genellikle 50 ila 55, 58 veya 60. Fasıllarda yer alır. Böylece bu pozisyon haricinde kalan mensucata örnek olarak, sadece buruşmazlık, güve yemezlik, çekmezlik veya su geçirmezlik özellikleri verme gibi amaçlarla çeşitli malzemelerle emdirilmiş mensucat (özellikle su geçirmez hale getirilmiş gabardin kumaşlar ve poplinler) belirtilebilir. Plastiklerle kısmi olarak sıvanmış veya kaplanmış ve bu işlemler nedeniyle oluşan desenleri taşıyan mensucatlarda da 50 ila 55, 58 veya 60. Fasıllarda sınıflandırılırlar.

(2) Söz konusu ürünler katı değildirler, yani 15 ila 30 santigrat derece arasındaki sıcaklıkta çapı 7 mm. olan bir silindir etrafında kırılmadan elle bükülebilirler.

(3) Dokumaya elverişli mensucat, plastik maddelerin içine tamamen batırılmamış veya her iki yüzü plastikle sıvanmamış veya kaplanmamış olmalıdır.

Bu pozisyonda lamine edilmiş mensucat, basitçe plastik bir yapışkanla üst üste tabakalar halinde birleştirilmiş mensucatla karıştırılmamalıdır. Enine kesitlerinde plastik maddeler görülmeyen bu mensucat, genellikle 50 ila 55. Fasıllarda yer alırlar. Burada sınıflandırılan kumaşların çoğundaki plastik malzeme çoğunlukla renklidir, yumuşak veya deriyi taklit etmek için kabartılmış olabilen bir yüzey tabakası oluşturur, örneğin deri taklidi kumaş. Bu pozisyon aynı zamanda, kauçuğa yapışmalarını kolaylaştırmak üzere emdirilmiş, batırılmış mensucatı (59.02 pozisyonundakiler hariç) ve sıcaklık ve basınç uygulamasıyla diğer mensucata veya maddelere yapışmasını temin eden, termoplastik maddenin gözle görünür parçacıklarının püskürtülmesi suretiyle hazırlanmış dokumaya elverişli maddelerden mensucatı da kapsar. Bu pozisyon, aynı zamanda 56.04 pozisyonunda yer alan plastik maddelerle emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya kılıflanmış iplik, şerit veya benzerlerinden imal edilmiş dokumaya elverişli maddelerden mensucatı içine alır. Bu pozisyona dahil mensucat, döşemecilikte, el ve seyahat çantaları, terlik, oyuncak, giysi imalatında, yapıştırıcı bant olarak kitap ciltleme işleminde, elektrikli aletlerin üretiminde olmak üzere çeşitli amaçlarda kullanılır.

59.04 Linoleum (Kesilerek Şekil Verilmiş Olsun Olmasın); Bir Sıvama veya Kaplama Maddesinin Dokumaya Elverişli Mesnet Üzerine Tatbiki Suretiyle Elde Edilen Yer Kaplamaları (Kesilerek Şekil Verilmiş Olsun Olmasın).

1) *Linoleum*. Linoleum üzeri okside edilmiş keten tohumu (bezir) yağı, reçine ve zamlarla dolgu maddelerinden (genellikle mantar tozu, fakat bazen testere tozu veya ağaç unu) müteşekkil bulunan ve içine çoğu durumlarda boyayıcı pigmentler katılmış bulunan bir hamur tabakasıyla kaplı

dokumaya elverişli maddelerden (genellikle jütten ve bazen da pamuk, vb. den) mamul bir zemin dokumasından meydana gelmiştir. Linoleumlar düz veya desenli olabilir. Desenli olanlarda bu desenler ya basma suretiyle veya kakma linoleum olması durumunda çeşitli renkte hamurlar kullanılmak suretiyle (kakma işi linoleumlar) elde edilir.

Hamuruna boyayıcı pigmentler katılmamış bulunan ve dolgu maddesi olarak mantar tozu kullanılarak elde edilen linoleuma "mantarlı halı" denmektedir. Bu itibarla bu tür linoleumları, 45.04 pozisyonunda yer alan ve dokumaya elverişli maddelerden bir mesnedi bulunan halıcılık eşyası veya aglomere mantardan diğer eşyalar ile karıştırılmamalıdır. Bunlar yukarıda bahsedilen linoleum karışımı ile yapılmazlar ve genellikle daha kaba ve katlanmaya daha az elverişli bulunmaktadır. Linoleumlar çeşitli kalınlıklarda imal edilmekte ve yer kaplaması, duvar, raf vb. kaplaması olarak da kullanılmaktadır.

Bu pozisyon, aynı zamanda içine pigment katılmamış linoleum hamuru ile kaplanmış bulunan mensucatı ve esasen pamuk mensucatı da içine almaktadır. Mantar görünüşünde olan bu nevi linoleum kaplı mensucat ayakkabılara mahsus iç tabanların imalinde kullanılır.

(2) Bir sıvama veya kaplama maddesinin dokumaya elverişli mesnet üzerine tatbiki suretiyle elde edilen yer kaplamaları. Bu tür yer kaplamaları, mensucattan (keçeler dahil) bir mesned üzerinde bir yüzünü tamamen kaplayacak şekilde bir sıvama maddesi kaplanmış bulunan oldukça sert ve aşınmaya mukavemetli eşyadandır. Mesnede tatbik edildikten sonra üzeri boyanan karışım genellikle yağ ve tebeşirden oluşur. Bu tür yer kaplamalarının sıvama maddesi kalınca bir plastik madde (örneğin, polivinil klorür) tabakasından veya doğrudan doğruya mesned üzerine sürülen bir kaç kat boya tabakasından da müteşekkil olabilir.

Bu pozisyonda yer alan ürünlerin arka tarafları çoğunlukla takviye etmek amacıyla sıvanmıştır. Bu eşya ister rulo halinde katlanmış, ister kullanıma hazır şekilde çeşitli büyüklüklerde kesilmiş olsun, bu pozisyonda sınıflandırılır.

59.05 Dokumaya Elverişli Maddelerden Duvar Kaplamaları, 59. Fasılın 3 no.lu Notundaki tanıma uygun olan, eni 45 cm.den az olmayan ve rulolar halinde bulunan ve dokumaya elverişli maddelerden olan yüzü bir mesnet üzerine tespit edilen (örneğin, kağıt) veya mesnedi olmadığı taktirde arka yüzü işleme tabi tutulmuş olan (yapışması için emdirilmiş veya sıvanmış) duvar veya tavan tezyinatına uygun olan dokumaya elverişli maddelerden duvar kaplamalarını kapsar.

Bu pozisyon aşağıda yazılı olanları içerir:

(1) Herhangi bir malzemedan zemin üzerine sabitlenmiş, paralel yerleştirilmiş iplikler, dokunmuş mensucat, keçeler, örme kumaşlar (dikme-örme suretiyle imal edilenler dahil)

(2) Herhangi bir malzemedan zemin üzerine sabitlenmiş ince plastik bir tabaka üzerinde yer alan paralel yerleştirilmiş iplikler, dokunmuş mensucat veya danteller.

(3) Herhangi bir malzemedan zemin üzerine yapıştırılmış ince bir dokunmamış mensucata (orta tabaka) zincir dikişle tutturulmuş, paralel yerleştirilmiş iplikler (üst tabaka).

(4) Herhangi bir malzemedan zemin üzerine yapıştırılmış taşıyıcı iplik grupları (orta tabaka) ile olan zincir dikişleri ile bir araya getirilmiş dokumaya elverişli liflerden tülbent (üst tabaka).

(5) Herhangi bir malzemedan bir zemin üzerine yapıştırılmış, yüzü dokumaya elverişli maddelerin kitiği ile kaplı (taklit süet) dokunmamış mensucat.

(6) Herhangi bir malzemeden zemin üzerine sabitlenmiş, üzeri elle boyanmış desenlerle süslü dokunmuş mensucat.

Bu pozisyondaki duvar kaplamalarının dokumaya elverişli maddelerden yüzeyleri, boyanmış, baskı ile süslenmiş veya herhangi bir şekilde dekore edilmiş olabilir. Bir zemin üzerinde ise, o zemini tamamen veya kısmen örtüyor olabilir.

59.06 Kauçuklu Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç), aşağıda yazılı olanları kapsar:

(A) *Kauçuk emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya kauçukla lamine edilmiş dokumaya elverişli maddelerden mensucattan (kauçuğa daldırılmış mensucat dahil) (59.02 pozisyonundakiler hariç):*

(1) Metrekare ağırlığı 1,500 gr. veya daha az olanlar (mensucat ve kauçuk oranı dikkate alınmaksızın); veya

(2) Eğer metrekare ağırlığı 1,500 gr.'ı geçiyorsa, ağırlık itibarıyla % 50'den fazla dokumaya elverişli maddeleri içerenler.

Bu kauçuklu mensucat en çok su geçirmez giyim eşyaları, radyasyondan koruyucu özel giysiler, hava basıncı ile çalışan eşya, kamp teçhizatı, sıhhi eşya vb. nin yapımında kullanılırlar. Döşemecilikte kullanılan bazı mensucat, tek tarafları kauçuk lateksi ile ince bir tabaka halinde kaplanmış olduğu halde su geçirmez değildirler, fakat yine de bu pozisyonda yer alırlar.

(B) 56.04 pozisyonundaki kauçukla emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya kılıflanmış iplik, şerit veya benzerlerinden imal edilmiş kumaşlar.

(C) Metrekare ağırlığı ne olursa olsun, yapıştırılarak veya kauçukla silindirden geçirilmek suretiyle aglomere edilen dokumaya elverişli maddelerden paralel halde iplikler içeren atkısız kumaşlar. Bu ürünler otomobil lastiği imalinde, kauçuk boru, transmisyon kolonları veya taşıyıcı kolonlar ve kayışlarla benzerlerinin imalinde kullanılır.

(D) Zemini önceden kauçuklanmış olsun veya olmasın mensucattan ve yapıştırıcı kauçuktan yapılmış bantlar (elektrik yalıtım şeritleri dahil).

59.07 Emdirilmiş, Sıvanmış Veya Kaplanmış Diğer Mensucat; Tiyatro Dekorları, Atölye Fonları Veya Benzeri İşler İçin Boyanmış Bezler "Tuvaller",

(I) *Emdirilmiş, Sıvanmış Veya Kaplanmış Diğer Şekilde Mensucat, 59.01 ila 59.06 pozisyonları haricinde kalan ve emdirilmiş, sıvanmış, veya kaplanmış olan ve emdirme, sıvama veya kaplamanın çıplak gözle görülebildiği mensucattır kapsar; bu anlamda, bu işlemler sonucunda ortaya çıkan herhangi bir renk değişikliği dikkate alınmaz. Emdirme, sıvama veya kaplama işlemleri görülmeyen veya sadece görülebilir oluşu, emdirme, sıvama veya kaplama işlemlerinin oluşturduğu renk değişiminden ileri gelen neviden olan mensucat ile esaslı nişastalı veya benzeri maddeler olan normal finisaj apreleri işlemleri görmüş mensucat bu pozisyon haricindedir. (Bu Fasılın 5 no.lu Notuna bakınız); bunlar genellikle 50 ila 55, 58 veya 60.Fasılarda yer alır. Yukarıda hariçte kalan bu mensucata örnek çiriş, nişasta veya benzeri apre maddeleri emdirilmiş (organdi ve müslinler) veya kumaşa sadece buruşmazlık, güve yemelik, çekmezlik veya su geçirmezlik özellikleri veren maddeler emdirilmiş mensucattır (su geçirmez gabardinler ve poplinler gibi).*

(II) *Tiyatro Dekorları, Atölye Fonları Veya Benzeri İşler İçin Boyanmış Bezler "Tuvaller", dekor olarak tiyatro sahnelerinde yahut fon olarak fotoğraf atölyelerinde veya sinema stüdyolarında veya benzerlerinde kullanılan türden olan iç veya dış dekorları veya çeşitli diğer motifleri içeren boyanmış*

bezlerdir. Bu tür boyanmış mensucat top halinde veya belirli bir şekilde kesilmiş olabileceği gibi, ağaçtan veya metalden bir çerçeveye gerilmiş halde de olabilir.

59.08 Dokumaya Elverişli Maddelerden Dokunmuş Veya Örülmüş Fitiller (Lamba; Ocak, Çakmak, Mum Ve Benzerleri İçin); Beyaz Alevli Lambalar İçin Gömlekler Ve Bunların İmaline Yarayan Boru Şeklinde Örmeye Mensucat (Emdirilmiş Olsun Olmasın)

(A) *Dokumaya elverişli maddelerden fitiller.* Bu pozisyonda yer alan fitiller genellikle pamuktan mamul olup, dokuma veya örme suretiyle yassı, yuvarlak veya boru şeklinde elde edilmektedir. Boyut ve şekilleri, imalleri sırasında göz önüne alınmakta olan esas kullanma yerlerine göre değişir (mum ve çakmaklara elverişli boyutta olanlar ile, gaz lambalarına, ocak ve sobalara vb. mahsus daha geniş boyuttaki fitiller gibi). Bunlar, yerleştirmeyi kolaylaştırmak için kesilmiş olsun olmasın veya kablo veya metal teferruatla donatılmış olabilir.

(B) *Beyaz alevli lamba gömlekleri imaline mahsus boru şeklinde örme mensucat.* Beyaz alevli lambalara mahsus gömleklerin imalinde kullanılan türden olan örme mensucat, genellikle ramiden, pamuktan veya viskoz ipeğinden (rayonundan) mamul bulunan sık örgülü ve boru şeklinde dar mensucattır. Bunlar kimyasal maddeler (özellikle toryum ve seryum nitratlar) emdirilmiş olsun olmasın bu pozisyonda sınıflandırılır.

(C) *Beyaz alevli lambalar için gömlekler.* Bu pozisyonda yer alan beyaz alevli lambalar için gömlekler yarı mamul (yukarıdaki (B) paragrafında belirtilen kimyasalarla emdirilmiş olsun olmasın, kısa bir silindirden veya mensucat kesesinden oluşan gibi) veya mamul halde olabilir; örneğin, yakma işleminden sonra, dokumaya elverişli zemini yok etmek ve nitratları oksitlere dönüştürmek için, orijinal mensucat şeklinde, gömlek kullanım anına kadar dayanıklılığını sağlamak için kollodyon emdirilir. Bunlar, amiant içersin içermesin veya takviyeler ile donatılmış olsun olmasın bu pozisyonda sınıflandırılırlar.

59.09 Dokumaya Elverişli Maddelerden Tulumba Hortumları Ve Benzeri Hortumlar (Diğer Maddelerden Astarı, Teçhizatı Veya Aksesuarı Olsun Olmasın), dokumaya elverişli maddelerden tulumba hortumları (örneğin, yangın söndürme hortumları) ve sıvı maddeleri sevke mahsus türden olan benzeri hortumları kapsamaktadır. Bunlar, genellikle pamuktan, keten veya kendirden, suni ve sentetik liflerden mamul sık dokunmuş veya tüp şeklinde dikilmiş kalın mensucattan olup, doğrudan doğruya boru şeklinde dokunan mensucattan imal edilir. Bunlar, sıvı yağ, katran veya kimyasal bir müstahzarla emdirilmiş veya sıvanmış olabilir. Dokumaya elverişli maddelerden hortumlar, ister içleri kauçuk veya plastiklerle kaplanmış, metal ile takviye edilmiş (örneğin, helozoni şeklinde metal bir tel ile), ister dokumaya elverişli maddelerden başka maddelerle donatılmış (örneğin, metal rakorlar, hortum ağızları, vb.) olsunlar bu pozisyonda sınıflandırılırlar.

59.10 Dokumaya Elverişli Maddelerden Taşıyıcı Kolanlar Ve Transmisyon Kolonları (Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış Veya Plastikle Lamine Edilmiş Veya Metalle Veya Diğer Maddelerle Takviye Edilmiş Olsun Olmasın), taşıyıcı kolanlar veya transmisyon kolanları, güç iletiminde ve malzemenin bir yerden bir yere taşınmasında kullanılan türden kolanlar olup, genellikle yünden, pamuktan, suni ve sentetik liflerden, vb. dokunmak veya örülmek suretiyle elde edilir. Bunlar, çeşitli genişlikte olabileceği gibi, iki veya daha fazla katlı (dokuma, yapıştırma, vb. suretiyle birleştirilmiş) da olabilir; bazılarının kenarları, çoğunlukla kaytanla takviye edilmiş ve bazılarının bir yüzü kısa bukleleri içerecek şekilde dokunmuş olur. Bunlar, atmosfer tesirleriyle ve asit dumanları, vb. dolayısıyla bozulmayı önlemek amacıyla keten tohumu yağı, Stockholm katranı, vb. emdirilmiş veya vernik,

sülyen, vb. ile de sıvanmış da olabilir. Bu pozisyon, ayrıca sentetik liflerden mamul mensucattan, özellikle plastikle sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş poliamidlerden mamul kolanları da kapsar. Bunlar aynı zamanda, metal veya deriden şerit veya iplerle de takviye edilmiş olabilirler.

59.11 Dokumaya Elverişli Maddelerden Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Bu Fasılın 7 Nolu Notunda Belirtilen Ürünler Ve Eşya, dokumaya elverişli maddelerden ürünler ve eşya çok çeşitli tipteki makine, cihaz, teçhizat veya aletlerde veya alet parçaları olarak kullanımları için kendilerini tanımlayan farklı özellikler arz etmektedir.

Tablo 94 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya GTİP Kodları

GTİP Kodu	GTİP ADI
5901	Cilt kapağı için sıvanmış mensucat, mühendis muşambası, şeffaf bezler, hazır tualler vb.
5902	Naylon, poliamid, poliester vb.esaslı iç ve dış lastiği için mensucat
5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat
5904	Linoleum ve sıvama/kaplama maddesinin dokumaya elverişli mesnet üzerine tatbiki suretiyle elde edilen yer kaplamaları
5905	Dokumaya elverişli maddelerden duvar kaplamaları
5906	Kauçuklu mensucat
5907	Emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış diğer mensucat; dekorlar, fonlar vb.
5908	Dokunmuş veya örülmüş fitiller, lamba gömlekleri vb.
5909	Dokumaya elverişli maddeden hortumlar
5910	Dokumaya elverişli maddelerden taşıyıcı kolanlar ve transmisyon kolanları
5911	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus ürünler ve eşya

Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya ürünleri dünya ihracat toplamı 2019 yılı sonu itibarı ile 25,3 milyar USD'nin üzerindedir.

İhracat ağırlığı bakımından, 5903. GTİP Kodu (*Kauçuklu mensucat*) 13,2 milyar USD ve %52,49 pay ile ilk sırada yer alır. 5911. GTİP Kodu (*Cilt kapağı için sıvanmış mensucat, mühendis muşambası, şeffaf bezler, hazır tualler vb.*) 5 milyar USD ihracat değeri ve %20,08 pay ile ikinci sırada yer alırken; 5902. GTİP Kodu (*Dokumaya elverişli maddelerden taşıyıcı kolanlar ve transmisyon kolanları*) 2,7 milyar USD ve %10,96 pay ile üçüncü sıradadır.

Tablo 95 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5903	Kauçuklu mensucat	12.549.134	12.399.315	13.280.504	13.894.976	13.285.050	11.315.789	52,49
2	5911	Cilt kapağı için sıvanmış mensucat, mühendis muşambası, şeffaf bezler, hazır tualler vb.	4.551.039	4.601.380	4.869.985	5.172.030	5.081.031	4.975.020	20,08
3	5902	Dokumaya elverişli maddelerden taşıyıcı kolanlar ve transmisyon kolanları	2.660.888	2.584.887	2.774.405	3.022.498	2.773.923	2.133.333	10,96
4	5906	Linoleum ve sıvama/kaplama maddesinin dokumaya elverişli mesnet üzerine tatbiki	1.284.667	1.322.572	1.460.889	1.569.161	1.473.556	1.401.129	5,82

		suretiyle elde edilen yer kaplamaları							
5	5907	Emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış diğer mensucat; dekorlar, fonlar vb.	795.843	758.464	788.218	860.355	888.503	734.430	3,51
6	5910	Dokunmuş veya örülmüş fitiller, lamba gömlekleri vb.	468.051	555.281	558.822	609.871	583.527	575.189	2,31
7	5901	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus ürünler ve eşya	499.944	494.659	487.957	573.276	551.712	563.785	2,18
8	5909	Naylon, poliamid, poliester vb.esaslı iç ve dış lastiği için mensucat	405.450	385.653	412.832	434.650	374.431	341.740	1,48
9	5904	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat	172.876	180.786	200.642	183.265	152.802	161.592	0,60
10	5905	Dokumaya elverişli maddelerden duvar kaplamaları	103.047	106.242	116.877	110.338	106.632	98.570	0,42
11	5908	Dokumaya elverişli maddeden hortumlar	43.450	41.037	40.091	40.910	38.451	41.721	0,15
Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya			23.534.389	23.430.276	24.991.222	26.471.330	25.309.618	22.342.298	100

2020 yılında Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya ihracatı bir önceki yıla kıyasla %11,7 gerileyerek 22,3 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Küresel Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya ihracatında 2019 yılında %31,49 pay ve 7,9 milyar USD ihracat ile Çin birinci sırada yer almaktadır. Almanya %9,9 pay ve 2,5 milyar USD ihracatı ile ikinci sırada, ABD ise %8,49 pay ve 2,1 milyar USD ile üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı ise %73,94'e ulaşmaktadır.

Tablo 96 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya ihracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	7.131.841	6.932.650	7.406.175	8.039.747	7.969.556	6.713.040	31,49
2	Almanya	2.235.525	2.417.369	2.648.135	2.825.065	2.505.418	2.390.650	9,9
3	ABD	2.240.483	2.198.982	2.292.301	2.337.999	2.149.091	1.891.663	8,49
4	G. Kore	1.258.778	1.289.281	1.309.559	1.322.720	1.282.348	1.083.271	5,07
5	İtalya	1.001.213	1.027.048	1.075.191	1.160.168	1.069.962	970.089	4,23
6	Tayvan	1.160.368	1.066.768	1.092.656	1.063.742	1.018.548	804.399	4,02
7	Japonya	850.776	892.527	954.167	986.811	970.244	870.364	3,83
8	Vietnam	526.864	484.693	543.308	628.843	712.427	584.395	2,81
9	Hollanda	434.682	504.267	515.972	545.306	551.555	639.230	2,18
10	Belçika	466.421	456.115	515.975	514.912	486.197	468.502	1,92
Dünya		23.534.389	23.430.276	24.991.222	26.471.330	25.309.618	22.620.130	100

Türkiye ise 299,1 milyon USD ihracatı ile dünya pazarında 26. sırada yer almaktadır. Tablo 97'de görüldüğü üzere, ihracat ağırlığı bakımından 5902. GTİP Kodu %43,65 pay ve 130,5 milyon USD ihracat değeri ile ilk sırada yer alır. 5903. GTİP Kodu ihracatı %37,36 pay ile 111,7 milyon USD, 5911. GTİP Kodu %9,58 pay ile 28,6 milyon USD olmuştur.

Tablo 97 Türkiye Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	5902	Naylon, poliamid, poliester vb.esaslı iç ve dış lastiği için mensucat	141.223	133.671	131.072	138.676	130.587	91.454	43,65
2	5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat	117.571	108.604	111.765	112.929	111.768	114.307	37,36
3	5911	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus ürünler ve eşya	19.976	20.241	24.808	32.815	28.665	28.888	9,58
4	5907	Emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış diğer mensucat; dekorlar, fonlar vb.	14.280	19.717	18.079	19.763	18.852	13.420	6,3
5	5906	Kauçuklu mensucat	3.705	4.522	5.352	5.681	4.598	3.948	1,54
6	5910	Dokumaya elverişli maddelerden taşıyıcı kolanlar ve transmisyon kolanları	3.317	4.394	4.899	2.633	2.404	2.352	0,8
7	5904	Linoleum ve sıvama/kaplama maddesinin dokumaya elverişli mesnet üzerine tatbiki suretiyle elde edilen yer kaplamaları	1.497	1.548	1.479	781	825	412	0,28
8	5909	Dokumaya elverişli maddeden hortumlar	847	250	517	814	711	807	0,24
9	5905	Dokumaya elverişli maddelerden duvar kaplamaları	172	207	222	179	335	388	0,11
10	5901	Cilt kapağı için sıvanmış mensucat, mühendis muşambası, şeffaf bezler, hazır tualler vb.	225	147	205	281	325	538	0,11
11	5908	Dokunmuş veya örülmüş fitiller, lamba gömlekleri vb.	175	188	508	262	88	58	0,03
Türkiye			302.988	293.489	298.906	314.814	299.158	256.572	100

Türkiye'nin Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İhracatı 2020 yılında %14,2 azalış göstererek 257 milyon USD olarak kaydedilmiştir.

2019 yılında dünya Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya ithalatı, bir önceki yıla göre %2,3 azalarak 22,9 milyar USD olmuştur. Küresel ipek elyafı ithalatında ilk sırada %12,02 pay ve 2,7 milyar USD ile ABD yer almaktadır. ABD'yi %7,36 pay ile Çin takip etmektedir. Vietnam ise %6,38 pay ile üçüncü sırada yer almaktadır. 2020 yılında küresel ithalat %10,5 daralarak 20,6 milyar USD'ye gerilemiştir.

Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya ithalatında Türkiye 2019 yılında 348,4 milyon USD ithalat değeri ile 26. sıradadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı ise %49,1'dir.

Tablo 98 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	2.508.678	2.549.822	2.670.419	2.899.737	2.761.767	2.426.826	12,02
2	Çin	1.798.706	1.719.793	1.788.308	1.811.224	1.689.741	1.466.320	7,36
3	Vietnam	1.002.639	1.022.774	1.115.390	1.277.235	1.465.219	1.415.857	6,38
4	Almanya	1.135.433	1.147.530	1.195.463	1.241.174	1.164.158	1.167.716	5,07
5	Meksika	1.133.806	1.176.678	1.137.368	1.161.706	1.011.688	848.746	4,4
6	Hindistan	734.768	690.238	793.992	882.333	805.031	504.613	3,5
7	Endonezya	532.120	500.160	600.205	712.045	724.464	578.456	3,15
8	Tayland	463.588	471.014	515.952	558.400	559.431	467.463	2,44
9	Romanya	524.953	540.240	553.233	593.297	546.983	440.366	2,38
10	Japonya	442.116	462.892	481.517	523.508	529.586	454.361	2,31

Dünya	20.421.249	20.866.273	22.140.228	23.516.200	22.973.436	20.567.792	100
-------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	-----

1.6 Giyim Eşyalarının Dış Ticareti

1.6.1 Örme Giyim

Bu Fasıl, erkek, erkek çocuk, kadın veya kız çocuklar için tığ veya şişle örülerek hazırlanmış giysiler ve bunların aksesuarlarını içerir. Keza, bu eşyayı süslemeye veya tamamlamaya yarayan örme eşyadan mamul aksam, teferruat ve giysi aksesuarları da bu Fasıl kapsamındadır. Bununla birlikte, örülmüş sütyenler, korseler, korse kemerleri, pantolon askıları, çorap bağları, jartiyerler veya benzeri örülmüş eşya veya bunların aksamı bu pozisyon haricinde kalır (62.12 pozisyonu).

Bu Fasıldaki eşyanın sınıflandırılmasında, bunların üzerinde bulunan, örneğin, dokunmuş mensucat, kürk, tüy, deri, plastik veya metal gibi aksam, parça veya aksesuarlar dikkate alınmaz. Bununla beraber, bu aksam, parça ve aksesuarlar basit bir süs mahiyetini aştığı takdirde tarifedeki yerleri, ilişkin oldukları fasıl notlarına (özellikle kürk veya kuş tüylerini içerenler sırayla 43. Fasılın 4 no.lu Notu ile 67. Fasılın 2 (b) notuna) göre, Fasıl notlarında bir hüküm bulunmadığı takdirde de Tarifenin Yorumu ile ilgili Genel Kurallara göre tayin edilir.

Elektrikle ısıtılan eşya da bu Fasılda kalmaktadır.

Bu bölümün 9 no.lu Not hükümlerinin uygulanmasında önündeki açıklığın sol tarafı sağ tarafı üzerine binen veya sol tarafı sağ tarafı üzerine iliklenen giysiler erkek veya erkek çocuk giysisi kabul edilecektir. Önü açık giysilerin sağ tarafı sol tarafı üzerine biniyorsa veya bu yönde ilikleniyorsa bunlar kadın veya kız çocuk giysisi kabul edilecektir.

Bu hükümler, giyim eşyasının kesiminden kadın veya kız çocuklara ya da erkek veya erkek çocuklara ait olduğu açıkça belli olan giysilere uygulanmaz. Erkek veya erkek çocuklara ya da kadın veya kız çocuklara ait olduğu belirlenemeyen giyim eşyası, kadın veya kız çocuklarının giyim eşyası ile ilgili pozisyonlarda sınıflandırılır.

Gömlekler ve gömlek-bluzlar uzun veya kısa kollu, vücudun üst kısmını örtmek üzere hazırlanmış ve boyundan itibaren önü kısmen veya tamamen açık giysilerdir. Bunların ancak bel hizasından yukarıda olmak üzere, cepleri, ayrıca yakaları da olabilir.

XI. Bölümün 14 no.lu Not hükmü gereğince, değişik pozisyonlardaki giyim eşyası, perakende satışa hazır hale getirilmiş olsalar dahi kendi pozisyonlarında sınıflandırılırlar. Bununla beraber, bu hüküm, pozisyon metinlerinde özel olarak belirtilen takım haline konulmuş giyim eşyasına (örneğin, takım elbiseler, pijamalar, yüzme kıyafetleri gibi) tatbik edilmez. XI. Bölümün 14 no'lu not hükmünün uygulanmasında “dokumaya elverişli maddelerden giyim eşyası” terimi 61.01. ile 61.14 pozisyonlarında sınıflandırılan giyim eşyası anlamındadır.

Bu Fasılda yer alan eşyanın, imali bitirilmemiş veya tamamlanmamış olanlar ile bu eşyanın imaline mahsus şekil verilmiş örme mensucat da bu Fasıla dahildir. Bunlar, ilgili oldukları eşyanın esas karakterine sahip olmaları şartıyla, mamul eşyanın sınıflandırıldığı aynı pozisyonunda yer alırlar. Bununla birlikte, tığ ile örülmüş giyim eşyası veya elbise aksesuarları (62.12 pozisyonunda yer alanlar hariç) 61.17 pozisyonunda sınıflandırılırlar.

Örülerek şekil verilmiş giyim eşyası, elbise aksesuarları veya bunların aksam ve parçaları (ayrı parçalar olarak sunulmuş olsun olmasın ya da uzunlamasına parçalar halinde bulunsun bulunmasın) XI. Bölümün 7 (b) ve 7 (g) no.lu Not hükümlerine göre hazır eşya olarak mütalaa edilir.

61.01 Erkekler Ve Erkek Çocuklar İçin Paltolar, Kabanlar, Kolsuz Ceketler, Pelerinler, Anoraklar (Kayak Ceketleri Dahil), Rüzgarlıklar Ve Benzeri Eşya (Örme Veya Kroşe) (61.03 Pozisyonundakiler Hariç), esas karakteri, hava şartlarından korunmak üzere genellikle diğer giyeceklerin üzerine giyilen erkekler veya erkek çocuklara mahsus örme veya kroşe giyim eşyasından bir kategori eşyayı kapsamaktadır. Bu pozisyon şunları içerir: Paltolar, yağmurluklar, kabanlar, kolsuz ceketler (pançolar dahil), pelerinler, anoraklar (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar ile truvakar montlar, kapşonlu pelerinler, ağır paltolar, kapşonlu kolsuz ceketler, kaba tüylü yün kumaştan paltolar, trençkotlar, gabardinler, parkalar, vatkalı yelekler gibi eşya.

61.02 Kadınlar Ve Kız Çocuklar İçin Mantolar, Kabanlar, Kolsuz Ceketler, Pelerinler, Anoraklar (Kayak Ceketleri Dahil), Rüzgarlıklar Ve Benzeri Eşya (Örme Veya Kroşe) (61.04 Pozisyonundakiler Hariç), 61.01 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hususlar gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır.

61.03 Erkekler Ve Erkek Çocuklar İçin Takım Elbiseler, Takımlar, Ceketler, Blazerler, Pantolonlar, Askılı Ve Üst Ön Parçası Olan Tulumlar, Kısa Pantolonlar Ve Şortlar (Örme Veya Kroşe) (Yüzme Kıyafeti Hariç), yalnızca erkekler veya erkek çocuklar için örme veya kroşe takım elbiseler, takımlar, ceketler, blazerler, kısa pantolonlar ve şortlar (yüzme kıyafeti hariç) ile askılı ve üst ön parçası olan tulumları kapsar.

61.04 Kadınlar ve Kız Çocuklar İçin Takım Elbiseler, Takımlar, Ceketler, Blazerler, Elbiseler, Etekler, Pantolon Etekler, Pantolonlar, Askılı Ve Üst Ön Parçası Olan Tulumlar, Kısa Pantolonlar ve Şortlar (Örme Veya Kroşe) (Yüzme Kıyafeti Hariç), 61.03 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hususlar "gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla" bu pozisyonda yer alan eşya içinde de uygulanır. "Kadınlar ve kız çocuklar için takım elbise"nin bütün unsurları aynı tarz, aynı renk ve yapıdaki mensucattan olmalıdır; bunlar, aynı zamanda aynı tarzda ve uygun veya kıyaslanabilir ölçülerde olmalıdır. Bununla birlikte, bunlar, farklı bir kumaştan kaytan (dikiş arasına konmuş kumaş şerit) ihtiva edebilir. Vücudun alt kısmını kapamaya mahsus ayrı ayrı parçalardan birkaçı birlikte sunulduğunda (etekler, pantolon etekler ve pantolonlar gibi), alt parça olarak etek veya pantolon etek dikkate alınır, diğer giyim eşyası ayrı değerlendirilir.

61.05 - Erkekler Ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler (Örme Veya Kroşe), 61.07 pozisyonunda yer alan gece gömlekleri ile 61.09 pozisyonunda yer alan tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası hariç olmak üzere erkekler veya erkek çocuklar için örme veya kroşe gömlekleri (yakaları çıkarılıp takılabilen gömlekler, tören gömlekleri, spor gömlekler, gündelik gömlekler, takım elbise içine giyilen gömlekler dahil) kapsar.

61.06 Kadınlar Ve Kız Çocuklar İçin Bluzlar, Gömlekler, Gömlek-Bluzlar (Örme Veya Kroşe), örme veya kroşe bluz, gömlek ve gömlek-bluz şeklindeki kadın veya kız çocuk giysilerini kapsar.

61.07 Erkekler Ve Erkek Çocuklar İçin Külotlar, Slipler, Gece Gömlekleri, Pijamalar, Bornozlar, Robdöşambırlar Ve Benzeri Eşya (Örme Veya Kroşe), erkekler veya erkek çocukları için örülmüş külotlar, slipler ve benzeri eşya (iç çamaşırları) ve gece gömlekleri, pijamalar, bornozlar (plaj

bornozları dahil), ropdöşambırlar ve benzeri eşya olmak üzere iki ayrı kategoride örme veya kroşe giyim eşyasını kapsar.

61.08 Kadınlar Ve Kız Çocuklar İçin Kombinezonlar, Jüp Veya Jüponlar, Slipler Ve Külötler, Gecelikler, Pijamalar, Lizözler, Bornozlar, Sabahlıklar Ve Benzeri Eşya (Örme Veya Kroşe), kadınlar veya kız çocukları için kombinezonlar, jüp veya jüponlar, slipler ve külötler ve benzeri eşya (iç çamaşırları) ve gecelikler, pijamalar, lizözler, bornozlar (plaj bornozları dahil), sabahlıklar ve benzeri eşya olmak üzere iki ayrı kategoride örme veya kroşe giyim eşyasını kapsar.

61.09 Tişörtler, Fanilalar, Atletler, Kaşkorseler Ve Diğer İç Giyim Eşyası (Örme Veya Kroşe), "Tişörtler" tabiri, pamuktan, sentetik ve suni liflerden hafif gramajlı örme veya kroşe, tüylendirilmemiş, havlı veya bukleli olmayan mensucattan bir veya daha fazla renkli cepleri olan veya cepsiz, uzun veya kısa, vücudu saran (dar) kollu, düğmeleri veya diğer açma kapama tertibatı olmayan, yakasız, boğaz altında açıklık olmayan, vücudu saran (dar) veya düşük boğazlı (yuvarlak, kare, kayık veya V şekilli) giyim eşyası anlamına gelir. Bu giysilerin dantel haricinde baskı, örme veya diğer yöntemlerle elde edilmiş reklam şeklinde süslemeleri, resimleri veya yazıları olabilir. Bu giysilerin alt kısımları genellikle bastırılmıştır. Fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası da keza bu pozisyonda yer alır. Şurası kayda değer ki, yukarıda tarif edilen giysiler, "kadın" veya "erkek" giysisi olarak bir ayırım yapılmaksızın bu pozisyonda yer alır.

61.10 Kazaklar, Süveterler, Hırkalar, Yelekler Ve Benzeri Eşya (Örme Veya Kroşe), erkeklere veya kadınlara mahsus giyim eşyası olup olmadığına bakılmaksızın, vücudun üst kısmını kapamak üzere örme veya kroşe hazırlanmış bir kategori eşyayı (kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya) kapsar. Giysi koluna dikilmiş ve belli sporlarda kullanılan (ör: kaleci formaları) dirseklik gibi koruyucu parçalar içeren maddeler bu pozisyonda sınıflandırılır. Bu pozisyon ayrıca, duruma göre 61.03 veya 61.04 pozisyonlarındaki erkekler veya erkek çocuklar için veya kadınlar veya kız çocuklar için takım elbiselerini teşkil eden veya bunları meydana getiren kısımlardan biri olarak sunulmuş olmamak şartıyla, dikilerek hazırlanmış yelekleri de kapsar.

61.11 Bebekler İçin Giyim Eşyası Ve Aksesuarı (Örme Veya Kroşe), "bebek giyim, eşyası ve aksesuarları" tabiri, boyu 86 cm.'yi geçmeyen küçük çocuklara mahsus eşya anlamındadır. Diğerleri anlamında, örme sabah kıyafeti, peri elbiseleri, çocuk tulumları, mama önlükleri, eldivenler, tek parmaklı veya parmaksız eldivenler, taytlar ve üstüne yapıştırılmış, dikilmiş veya başka suretle tutturulmuş veya applike edilmiş dış tabanları olmayan patik şeklindeki giysiler de bu pozisyona dahildir. Şurası kayda değer ki, ilk bakışta hem 61.11 pozisyonunda hem de bu Fasılın diğer pozisyonlarında sınıflandırılabilir eşya 61.11 pozisyonunda sınıflandırılır.

61.12 Spor, Kayak Ve Yüzme Kıyafetleri (Örme Veya Kroşe), şunlar dahildir:

(A) Spor kıyafetleri astarsız, fakat bazen iç yüzü tüylendirilmiş ya da havlandırılmış (fırçalanarak tüylendirilmiş) iki parçadan oluşan örülmüş eşya; mensucatın yapısı ve dış görünüm itibarıyla bu giyim eşyasının sadece veya genel olarak sportif faaliyetler sırasında giyilmek üzere hazırlanmış olduğu anlaşılmaktadır. Spor kıyafetleri iki giyim eşyasından oluşmaktadır, şöyle ki: Birincisi, vücudun üst kısmını kaplamaya mahsus, bel hizasına veya bel hizasından biraz daha aşağıya kadar inen uzunlukta, uzun kollu giyim eşyası. Kol uçlarında lastik örgü veya elastik bantlar, fermuarlar veya diğer sıkıca

saran elementler mevcuttur. Benzeri sıkıca saran elementler (kenar şeridi dahil) genelde giyim eşyasının alt kısmında vardır. Bunların ön kısmı kısmen veya tamamen açık ise, bu açıklık genellikle bir fermuar vasıtasıyla kapatılır. Bunlar, başlıklı veya başlıksız, yakalı veya yakasız ve cepli veya cepsiz olabilirler. İkinci giysi (pantolon) sıkı veya bol kesimli olabilir, cepli veya cepsiz olabilir, belinde elastik bir bant, kenar şeridi veya beli sıkılamakta kullanılan başka unsurlar bulunmaktadır. Belinde bir açıklık (pat) bulunmamaktadır. Dolayısıyla düğmeleme veya diğer bir kapama sistemi yoktur. Bazen bu pantolonlara bacak (dizden itibaren) kısmının altından genellikle ayak bileğine kadar elastik bantlar veya lastik örgülü bantlar, fermuarlar veya diğer sıkma elementleri eklenmiş olabilir. Bunların ayakaltı bağları olabilir veya olmayabilir.

(B) "Kayak kıyafetleri", genel görünüşü ve yapısı itibarıyla, özellikle kayak (kros veya alpin) yaparken giyilmeye mahsus olduğu anlaşılabilen giyim eşyası veya takım halindeki giyim eşyası gibidir. Bu giyim eşyası şunlardan oluşur: (1) "Kayak tulumu" vücudun alt ve üst kısımlarını kapatmak üzere yapılmış tek parça giyim eşyasıdır; kayak tulumunda yaka ve kollara ilaveten cepler veya ayakaltı bağları bulunabilir veya (2) "Kayak takımı" perakende satış için hazırlanmış olup iki veya üç parçadan meydana gelen takım halinde giyim eşyasıdır ve bu takıma şunlar dahildir:- Anorak, rüzgarlık ve benzeri eşya gibi (kayarak işleyen fermuarla kapanan) ve muhtemelen yelege de olan bir giyim eşyası, ve - Bel hizasında olsun olmasın pantolon, kısa pantolon veya üst ön parçası ve askı olan tulum. "Kayak takımı" kapsamına, yukarıdaki (1) paragrafında belirtilen tulumla benzeyen tulum ile, üstüne giyilen vatkalı ve kolsuz ceket de dahildir. "Kayak takımı"nın tüm parçaları, aynı renkte olsun olmasın, aynı tarz ve yapıdaki mensucattan yapılmış olmalıdır; bunlar aynı zamanda uygun ve kıyaslanabilir ölçülerde olmalıdır (bu Fasılın 7 no.lu Notuna bakınız).

(C) Yüzme kıyafetleri (elastik olsun olmasın, örme veya kroşe tek veya iki parçalı mayolar, yüzme şortları ve mayolar).

61.13 59.03, 59.06 veya 59.07 Pozisyonlarındaki Örme veya Kroşe Mensucattan Yapılmış Giyim Eşyası, 61.11 pozisyonunda yer alan bebek giysileri hariç olmak üzere bu pozisyon, kadın veya erkek giyim eşyası olup olmadığına bakılmaksızın 59.03, 59.06 veya 59.07 pozisyonlarında yer alan örme veya kroşe mensucattan yapılmış giyim eşyasının tümünü kapsar. Yağmurluklar, dalgıç elbiseleri, muşambadan yapılmış elbiseler, radyasyona karşı koruyucu giysiler (solunum aygıtı ile kombine halde olanlar hariç) de bu pozisyonda yer alır. Şurası kayda değer ki, ilk bakışta hem bu pozisyonunda hem de bu Fasılın 61.11 pozisyonu dışındaki diğer pozisyonlarında sınıflandırılabilen giyim eşyası bu pozisyonunda sınıflandırılır.

61.14 Diğer Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe), bu Fasılın bundan önceki pozisyonlarında daha belirli bir şekilde yer almamış bulunan örme veya kroşe giyim eşyasını kapsamaktadır.

Diğerleri anlamında aşağıda yazılı olanlar bu pozisyona dahil eşyadandır:

(1) Önlükler, iş tulumları, iş gömlekleri ve cerrahlar, makinistler, fabrika işçileri vb. tarafından giyilen diğer koruyucu giysiler.

(2) Papaz kıyafetleri veya dini giysiler ve resmi elbiseler, cüppeler (Örneğin papaz kıyafetleri, papaz cüppeleri, papaz ve kilise korosu mensuplarının giydiği beyaz keten cüppeler).

(3) Profesyonel veya ilmi cüppeler veya elbiseler.

(4) Havacılar için özel olarak hazırlanmış giysiler (örneğin havacılar için elektrikle ısıtılan giyecekler).

(5) Belli spor dallarında, dans veya jimnastikte (ör: eskrim kıyafeti, jokey kıyafeti, bale etekleri, mayo) kullanılan, dirsek, diz veya kasık bölgelerindeki ped gibi koruyucu parçaları bulunduran

veya bulundurmeyen özel giysiler. Ancak, spor veya oyunlardaki (ör: eskrim maskesi, göğüs plakaları, buz hokeyi pantolonu vb.) koruyucu ekipmanlar hariçtir. (95.06 pozisyonu).

61.15 Külotlu Çoraplar, Taytlar, Kısa Ve Uzun Konçlu Çoraplar, Soketler, Dereceli Olarak Baskı Yapan Çoraplar (Örneğin; Varis Çorapları) Ve Patik Şeklinde Çoraplar Dahil (Örme Veya Kroşe), kadınlar veya kız çocukları, erkekler veya erkek çocukları için olanlar ayrımı yapılmaksızın aşağıda yazılı olan örme veya kroşe eşyayı kapsar:

(1) Ayak kısmı olmayanlar da dahil olmak üzere, ayakları ve bacakları (çorap) ve vücudun bele kadar olan kısımlarını (külot) kapamak üzere hazırlanmış külotlu çoraplar ve taytlar.

(2) Kısa veya uzun konçlu çoraplar (bilek çorapları dahil).

(3) Soğuğa karşı giyilen iç çoraplar.

(4) Dereceli olarak baskı yapan çoraplar (örneğin; varis çorapları).

(5) Kadın çoraplarının uçları ve ayak kısmı kusurlarının sürtünerek yıpranmasını önlemek için üzerine giyilen soketler.

(6) Bebek patikleri hariç, dikme, yapıştırma veya başka bir yöntemle üst kısma eklenmiş tabanı olmayan (patik şeklindeki) çoraplar.

Bu pozisyonda yer alan kısa ve uzun konçlu çoraplar, vb.nin imali bitirilmemiş olanları da, mamul eşya karakterini taşıması şartıyla, bu pozisyona dahildir.

61.16 Eldivenler, Tek Parmaklı Eldivenler ve Parmaksız Eldivenler (Örme Veya Kroşe), kadınlar veya kız çocuklar, erkekler veya erkek çocuklar ayrımı yapılmaksızın, örme veya kroşe her türlü eldiveni kapsar. Bunlara, parmakları ayrı ayrı olan kısa eldivenleri, parmakların sadece bir kısmını kaplayan parmaksız eldivenler, dört parmağı bir arada ve baş parmağı ayrı tutan ve bileği kaplayan tek parmak eldivenler veya ön kolu veya hatta üst kolun tamamını kaplayabilen diğer uzun eldivenler dahildir. Bu pozisyon, imali bitirilmiş eşyanın asli karakterlerini taşımak şartıyla henüz imali tamamlanmamış örme eldivenleri de kapsar.

61.17 Giyim Eşyasının Diğer Aksesuarları (Örme veya Kroşe); Giyim Eşyasının veya Giyim Eşyası Aksesuarlarının Parçaları (Örme Veya Kroşe), bu Faslin bundan önceki pozisyonlarına dahil olmayan veya Tarifenin diğer yerlerinde belirtilmeyen veya yer almayan her tür örme veya kroşe giyim eşyasının aksesuarlarını kapsar. Keza, bu pozisyon aynı zamanda örme veya kroşe giyim eşyası veya giyim aksesuarının parçalarını da içerir.

Aşağıda yazılı olanlar, diğerleri meyanında, bu pozisyonda yer alan eşyadandır:

(1) Şallar, eşarplar, boyun atkıları, kaşkoller, peçeler, duvaklar ve benzeri eşya.

(2) Boyunbağları, papyonlar ve kravatlar.

(3) Subralar, omuz vatkaları ve diğer vatkalar.

(4) Her çeşit kemerler (kılıç kayışlar ve palaskaları dahil) ve kuşaklar (örneğin askeri veya dini kuşaklar gibi) (elastik olsun olmasın). Bu tür eşya, tokalar veya kıymetli metalden bağlantı elemanı içerse veya incilerle, kıymetli veya yarı kıymetli taşlarla (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş) süslenmiş olsa dahi burada sınıflandırılır.

(5) El kürkleri (manşonlar) (sadece dış kısmında süs mahiyetinde kürk veya suni kürk olan el kürkleri (manşonlar) dahil).

(6) Kol koruyucuları-kolluklar.

(7) 95.06 pozisyonunda yer alan spor amacıyla kullanılanlar hariç olmak üzere diz bantları.

(8) Şekline göre, kesilerek şekil verme işlemi haricinde yapılmış etiketler, işaretler, amblemler, "flaşlar (tanınmayı sağlayan parlak renkli yama)" ve benzerleri (58.10 pozisyonundaki motif halinde işlemler hariç) (sadece şekline ya da ölçüsüne göre kesilerek şekil verilmiş olan eşya bu pozisyon haricinde kalır ve 58.07 pozisyonunda yer alır).

(9) Yağmurlukların içine ayrıca takılıp çıkarılabilen ve ayrı sunulan astarlar (müflonlar) veya benzerleri.

(10) Cepler, kollar, yakalar, takma bebek yakaları, baş ve boyuna dolanan atkılar, çok çeşitli süsler (rozetler, fiyonklar, fırfırlar, dantela süsleri, kırmalı dantelalar, farfala dantelalar ve benzeri süsleyici aksesuarlar gibi), korsajlar, kadın yelekleri, büzgülü dantelalar veya muslin göğüslükler, kolluklar, manşetler, yakaların boyun kısımları, klapalar ve benzeri eşya.

(11) Mendiller.

(12) Soğuğa karşı veya saçın dağılmasını önlemek amacıyla kullanılan alın şeritleri.

Tablo 99 Örme Giyim Ürünleri GTİP'leri

GTİP Kodu	GTİP Adı
6101	Erkekler ve erkek çocuklar için palto, kaban, rüzgarlık ve benzerleri
6102	Kadınlar ve kız çocukları için manto, kaban, anorak, rüzgarlık ve benzerleri
6103	Erkekler ve erkek çocuklar için takım, ceket, pantolon, tulum ve şortlar
6104	Kadın ve kız çocuk için takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum ve şortlar
6105	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler
6106	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler, gömlek bluzlar
6107	Erkekler ve erkek çocuklar için külotlar, slipler, pijamalar, bornozlar ve benzerleri
6108	Kadınlar ve kız çocuklar için kombinezonlar, jüp/jüponlar, slipler ve külotlar, gecelikler ve benzerleri
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası
6110	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya
6111	Bebekler için giyim eşyası ve aksesuarı
6112	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan giyim eşyası
6114	Örme diğer giyim eşyası
6115	Külotlu çoraplar ve soketler
6116	Eldivenler
6117	Diğer Giyim Aksesuarları

Örme giyim ürünlerinin dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 237 milyar USD'nin üzerindedir.

6110. GTİP Kodu (Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya (örme veya kroşe)) %24,11 payı ve 57,1 milyar USD ihracat değeri ile ön plana çıkmaktadır. 6109. GTİP Kodu (Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme veya kroşe)) ihracatı %19,76 pay ile 46,8 milyar USD; 6104. GTİP Kodu (Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, vb. (örme veya kroşe) (yüzme kıyafeti hariç)) %14,99 pay ile 35,5 milyar USD; 6115. GTİP Kodu (Külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler, dereceli olarak baskı yapan çoraplar (örme veya kroşe)) %5,90 pay ile 13,9 milyar USD; 6103. GTİP Kodu (Erkekler ve erkek çocuklar için takım

elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, vb. (yüzme kıyafeti hariç) (örme veya kroşe)) %5,51 pay ile 13 milyar USD; 6108. GTİP Kodu (Kadınlar ve kız çocuklar için kombinezonlar, jüp/jüponlar, slipler ve külotlar, gecelikler, vb.eşya (örme veya kroşe)) ise %5,43 pay ile 12,8 milyar USD olmuştur. 2019 yılı örme giyim ihracatı, giyim eşyası ürünlerinin toplam ihracatından %44,28 pay almaktadır.

Tablo 100 Dünya Örme Giyim İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6101	Erkekler ve erkek çocuklar için palto, kaban, kolsuz ceket, anorak (kayak ceketini dahil), rüzgarlık vb. (örme veya kroşe)	2.315.705	2.150.160	2.288.110	2.510.345	2.495.278	2.163.017	1,05
2	6102	Kadınlar ve kız çocukları için manto, kaban, kolsuz ceket, anorak (kayak ceketini dahil), rüzgarlık vb. (örme veya kroşe)	2.816.260	2.805.254	2.942.020	3.277.274	3.445.991	3.046.638	1,45
3	6103	Erkekler ve erkek çocuklar için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, vb. (yüzme kıyafeti hariç) (örme veya kroşe)	13.936.543	13.266.865	13.585.148	14.092.065	13.066.770	12.262.761	5,51
4	6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, vb. (örme veya kroşe) (yüzme kıyafeti hariç)	36.803.776	35.097.992	35.602.036	36.755.245	35.528.003	32.447.920	14,99
5	6105	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler (örme veya kroşe)	7.878.035	7.803.454	8.071.912	8.509.274	8.558.905	6.738.851	3,61
6	6106	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler, gömlek-bluzlar (örme veya kroşe)	4.910.674	4.883.656	4.772.886	4.859.328	4.369.090	3.570.362	1,84
7	6107	Erkekler ve erkek çocuklar için külotlar, slipler, gece gömlekleri, pijamalar, bornozlar, vb. eşya (örme veya kroşe)	6.482.749	6.675.946	6.997.924	7.230.020	7.299.317	6.971.775	3,08
8	6108	Kadınlar ve kız çocuklar için kombinezonlar, jüp/jüponlar, slipler ve külotlar, gecelikler, vb. eşya (örme veya kroşe)	12.337.972	12.352.366	12.276.436	12.942.799	12.873.498	12.236.784	5,43
9	6109	Tiörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme veya kroşe)	43.740.955	42.944.745	44.511.881	47.446.198	46.844.718	41.141.422	19,76
10	6110	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya (örme veya kroşe)	48.146.821	47.703.027	49.878.230	54.991.548	57.172.886	51.772.353	24,11
11	6111	Bebekler için giyim eşyası ve aksesuarı (örme veya kroşe)	6.431.859	7.040.767	7.412.015	7.655.032	7.478.852	6.788.894	3,15
12	6112	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri (örme veya kroşe)	4.456.201	4.512.977	4.788.731	5.226.557	5.295.855	4.486.162	2,23
13	6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan giyim eşyası (örme veya kroşe)	965.290	1.098.424	1.119.232	1.156.821	1.293.416	1.162.121	0,55
14	6114	Diğer giyim eşyası (örme veya kroşe)	6.604.965	6.992.992	7.433.954	8.442.681	8.784.146	7.601.008	3,70
15	6115	Külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler, dereceli olarak baskı yapan çoraplar (örme veya kroşe)	12.690.953	12.253.536	13.233.206	14.022.479	13.982.693	12.176.069	5,90

16	6116	Eldivenler, tek parmaklı eldivenler ve parmaksız eldivenler (örme veya kroşe)	4.210.347	4.203.275	4.691.438	5.253.223	5.274.922	4.802.031	2,22
17	6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı, giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarının parçaları (örme veya kroşe)	3.285.061	3.151.061	3.142.448	3.336.129	3.325.993	3.231.145	1,40
Örme Giyim Ürünleri			218.014.166	214.936.497	222.747.607	237.707.018	237.090.333	212.599.313	100

2020 yılında dünyada Örme Giyim ihracatı bir önceki yıla kıyasla %10,3 daralarak 213 milyar USD olarak kaydedilmiştir.

Örme giyim ürünlerinin ihracatında ilk sırayı %30,13'lük payı ve 71,4 milyar USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %8,84 payı ve 20,9 milyar USD ihracatı ile Bangladeş; %6,28 payı ve 14,8 milyar USD ihracatı ile Vietnam takip etmektedir. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %68,75 oranındadır.

Türkiye, %3,83 payı ve 9 milyar USD ihracatı ile altıncı sırada yer almaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 6109. GTİP Kodu %30 payı ve 2,7 milyar USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 6110. GTİP Kodu ihracatı %21,75 pay ile 1,9 milyar USD; 6104. GTİP Kodu %13,75 pay ile 1,2 milyar USD; 6115. GTİP Kodu %12,08 pay ile 1 milyar USD; 6106. GTİP Kodu ise %4,82 pay ile 438,4 milyon USD olmuştur.

Tablo 101 Örme Giyim İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	83.842.271	75.026.959	71.972.535	73.525.496	71.440.138	62.243.501	30,13
2	Bangladeş	12.767.100	16.539.959	17.984.741	20.314.097	20.955.557	19.183.878	8,84
3	Vietnam	10.111.019	10.801.487	12.058.644	13.850.362	14.884.924	13.700.827	6,28
4	Almanya	7.640.099	7.759.577	9.534.213	10.842.537	10.903.724	11.107.962	4,60
5	İtalya	7.373.029	7.786.912	8.659.796	9.634.017	9.948.051	8.871.793	4,20
6	Türkiye	8.927.259	8.855.609	8.840.031	9.043.111	9.089.251	8.387.723	3,83
7	Hindistan	7.778.227	7.909.095	8.350.043	7.580.562	7.908.864	6.120.311	3,34
8	Hong Kong	9.163.687	7.769.869	7.090.948	6.964.200	6.163.172	4.245.535	2,60
9	Kamboçya	5.550.191	6.057.289	6.348.042	6.586.194	6.001.443	5.188.130	2,53
10	Hollanda	3.590.626	3.990.697	4.543.754	5.346.113	5.714.878	5.660.814	2,41
Dünya		218.014.166	214.936.497	222.747.607	237.707.018	237.090.333	213.124.427	100

Tablo 102 Türkiye Örme Giyim İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6109	Tiştörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme veya kroşe)	2.979.430	2.930.762	2.874.066	2.798.011	2.726.587	2.302.830	30,00
2	6110	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya (örme veya kroşe)	1.613.796	1.626.031	1.795.768	1.931.887	1.976.631	1.989.524	21,75
3	6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, vb. (örme veya kroşe) (yüzme kıyafeti hariç)	1.272.641	1.213.588	1.161.440	1.238.186	1.249.696	1.127.093	13,75

4	6115	Külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler, dereceli olarak baskı yapan çoraplar (örme veya kroşe)	1.024.658	1.037.284	1.058.479	1.079.665	1.097.798	1.048.556	12,08
5	6106	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler, gömlek-bluzlar (örme veya kroşe)	541.147	511.730	464.602	466.495	438.436	339.047	4,82
6	6103	Erkekler ve erkek çocuklar için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, vb. (yüzme kıyafeti hariç) (örme veya kroşe)	338.565	346.576	355.822	384.714	393.869	376.167	4,33
7	6108	Kadınlar ve kız çocuklar için kombinezonlar, jüp/jüponlar, slipler ve külotlar, gecelikler, vb. eşya (örme veya kroşe)	311.989	274.983	241.563	252.522	265.371	280.097	2,92
8	6111	Bebekler için giyim eşyası ve aksesuarı (örme veya kroşe)	144.418	175.674	181.069	180.473	203.480	215.825	2,24
9	6105	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler (örme veya kroşe)	237.394	255.385	245.969	245.441	227.899	169.274	2,51
10	6112	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri (örme veya kroşe)	79.172	83.671	97.973	106.559	130.649	158.702	1,44
11	6107	Erkekler ve erkek çocuklar için külotlar, slipler, gece gömlekleri, pijamalar, bornozlar, vb. eşya (örme veya kroşe)	164.908	161.888	135.168	123.245	126.198	139.791	1,39
12	6114	Diğer giyim eşyası (örme veya kroşe)	85.516	105.555	93.057	115.435	119.926	118.836	1,32
13	6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı, giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarının parçaları (örme veya kroşe)	52.542	62.994	65.995	65.372	74.121	66.560	0,82
14	6101	Erkekler ve erkek çocuklar için palto, kaban, kolsuz ceket, anorak (kayak ceketini dahil), rüzgarlık vb. (örme veya kroşe)	37.936	30.457	33.945	29.732	33.944	24.374	0,37
15	6102	Kadınlar ve kız çocukları için manto, kaban, kolsuz ceket, anorak (kayak ceketini dahil), rüzgarlık vb. (örme veya kroşe)	38.985	35.390	31.004	21.334	19.846	22.095	0,22
16	6116	Eldivenler, tek parmaklı eldivenler ve parmaksız eldivenler (örme veya kroşe)	3.297	3.325	3.595	3.113	3.684	5.483	0,04
17	6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan giyim eşyası (örme veya kroşe)	865	316	516	927	1.116	3.469	0,01
Türkiye			8.927.259	8.855.609	8.840.031	9.043.111	9.089.251	8.387.723	100

Türkiye'nin Örme Giyim İhracatı 2020 yılında %7,7 azalış ile 8,4 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

2019 yıl sonu itibarıyla 214,90 milyar USD'nin üzerinde küresel örme giyim ithalatı gerçekleşmiştir. Örme giyim ithalatında ilk sırada %22,45'lik payı ve 48,2 milyar USD'yi aşan ithalatı ile ABD; ikinci sırada ise %8,77'lik payı ve 18,8 milyar USD ithalatı ile Almanya yer almaktadır. Onu 13,6 milyar USD ithalatı ve %6,36'lık payı ile Japonya izlemektedir.

Türkiye'nin örme giyim ithalatı bir önceki yıla göre %14,98 oranında azalarak 528,2 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %0,25'lik ithalat payı ile kırk altıncı sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %65,08'e ulaşmaktadır.

Tablo 103 Örme Giyim İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	48.516.197	45.417.626	45.748.924	47.698.335	48.241.178	38.254.141	22,45
2	Almanya	16.611.581	17.008.407	18.413.730	19.544.811	18.847.167	18.975.480	8,77
3	Japonya	13.314.721	12.939.181	12.810.747	13.781.061	13.663.490	11.989.270	6,36
4	Birleşik Krallık	13.395.654	12.434.888	12.504.993	13.048.093	13.018.419	11.092.497	6,06
5	Fransa	10.365.581	10.375.086	10.844.258	11.745.621	11.559.298	10.253.183	5,38
6	İspanya	7.002.060	7.547.015	7.883.070	8.430.663	8.723.530	7.533.401	4,06
7	İtalya	7.335.003	7.500.816	7.959.119	8.526.639	8.140.897	6.942.464	3,79
8	Hollanda	5.007.224	5.226.135	6.033.024	6.910.870	7.064.886	6.527.923	3,29
9	Kanada	4.678.597	4.547.765	4.857.006	5.080.665	5.327.719	4.347.657	2,48
10	Hong Kong	7.318.283	6.426.759	5.970.396	6.121.725	5.264.224	3.648.921	2,45
	Dünya	191.661.156	189.794.423	199.532.385	214.282.921	214.901.372	187.990.669	100

1.6.2 Dokuma Giyim

Bu Fasil, 50 ila 56, 58 ve 59. Fasılarda yer alan mensucattan (vatkalar hariç, fakat keçe veya dokunmamış mensucat dahil) mamul, erkekler, kadınlar veya çocuklar için giyim eşyası ve aksesuarları ile bunların parçalarını kapsar. 62.12 pozisyonunda yer alan eşya hariç olmak üzere, örülmüş giyim eşyası, aksesuarlar ve parçaları bu Fasil haricinde kalır.

Bu Fasıldaki eşyanın sınıflandırılması, eşya ile birlikte sunulan örneğin; örülmüş mensucat, kürk, tüy, deri, plastik veya metalden parça veya aksesuarlardan etkilenmez. Bununla beraber, bu tür maddelerin mevcudiyeti basit bir süs niteliğini aştığı takdirde tarifedeki yerleri, ilişkin oldukları Fasil notlarına (özellikle kürk ve tüyleri içerenler sırasıyla 43. Fasılın 4 numaralı Notu ile 67. Fasılın 2(b) notuna) göre, Fasil notlarında bir hüküm bulunmadığı takdirde de tarifinin yorumu ile ilgili genel kurallara göre belirlenir.

Elektrikle ısıtılan giyim eşyası da bu Fasılda kalmaktadır.

Bu bölümün 8 no.lu Not hükümlerinin uygulanmasında önündeki açıklığın sol tarafı sağ tarafı üzerine binen veya sol tarafı sağ tarafı üzerine iliklenen giysiler erkek veya erkek çocuk giysisi kabul edilecektir. Önü açık giysilerin sağ tarafı sol tarafı üzerine biniyorsa veya bu yönde ilikleniyorsa bunlar kadın veya kız çocuk giysisi kabul edilecektir.

Bu hükümler, giyim eşyasının kesiminden kadın veya kız çocuklara ya da erkek veya erkek çocuklara ait olduğu açıkça belli olan giysilere uygulanmaz. Erkeklerle veya erkek çocuklara ya da kadınlara veya kız çocuklara ait olduğu belirlenemeyen giysiler, kadınların veya kız çocuklarının giyim eşyasının sınıflandırıldığı pozisyonlarda sınıflandırılır.

Gömlekler ve gömlek-bluzlar uzun veya kısa kollu, vücudun üst kısmını örtmek üzere hazırlanmış ve boyundan itibaren önü kısmen veya tamamen açık giysilerdir. Bluzlar da vücudun üst kısmını örtmek üzere hazırlanmışlardır ama kolsuz olabilirler ve boyun kısmında açıklıkları olmayabilir.

XI. Bölümün 14 nolu not hükmüne uygun olarak, değişik pozisyonlardaki giyim eşyası perakende satışa hazır hale getirilmiş takımlar olsalar bile kendi pozisyonlarında sınıflandırılacaktır. Bununla birlikte, bu kural, pozisyon metinlerinde özel olarak bahsedilen takım haline konulmuş giyim eşyasına (örn; takım elbiseler, pijamalar, yüzme kıyafetleri) uygulanmaz. Şurası kayda değer ki, XI. Bölümün 14 nolu not hükmünün uygulanmasında “dokumaya elverişli maddelerden giyim eşyaları ifadesi” 62.01 ila 62.11 pozisyonlarındaki giyecekler anlamındadır.

Bu Fasılda yer alan eşyanın, imali bitirilmemiş veya tamamlanmamış olanları ile bu eşyanın imali için şekil verilmiş mensucat ve 62.12 pozisyonundaki eşyanın ve parçalarının imalinde kullanılan şekil verilmiş örme mensucat da bu Fasıla dahil bulunmaktadır. Bunlar, ilgili oldukları eşyanın esas karakterine sahip olmaları şartıyla, mamul eşyanın sınıflandırıldığı aynı pozisyonda yer alırlar. Bununla beraber örülmemiş giyim eşyası parçaları veya giysi aksesuarları (62.12 pozisyonunda yer alan hariç) 62.17 pozisyonunda sınıflandırılır.

62.01 Erkekler Veya Erkek Çocuklar İçin Paltolar, Kabanlar, Kolsuz Ceketler, Pelerinler, Anoraklar (Kayak Ceketleri Dahil), Rüzgarlıklar Ve Benzeri Eşya (62.03 Pozisyonundakiler Hariç), 61.01 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hususlar gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır.

62.02 Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Mantolar, Kabanlar, Kolsuz Ceketler, Pelerinler, Anoraklar (Kayak Ceketleri Dahil), Rüzgarlıklar Ve Benzeri Eşya (62.04 Pozisyonundakiler Hariç), 61.02 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hususlar gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır.

62.03 Erkekler ve Erkek Çocuklar İçin Takım Elbiseler, Takımlar, Ceketler, Blazerler, Pantolonlar, Askılı Ve Üst Ön Parçalı Tulumlar, Kısa Pantolonlar Ve Şortlar (Yüzme Kıyafeti Hariç), 61.03 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hususlar gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır.

62.04 Kadınlar Ve Kız Çocuklar İçin Takım Elbiseler, Takımlar, Ceketler, Blazerler, Elbiseler, Etekler, Pantolon Etekler, Pantolonlar, Askılı Ve Üst Ön Parçalı Tulumlar, Kısa Pantolonlar Ve Şortlar (Yüzme Kıyafetleri Hariç), 61.04 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hususlar gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya içinde uygulanır.

62.05 Erkekler ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler, 62.07 pozisyonundaki gece gömlekleri, fanilalar, atletler ve diğer iç giyim eşyası hariç olmak üzere bu pozisyon erkekler ve erkek çocuklar için örülmemiş gömlekleri (yakaları çıkarılıp takılabilen gömlekler, tören gömlekleri, gündelik gömlekler, takım elbise içine giyilen gömlekler ve spor gömlekler dahil) kapsar.

62.06 Kadınlar Ve Kız Çocuklar İçin Bluzlar, Gömlek Ve Gömlek-Bluzlar, kadınlar ve kız çocukları için bir grup örülmemiş bluzları, gömlekleri ve gömlek-bluzları kapsar.

62.07 Erkekler ve Erkek Çocuklar İçin Fanilalar, Atletler, Külotlar, Slipler, Gece Gömlekleri, Pijamalar, Bornozlar, Robdöşambırlar ve Benzeri Eşya, erkekler ve erkek çocuklar için örülmemiş iç giyim eşyasını (fanilalar ve atletler, külotlar, slipler vb. eşya) kapsar. Aynı zamanda erkekler ve erkek çocukları için gece gömlekleri, pijamalar, bornozlar (plaj bornozları dahil), robdöşambırlar ve benzeri eşya (genellikle ev içinde giyilen giysiler) da bu pozisyonda yer alır.

62.08 Kadınlar Ve Kız Çocukları İçin Fanilalar, Kaşkorseler, Kombinezonlar, Jüp Veya Jüponlar, Slipler Ve Külotlar, Gecelikler, Pijamalar, Lizözler, Bornozlar, Sabahlıklar Ve Benzeri Eşya, kadınlar ve kız çocukları için örülmemiş iç giyim eşyasını (fanilalar, kaşkorseler, kombinezonlar, jüp veya jüponlar, slipler, külotlar vb. eşya) kapsar. Aynı zamanda kadınlar ve kız çocukları için gecelikler, pijamalar, lizözler, bornozlar (plaj bornozları dahil), sabahlıklar vb. eşya (genellikle ev içinde giyilen giysiler) da bu pozisyonda yer alır.

62.09 Bebekler İçin Giyim Eşyası Ve Aksesuarları, "bebek giyim eşyası ve aksesuarları" tabiri, boyu 86 cm.yi geçmeyen küçük çocuklara mahsus eşya için uygulanır. Diğerleri anlamında, örme sabah kıyafeti, peri elbiseleri, çocuk tulumları, mama önlükleri, eldivenler, tek parmaklı veya parmaksız eldivenler, taytlar ve üstüne yapıştırılmış, dikilmiş veya başka suretle tutturulmuş veya aplike edilmiş dış tabanları olmayan patik şeklindeki giysiler de bu pozisyona dahildir. Şurası kayda değer ki, ilk bakışta hem 62.09 pozisyonunda hem de bu Fasilın diğer pozisyonlarında sınıflandırılabilir eşya, 62.09 pozisyonunda sınıflandırılır.

62.10 - 56.02, 56.03, 59.03, 59.06 Veya 59.07 Pozisyonlarındaki Mensucattan Hazır Giyim Eşyası, 62.09 pozisyonundaki bebekler için giyim eşyası hariç olmak üzere erkek veya kadın ayırımı yapılmaksızın keçeden veya dokunmamış mensucattan (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın) veya 59.03, 59.06 veya 59.07 pozisyonlarındaki mensucattan (örülmüş mensucat hariç) tüm hazır giyim eşyasını kapsar. Yağmurluklar, dalgiç elbiseleri, muşambadan yapılmış elbiseler, radyasyona karşı koruyucu giysiler (solunum aygıtı ile kombine halde olanlar hariç)de bu pozisyonda yer alır. Şurası kayda değer ki, ilk bakışta hem bu pozisyonda hem de bu Fasilın diğer pozisyonlarında (62.09 pozisyonu hariç) sınıflandırılabilir eşya, bu pozisyonda sınıflandırılır.

62.11 Spor, Kayak Ve Yüzme Kıyafetleri; Diğer Giyim Eşyası, Spor kıyafetleri, kayak kıyafetleri ve yüzme kıyafetlerine ilişkin 61.12 pozisyonu Açıklama Notunun ve 61.14 pozisyonunun diğer giysilerle ilgili Açıklama Notunun hükümleri gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır. Bununla beraber bu pozisyondaki spor kıyafetleri astarlanmış olabilir. Şurası kayda değer ki, 61.14 pozisyonundan farklı olarak bu pozisyon, örülmemiş fakat hazırlanmış ve ayrı sunulan yelekleri de kapsamaktadır. Muntazam aralıklarda atkı ipleri atlatılmış (yapılmamış) olan ve ileri bir şekilde işlem görmeksizin basitçe kesilerek elde edilen peştemaller (kuşak) de bu pozisyona dahildir. Ayrı haldeki peştemaller (kuşaklar) de yine bu pozisyonda yer alır.

62.12 Sütyenler, Korseler, Korse Kemerler, Pantolon Askıları, Çorap Bağları, Jartiyerler Ve Benzeri Eşya Ve Bunlar İçin Parçalar (Örülmüş Olsun Olmasın), vücudun bazı kısımlarını veya bazı giyim eşyasını yerli yerinde tutmaya mahsus eşyayı ve bu eşya için parçaları kapsar. Bu eşya, elastiki olsun olmasın örme mensucat da dahil olmak üzere her türlü dokumaya elverişli maddeden mamul olabilir.

Bu pozisyona, diğerleri meyanında, aşağıda yazılı olanlar dahildir:

(1) Her türlü sütyenler.

(2) Korseler ve korse pantolonlar.

(3) Sütyenli korseler (korseler veya korse pantolonlar ve sütyenlerin kombinasyonu).

(4) Korseler ve korse kemerler. Bunlar, genellikle elastik metalik veya plastik mesnetlerle desteklenmiş ve şerit veya kopçalarla tutturulmuşlardır.

(5) Jartiyer-kemerler, hijyenik-kemerler, kasık bağı bandajları, suspansuvar, pantolon askıları, çorap bağları, jartiyerler, gömlek için kol bağları ve kolluklar.

(6) Erkekler için vücut korseleri (külotlarla kombine olanlar dahil).

(7) Hamile kadınlara mahsus korseler, doğumdan sonra kullanılan korseler vb. düzeltme veya takviye edici korseler (90.21 pozisyonundaki ortopedik cihazlardan olmamak şartıyla) (ilgili pozisyonun Açıklama Notuna bakınız).

Yukarıda belirtilen eşya çeşitli türden şeritçi ve kaytancı eşyası, kurdele, dantela, vb. ile teçhiz edilmiş olabileceği gibi dokumaya elverişli olmayan diğer maddeler (örn; metal, kauçuk, plastik veya deri) ile teçhiz edilmiş de olabilir. Üretimde doğrudan doğruya ilmiik sayısının artırılması veya eksiltilmesi suretiyle şekil verilerek bu pozisyondaki eşyanın üretiminde kullanılan örülmüş mensucattan eşya ile bu eşyanın parçaları da uzunluğu boyunca birkaç parça şeklinde sunulmuş olsa dahi bu pozisyona dahildir.

62.13 Mendiller, hiçbir kenarı 60 cm.yi geçmeyen kare veya kareye yakın şekillerdeki eşyayı kapsar (bu fasılın 7 numaralı Not hükmüne bakınız). Bunlar, alelade mendiller olabileceği gibi, başı örtmede, boyuna sarmada veya süs olarak belde kullanılan tiplerde de olabilir. Bunların düz veya tırtıllı olan kenarları, bastırılmış, kıvrılarak yuvarlatılmış, pervazlanmış veya genellikle dokunurken çözgü veya atkı iplerinin yahut hem çözgü hem atkı iplerinin kenarlarda dokuma dışı bırakılması suretiyle saçak yapılmış olur. Saçaklı olanların kenarlarının ölçülmesinde saçaklar da hesaba katılır. Bu pozisyonda yer alan mendiller tamamen danteladan da olabilir. Bu pozisyon ayrıca, birkaç kareden oluşan parça halinde, mendil veya fular özelliğine sahip olan ve belirlenmiş (atkı veya çözgü ipliklerinin bulunmamasıyla belli olan) çizgiler boyunca basitçe kesilerek daha ileri biri işleme tabi tutulmaksızın mendiller veya fularlar olarak kullanılmaya uygun ayrı halde bulunan saçaklı eşyalara dönüştürülebilen mensucatı da kapsar. Benzer şekilde, istenilen şekil ve boyutta basit bir şekilde kesildikten sonra imali bitirilmemiş eşyaya, mendil, fular vb. mahiyetini veren "iplik çekme işçiliğine" tabi tutulmuş mensucat da bu pozisyonda sınıflandırılır.

62.14 Şallar, Eşarplar, Fularlar, Kaşkollar, Peçeler, Duvaklar Ve Benzeri Eşya, (1) Şallar. Genellikle kare, üçgen veya dairesel şekilde olan bu eşya, baş ve omuzları örtecek büyüklüktedir. (2) Eşarplar ve fularlar. Bunlar, kare veya dikdörtgen şeklinde olup, normal olarak boyuna sarılırlar. (3) Kaşkollar. Bunlar, uzun eşarplar veya hafif şallar olup, genellikle danteladan imal olunmakta ve kadınlar tarafından baş ve omuzların örtülmesinde kullanılmaktadır. (4) Peçe ve duvaklar. Bunlar, genellikle hafif, şeffaf veya ağ şeklinde malzemeden veya bazen danteladan imal olunan ve süs veya belirli amaçlarda kullanılan eşyadır (gelin duvakları, matem duvakları, rahibe duvakları veya şapka peçeleri ve yüz peçeleri vb.).

Bu eşyanın kenarları genellikle bastırılmış, kıvrılarak yuvarlatılmış, pervazlanmış veya saçaklı olur. Belirli aralıklarla dokunmamış iplik bantları bulunan ve buralarından basit bir şekilde kesilmek

suretiyle bu pozisyondaki kenarları saçaklı eşyanın elde edilmesine olanak sağlayan türden olan mensucat da bu pozisyonda yer alır.

62.15 Boyun Bağları, Papyonlar Ve Kravatlar, genellikle erkekler tarafından kullanılmakta olan türdeki kravatları, boyun bağlarını, papyon kravatları, yakalı kravatları vb.yi kapsar (metal, plastik veya diğer maddelerden yakaya takılmasını kolaylaştıracak tertibat monte edilmiş olsun olmasın). Kravat patronuna uygun olarak kesilmiş şekildeki kravatlık kumaşlarda bu pozisyona dahil olur; fakat kravatlık malzemedен çapraz (verev) kesilmiş durumdaki kumaşlar bu pozisyon haricinde kalır.

62.16 Eldivenler, Tek Parmaklı Eldivenler Ve Parmaksız Eldivenler, örme veya tığ işi olanlar haricindeki her türlü dokumaya elverişli maddelerden (dantela dahil) mensucattan eldivenleri, parmaksız eldivenleri ve tek parmak eldivenleri kapsar. 61.16 pozisyonunun Açıklama Notunda belirtilen hususlar "gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla", bu pozisyonda yer alan eşya için de uygulanır. Sanayide, vb. yerlerde koruyucu olarak kullanılan türden olan eldivenler de bu pozisyona dahildir.

62.17 Giyim Eşyasının Diğer Hazır Aksesuarları; Giyim Eşyasının Veya Giyim Eşyası Aksesuarının Parçaları (62.12 Pozisyonundakiler Hariç), örülmüş olanlar hariç olmak üzere bu Fasılın diğer pozisyonlarında veya Tarifenin başka yerlerinde belirtilmeyen veya yer almayan giyim eşyasının hazır aksesuarlarını kapsar. Aynı zamanda giyim eşyasını veya giyim eşyası aksesuarlarının örülmemiş parçaları da (62.12 pozisyonundakiler hariç) bu pozisyona dahildir.

Bu pozisyon, diğerleri meyanında, aşağıdakileri kapsar:

(1) Subralar (Koltukluklar): Bunlar, genellikle kauçuklu mensucattan veya üzeri dokumaya elverişli maddelerle kaplanmış kauçuktan mamuldür. Tamamı plastikten mamul olanlar (39.26 pozisyonu) ile kauçuktan olanlar (40.15 pozisyonu) bu pozisyon haricinde kalır.

(2) Omuz vatkaları veya diğer vatkalar: Bunlar, genellikle vatkadan, keçeden veya üzeri mensucatla kaplanmış dokumaya elverişli madde döküntülerinden imal edilmektedir. Üzeri mensucatla kaplı olmayan kauçuktan (genellikle gözenekli kauçuk) mamul omuz vatkaları ve diğer vatkalar bu pozisyon haricinde kalır (40.15 pozisyonu).

(3) Her çeşit kemerler (kılıç kayışlar ve palaskaları dahil) ve kuşaklar (örneğin askeri veya dini kuşaklar gibi): Bunlar, mensucattan (elastiki veya kauçuklu olsun olmasın) veya dokunmuş metal tel mensucattan mamuldür. Bu tür eşya, tokalar veya kıymetli metalden bağlantı elemanı içerse veya incilerle, kıymetli veya yarı kıymetli taşlarla (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş) süslenmiş olsa dahi burada sınıflandırılır.

(4) El kürkleri. (manşonlar) (sadece dış kısmında süs mahiyetinde kürk veya suni kürk olan el kürkleri (manşonlar) dahil).

(5) Koruyucu kolluklar.

(6) Gemici yakaları.

(7) Apoletler, kol işaretleri, vb.

(8) Şekline göre, kesilerek şekil verme işlemi haricinde yapılmış etiketler, işaretler, amblemler, "flaşlar (tanınmayı sağlayan parlak renkli yama)" ve benzerleri (58.10 pozisyonundaki motif halinde

işlemeler hariç) (sadece şekline ya da ölçüsüne göre kesilerek şekil verilmiş olan eşya bu pozisyon haricinde kalır ve 58.07 pozisyonunda yer alır).

(9) Göğse takılan kordonlar, düğme ile ilik arasına tertiplenen kordon ve şeritten mamul ilikleme tertibatı vb.

(10) Yağmurluk vb. giyim eşyasına mahsus ayrı olarak sunulan astarlar (müflonlar).

(11) Cepler, kollar, yakalar, takma bebek yakaları, baş ve boyuna dolanan atkılar, çok çeşitli süsler (rozetler, fiyonklar, fırfırlar, dantela süsleri, kırmalı dantelalar, farfala dantelalar ve benzeri süsleyici aksesuarlar gibi), korsajlar, kadın yelekleri (yaka ile birleştirilmiş olanlar dahil), büzgülü dantelalar veya muslin göğüslükler, kolluklar, manşetler, yakaların boyun kısımları, klapalar ve benzeri eşya.

(12) Kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (danteladan yapılmış olanlar dahil) ve dış tarafı, üst kısma yapıştırılmamış, dikilmemiş veya başka şekilde sabitlenmemiş veya aplike edilmemiş ayakkabılar (bebek patikleri hariç).

Bazı süslemeler, (pomponlar ve püsküller, dantel veya nakışlı motifler gibi) genellikle hazır süslemeler olarak, 58. Fasılda sınıflandırılır. Bu pozisyonda yer alan eşya çoğunlukla danteladan veya işlemeyen yapılır ve bunlar, ister doğrudan doğruya danteladan şekil verilerek yapılsın, ister 58.04 veya 58.10 pozisyonlarındaki dantela ve işlemeli mensucattan imal edilmiş bulunsun, bu pozisyonda yer alır.

Tablo 104 Dokuma Giyim Ürünleri GTİP'leri

GTİP Kodu	GTİP Adı
6201	Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. eşya
6202	Kadın ve kız çocuk için manto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anoraklar (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. eşya
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb. (yüzme kıyafetleri hariç)
6205	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler
6206	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve gömlek-bluzlar
6207	Erkekler ve erkek çocuk için fanila, atlet, külot, slip, gece gömlekleri, pijamalar, bornozlar, robdöşambırlar vb. eşya
6208	Kadınlar ve kız çocuk için fanila, kaşkorse, kombinezon, jüp veya jüpon, slip ve külot, gecelik, pijama, lizöz vb.
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar
6210	Keçeden, dokunmamış mensucattan, gipe/tırtıl/şenet'ten dokunmuş mensucattan hazır giyim eşyası (örülmemiş/kroşe olmayan)
6211	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri; diğer giyim eşyası
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer vb. Eşya ve bunlar için parçalar
6213	Mendiller
6214	Şallar, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçeler, duvaklar vb. eşya
6215	Boyun bağı, papyon ve kravat
6216	Eldivenler
6217	Giyim eşyasının diğer hazır aksesuarı; giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarının parçaları

2019 yılı itibarıyla dokuma giyim ürünlerinin dünya ihracat toplamı 232,1 milyar USD'nin üzerindedir. Dokuma giyim ihracatının toplam giyim eşyaları ihracatı içerisindeki payı ise %43,36 olarak hesaplanmıştır.

İhracat ağırlığı bakımından, 6204. GTİP Kodu (Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb. (yüzme kıyafetleri hariç)) %29,04 pay ve 67,4 milyar USD ile ilk sırada yer almaktadır. 6203. GTİP Kodu (Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)) %22,11 pay ile 51,3 milyar USD; 6202. GTİP Kodu (Kadın ve kız çocuk için manto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anoraklar (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. eşya) %8,34 pay ile 19,3 milyar USD; 6201. GTİP Kodu (Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. eşya) %7,10 pay ile 16,4 milyar USD; 6211. GTİP Kodu (Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri; diğer giyim eşyası) ise %6,14 pay ile 14,2 milyar USD olmuştur.

Tablo 105 Dünya Dokuma Giyim İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6201	Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. eşya	12.754.792	13.119.711	14.638.818	16.607.344	16.484.549	13.859.976	7,10
2	6202	Kadın ve kız çocuk için manto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anoraklar (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. eşya	16.094.680	15.893.935	19.119.878	20.029.629	19.349.893	16.419.083	8,34
3	6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	48.190.956	47.221.748	48.368.918	51.123.853	51.323.262	41.089.114	22,11
4	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb. (yüzme kıyafetleri hariç)	63.101.200	62.566.156	64.038.734	66.738.296	67.404.573	58.027.967	29,04
5	6205	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler	15.148.722	14.982.579	14.691.482	14.720.200	14.110.802	10.199.736	6,08
6	6206	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve gömlek-bluzlar	13.138.611	13.037.365	13.640.211	13.859.078	12.535.598	9.721.052	5,40
7	6207	Erkekler ve erkek çocuk için fanila, atlet, külot, slip, gece gömlekleri, pijamalar, bornozlar, robdöşambırlar vb. eşya	1.424.160	1.329.007	1.329.834	1.378.528	1.322.876	1.115.785	0,57
8	6208	Kadınlar ve kız çocuk için fanila, kaşkorse, kombinezon, jüp veya jüpon, slip ve külot, gecelik, pijama, lizöz vb.	2.572.863	2.438.795	2.368.028	2.462.179	2.403.024	2.097.839	1,04
9	6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	2.263.696	2.413.621	2.430.626	2.439.351	2.305.300	1.866.776	0,99
10	6210	Keçeden, dokunmamış mensucattan, gipe/tırtıl/şenet'ten dokunmuş mensucattan hazır giyim eşyası (örülmemiş/kroşe olmayan)	9.993.737	9.571.493	9.857.730	10.290.440	10.265.314	22.372.502	4,42

11	6211	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri; diğer giyim eşyası	11.771.919	11.834.478	12.305.134	13.123.889	14.260.290	11.832.173	6,14
12	6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer vb. Eşya ve bunlar için parçalar	11.462.431	11.531.912	11.769.330	12.155.095	11.765.634	10.433.156	5,07
13	6213	Mendiller	222.919	231.607	229.141	212.582	195.371	158.311	0,08
14	6214	Şallar, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçeler, duvaklar vb. eşya	4.918.164	4.718.985	4.435.995	4.348.126	4.211.240	3.073.839	1,81
15	6215	Boyun bağı, papyon ve kravat	842.419	771.392	736.603	692.782	605.728	324.985	0,26
16	6216	Eldivenler	1.037.214	974.820	988.894	1.087.063	1.093.077	960.963	0,47
17	6217	Giyim eşyasının diğer hazır aksesuarı; giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarının parçaları	2.549.392	2.502.669	2.698.541	2.770.821	2.502.235	2.340.361	1,08
Dokuma Giyim Ürünleri			217.487.875	215.140.273	223.647.897	234.039.256	232.138.766	205.893.618	100

2020 yılında küresel dokuma giyim ihracatı bir önceki yıla kıyasla %11,3 azalarak 206 milyar USD'ye gerilemiştir.

Küresel dokuma giyim ihracatında ilk sırada %28,78 payı ve 66,7 milyar USD ihracatı ile Çin yer almaktadır. Bangladeş %8,51 payı ve 19,7 milyar USD ihracatı ile ikinci sırada; Vietnam ise %6,53 payı ve 15,1 milyar USD ihracatı ile üçüncü sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ihracatındaki toplam payı %70,39 düzeyindedir.

Türkiye'nin 2019 yılındaki dokuma giyim ihracatı bir önceki yıla göre %3,01 oranında artarak 6,4 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye %2,78 payı ile dokuzuncu sırada yer almaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 6204. GTİP Kodu %45,68 pay ve 2,9 milyar USD ihracat ile ön plana çıkmaktadır. 6203. GTİP Kodu ihracatı %22,82 pay ile 1,4 milyar USD; 6206. GTİP Kodu %9,69 pay ile 624,9 milyon USD; 6205. GTİP Kodu %8,23 pay ile 530,8 milyon USD; 6208. GTİP Kodu ise %2,83 pay ile 182,2 milyon USD olmuştur.

Tablo 106 Dokuma Giyim İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	78.506.717	72.766.739	73.591.016	71.448.040	66.798.310	62.342.227	28,78
2	Bangladeş	13.765.225	16.464.519	16.917.821	18.914.148	19.757.936	16.952.620	8,51
3	Vietnam	11.323.162	11.608.487	12.337.237	14.301.298	15.153.097	13.329.806	6,53
4	İtalya	11.886.401	12.104.459	12.589.274	13.787.572	13.678.513	11.687.174	5,89
5	Almanya	8.128.791	8.357.766	10.228.102	11.970.177	12.002.546	11.515.062	5,17
6	Hindistan	9.347.024	9.049.965	8.999.577	8.082.833	8.599.201	6.104.559	3,70
7	İspanya	6.837.931	7.425.729	8.347.121	8.567.230	8.567.485	6.589.409	3,69
8	Fransa	5.698.500	5.704.197	6.015.865	6.729.967	6.812.483	5.772.868	2,93
9	Türkiye	5.916.616	5.928.893	5.947.845	6.262.454	6.450.943	6.600.585	2,78
10	Hollanda	3.634.676	3.754.239	4.127.412	5.088.483	5.577.764	5.424.017	2,40
Dünya		217.487.875	215.140.273	223.647.897	234.039.256	232.138.766	206.521.293	100

Tablo 107 Türkiye Dokuma Giyim İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb. (yüzme kıyafetleri hariç)	2.195.336	2.269.394	2.475.070	2.744.911	2.947.082	2.523.670	45,68
2	6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	1.492.852	1.510.660	1.419.465	1.465.894	1.471.827	1.290.093	22,82
3	6206	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve gömlek-bluzlar	735.730	721.738	697.827	702.110	624.986	518.176	9,69
4	6205	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler	606.952	574.648	553.709	566.364	530.832	403.004	8,23
5	6208	Kadınlar ve kız çocuk için fanila, kaşkorse, kombinezon, jüp veya jüpon, slip ve külot, gecelik, pijama, lizöz vb.	219.521	196.277	201.425	176.822	182.260	164.876	2,83
6	6211	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri; diğer giyim eşyası	134.246	132.407	118.815	112.093	145.345	287.949	2,25
7	6201	Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. eşya	93.111	84.216	91.511	118.156	137.878	139.194	2,14
8	6202	Kadın ve kız çocuk için manto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anoraklar (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. Eşya	111.356	107.994	98.155	101.385	109.503	100.557	1,70
9	6214	Şallar, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçeler, duvaklar vb. eşya	91.000	100.579	86.033	79.050	81.325	51.841	1,26
10	6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	86.704	93.938	73.014	68.463	78.947	77.447	1,22
11	6207	Erkekler ve erkek çocuk için fanila, atlet, külot, slip, gece gömlekleri, pijamalar, bornozlar, robdöşambırlar vb. eşya	52.407	49.579	53.666	47.683	54.009	49.422	0,84
12	6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer vb. Eşya ve bunlar için parçalar	53.887	48.104	49.374	42.113	45.502	49.916	0,71

13	6210	Keçeden, dokunmamış mensucattan, gipe/tırtıl/şenet'ten dokunmuş mensucattan hazır giyim eşyası (örülmemiş/kroşe olmayan)	27.721	22.266	11.787	15.540	19.413	928.791	0,30
14	6217	Giyim eşyasının diğer hazır aksesuarı; giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarının parçaları	9.857	10.345	11.442	15.162	15.404	10.786	0,24
15	6215	Boyun bağı, papyon ve kravat	4.533	4.760	4.691	4.758	4.331	2.328	0,07
16	6216	Eldivenler	735	900	895	1.054	1.346	1.299	0,02
17	6213	Mendiller	668	1.088	966	896	953	1.236	0,01
Türkiye			5.916.616	5.928.893	5.947.845	6.262.454	6.450.943	6.600.585	100

Türkiye'nin 2020 yılında dokuma giyim ihracatı pandemiye rağmen %2,3 artarak 6,6 milyar USD'ye ulaşmıştır.

2019 yılında dünya dokuma giyim ithalatı 211,5 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Küresel dokuma giyim ithalatında ilk sırada %18,57 payı ile ABD yer almaktadır. Almanya %8,70 payı ve 18,4 milyar USD ithalatı ile ikinci sırada, Japonya ise %6,76 payı ve 14,3 milyar USD ithalatı ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

Dokuma giyim ithalatında Türkiye %0,51'den %0,40'a düşen payı ve 853,3 milyon USD ithalat değeri otuz beşinci sırada yer almaktadır. İlk 10 ülkenin dünya ithalatındaki toplam payı %63,55 seviyesindedir.

Tablo 108 Dokuma Giyim İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	40.574.911	38.551.528	37.807.718	39.029.998	39.281.623	32.911.543	18,57
2	Almanya	16.631.618	16.983.863	17.706.976	18.900.485	18.405.138	18.161.402	8,70
3	Japonya	13.524.668	13.359.819	13.563.273	14.708.493	14.301.881	11.964.712	6,76
4	Fransa	11.223.468	11.320.676	11.757.259	12.598.441	12.347.990	11.027.206	5,84
5	Birleşik Krallık	13.134.536	12.081.879	11.730.328	11.959.085	11.887.651	11.863.126	5,62
6	İspanya	8.629.183	9.330.995	10.019.572	10.842.759	10.732.860	8.673.908	5,07
7	İtalya	7.092.799	7.050.055	7.114.805	8.155.868	8.345.026	7.498.161	3,95
8	Hollanda	5.301.939	5.334.913	5.967.761	6.899.090	7.422.511	6.846.863	3,51
9	G. Kore	5.370.849	5.272.564	5.662.557	6.540.249	6.489.732	5.387.534	3,07
10	Hong Kong	6.684.491	6.070.548	5.708.318	5.801.316	5.197.655	3.588.761	2,46
Dünya		196.125.254	191.588.511	197.388.591	211.653.536	211.500.911	189.228.895	100

1.6.3 Hazır Eşya

Bu Fasıla şunlar dahildir:

(1) 63.01 ila 63.07.pozisyonları (tali-Fasıl I), XI. Bölümün diğer Fasıllarında veya Tarifenin başka yerinde daha ayrıntılı olarak belirtilmeyen veya yer almayan mensucattan (dokunmuş veya örülmüş mensucat, keçe, dokunmamış mensucat vb.) mamul her tür hazır eşyayı içine alır. "Dokumaya elverişli

maddelerden mamul hazır eşya" tabirinden, XI. Bölüm 7 numaralı Notunda tanımlanan şekilde yapılmış eşya anlaşılır (XI. Bölümün Genel Açıklama Notlarının II) kısmına bakınız).

Bu tali Fasil, şekil verilerek doğrudan imal edilmiş veya 58.04 veya 58.10 pozisyonlarındaki tülünden veya diğer ağ mensucattan, dantelden veya işleme yapılmış mensucattan yapılmış olsun olmasın, tüllerden veya diğer ağ mensucattan, dantellerden veya işlemlerden eşyayı içerir.

Bu tali Fasilda yer alan eşyanın üzerinde bulunan kürkten, kıymetli veya adi metallere, deriden, plastik maddelerden vb. mamul basit süs veya aksesuar, bunların bu tali-Fasilda sınıflandırılmalarına bir engel teşkil etmez.

Bununla beraber, bu maddelerin mevcudiyeti basit bir süs veya aksesuar sınırını aştığı takdirde tarifedeki yerleri, duruma göre ilişkin oldukları Bölüm veya Fasil Notlarına (1 No.lu Genel Yorum Kuralı) veya tarifenin yorumu ile ilgili genel kurallara göre tayin olunur.

(2) 63.08 pozisyonu (tali-Fasil II), kilimler, halılar, işlemeli masa örtüleri ve peçetelerin yapımında kullanılan dokunmuş mensucat ve ipliklerden oluşan takımlar (aksesuarlarıyla birlikte olsun olmasın) vb. dokumaya elverişli maddelerden eşyayı (perakende olarak satılacak hale getirilmiş) içine alır.

(3) 63.09 veya 63.10 pozisyonları (tali-Fasil III) bu Fasilin 3 no.lu Not hükmünde tanımlandığı gibi kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya ile kullanılmış veya yeni paçavralar, sicim, ip, halat döküntüleri, vb. eşyayı içine alır.

Tali Fasil I - Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Hazır Eşya

63.01 Battaniyeler Ve Diz Battaniyeleri, Battaniyeler ve seyahat battaniyeleri genellikle yünden, hayvan kıllarından, pamuktan veya suni ya da sentetik liflerden mamul olup yüzeyleri çoğunlukla havlandırılmış bulunmakta ve soğuğa karşı iyice korunmayı sağlamak bakımından kalın ve ağır-tekstürize mensucattan imal edilmektedir. Beşiklere veya çocuk arabalarına mahsus battaniyeler vb. örtüler de bu pozisyona dahildir. Seyahatte kullanılan türden olan battaniyeler çoğunlukla saçaklı olur (genellikle dokuma sırasında çözgü ve atkı ipliklerinin kenarlara taşırılmasından meydana gelir); fakat kenarları battaniye dikişi ile veya bağlama ile korunmuştur. Üzerinde dokunmamış iplikler bırakılan ve buralardan sadece kesilmek suretiyle ayrı olarak saçaklı battaniyeler ve seyahat battaniyeleri elde edilebilen türden olan parça halindeki mensucat da bu pozisyonda yer alır. Elektrikli battaniyeler de bu pozisyona dahildir.

63.02 Yatak Çarşafı, Masa Örtüleri, Tuvalet Ve Mutfak Bezleri, genellikle pamuk veya ketenden ve bazen de kendirden, ramiden veya sentetik ya da suni liflerden vb. imal olunmakta ve normal olarak yıkanıp ütülenmeye elverişli türden bulunmaktadır.

Aşağıda yazılı olanlar bu tür eşyadandır:

(1) Yatak çarşafı. Örn: çarşaf, yastık kılıfları, yorgan kılıfları ve yatak örtüleri gibi.

(2) Masa örtüleri. Örn: sofraya örtüleri, masa örtüleri, masa ortasına konulan örtüler, tepsi örtüleri, sofraya peçeteleri, çay peçeteleri, peçete kılıfları, meyve peçeteleri, tabak, bardak vb. eşyaya mahsus altlıklar gibi. Bununla beraber, şurası kayda değer ki, yukarıda tanımlanan bu eşyanın bazıları (örn; sırmalı, danteladan veya kadifeden mamul olan ve masa ortalarına konulan örtüler) masa örtüleri tabirinin kapsamına girmemekte ve genellikle 63.04 pozisyonunda sınıflandırılmaktadır.

(3) Tuvalet bezleri. Örn: el ve yüz havluları (rulolara takılarak kullanılanlar dahil), banyo havluları (peştemallar), plaj havluları, tuvalet eldivenleri ve elbezleri gibi.

(4) Mutfak bezleri, tabak kurulama bezleri ve cam bezleri gibi. Genellikle kaba ve kalın mensucattan mamul tahta bezleri, bulaşık bezleri, ovmada kullanılan bezler, toz bezleri vb. temizlik bezleri "mutfak bezleri" tanımı kapsamına girmez ve bu pozisyon haricindedir (63.07 pozisyonu). Bu pozisyon, yukarıda tanımlanan münferit hazır eşyadan başka, atkı ipliklerinin bulunmamasıyla belli olan çizgiler boyunca basitçe kesilmek suretiyle kenarları saçaklı, ayrı halde bulunan parçalara dönüştürülebilen mensucatı da kapsar (örneğin; havlular).

63.03 Perdeler Ve İç Storlar; Perde Veya Yatak Farbeları, (1) Perdeler (kalın ve kıvrımlı perdeler dahil). Bunlar, pencerelerin iç kısmında, girinti ve çıkıntı yerlerin kapatılmasında, tiyatro sahnelerinde vb. yerlerde kullanılırlar. "Perde" tabiri, hafif ve şeffaf veya yarı şeffaf eşya ile kalın kumaşlardan yapılan eşyayı kapsar. (2) İç storlar. Bunlar, genellikle opaktırlar ve çeşitli makara tertibatına sahiptirler (örn; demiryolu vagonlarında kullanılanlar). (3) Perde farbeları (veya lambriiler). Bunlar, perdelerin üst kısımlarını gizlemek amacıyla pencerenin üst kısmına yerleştirilmek üzere tasarlanmış mensucattan şeritler ile gizleme ve dekorasyon için yataklara eklenen yatak farbelarıdır. Bu pozisyon, aynı zamanda, basit bir işçiliğe tabi tutulduktan sonra açıkça dönüştürmeye uygun olan, bu pozisyonda yer alan hazır eşya haline gelebilen mensucatı da kapsar. (örn; boy istikametindeki bir kenarına sarma veya saçak yapılmış olan ve istenilen boyda kesilip bastırıldıktan sonra hazır perde haline gelebilen türdeki mensucat gibi) da kapsar.

63.04 Diğer Mefruşat Eşyası (94.04 Pozisyonundakiler Hariç), bundan önceki pozisyonlarda yer alanlar veya 94.04 pozisyonundakiler hariç olmak üzere, evlerde, kamuya açık binalarda tiyatro, ibadethane, vb. kullanılan dokumaya elverişli maddelerden mamul mefruşat eşyasıyla gemi, demiryolu vagonları, hava taşıtları, karavanlar ve otomobillerde vb. kullanılan benzeri döşeme eşyasını kapsamaktadır. Bu tür eşya anlamında, törenlerde (örn; düğün veya cenaze törenlerinde) kullanılmaya mahsus duvar örtüleri ve dokumaya elverişli mefruşat eşyası; cibinlikler (sivrisinek için olsun olmasın; bu faslın 1 no.lu alt pozisyon notunda belirtilen cibinlikler dahil), yatak örtüleri (94.04 pozisyonundaki yer alan yorganlar hariç); minder kılıfları, mobilya kılıfları, koltuk örtüleri, masa örtüleri (yer kaplamaları özelliğini haiz olanları hariç, 57.Faslın 1 no.lu Not hükmüne bakınız); ocak ve şömine raflarına mahsus örtüler, perde kuşakları, farbelalar (63.03 pozisyonundakiler hariç) belirtilebilir.

63.05 Ambalaj İçin Torba ve Çuvallar, normal olarak eşyanın naklinde, muhafazasında veya satışında kullanılan türden olan dokumaya elverişli maddelerden torba ve çuvalları kapsar. Çeşitli şekil ve boyutlarda olan bu tür eşya anlamında, dökme maddeler için esnek mahfazalar, odun kömürü çuvalları, hububat çuvalları, un çuvalları, kahve çuvalları, patates çuvalları vb. ile posta torbaları, örnek göndermeye mahsus torbalar belirtilebilir. Çay torbaları gibi eşya da bu pozisyonda yer alır.

63.06 Vagon ve Mavna Örtüleri, Tenteler Ve Dış Storlar; Çadırlar; Kayıklara, Deniz Veya Kara Taşıtlarına Mahsus Yelkenler; Kamp Eşyası, genellikle dayanıklı ve sık dokunmuş mensucattan mamul bulunan aşağıda yazılı eşyayı kapsar:

(1) *Vagon ve mavna örtüleri.* Bunlar, açıkta bulunan veya gemilere, vagonlara, kamyon vb. taşıtlara yüklenmiş olan eşyayı kötü havadan korumaya mahsus örtülerdir. Bu itibarla bunlar sık

dokunmuş kaba bezlerden (kendir, jüt, keten veya pamuktan) veya kaplanmış ya da kaplanmamış sentetik veya suni liflerden yapılmaktadır. Bunlar su geçirmezler. Kaba bezlerden yapılanlar çoğunlukla katranla veya kimyasal maddelerle su geçirmez veya çürümeye karşı dayanıklı hale getirilmektedir. Vagon ve mavna örtüleri, genellikle kenarları bastırılmış dikdörtgen şeklinde örtüler olup çoğunlukla kenarlarına bağ delikleri, ip, kolan vb. ile teçhiz edilmiş bulunmaktadır. Kuru ot yığınlarını, küçük deniz taşıtlarını, kamyon vb.yi örtmede tente gibi kullanılan türden olan örtüler dahi düz olmaları şartıyla bu pozisyonda yer alır. Bu pozisyona dahil örtüleri otomobil, makine vb. için aynı bezlerden ve fakat bunların şekillerine göre yapılmış olan kılıflar ile ve aynı zamanda vagon ve mavna örtüleri tarzında fakat hafif gramajlı mensucattan mamul örtülerle karıştırılmamalıdır (63.07 pozisyonu).

(2) *Yelkenler (yatlar, sandallar, balıkçı gemileri ve diğer kayıklar; yelkenliler ve sürat tekneleri için)*. Bunlar, dayanıklı dokumaya elverişli mensucattan (örn; sentetik ve suni liflerden yüksek mukavemetli ip) özel bir şekle göre kesilmiş, kenarları bastırılmış ve genellikle bağ delikleri ve diğer bağlama tertibatı ile teçhiz edilmiş haldedir.

(3) *Tenteler, dış storlar (Mağazalar, kahveler vb. için)*. Bunlar, güneşten korunmaya yarayan eşya olup dayanıklı düz veya çizgili mensucattan yapılır. Bunlar örn; dikdörtgen şeklinde olabilir ve bir mil üzerine sarılacak veya pergel gibi kapanan çubuklara gerilecek surette imal edilir. Bazıları (pencere dışına takılan türden olan storlarda olduğu gibi) çerçeve ile birlikte bulunsun dahi bu pozisyonda yer alır.

(4) *Çadırlar*. Sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın, sentetik ve suni liflerden, pamuktan veya karışım halindeki dokumaya elverişli maddelerden hafiften epeyce ağır olanlara kadar mensucattan veya dokuma kumaştan barınaklardır. Bunlar, kapama tertibatının teşkiline imkân verecek şekilde tek veya çift tavanlı olabileceği gibi kenarlı veya duvarlı da (tek veya çift) olabilirler. Bu pozisyon çeşitli boyut ve şekillerdeki örneğin; askeriyede kullanılan çadırlar ve büyük çadırlar, kamplarda (sırt çantası şekline sokulabilenler dahil) sirklerde ve plajlarda kullanılan türdeki tente ve çadırları içine alır. Bunlar, direkleri, kazıkları, gergi ipleri ve bu türden diğer aksesuarları ile birlikte komple halde sunulsun sunulmasın bu pozisyonda sınıflandırılır. Çadır benzeri karavan "tenteleri" (bazen karavan müstemilatı olarak bilinir) de keza çadır olarak mütalaa edilmektedir. Bunlar, genellikle sentetik veya suni liflerden veya epeyce dayanıklı ve sık dokunmuş mensucattan mamuldürler. Bunların üç duvarı ve bir tavanı vardır ve yaşam alanı genişletmek amacıyla karavana bitişik olarak kurulurlar. 66.01 pozisyonunda yer alan çadır şemsiyeler bu pozisyon haricindedir.

(5) *Kamp eşyası*. Bu gruba dahil eşya anlamında, bezden su kovaları, su torbaları, lavabolar, yere serilen bezler, hava ile şişirilen türden yataklar, yastıklar ve minderler (40.16 pozisyonuna girenler hariç); hamaklar (56.08 pozisyonuna girenler hariç) belirtilebilir.

63.07 Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil), herhangi bir mensucattan imal edilen ve XI. Bölümün diğer pozisyonlarında veya Tarifenin diğer yerlerinde daha belirli bir şekilde yer almayan türden olan hazır eşyayı kapsar. Bu pozisyona dahil eşya kapsamında özellikle aşağıdakiler belirtilebilir:

(1) Yer bezleri, bulaşık bezleri, toz bezleri vb. temizlik bezleri (temizlik müstahzarları ile emdirilmiş olsun olmasın, fakat bunların 34.01 veya 34.05 pozisyonlarında yer alanları hariç).

(2) Cankurtaran yelekleri ve cankurtaran kemerleri.

(3) Elbise patronları. Bunlar, genellikle sert bezlerden mamul olup bazen dikişle birbirine tutturularak giyim eşyası şeklinde bir araya getirilmiş de olabilir.

(4) Bayraklar, flamalar, forslar (eğlenceler, galalar ve diğer amaçlarda kullanılmaya mahsus flamalar ve küçük bayraklar dahil).

(5) Ev içi kirli çamaşırlar için torbalar, ayakkabı torbaları, çorap, mendil veya terlik şaşeleri (torbaları), pijama ve gecelik torbaları vb. eşya.

(6) Giyim eşyası için kılıflar (portatif gardrop biçiminde olanlar) (42.02 pozisyonunda yer alanlar hariç).

(7) Otomobil, makine, valiz, tenis racketleri vb. için kılıflar.

(8) Düz şekildeki koruyucu örtüler (63.06 pozisyonunda yer alan vagon ve mavna örtüleri ile yer örtüleri hariç).

(9) Dokumaya elverişli maddelerden kahve filtreleri, krema, dondurma vb. sıkarak pasta vb.ni süslemeye mahsus torbalar.

(10) Ayakkabıları parlatmaya mahsus keçeler (34.05 pozisyonunda yer alanlar hariç).

(11) Hava ile şişirilen yastık ve minderler (63.06 pozisyonunda yer alan kamp eşyasından olanlar hariç).

(12) Çaydanlık kılıfları.

(13) İğnelikler.

(14) Uçları tutturulmuş ayakkabı, bot, çizme, korse vb. bağları; fakat uçları tutturulmuş bükme iplik veya sicimden oluşanlar hariçtir (56.09 pozisyonu).

(15) Bele bağlanmakla birlikte, 62.17 pozisyonundaki kemer niteliğini taşımayan kemerler, örn; bazı hizmetleri kolaylaştırmaya mahsus kemerler (elektrikçi, havacı, paraşütçü vb. meslek sahiplerine mahsus kemerler gibi); kalın dokumadan taşımaya mahsus kemerler vb. eşya (eyer ve koşum takımlarına mahsus kolonlar hariçtir - 42.01 pozisyonu).

(16) Portatif karyola ve beşikler ile çocukların taşınmasına mahsus benzeri eşya.

Otomobillerin koltuk arkalarına monte edilmek üzere hazırlanmış olan çocuk sandalyeleri bu pozisyon haricindedir (94.01 pozisyonu).

(17) Şemsiye veya güneş şemsiyesi örtü ve kılıfları.

(18) Sapları herhangi bir maddeden olup yaprakları mensucattan olan el yelpazeleri (sapları ve saplarının aksamı ile ayrı sunulmuş olsun olmasın). Bununla birlikte, sapları kıymetli metallerden olan el yelpazeleri 71.13 pozisyonunda sınıflandırılır.

(19) Balyaların sarılmasında kullanıldıktan sonra, kenarları kaba veya gevşek olarak dikilen fakat 63.05 pozisyonu kapsamındaki tamamlanmış veya tamamlanmamış çuval veya torba şeklinde olmayan paketlenme bezleri.

(20) Dikdörtgen şeklinde kesilmiş ve çözgü ipliklerinin uçları dokumanın çözülmesini önlemek amacıyla düğümlenmiş şekilde olan peynir sarmaya mahsus bezler. (Bununla beraber, belirli boyut ve şekilde kesilmek üzere hazırlanan parça halinde dokunmuş; fakat kullanımdan önce daha ileri bir işlem gerektiren peynir sarmaya mahsus bezler, parça halinde eşya olarak sınıflandırılırlar.)

(21) Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar vb. için süsler, kılıç püskülleri ve benzeri eşya.

(22) Cerrahların ameliyat sırasında kullandıkları dokumaya elverişli maddelerden maskeler.

(23) Değiştirilebilir bir filtre tertibatı bulunmayan, fakat dokunmamış mensucattan birçok katları olan toz, koku vb. karşı korunmada kullanılan yüz maskeleri (aktif hale getirilmiş karbon ile işlem görmüş veya merkezi katmanı sentetik liflerden oluşmuş olsun olmasın).

(24) Rozetler (yarışmalarda ödül olarak verilenler gibi) (giyim eşyasına mahsus olanlar hariç).

(25) Giysi imalatına yönelik olarak, bir takım basit işçilik görmüş (kenarlarının bastırılması, yaka çizgilerinin belirlenmesi gibi) olan, ancak giysi olarak veya giysinin bir unsuru olarak tanımlanabilecek derecede bitirilmemiş dokumaya elverişli madde parçaları.

(26) 90. Fasilın 1 (b) No.lu notunda belirtilen türden eklemler (örneğin, dizler, ayak bileği, dirsekler, el bilekleri) veya kaslar (kalça adaleleri gibi) için, XI. Bölümün diğer pozisyonlarında yer alanlar hariç olmak üzere, destek eşyası (bandajlar).

(27) Bir yüzleri kağıt yaprağıyla veya başka maddelerle korunan yapıştırıcı ile sıvanmış, özel bir şekilde kesilmiş ve göğsün biçimlendirilmesi veya düzgün şekillenmesi için göğsün alt kısmına yapıştırılmak üzere tasarlanmış dokunmamış eşyalar.

Bu pozisyon, yukarıda belirtilen hazır eşyadan başka, XI. Bölümün 7 no.lu Not hükmü gereğince hazır eşyadan sayılan belirsiz uzunluktaki hazır eşyayı da kapsar. Ancak, bunların XI. Bölümün diğer pozisyonlarına giren türden olmaması gerekir. Örneğin; kapı ve pencere kenarlarına hava akımını önlemek amacıyla konulmaya mahsus şerit halinde mensucat (içleri vatka ile doldurulup sertleştirilenler dahil) bu pozisyonda yer alır.

Tali Fasil II - Takımlar

63.08 Kilimler, Halılar, İşlemeli Masa Örtüleri Ve Peçetelerin Yapımında Kullanılan Mensucat Ve İpliklerden Müteşekkil Takımlar (Aksesuarlarıyla Birlikte Olsun Olmasın) Veya Benzeri Dokumaya Elverişli Maddelerden Eşya (Perakende Olarak Satılacak Hale Getirilmiş), Bu pozisyondaki takımlar, iğne işi işlemler, halı yapımında vb. kullanılır. Bunların, en az bir parça dokunmuş mensucat (örn; tatbik edilecek desen üzerine baskı yapılmış veya yapılmamış olan sık dokunmuş bez gibi) ile belirli uzunluklarda kesilmiş veya kesilmemiş olan iplik (nakış, işleme, halı yapımında kullanılan nakış ipliği, vb.) içermesi gerekmektedir. Bunlar iğneler, çengeller gibi aksesuarları da içerebilirler. Mensucat herhangi bir şekilde olabileceği gibi, örneğin; iğne işi halı yapımında kullanılan kenarları bastırılmış sık dokunmuş bez mensucat durumundaki gibi de olabilir, bununla beraber, şurası kayda değer ki, bu mensucat az çok mensucatin bitmiş haline nazaran bir hammadde özelliği taşımaktadır, ayrıca, daha ileri bir işleme tabi tutulmadan, örneğin, üzerine birkaç nakış işlenerek süslenerek olan kenarları bastırılmış masa örtüsü gibi kullanıma elverişli bir eşya durumunda olmamalıdır. Ayrıca şu husus da bilinmelidir ki, takımların bu pozisyonda sınıflandırılabilmesi için perakende satılacak hale getirilmiş olmaları gerekir.

Tali Fasil III - Kullanılmış Giyim Eşyası Ve Mensucattan Mamul Benzeri Eşya; Paçavralar.

63.09 Kullanılmış Giyim Eşyası Ve Kullanılmış Diğer Eşya, aşağıda (1) ve (2) numaralı listelerde sınırlı olarak gösterilmiştir. Bunların bu pozisyonda yer alabilmesi için bu iki şarta uygun olması gerekmekte, aksi takdirde uygun oldukları pozisyonlarda sınıflandırılmaları gerekmektedir.

(A) Kullanıldığını gösteren fark edilir izler taşımak (tekrar kullanılmalarından önce temizlenmeyi veya tamir edilmeyi gerektirsin gerektirmesin) zorundadırlar. Dokuma, boyama, vb. hataları içeren yeni eşya ile dükkânda kirlenmiş yeni eşya bu pozisyon haricindedir.

(B) Dökme halde (örn; yük vagonlarında ambalajsız halde) veya balya, çuval veya benzeri dökme ambalajlarında (haricen ambalajlanmadan birlikte bağlanmış bohçalar halinde veya sandıklara kabaca istif edilmiş vb.) bulunmak zorundadırlar. Bu tür eşya normal olarak büyük partiler halinde, genellikle yeniden satış için, ticarete tabi tutulur ve ambalajlama tarzına yeni eşyada olana kıyasla daha az itina gösterilmiştir.

63.10 Kullanılmış Veya Yeni Paçavralar, Sicim, İp Ve Halat Döküntüleri Ve Sicim, İp Ve Halattan Veya Dokumaya Elverişli Maddelerden Kullanılmış Eşya, aşağıdaki dokumaya elverişli ürünleri kapsar:

(1) Mensucattan paçavralar (örme mensucat, keçe veya dokunmamış mensucat dahil). Bunlar, mefruşat veya giyim eşyasının ya da dokumaya elverişli maddelerden mamul diğer eşyanın temizlenmeyecek veya tamir edilmeyecek derecede eskimiş, kirlenmiş veya yırtılmış olanları ile yeni mensucat kırpıntılarından (terzihanelerde ve hazır giyim atölyelerinde oluşan kırpıntılar gibi) müteşekkildir.

(2) Sicim, ip ve halat döküntüleri (sicim, ip ve halat imal eden veya bunlardan hazır eşya imalatından meydana gelen kırpıntı ve döküntüler dahil) ile bunlardan mamul eşyanın hurdaları.

Bu eşyanın bu pozisyonda yer alabilmesi için eskimiş, kirlenmiş veya yırtılmış olması yahut küçük parçalar halinde bulunmak zorundadır. Bunlar genellikle, (çoğunlukla tekrar bükülen) liflerin eski hale getirilmesine (çekme gibi), kâğıt veya plastik maddelerin imaline, parlatma eşyası (parlatma diskleri gibi) yapılmasına veya sanayide temizlik maddesi olarak (makinelerin temizlenmesinde kullanılan maddeler gibi) kullanılmaya elverişlidirler.

Bununla beraber, dokumaya elverişli maddelerin diğer döküntüleri bu pozisyon haricindedir ve bunlar meyanında, özellikle şunlar zikredilebilir; örme eşya imali sırasında veya örme eşyanın sökülmesi sırasında oluşan dolaşık haldeki iplikler, dokumaya elverişli ipliklerin ve liflerin diğer döküntüleri (eski şilte, yastık, minder, vb.nin doldurulmasından elde edilenler dahil) ile paçavra ve hurdaların didilmesinden elde edilen döküntüler. Bu tür döküntüler, 50 ila 55. Fasıllarda "döküntüler" veya "ditme suretiyle elde edilen döküntüler" ile ilgili pozisyonlarda yer alır.

Tablo 109 Hazır Eşya Ürünleri GTİP'leri

GTİP Kodu	GTİP Adı
6301	Battaniyeler ve seyahat battaniyeleri
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri
6303	Perdeler ve iç storlar; perde ve yatak farbelaları
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval
6306	Vagon ve mavna örtüleri, tente ve dış storlar, çadır, kayıklara, deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelken, kamp eşyası
6307	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)
6308	Kilimler, halılar, işlemeli masa örtüleri ve peçete yapımında kullanılan mensucat ve ipliklerden müteşekkil takımlar
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya
6310	Paçavralar, sicim, ip ve halat döküntüleri ve dokumaya elverişli maddelerden sicim, ip ve halattan kullanılmış eşya

Hazır eşya ürünlerindeki dünya ihracat toplamı 2019 yıl sonu itibarıyla 66,1 milyar USD'nin üzerindedir.

6302. GTİP Kodu (*Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri*) %30,26 payı 20 milyar USD ihracat değeri ile ön plana çıkmaktadır. 6307. GTİP Kodu (*Diğer hazır eşya (elbise patronları*

dahil)) ihracatı %23,26 pay ile 15,3 milyar USD; 6305. GTİP Kodu (Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval) %8,18 payı ile 5,4 milyar USD; 6304. GTİP Kodu (Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)) %7,86 pay ile 5,1 milyar 199 milyon USD; 6306. GTİP Kodu (Vagon ve mavna örtüleri, tente ve dış storlar, çadır, kayıklara, deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelken, kamp eşyası) ise %7,81 pay ile 5 milyar 169 milyon USD olmuştur. 2019 yılı hazır eşya ihracatının toplam giyim eşyaları ihracatından aldığı pay %12,36 olmuştur.

Tablo 110 Dünya Hazır Eşya İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)	
1	6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	19.382.305	19.666.204	19.823.241	20.709.231	20.029.687	19.003.350	30,26
2	6307	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	12.906.649	13.066.219	13.808.795	14.855.779	15.396.111	73.441.048	23,26
3	6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	5.193.443	5.063.242	5.330.877	5.820.384	5.413.944	5.144.745	8,18
4	6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	5.024.686	4.643.103	4.987.635	5.291.873	5.199.108	5.147.234	7,86
5	6306	Vagon ve mavna örtüleri, tente ve dış storlar, çadır, kayıklara, deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelken, kamp eşyası	4.305.688	4.367.938	4.706.260	5.106.700	5.169.724	5.523.968	7,81
6	6303	Perdeler ve iç storlar; perde ve yatak farbelaları	4.526.858	4.431.227	4.716.829	4.898.699	5.055.257	5.235.526	7,64
7	6301	Battaniyeler ve seyahat battaniyeleri	4.820.168	4.489.575	4.850.640	4.886.597	4.910.393	4.343.766	7,42
8	6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	4.058.812	3.891.251	4.335.123	4.435.961	4.450.838	3.846.075	6,72
9	6310	Paçavralar, sicim, ip ve halat döküntüleri ve dokumaya elverişli maddelerden sicim, ip ve halattan kullanılmış eşya	592.943	580.084	610.078	501.830	469.077	500.895	0,71
10	6308	Kilimler, halılar, işlemeli masa örtüleri ve peçete yapımında kullanılan mensucat ve ipliklerden müteşkil takımlar	101.871	92.914	100.443	109.207	90.551	93.225	0,14
Hazır Eşya Ürünleri			60.913.423	60.291.757	63.269.921	66.616.261	66.184.690	122.279.832	100

2020 yılında Dünya Hazır Eşya İhracatı, yaklaşık iki katına ulaşacak sıradışı bir artış göstermiştir. 2019 yılında kaydedilen 66 milyar USD'lik ihracat 2020 yılında %85'lik bir artışla 112 milyar USD'yi aşmıştır. Kuşkusuz bu artışta en önemli faktör 6307. GTİP nolu 'Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)' kaleminde gerçekleşmiştir. Daha derinlemesine incelendiğinde ise 630790. GTİP nolu 'Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)' kaleminin 2019 yılında 12 milyar USD'lik bir ihracat hacminden 70 milyar USD'yi aşan bir hacme artış yapmış olduğu görülmektedir.

2019 yılı verilerine göre hazır eşya ürünleri ihracatında ilk sırayı %42,18'lik payı ve 27,9 milyar USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %7,78 payı ve 5,1 milyar USD ihracatı ile Hindistan; %6,15 payı ve 4 milyar USD ihracatı ile Pakistan takip etmektedir. İlk 10 ülkenin dünya ihracatından aldığı pay %75,48 seviyesindedir. 2020 yılında Çin'in ithalatında olağanüstü bir artış yaşanmış ve 28 milyar USD olan 2019 yılı ihracatı, 2020 yılında 75,6 milyar USD'yi aşmıştır.

Tablo 111 Hazır Eşya İhracatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	26.954.428	25.724.645	26.469.443	27.848.982	27.917.682	75.624.449	42,18
2	Hindistan	4.616.972	4.564.261	4.962.267	5.240.723	5.150.843	4.771.035	7,78
3	Pakistan	3.759.722	3.803.986	3.961.922	4.076.840	4.070.645	4.275.962	6,15
4	Almanya	2.662.475	2.702.226	2.711.358	3.022.868	2.924.753	4.164.078	4,42
5	ABD	2.182.116	2.001.632	2.138.088	2.179.203	2.220.363	2.458.741	3,35
6	Türkiye	1.899.403	1.954.766	2.016.726	2.052.497	2.018.247	2.521.487	3,05
7	Vietnam	1.370.826	1.359.835	1.449.436	1.579.454	1.815.812	3.188.384	2,74
8	Polonya	917.488	1.001.894	1.086.968	1.352.454	1.340.767	1.576.240	2,03
9	Hollanda	1.031.094	1.119.482	1.208.368	1.257.843	1.335.661	1.707.771	2,02
10	Meksika	1.047.670	1.032.553	1.157.345	1.165.074	1.158.288	1.464.150	1,75
	Dünya	60.913.425	60.291.757	63.269.921	66.616.261	66.184.690	122,485,967	100

Türkiye'nin 2019 yılındaki hazır eşya ürünleri ihracatı bir önceki yıla göre %1,67 oranında gerileyerek 2 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, %3,05 pay ile altıncı sırada bulunmaktadır. İhracat ağırlığı bakımından, 6302. GTİP Kodu %58,90 pay ve 1,1 milyar USD ihracat ile ilk sırada yer almaktadır. 6305. GTİP Kodu ihracatı %15,61 pay ile 315 milyon USD; 6304. GTİP Kodu %6,62 ile 133,6 milyon USD; 6303. GTİP Kodu %6,61 pay ile 133,4 milyon USD; 6307. GTİP Kodu ise %6,46 pay ile 130,3 milyon USD olmuştur.

Tablo 112 Türkiye Hazır Eşya İhracatı (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	GTİP Kodu		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	1.148.365	1.205.651	1.214.092	1.195.168	1.188.794	1.168.723	58,90
2	6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	330.301	316.605	338.053	357.838	315.025	342.840	15,61
3	6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	123.269	118.902	139.667	154.535	133.659	131.763	6,62
4	6303	Perdeler ve iç storlar; perde ve yatak farbelaları	121.060	109.968	113.113	117.244	133.489	158.137	6,61
5	6307	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	79.501	91.231	108.558	125.097	130.322	561.094	6,46
6	6301	Battaniyeler ve seyahat battaniyeleri	53.407	50.895	52.208	49.665	56.137	48.398	2,78
7	6306	Vagon ve mavna örtüleri, tente ve dış storlar, çadır; kayıklara, deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelken, kamp eşyası	29.306	47.551	36.754	37.788	43.979	48.918	2,18
8	6310	Paçavralar, sicim, ip ve halat döküntüleri ve dokumaya elverişli maddelerden sicim, ip ve halattan kullanılmış eşya	10.148	9.089	7.578	5.853	5.198	5.276	0,26
9	6308	Kilimler, halılar, işlemeli masa örtüleri ve peçete yapımında kullanılan mensucat ve ipliklerden müteşkil takımlar	3.036	3.411	3.490	3.826	4.858	4.281	0,24
Türkiye			1.899.403	1.954.766	2.016.726	2.052.497	2.018.247	2.469.430	100

Türkiye, 2020 yılında Hazır Eşya ihracatını 2 milyar USD’den 2,5 milyar USD’ye yaklaşan bir düzeye taşımış ve %18,3 oranında artan bir performans sergilemiştir.

Hazır eşya ürünlerinin ithalatında ilk sırada %27,59’luk payı ve 16,8 milyar USD’yi aşan ithalatı ile ABD; ikinci sırada ise %7,05’lik payı ve 4,3 milyar USD ithalatı ile Almanya yer almaktadır. Onu 3,8 milyar USD ithalatı ve %6,25’lik payı ile Japonya izlemektedir. İlk 10 ülkenin dünya ithalatından aldığı pay %61,43’e ulaşmaktadır.

2019 yıl sonu itibarıyla 61,1 milyar USD’nin üzerinde hazır eşya ürünleri ithalatı gerçekleşmiştir. Türkiye’nin hazır eşya ithalatı bir önceki yıla göre %18,54 oranında azalarak 132,2 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Türkiye, %0,22’lik ithalat payı ile elli sekizinci sırada yer almaktadır.

Tablo 113 Hazır Eşya İthalatında Öncü Ülkeler (X1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	14.894.146	14.603.420	15.347.599	16.251.686	16.870.811	31.248.825	27,59
2	Almanya	3.895.841	3.968.990	4.149.149	4.449.099	4.310.928	11.589.807	7,05
3	Japonya	3.436.902	3.422.573	3.503.393	3.721.416	3.822.468	7.513.614	6,25
4	Fransa	2.362.830	2.364.416	2.507.281	2.738.740	2.666.153	8.876.268	4,36
5	Birleşik Krallık	2.554.047	2.368.236	2.412.145	2.469.186	2.602.020	7.124.290	4,26
6	Hollanda	1.390.941	1.458.325	1.620.199	1.825.443	1.864.750	2.955.479	3,05
7	Kanada	1.316.368	1.286.315	1.374.808	1.430.564	1.416.887	3.462.333	2,32
8	Avustralya	1.309.287	1.296.498	1.359.347	1.463.560	1.384.875	2.720.578	2,26
9	İspanya	1.265.931	1.349.590	1.398.146	1.420.433	1.371.465	3.530.772	2,24
10	İtalya	1.136.296	1.225.714	1.257.687	1.310.135	1.250.264	4.480.595	2,04
	Dünya	53.393.973	53.145.673	56.517.289	60.352.618	61.147.572	123,539,883	100

2020 yılında ilk 10 ithalatçı ülkenin hazır eşya ithalatlarında önemli oranlarda artışlar görülmektedir. 2019 yılında 61 milyar USD seviyesinde olan küresel ithalat, 2020 yılında 123,5 milyar USD’yi aşmıştır.

2 TÜRKİYE’NİN DERİ, TEKSTİL ve HAZIR GİYİM İHRACATI

2.1 Deri

Türkiye’nin deri sektöründeki son altı yıllık ihracat rakamlarına bakıldığında, ihracat toplamının 6,3 milyar USD’nin üzerinde olduğu ve 2021 yıl sonu itibarıyla ise 1 milyar USD’nin üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 114 Türkiye’nin Deri İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sektör	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Deri	953.356.453	1.080.196.972	1.196.813.080	1.147.941.230	865.058.347	1.143.535.864

2.1.1 Ham Postlar, Deriler (Kürkler Hariç) ve Köseleler

Türkiye’nin ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler ihracatı 2021 yılında yaklaşık 218,5 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 4107. GTİP Kodu %44,68 pay ve 97,6 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 4104. GTİP Kodu ihracatı %27,10 pay ile 59,2 milyon USD; 4112. GTİP Kodu %24,58 pay ile 53,7 milyon USD olmuştur.

Tablo 115 Türkiye Ham Postlar, Deriler (Kürkler Hariç) ve Köseleler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	188.867.772	209.712.105	209.640.353	202.088.384	131.889.798	218.493.034	100
4101	Sığır (buffalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	234.749	459.065	411.055	352.673	249.632	146.802	0,07
4102	Koyun ve kuzuların ham derileri	96.043	1.146.548	293.198	435.097	704.636	3.443.657	1,58
4103	Diğer ham post ve deriler	21.351	2.063	4.141	837		400	0,00
4104	Sığır (buffalo dahil) ve at cinsi hayvanların dabaklanmış veya crust (arakurutmalı) post ve derileri; kılırları alınmış	37.300.009	52.958.066	51.571.137	46.847.705	26.379.046	59.210.505	27,10
4105	Koyun ve kuzuların dabaklanmış veya crust (ara kurutmalı) derileri; yünü kılı alınmış	6.678.077	5.398.521	2.171.763	1.856.953	1.110.851	405.860	0,19
4106	Diğer hayvanların dabaklanmış veya crust (ara kurutmalı) post ve derileri; yünü veya kılı alınmış	2.382.849	3.003.482	2.989.097	2.821.991	586.200	141.472	0,06
4107	Sığır (buffalo dahil) ve atların dabaklama veya ara kurutmadan ileri derecede hazırlanmış deri ve köseleleri	80.198.604	94.426.214	101.428.664	96.929.114	64.320.080	97.633.111	44,68
4112	Koyun veya kuzuların dabaklama veya ara kurutmadan sonra ileri derecede hazırlanmış deri ve köseleleri	57.488.155	49.019.025	47.237.427	49.771.757	36.123.838	53.705.083	24,58
4113	Diğer hayvanların dabaklama veya ara kurutmadan sonra ileri derecede hazırlanmış deri ve köseleleri	1.647.501	1.596.036	1.119.504	1.061.605	1.109.868	1.641.475	0,75
4114	Güderi, rugan ve ruganla kaplanmış deri ve kösele, metalize deri ve kösele	14.358	78.276	397.595	336.705	157.178	277.201	0,13
4115	Deri, kösele veya ikisi esaslı terkip yolu ile elde edilen levha, yaprak ve şerit halindeki deri ve kösele ve döküntüler	2.806.078	1.624.809	2.016.772	1.673.948	1.148.469	1.887.468	0,86

Türkiye’nin 4107. GTİP Kodu sığır (buffalo dahil) ve atların dabaklanmış ve ileri derecede hazırlanmış post ve deri ve köselesi ihracatında Almanya 15,9 milyon USD ve %16,35 pay ile ilk sırada

yer almaktadır. Onu %8,17 payı ve 7,9 milyon USD ile Hindistan; %7,35 payı ve 7,1 milyon USD ile Çin takip etmektedir.

Tablo 116 Sığır (Buffalo Dahil) ve Atların Dabaklanmış ve İleri Derecede Hazırlanmış Post ve Deri ve Köselesi İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	80.198.604	94.426.214	101.428.664	96.929.114	64.320.080	97.633.111	100
1 Almanya	9.610.784	17.586.751	18.979.430	19.479.726	11.964.017	15.959.039	16,35
2 Hindistan	1.065.650	2.610.612	4.792.951	5.104.893	3.319.963	7.978.946	8,17
3 Çin	2.566.481	1.512.791	2.686.623	3.186.876	2.069.055	7.172.690	7,35
4 Portekiz	383.691	1.160.940	3.506.876	5.257.720	4.322.463	5.843.494	5,99
5 Rusya	4.839.800	5.824.870	4.872.112	5.065.782	1.669.543	4.807.496	4,92
6 Hong Kong	7.696.764	5.565.273	7.028.197	5.328.368	1.419.153	4.707.982	4,82
7 Fransa	2.204.464	2.419.150	3.289.266	2.795.794	2.871.062	4.021.245	4,12
8 ABD	4.312.250	3.583.373	3.971.090	2.833.725	1.835.372	3.970.556	4,07
9 Bulgaristan	9.873.050	8.611.016	5.597.965	4.261.130	1.932.592	3.585.981	3,67
10 İspanya	1.196.416	1.380.927	3.057.750	2.562.115	3.625.530	3.135.632	3,21

Türkiye'nin 4104. GTİP Kodu sığır (buffalo dahil) ve at cinsi hayvanların dabaklanmış veya crust (ara kurutmalı) post ve derileri; kılları alınmış ihracatında Hindistan 18,5 milyon USD ve %31,25 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %13,96 payı ve 8,2 milyon USD ile Portekiz; %12,98 payı ve 7,6 milyon USD ile Çin takip etmektedir.

Tablo 117 Sığır (Buffalo Dahil) ve At Cinsi Hayvanların Dabaklanmış veya Crust (Ara Kurutmalı) Post ve Derileri; Kılları Alınmış İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	37.300.009	52.958.066	51.571.137	46.847.705	26.379.046	59.210.505	100
1 Hindistan	8.193.256	17.578.675	18.960.170	17.994.973	8.289.255	18.505.655	31,25
2 Portekiz	9.548.040	7.389.044	7.396.130	7.295.973	4.211.063	8.264.523	13,96
3 Çin	5.947.546	6.384.723	2.677.967	3.257.123	2.813.353	7.686.005	12,98
4 Dominik Cumhuriyeti	109.865	3.941.298	10.857.713	11.793.565	4.946.667	7.678.914	12,97
5 İspanya	7.129.140	6.918.548	5.947.106	3.456.681	2.933.831	5.687.699	9,61
6 Vietnam	550.465		85.093		203.150	3.231.138	5,46
7 Güney Kore	845.862	1.949.533	1.258.074	224.452	190.147	2.606.336	4,40
8 İtalya	783.590	360.192	467.917	1.065.393	353.947	1.949.426	3,29
9 Menemen Deri SB	139.360	161.346	941	451.071	1.281.449	1.512.779	2,55
10 Birleşik Krallık	260.835	382.881	408.437	3.458		1.161.412	1,96

4112. GTİP Kodu koyun veya kuzuların dabaklama veya ara kurutmadan sonra ileri derecede hazırlanmış deri ve köseleleri ihracatında İtalya 21,1 milyon USD ve %39,34 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %17,88 payı ve 9,6 milyon USD ile Güney Kore; %8,22 payı ve 4,4 milyon USD ile Hindistan takip etmektedir.

Tablo 118 Koyun veya Kuzuların Dabaklama veya Ara Kurutmadan Sonra İleri Derecede Hazırlanmış Deri ve Köseleleri İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	57.488.155	49.019.025	47.237.427	49.771.757	36.123.838	53.705.083	100
1 İtalya	11.802.492	13.044.163	14.184.642	22.583.968	14.005.465	21.128.599	39,34
2 Güney Kore	5.261.219	7.853.786	8.421.780	5.833.736	6.165.895	9.604.355	17,88
3 Hindistan	1.330.029	1.704.760	2.703.108	3.410.389	3.945.513	4.413.269	8,22
4 Pakistan	9.284	13.520	4.041	29.326	640.360	1.934.941	3,60
5 Çin	5.738.291	4.551.014	3.460.667	2.250.459	1.154.270	1.807.033	3,36
6 Bulgaristan	7.642.756	3.482.661	1.774.232	770.372	835.726	1.647.469	3,07
7 Sri Lanka	3.738.806	3.398.249	3.347.463	2.018.784	1.569.994	1.560.569	2,91

8	Hong Kong	3.447.511	3.943.253	2.572.416	1.748.580	1.168.047	1.517.446	2,83
9	İspanya	825.001	1.584.525	1.662.779	1.356.383	498.581	1.381.517	2,57
10	Rusya	7.168.810	721.913	861.517	1.535.560	581.715	1.016.037	1,89

2.1.2 Deri- Saraciye Eşyası, Eyer- Koşum Takımları, Seyahat Eşyası, El Çantaları vb. Mahfazalar, Hayvan Bağırsağından Mamul Eşya

Türkiye'nin deri- saraciye eşyası, eyer- koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb. mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya ihracatı 2021 yılında yaklaşık 351 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 4202. GTİP Kodu %55,99 pay ve 196,5 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 4203. GTİP Kodu ihracatı %38,21 pay ile 134,1 milyon USD olmuştur.

Tablo 119 Türkiye Deri-Saraciye Eşyası, Eyer-Koşum Takımları, Seyahat Eşyası, El Çantaları vb. Mahfazalar, Hayvan Bağırsağından Mamul Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
42	Deri- saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb. mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	347.318.566	352.583.753	374.351.187	357.768.424	276.730.666	350.973.345	100
4201	Her tür hayvan için saraciye eşyası, eyer ve koşum takımları, köpek elbiseleri, vb.	522.432	508.994	633.245	1.320.468	2.024.397	3.497.200	1,00
4202	Sandıklar, bavullar, valizler, evrak çantası, okul çantası, seyahat eşyası, her tür kılıf, vb.	131.360.408	144.229.208	171.271.114	185.523.353	145.532.156	196.524.942	55,99
4203	Tabii veya terkip yoluyla elde edilen deri ve köseleden giyim eşyası ve aksesuarı	201.464.869	197.123.791	192.691.758	158.163.664	116.184.358	134.117.038	38,21
4205	Tabii veya terkip yoluyla elde edilen deri ve köseleden diğer eşya	13.970.858	10.712.485	9.755.071	12.760.938	12.989.755	16.834.164	4,80
4206	Bağırsak, kursak, mesane ve veteren mamul eşya		9.274					0,00

Türkiye'nin 4202. GTİP Kodu sandıklar, bavullar, valizler, evrak çantası, okul çantası, seyahat eşyası, her tür kılıf, vb. ihracatında İtalya 21,5 milyon USD ve %10,97 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %10,52 payı ve 20,6 milyon USD ile Birleşik Krallık; %8,01 payı ve 15,7 milyon USD ile Portekiz takip etmektedir.

Tablo 120 Sandıklar, Bavullar, Valizler, Evrak Çantası, Okul Çantası, Seyahat Eşyası, Her Tür Kılıf vb. (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	131.353.435	144.220.003	171.267.590	185.321.894	145.392.527	196.287.061	100
1 İtalya	9.245.708	19.381.747	36.496.094	40.564.282	16.400.338	21.530.869	10,97
2 Birleşik Krallık	20.802.492	21.441.933	18.153.003	14.559.987	11.947.517	20.647.137	10,52
3 Almanya	15.363.840	16.752.245	9.875.006	12.502.712	13.710.515	15.724.579	8,01
4 ABD	5.968.708	3.916.670	5.897.908	8.173.505	8.260.553	13.828.013	7,04
5 Fransa	8.620.497	9.681.728	8.313.651	10.319.952	7.129.993	10.518.652	5,36
6 Hollanda	2.751.717	2.369.761	5.605.444	5.894.923	5.810.753	8.703.499	4,43
7 İspanya	5.270.397	4.157.865	5.109.184	8.773.486	9.807.805	8.336.008	4,25
8 Irak	7.383.689	10.058.640	11.201.417	10.058.729	5.624.507	5.675.734	2,89
9 İsviçre	2.878.415	4.852.651	10.780.117	8.778.238	5.016.109	5.517.251	2,81
10 İsrail	1.678.843	2.809.922	2.684.980	3.454.359	3.177.927	5.057.959	2,58

Türkiye'nin 4203. GTİP Kodu tabii veya terkip yoluyla elde edilen deri ve köseleden giyim eşyası ve aksesuarı ihracatında Almanya 17,8 milyon USD ve %13,30 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %10,69 payı ve 14,3 milyon USD ile Rusya; %10,35payı ve 13,8 milyon USD ile Fransa takip etmektedir.

Tablo 121 Tabii veya Terkip Yoluyla Elde Edilen Deri ve Köseleden Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	201.446.151	197.110.001	192.665.901	158.161.646	116.184.144	134.093.284	100
1 Almanya	30.313.589	27.368.796	20.057.107	20.831.357	15.474.542	17.832.412	13,30
2 Rusya	34.414.978	51.479.493	59.820.183	25.869.356	11.086.952	14.340.123	10,69
3 Fransa	21.831.506	19.918.550	19.495.525	16.680.511	15.412.953	13.876.377	10,35
4 ABD	12.596.280	12.736.116	13.275.101	14.449.482	10.994.038	13.643.183	10,17
5 Kazakistan	3.104.829	375.191	542.881	873.187	2.587.109	10.452.131	7,79
6 Hollanda	7.233.822	8.700.076	11.068.957	13.482.197	12.162.951	10.004.609	7,46
7 Birleşik Krallık	9.436.267	5.441.791	4.260.407	4.073.809	6.030.026	8.422.982	6,28
8 İtalya	13.627.308	12.385.797	9.991.418	9.063.728	5.723.505	6.296.811	4,70
9 Mısır	1.186.273	2.618.837	2.599.838	1.805.773	1.988.906	4.357.510	3,25
10 İsveç	4.859.883	4.238.103	3.753.641	3.971.880	2.588.273	3.739.615	2,79

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) 2021 yılı 42. Fasıl deri- saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb. mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya ihracatı 2,8 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Irak 2 milyon USD ve %70,60 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %5,69 payı ve 164 bin USD ile Suriye; %5,64 payı ve 162 bin USD ile Libya takip etmektedir.

Tablo 122 GAİB Deri- Saraciye Eşyası, Eyer- Koşum Takımları, Seyahat Eşyası, El Çantaları Vb. Mahfazalar, Hayvan Bağırsağından Mamul Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Irak	3.676.269	3.807.092	3.372.937	4.319.867	3.215.649	2.037.302	70,60
2	Suriye	155.949	365.951	455.527	425.437	243.016	164.286	5,69
3	Libya	5.673	33.328	65.539	131.004	87.929	162.737	5,64
4	Kuveyt	29.358		46.213	45.699	35.700	90.376	3,13
5	Macaristan	1.118	8.744	4.890	11.756	34.996	64.315	2,23
6	Almanya	3.459	20.632	6.750	6.390	8.504	55.606	1,93
7	ABD		1.876	1.894	5.600	23.623	45.203	1,57
8	İsrail	6.518	10.866	6.408	36.921	22.084	28.490	0,99
9	Sırbistan	10.549	7.883	16.506	71.608	37.499	26.738	0,93
10	Fransa	5.918	855	4.969	48.654	35.821	26.037	0,90
	GAİB	4.544.046	4.796.266	4.169.238	5.435.027	3.884.557	2.885.808	100

2.1.3 Kürkler ve Taklit Kürkler, Bunların Mamulleri

Türkiye'nin kürkler ve taklit kürkler, bunların mamulleri ihracatı 2021 yılında 150,2 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 4303. GTİP Kodu %65,61 pay ve 98,5 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 4302. GTİP Kodu ihracatı %33,99 pay ile 51 milyon USD olmuştur.

Tablo 123 Türkiye Kürkler ve Taklit Kürkler, Bunların Mamulleri İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
43	Kürkler ve taklit kürkler, bunların mamulleri	149.142.579	190.836.260	207.812.921	173.817.715	103.616.757	150.200.341	100
4301	Ham kürkler (41.01, 41.02, 41.03 pozisyonlarındaki ham post ve deriler hariç)	13.337	45.013	20.936	95.700	96.942	248.629	0,17
4302	Dabaklanmış veya aprelenmiş kürkler	48.439.101	55.672.389	57.887.830	59.951.356	35.485.445	51.047.361	33,99
4303	Kürkten giyim eşyası, aksesuarlar ve kürkten diğer eşya	100.263.533	134.749.002	149.568.508	113.388.174	67.821.986	98.539.571	65,61
4304	Taklit kürk ve bundan mamul eşya	426.608	369.855	335.646	382.485	212.383	364.781	0,24

Türkiye'nin 4303. GTİP Kodu kürkten giyim eşyası, aksesuarlar ve kürkten diğer eşya ihracatında Rusya 21,8 milyon USD ve %22,13 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %13,75 payı ve 13,5 milyon USD ile Fransa; %12,83 payı ve 12,6 milyon USD ile ABD takip etmektedir.

Tablo 124 Kürkten Giyim Eşyası, Aksesuarlar ve Kürkten Diğer Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	100.263.533	134.749.002	149.568.508	113.388.174	67.821.986	98.539.571	100
1 Rusya Federasyonu	32.309.362	59.121.669	63.568.479	34.103.561	15.055.333	21.810.011	22,13
2 Fransa	9.461.937	16.322.203	18.661.122	16.231.144	12.343.861	13.551.317	13,75
3 ABD	9.360.038	10.970.930	11.019.984	12.466.545	7.919.355	12.644.483	12,83
4 İtalya	8.953.264	7.929.090	10.771.166	7.540.352	4.802.317	5.333.700	5,41
5 Almanya	6.353.508	6.624.512	7.645.955	6.112.658	4.774.581	5.149.098	5,23
6 Birleşik Krallık	5.031.933	4.845.226	7.021.660	6.366.003	3.906.465	4.823.698	4,90
7 Güney Kore	250.846	932.394	5.925.242	7.694.383	3.382.260	2.489.630	2,53
8 Çin	5.092.185	3.671.030	2.391.570	3.242.579	2.461.718	2.929.303	2,97
9 Kazakistan	938.785	304.871	339.009	1.976.056	3.320.111	12.584.204	12,77
10 İspanya	1.837.686	2.863.498	2.563.906	2.166.614	1.395.317	2.294.530	2,33

Türkiye'nin 4302. GTİP Kodu dabaklanmış ve aprelenmiş kürkler ihracatında Güney Kore 13,8 milyon USD ve %27,15 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %14,61 payı ve 7,4 milyon USD ile İtalya; %9,64 payı ve 4,9 milyon USD ile Rusya takip etmektedir.

Tablo 125 Dabaklanmış veya Aprelenmiş Kürkler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	48.439.101	55.672.389	57.887.830	59.951.356	35.485.445	51.047.361	100
1 Güney Kore	4.744.339	7.870.912	16.511.683	19.180.988	10.783.494	13.854.456	27,15
2 İtalya	6.438.286	7.199.656	8.157.889	8.189.249	5.202.103	7.456.926	14,61
3 Rusya	4.067.020	5.326.377	4.702.132	7.615.745	3.895.732	4.920.165	9,64
4 Almanya	2.449.849	3.020.512	2.780.245	1.874.269	1.174.185	3.635.192	7,12
5 Portekiz	435.302	611.095	674.003	583.790	510.320	2.965.723	5,81
6 Birleşik Krallık	923.061	1.267.245	2.048.021	1.502.746	1.741.793	2.630.175	5,15
7 Hindistan	1.530.985	2.097.338	2.240.688	2.129.903	1.388.834	1.795.123	3,52
8 Çin	15.708.464	13.525.586	7.339.450	4.100.739	1.954.808	1.621.823	3,18
9 ABD	962.946	1.076.149	2.266.912	1.846.257	650.010	1.495.380	2,93
10 Pakistan	320.513	635.124	588.582	820.886	667.059	1.098.460	2,15

2.1.4 Ayakkabılar, Getrler, Tozluklar ve Benzeri Eşya, Bunların Aksamı

Türkiye'nin dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabı ihracatı 2021 yılında yaklaşık 424 milyon USD olarak kaydedilmiştir.

Tablo 126 Türkiye Ayakkabılar, Getrler, Tozluklar ve Benzeri Eşya, Bunların Aksamı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021
6403	Dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar	268.027.536	327.064.855	405.008.620	414.266.706	352.821.126	423.869.144

Türkiye'nin dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabı ihracatında Rusya 63,7 milyon USD ve %15,05 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %8,31 payı ve 35,2 milyon USD ile Almanya; %5,66 payı ve 23,9 milyon USD ile Romanya takip etmektedir.

Tablo 127 Dış Tabanı Kauçuktan, Plastik Maddeden, Tabii veya Terkip Yoluyla Elde Edilen Köseleden ve Yüzü Deriden Olan Ayakkabılar İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	268.027.536	327.064.855	405.008.620	414.266.706	352.821.126	423.869.144	100

1	Rusya	15.387.909	46.508.676	103.606.074	85.236.053	55.093.664	63.772.549	15,05
2	Almanya	17.256.411	22.548.422	31.768.444	29.516.610	33.374.042	35.214.924	8,31
3	Romanya	12.007.839	15.493.893	20.505.463	22.810.788	18.178.332	23.976.623	5,66
4	İtalya	10.673.103	13.110.380	16.348.071	19.075.622	16.862.694	20.676.995	4,88
5	İspanya	1.851.682	3.813.684	6.127.037	24.978.311	22.750.276	20.298.746	4,79
6	Birleşik Krallık	17.444.384	19.959.393	16.270.094	17.848.701	17.311.974	18.996.754	4,48
7	Hollanda	12.938.293	12.121.993	7.667.152	11.841.960	16.920.410	18.336.282	4,33
8	Polonya	2.275.249	4.905.992	10.572.835	17.368.773	15.639.869	18.148.346	4,28
9	İsrail	7.548.123	8.500.291	9.410.580	10.235.349	9.404.594	16.649.286	3,93
10	Avustralya	3.250.263	5.998.479	8.835.115	8.309.054	9.609.225	15.109.967	3,56

2.2 Tekstil

Türkiye'nin tekstil sektöründeki son altı yıllık ihracat rakamlarına bakıldığında, yıllık ihracat ortalamasının 8,1 milyar USD üzerinde olduğu ve 2021 yıl sonu itibarıyla ise 10 milyar USD olduğu görülmektedir.

Tablo 128 Türkiye'nin Tekstil İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sektör	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tekstil	7.580.352.787	7.853.739.945	8.258.443.672	7.805.008.013	7.168.158.791	10.004.636.633

2.2.1 İpek

Türkiye'nin ipek ihracatı 2021 yılında 5,6 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 5007. GTİP Kodu %72,37 pay ve 4 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 129 Türkiye'nin İpek İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
50	İpek	2.355.298	3.382.673	2.566.220	3.155.993	9.148.933	5.609.764	100
5001	İpek böceği kozaları (çekilmeye elverişli)	307.189	531.314	30	242.093	451.105	1.220.445	21,76
5002	İpek; ham (bükülmemiş)			256.310			20.190	0,36
5003	İpek döküntüleri (çekilmeye elverişli olmayan kozalar, iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntüler dahil)	35.981	89.348	59.678	164.896	409.274	178.094	3,17
5004	İpek ipliği (ipek döküntülerinden elde edilen iplikler hariç) (perakende satılacak hale getirilmemiş)	102.755	26.561	110.432	4.904	1.064	1.000	0,02
5005	İpek döküntülerden elde edilen iplikler; perakende satılacak hale getirilmemiş	39.667	42.725	10.590	32.426	1.891		0,00
5006	İpek ipliği ve ipek döküntülerinden bükülmüş iplikler (perakende satılacak halde), misina (ipek böceği guddesinden)	125.184	73.928	377.172	74.444	102.422	130.395	2,32
5007	İpek veya ipek döküntülerinden dokunmuş mensucat	1.744.522	2.618.797	1.752.009	2.637.230	8.183.177	4.059.640	72,37

Türkiye'nin 2021 yılı 5007. GTİP Kodu **ipek veya ipek döküntülerinden dokunmuş mensucat** ihracatında Irak 2,4 milyon USD ve %61,16 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %5,19 payı ve 210 bin USD ile Birleşik Krallık takip etmektedir.

Tablo 130 İpek veya İpek Döküntülerinden Dokunmuş Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	1.744.522	2.618.797	1.752.009	2.637.230	8.183.177	4.059.640	100
1 Irak	7.357	6.638	67.749	150.078	7.051.481	2.482.871	61,16
2 Romanya	26.272	35.804	93.848	239.120	168.727	210.626	5,19
3 Birleşik Krallık	34.486	82.634	94.327	235.066	278.398	196.147	4,83
4 Avustralya	152.733	260.623	43.358		49	157.132	3,87
5 Almanya	278.767	212.062	548.216	618.267	199.451	145.573	3,59
6 Rusya	64.770	6.217			21.138	145.498	3,58
7 Mısır	5.102		3.889	1.600		134.263	3,31

8	Lübnan		1.110		2.088		105.250	2,59
9	Sırbistan	3.531	2.507	37.009	327.401	12.974	50.334	1,24
10	Portekiz	3.987	14.431	30.346	153.699	39.488	43.251	1,07

2.2.2 Yapağı ve Yün, İnce veya Kaba Hayvan Kılı, At Kılından İplik ve Dokunmuş Mensucat

Türkiye'nin yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat ihracatı 2021 yılında 89,1 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 5109. GTİP Kodu %30,73 pay ve 27,3 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. %24,66 pay ve 21,9 milyon USD ile 5101. GTİP Kodu ikinci sırada, 16,3 milyon USD ihracat ve %18,33 payıyla 5112. GTİP Kodu üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 131 Yapağı ve Yün, İnce veya Kaba Hayvan Kılı, At Kılından İplik ve Dokunmuş Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
51	Yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat	120.320.869	149.059.960	154.530.725	97.461.156	68.833.671	89.125.234	100
5101	Yün ve yapağı; karde edilmemiş veya taranmamış	25.737.379	54.299.317	57.259.462	17.531.940	14.700.122	21.974.919	24,66
5102	İnce veya kaba hayvan kılları; karde edilmemiş veya taranmamış	195.897	193.292	208.369	363.319	359.213	1.841.810	2,07
5103	Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının döküntüleri (iplik döküntüleri dahil) (ditme suretiyle elde edilenler hariç)	199.413	176.327	150.550	8.754	8.350	28.898	0,03
5104	Yün, ince veya kaba hayvan kıllarının ditme suretiyle elde edilen döküntüleri	0						0,00
5105	Yün, ince veya kaba hayvan kılları; karde edilmiş veya taranmış	1.992.872	1.886.493	3.752.051	2.331.739	1.296.784	2.912.691	3,27
5106	Karde edilmiş (strayhgarn) yün iplikleri; perakende satılacak hale getirilmemiş	6.992.623	7.055.087	7.656.354	9.892.524	5.988.143	9.216.581	10,34
5107	Taranmış yün (kamgarn) iplikleri; perakende satılacak hale getirilmemiş	7.566.697	7.675.029	9.630.620	5.117.615	5.682.306	6.006.895	6,74
5108	İnce hayvan kılından iplikler; karde edilmiş veya taranmış, perakende satılacak hale getirilmemiş	214.318	9.116	21.506	15.796	20.628	11.765	0,01
5109	Yün veya ince hayvan kıllarından iplikler; perakende satılacak hale getirilmiş	14.694.470	17.674.387	18.812.801	18.591.382	19.375.792	27.384.276	30,73
5110	Kaba hayvan kıllarından veya at kılından iplikler	26.110	3.159	64.090	4.266	6.861	11.523	0,01
5111	Karde edilmiş (strayhgarn) yün ve ince hayvan kıllarından dokunmuş mensucat	2.439.958	2.150.197	1.662.409	1.274.567	1.099.877	1.200.750	1,35
5112	Taranmış (kamgarn) yünden veya ince hayvan kıllarından dokunmuş mensucat	55.747.960	53.907.084	49.238.286	37.047.982	18.536.474	16.332.517	18,33
5113	Kaba hayvan kılından veya at kılından dokunmuş mensucat	4.513.172	4.030.472	6.074.227	5.281.270	1.759.120	2.202.609	2,47

Türkiye'nin 2021 yılı 5109. GTİP Kodu yün veya ince hayvan kıllarından iplikler; perakende satılacak hale getirilmiş ihracatında Almanya 8 milyon USD ve %29,32 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %17,47 payı ve 4,7 milyon USD ile Danimarka takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %10,32'lik payı ve 2,8 milyon USD ithalatı ile ABD yer almaktadır.

Tablo 132 Yün veya İnce Hayvan Kıllarından İplikler; Perakende Satılacak Hale Getirilmiş İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	14.694.470	17.674.387	18.812.801	18.591.382	19.375.792	27.384.276	100
1 Almanya	4.985.821	4.885.191	4.342.822	5.389.672	6.240.629	8.030.313	29,32

2	Danimarka	1.836.416	2.487.092	2.434.840	2.618.428	2.766.257	4.783.301	17,47
3	ABD	248.628	1.234.904	1.152.375	1.356.048	1.160.826	2.826.828	10,32
4	Birleşik Krallık	1.239.099	1.532.129	1.813.041	1.544.431	1.465.992	2.761.372	10,08
5	İsveç	1.225.711	1.803.952	1.524.422	650.559	657.060	1.901.926	6,95
6	Beyaz Rusya	348.795	435.767	1.203.425	546.311	498.775	1.605.811	5,86
7	Finlandiya	224.451	298.130	743.516	656.741	625.023	918.279	3,35
8	Bulgaristan	452.034	906.310	894.086	897.099	370.103	591.615	2,16
9	Rusya	32.078	271.854	308.571	665.746	315.817	387.592	1,42
10	İsviçre	30.888	146.369	219.094	122.333	214.078	305.833	1,12

Türkiye'nin 2021 yılı 5101. GTİP Kodu **yün ve yapağı; karde edilmemiş veya taranmamış** ihracatında Çin 7,7 milyon USD ve %35,22 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %30,96 payı ve 6,8 milyon USD ile Hindistan takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %12,01'lik payı ve 2,6 milyon USD ithalatı ile Birleşik Krallık yer almaktadır.

Tablo 132 Yün ve Yapağı; Karde Edilmemiş veya Taranmamış İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Pay %
Dünya	25.737.379	54.299.317	57.259.462	17.531.940	14.700.122	21.974.919	100
1 Çin	14.153.828	42.518.065	41.012.750	7.849.190	6.086.145	7.740.396	35,22
2 Hindistan	2.926.371	2.815.357	6.650.593	2.389.975	4.134.186	6.802.600	30,96
3 Birleşik Krallık	2.815.569	3.975.710	3.833.299	2.354.436	1.207.014	2.640.212	12,01
4 Portekiz	2.169.190	1.832.680	2.594.552	1.559.963	937.108	1.622.360	7,38
5 Polonya	802.448	374.990	799.506	1.015.842	505.636	862.129	3,92
6 Sırbistan	480	1.118	158.888	345.627	166.090	481.154	2,19
7 Belçika	333.974	92.033	44.049	34.881	44.896	422.534	1,92
8 İtalya	1.049.402	1.012.933	591.360	938.142	390.840	369.143	1,68
9 Almanya	500.038	674.195	575.986	238.976	206.659	228.165	1,04
10 Romanya		13.517	3.986	100.930	520.353	207.816	0,95

Türkiye'nin 2021 yılı 5112. GTİP Kodu **taranmış (kamgarn) yünden veya ince hayvan kollarından dokunmuş mensucat** ihracatında Romanya 2,6 milyon USD ve %16,24 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %9,74 payı ve 1,5 milyon USD ile Atatürk Havalimanı Serbest Bölge takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %7,90'lık payı ve 1,2 milyon USD ithalatı ile ABD yer almaktadır.

Tablo 133 Taranmış (Kamgarn) Yünden veya İnce Hayvan Kollarından Dokunmuş Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	55.747.960	53.907.084	49.238.286	37.047.982	18.536.474	16.332.517	100
1 Romanya	7.726.984	7.035.460	4.496.698	2.306.571	2.326.303	2.652.820	16,24
2 AHL SB	5.787.992	4.164.990	2.268.787	3.052.535	1.020.007	1.590.757	9,74
3 ABD	123.865	140.306	221.544	230.187	147.896	1.290.185	7,90
4 Ege SB	1.877.084	2.354.447	3.023.667	1.842.430	901.290	1.198.570	7,34
5 Almanya	8.315.684	9.797.665	9.415.359	5.839.938	3.965.825	1.183.659	7,25
6 Japonya	2.682.020	2.593.535	1.675.051	1.567.131	1.015.528	1.129.356	6,91
7 Rusya	863.671	1.324.623	842.582	1.151.596	579.821	1.126.796	6,90
8 Tunus	582.195	526.458	354.951	529.606	642.334	763.880	4,68
9 İran	2.388.325	1.743.436	1.539.196	1.082.066	1.348.304	743.636	4,55
10 Bulgaristan	1.895	1.371	1.266	2.098	987	575	3,10

2.2.1 Pamuk, Pamuk İpliği ve Pamuklu Mensucat

Türkiye'nin pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat ihracatı 2021 yılında 2,2 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 5205. GTİP Kodu %33,37 pay ve 742,4 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. %18,79 pay ve 418 milyon USD ile 5209. GTİP Kodu ikinci sırada, 333,7 milyon USD ihracat ve %15 payıyla 5201. GTİP Kodu üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 133 Pamuk, Pamuk İpliği ve Pamuklu Mensucat İhracatı (Kaynak, Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	1.722.753.469	1.721.982.678	1.823.430.408	1.648.984.773	1.419.361.100	2.224.459.100	100
5201	Pamuk; karde edilmemiş veya penyelenmemiş	124.744.124	116.502.920	178.051.511	153.421.823	147.558.320	333.765.278	15,00
5202	Pamuk döküntüleri (iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntüler dahil)	56.164.669	64.832.155	60.663.849	70.659.708	56.112.975	57.274.153	2,57
5203	Pamuk; karde edilmemiş veya penyelenmiş	4.720.079	8.226.043	7.055.267	4.109.700	4.875.209	5.523.291	0,25
5204	Pamuktan dikiş ipliği	7.050.864	6.234.854	5.465.347	8.544.331	7.988.186	12.381.589	0,56
5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç); pamuk oranı>= %85, perakende satılacak hale getirilmemiş	382.747.750	431.498.373	503.619.556	413.297.335	344.628.978	742.412.007	33,37
5206	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç); pamuk ağırlıklı fakat <%85, perakende için olmayan	52.923.992	58.965.670	71.646.098	74.652.279	68.562.329	101.589.651	4,57
5207	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç); perakende olarak satılacak hale getirilmiş	11.770.405	15.521.653	17.491.973	24.291.770	26.833.257	38.285.847	1,72
5208	Pamuktan dokunmuş mensucat; pamuk>= %85, m2 <= 200gr	282.620.589	249.030.084	249.884.735	229.404.961	221.003.140	279.419.187	12,56
5209	Pamuktan dokunmuş mensucat; pamuk>= %85, m2> 200gr	483.218.492	490.425.354	452.398.354	421.515.486	339.021.182	418.008.545	18,79
5210	Dokunmuş mensucat; ağırlıklı olarak pamuk fakat <%85, sentetik/suni liflerle karıştırılmış, m2 <= 200gr	88.983.233	75.202.184	66.963.975	65.974.227	57.757.624	72.730.436	3,27
5211	Dokunmuş mensucat; ağırlıklı olarak pamuk fakat <%85, sentetik/suni liflerle karıştırılmış, m2> 200gr	220.362.089	198.594.249	201.744.147	173.509.020	137.685.027	152.006.149	6,83
5212	Pamuktan dokunmuş diğer mensucat	7.447.182	6.949.139	8.445.598	9.604.134	7.334.874	11.062.967	0,50

Türkiye'nin 2021 yılı 5205. GTİP Kodu **pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç); pamuk oranı>= %85, perakende satılacak hale getirilmemiş** ihracatında Portekiz 172,6 milyon USD ve %23,25 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %21,34 payı ve 158,4 milyon USD ile İtalya takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %8,74'lik payı ve 64,9 milyon USD ithalatı ile Bangladeş yer almaktadır.

Tablo 134 Pamuk İpliği (Dikiş İpliği Hariç); Pamuk Oranı>= %85, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	382.689.236	431.449.200	503.572.756	413.297.335	344.578.630	742.412.007	100
1 Portekiz	63.791.973	75.293.836	95.164.744	72.527.418	59.604.671	172.615.604	23,25
2 İtalya	97.217.967	105.809.651	108.822.445	96.331.854	77.228.144	158.403.733	21,34

3	Bangladeş	283.257	70.929	679.824	2.174.942	2.499.772	64.910.819	8,74
4	Mısır	17.441.710	24.483.954	25.755.093	30.214.708	24.460.599	53.907.660	7,26
5	Pakistan	6.148.009	9.161.532	41.151.380	16.769.411	17.793.267	37.629.840	5,07
6	Almanya	28.834.231	32.203.686	29.544.040	27.343.010	26.703.661	32.086.334	4,32
7	Bulgaristan	14.265.572	14.527.029	16.130.509	15.796.930	13.901.684	23.930.251	3,22
8	Yunanistan	10.870.553	13.156.271	13.548.981	13.029.478	13.437.882	22.664.692	3,05
9	İspanya	19.171.228	23.124.582	26.638.883	20.378.546	13.935.863	18.806.745	2,53
10	Fransa	14.500.223	14.246.903	10.738.686	8.731.025	8.713.833	16.960.700	2,28

Türkiye'nin 2021 yılı 5209. GTİP Kodu **pamuktan dokunmuş mensucat; pamuk>= %85, m2> 200gr** ihracatında Tunus 61,5 milyon USD ve %14,73 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu 10,88 payı ve 45,4 milyon USD ile Mısır takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %9,15'lik payı ve 38,2 milyon USD ithalatı ile Fas yer almaktadır.

Tablo 135 Pamuktan Dokunmuş Mensucat; Pamuk>= %85, M2> 200gr İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	483.218.492	490.425.354	452.398.354	421.515.486	339.021.182	418.008.545	100
1 Tunus	55.035.014	50.717.606	55.272.654	52.579.657	48.116.540	61.570.137	14,73
2 Mısır	33.704.271	41.727.124	46.412.606	36.139.242	24.513.753	45.489.505	10,88
3 Fas	45.684.023	41.575.719	33.213.231	32.675.101	25.853.438	38.264.334	9,15
4 İtalya	63.583.703	57.316.065	52.390.882	43.940.035	30.421.246	36.250.667	8,67
5 İspanya	33.540.335	27.356.465	25.497.790	22.852.167	15.194.064	26.344.967	6,30
6 Bangladeş	21.420.388	29.097.765	28.645.742	33.517.635	27.466.185	14.595.641	3,49
7 Sırbistan	7.177.415	7.120.987	5.616.457	7.605.164	8.789.758	14.072.271	3,37
8 Almanya	28.787.270	27.596.759	17.262.485	16.090.005	12.451.453	13.590.702	3,25
9 Hong Kong	14.622.828	36.529.306	34.271.960	26.308.767	13.496.514	12.465.944	2,98
10 Kamboçya	1.268.748	2.375.516	1.345.649	4.622.326	9.778.299	11.314.101	2,71

Türkiye'nin 2021 yılı 5201. GTİP Kodu **pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)** ihracatında Pakistan 112,1 milyon USD ve %33,61 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %11,81 payı ve 39,4 milyon USD ile Çin takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %7,9'luk payı ve 23,9 milyon USD ithalatı ile Kayseri Serbest Bölge yer almaktadır.

Tablo 136 Pamuk (Karde Edilmemiş veya Penyelenmemiş) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	124.744.124	116.502.920	178.051.511	153.421.823	147.558.320	333.765.278	100
1 Pakistan	797.617	883.923	9.535.850	18.916.556	27.735.301	112.172.659	33,61
2 Çin	2.080.732	2.318.198	5.585.691	3.479.218	8.215.455	39.433.321	11,81
3 Kayseri SB	5.516.350	10.549.194	15.819.063	12.175.412	8.972.474	23.996.978	7,19
4 Almanya	8.543.332	12.207.300	10.227.366	10.696.204	12.101.936	16.347.522	4,90
5 Bangladeş	22.328.922	3.693.323	25.680.673	12.183.504	2.788.675	15.311.286	4,59
6 Hindistan	2.198.851	1.057.926	5.639.339	3.913.074	5.970.555	14.639.011	4,39
7 İtalya	11.983.249	14.909.942	14.740.664	15.586.281	14.882.280	13.700.299	4,10
8 Polonya	8.474.850	11.095.313	7.337.700	7.665.777	9.641.020	9.954.490	2,98
9 Mersin SB	5.380.878	8.878.659	8.417.640	13.789.985	9.136.035	9.287.888	2,78
10 Endonezya	7.983.864	1.283.457	14.378.388	6.768.699	607.583	8.804.656	2,64

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) 2021 yılı 52. Fasıl pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat ihracatı 448,7 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İtalya 84,3 milyon USD ve %18,80 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %36,67 payı ve 59,5 milyon USD ile Portekiz; %9,92 payı ve 44,4 milyon USD ile Bangladeş takip etmektedir.

Tablo 137 GAİB Pamuk, Pamuk İpliği ve Pamuklu Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	İtalya	67.009.665	74.009.265	91.483.850	74.465.340	56.509.268	84.334.275	18,80
2	Portekiz	28.822.485	34.124.646	45.889.996	37.937.800	28.923.612	59.583.887	13,28
3	Bangladeş	25.673.629	26.559.613	32.336.705	37.084.818	28.850.541	44.477.202	9,92

4	Pakistan	2.941.412	481.644	10.088.208	5.952.155	12.155.372	34.243.943	7,63
5	Tunus	19.445.025	16.859.452	21.563.829	23.989.842	19.792.509	27.918.031	6,22
6	Almanya	20.796.600	25.977.306	22.365.489	26.038.451	23.968.694	27.313.740	6,09
7	Mısır	6.806.222	5.702.147	6.493.439	4.164.804	5.106.700	14.771.518	3,29
8	İspanya	22.634.537	14.212.857	18.268.516	14.841.483	7.366.988	14.425.060	3,22
9	Kayseri SB		9.209.530	6.739.495	5.723.645	3.292.697	13.437.096	3,00
10	Kamboçya	4.321.641	3.723.409	2.075.468	5.316.195	10.073.192	9.947.277	2,22
	GAİB	380.059.003	400.694.658	436.965.873	376.391.695	292.004.269	448.584.682	100

2.2.2 Dokumaya Elverişli Diğer Bitkisel Lifler, Kâğıt İpliği ve Kâğıt İpliğinden

Türkiye'nin dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kâğıt ipliği ve kâğıt ipliğinden ihracatı 2021 yılında 68,6 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 5309. GTİP Kodu %70,42 pay ve 48,3 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. %21,51 pay ve 14,7 milyon USD ile 5307. GTİP Kodu ikinci sırada, 2,2 milyon USD ihracat ve %3,33 payıyla 5308. GTİP Kodu üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 138 Dokumaya Elverişli Diğer Bitkisel Lifler, Kâğıt İpliği ve Kâğıt İpliğinden İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
53	Keten, keten kırı ve döküntüleri	29.590.779	32.338.455	44.668.685	50.723.712	45.515.487	68.627.006	100
5301	Keten, keten kırı ve döküntüleri	263.069	103.204	34.487	79.254	70.231	68.324	0,10
5302	Kendir, ham veya işlem görmüş, kırı ve döküntüleri	1.391	1.074	2.087	752	17.149	29.640	0,04
5303	Jüt ve bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli diğer lifleri	61.408	86.140	75.370	28.423	741.194	241.910	0,35
5305	Koko cevizi, abaka, rami ve diğer bitkisel lifler, kırı, döküntü	3.978	37.202	20.633	39.122	28.946	59.661	0,09
5306	Keten iplik	459.040	491.992	238.120	274.960	229.387	856.199	1,25
5307	Jüt ve bitki kabuğu liflerinden iplikler	3.988.655	5.589.074	7.131.553	9.248.356	12.460.528	14.761.808	21,51
5308	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften iplikler, kâğıt iplikleri	1.438.042	1.799.056	1.736.481	1.781.262	1.764.099	2.283.497	3,33
5309	Keten dokumalar	22.405.499	23.041.970	32.989.779	36.138.626	28.833.118	48.327.369	70,42
5310	Jüt ve bitki iç kabuğundan dokumalar	100.281	185.993	209.745	87.402	59.123	147.936	0,22
5311	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liften dokumalar ve kâğıt ipliğinden dokumalar	869.417	1.002.750	2.230.430	3.045.554	1.311.711	1.850.661	2,70

Türkiye'nin 2021 yılı 5309. GTİP Kodu ketenden dokunmuş mensucat ihracatında İspanya 6,3 milyon USD ve %13,17 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %10,62 payı ve 5,1 milyon USD ile Birleşik Krallık takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %4,6'lık payı ve 4,6 milyon USD ithalatı ile Almanya yer almaktadır.

Tablo 139 Ketenden Dokunmuş Mensucat İhracat (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	22.405.499	23.041.970	32.989.779	36.138.626	28.833.118	48.327.369	100
1 İspanya	732.692	842.673	2.771.271	5.252.426	4.526.362	6.365.445	13,17
2 Birleşik Krallık	3.654.424	3.682.773	3.887.740	4.105.785	3.268.314	5.130.851	10,62
3 Almanya	2.765.302	2.764.766	3.195.281	3.582.620	2.913.483	4.607.776	9,53
4 İtalya	1.663.728	2.163.741	2.928.052	2.743.813	1.794.095	2.799.831	5,79
5 ABD	1.034.141	1.215.299	1.541.611	1.537.246	1.260.274	2.787.953	5,77
6 Mersin SB	425.967	49.313	1.688.913	1.088.218	207.519	2.666.535	5,52
7 Fas	508.138	644.736	809.529	876.613	1.055.357	2.615.686	5,41
8 Yeni Zelanda	1.709.939	1.863.095	2.196.552	1.870.544	2.408.253	2.555.246	5,29
9 Hollanda	425.055	679.025	1.127.986	915.903	1.239.308	2.029.619	4,20
10 Fransa	1.228.589	1.269.895	1.407.045	1.632.143	1.331.944	1.948.291	4,03

Türkiye'nin 2021 yılı 5307. GTİP Kodu jüt ipliği veya diğer bitki iç kabuklarının (53.03 pozisyonundaki) dokumaya elverişli liflerinden iplikler ihracatında Özbekistan 4,4 milyon USD ve %30,26 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %12,07 payı ve 1,7 milyon USD ile Bulgaristan takip

etmektedir. Üçüncü sırada ise %10'luk payı ve 1,4 milyon USD ithalatı ile Gaziantep Serbest Bölge yer almaktadır.

Tablo 140 Jüt İpliği veya Diğer Bitki İç Kabuklarının (53.03 Pozisyonundaki) Dokumaya Elverişli Liflerinden İplikler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	3.988.655	5.589.074	7.131.553	9.248.356	12.460.528	14.761.808	100
1 Özbekistan	945.203	1.590.894	2.184.332	3.355.904	5.341.820	4.466.520	30,26
2 Bulgaristan	81.147	3.355	2.185	28.075	584.737	1.781.059	12,07
3 Gaziantep SB	652.971	582.869	685.446	700.944	1.165.419	1.476.859	10,00
4 Rusya			124.886	137.575	127.377	1.307.504	8,86
5 Tacikistan	592.470	696.719	1.102.149	907.246	1.513.606	1.065.553	7,22
6 Fas	85.500			63.354	621.592	1.047.447	7,10
7 Mısır			79.988	378.489	484.440	843.779	5,72
8 Tunus						543.168	3,68
9 Irak	774		8.081	455	240.575	531.656	3,60
10 Lübnan			47.158	61.568	164.822	396.636	2,69

2.2.3 Sentetik ve Suni Filamentler, Şeritler ve Benzeri Sentetik ve Suni Dokumaya Elverişli Maddeler

Türkiye'nin sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler ihracatı 2021 yılında 1,8 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 5402. GTİP Kodu %48,90 pay ve 917,7 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. %44,29 pay ve 831,1 milyon USD ile 5407. GTİP Kodu ikinci sırada, 74,6 milyon USD ihracat ve %3,98 payıyla 5408. GTİP Kodu üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 141 Sentetik ve Suni Filamentler, Şeritler ve Benzeri Sentetik ve Suni Dokumaya Elverişli Maddeler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
54	Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	1.491.726.167	1.540.374.304	1.618.812.833	1.553.581.475	1.335.045.943	1.876.612.652	100
5401	Sentetik ve suni filamentlerden dikiş ipliği	26.772.114	31.192.448	31.752.635	32.233.759	26.823.794	32.027.449	1,71
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)	562.326.354	604.335.231	674.710.592	687.128.630	586.336.449	917.721.738	48,90
5403	Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (toptan)	2.525.025	2.115.924	742.588	489.979	999.745	1.204.732	0,06
5404	Sentetik monofilamentler (>=67 desiteks, <=1 mm)	11.218.504	9.270.125	14.514.244	15.372.925	11.088.796	15.081.271	0,80
5405	Sni monofilamentler (>=67 desiteks, <=1 mm)	7.093	3.401	39.489	541.283	508.290	55.328	0,00
5406	Sentetik ve suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende)	2.600.221	4.796.443	9.939.710	7.551.950	1.788.876	4.712.000	0,25
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	816.287.279	819.133.056	807.610.833	731.195.189	647.608.483	831.147.260	44,29
5408	Suni filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	69.989.577	69.527.677	79.502.741	79.067.759	59.891.511	74.662.874	3,98

Türkiye'nin 2021 yılı 5402. GTİP Kodu **sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)** ihracatında Birleşik Krallık 162 milyon USD ve %17,66 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %13,89 payı ve 127,4 milyon USD ile Hollanda takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %13,02'lik payı ve 119,4 milyon USD ithalatı ile Belçika yer almaktadır.

Tablo 142 Sentetik Filament İplikleri (Dikiş İpliği Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	562.326.354	604.335.231	674.710.592	687.128.630	586.336.449	917.721.738	100
1 Birleşik Krallık	73.186.048	79.670.647	93.209.696	106.898.236	94.026.030	162.055.669	17,66
2 Hollanda	78.686.927	81.984.776	94.324.986	95.927.818	85.447.571	127.444.327	13,89
3 Belçika	116.417.062	112.413.158	103.446.791	96.161.279	83.899.366	119.467.402	13,02
4 Mısır	28.398.981	35.682.449	34.745.239	31.590.490	28.380.214	64.181.934	6,99
5 İtalya	23.310.260	27.968.808	31.882.340	27.524.823	20.992.746	41.509.822	4,52
6 ABD	16.185.555	17.971.249	22.693.897	24.650.527	16.782.071	36.052.487	3,93
7 Ürdün	12.794.896	7.055.359	4.605.295	9.523.314	12.002.389	25.719.871	2,80
8 Özbekistan	6.219.703	7.474.021	9.437.927	13.508.916	13.666.266	22.077.768	2,41
9 Tayvan	13.192.972	16.146.498	17.305.368	16.340.223	14.643.142	20.607.654	2,25
10 Almanya	17.668.777	19.171.290	23.084.468	19.957.068	17.267.512	19.952.652	2,17

Türkiye'nin 2021 yılı 5407. GTİP Kodu **sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat** ihracatında ABD 65,2 milyon USD ve %7,85 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %5,89 payı ve 48,9 milyon USD ile Beyaz Rusya takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %5,28'lik payı ve 43,8 milyon USD ithalatı ile Almanya yer almaktadır.

Tablo 143 Sentetik Filament İpliklerinden Dokunmuş Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	816.287.279	819.133.056	807.610.833	731.195.189	647.608.483	831.147.260	100
1 ABD	57.123.642	53.242.030	50.457.917	53.977.110	47.547.559	65.250.462	7,85
2 Beyaz Rusya	10.112.981	14.660.224	20.122.592	29.258.785	35.312.752	48.928.425	5,89
3 Almanya	40.469.878	46.141.143	48.407.102	40.862.100	38.303.816	43.867.731	5,28
4 Birleşik Krallık	43.551.713	42.334.865	44.720.594	43.648.082	33.448.260	42.062.626	5,06
5 Hollanda	25.109.385	27.086.916	30.767.719	27.941.474	30.445.675	41.946.494	5,05
6 İspanya	24.247.407	22.262.222	25.161.266	23.631.658	21.795.872	38.088.912	4,58
7 Bulgaristan	77.610.553	81.801.659	62.060.015	40.068.731	33.479.608	37.188.204	4,47
8 Polonya	33.199.494	33.460.709	34.443.124	26.673.013	27.472.840	33.114.153	3,98
9 İtalya	26.106.041	27.678.529	27.706.217	25.177.328	20.855.452	32.945.104	3,96
10 Romanya	44.654.838	36.707.025	40.755.618	38.251.078	28.744.953	31.917.267	3,84

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) 2021 yılı 54. Fasıl Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler ihracatı 629 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Birleşik Krallık 158,4 milyon USD ve %25,19 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %20,55 payı ve 129,2 milyon USD ile Hollanda; %17,70 payı ve 111,3 milyon USD ile Belçika takip etmektedir.

Tablo 144 Sentetik ve Suni Filamentler, Şeritler ve Benzeri Sentetik ve Suni Dokumaya Elverişli Maddeler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Birleşik Krallık	71.351.068	78.027.538	91.196.433	105.035.526	92.750.230	158.472.426	25,19
2	Hollanda	78.663.186	81.774.812	95.067.577	96.561.664	86.849.278	129.282.220	20,55
3	Belçika	111.605.467	106.907.731	99.254.285	92.482.743	80.173.629	111.363.045	17,70
4	Mısır	5.013.747	11.280.445	7.755.840	7.186.052	12.401.103	29.287.594	4,66
5	ABD	12.123.356	13.879.184	16.446.486	15.751.560	13.625.422	28.813.044	4,58
6	Ürdün	12.280.977	6.928.253	4.583.191	9.481.604	8.384.825	19.035.224	3,03
7	Fas	9.766.894	5.476.501	7.126.579	11.023.394	9.510.187	13.872.507	2,21
8	Özbekistan	3.558.543	4.751.654	6.009.060	8.338.912	6.995.443	9.789.058	1,56
9	Beyaz Rusya	6.814.788	6.579.344	8.876.616	6.361.977	3.963.027	9.416.922	1,50
10	Bulgaristan	2.910.026	4.017.391	2.643.946	1.787.233	3.875.913	7.907.727	1,26
	GAİB	381.259.510	389.316.795	438.474.832	461.939.438	403.129.103	629.072.986	100

2.2.4 Sentetik ve Suni Devamsız Lifler

Türkiye'nin sentetik ve suni devamsız lifler ihracatı 2021 yılında 1,7 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 5509. GTİP Kodu %22,78 pay ve 406 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. %20,43 pay ve 364,1 milyon USD ile 5503. GTİP Kodu ikinci sırada, 247,4 milyon USD ihracat ve %13,88 payıyla 5511. GTİP Kodu üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 145 Sentetik ve Suni Devamsız Lifler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
55	Sentetik ve suni devamsız lifler	1.321.183.193	1.428.288.893	1.515.881.275	1.421.211.005	1.213.645.513	1.782.815.744	100
5501	Sentetik filament demetleri	111.206.987	124.804.986	169.165.932	159.219.938	155.112.156	177.269.262	9,94
5502	Suni filament demetleri	405.852	733.158	727.656	1.764.872	296.073	503.893	0,03
5503	Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)	162.189.037	171.410.403	188.737.666	169.929.640	198.894.629	364.197.034	20,43
5504	Suni devamsız lifler (işlem görmemiş)	167.036	948.945	252.472	139.275	733.121	369.997	0,02
5505	Sentetik ve suni lif döküntüleri	13.845.959	10.283.859	11.762.236	11.092.451	9.596.812	14.108.358	0,79
5506	Sentetik devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş)	51.924.905	62.791.453	59.532.769	44.815.110	35.996.266	44.712.103	2,51
5507	Suni devamsız lifler (taranmış, ileri işlem görmüş)	158.186	922.510	1.676.789	1.643.858	1.171.948	2.462.829	0,14
5508	Sentetik ve suni devamsız liflerden dikiş ipliği	12.769.286	11.989.385	14.069.555	12.182.588	11.170.760	13.702.871	0,77
5509	Sentetik devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç); perakende satılacak hale getirilmemiş	277.041.352	327.336.174	279.178.042	270.812.719	220.613.376	406.092.181	22,78
5510	Suni devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç); perakende satılacak hale getirilmemiş	86.697.413	58.438.667	65.201.466	54.142.822	43.519.685	62.104.574	3,48
5511	Sentetik ve suni devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç); perakende satılacak hale getirilmiş	163.378.883	193.790.574	184.188.396	154.634.722	188.258.454	247.414.813	13,88
5512	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlıkça %85 veya daha fazla)	18.168.210	27.361.122	34.028.215	34.570.837	26.306.621	36.799.086	2,06
5513	Sentetik devamsız liflerden dokuma (lif oranı <=85, m2 ağırlığı <=170 gr, pamuk dokuma)	9.252.024	6.798.253	7.029.589	9.363.778	7.002.343	10.878.296	0,61
5514	Sentetik devamsız liflerden dokuma (lif oranı <=85, m2 ağırlığı >170 gr, pamuk dokuma)	18.105.586	23.195.322	19.173.079	18.102.388	12.691.995	16.500.444	0,93
5515	Sentetik devamsız liflerden diğer dokunmuş mensucat	226.985.489	228.255.117	250.394.321	239.904.929	150.846.993	174.626.468	9,79

5516	Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat	168.886.987	179.228.965	230.763.094	238.891.079	151.434.280	211.073.536	11,84
------	---	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------

Türkiye'nin 2021 yılı 5509. GTİP Kodu **sentetik devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç); perakende satılacak hale getirilmemiş** ihracatında İtalya 74,1 milyon USD ve %18,27 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %9,86 payı ve 40 milyon USD ile İspanya takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %8,81'lik payı ve 35,7 milyon USD ithalatı ile Rusya yer almaktadır.

Tablo 146 Sentetik Devamsız Liflerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	277.041.352	327.336.174	279.178.042	270.812.719	220.613.376	406.092.181	100
1 İtalya	39.641.739	52.511.675	58.247.293	50.908.011	40.839.424	74.173.111	18,27
2 İspanya	7.292.370	9.307.112	14.360.329	14.179.968	12.814.674	40.045.092	9,86
3 Rusya	2.261.959	6.999.679	18.987.800	21.558.119	22.644.168	35.774.226	8,81
4 İran	71.481.456	88.520.927	20.567.964	18.067.040	4.358.365	25.194.847	6,20
5 Beyaz Rusya	8.205.788	13.986.421	13.165.125	19.198.107	13.045.673	24.185.331	5,96
6 Özbekistan	2.310.505	3.978.229	7.185.901	10.189.544	13.745.734	22.817.739	5,62
7 Mısır	6.466.362	7.555.927	7.672.231	12.488.530	13.799.964	19.165.246	4,72
8 Bulgaristan	28.314.224	25.021.869	20.304.510	11.948.285	11.619.850	15.258.056	3,76
9 Avusturya	3.720.054	702.909	1.743.029	1.788.330	1.330.703	13.689.206	3,37
10 Birleşik Krallık	8.448.217	12.098.189	11.624.677	10.624.285	11.607.919	12.749.884	3,14

Türkiye'nin 2021 yılı 5503. GTİP Kodu **sentetik devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış** ihracatında ABD 55,4 milyon USD ve %15,24 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %14,90 payı ve 54,2 milyon USD ile İtalya takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %12,62'lik payı ve 45,9 milyon USD ithalatı ile İspanya yer almaktadır.

Tablo 147 Sentetik Devamsız Lifler; Karde Edilmemiş, Taranmamış veya İplik İmali İçin Diğer Surette Hazırlanmamış İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	162.189.037	171.410.403	188.737.666	169.929.640	198.894.629	364.197.034	100
1 ABD	38.130.258	37.373.867	36.884.541	30.172.947	26.357.137	55.487.098	15,24
2 İtalya	22.930.799	23.270.158	26.924.812	22.772.598	29.276.079	54.272.531	14,90
3 İspanya	20.835.175	17.335.839	15.715.943	14.553.042	20.879.702	45.974.042	12,62
4 Almanya	5.267.012	8.890.761	9.020.396	7.347.502	14.314.593	25.413.653	6,98
5 İran	16.081.591	25.727.147	29.385.201	29.058.009	24.759.045	24.500.315	6,73
6 İsrail	226.158	152.372	1.760.773	200.212	8.146.737	20.109.199	5,52
7 Çin	6.727.805	11.905.277	17.455.611	9.535.429	8.815.687	18.075.135	4,96
8 Polonya	6.192.336	3.958.038	3.979.571	2.007.323	6.804.734	13.480.994	3,70
9 Fransa	5.177.340	5.638.085	4.564.958	3.294.978	7.333.601	10.865.422	2,98
10 Meksika	24.189	115.044	956.967	813.377	2.006.286	8.871.466	2,44

Türkiye'nin 2021 yılı 5511. GTİP Kodu **sentetik ve suni devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç); perakende satılacak hale getirilmiş** ihracatında ABD 86,6 milyon USD ve %35 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %17,24 pay ve 42,6 milyon USD ile Birleşik Krallık takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %5,50'lik payı ve 13,6 milyon USD ithalatı ile Almanya yer almaktadır.

Tablo 148 Sentetik ve Suni Devamsız Liflerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Satılacak Hale Getirilmiş İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	163.378.883	193.790.574	184.188.396	154.634.722	188.258.454	247.414.813	100
1 ABD	41.857.946	59.434.623	48.441.866	38.232.955	72.675.821	86.634.322	35,02
2 Birleşik Krallık	26.923.990	25.063.720	27.748.240	25.547.719	32.066.901	42.647.969	17,24
3 Almanya	14.329.706	16.117.329	14.498.946	11.622.974	10.677.634	13.609.519	5,50
4 Hollanda	9.966.350	12.276.063	13.019.284	11.685.351	10.865.661	11.004.101	4,45
5 Kanada	4.684.580	4.601.409	2.987.861	2.691.938	5.853.492	9.703.251	3,92

6	İspanya	4.457.216	5.313.679	5.953.097	4.494.245	3.836.383	8.897.383	3,60
7	Beyaz Rusya	4.228.699	4.406.221	8.970.258	6.124.612	5.953.795	7.392.116	2,99
8	Fransa	6.372.528	7.681.769	7.006.783	5.790.570	3.751.121	6.521.083	2,64
9	Danimarka	1.783.675	989.255	1.439.347	1.487.454	3.355.466	5.528.366	2,23
10	İtalya	2.733.999	3.116.302	2.757.988	1.822.430	1.570.642	4.430.628	1,79

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) 2021 yılı 55. Fasil sentetik ve suni devamsız lifler ihracatı 296,7 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İran 77,6 milyon USD ve %26,17 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %17,13 payı ve 50,8 milyon USD ile İtalya; %6,49 payı ve 19,2 milyon USD ile Beyaz Rusya takip etmektedir.

Tablo 149 GAİB Sentetik ve Suni Devamsız Lifler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	İran	57.961.514	77.683.907	35.453.737	27.583.287	55.870.191	77.644.280	26,17
2	İtalya	31.213.742	38.307.233	45.823.967	37.827.770	27.412.327	50.811.596	17,13
3	Beyaz Rusya	6.151.182	6.081.865	11.939.206	15.613.517	10.149.888	19.247.112	6,49
4	Rusya	195.715	2.047.800	7.955.745	8.841.620	8.365.854	16.718.591	5,63
5	Birleşik Krallık	7.156.864	9.109.307	8.864.136	9.538.008	12.502.882	15.125.713	5,10
6	Özbekistan	2.111.503	3.591.518	6.130.147	6.613.202	8.267.430	14.054.067	4,74
7	Mısır	5.009.985	5.464.144	4.523.610	6.416.056	10.573.368	12.129.153	4,09
8	İspanya	6.048.272	4.914.524	6.436.528	6.003.593	3.490.589	10.643.031	3,59
9	Brezilya	8.483.298	5.527.728	5.867.663	2.060.367	4.866.273	5.660.737	1,91
10	Polonya	7.897.103	8.877.988	7.305.745	7.369.681	4.674.244	5.645.299	1,90
	GAİB	213.029.224	241.511.662	223.522.287	211.255.090	197.806.687	296.708.284	100

2.2.5 Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat, Özel İplikler, Sicim, Kordon, İp, Halat ve Bunlardan Mamul Eşya

Türkiye'nin votka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya ihracatı 2021 yılında 1 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 5603. GTİP Kodu %71,47 pay ve 749,5 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. %6,68 pay ve 70 milyon USD ile 5602. GTİP Kodu ikinci sırada, 62 milyon USD ihracat ve %5,92 payıyla 5606. GTİP Kodu üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 150 Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat, Özel İplikler, Sicim, Kordon, İp, Halat ve Bunlardan Mamul Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
56	Votka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	613.029.853	645.878.288	792.664.651	800.016.107	951.272.140	1.048.737.766	100
5601	Dokumaya elverişli maddelerden votka ve vatkadana mamul eşya, kırpıntılar (uzunluğu <= 5mm), dokumaya elverişli maddelerin toz ve tarazları	46.896.224	41.429.991	46.916.352	50.558.142	50.896.799	53.997.952	5,15
5602	Keçeler (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	35.895.545	34.973.302	42.433.683	45.214.514	54.631.024	70.016.748	6,68
5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	432.718.150	478.358.222	592.372.169	589.573.480	710.332.429	749.550.434	71,47
5604	Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmış kauçuk ip ve halatlar, kauçuk/plastik emdirilmiş, kaplanmış veya sıvanmış iplik, monofilamentlerden şerit, vb.	10.492.538	9.790.025	13.313.635	15.539.678	19.126.286	20.028.055	1,91

5605	Dokunabilir ipliklerden metalize iplikler, ip, şerit/toz şeklindeki metalle birleştirilmiş/metalle kaplanmış 54.04 veya 54.05 pozisyonundaki şerit, vb	8.834.902	9.981.611	12.685.715	11.681.065	8.975.055	10.483.845	1,00
5606	Gipe iplikler, tırtıl iplik, şenil iplik, şenel iplik	50.976.639	34.345.674	42.197.528	40.301.776	43.607.182	62.083.260	5,92
5607	Sicim, kordon, ip, halat	19.591.790	24.454.894	26.638.042	29.234.004	42.894.839	55.566.648	5,30
5608	Sicim, ip veya halatdan düğümlü ağlar; dokumaya elverişli maddelerden hazır balık ağları ve diğer hazır ağ ve fileler	4.812.342	9.601.750	11.463.615	13.025.406	14.877.865	17.138.546	1,63
5609	Tarifenin başka yerinde yer almayan/belirtilmeyen 54.04 veya 54.05'teki iplik, şerit, sicim, kordon, ip veya halatlardan eşya	2.811.723	2.942.820	4.643.912	4.888.042	5.930.662	9.872.278	0,94

Türkiye'nin 2021 yılı 5603. GTİP Kodu dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın) ihracatında ABD 86,3 milyon USD ve %11,52 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %8,92 pay ve 66,8 milyon USD ile Birleşik Krallık takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %7'lik payı ve 52,5 milyon USD ithalatı ile İtalya yer almaktadır.

Tablo 151 Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatı Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	432.718.150	478.358.222	592.372.169	589.573.480	710.332.429	749.550.434	100
1 ABD	41.794.853	49.565.423	68.061.858	74.264.551	84.130.405	86.352.722	11,52
2 Birleşik Krallık	17.073.977	22.395.264	46.085.906	59.121.511	64.739.199	66.858.267	8,92
3 İtalya	20.303.004	24.737.543	29.442.336	39.313.064	54.013.109	52.558.653	7,01
4 Almanya	23.749.290	28.362.569	38.180.534	28.206.651	32.458.878	49.696.327	6,63
5 Mısır	26.450.815	29.356.578	24.940.481	34.329.025	34.002.829	44.990.119	6,00
6 Cezayir	18.419.174	21.107.025	28.343.828	27.325.832	25.179.019	33.933.344	4,53
7 Çekya	16.248.713	15.997.272	31.438.175	24.376.906	21.611.443	31.149.516	4,16
8 İspanya	10.641.757	10.536.496	13.393.914	13.409.177	19.093.592	28.410.706	3,79
9 Fas	10.657.295	14.557.908	14.464.775	18.992.293	22.548.308	26.247.341	3,50
10 Polonya	17.139.526	15.510.660	20.411.143	20.352.832	20.415.682	23.756.691	3,17

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) 2021 yılı 56. Fasıl vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya ihracatı 480,1 milyon USD olarak kaydedilmiştir. ABD 82,1 milyon USD ve %17,11 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %12,31 payı ve 59,1 milyon USD ile Birleşik Krallık; %9,22 payı ve 44,2 milyon USD ile İtalya takip etmektedir.

Tablo 152 GAİB Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat, Özel İplikler, Sicim, Kordon, İp, Halat ve Bunlardan Mamul Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	ABD	38.457.762	44.524.208	64.054.618	65.690.031	77.972.962	82.174.682	17,11
2	Birleşik Krallık	13.013.397	18.039.349	39.819.834	53.602.395	56.269.080	59.101.530	12,31
3	İtalya	14.893.071	17.093.461	22.650.062	31.948.661	45.497.718	44.292.105	9,22
4	Almanya	15.397.388	19.489.407	30.020.947	20.851.027	22.893.632	38.821.349	8,08
5	Mısır	15.732.489	16.175.219	16.766.976	23.077.250	20.167.634	25.692.030	5,35
6	İspanya	14.088.986	12.593.152	14.321.724	11.557.855	13.724.929	25.034.340	5,21
7	Polonya	13.543.100	10.063.050	13.862.490	14.089.114	15.102.531	16.002.496	3,33
8	Fas	252.428	675.034	3.877.894	11.400.901	10.718.042	14.629.093	3,05
9	Irak	1.654.815	1.332.913	994.473	1.609.831	8.378.718	13.794.244	2,87
10	Cezayir	5.933.427	8.034.576	10.930.052	12.158.372	8.049.221	13.618.357	2,84
	GAİB	222.197.210	239.109.477	338.827.293	354.996.920	418.220.387	480.172.838	100

2.2.6 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeler

Türkiye'nin özel dokunmuş mensucat, tüfte edilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemeler ihracatı 2021 yılında 449,5 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından, 5801. GTİP Kodu %36,24 pay ve 162,9 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. %19,17 pay ve 86,1 milyon USD ile 5810. GTİP Kodu ikinci sırada, 81,6 milyon USD ihracat ve %18,17 payıyla 5804. GTİP Kodu üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 153 Özel Dokunmuş Mensucat, Tüfte Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, Şeritçi ve Kaytancı Eşyası, İşlemeler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
58	Özel dokunmuş mensucat, tüfte edilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemeler	484.111.454	479.009.029	456.179.055	420.058.644	381.170.521	449.528.950	100
5801	Dokunmuş kadife, pelüş ve tırtıl mensucat (58.02 ve 58.06 pozisyonlarındaki mensucat hariç)	185.110.008	182.496.778	177.960.304	168.338.301	146.612.978	162.915.649	36,24
5802	Havlü cinsi bukleli mensucat (58.06 pozisyonundaki kordelalar hariç) ve tüfte edilmiş mensucat (57.03 pozisyonundaki eşyalar hariç)	11.507.190	13.332.198	14.705.037	16.509.418	15.087.218	16.134.782	3,59
5803	Gaz mensucat (58.06 pozisyonundaki kordelalar hariç)	56.155	85.390	28.805	216.022	272.025	302.197	0,07
5804	Tüller ve diğer ağ mensucat (dokunmuş, örme veya kroşe mensucat hariç), parça, şerit veya motif halinde dantel (60.02-60.06 pozisyonundakiler hariç)	102.831.976	103.083.440	83.961.104	69.813.914	59.466.126	86.153.976	19,17
5805	El ile dokunmuş duvar halıları (Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais vb.) ile iğne işlemesi duvar halıları	43.497	19.634	1.203	17.649	12.999	9.710	0,00
5806	Kordelalar (58.07 pozisyonundakiler hariç), paralel hale getirilip yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler)	30.879.768	34.704.973	38.213.010	40.086.421	45.408.450	53.270.713	11,85
5807	Dokumaya elverişli maddelerden işlenmemiş etiketler, armalar ve benzeri eşya; parça, şerit halinde veya şekline ya da ölçüsüne göre kesilmiş	21.010.332	20.758.678	20.646.769	20.113.031	17.119.979	21.855.181	4,86
5808	Parça halinde kordonlar; işleme yapılmamış şeritçi eşyası, vb. süs eşyası (örme veya kroşe hariç); saçaklar, ponponlar, vb. eşya	14.916.315	16.466.255	14.740.563	13.954.899	21.074.996	24.467.822	5,44
5809	Metal ipliklerden ve metalize ipliklerden dokunmuş mensucat; giyim eşyasında, döşemecilikte vb. işlerde kullanılan	163.510	85.658	134.655	52.887	32.195	42.760	0,01
5810	Parça, şerit veya motif halinde işlemeler	97.814.844	103.290.357	104.075.341	88.491.760	73.720.932	81.682.846	18,17
5811	Kapitoneli mensucat (parça halinde); tabakaların aralarına dolgu maddesi konularak dikilmesi veya birleştirilmesi ile yapılmış	19.777.860	4.685.668	1.712.265	2.464.342	2.362.621	2.693.314	0,60

Türkiye'nin 2021 yılı 5801. GTİP Kodu **dokunmuş kadife, pelüş ve tırtıl mensucat (58.02 ve 58.06 pozisyonlarındaki mensucat hariç)** ihracatında Birleşik Krallık 22,2 milyon USD ve %13,67 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %10,29 pay ve 16,7 milyon USD ile ABD takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %7,78'lik payı ve 12,6 milyon USD ithalatı ile Polonya yer almaktadır.

Tablo 154 Dokunmuş Kadife, Pelüş ve Tırtıl Mensucat (58.02 ve 58.06 Pozisyonlarındaki Mensucat Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	185.110.008	182.496.778	177.960.304	168.338.301	146.612.978	162.915.649	100
1 Birleşik Krallık	19.214.789	19.916.733	20.304.898	20.358.471	16.052.990	22.276.203	13,67
2 ABD	15.179.465	16.477.645	17.185.541	17.097.239	14.422.670	16.767.772	10,29
3 Polonya	14.329.934	13.755.532	12.843.578	11.956.524	11.987.402	12.682.704	7,78
4 Litvanya	8.977.345	8.270.950	10.530.219	8.391.975	10.230.119	10.710.579	6,57
5 Özbekistan	1.781.735	2.620.365	3.856.122	5.205.958	4.928.625	8.163.766	5,01
6 Almanya	9.343.453	8.344.405	7.827.099	7.172.805	6.771.590	7.166.184	4,40
7 İtalya	3.568.458	4.931.929	7.157.969	6.918.723	5.075.952	6.847.558	4,20
8 Yemen	2.057.430	3.525.598	2.316.825	2.727.611	5.572.953	6.235.478	3,83
9 Belçika	5.190.357	5.884.043	5.957.605	5.680.448	4.516.045	5.897.977	3,62
10 Fas	15.588.199	17.788.895	12.812.516	9.419.658	4.384.321	4.975.434	3,05

Türkiye'nin 2021 yılı 5804. GTİP Kodu **tüller ve diğer ağ mensucat (dokunmuş, örme veya kroşe mensucat hariç), parça, şerit veya motif halinde dantel (60.02-60.06 pozisyonundakiler hariç)** ihracatında Beyaz Rusya 14,6 milyon USD ve %17,05 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %16,42 pay ve 14,1 milyon USD ile Bulgaristan takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %7,63'lük payı ve 6,5 milyon USD ithalatı ile İran yer almaktadır.

Tablo 155 Tüller ve Diğer Ağ Mensucat (Dokunmuş, Örme veya Kroşe Mensucat Hariç), Parça, Şerit veya Motif Halinde Dantel (60.02-60.06 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	102.831.976	103.083.440	83.961.104	69.813.914	59.466.126	86.153.976	100
1 Beyaz Rusya	1.617.835	2.368.442	2.549.118	6.952.086	8.549.827	14.687.817	17,05
2 Bulgaristan	24.676.384	32.947.944	16.892.109	10.850.651	7.881.908	14.143.252	16,42
3 İran	10.128.249	7.862.541	4.811.520	4.427.714	3.663.954	6.576.998	7,63
4 Kazakistan	3.242.782	3.962.892	5.539.662	5.567.653	2.006.093	5.488.002	6,37
5 Özbekistan	519.113	2.575.682	4.716.420	3.621.865	3.045.491	4.291.535	4,98
6 Ukrayna	15.252.614	12.682.692	12.576.206	4.202.835	4.817.465	4.091.666	4,75
7 Polonya	3.693.626	3.373.280	3.106.343	2.548.918	2.263.894	2.746.187	3,19
8 Kırgızistan	784.669	574.792	879.402	1.962.365	2.131.810	2.479.199	2,88
9 Irak	884.777	1.948.991	939.023	607.596	1.108.450	2.294.625	2,66
10 Rusya	761.223	949.698	1.923.060	3.272.226	2.688.929	2.251.797	2,61

Türkiye'nin 2021 yılı 5810. GTİP Kodu **parça, şerit veya motif halinde işlemeler** ihracatında Beyaz Rusya 11,9 milyon USD ve %14,58 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %11,78 pay ve 9,6 milyon USD ile Bulgaristan takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %11,71'lik payı ve 9,5 milyon USD ithalatı ile Polonya yer almaktadır.

Tablo 156 Parça, Şerit veya Motif Halinde İşlemeler İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	97.814.844	103.290.357	104.075.341	88.491.760	73.720.932	81.682.846	100
1 Beyaz Rusya	792.449	1.281.460	3.803.246	16.618.718	9.715.325	11.906.934	14,58
2 Bulgaristan	20.557.854	28.348.039	33.169.409	13.137.025	13.072.753	9.620.783	11,78
3 Polonya	8.848.236	7.939.288	9.002.445	7.705.279	6.664.352	9.562.629	11,71
4 Almanya	8.559.816	7.639.674	7.811.730	6.965.316	7.066.130	6.488.868	7,94
5 İtalya	7.295.756	5.679.785	5.270.579	4.550.559	3.557.822	4.777.376	5,85
6 Japonya	3.790.880	3.745.275	3.829.138	4.132.213	3.428.867	4.301.327	5,27
7 Özbekistan	1.420.310	2.259.848	2.205.003	1.884.282	3.847.009	4.276.492	5,24
8 Rusya	699.240	476.390	1.264.776	4.074.365	2.869.488	3.432.247	4,20
9 Kazakistan	1.631.868	3.155.165	2.389.601	1.119.754	1.896.062	3.308.353	4,05

10	İspanya	2.706.826	2.921.942	4.207.381	2.349.403	2.743.132	2.963.867	3,63
----	---------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	------

2.2.7 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya

Türkiye'nin emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya ihracatı 2021 yılında 320,3 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından 5903. GTİP Kodu %42,02 pay ve 134,6 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 5902. GTİP Kodu %39,10 pay ve 125,2 milyon USD ile ikinci sırada yer alırken, 5911. GTİP Kodu %10,34 pay ve 33,1 USD ile üçüncü sıradadır.

Tablo 157 Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Dokunabilir Mensucat, Dokunabilir Maddelerden Teknik Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
59	Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	293.723.926	298.564.413	314.216.179	299.239.554	261.542.968	320.372.159	100
5901	Zamk veya nişastalı maddelerle sıvanmış mensucat, mühendis muşambası, şeffaf bezler, hazır tualler, şapkacılıkta kullanılan bukran, vb.	153.976	207.137	282.988	328.766	530.276	982.214	0,31
5902	Nakil aracı iç ve dış lastiği için mensucat (Kord bezi); naylondan, diğer poliamidlerden, poliesterlerden veya viskoz ipeğinden yüksek mukavemetli	133.990.238	131.351.507	138.629.761	130.553.771	95.850.428	125.261.325	39,10
5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	109.192.139	111.724.455	112.957.780	112.173.605	115.771.063	134.605.075	42,02
5904	Linoleum ve sıvama veya kaplama maddesinin dokumaya elverişli mesnet üzerine tatbiki suretiyle elde edilen yer kaplamaları	1.569.224	1.503.784	816.853	825.260	442.886	392.188	0,12
5905	Dokumaya elverişli maddelerden duvar kaplamaları	269.319	221.482	183.645	335.156	310.595	464.251	0,14
5906	Kauçuklu mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	3.991.234	4.728.189	5.034.028	4.264.152	3.801.091	3.685.559	1,15
5907	Emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış diğer mensucat; tiyatro dekorları, atölye fonları, vb. için boyanmış bezler "tualler"	19.755.836	18.167.295	19.851.799	18.810.369	13.375.474	10.820.573	3,38
5908	Dokunmuş veya örülmüş fitiller (lamba, ocak, çakmak, mum, vb. için), beyaz alevli lambalar için gömlekler, vb.	190.037	507.478	263.261	94.134	58.645	101.878	0,03
5909	Dokumaya elverişli maddelerden tulumba hortumları ve benzeri hortumlar	248.533	509.895	813.886	733.480	626.684	739.701	0,23
5910	Dokumaya elverişli maddelerden taşıyıcı kolanlar ve transmisyon kolonları	4.418.703	4.947.994	2.661.431	2.419.991	2.118.706	10.178.809	3,18
5911	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus ürünler ve eşya (GTİP Kodunun 7 nolu notuna bakınız)	19.944.687	24.695.197	32.720.749	28.700.871	28.657.121	33.140.588	10,34

2021 yılında Türkiye'nin 5903. GTİP Kodu plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikte lamine edilmiş mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç) ihracatında Birleşik Krallık 21,2 milyon USD ve %15,79 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %4,71 payı ve 6,3 milyon USD ile İspanya takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %4,46 payı ve 5,9 milyon USD ile İtalya bulunmaktadır.

Tablo 158 Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastikte Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	109.192.139	111.724.455	112.957.780	112.173.605	115.771.063	134.605.075	100
1 Birleşik Krallık	7.663.512	8.790.520	11.034.573	15.316.429	16.611.846	21.248.642	15,79
2 İspanya	5.721.644	5.645.447	6.144.123	5.548.583	5.243.983	6.333.173	4,71
3 İtalya	3.535.164	3.597.985	3.903.796	3.339.718	3.803.794	5.999.257	4,46
4 Polonya	6.071.970	8.131.506	9.509.412	7.207.808	7.819.411	5.258.278	3,91
5 Almanya	4.562.757	5.292.703	5.805.138	5.147.427	4.510.833	5.209.723	3,87
6 Romanya	5.042.203	3.688.416	3.463.790	5.444.274	4.368.572	5.054.124	3,75
7 ABD	849.889	1.216.142	1.355.154	2.234.352	3.739.106	4.678.877	3,48
8 Fas	1.204.640	1.539.059	1.463.416	1.568.767	1.984.649	3.850.163	2,86
9 Bosna Hersek	7.174.766	6.604.002	3.889.100	3.482.206	3.513.659	3.496.067	2,60
10 Rusya	2.190.017	1.955.153	1.628.211	2.251.308	2.299.046	3.437.993	2,55

Türkiye'nin 5902. GTİP Kodu nakil aracı iç ve dış lastiği için mensucat (kord bezi); naylondan, diğer poliamidlerden, poliesterlerden veya viskoz ipeğinden yüksek mukavemetli ihracatında Sırbistan 12,9 milyon USD ve %10,35 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %9,24 payı ve 11,5 milyon USD ile ABD takip ederken, üçüncü sırada %9,05 payı ve 11,3 milyon USD ile Polonya bulunmaktadır.

Tablo 159 Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği için Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Poliesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	133.990.238	131.351.507	138.629.761	130.553.771	95.850.428	125.261.325	100
1 Sırbistan	11.128.870	14.417.848	11.280.191	13.275.962	10.988.022	12.961.835	10,35
2 ABD	5.081.041	8.066.326	6.619.973	7.705.682	8.468.566	11.573.404	9,24
3 Polonya	6.985.634	7.649.033	8.322.915	9.310.165	7.132.342	11.335.921	9,05
4 Almanya	22.407.774	21.542.988	22.203.211	19.959.690	10.283.147	8.978.357	7,17
5 Lüksemburg	4.410.149	4.379.434	5.389.465	6.299.623	4.947.251	7.982.519	6,37
6 Bursa SB	3.508.884	3.942.649	4.330.711	4.673.681	4.190.132	7.418.221	5,92
7 İtalya	11.408.957	14.801.112	14.210.388	7.614.352	6.590.737	6.829.141	5,45
8 Macaristan	5.809.841	4.581.800	6.743.592	5.092.005	2.678.068	5.964.416	4,76
9 Güney Afrika Cumhuriyeti	4.803.425	7.256.820	7.453.297	5.771.108	3.008.956	5.074.322	4,05
10 Finlandiya	3.272.154	4.015.452	4.978.179	6.309.802	2.714.914	4.989.185	3,98

2.2.8 Örme Eşya

Türkiye'nin Örme Eşya ihracatı 2021 yılında 2,1 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından 6006. GTİP Kodu %58,33 pay ve 1,2 milyar USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 6004. GTİP Kodu %30,83 payı ve 659,3 milyon USD ile ikinci sırada yer alırken, 6005. GTİP Kodu %6,25 payı ve 133,6 milyon USD ile üçüncü sıradadır.

Tablo 160 Örme Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
60	Örme eşya	1.501.557.779	1.554.861.253	1.535.493.639	1.510.575.594	1.482.622.515	2.138.748.259	100
6001	Örme veya kroşe tüylü mensucat	36.067.229	37.274.080	40.623.129	42.664.628	45.089.334	75.706.235	3,54
6002	Örme veya kroşe mensucat; en <= 30cm, elastomerik veya kauçuk iplik >= %5	4.893.411	6.245.850	8.894.099	7.390.078	15.969.203	21.246.983	0,99
6003	Örme veya kroşe mensucat; eni <=30cm (60.01 ve 60.02	1.233.401	2.107.027	1.745.622	1.738.264	1.686.394	1.387.449	0,06

	Pozisyonundakiler hariç)							
6004	Örme veya kroşe mensucat; en> 30cm, elastomerik veya kauçuk iplik>= %5	454.895.886	487.173.942	470.165.536	457.443.315	481.725.125	659.313.781	30,83
6005	Çözümlü örgülü diğer mensucat	196.092.438	193.836.685	190.539.986	143.619.151	98.714.275	133.619.513	6,25
6006	Diğer örme veya kroşe mensucat	808.375.415	828.223.670	823.525.267	857.720.157	839.438.185	1.247.474.298	58,33

2021 yılında Türkiye'nin 6006. GTİP Kodu diğer örme veya kroşe mensucat ihracatında 162,3 milyon USD ve %13,02 pay ile Beyaz Rusya ilk sırada yer almaktadır. İtalya %12,58 payı ve 156,8 milyon USD ile ikinci sırada yer alırken, Bulgaristan %9,83 payı ve 122,5 milyon USD ile üçüncü sıradadır.

Tablo 161 Diğer Örme veya Kroşe Mensucat İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	808.375.415	828.223.670	823.525.267	857.720.157	839.438.185	1.247.474.298	100
1 Beyaz Rusya	16.975.057	21.925.215	45.675.022	47.252.768	72.978.066	162.377.062	13,02
2 İtalya	82.010.199	96.450.332	92.640.842	95.848.895	99.533.963	156.888.414	12,58
3 Bulgaristan	149.522.436	152.641.046	107.270.964	106.314.874	85.029.256	122.571.259	9,83
4 Rusya	4.139.495	18.434.599	44.355.627	67.841.389	74.485.399	71.848.653	5,76
5 Mısır	23.519.944	36.582.116	51.785.535	58.133.921	31.401.056	50.138.680	4,02
6 Kırgızistan	19.877.772	7.370.606	7.643.977	29.799.960	33.373.483	49.742.254	3,99
7 Yunanistan	25.757.401	26.944.323	31.986.365	33.277.397	34.230.139	48.960.413	3,92
8 Tunus	25.018.581	22.376.536	26.131.541	31.401.890	28.910.791	47.169.000	3,78
9 Fas	18.528.759	15.819.745	15.199.322	16.727.116	14.381.081	44.978.784	3,61
10 Sırbistan	35.407.934	38.816.793	36.805.932	34.450.414	30.316.475	38.479.643	3,08

Türkiye'nin 6004. GTİP Kodu örme veya kroşe mensucat; en> 30cm, elastomerik veya kauçuk iplik>= %5 ihracatında İtalya 130,4 milyon USD ve %19,79 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %12,56 payı ve 82,8 milyon USD ile Beyaz Rusya takip ederken, üçüncü sırada %9,87 payı ve 65 milyon USD ile Bulgaristan bulunmaktadır.

Tablo 162 Örme veya Kroşe Mensucat; En> 30cm, Elastomerik veya Kauçuk İplik>= %5 İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	454.895.886	487.173.942	470.165.536	457.443.315	481.725.125	659.313.781	100
1 İtalya	104.547.288	104.785.243	82.161.621	84.670.483	93.760.714	130.498.574	19,79
2 Beyaz Rusya	7.958.800	14.519.342	31.449.252	31.943.527	42.706.724	82.835.130	12,56
3 Bulgaristan	68.937.852	85.786.899	64.472.975	52.035.269	41.937.448	65.075.314	9,87
4 Kırgızistan	11.803.224	3.533.553	5.422.401	22.532.493	33.701.808	38.706.713	5,87
5 Hollanda	15.994.244	22.841.513	27.545.563	24.101.185	29.374.189	36.529.688	5,54
6 Rusya	1.511.067	8.471.345	32.778.342	36.833.591	37.744.421	35.845.437	5,44
7 Polonya	13.208.487	13.936.840	15.174.871	17.339.212	26.727.968	33.422.278	5,07
8 Fas	9.195.190	11.492.111	16.761.837	19.911.958	18.471.114	27.569.535	4,18
9 Almanya	26.112.131	26.353.201	24.253.113	21.191.927	21.471.025	21.871.573	3,32
10 Yunanistan	21.395	22.950	23.180	20.285	16.372	16.403	3,41

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) 2021 yılı 60. Fasıl örme eşya ihracatı 323,1 milyon USD olarak kaydedilmiştir. İtalya 106 milyon USD ve %32,82 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %6,98'lik payı ve 22,5 milyon USD ile Polonya; %6,75'lik payı ve 21,7 milyon USD ile Beyaz Rusya takip etmektedir.

Tablo 163 GAİB Örme Eşya İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	İtalya	54.072.709	53.152.106	58.443.909	58.143.939	63.297.889	106.057.057	32,82
2	Polonya	14.656.133	18.891.903	11.442.843	15.777.772	21.994.092	22.568.623	6,98
3	Beyaz Rusya	241.021	812.711	7.421.989	3.943.717	2.849.620	21.798.545	6,75
4	Fas	3.467.105	4.502.811	4.452.352	5.510.458	6.222.094	17.694.981	5,48

5	Suriye	13.233.281	17.559.503	15.451.997	18.575.326	9.515.020	16.973.313	5,25
6	Mısır	938		138.721	3.665.134	5.578.694	16.774.996	5,19
7	Bulgaristan	18.600.304	24.281.700	15.507.808	13.466.321	9.541.505	15.772.429	4,88
8	Yunanistan	8.195.950	9.114.207	9.698.761	10.403.392	12.324.015	13.298.179	4,11
9	Tunus	3.148.909	3.354.340	6.781.187	8.300.846	7.933.160	12.375.304	3,83
10	Rusya	91.497	1.290.889	2.127.717	10.465.997	4.954.469	10.194.199	3,15
	GAİB	180.447.123	197.791.889	195.454.005	213.208.295	197.324.140	323.173.348	100

2.3 Hazır Giyim

Türkiye'nin hazır giyim sektöründeki son altı yıllık ihracat rakamlarına bakıldığında, ihracat toplamının 105 milyar USD'nin üzerinde olduğu ve 2021 yıl sonu itibarıyla ise yaklaşık 20 milyar USD olduğu görülmektedir.

Tablo 164 Türkiye'nin Hazır Giyim İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sektör	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hazır Giyim	16.783.719.003	16.844.621.521	17.428.596.334	17.485.835.551	16.898.921.273	19.983.863.039

2.3.1 Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı

Türkiye'nin örme giyim eşyası ve aksesuarı ihracatı 2021 yılında 10,3 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından 6109. GTİP Kodu %24,97 pay ve 2,58 milyar USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 6110. GTİP Kodu %24,57 payı ve 2,54 milyar USD ile ikinci sırada yer alırken, 6104. GTİP Kodu %13,85 pay ve 1,4 milyar USD ile üçüncü sıradadır. 6115. GTİP Kodu %12,57 pay ve 1,3 milyar USD ile dördüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 165 Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	8.879.550.752	8.864.987.234	9.067.009.913	9.050.393.093	8.261.820.610	10.361.667.449	100
6101	Erkekler ve erkek çocuklar için palto, kaban, kolsuz ceket, anorak (kayak ceketini dahil), rüzgarlık vb. (örme veya kroşe)	29.708.805	34.218.998	29.236.376	33.479.595	23.520.654	40.573.058	0,39
6102	Kadınlar ve kız çocukları için manto, kaban, kolsuz ceket, anorak (kayak ceketini dahil), rüzgarlık vb. (örme veya kroşe)	35.423.917	31.176.104	22.314.139	20.101.080	21.403.395	24.670.538	0,24
6103	Erkekler ve erkek çocuklar için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, vb (yüzme kıyafeti hariç) (örme veya kroşe)	344.423.580	356.009.981	386.219.363	391.186.568	344.451.034	566.304.916	5,47
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon, tulum ve şortlar (örme veya kroşe) (yüzme kıyafeti hariç)	1.219.697.924	1.165.934.636	1.235.240.407	1.248.913.483	1.117.667.316	1.435.032.413	13,85
6105	Erkekler ve erkek çocuklar için	254.890.659	246.415.994	246.616.943	228.178.896	165.643.235	208.222.478	2,01

	gömlerler (örme veya kroşe)							
6106	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlerler, gömler-bluzlar (örme veya kroşe)	514.556.068	464.149.430	464.379.690	434.058.197	336.512.871	388.144.433	3,75
6107	Erkekler ve erkek çocuklar için külotlar, slipler, gece gömlerleri, pijamalar, bornozlar, vb. eşya (örme veya kroşe)	164.198.135	135.770.390	125.619.924	123.262.871	138.060.798	186.957.128	1,80
6108	Kadınlar ve kız çocuklar için kombinezonlar, jüp/jüponlar, slipler ve külotlar, gecelikler, vb. eşya (örme veya kroşe)	278.689.652	243.431.024	251.531.434	261.450.166	277.391.818	347.852.176	3,36
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme veya kroşe)	2.930.539.698	2.884.296.967	2.810.559.699	2.717.780.480	2.254.654.695	2.587.473.962	24,97
6110	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya (örme veya kroşe)	1.631.022.430	1.805.388.842	1.940.238.623	1.965.862.372	1.973.529.991	2.545.520.596	24,57
6111	Bebekler için giyim eşyası ve aksesuarı (örme veya kroşe)	175.159.701	182.084.178	182.114.508	203.029.781	213.766.152	276.351.535	2,67
6112	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri (örme veya kroşe)	84.082.193	98.452.158	105.319.257	127.753.368	154.481.753	218.806.540	2,11
6113	Kauçuklu mensucat, plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş mensucattan giyim eşyası (örme veya kroşe)	335.466	524.020	934.962	1.134.004	3.195.561	2.833.680	0,03
6114	Diğer giyim eşyası (örme veya kroşe)	106.125.677	93.741.987	115.843.878	119.999.832	118.680.707	147.882.054	1,43
6115	Külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler, dereceli olarak baskı yapan çoraplar ve patik şeklinde çoraplar (örme veya kroşe)	1.042.841.607	1.064.189.078	1.087.054.377	1.100.235.302	1.049.700.801	1.302.389.726	12,57
6116	Eldivenler, tek parmaklı eldivenler ve parmaksız eldivenler (örme veya kroşe)	3.437.699	3.717.551	3.370.028	3.937.285	4.738.880	6.069.311	0,06
6117	Erkekler ve erkek çocuklar için palto, kaban, kolsuz ceket, anorak (kayak ceketini dahil), rüzgarlık vb. (örme veya kroşe)	29.708.805	34.218.998	29.236.376	33.479.595	23.520.654	40.573.058	0,39

Türkiye'nin 6109. GTİP Kodu tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme veya kroşe) ihracatında Almanya 570,1 milyon USD ve %22,05 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %12,05 payı ve 311,6 milyon USD ile Birleşik Krallık takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %11,03 payı ve 285,2 milyon USD ile İspanya bulunmaktadır.

Tablo 166 Tişörtler, Fanilalar, Atletler, Kaşkorseler ve Diğer İç Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	2.929.723.997	2.883.016.353	2.808.962.267	2.716.394.348	2.253.614.753	2.585.714.682	100
1 Almanya	716.927.277	690.588.442	649.332.750	575.187.326	539.111.323	570.135.208	22,05
2 Birleşik Krallık	422.913.509	414.000.946	401.786.629	374.805.525	298.694.010	311.616.649	12,05
3 İspanya	238.452.853	300.336.081	294.539.785	290.003.821	224.051.518	285.259.334	11,03
4 Hollanda	142.941.746	160.979.162	177.882.019	188.645.871	172.339.062	202.786.288	7,84
5 Fransa	155.121.445	152.639.343	173.345.254	156.946.625	126.890.235	143.413.316	5,55
6 İtalya	110.791.602	96.242.101	94.940.144	95.207.593	79.076.177	102.011.810	3,95
7 ABD	45.338.645	47.178.620	53.570.606	59.681.624	57.413.479	86.763.154	3,36
8 Danimarka	77.511.344	71.640.091	72.095.369	63.188.668	61.939.757	71.316.189	2,76
9 Belçika	102.734.878	83.570.671	83.686.539	73.450.200	54.802.154	64.240.590	2,48
10 Çekya	19.287.161	27.615.653	30.276.232	30.564.221	27.493.979	55.563.966	2,15

Türkiye'nin 6110. GTİP Kodu kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya (örme veya kroşe) ihracatında Almanya 549,8 milyon USD ve %21,61 pay ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %15,76 payı ve 401 milyon USD ile İspanya, üçüncü sırada %14,34 payı ve 310,4 milyon USD ile Birleşik Krallık bulunmaktadır.

Tablo 167 Kazaklar, Süveterler, Hırkalar, Yelekler ve Benzeri Eşya (Örme veya Kroşe) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	1.630.880.733	1.804.987.323	1.939.852.870	1.965.398.644	1.973.105.290	2.544.103.952	100
1 Almanya	374.697.358	457.651.049	460.325.099	437.455.061	436.036.766	549.823.450	21,61
2 İspanya	172.111.969	195.183.974	230.682.515	272.460.353	320.583.006	401.002.563	15,76
3 Birleşik Krallık	244.092.857	238.518.453	280.522.627	254.219.073	282.934.446	310.415.151	12,20
4 Hollanda	69.387.560	96.619.941	114.267.611	127.751.875	131.183.645	192.449.853	7,56
5 Fransa	71.264.086	87.896.758	90.674.006	89.410.193	79.252.411	121.688.513	4,78
6 İtalya	66.063.402	64.591.176	73.747.720	78.949.028	72.265.620	98.348.169	3,87
7 Belçika	35.461.077	45.979.779	48.622.561	43.266.029	42.608.238	71.615.654	2,81
8 ABD	24.316.915	29.801.878	39.120.076	43.227.243	36.503.423	65.707.704	2,58
9 Danimarka	38.972.996	37.144.830	34.117.973	30.099.404	38.833.161	55.691.671	2,19
10 Polonya	36.877.663	35.449.091	31.210.258	34.294.270	29.034.609	53.020.800	2,08

Türkiye'nin 6104. GTİP Kodu kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon, tulum ve şortlar (örme veya kroşe) (yüzme kıyafeti hariç) ihracatında 275,3 milyon USD ve %21,61 pay ile Almanya ilk sırada yer almaktadır. İspanya %15,76 payı ve 221,3 milyon USD ile ikinci sırada yer alırken, Birleşik Krallık %12,20 payı ve 217,2 milyon USD ile üçüncü sıradadır.

Tablo 168 Kadın ve Kız Çocuk İçin Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum ve Şortlar (Örme veya Kroşe) (Yüzme Kıyafeti Hariç) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	1.219.493.430	1.165.663.178	1.235.019.908	1.248.517.873	1.117.397.083	1.434.532.800	100
1 Almanya	239.511.870	245.232.255	258.161.366	252.309.344	222.788.739	275.348.427	21,61
2 İspanya	168.624.909	156.724.471	206.724.945	193.909.138	183.954.227	221.352.227	15,76
3 Birleşik Krallık	183.793.083	173.027.634	180.089.736	179.302.577	183.290.629	217.243.591	12,20
4 Hollanda	61.048.327	60.574.438	78.089.142	77.888.804	71.288.633	88.499.092	7,56
5 Irak	56.022.938	82.663.167	80.859.353	84.149.622	64.566.455	58.770.415	4,78
6 ABD	24.575.150	23.956.452	27.014.098	29.476.346	26.554.244	43.072.697	3,87
7 Polonya	44.395.771	39.044.639	28.493.622	27.189.527	25.790.896	41.344.785	2,81
8 Fransa	29.064.778	26.867.677	30.353.297	30.458.403	29.677.097	40.782.311	2,58
9 İsveç	29.060.130	21.180.403	22.893.839	22.498.840	25.152.132	34.934.210	2,19
10 Danimarka	37.769.571	30.649.187	26.448.736	25.242.254	25.401.287	34.091.535	2,08

Türkiye'nin 6115. GTİP Kodu külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler, dereceli olarak baskı yapan çoraplar ve patik şeklinde çoraplar (örme veya kroşe) ihracatında 269,7 milyon USD ve %20,76 pay ile Almanya ilk sıradadır. Birleşik Krallık %20,20 payı ve 262,5 milyon USD ile ikinci sırada yer alırken, Fransa %10,91 payı ve 141,7 milyon USD ile üçüncü sıradadır.

Tablo 169 Külotlu Çoraplar, Taytlar, Kısa ve Uzun Konçlu Çoraplar, Soketler, Dereceli Olarak Baskı Yapan Çoraplar ve Patik Şeklinde Çoraplar (Örme veya Kroşe) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	1.042.795.199	1.064.136.367	1.086.882.530	1.100.026.057	1.049.151.063	1.299.310.626	100
1 Almanya	225.514.779	221.846.003	217.996.520	214.592.268	216.730.451	269.736.611	20,76
2 Birleşik Krallık	252.337.095	245.340.369	260.388.217	245.404.120	213.936.980	262.514.384	20,20
3 Fransa	111.588.708	113.797.028	118.792.242	120.707.717	115.133.478	141.717.533	10,91
4 Hollanda	47.238.161	59.289.054	71.504.336	72.801.228	68.712.755	87.737.746	6,75
5 İspanya	48.029.643	52.982.083	50.973.784	52.580.216	53.574.349	62.875.257	4,84
6 İsveç	28.033.359	34.231.805	33.402.453	33.827.406	40.341.444	46.772.049	3,60
7 İtalya	34.434.904	32.729.930	31.337.016	31.849.971	31.864.273	43.603.007	3,36
8 ABD	14.803.652	13.473.817	19.421.487	21.896.828	19.816.862	37.778.441	2,91
9 Slovakya	11.059.637	13.880.324	13.583.111	15.802.191	22.528.845	31.983.009	2,46
10 Belçika	28.732.601	28.899.665	26.801.634	28.682.889	28.499.222	29.508.594	2,27

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) 2021 yılı 61. Fasıllı örme giyim eşyası ve aksesuarı ihracatı 150 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Almanya 58,3 milyon USD ve %38,86 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %36,67 payı ve 55 milyon USD ile Irak; %9,61 payı ve 14,4 milyon USD ile İtalya takip etmektedir.

Tablo 170 GAİB Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Almanya	17.273.485	23.074.010	29.539.857	40.679.968	39.052.161	58.312.306	38,86
2	Irak	114.158.402	96.241.564	93.012.752	110.363.561	69.674.530	55.016.807	36,67
3	İtalya	2.405.537	3.606.690	6.749.777	7.904.297	7.891.077	14.414.888	9,61
4	ABD	154.268	87.389	50.532	265.344	1.675.860	2.702.295	1,80
5	Libya	473.712	245.317	1.228.668	2.506.521	1.818.413	2.045.803	1,36
6	Suriye	2.800.394	4.287.265	5.441.120	3.944.426	1.718.278	1.912.736	1,27
7	Kazakistan	813.498	414.361	154.365	472.722	1.100.244	1.661.126	1,11
8	Kırgızistan	23.029.591	7.702.001	5.788.956	4.154.941	719.906	1.467.018	0,98
9	Birleşik Krallık	495.367	197.597	532.399	957.306	2.958.098	1.412.616	0,94
10	Sudan	372.769	587.854	657.225	1.245.098	1.798.238	1.016.967	0,68
	GAİB	214.718.909	190.952.664	171.684.186	188.601.341	140.365.556	150.038.777	100

2.3.2 Örülmemiş Giyim Eşyası ve Aksesuarı

Türkiye'nin örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı ihracatı 2021 yılında 6,8 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İhracat ağırlığı bakımından 6204. GTİP Kodu %46 pay ve 3,1 milyar USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 6203. GTİP Kodu %21,50 payı ve 1,4 milyar USD ile ikinci sırada yer alırken, 6206. GTİP Kodu %8,42 payı ve 580,3 milyon USD ile üçüncü sıradadır.

Tablo 171 Örülmemiş Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	5.950.017.523	5.967.941.327	6.312.127.740	6.429.885.371	6.250.659.320	6.888.651.550	100
6201	Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak	84.952.254	90.509.163	118.876.582	137.573.788	124.804.425	141.645.034	2,06

	(kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. eşya (örülmemiş veya kroşe olmayan)							
6202	Kadın ve kız çocuk için manto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anoraklar (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar, vb. giysi (örülmemiş veya kroşe olmayan)	110.008.636	101.530.221	105.417.299	111.621.233	91.726.245	115.968.840	1,68
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme k (örülmemiş veya kroşe olmayan)	1.504.258.223	1.414.817.147	1.463.074.813	1.455.652.543	1.176.781.396	1.481.295.698	21,50
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon, tulum ve şortlar (örülmemiş veya kroşe olmayan)	2.274.048.773	2.482.268.377	2.770.597.518	2.936.082.136	2.410.623.268	3.169.212.855	46,01
6205	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler (örülmemiş veya kroşe olmayan)	577.766.627	557.704.525	574.459.770	532.624.536	368.564.686	446.156.347	6,48
6206	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve gömlek-bluzlar (örülmemiş veya kroşe olmayan)	732.013.918	705.451.503	713.532.849	628.640.595	489.550.612	580.331.419	8,42
6207	Erkekler ve erkek çocuk için fanila, atlet, külot, slip, gece gömlekleri, pijamalar, bornozlar, robdöşambırlar, vb. eşya (örülmemiş veya kroşe olmayan)	50.183.637	54.681.155	47.846.192	54.160.083	49.660.157	65.299.176	0,95
6208	Kadınlar ve kız çocuk için fanila, kaşkorse, kombinezon, jüp veya jüpon, slip ve külot, gecelik, pijama, lizöz, vb. eşya (örülmemiş/kroşe olmayan)	197.910.389	201.905.024	177.668.754	181.364.358	164.046.967	219.333.247	3,18
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar (örülmemiş veya kroşe olmayan)	94.895.683	73.508.461	67.553.807	78.604.513	77.276.248	110.208.442	1,60
6210	Keçeden, dokunmamış mensucattan, gipe/tırtıl/şenet'ten dokunmuş mensucattan hazır giyim eşyası (örülmemiş/kroşe olmayan)	22.685.818	11.795.875	15.709.843	19.171.042	902.462.986	223.967.717	3,25
6211	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri diğer giyim eşyası (örülmemiş veya kroşe olmayan)	133.828.453	118.859.853	111.550.392	143.548.301	277.960.999	206.167.985	2,99
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı,	48.573.753	49.929.387	43.327.201	45.988.569	49.587.090	59.125.192	0,86

	jartiyer vb. Eşya ve bunlar için parçalar (örülmüş veya kroşe olsun olmasın)							
6213	Mendiller (örülmemiş veya kroşe olmayan)	1.141.732	1.012.028	948.610	1.011.011	1.249.561	1.352.493	0,02
6214	Şallar, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçeler, duvaklar vb. eşya (örülmemiş veya kroşe olmayan)	101.545.197	86.420.796	79.780.907	82.185.753	51.700.483	51.111.029	0,74
6215	Boyun bağı, papyon ve kravat (örülmemiş veya kroşe olmayan)	5.086.074	5.216.672	5.114.498	4.716.836	2.312.765	3.409.360	0,05
6216	Eldivenler, tek parmaklı eldivenler ve parmaksız eldivenler (örülmemiş veya kroşe olmayan)	919.844	942.107	1.159.113	1.580.112	1.229.026	2.295.819	0,03
6217	Giyim eşyasının diğer hazır aksesuarı, giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarının parçaları (örülmemiş veya kroşe olmayan)	10.198.513	11.389.033	15.509.592	15.359.962	11.122.407	11.770.897	0,17

Türkiye'nin 6204. GTİP Kodu kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon, tulum ve şortlar (örülmemiş veya kroşe olmayan) ihracatında İspanya 879,8 milyon USD ve %27,76 pay ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %13,36 payı ve 423,2 milyon USD ile Almanya, üçüncü sırada %9,89 payı ve 313,3 milyon USD ile Birleşik Krallık bulunmaktadır.

Tablo 172 Kadınlar ve Kız Çocuk için Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum ve Şortlar (Örülmemiş veya Kroşe Olmayan) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	2.274.048.773	2.482.268.377	2.770.597.518	2.936.082.136	2.410.623.268	3.169.212.855	100
1 İspanya	391.449.070	548.426.360	665.224.260	696.690.781	593.906.109	879.877.342	27,76
2 Almanya	358.669.516	372.208.615	379.194.562	403.511.705	346.688.274	423.299.250	13,36
3 Birleşik Krallık	342.721.316	352.466.197	370.063.371	346.122.205	248.074.860	313.314.301	9,89
4 Hollanda	119.602.430	136.882.853	178.426.944	207.155.427	189.699.361	262.400.256	8,28
5 İsrail	72.851.841	78.038.943	90.939.591	102.403.550	88.600.781	144.329.201	4,55
6 ABD	43.279.990	61.000.029	75.585.765	93.069.386	75.459.532	133.324.468	4,21
7 Danimarka	90.548.712	99.244.382	116.209.794	115.916.050	92.039.156	90.573.116	2,86
8 Fransa	90.740.413	86.803.113	93.536.897	95.532.557	72.973.171	88.873.082	2,80
9 Polonya	46.038.269	45.730.958	48.554.711	57.993.967	50.752.717	72.453.722	2,29
10 İtalya	78.543.289	84.591.606	85.487.839	89.010.114	58.722.613	72.306.154	2,28

Türkiye'nin 6203. GTİP Kodu erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç (örülmemiş veya kroşe olmayan) ihracatında Hollanda 231,5 milyon USD ve %15,63pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %13,35 payı ve 197,6 milyon USD ile İspanya takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %12,92 payı ve 191,3 milyon USD ile Almanya bulunmaktadır.

Tablo 173 Erkekler ve Erkek Çocuk için Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Pantolon, Tulum ve Şort (Yüzme Kıyafeti Hariç (Örülmemiş veya Kroşe Olmayan) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Pay %
Dünya	1.504.186.317	1.414.787.883	1.463.038.134	1.455.575.872	1.176.748.545	1.480.994.884	100
1 Hollanda	94.574.251	109.943.382	119.545.492	170.109.002	205.144.249	231.527.440	15,63
2 İspanya	267.862.140	281.240.875	305.627.721	246.235.772	117.184.942	197.690.813	13,35
3 Almanya	213.716.420	216.380.848	222.371.727	199.654.277	184.383.734	191.381.675	12,92
4 Danimarka	89.619.105	74.819.370	81.778.896	91.702.899	77.014.920	85.985.984	5,81
5 Birleşik Krallık	102.088.958	98.219.492	87.588.173	71.009.567	55.578.217	85.006.408	5,74
6 Fransa	61.392.673	59.884.744	60.922.939	73.394.941	65.062.186	84.860.632	5,73

7	İsrail	27.273.878	27.147.787	34.617.667	37.667.872	27.330.000	48.414.124	3,27
8	Irak	40.324.551	43.232.205	43.824.571	34.240.881	30.354.913	43.159.101	2,91
9	ABD	35.112.997	28.312.571	30.840.297	33.409.532	27.595.330	41.733.441	2,82
10	Kazakistan	14.445.981	9.625.381	12.646.706	18.642.986	23.330.933	34.566.540	2,33

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) 2021 yılı 62. Fasıl örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı ihracatı 127 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Irak 73,3 milyon USD ve %57,78 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %6,40 payı ve 8,1 milyon USD ile Kanada; %5,77 payı ve 7,3 milyon USD ile İtalya takip etmektedir.

Tablo 174 GAİB Örülmemiş Giyim Eşyası ve Aksesuarı İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Irak	88.305.279	55.031.727	47.865.337	67.662.301	63.637.425	73.394.964	57,78
2	Kanada	311	1.092	13.310	16.150	12.671.092	8.131.024	6,40
3	İtalya	220.152	1.530.612	1.728.152	1.271.839	9.470.974	7.323.977	5,77
4	Almanya	1.171.420	959.196	443.983	950.980	17.972.011	7.172.411	5,65
5	Polonya	1.493.748	1.856.693	842.256	73.844	3.985.535	3.814.752	3,00
6	Romanya	52.428	97.169	296.871	567.818	2.990.608	2.837.947	2,23
7	Portekiz					1.537.486	2.815.594	2,22
8	İsveç	1.826	1.219	3.461		396.723	2.666.246	2,10
9	Macaristan	85.741	1.504.479	477.177	296.090	2.493.789	2.094.131	1,65
10	Libya	721.948	760.573	1.923.882	2.504.966	1.061.845	1.675.543	1,32
	GAİB	140.805.498	89.012.451	69.503.644	83.542.145	191.057.718	127.025.766	100

2.3.3 Dokunabilir Maddelerden Hazır Eşya, Takımlar, Kullanılmış Giyim ve Dokunmuş Diğer Eşya, Paçavralar

Türkiye'nin dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar ihracatı 2021 yılında 2,7 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. İhracat ağırlığında 6302. GTİP Kodu %52,13 pay ve 1,4 milyar USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. 6305. GTİP Kodu %15 payı ve 410 milyon USD ile ikinci sırada yer alırken, 6307. GTİP Kodu %14,20 payı ve 388,1 milyon USD ile üçüncü sıradadır.

Tablo 175 Dokunabilir Maddelerden Hazır Eşya, Takımlar, Kullanılmış Giyim ve Dokunmuş Diğer Eşya, Paçavralar İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTP	Ürün Adı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
63	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	1.954.150.728	2.011.692.960	2.049.458.680	2.005.557.087	2.386.441.342	2.733.544.041	100
6301	Battaniyeler ve seyahat battaniyeleri	51.373.999	52.501.228	50.308.478	55.603.755	48.234.712	60.160.092	2,20
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	1.209.998.328	1.216.922.459	1.199.351.464	1.189.544.174	1.161.803.515	1.424.991.252	52,13
6303	Perdeler ve iç storlar; perde ve yatak farbelaları	110.972.197	114.069.567	118.055.997	133.811.788	148.424.502	173.955.146	6,36
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	119.332.696	140.724.436	154.865.165	134.386.640	126.973.484	200.463.820	7,33
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	316.880.026	338.209.314	358.980.325	315.144.594	346.727.626	410.201.199	15,01
6306	Vagon ve mavna örtüleri, tente, dış	47.579.980	35.958.396	37.933.150	42.526.255	44.712.311	52.824.446	1,93

	storlar, çadır, yelken, kamp eşyası							
6307	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	83.524.634	99.066.030	114.836.690	118.855.683	491.903.859	388.194.166	14,20
6308	Kilimler, halılar, işlemeli masa örtüleri ve peçete için mensucat ve iplik takımı	3.908.717	3.700.100	3.863.070	4.537.848	4.191.351	6.478.959	0,24
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	1.317.885	3.059.834	5.413.158	6.311.153	8.272.397	9.822.802	0,36
6310	Paçavralar, sicim, ip ve halat döküntüleri ve bunlardan kullanılmış eşya	9.262.267	7.481.595	5.851.184	4.835.197	5.197.585	6.452.160	0,24

Türkiye'nin 6302. GTİP Kodu yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri ihracatında Almanya 319 milyon USD ve %22,46 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %20,16 payı ve 286,3 milyon USD ile ABD; %5,88 payı ve 83,5 milyon USD ile Fransa takip etmektedir.

Tablo 176 Yatak Çarşafı, Masa Örtüleri, Tuvalet ve Mutfak Bezleri İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	1.208.595.829	1.215.536.955	1.197.960.945	1.188.514.347	1.160.370.957	1.420.180.630	100
1 Almanya	310.271.861	302.431.183	295.806.525	320.941.864	312.421.548	319.040.771	22,46
2 ABD	197.911.933	200.755.491	196.329.352	197.325.023	209.443.969	286.334.559	20,16
3 Fransa	91.932.436	87.202.388	76.498.030	67.853.234	63.460.645	83.533.449	5,88
4 Hollanda	88.378.181	72.981.733	60.677.696	49.547.521	54.637.592	78.711.395	5,54
5 Birleşik Krallık	59.335.323	57.439.336	58.641.972	56.248.207	55.051.103	69.876.360	4,92
6 İtalya	72.678.624	66.649.440	65.390.616	59.676.972	54.270.691	67.750.871	4,77
7 Avusturya	28.777.196	33.065.479	30.381.482	30.577.906	34.362.828	48.485.864	3,41
8 İsrail	24.031.043	21.283.641	26.705.715	25.227.819	23.424.287	41.233.519	2,90
9 İsviçre	25.970.221	26.047.049	26.154.854	23.713.498	31.529.122	29.627.068	2,09
10 İspanya	25.496.581	31.859.698	38.652.968	32.566.200	22.988.382	28.481.320	2,01

Türkiye'nin 6305. GTİP Kodu ambalaj için torba ve çuvallar ihracatında Almanya 87,6 milyon USD ve %21,37 pay ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %8,92 payı ve 36,5 milyon USD ile Fransa, üçüncü sırada ise %8,84 payı ve 36,2 milyon USD ile Hollanda bulunmaktadır.

Tablo 177 Ambalaj İçin Torba ve Çuvallar İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	316.880.026	338.209.314	358.980.325	315.144.594	346.727.626	410.201.199	100
1 Almanya	62.472.923	68.745.766	76.804.530	64.295.273	76.247.889	87.653.729	21,37
2 Fransa	31.280.630	33.524.722	34.420.883	28.394.018	30.952.476	36.589.067	8,92
3 Hollanda	25.781.549	26.978.610	29.714.636	24.244.206	29.197.545	36.255.550	8,84
4 İspanya	13.608.392	14.289.878	15.573.779	12.415.106	16.675.014	21.042.803	5,13
5 İtalya	14.480.689	14.353.457	15.272.484	13.951.771	15.215.951	20.126.429	4,91
6 ABD	16.257.346	17.336.063	15.531.049	12.487.996	11.696.232	17.594.591	4,29
7 Birleşik Krallık	13.345.777	12.934.940	13.624.987	10.966.789	14.285.148	15.311.844	3,73
8 Avusturya	5.055.247	6.804.152	8.384.793	6.347.075	7.854.399	9.083.837	2,21
9 Irak	6.915.494	8.108.329	7.952.764	6.651.162	6.408.756	8.631.831	2,10
10 Suriye	7.024.508	10.103.474	7.473.952	13.452.058	6.232.762	8.535.113	2,08

Türkiye'nin 6307. GTİP Kodu diğer hazır eşya (elbise patronları dahil) ihracatında Almanya 85,1 milyon USD ve %21,96 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %8,62 payı ve 33,4 milyon USD ile Fransa takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %7,47 payı ve 28,9 milyon USD ile ABD bulunmaktadır.

Tablo 178 Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pay %
Dünya	83.332.048	98.833.706	114.609.587	118.620.851	491.424.822	387.831.441	100
1 Almanya	11.611.097	14.956.484	17.311.428	18.150.446	87.842.337	85.172.449	21,96
2 Fransa	3.600.201	4.342.172	6.037.320	5.919.853	40.219.427	33.417.772	8,62
3 ABD	7.957.782	7.936.996	11.672.340	16.508.346	30.877.310	28.955.341	7,47
4 Çekya	189.769	356.578	692.610	838.776	4.445.820	18.947.682	4,89
5 Avusturya	1.037.197	1.147.200	1.186.295	2.139.451	9.018.340	18.238.359	4,70
6 İtalya	1.014.990	1.573.404	1.848.381	2.486.963	14.266.702	17.215.092	4,44
7 Hollanda	1.213.210	1.289.275	1.364.391	1.738.320	19.479.407	17.192.928	4,43
8 Birleşik Krallık	6.055.830	6.040.942	6.437.863	7.537.859	53.660.992	14.670.000	3,78
9 İspanya	1.917.004	2.427.696	2.893.490	3.812.658	18.039.002	11.682.442	3,01
10 Libya	1.408.237	719.440	6.753.545	2.558.896	15.625.281	11.227.918	2,90

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) 2021 yılı 63. Fasıl Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar ihracatı yaklaşık 122 milyon USD olarak kaydedilmiştir. ABD 24,5 milyon USD ve %20,10 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %11,20 payı ve 13,6 milyon USD ile Almanya; %10,36 payı ve 12,6 milyon USD ile Irak takip etmektedir.

Tablo 179 GAİB Dokunabilir Maddelerden Hazır Eşya, Takımlar, Kullanılmış Giyim ve Dokunmuş Diğer Eşya, Paçavralar İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	ABD	19.480.675	15.052.857	9.255.815	18.780.646	24.985.386	24.502.166	20,10
2	Almanya	10.769.346	19.730.602	18.514.315	10.840.991	8.775.506	13.656.594	11,20
3	Irak	20.277.906	13.015.791	12.822.778	18.118.828	12.931.232	12.634.112	10,36
4	Birleşik Krallık	3.596.681	4.793.061	5.952.037	9.472.241	10.173.746	10.164.459	8,34
5	Suriye	7.349.763	9.825.997	8.483.615	12.155.039	13.099.625	5.772.869	4,73
6	İtalya	353.180	413.130	744.293	1.148.890	1.522.349	5.007.368	4,11
7	Yunanistan	583.069	1.220.059	2.221.867	1.147.281	3.484.224	2.877.999	2,36
8	Yumurtalık SB	1.347.212	359.475	676.550	855.499	1.724.057	2.704.099	2,22
9	İspanya	1.059.871	900.813	1.110.149	1.334.086	2.142.616	2.319.902	1,90
10	Slovenya	105.244	181.627	138.164	95.521	253.418	2.241.941	1,84
	GAİB	93.121.839	100.096.439	93.316.185	104.336.846	117.034.592	121.928.292	100

3 DÜNYA'DA TEKNİK TEKSTİL DIŞ TİCARETİ

3.1 Teknik Tekstilin Tanımı

Teknik tekstil terimi kullanım olarak oldukça yeni bir kavramdır. Genel olarak “Estetik veya dekoratif” özelliklerinden ziyade, öncelikle “teknik performansları ve fonksiyonel özellikleri” için üretilen tekstil malzemesi ve ürünleridir. Dolayısı ile özel olarak tasarlanırlar, herhangi bir üründe veya proses dahilinde veya yalnız başına belirli bir özelliği yerine getirmek amacıyla kullanılırlar.

Teknik tekstiller bu terimden başka; endüstriyel tekstiller, yüksek performanslı tekstiller, yüksek teknik tekstiller, konvansiyonel olmayan tekstiller, mühendislik tekstilleri diye de isimlendirilebilmektedir. Bu ürünler; kimyasallara, hava şartlarına ve mikro organizmalara dayanımlı, yüksek mukavemet, yanmazlık, yüksek aşınma dayanımı gibi yüksek performans özellikleri gösteren ürünlerdir. Bunun yanı sıra bu ürünler konvansiyonel tekstillere göre, görünüş ve konforun belirleyici bir kriter olmadığı, pahalı, katma değeri yüksek, alıcının doğrudan kullanmadığı, filtrelerde kullanılan tekstiller gibi herhangi bir malzemenin parçası olarak da kullanılan ürünlerdir.

Teknik tekstillerin üretiminin başlangıcı olarak, gemiler için yelken bezlerinin üretilmesi kabul edilebilir. Bu tip kumaş üretiminden önce nasıl bir tekstil malzemesinin üretildiği ve hangi standart özelliklerin arandığı konusunda elimizde bilgiler mevcut değildir. Özellikle 1939 yılında ilk sentetik lifin kullanılmasından sonra, teknik tekstil üretiminde ve uygulama alanlarında büyük çapta artma olmuştur. Çok farklı özelliklere sahip sentetik lif üretimi sayesinde çok sayıda teknik tekstil üretimi olanak dahiline girmiştir. Bilindiği gibi polimer lif özellikleri doğal kaynaklı lif özelliklerinden yüksek sağlamlık, yüksek elastikiyet, kimyasallara dayanım, küf ve çürümeye dayanım, yanmazlık, hidrofob yapı, termoplastik gibi özellikler yönüyle farklılık gösterir.

Teknik tekstillerin tanımı konusunda en fazla kabul gören tanımlama “The Textile Institute” tarafından yapılan tanımlamadır. “Textile Terms and Definitions” adlı yayında teknik tekstiller, estetik veya dekoratif özelliklerinden ziyade, esasen sahip oldukları teknik ve performans özellikleri için imal edilen tekstil malzemeleri ve ürünleri olarak tanımlanmaktadır.

Teknik tekstillerin son kullanım alanlarına göre sınıflandırılması konusunda en kapsamlı ve kabul görmüş çalışma Alman fuar organizatörü Messe Frankfurt tarafından yapılmıştır. Adı geçen firma tarafından son kullanıma yönelik olarak yapılan sınıflandırmada teknik tekstiller 12 ana gruba ayrılmıştır. Bu gruplar:

1. Tarım, su ürünleri, bahçecilik ve ormancılık alanında kullanılan Tarım Teknik Tekstilleri (Agrotech)
2. Yapı ve inşaat sektörlerinde kullanılan Bina ve İnşaat Sektörü Teknik Tekstilleri (Buildtech)
3. Ayakkabı ve hazır giyimde kullanılan teknik parçalar olan Giyim Teknik Tekstilleri
4. İnşaat mühendisliği ve çevre düzenlemesinde kullanılan Jeotekstiller (Geotech)
5. Mobilya, ev tekstili ve yer kaplamalarının teknik parçaları olarak Ev Teknik Tekstilleri (Homotech)
6. Filtrasyon, taşıma bandı, temizlik ve diğer endüstriyel kullanımlar için Endüstriyel Tekstiller (Indutech)
7. Hijyen ve Tıp alanında kullanılan Hijyen ve Tıbbi Tekstiller (Medtech)
8. Otomobiller, deniz taşıtları, raylı taşıtlar ve uzay araçları için Taşımacılık Tekstilleri (Mobiltech)
9. Paketleme alanında kullanılan Ambalaj Tekstilleri (Pachtech)
10. Personel ve malzeme koruması için kullanılan Koruyucu Elbiseler (Protech)
11. Spor ve Boş zaman Tekstilleri (Sportech)

12. Ekolojik ve Çevre Teknik Tekstilleri (Ecotech)

Tekstil ve hazır giyim ürünleri başlangıçta sadece örtünme, barınma ve dekorasyon amacıyla kullanılır iken, günümüzde giysiler, havadaki ısı değişikliklerine göre vücuda sıcaklık veya serinlik hissi verebilmekte, bazı giysiler 24 saat boyunca nabız, tansiyon, kalp atışı gibi yaklaşık 30 hayati göstereyi doktora veya sağlık merkezine gitmeye gerek kalmadan ölçebilmekte ve bunları ilgili yerlere aktarabilmektedir. Ayrıca ter tutmayan, nefes alabilen ve yanmaz kumaşlar, mobil telefon ya da mp3 çalarla birleştirilerek müzik dinlemeye ve iletişim kurmaya olanak sağlayan ve stresi azaltan giysiler, uyumak üzere olan sürücüler uyandıran araba koltukları, kalp atışlarını dinleyen yatak çarşafı, oda sıcaklığına göre renk değiştiren dokumalar, çelikten 15 kat daha dayanıklı elyaflar gibi çok sayıda yenilikçi ürün geliştirilmiştir. Bu ürünlerin bir kısmının ticareti yapılırken, bir kısmı henüz deneme üretimi aşamasındadır.

Teknik tekstil sektörü, son yıllarda kaydettiği büyüme oranıyla, tekstil ve konfeksiyon sanayiinin önemli bir bölümünü oluşturmaya başlamıştır. Sektör, tekstil endüstrisinin en dinamik ve en ümit verici alanı olarak görülmektedir. Gün geçtikçe bu alanda yeni ürünler, yeni süreçler, yeni malzemeler üretilerek pazara sunulmaktadır ve ürünlerin kullanım alanı itibarıyla çok geniş olan bir sektördür. Teknik tekstiller yeni ürünlerin keşfi, yeni ihtiyaçları karşılaması ve geleneksel ürün ve malzemelerin yerine ikame edilmesi nedeniyle, büyük potansiyel arz etmektedir. Bu pazarın gerek toplamda gerekse de kullanım alanlarına göre alt gruplar itibarıyla geleneksel tekstil ürünlerinden daha fazla büyümesi beklenmektedir.

Teknik tekstil sektörü daha çok bir ara sektör konumundadır. Sektörün gelişimi inşaat, taşıt araçları, diğer imalat sanayi, tarım ve sağlık alanındaki gelişmelere ve bu sektörlerin ihtiyaçlarına bağlıdır. Teknik tekstiller alanında faaliyet gösteren veya gösterecek firmaların başarısında tedarikçileri oldukları veya ürünlerini kullanan diğer sektörlerdeki gelişmeler önemli bir faktördür. Teknik tekstillerin önemindeki artış, genelde yapay elyaftaki gelişmelerle yakından bağlantılıdır. Dolayısıyla pazar, özellikle dayanıklılığı ve performansı yüksek sentetik elyafların kullanıma elverişliliği ile büyümektedir. Tüm elyaf tüketimi göz önüne alındığında teknik tekstillerin dokumanın egemenliğinde olduğu gözlenmektedir.

Teknik tekstillerin üretiminde emek maliyetlerinin toplam maliyet içindeki payının düşük olması, büyük oranda ar-ge gerektirmesi, sektörün sermaye yoğun bir sektör olması nedeniyle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin bu sektörde dünya ticaretinden aldıkları pay tekstil ve hazır giyim sanayisine göre oldukça düşüktür. Teknik tekstillerin çeşitli alanlarda daha kullanışlı olması, birçok yeni ihtiyacı karşılaması ve yüksek performans özellikleri gibi nedenlerden dolayı bu ürünlerin gelişmekte olan ülkelerde de tüketiminin artması beklenmektedir. Gelişmiş birçok ülkede teknik tekstiller, toplam tekstil üretimi içerisinde önemli bir paya ulaşmıştır. Japonya teknik tekstillerin toplam tekstil üretimi içerisindeki payı bakımından dünya lideri konumundadır. Bir diğer önemli üretici olan Avrupa Birliği'nde tekstil ve hazır giyim üretiminin yaklaşık ¼'ünü teknik tekstiller oluşturmaktadır.

Teknik tekstil ürünleri kendi içerisinde katma değeri yüksek ve gelecek vaat eden ürün gruplarının yanında çadır ve yelken bezi gibi katma değeri düşük, pazar payı belli bir doygunluğa ulaşmış ve pazar değeri sınırlı oranda artması beklenen alt sektörleri de içermektedir. Jeo-tekstiller, taşımacılık tekstilleri, hijyen ve tıbbi teknik tekstilleri, tekstil takviyeli kompozitler, yüksek performanslı elyaflar, akıllı tekstiller, koruyucu giysiler, bina ve inşaat teknik tekstilleri ve tarım teknik tekstilleri yüksek büyüme beklenen ürün gruplarıdır.

3.2 Teknik Tekstil Ticareti

3.2.1 Naylon veya Diğer Poliamidlerden Yüksek Mukavemetli Filament İplikler (Perakende Satışa Hazır Dikiş İplikleri ve İplikler Hariç)

540210. GTİP Kodunda 2009 yılından sonra ihracat gerçekleşmemiştir. Bu üründen dünya ihracatı 2006 yılında 1,7 milyar USD ile en yüksek değerine ulaşmıştır.

3.2.2 Aramidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş

2019 yılı verilerine göre 540211. GTİP Kodu dünya ihracatında ilk sırayı %35,39 payı ve 253,6 milyon USD'yi aşan ihracatı ile Belçika almaktadır. Onu %19,87 payı ve 142,4 milyon USD ihracatı ile ABD; %18,57 payı ve 133 milyon USD ihracatı ile Güney Kore takip etmektedir. 2020 yılında dünya ihracatı gerileyerek 605 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 180 Aramidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Belçika	0	0	0	223.993	253.663	204.680	35,39
2	ABD	83.933	95.482	111.769	145.576	142.434	121.593	19,87
3	Güney Kore	71.442	67.103	85.308	109.616	133.099	134.824	18,57
4	Japonya	59.518	54.536	49.106	40.378	33.700	11.722	4,70
5	Hong Kong	26.860	19.927	16.034	13.796	22.462	13.843	3,13
6	Çekya	23.470	25.764	25.867	27.903	21.107	21.095	2,95
7	Hollanda	323.705	311.256	0	790	17.843	13.635	2,49
8	Çin	12.537	10.927	13.630	16.162	16.317	20.872	2,28
9	Polonya	8.602	10.831	13.078	20.076	16.285	8.065	2,27
10	İtalya	4.775	6.846	8.424	17.296	14.182	9.833	1,98
	Dünya	646.415	634.276	498.357	725.964	716.665	604.709	100

2019 yılı verilerine göre 540211. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırayı %14,53 payı ve 192,1 milyon USD ithalatı ile Çin almaktadır. Onu %13,75 payı ve 181,9 milyon USD ile Almanya takip ederken; %11,18 payı ve 147,8 milyon USD ile ABD üçüncü sıradadır. 2020 yılında dünya ithalatı da azalarak 1,1 milyar USD olarak kaydedilmiştir.

Tablo 181 Aramidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	124.834	136.484	146.270	158.096	192.131	204.801	14,53
2	Almanya	189.236	185.086	230.507	220.127	181.913	150.055	13,75
3	ABD	106.706	96.043	125.661	137.350	147.870	117.246	11,18
4	İtalya	60.392	62.240	86.611	101.570	86.521	74.769	6,54
5	Belçika	0	0	0	128.257	74.066	65.402	5,60
6	Hollanda	32.459	60.323	68.178	73.885	61.731	48.932	4,67
7	Polonya	19.620	23.184	33.262	35.537	53.203	49.532	4,02
8	Fransa	30.522	30.729	31.949	42.352	45.996	35.544	3,48
9	Brezilya	56.977	47.812	40.795	44.117	45.344	31.932	3,43
10	Çekya	38.396	35.370	44.713	47.833	42.754	32.454	3,23
	Dünya	987.511	955.370	1.092.977	1.308.678	1.322.716	1.111.850	100

540211. GTİP Kodu Türkiye ihracatı 2019 yılında 3,7 milyon USD üzerinde gerçekleşmiştir. Türkiye'nin ihracatında, Polonya %17,74 payı ve 666 bin USD ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %15,02 payı ve 564 bin USD ile Rusya; üçüncü sırada %12,79 payı ve 480 bin USD ile Çin bulunmaktadır. 2020 yılında ise ihracat 2,7 milyon USD seviyesinde kalmıştır.

Tablo 182 Türkiye Aramidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Polonya	23	12	104	138	666	1	17,74
2	Rusya	0	0	0	323	564	49	15,02
3	Çin	0	0	0	12	480	163	12,79
4	Romanya	170	160	368	118	474	12	12,63
5	Bulgaristan	63	41	63	249	435	320	11,59
6	Macaristan	500	740	850	581	371	290	9,88
7	Sırbistan	0	0	0	20	297	231	7,91
8	İsviçre	0	0	0	51	84	98	2,24
9	İsrail	0	0	8	4	81	1	2,16
10	Azerbaycan	2	22	81	63	74	14	1,97
	Dünya	1.274	1.232	1.724	2.020	3.754	2,675	100

3.2.3 Diğer Naylon veya Diğer Poliamidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş

2019 yılında 540219. GTİP Kodu dünya ihracatında ilk sırada %28,78 payı ve 356 milyon USD'yi aşan ihracatı ile Çin yer almaktadır. Onu %11,85 payı ve 146,9 milyon USD ihracatı ile Kanada; %8,38 payı ve 103,9 milyon USD ile Japonya takip etmektedir. 2020 yılında dünya ihracatı %22,5 gerileme ile 961 milyon USD olmuştur.

Tablo 183 Diğer Naylon veya Diğer Poliamidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	302.027	299.068	344.398	391.929	356.901	254.632	28,78
2	Kanada	207.784	191.212	157.944	144.200	146.987	108.830	11,85
3	Japonya	147.062	155.064	173.133	158.402	103.968	81.633	8,38
4	Türkiye	77.867	62.411	78.490	86.715	88.436	64.667	7,13
5	ABD	65.467	79.600	96.370	95.893	66.503	54.342	5,36
6	Tayvan	50.948	45.057	50.954	71.817	65.272	56.481	5,26
7	Güney Kore	36.919	40.885	44.293	53.458	51.266	29.574	4,13
8	Slovakya	60.345	54.982	64.181	66.857	51.090	37.798	4,12
9	Beyaz Rusya	27.463	24.861	37.639	50.200	50.719	36.668	4,09
10	Vietnam	12.168	14.251	20.361	35.405	49.167	41.183	3,97
	Dünya	1.204.076	1.164.660	1.284.045	1.361.226	1.239.952	961.043	100

2019 yılında 540219. GTİP Kodu dünya ithalatında 2019 yılında ilk sırada %8,1 payı ve 120,8 milyon USD ile ABD yer almaktadır. Onu %8,03 payı ve 119,7 milyon USD ile Vietnam takip ederken; %8,02 payı ve 119,7 milyon USD ile Tayland üçüncü sıradadır. 2020 yılında dünya ithalatı %24 gerileme ile 1,1 milyar USD olmuştur.

Tablo 184 Diğer Naylon veya Diğer Poliamidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	234.692	207.307	173.799	153.186	120.823	98.208	8,10
2	Vietnam	76.635	81.447	103.685	138.468	119.798	100.971	8,03
3	Tayland	116.825	110.475	123.110	130.086	119.701	76.502	8,02

4	Çin	92.896	91.778	94.688	103.694	97.727	86.968	6,55
5	Güney Kore	83.210	77.800	80.917	77.069	86.666	58.488	5,81
6	Çekya	69.504	81.000	91.879	98.625	86.150	57.607	5,77
7	Hindistan	46.742	50.640	59.024	66.967	63.800	55.857	4,27
8	Tayvan	63.890	55.022	67.087	62.332	63.730	53.093	4,27
9	Brezilya	40.804	39.617	44.043	53.469	60.263	42.797	4,04
10	Romanya	37.736	39.234	49.860	59.565	57.503	43.650	3,85
	Dünya	1.422.073	1.373.171	1.531.903	1.612.046	1.492.437	1.134.624	100

540219. GTİP Kodu Türkiye ihracatı 2019 yılında 88,4 milyon USD üzerinde gerçekleşmiştir. Tayvan %18,47 payı ve 16,3 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %14,19 payı ve 12,5 milyon USD ile İtalya; üçüncü sırada %11,82 payı ve 10,4 milyon USD ile Polonya bulunmaktadır. Türkiye'nin 2020 ihracatı %26,9 gerileyerek 64,7 milyon USD'ye inmiştir.

Tablo 185 Türkiye Diğer Naylon veya Diğer Poliamidlerden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Tayvan	15.375	12.597	16.146	17.304	16.335	14.641	18,47
2	İtalya	9.040	9.464	11.737	14.801	12.551	9.195	14,19
3	Polonya	2.976	4.790	6.878	8.926	10.450	8.178	11,82
4	Macaristan	5.695	6.409	4.556	4.972	9.804	3.990	11,09
5	Endonezya	2.186	5.635	2.404	2.684	8.624	5.127	9,75
6	Brezilya	1.920	2.253	1.963	5.773	6.362	6.004	7,19
7	Portekiz	5.384	5.158	5.620	6.368	6.185	5.815	6,99
8	ABD	4.378	4.039	2.898	3.000	3.967	993	4,49
9	Tayland	5.606	1.945	5.200	6.265	3.913	1.415	4,42
10	Çekya	1.408	2.307	2.720	3.408	3.357	798	3,80
	Dünya	77.867	62.411	78.490	86.715	88.436	64.667	100

3.2.4 Polyesterden Yüksek Mukavemetli İplikler; Dikiş İpliği Hariç, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş

2019 yılında 540220. GTİP Kodu dünya ihracatında ilk sırayı %46,05 payı ve 745,6 milyon USD'yi aşan ihracatı ile Çin almaktadır. Onu %10,62 payı ve 171,9 milyon USD ihracatı ile Güney Kore; %7,6 payı ve 123,1 milyon USD ile Almanya takip etmektedir. 2020 yılında ihracat, %34,4 azalarak 1,2 milyar USD'ye gerilemiştir.

Tablo 186 Polyesterden Yüksek Mukavemetli İplikler; Dikiş İpliği Hariç, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	668.438	655.205	786.552	911.292	745.634	553.921	46,05
2	Güney Kore	170.260	161.615	160.603	195.074	171.976	108.027	10,62
3	Almanya	129.210	118.509	120.946	135.211	123.130	101.522	7,60
4	Tayvan	81.835	84.645	96.825	117.875	100.503	80.371	6,21
5	ABD	55.954	49.925	47.305	55.046	46.671	25.910	2,88
6	Fransa	52.757	48.482	47.009	49.743	45.085	33.071	2,78
7	Vietnam	14.026	13.928	21.542	42.662	44.494	38.267	2,75
8	Hollanda	26.167	18.176	31.249	46.000	41.632	36.076	2,57
9	Japonya	23.697	29.525	27.212	30.323	35.964	34.520	2,22
10	İspanya	22.436	26.366	27.886	31.579	34.469	35.666	2,13
	Dünya	1.458.609	1.415.914	1.597.354	1.899.389	1.619.319	1.246.933	100

2019 yılında 540220. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırada %16,25 payı ve 279,5 milyon USD ile ABD yer almaktadır. Onu %6,52 payı ve 112,2 milyon USD ile Almanya takip ederken; %4,66 payı ve 80,1 milyon USD ithalatı ile Vietnam üçüncü sıradadır. 2020 yılında ithalatı, %24,7 azalarak 1,3p milyar USD'ye gerilemiştir.

Tablo 187 Polyesterden Yüksek Mukavemetli İplikler; Dikiş İpliği Hariç, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	261.045	241.711	287.201	386.311	279.552	200.445	16,25
2	Almanya	118.753	109.682	107.540	121.444	112.206	86.575	6,52
3	Vietnam	45.096	52.945	73.208	84.679	80.117	38.357	4,66
4	Hindistan	52.010	54.062	65.603	74.467	74.917	50.646	4,36
5	Güney Kore	54.377	54.819	66.987	79.698	67.616	51.695	3,93
6	Fransa	55.834	58.773	63.874	69.905	64.097	48.574	3,73
7	Türkiye	56.709	60.075	58.791	66.418	59.604	47.834	3,47
8	Japonya	39.771	42.157	45.805	51.197	54.105	39.679	3,15
9	Brezilya	55.361	45.215	48.761	57.042	53.320	35.636	3,10
10	Belçika	37.295	33.102	39.246	48.929	51.217	38.562	2,98
	Dünya	1.494.418	1.489.280	1.676.249	1.999.289	1.720.008	1.295.912	100

2019 yılında 540220. GTİP Kodu Türkiye ihracatı 2019 yılında 2,5 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Almanya %31,17 payı ve 808 bin USD ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %26,31 payı ve 682 bin USD ile Macaristan; üçüncü sırada %11,34 payı ve 294 bin USD ile Romanya bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye’den yapılan ihracat 3,1 milyon USD’ye yükselmiştir.

Tablo 188 Türkiye Polyesterden Yüksek Mukavemetli İplikler; Dikiş İpliği Hariç, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	1.086	1.074	954	1.311	808	621	31,17
2	Macaristan	979	804	436	618	682	498	26,31
3	Romanya	509	130	127	185	294	441	11,34
4	Bulgaristan	28	21	156	94	163	36	6,29
5	Hollanda	258	221	31	127	113	383	4,36
6	Kuzey Makedonya	2	8	5	11	47	26	1,81
7	İsrail	8	26	14	20	47	8	1,81
8	Sırbistan	4	7	39	34	36	42	1,39
9	Türkmenistan	0	0	0	11	33	16	1,27
10	Mısır	88	38	58	28	30	33	1,16
	Dünya	5.397	4.139	3.556	4.030	2.592	3.124	100

3.2.5 Viskoz İpeğinden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş

2019 yılında 540310. GTİP Kodu dünya ihracatında %55,7 payı ve 48,5 milyon USD ile Çekya birinci sıradadır. Onu %16,38 payı ve 14,2 milyon USD ihracatı ile Polonya; %14,14 payı ve 12,3 milyon USD ihracatı ile Hindistan takip etmektedir. 2020 yılında ihracat %30,4 azalarak 61 milyon USD’ye gerilemiştir.

Tablo 189 Viskoz İpeğinden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çekya	900	843	56.996	56.988	48.572	33.029	55,70
2	Polonya	14.174	17.275	19.625	21.853	14.282	11.982	16,38
3	Hindistan	26.827	27.270	25.937	23.714	12.331	10.131	14,14
4	Çin	949	1.844	2.185	2.051	1.981	1.055	2,27
5	Slovenya	0	0	68	429	1.757	0	2,01
6	Mısır	0	28	0	692	1.495	110	1,71
7	İtalya	619	1.636	1.318	1.488	1.487	714	1,71
8	Lüksemburg	71	41	261	4.832	1.369	409	1,57
9	Hollanda	3.079	2.607	2.491	2.907	1.064	631	1,22
10	ABD	1.003	981	1.416	1.372	945	843	1,08
	Dünya	50.726	55.840	113.305	118.977	87.208	60.700	100

2019 yılında 540310. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırada %23,37 payı ve 52,7 milyon USD ile Mısır yer almaktadır. İkinci sırada %17,32 payı ve 39 milyon USD ithalatı ile İtalya; üçüncü sırada %14,29 payı ve 32,2 milyon USD ithalatı ile Polonya bulunmaktadır. 2020 yılında bu GTİP kodundan yapılan ithalat %34,9 gerileyerek 147 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 190 Viskoz İpeğinden İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Yüksek Mukavemetli, Perakende Satılacak Hale Getirilmemiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Mısır	21.471	28.990	41.502	57.853	52.720	27.855	23,37
2	İtalya	39.227	41.254	42.582	46.480	39.076	26.890	17,32
3	Polonya	39.294	41.653	47.447	50.066	32.246	26.787	14,29
4	Çekya	19.880	36.353	49.704	54.921	20.328	8.881	9,01
5	Lüksemburg	27.741	33.910	27.246	25.156	18.783	11.812	8,33
6	Almanya	16.266	18.995	20.941	22.180	18.464	13.232	8,18
7	Japonya	19.898	17.500	17.292	14.187	9.948	5.564	4,41
8	ABD	9.516	9.600	10.329	5.836	5.724	5.031	2,54
9	Tayland	147	431	1.119	3.744	4.507	3.647	2,00
10	Portekiz	6.147	6.261	4.707	5.572	4.105	2.324	1,82
	Dünya	232.016	262.143	292.509	316.258	225.601	146.973	100

540310. GTİP Kodu dünya ihracatında Türkiye önemli bir paya sahip değildir.

3.2.6 Sentetik ve Suni Filament İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Olarak Satılacak Hale Getirilmiş

2019 yılında 540600. GTİP Kodu dünya ihracatında ilk sırada %63,46 payı ve 77,8 milyon USD ile Çin yer alır. İkinci sırada %6,78 payı ve 8,3 milyon USD ile ABD; üçüncü sırada %6,16 payı ve 7,5 milyon USD ihracatı ile Türkiye bulunmaktadır. Bu GTİP kodundan yapılan ihracat, 2020 yılında %7,6 azalışla 113 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 191 Sentetik ve Suni Filament İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Olarak Satılacak Hale Getirilmiş İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	42.878	49.393	62.554	73.511	77.801	73.215	63,46
2	ABD	9.776	7.049	8.186	7.456	8.309	4.694	6,78
3	Türkiye	1.526	2.583	4.790	9.811	7.552	1.780	6,16
4	Japonya	5.194	4.766	5.496	5.758	6.558	7.035	5,35
5	Hollanda	4.067	3.638	6.514	6.258	6.441	1.734	5,25
6	Meksika	3.545	2.676	2.747	3.001	2.978	3.169	2,43
7	İtalya	6.101	2.768	2.397	2.162	2.379	3.065	1,94
8	Fransa	897	703	875	1.205	2.122	2.251	1,73
9	Tayvan	3.350	2.744	2.967	3.047	1.796	798	1,46
10	Almanya	1.910	1.685	2.147	1.758	1.244	1.302	1,01
	Dünya	91.217	88.873	109.281	123.749	122.605	113.318	100

2019 yılı itibarıyla 540600. GTİP Kodu dünya ithalatında ABD %27,86 payı ve 24,8 milyon USD ile ilk sıradadır. Onu %5,55 payı ve 4,9 milyon ithalatı ile Fransa takip etmektedir. Üçüncü sırada %4,36 ve 3,8 milyon USD ile Cibuti yer alır. 2020 yılında bu GTİP kodundan yapılan ithalat %9 oranında bir artış görülmüş ve 97 milyon USD bir hacim kayda alınmıştır.

Tablo 192 Sentetik ve Suni Filament İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Olarak Satılacak Hale Getirilmiş İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
------	---------	------	------	------	------	------	------	--------------

1	ABD	32.376	21.088	26.746	30.391	24.876	32.677	27,86
2	Fransa	2.705	1.812	3.279	5.071	4.953	3.426	5,55
3	Cibuti					3.896	5.346	4,36
4	Avustralya	5.701	5.507	6.156	4.072	3.449	4.808	3,86
5	İspanya	3.465	3.479	3.126	3.548	3.254	2.456	3,64
6	Japonya	4.382	5.334	5.720	3.819	3.246	2.705	3,64
7	Birleşik Krallık	3.605	3.615	3.753	3.355	3.161	3.896	3,54
8	Kanada	3.662	2.493	3.751	3.755	2.994	1.895	3,35
9	Hollanda	5.502	4.179	5.827	4.264	2.925	6.358	3,28
10	Almanya	3.932	2.889	3.076	2.386	2.147	2.240	2,40
Dünya		95.258	79.553	90.229	95.156	89.280	97.309	100

Türkiye'nin 2019 yılında 540600. GTİP Kodu ihracatı 7,5 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. İlk sırada %21,2 payı ve 1,6 milyon USD ile ABD bulunur. Onu %13,47 payı ve 1 milyon USD ile Almanya takip ederken üçüncü sırada %12,16 payı ve 918 bin USD ile Bulgaristan bulunmaktadır. Türkiye'nin 2020 yılı ihracatı 7,5 milyon USD'den 1,8 milyon USD'ye gerilemiştir.

Tablo 193 Türkiye Sentetik ve Suni Filament İplikler (Dikiş İpliği Hariç); Perakende Olarak Satılacak Hale Getirilmiş İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	0	109	821	4.470	1.601	825	21,20
2	Almanya	36	99	586	968	1.017	199	13,47
3	Bulgaristan	96	43	240	723	918	13	12,16
4	Birleşik Krallık	45	377	691	897	716	172	9,48
5	Çekya	0	84	237	324	469	9	6,21
6	Polonya	0	0	176	203	382	3	5,06
7	Rusya	2	1	28	118	311	40	4,12
8	İran	17	170	71	228	217	9	2,87
9	Slovakya	0	2	97	113	149	1	1,97
10	Meksika	0	15	64	31	136	0	1,80
Dünya		1.526	2.583	4.790	9.811	7.552	1,780	100

Türkiye'nin 2019 yılındaki 540600001000. GTİP Kodu Sentetik Balık Ağı İplikleri ihracatı 11 bin USD değerindedir.

3.2.7 Naylon veya Diğer Poliamidlerden veya Polyesterlerden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat

2019 yılında 540710. GTİP Kodu dünya ihracatında ilk sırada %11,03 payı ve 171,7 milyon USD'yi aşan ihracatı ile Almanya yer almaktadır. Onu %9,81 payı ve 152,8 milyon USD ihracatı ile Hindistan; %8,93 payı ve 138,9 milyon USD ihracatı ile ABD takip etmektedir. 2020 yılında bu üründe ihracat, %17,8 azalarak 1,2 milyar USD'ye gerilemiştir.

Tablo 194 Naylon veya Diğer Poliamidlerden veya Polyesterden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	189.466	171.617	166.041	174.202	171.718	139.721	11,03
2	Hindistan	341.233	229.617	222.712	147.348	152.830	136.195	9,81
3	ABD	143.321	146.903	163.987	154.792	139.077	80.409	8,93
4	Panama	167.519	115.376	106.817	116.098	124.414	58.585	7,99
5	Endonezya	65.772	156.118	126.139	96.021	88.031	56.150	5,65
6	Güney Kore	58.355	67.680	72.337	96.579	87.940	66.599	5,65
7	İtalya	24.096	71.955	68.335	77.603	75.178	64.515	4,83
8	Mısır	91.088	24.570	31.834	45.061	71.282	77.176	4,58
9	Birleşik Krallık	31.072	85.808	85.273	79.870	70.358	56.213	4,52
10	Çin	59.437	29.535	36.038	51.304	68.514	66.946	4,40
Dünya		1.775.696	1.692.603	1.712.138	1.501.765	1.427.503	1,174,068	100

2019 yılında 540710. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırada %10,25 payı ve 175,6 milyon USD ithalatı ile Vietnam yer almaktadır. Onu %6,25 payı ve 107 milyon USD ile Panama ve %6,11 payı ve 104,7 milyon USD ile Endonezya takip etmektedir. 2020 yılında bu üründe ihracat, %20,1 azalarak 1,4 milyar USD'ye gerilemiştir.

Tablo 195 Naylon veya Diğer Poliamidlerden veya Polyesterden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Vietnam	139.392	139.129	160.514	167.916	175.678	157.919	10,25
2	Panama	149.469	110.651	105.381	114.793	107.172	58.688	6,25
3	Endonezya	58.301	66.210	79.503	97.698	104.733	87.263	6,11
4	Romanya	77.654	79.495	79.653	98.137	91.660	89.200	5,35
5	Myanmar	2.582	5.321	15.046	27.389	75.772	36.230	4,42
6	Almanya	109.152	95.506	90.999	91.403	74.311	68.293	4,34
7	İtalya	33.188	41.226	38.079	36.813	70.171	29.065	4,10
8	Meksika	98.412	82.041	78.869	75.136	62.841	46.896	3,67
9	Polonya	65.253	67.696	86.623	83.656	62.058	44.989	3,62
10	Birleşik Arap Emirlikleri	75.776	64.631	66.303	55.065	43.541	37.185	2,54
Dünya		1,661,101	1.618.582	1.656.848	1.669.801	1.713.455	1.368.854	100

540710. GTİP Kodu Türkiye ihracatı 2019 yılında 8,1 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Cezayir %17,83 payı ve 1,4 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %16,86 payı ve 1,3 milyon USD ile Kazakistan; üçüncü sırada %13,63 payı ve 1,1 milyon USD ile Suudi Arabistan bulunmaktadır. Türkiye'nin ihracatı 2020 yılında %1,2 artarak 8,3 milyar USD'ye erişmiştir.

Tablo 196 Türkiye Naylon veya Diğer Poliamidlerden veya Polyesterden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Cezayir	284	945	802	1.296	1.458	1.553	17,83
2	Kazakistan	3	460	345	672	1.379	1.905	16,86
3	Suudi Arabistan	2	290	43	48	1.115	50	13,63
4	Ukrayna	478	117	1.783	34	695	566	8,50
5	Kırgızistan	1	102	417	22	594	478	7,26
6	Bulgaristan	419	553	2.216	497	563	237	6,88
7	Sırbistan	294	286	544	1.111	465	1.456	5,69
8	Türkmenistan	96	50	63	68	206	290	2,52
9	Azerbaycan	257	145	227	144	193	87	2,36
10	Beyaz Rusya	306	350	204	41	179	105	2,19
Dünya		5.921	7.799	10.168	6.636	8.179	8,274	100

3.2.8 Viskoz İpeğinden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat

540810. GTİP Kodu 2019 yılında dünya ihracatında %21 payı ve 8,1 milyon USD ihracatı ile Endonezya birinci sıradadır. Onu %18,23 payı ve 7 milyon USD ihracatı ile İtalya; %6,5 payı ve 2,5 milyon USD ile Çin takip etmektedir. 2020 yılında bu mensucat türünde küresel ihracat, %31,8 azalarak 27 milyon USD'ye gerilemiştir.

Tablo 197 Viskoz İpeğinden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Endonezya	4.053	6.940	5.830	7.287	8.168	6.666	21,00
2	İtalya	9.108	8.900	8.468	8.909	7.091	4.278	18,23
3	Çin	2.249	3.313	3.742	3.750	2.527	1.502	6,50

4	Fransa	1.597	3.364	6.409	5.170	2.482	2.023	6,38
5	Birleşik Krallık	2.925	4.366	2.179	1.969	1.875	1.546	4,82
6	Güney Kore	688	1.426	1.867	2.193	1.835	1.408	4,72
7	ABD	2.109	1.452	1.640	2.446	1.767	327	4,54
8	Hindistan	1.281	616	1.632	2.670	1.701	918	4,37
9	Romanya	175	119	141	2.243	1.570	717	4,04
10	İspanya	9.496	2.589	691	803	1.052	1.180	2,70
	Dünya	42.606	42.477	40.093	48.345	38.904	26.538	100

2019 yılında 540810. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırayı %33,79 payı ve 53,9 milyon USD ile Endonezya almaktadır. Onu %12,51 payı ve 19,9 milyon USD ile Vietnam takip ederken; %7,62 payı ve 12,2 milyon USD ile Sri Lanka üçüncü sıradadır. 2020 yılında ise bu GTİP Kodunun ithalatı %30 gerileyerek 115 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 198 Viskoz İpeğinden Elde Edilen Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Endonezya	38.055	41.153	53.564	47.729	53.892	31.810	33,79
2	Vietnam	36.591	49.664	49.093	28.925	19.946	23.670	12,51
3	Sri Lanka	6.298	6.086	5.725		12.154	14.325	7,62
4	Romanya	13.436	13.703	12.274	12.463	10.470	3.782	6,57
5	Tunus	6.878	6.274	6.281	6.824	6.856	459	4,30
6	İtalya	5.431	7.006	7.794	7.609	6.095	3.268	3,82
7	Güney Afrika	960	1.070	2.269	4.447	5.524	6.879	3,46
8	Dominik Cumhuriyeti	6.088	6.189	5.386	4.189	4.340	2.313	2,72
9	Moldova	1.411	1.604	2.632	2.968	4.076	1.874	2,56
10	Macaristan	110	204	183	92	2.810	523	1,76
	Dünya	190.742	183.309	200.016	162.293	159.468	114.830	100

Türkiye'nin 540810. GTİP Kodundaki toplam ihracatı, 2019 yılında 832 bin USD olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında ise bu rakam 477 bin USD olmuştur.

3.2.9 Dokumaya Elverişli Maddelerden Votka ve Vatkadan Mamul Eşya, Kırpıntılar (Uzunluğu <= 5mm), Dokumaya Elverişli Maddelerin Toz ve Tarazları

5601. GTİP Kodu dünya ihracatında 2019 yılında ilk sırada %12,94 payı ve 308,4 milyon USD'yi aşan ihracatı ile Çin yer almaktadır. Onu %6,35 payı ve 151,4 milyon USD ihracatı ile Japonya; %5,65 payı ve 134,6 milyon USD ile Güney Kore takip etmektedir. 2020 yılında dünya ihracatı 2,4 milyar USD'den %2,2 azalarak 2,3 milyar USD olarak kaydedilmiştir.

Tablo 199 Dokumaya Elverişli Maddelerden Votka ve Vatkadan Mamul Eşya, Kırpıntılar (Uzunluğu <= 5mm), Dokumaya Elverişli Maddelerin Toz ve Tarazları İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	330.390	319.700	339.717	332.746	308.431	330.448	12,94
2	Japonya	112.362	134.165	153.962	154.523	151.455	133.906	6,35
3	Güney Kore	53.936	71.212	91.835	109.481	134.680	127.786	5,65
4	Litvanya	59.666	57.598	89.500	109.392	131.148	119.469	5,50
5	Polonya	118.384	114.185	121.733	133.095	130.040	116.325	5,45
6	ABD	123.043	124.370	126.000	124.612	119.947	107.492	5,03
7	Almanya	137.806	129.854	120.708	116.046	109.206	93.752	4,58
8	Tayland	66.419	74.155	99.287	109.537	104.861	84.447	4,40
9	Fransa	71.082	76.362	81.722	83.910	86.809	91.072	3,64
10	Ukrayna	35.254	37.392	48.805	66.061	79.770	70.689	3,35
	Dünya	2.226.456	2.212.672	2.274.018	2.341.608	2.384.171	2.331.250	100

2019 yılında 5601. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırada %7 payı ve 170,6 milyon USD ile Çin yer almaktadır. İkinci sırada %6 payı ve 147,4 milyon USD ithalatı ile ABD; üçüncü sırada %5,59 payı ve 135,9 milyon USD ithalatı ile Fransa bulunmaktadır. 2020 yılında bu ürünün ithalatı çok az da olsa artarak bir önceki yılki seviyeyi muhafaza etmiştir.

Tablo 200 Dokumaya Elverişli Maddelerden Votka ve Vatkadan Mamul Eşya, Kırpıntılar (Uzunluğu <= 5mm), Dokumaya Elverişli Maddelerin Toz ve Tarazları İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	113.689	112.204	152.054	174.458	170.682	166.952	7,01
2	ABD	113.451	118.459	133.168	145.736	147.494	189.529	6,06
3	Fransa	112.835	124.913	137.830	139.068	135.975	145.124	5,59
4	Japonya	95.483	95.446	105.327	128.081	128.984	119.607	5,30
5	Rusya	126.951	139.457	130.425	102.838	125.774	129.967	5,17
6	Almanya	103.557	115.970	120.071	125.055	111.183	103.165	4,57
7	Birleşik Krallık	79.529	77.906	85.032	98.974	91.039	124.823	3,74
8	Endonezya	26.932	30.282	48.456	43.091	77.357	39.769	3,18
9	Polonya	90.534	76.605	68.413	78.390	69.563	63.079	2,86
10	İsviçre	56.996	73.220	66.662	69.613	61.641	44.852	2,53
	Dünya	2.124.624	2.153.374	2.277.368	2.373.105	2.433.301	2.448.660	100

5601. GTİP Kodu Türkiye ihracatı 2019 yılında 69,4 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. İran %17 payı ve 11,8 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %16,51 payı ve 11,4 milyon USD ile Almanya; üçüncü sırada %11,3 payı ve 7,8 milyon USD ile Birleşik Krallık bulunmaktadır. Türkiye'nin 2020 yılı ihracatı bir önceki yıla kıyasla %6,4 artarak 74 milyon USD'ye yükselmiştir.

Tablo 201 Türkiye'nin Dokumaya Elverişli Maddelerden Votka ve Vatkadan Mamul Eşya, Kırpıntılar (Uzunluğu <= 5mm), Dokumaya Elverişli Maddelerin Toz ve Tarazları İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İran	3.516	13.145	8.170	8.233	11.824	11.482	17,02
2	Almanya	1.328	853	1.400	1.578	11.472	12.367	16,51
3	Birleşik Krallık	5.355	4.248	4.650	6.276	7.852	7.841	11,30
4	Ürdün	1.968	2.480	3.627	1.721	3.150	2.803	4,53
5	Bulgaristan	1.180	787	1.403	3.210	2.873	4.440	4,13
6	Cezayir	5.279	3.884	1.236	1.978	2.647	3.616	3,81
7	Suudi Arabistan	326	448	293	224	2.045	1.737	2,94
8	Vietnam	36	237	550	1.344	1.819	2.470	2,62
9	ABD	269	1.846	865	721	1.643	2.926	2,36
10	İsviçre	846	879	1.189	1.367	1.458	792	2,10
	Dünya	43.048	46.778	41.449	46.869	69.486	73.953	100

3.2.10 Keçeler (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın)

2019 yılında 5602. GTİP Kodu dünya ihracatında ilk sırada %19,4 payı ve 235,3 milyon USD'yi aşan ihracatı ile Almanya yer almaktadır. Onu %14,57 payı ve 176,7 milyon USD ihracatı ile Çin; %10,79 payı ve 130,9 milyon USD ihracatı ile ABD takip etmektedir. 2020 yılında dünya ihracatı %9,4 gerileyerek 1,1 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 202 Keçeler (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	216.563	226.478	243.562	257.895	235.307	212.409	19,40
2	Çin	177.639	129.006	148.055	173.942	176.781	183.075	14,57
3	ABD	122.902	126.940	123.279	127.754	130.923	115.401	10,79
4	İtalya	101.120	107.037	103.486	106.567	90.739	73.790	7,48
5	Güney Kore	22.382	26.852	28.999	40.323	46.666	39.369	3,85

6	Türkiye	41.658	35.820	34.900	42.324	44.052	51.902	3,63
7	Birleşik Krallık	48.749	45.167	44.569	48.090	43.074	34.701	3,55
8	Fransa	49.051	51.262	53.102	45.335	41.557	32.060	3,43
9	Kanada	41.811	33.917	34.254	34.719	38.781	34.906	3,20
10	İspanya	30.977	35.784	44.389	37.506	37.122	32.021	3,06
	Dünya	1.147.364	1.131.591	1.199.417	1.235.500	1.213.150	1.098.936	100

2019 yılında 5602. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırada %10,32 payı ve 134,3 milyon USD ile ABD yer almaktadır. İkinci sırada %5,98 payı ve 77,7 milyon USD ithalatı ile Meksika; üçüncü sırada %5,8 payı ve 75,4 milyon USD ithalatı ile Myanmar bulunmaktadır. 2020 yılında dünya ithalatı %4,6 gerilemiş ve 1,2 milyar USD olarak kayda geçmiştir.

Tablo 203 Keçeler (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	84.784	88.965	91.515	114.893	134.362	117.142	10,32
2	Meksika	69.742	74.408	71.575	76.043	77.786	59.500	5,98
3	Myanmar	590	3.678	21.329	21.468	75.434	156.445	5,80
4	Almanya	63.825	66.197	69.334	68.823	65.949	59.224	5,07
5	Çin	69.825	62.818	66.847	66.090	63.576	51.185	4,89
6	Polonya	35.331	34.159	39.632	48.475	55.914	49.553	4,30
7	Çekya	71.851	68.395	67.633	63.003	53.355	46.146	4,10
8	Kanada	32.010	32.637	38.010	39.886	42.498	40.569	3,27
9	Fransa	43.896	47.520	55.302	50.340	41.900	34.868	3,22
10	Hollanda	30.561	28.757	35.218	42.075	39.791	36.722	3,06
	Dünya	1.124.661	1.063.877	1.170.067	1.247.381	1.301.394	1.242.229	100

5602. GTİP Kodu Türkiye ihracatı 2019 yılında 44 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Romanya %21,85 payı ve 9,6 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %7,16 payı ve 3,1 milyon USD ile Polonya; üçüncü sırada %6,69 payı ve 2,9 milyon USD ile Suudi Arabistan bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %17,8 artarak 52 milyon USD'ye ulaşmıştır.

Tablo 204 Türkiye Keçeler (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Romanya	5.883	4.514	5.490	8.032	9.624	13.441	21,85
2	Polonya	698	568	1.811	2.702	3.153	2.924	7,16
3	Suudi Arabistan	4.487	2.678	2.400	2.416	2.945	2.054	6,69
4	Birleşik Krallık	2.831	3.388	3.499	3.540	2.571	3.421	5,84
5	Hindistan	925	1.133	1.154	1.827	1.873	1.370	4,25
6	Lüksemburg	57	526	613	1.620	1.435	617	3,26
7	Fas	2.465	1.920	1.336	1.296	1.346	1.191	3,06
8	Rusya	1.712	702	852	1.098	1.271	1.209	2,89
9	Mısır	4.908	3.024	1.884	1.900	1.182	910	2,68
10	Azerbaycan	1.658	1.208	888	945	1.036	1.371	2,35
	Dünya	41.658	35.820	34.900	42.324	44.052	51.902	100

3.2.11 Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın)

2019 yılında 5603. GTİP Kodu dünya ihracatında %18,96 payı ve 3,1 milyar USD ile Çin ilk sıradadır. Onu %12,73 payı ve 2,09 milyar USD ihracatı ile Almanya takip ederken; %11,34 payı ve 1,8 milyar USD ihracatı ile ABD üçüncü sırada gelmektedir. Türkiye, 693 milyon USD ihracatı ile 6. sıradadır. 2020 yılında küresel ihracat, %15,6 artarak 19 milyar USD'ye yükselmiştir.

Tablo 205 Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	2.486.955	2.566.340	2.623.422	2.957.746	3.113.778	5.048.778	18,96
2	Almanya	1.904.182	1.904.874	2.061.123	2.156.361	2.091.146	2.087.774	12,73
3	ABD	1.806.028	1.777.137	1.860.769	1.905.657	1.862.747	1.900.621	11,34
4	İtalya	1.075.041	1.096.093	1.201.911	1.290.053	1.254.105	1.228.596	7,64
5	Japonya	603.679	656.473	686.614	767.667	767.276	770.790	4,67
6	Türkiye	365.191	433.145	478.776	592.641	585.987	693.143	3,57
7	Fransa	494.842	487.347	483.174	527.134	501.363	512.209	3,05
8	Belçika	408.573	140.947	409.825	454.504	434.185	407.421	2,64
9	Çekya	345.146	347.823	381.328	431.203	413.688	412.986	2,52
10	İspanya	303.185	312.234	345.166	389.972	389.014	391.985	2,37
	Dünya	14.169.689	14.043.462	15.241.488	16.635.935	16.423.568	18.990.084	100

2019 yılında 5603. GTİP Kodu dünya ithalatında %10,17 payı ve 1,5 milyar USD ile ABD birinci sıradadır. İkinci sırada %7,27 payı ve 1,1 milyar USD ile Almanya; üçüncü sırada ise %5,57 payı ve 859,6 milyon USD ithalatı ile Japonya bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat %15,11 artarak 17,8 milyar USD'ye yükselmiştir.

Tablo 206 Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	1.338.228	1.355.745	1.342.570	1.539.391	1.567.748	2.090.814	10,17
2	Almanya	994.713	976.082	1.059.220	1.162.038	1.120.741	1.173.671	7,27
3	Japonya	678.441	714.498	813.320	858.939	859.672	885.875	5,57
4	Çin	860.166	842.690	896.436	912.052	841.211	1.121.085	5,45
5	Polonya	399.406	426.202	455.624	578.658	557.286	572.910	3,61
6	Meksika	592.752	570.979	593.467	591.863	557.211	542.156	3,61
7	Vietnam	390.822	421.451	427.605	503.848	547.890	723.923	3,55
8	Birleşik Krallık	542.118	472.507	505.225	526.630	511.376	518.540	3,32
9	Kanada	388.130	416.429	455.703	498.831	480.209	527.071	3,11
10	İtalya	392.957	391.179	441.163	490.224	474.810	610.018	3,08
	Dünya	13.330.120	13.357.348	14.249.035	15.640.765	15.420.988	17.751.459	100

Türkiye'nin 5603. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 585,9 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında, ABD %12,69 payı ve 74,3 milyon USD ile ilk sıradadır. İkinci sırada %10,10 payı ve 59,1 milyon USD ile Birleşik Krallık; üçüncü sırada %6,72 payı ve 39,3 milyon USD ile İtalya yer alır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %18,3 artarak 693 milyon USD'ye ulaşmıştır.

Tablo 207 Türkiye Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Olsun Olmasın) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	34.222	41.834	49.887	68.098	74.364	84.212	12,69
2	Birleşik Krallık	16.171	17.058	22.423	46.094	59.168	64.713	10,10
3	İtalya	22.595	20.423	24.776	29.481	39.352	53.820	6,72
4	Mısır	15.784	26.257	29.340	24.725	34.521	34.315	5,89
5	İran	27.603	49.338	50.369	47.760	31.056	32.145	5,30
6	Almanya	19.701	23.783	28.370	38.274	28.140	32.885	4,80
7	Cezayir	17.807	18.264	21.070	28.413	27.319	25.182	4,66
8	Çekya	17.710	16.211	16.118	31.421	24.410	22.085	4,17
9	Romanya	15.654	13.088	16.015	21.026	21.334	21.064	3,64
10	Polonya	15.928	17.182	15.542	20.438	20.307	20.441	3,47
	Dünya	365.191	433.145	478.776	592.641	585.987	693.143	100

3.2.12 Dokumaya Elverişli Maddelerle Kaplanmış Kauçuk İp ve Halatlar, Kauçuk/Plastik Emdirilmiş, Kaplanmış veya Sıvanmış İplik, Monofilamentlerden Şerit, vb.

5604. GTİP Kodu 2019 yılı dünya ihracatında %48,78 payı ve 361,4 milyon USD ile Çin ilk sıradadır. İkinci sırada %8,23 payı ve 61 milyon USD ile İtalya bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise %6,88 ve 50,9 milyon ihracat değeri ile Fransa bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ihracat %3 artarak 765 milyon USD olmuştur.

Tablo 208 Dokumaya Elverişli Maddelerle Kaplanmış Kauçuk İp ve Halatlar, Kauçuk/Plastik Emdirilmiş, Kaplanmış veya Sıvanmış İplik, Monofilamentlerden Şerit, vb. İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	202.788	210.998	231.661	263.348	361.488	433.797	48,78
2	İtalya	44.580	53.345	62.478	72.442	61.007	47.817	8,23
3	Fransa	30.246	28.573	30.970	38.940	50.987	37.431	6,88
4	Japonya	9.012	31.444	27.879	30.253	34.806	27.124	4,70
5	Almanya	21.671	24.930	24.206	23.562	23.403	21.420	3,16
6	ABD	22.765	20.594	22.842	22.662	23.388	21.216	3,16
7	Vietnam	10.312	14.032	11.615	19.396	21.048	13.610	2,84
8	Türkiye	13.133	10.399	9.849	13.276	15.175	18.828	2,05
9	Hollanda	6.110	7.802	9.473	11.058	13.537	7.998	1,83
10	Tayvan	17.396	14.883	17.114	11.727	13.377	13.610	1,81
	Dünya	496.108	532.869	572.752	631.250	741.034	765.030	100

5604. GTİP Kodu 2019 yılı dünya ithalatında ilk sırada %22,17 payı ve 127,8 milyon USD ile Vietnam yer almaktadır. Onu %5,67 ve 32,6 milyon USD ile Filipinler takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %5,23 payı ve 30,1 milyon USD ile Endonezya gelmektedir. 2020 yılında küresel ithalat seviyesini koruyarak bir önceki yıllara neredeyse aynı kalmıştır.

Tablo 209 Dokumaya Elverişli Maddelerle Kaplanmış Kauçuk İp ve Halatlar, Kauçuk/Plastik Emdirilmiş, Kaplanmış veya Sıvanmış İplik, Monofilamentlerden Şerit, vb. İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Vietnam	83.080	95.559	114.781	118.987	127.852	120.652	22,17
2	Filipinler	5.420	6.855	26.696	55.345	32.686	9.366	5,67
3	Endonezya	28.767	33.869	38.369	42.344	30.150	29.766	5,23
4	Romanya	16.363	18.330	20.811	28.282	28.140	29.442	4,88
5	ABD	29.126	24.729	20.880	22.125	26.865	31.113	4,66
6	Meksika	16.609	18.573	20.478	22.606	22.698	15.817	3,94
7	Almanya	11.583	13.816	15.062	18.302	18.527	17.980	3,21
8	Çin	19.292	18.964	23.581	18.572	17.842	15.092	3,09
9	Fransa	17.593	16.607	17.251	17.647	16.232	20.202	2,81
10	Tayland	11.186	10.577	12.685	15.231	15.830	11.242	2,74
	Dünya	464.876	477.347	538.910	591.029	576.774	577.024	100

Türkiye'nin 5604. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 15,1 milyon olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin ihracatında, Meksika %40,97 pay ve 6,2 milyon ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %6,46 pay ve 981 bin USD ile Rusya; üçüncü sırada %6 pay ve 915 bin USD ile Portekiz bulunur. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %24,1 artarak 19 milyon USD'ye yaklaşmıştır.

Tablo 210 Türkiye Dokumaya Elverişli Maddelerle Kaplanmış Kauçuk İp ve Halatlar, Kauçuk/Plastik Emdirilmiş, Kaplanmış veya Sıvanmış İplik, Monofilamentlerden Şerit, vb. İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Meksika	3.702	3.368	4.307	5.733	6.217	5.264	40,97
2	Rusya	1.342	3	263	2.296	981	965	6,46
3	Portekiz	2	9	78	191	915	2	6,03
4	Mısır	796	896	1.118	1.307	833	725	5,49

5	Özbekistan	348	555	158	82	744	63	4,90
6	Tayland	0	0	0	0	717	498	4,72
7	ABD	1.026	173	446	188	579	286	3,82
8	Irak	394	482	728	258	579	705	3,82
9	Almanya	198	15	4	32	417	1932	2,75
10	Sırbistan	2.323	2.030	240	302	312	422	2,06
	Dünya	13.133	10.399	9.849	13.276	15.175	18.828	100

3.2.13 Dokunabilir İpliklerden Metalize İplikler, İp, Şerit/Toz Şeklindeki Metalle Birleştirilmiş/Metalle Kaplanmış 54.04 veya 54.05 Pozisyonundaki Şerit, Vb.

2019 yılı 5605. GTİP Kodu dünya ihracatında %42,1 pay ve 110,5 milyon USD ile Çin ilk sırada yer alır. Onu %7,84 payı ve 20,5 milyon USD ile Japonya; %7,23 payı ve 18,9 milyon USD ile ABD takip etmektedir. 2020 yılında dünya ihracatı %22,5 azalarak 204 milyon USD'ye kadar gerilemiştir.

Tablo 211 Dokunabilir İpliklerden Metalize İplikler, İp, Şerit/Toz Şeklindeki Metalle Birleştirilmiş/Metalle Kaplanmış 54.04 veya 54.05 Pozisyonundaki Şerit, Vb. İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	100.801	95.476	96.079	98.499	110.522	86.346	42,11
2	Japonya	19.337	19.505	20.825	21.307	20.567	11.187	7,84
3	ABD	15.930	18.517	17.698	17.609	18.990	15.596	7,23
4	Hindistan	13.836	10.350	12.406	15.366	18.062	11.439	6,88
5	Belçika	8.900	22.485	19.397	17.809	15.490	18.728	5,90
6	Fransa	16.086	16.743	16.806	15.111	14.543	12.054	5,54
7	Birleşik Krallık	15.750	14.334	14.055	13.383	13.067	9.575	4,98
8	Türkiye	6.965	8.848	9.928	12.682	11.841	9.098	4,51
9	Almanya	8.737	9.681	10.063	10.948	10.675	7.697	4,07
10	Hong Kong, Çin	4.909	4.158	4.960	5.070	4.929	3.355	1,88
	Dünya	236.872	241.849	244.044	250.464	262.475	203.572	100

2019 yılında 5605. GTİP Kodu dünya ithalatında %15,9 payı ve 40,9 milyon USD ile Pakistan ilk sıradadır. Hindistan %9 payı ve 23,3 milyon USD ile ikinci sırada, İtalya %7 payı ve 18,1 milyon USD ile üçüncü sıradadır. 2020 yılında ithalat, 258 milyon USD'den 193 milyon USD'ye gerileyerek %25 azalmıştır.

Tablo 212 Dokunabilir İpliklerden Metalize İplikler, İp, Şerit/Toz Şeklindeki Metalle Birleştirilmiş/Metalle Kaplanmış 54.04 veya 54.05 Pozisyonundaki Şerit, Vb. İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Pakistan	34.687	37.581	35.154	35.765	40.963	35.268	15,90
2	Hindistan	1.341	1.646	1.769	10.178	23.301	4.057	9,04
3	İtalya	16.372	18.516	20.744	16.538	18.164	10.293	7,05
4	Belçika	1.835	13.831	15.651	13.411	15.425	16.813	5,99
5	Fransa	9.986	11.407	13.751	12.946	12.572	9.556	4,88
6	Çin	6.829	6.368	8.752	9.617	10.344	8.267	4,01
7	Sri Lanka	3.416	7.994	7.689	7.198	9.874	7.828	3,83
8	ABD	11.348	10.061	9.327	10.109	9.167	8.966	3,56
9	Bangladeş	5.225	8.434	9.212	8.547	9.032	7.010	3,51
10	Türkiye	19.476	6.891	7.755	5.685	8.668	6.256	3,36
	Dünya	195.590	210.853	221.246	232.818	257.671	193.223	100

Türkiye'nin 5605. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 11,8 Milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı ülke %44,88 payı ve 5,3 milyon USD ile İtalya'dır. İkinci sırada %9,35 payı ve 1,1 milyon USD ile Almanya yer alır. Üçüncü sırada ise %6,77 payı ve 802 bin USD ile Mısır bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %23,16 gerileyerek 9,1 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 213 Türkiye Dokunabilir İpliklerden Metalize İplikler, İp, Şerit/Toz Şeklindeki Metalle Birleştirilmiş/Metalle Kaplanmış 54.04 veya 54.05 Pozisyonundaki Şerit, Vb. İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İtalya	1.102	2.953	3.599	5.245	5.314	3.914	44,88
2	Almanya	1.033	1.936	1.406	1.491	1.107	736	9,35
3	Mısır	776	232	987	1.519	802	296	6,77
4	İran	989	187	429	391	530	750	4,48
5	İsrail	320	312	370	383	442	453	3,73
6	Bulgaristan	218	310	260	404	395	339	3,34
7	İspanya	13	0	174	360	372	441	3,14
8	Fransa	87	14	12	31	301	58	2,54
9	Portekiz	287	517	255	397	259	100	2,19
10	Yunanistan	150	230	247	329	256	223	2,16
	Dünya	6.965	8.848	9.928	12.682	11.841	9.098	100

3.2.14 Sicimler, Kordonlar İp ve Halatlar

2019 yılında 5607. GTİP Kodu dünya ihracatında %28,15 pay ve 755,2 milyon USD ile Çin ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %7,85 payı ve 210 milyon USD ile Portekiz; üçüncü sırada %6,51 payı ve 174,6 milyon USD ile ABD bulunmaktadır. 2020 yılında dünya ihracatı bir önceki yıla kıyasla %24,3 artarak 2,8 milyar USD'ye ulaşmıştır.

Tablo 214 Sicimler, Kordonlar İp ve Halatlar İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	625.950	620.171	669.628	758.436	755.254	843.656	28,15
2	Portekiz	228.110	191.166	227.835	221.030	210.614	238.020	7,85
3	ABD	165.092	171.931	177.396	180.426	174.659	157.732	6,51
4	Güney Kore	135.011	130.909	134.372	136.446	128.526	121.076	4,79
5	Hindistan	221.472	208.692	129.313	114.235	114.271	105.453	4,26
6	Almanya	101.695	97.626	99.948	105.553	100.794	101.757	3,76
7	Vietnam	44.868	44.162	50.348	73.912	82.621	91.600	3,08
8	Hong Kong, Çin	42.527	44.784	50.000	56.963	63.932	48.681	2,38
9	Çekya	46.022	47.960	56.725	59.718	63.875	63.532	2,38
10	Tayland	46.975	51.926	57.636	61.728	57.806	54.960	2,15
	Dünya	2.730.595	2.499.178	2.639.470	2.708.364	2.682.775	2.798.605	100

2019 yılında 5607. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırada %14,24 payı ve 328,5 milyon USD ile ABD bulunmaktadır. Onu %4,26 payı ve 98,1 milyon USD ile Fransa, %4 payı ve 93,1 milyon USD ile Almanya takip etmektedir. 2020 yılında dünya ithalatı %2,5 azalarak 2,2 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 215 Sicimler, Kordonlar İp ve Halatlar İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	362.285	309.091	330.301	338.948	328.549	322.806	14,24
2	Fransa	85.951	91.478	105.805	104.434	98.178	95.923	4,26
3	Almanya	87.291	87.818	97.264	97.811	93.119	99.693	4,04
4	Çin	64.797	73.987	81.292	81.965	85.861	71.376	3,72
5	Meksika	60.092	61.350	67.880	74.224	73.218	70.856	3,17
6	Vietnam	51.047	54.677	53.891	61.538	70.286	72.887	3,05
7	Endonezya	39.193	39.808	53.952	76.350	69.969	62.500	3,03
8	Hollanda	54.633	52.733	59.640	67.805	69.478	67.816	3,01
9	Birleşik Krallık	69.416	64.793	60.674	65.663	67.280	64.271	2,92
10	Kanada	67.656	65.824	70.173	64.882	66.730	62.452	2,89
	Dünya	1.960.415	1.931.281	2.106.546	2.269.784	2.306.758	2.248.658	100

2019 yılında Türkiye'nin 5607. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 30,1 milyon olarak gerçekleşmiştir. ABD %25,46 payı ve 7,6 milyon USD ile birinci sıradadır. İkinci sırada %8,24 payı ve 2,4 milyon USD ile Mısır, üçüncü sırada %4,96 payı ve 1,4 milyon USD ile Ukrayna bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %44,7 artarak 44 milyon USD'ye yaklaşmıştır.

Tablo 216 Türkiye Sicimler, Kordonlar İp ve Halatlar İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	774	2.658	5.606	7.740	7.687	6.308	25,46
2	Mısır	251	1.005	932	1.543	2.488	3.277	8,24
3	Ukrayna	340	502	497	648	1.498	1.582	4,96
4	Tayland	0	0	30	1.374	1.313	4	4,35
5	Belçika	5	802	1.449	1.453	1.239	1.834	4,10
6	Almanya	775	775	1.029	1.060	1.184	4.041	3,92
7	İtalya	751	599	181	586	935	3.064	3,10
8	İsrail	537	2.012	3.637	1.515	860	1.836	2,85
9	Libya	562	176	337	319	849	451	2,81
10	Tunus	51	12	19	68	802	1.105	2,66
	Dünya	13.903	19.323	24.527	26.453	30.191	43.685	100

3.2.15 Sicim, İp veya Halattan Dügümlü Ağlar; Dokumaya Elverişli Maddelerden Hazır Balık Ağları ve Diğer Hazır Ağ Ve Fileler

5608. GTİP Kodu dünya ihracatında 2019 yılında Çin %37,78 payı ve 751 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %7,71 payı ve 153,2 milyon USD ile Vietnam bulunurken, üçüncü sırada %5,94 payı ve 118,1 milyon USD ile Tayland bulunmaktadır. 2020 yılı küresel ihracat bir önceki yılki seviyeyi koruyabilmıştır.

Tablo 217 Sicim, İp veya Halattan Dügümlü Ağlar; Dokumaya Elverişli Maddelerden Hazır Balık Ağları Ve Diğer Hazır Ağ Ve Fileler İhracatında Öncü Ülkeler (1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	608.503	699.973	630.783	706.092	751.096	781.757	37,78
2	Vietnam	134.778	136.197	148.757	159.889	153.294	142.687	7,71
3	Tayland	109.817	119.276	118.963	113.896	118.158	122.069	5,94
4	Japonya	59.980	71.089	76.088	81.843	80.906	67.728	4,07
5	Hindistan	55.620	51.290	59.052	70.592	76.045	76.275	3,82
6	İspanya	53.404	57.367	63.062	84.520	74.898	77.265	3,77
7	Almanya	49.778	52.884	64.323	71.992	64.708	76.754	3,25
8	Güney Kore	51.377	54.817	50.890	57.395	51.890	38.525	2,61
9	Litvanya	30.546	34.625	39.746	45.246	45.448	50.508	2,29
10	Tayvan	56.766	53.080	56.834	49.958	42.047	43.345	2,11
	Dünya	1.795.303	1.895.468	1.967.850	2.061.472	1.988.250	1.992.711	100

2019 yılında 5608. GTİP Kodu dünya ithalatında Japonya %8,45 payı ve 135,7 milyon USD ithalatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %5,10 payı ve 81,9 milyon USD ile Güney Kore bulunurken, üçüncü sırada %4,67 payı ve 75 milyon USD ile Almanya bulunmaktadır. 2020 yılı küresel ithalat %4,1 azalarak 1,5 milyar USD civarında gerçekleşmiştir.

Tablo 218 Sicim, İp veya Halattan Dügümlü Ağlar; Dokumaya Elverişli Maddelerden Hazır Balık Ağları Ve Diğer Hazır Ağ Ve Fileler İthalatında Öncü Ülkeler (1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Japonya	139.193	143.478	134.796	129.239	135.786	135.461	8,45
2	Güney Kore	60.553	62.197	64.813	77.454	81.950	87.001	5,10
3	Almanya	58.013	51.699	59.243	73.527	75.010	76.781	4,67
4	ABD	49.193	51.786	59.933	66.176	69.623	65.433	4,33

5	Norveç	46.171	50.408	56.394	65.642	62.248	68.972	3,88
6	Vietnam	48.817	58.318	58.474	58.326	55.575	54.080	3,46
7	Fransa	43.787	36.644	42.452	40.605	47.228	45.050	2,94
8	Şili	22.640	16.805	27.364	35.735	43.813	27.816	2,73
9	Malezya	24.561	30.728	37.399	40.671	39.462	42.209	2,46
10	Avustralya	36.210	30.924	40.201	42.769	36.519	31.607	2,27
	Dünya	1.284.932	1.298.234	1.417.262	1.570.001	1.606.201	1.540.123	100

Türkiye'nin 5608. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 13,4 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. %16,02 payı ve 2,1 milyon USD ile İtalya ilk sırada yer alır. İkinci sırada %6,87 payı ve 922 bin USD ile Katar; üçüncü sırada %5,26 payı ve 706 bin USD ile ABD bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %15,5 artarak 15,5 milyon USD seviyesine ulaşmıştır.

Tablo 219 Türkiye Sicim, İp veya Halattan Dügümlü Ağlar; Dokumaya Elverişli Maddelerden Hazır Balık Ağları Ve Diğer Hazır Ağ Ve Fileler İhracatı (1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İtalya	45	138	2.038	2.645	2.149	2.501	16,02
2	Katar	5	1	5	82	922	246	6,87
3	ABD	5	3	143	411	706	1.036	5,26
4	Şili	0	0	0	2	627	0	4,67
5	Hollanda	10	105	360	521	575	661	4,29
6	Almanya	432	526	792	262	566	883	4,22
7	Kosta Rika	34	109	183	362	528	438	3,94
8	İrlanda	0	62	8	165	494	168	3,68
9	Yunanistan	141	317	448	571	470	426	3,50
10	İspanya	1	8	242	430	417	607	3,11
	Dünya	5.691	4.743	9.651	11.586	13.418	15.494	100

3.2.16 Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan/Belirtilmeyen 54.04 veya 54.05'teki İplik, Şerit, Sicim, Kordon, İp veya Halatlardan Eşya

5609. GTİP Kodu dünya ihracatında 2019 yılında Çin %47,9 payı ve 307,5 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %5,94 payı ve 38,1 milyon USD ile Almanya bulunurken, üçüncü sırada %5,57 payı ve 35,7 milyon USD ile ABD bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ihracat %1,1 artarak 649 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 220 Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan/Belirtilmeyen 54.04 veya 54.05'teki İplik, Şerit, Sicim, Kordon, İp veya Halatlardan Eşya İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	217.545	197.274	238.062	288.350	307.545	304.281	47,90
2	Almanya	28.184	28.051	31.639	36.475	38.164	42.775	5,94
3	ABD	33.859	25.000	26.882	44.773	35.756	35.702	5,57
4	Danimarka	9.316	9.525	15.516	10.115	19.658	18.225	3,06
5	Hindistan	15.759	14.532	16.399	19.417	18.103	13.342	2,82
6	Birleşik Krallık	13.491	19.392	11.894	10.784	16.325	12.947	2,54
7	İspanya	5.719	9.006	13.565	14.244	13.956	12.599	2,17
8	Tayvan	22.850	19.566	24.808	19.578	13.131	13.604	2,05
9	Hollanda	10.522	7.340	10.096	8.699	12.896	15.137	2,01
10	Fransa	10.259	10.114	10.508	12.242	11.949	13.336	1,86
	Dünya	482.641	463.837	543.541	622.995	642.054	649.009	100

2019 yılında 5609. GTİP Kodu dünya ithalatında ABD %30,41 payı ve 186,7 milyon USD ile ilk sırada yer alır. İkinci sırada %5,29 payı ve 32,4 milyon ithalat değeri ile Almanya bulunurken, Meksika %4,21 payı ve 25,8 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır. 2020 yılında %4,7 artış yaşanmış ve küresel ithalat 643 milyon USD'ye yükselmiştir.

Tablo 221 Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan/Belirtilmeyen 54.04 veya 54.05'teki İplik, Şerit, Sicim, Kordon, İp veya Halatlardan Eşya İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	203.678	193.466	196.019	223.402	186.770	209.562	30,41
2	Almanya	16.966	19.114	22.438	27.379	32.489	34.798	5,29
3	Meksika	15.594	15.554	19.395	24.184	25.840	20.547	4,21
4	Japonya	21.878	23.748	23.061	23.341	24.085	23.668	3,92
5	Birleşik Krallık	21.702	24.963	19.925	20.595	22.045	23.320	3,59
6	Vietnam	18.208	19.513	20.551	25.374	18.830	23.320	3,07
7	İtalya	8.754	10.269	12.374	14.095	17.356	19.364	2,83
8	Fransa	13.477	14.056	19.046	16.719	17.273	18.813	2,81
9	Kanada	15.587	13.382	14.281	15.989	15.442	15.628	2,51
10	Hollanda	8.003	8.412	11.612	14.311	14.947	15.977	2,43
	Dünya	550.371	548.089	616.339	650.919	614.233	643.081	100

Türkiye'nin 2019 yılı 5609. GTİP Kodu ihracatında %31,12 payı ve 1,4 milyon USD ile Avusturya ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %19 payı ve 919 bin USD ile Birleşik Krallık; üçüncü sırada %8,64 payı ve 416 bin USD ile Almanya bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı bir önceki yıla kıyasla %22 artarak 6 milyon USD'ye yaklaşmıştır.

Tablo 222 Türkiye Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan/Belirtilmeyen 54.04 veya 54.05'teki İplik, Şerit, Sicim, Kordon, İp veya Halatlardan Eşya İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Avusturya	1.071	1.592	1.698	1.808	1.498	2.053	31,12
2	Birleşik Krallık	37	19	26	789	919	1.012	19,09
3	Almanya	74	1	35	318	416	613	8,64
4	Özbekistan	5	14	28	30	214	52	4,45
5	Belçika	9	13	26	84	163	96	3,39
6	Irak	50	30	86	36	145	121	3,01
7	Bulgaristan	4	40	63	121	128	69	2,66
8	Hollanda	1	4	7	28	113	41	2,35
9	ABD	51	7	26	137	111	146	2,31
10	Avustralya	18	5	29	98	89	77	1,85
	Dünya	2.457	2.801	3.079	4.639	4.814	5.876	100

3.2.17 Metal İpliklerden ve Metalize İpliklerden Dokunmuş Mensucat; Giyim Eşyasında, Döşemecilikte Vb. İşlerde Kullanılan

2019 yılı 5809. GTİP Kodu dünya ihracatında ilk sırada %17,62 payı ve 3,5 milyon USD ile Fransa yer almaktadır. Onu %14,43 payı ve 2,8 milyon USD ile Çin takip ederken; üçüncü sırada %10,32 payı ve 2 milyon USD ile Hindistan bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ihracat %6,7 gelişme kaydederek 21,3 milyon USD'ye ulaşmıştır.

Tablo 223 Metal İpliklerden ve Metalize İpliklerden Dokunmuş Mensucat; Giyim Eşyasında, Döşemecilikte Vb. İşlerde Kullanılan İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Fransa	4.212	3.882	4.207	4.004	3.522	2.689	17,62
2	Çin	3.028	3.789	7.916	2.488	2.885	1.876	14,43
3	Hindistan	2.323	1.211	1.473	1.399	2.064	5.918	10,32
4	İsviçre	540	766	1.535	1.165	1.653	1.699	8,27
5	ABD	1.506	1.562	1.740	1.526	1.366	1.413	6,83
6	Japonya	1.964	2.163	2.031	1.618	1.312	957	6,56
7	İtalya	1.904	1.573	1.190	1.633	959	449	4,80
8	Birleşik Krallık	382	975	434	521	948	604	4,74
9	Filistin	1.047	931	842	900	895	967	4,48
10	Belçika	139	253	592	850	835	481	4,18

Dünya	24.011	33.730	30.708	25.255	19.992	21.341	100
-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-----

2019 yılında 5809. GTİP Kodu dünya ithalatında %11,57 payı ve 4,7 milyon USD ile Kuveyt ilk sıradadır. İkinci sırada %8,6 payı ve 3,5 milyon USD ile Hindistan yer alırken; onu %6,21 payı ve 2,5 milyon USD ile Güney Afrika takip etmektedir. 2020 yılında bu mensucatin ithalatı küresel olarak %28,1 azalarak 29,5 milyon USD olmuştur.

Tablo 224 Metal İpliklerden ve Metalize İpliklerden Dokunmuş Mensucat; Giyim Eşyasında, Döşemecilikte Vb. İşlerde Kullanılan İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Kuveyt	3.146	4.789	2.158	2.575	4.750	328	11,57
2	Hindistan	101	190	911	1.927	3.530	992	8,60
3	Güney Afrika	1.780	1.652	213	54	2.550	3.926	6,21
4	Filistin	2.164	2.622	2.214	2.290	2.407	1.948	5,86
5	Birleşik Krallık	1.238	1.533	1.865	2.082	2.385	1.285	5,81
6	Kamboçya	71	0	150	2.123	2.111	1.282	5,14
7	ABD	1.897	1.278	1.744	1.662	2.006	1.223	4,89
8	Suudi Arabistan	6.895	3.415	1.638	1.350	1.687	61	4,11
9	Almanya	1.317	1.493	1.589	1.918	1.523	1.363	3,71
10	Slovenya	791	1.028	1.378	1.364	1.511	1.235	3,68
	Dünya	55.883	45.013	44.546	57.174	41.047	29.503	100

Türkiye 5809. GTİP Kodu dünya ihracatında önemli bir paya sahip değildir.

3.2.18 Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Polyesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli

2019 yılında 5902. GTİP Kodu dünya ihracatında Çin %25,26 payı ve 708,5 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %19,67 payı ve 551,7 milyon USD ile Vietnam bulunurken, üçüncü sırada %9,01 payı ve 252,7 milyon USD ile Güney Kore bulunmaktadır. 2020 yılında dünya ihracatı %23,4 azalarak 2,1 milyar USD seviyesine gerilemiştir.

Tablo 225 Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Polyesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İhracatında Öncü Ülkeler (1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	592.044	599.536	693.530	779.468	708.591	550.380	25,26
2	Vietnam	410.251	388.760	427.717	492.168	551.770	417.231	19,67
3	Güney Kore	270.727	254.368	258.890	263.095	252.788	190.862	9,01
4	Lüksemburg	206.069	193.357	170.011	183.227	210.976	160.209	7,52
5	Tayvan	167.666	144.107	154.470	148.971	129.923	94.020	4,63
6	Türkiye	141.223	133.671	131.072	138.676	125.930	91.454	4,49
7	Endonezya	64.240	78.052	87.531	107.667	93.478	55.931	3,33
8	ABD	100.087	99.101	114.438	112.649	82.595	69.319	2,94
9	Polonya	85.256	82.937	89.170	96.584	82.348	74.902	2,94
10	İtalya	75.650	75.749	83.027	85.313	76.299	67.062	2,72
	Dünya	2.667.868	2.584.928	2.774.518	3.022.633	2.805.167	2.148.844	100

2019 yılı 5902. GTİP Kodu dünya ithalatında ABD %13,65 payı ve 395,8 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %8 payı ve 232 milyon USD ile Hindistan bulunurken, üçüncü sırada %7,82 payı ve 226,8 milyon USD ile Tayland bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat hacmi %24,2 daralarak 1,2 milyar USD'ye gerilemiştir.

Tablo 226 Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Polyesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	343.824	332.117	338.977	386.724	395.828	245.204	13,65
2	Hindistan	225.499	197.195	230.074	281.175	232.025	162.085	8,00
3	Tayland	193.553	195.261	217.545	232.709	226.865	192.707	7,82
4	Japonya	145.073	144.415	150.284	158.844	166.502	115.415	5,74
5	Almanya	160.769	154.559	163.095	162.029	160.498	122.097	5,53
6	Güney Kore	124.290	125.312	114.497	124.255	142.313	132.012	4,91
7	Endonezya	99.990	106.018	120.017	143.353	139.958	89.572	4,82
8	Romanya	81.338	91.987	99.408	110.034	109.787	80.880	3,78
9	Çin	109.801	117.665	113.968	116.778	104.189	87.715	3,59
10	Rusya	68.301	81.996	81.558	97.687	80.321	62.404	2,77
	Dünya	2.700.969	2.621.366	2.776.325	3.007.914	2.900.788	2.198.690	100

Türkiye'nin 2019 yılında 5902. GTİP Kodu ihracatı 125,9 milyon olmuştur. %15,80 payı ve 19,8 milyon USD ile Almanya ilk sırada yer alır. İkinci sırada %10,58 payı ve 13,3 milyon USD ile Sırbistan; üçüncü sırada %7,39 payı ve 9,3 milyon USD ile Polonya bulunmaktadır. 2020 yılında %27,4 daralan küresel ithalat hacmi 91 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 227 Türkiye Nakil Aracı İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat (Kord Bezi); Naylondan, Diğer Poliamidlerden, Polyesterlerden veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	22.953	22.071	21.168	21.998	19.897	10.233	15,80
2	Sırbistan	14.126	11.129	14.418	11.343	13.328	10.988	10,58
3	Polonya	6.025	6.993	7.649	8.323	9.306	7.134	7,39
4	ABD	6.073	5.102	8.093	6.614	7.700	8.481	6,11
5	İtalya	10.339	11.412	14.843	14.281	7.656	6.592	6,08
6	Fransa	7.406	6.635	7.240	8.297	7.069	3.067	5,61
7	Finlandiya	2.718	3.272	4.015	4.978	6.310	2.715	5,01
8	Lüksemburg	2.321	4.339	4.380	5.392	6.300	4.952	5,00
9	Birleşik Krallık	4.111	4.964	5.218	5.534	5.850	5.170	4,65
10	Güney Afrika	5.004	4.811	7.248	7.453	5.776	3.018	4,59
	Dünya	141.223	133.671	131.072	138.676	125.930	91.454	100

3.2.19 Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç)

2019 yılında 5903. GTİP Kodu dünya ihracatında Çin %40,71 payı ve 5,4 milyar USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %8 payı ve 1 milyar USD ile Almanya takip ederken, üçüncü sırada %7,44 payı ve 990,7 milyon USD ile ABD bulunmaktadır. 2020 yılı dünya ihracatı %14,8 azalarak 11,3 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 228 Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	5.057.089	4.851.572	5.132.945	5.480.820	5.417.486	4.452.248	40,71
2	Almanya	944.144	1.077.245	1.187.721	1.262.669	1.070.262	892.328	8,04
3	ABD	1.048.824	1.050.592	1.075.012	1.077.464	990.715	898.734	7,44
4	Güney Kore	834.746	840.987	847.106	852.973	804.345	668.533	6,04
5	Tayvan	794.899	731.212	764.782	766.586	752.588	591.181	5,66
6	İtalya	519.100	543.628	550.036	615.547	581.885	493.217	4,37
7	Japonya	419.094	410.675	442.415	479.262	458.851	401.544	3,45
8	Hong Kong, Çin	438.131	390.679	409.652	381.084	386.766	319.112	2,91
9	Fransa	208.399	191.631	218.043	242.192	226.112	178.116	1,70

10	Belçika	205.753	205.554	229.323	234.361	218.881	205.318	1,64
	Dünya	12.549.138	12.402.884	13.284.269	13.898.750	13.308.281	11.336.681	100

2019 yılında 5903. GTİP Kodu dünya ithalatında Vietnam %10,24 payı ve 1,095 milyar USD ithalatı ile ilk sıradadır. İkinci sırada %9,67 payı ve 1,034 milyar USD ile ABD bulunurken, üçüncü sırada %8,18 payı ve 874,9 milyon USD ile Çin bulunmaktadır. 2020 yılı küresel ithalatı %12,7 azalarak 9,3 milyar USD'ye inmiştir.

Tablo 229 Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Vietnam	756.652	759.903	809.206	945.161	1.095.640	1.102.085	10,24
2	ABD	976.222	1.011.375	1.087.969	1.138.196	1.034.107	854.196	9,67
3	Çin	1.001.763	908.740	937.046	947.161	874.945	721.698	8,18
4	Meksika	750.548	783.793	730.957	713.731	625.046	482.371	5,84
5	Hong Kong, Çin	446.348	406.844	413.284	431.718	417.346	325.952	3,90
6	Endonezya	282.230	274.679	329.095	396.332	412.128	361.679	3,85
7	Hindistan	383.231	372.005	424.806	439.949	397.421	224.785	3,71
8	Romanya	368.864	365.806	365.166	389.549	346.274	277.964	3,24
9	Almanya	276.605	289.133	300.372	321.898	301.883	259.658	2,82
10	Bangladeş	96.965	251.743	253.238	295.591	297.146	296.184	2,78
	Dünya	9.435.466	9.792.321	10.340.299	10.920.848	10.698.766	9.343.234	100

Türkiye'nin 2019 yılında 5903. GTİP Kodu ihracatı 114,4 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. %13,40 payı ve 15,3 milyon USD ile Birleşik Krallık ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %6,82 payı ve 7,8 milyon USD ile Romanya; üçüncü sırada %6,32 payı ve 7,2 milyon USD ile Polonya bulunmaktadır. Türkiye 2020 yılında ihracatını bir önceki yılki seviyede muhafaza etmiştir.

Tablo 230 Türkiye Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Birleşik Krallık	7.073	7.580	8.769	11.031	15.333	16.554	13,40
2	Romanya	6.167	5.063	3.606	3.507	7.805	4.820	6,82
3	Polonya	6.460	6.062	8.006	9.533	7.228	7.796	6,32
4	Almanya	5.140	4.538	5.236	5.710	5.586	4.790	4,88
5	İspanya	4.747	5.718	5.750	6.119	5.562	5.279	4,86
6	İtalya	3.105	3.530	3.631	3.918	4.992	5.239	4,36
7	Özbekistan	2.927	2.738	4.036	4.338	3.952	3.149	3,45
8	Bosna Hersek	8.378	7.179	6.605	3.887	3.483	3.471	3,04
9	Bulgaristan	3.158	5.323	5.630	4.846	3.469	3.185	3,03
10	İran	4.291	4.631	3.326	3.026	3.303	3.093	2,89
	Dünya	117.571	108.604	111.765	112.929	114.449	114.307	100

3.2.20 Linoleum ve Sivama veya Kaplama Maddesinin Dokumaya Elverişli Mesnet Üzerine Tatbiki Suretiyle Elde Edilen Yer Kaplamaları

2019 yılında 5904. GTİP Kodu dünya ihracatında Birleşik Krallık %20,57 payı ve 31,6 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %15,16 payı ve 23,3 USD ile Rusya bulunurken, üçüncü sırada %15,05 payı ve 23,1 milyon USD ile Almanya bulunmaktadır. 2020 yılında %5,1 artan küresel ihracat 162 milyon USD hacmine ulaşmıştır.

Tablo 231 Linoleum ve Sivama veya Kaplama Maddesinin Dokumaya Elverişli Mesnet Üzerine Tatbiki Suretiyle Elde Edilen Yer Kaplamaları İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
------	---------	------	------	------	------	------	------	--------------

1	Birleşik Krallık	25.501	31.516	29.779	37.606	31.629	27.355	20,57
2	Rusya	14.404	13.046	15.864	17.304	23.320	30.576	15,16
3	Almanya	32.575	37.586	39.265	32.571	23.153	16.871	15,05
4	İtalya	22.110	18.616	20.822	23.218	22.664	20.481	14,74
5	Çin	16.845	17.221	17.660	19.879	20.862	40.588	13,56
6	Ukrayna	8.683	5.527	4.927	5.842	5.478	4.366	3,56
7	ABD	6.740	7.804	7.268	7.612	5.038	5.208	3,28
8	İsveç	5.653	5.487	4.490	5.155	4.386	4.170	2,85
9	Kanada	2.407	2.310	3.074	2.693	3.299	2.004	2,15
10	Fransa	9.918	7.751	4.246	3.879	3.210	2.715	2,09
Dünya		172.926	181.929	201.209	183.774	153.794	161.635	100

5904. GTİP Kodundan 2019 yılında dünya ithalatında Almanya %13,2 payı ve 41,7 milyon USD ithalatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %12,42 payı ve 39,2 milyon USD ile ABD bulunurken, üçüncü sırada %8,39 payı ve 26,5 milyon USD ile Hollanda bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat %3 azalarak 307 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 232 Linoleum ve Sıvama veya Kaplama Maddesinin Dokumaya Elverişli Mesnet Üzerine Tatbiki Suretiyle Elde Edilen Yer Kaplamaları İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	32.586	35.704	35.951	42.995	41.751	42.703	13,20
2	ABD	41.709	42.400	41.156	39.001	39.270	35.510	12,42
3	Hollanda	18.433	27.357	14.188	29.727	26.527	30.666	8,39
4	İsveç	24.613	23.798	22.383	20.881	18.060	16.598	5,71
5	Fransa	21.420	18.896	17.128	16.212	16.948	12.978	5,36
6	Kazakistan	10.486	8.891	13.348	14.035	15.666	18.373	4,95
7	Filipinler	2.100	3.982	8.187	10.453	14.304	9.605	4,52
8	Birleşik Krallık	16.430	16.500	15.621	17.445	13.469	14.139	4,26
9	Danimarka	16.248	12.089	12.035	9.517	9.687	9.789	3,06
10	Kanada	11.780	12.409	11.050	10.667	9.161	8.673	2,90
Dünya		294.782	310.870	303.312	323.385	316.249	306.729	100

Türkiye'nin 5904. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 863 bin USD olarak gerçekleşmiştir.

3.2.21 Kauçuklu Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç)

5906. GTİP Kodu dünya ihracatında 2019 yılında Almanya %21,13 payı ve 313,3 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %16,96 payı ve 251,4 USD ile ABD bulunurken, üçüncü sırada %12,4 payı ve 183,8 milyon USD ile Çin bulunmaktadır. 2020 yılında dünya ihracatı %5,3 daralarak 1,4 milyar USD seviyesine inmiştir.

Tablo 233 Kauçuklu Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	217.490	239.832	307.536	341.009	313.370	334.770	21,13
2	ABD	233.566	238.550	243.770	281.831	251.421	192.651	16,96
3	Çin	106.401	108.487	141.020	160.658	183.854	164.390	12,40
4	İtalya	74.397	69.011	83.709	86.262	75.264	66.482	5,08
5	Belçika	59.646	58.907	69.737	72.729	71.182	69.614	4,80
6	Tayvan	99.684	97.541	96.213	77.495	69.790	60.916	4,71
7	Birleşik Krallık	60.518	61.592	66.831	58.999	57.913	52.416	3,91
8	Japonya	41.870	50.916	48.674	53.398	49.336	39.678	3,33
9	Kanada	53.498	45.071	42.223	44.369	41.093	58.216	2,77
10	İspanya	24.266	26.004	29.788	33.087	36.015	30.407	2,43
Dünya		1.284.668	1.322.612	1.460.836	1.569.194	1.482.780	1.404.785	100

5906. GTİP Kodu dünya ithalatında 2019 yılında ilk sırada %11,03 payı ve 165,9 milyon USD ile ABD yer almaktadır. Onu %8,41 payı ve 126,5 milyon USD ile Almanya takip ederken, %6,16 payı ve

92,6 milyon USD ile Çin üçüncü sıradadır. 2020 yılı ithalat hacmi %8,2 gerileyerek 1,4 milyar USD'nin altına inmiştir.

Tablo 234 Kauçuklu Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	151.587	156.420	169.438	195.983	165.926	150.700	11,03
2	Almanya	111.799	114.556	133.586	141.853	126.541	118.278	8,41
3	Çin	116.429	138.406	127.156	117.432	92.679	91.389	6,16
4	Meksika	81.395	76.543	75.830	89.415	89.548	72.956	5,95
5	Kanada	54.273	51.138	59.215	58.119	60.160	52.950	4,00
6	Fransa	49.417	49.920	52.585	53.326	54.304	46.955	3,61
7	Macaristan	46.596	54.676	47.975	49.445	49.249	46.565	3,27
8	Hindistan	22.427	19.911	28.796	34.049	43.544	25.614	2,90
9	İspanya	21.803	25.384	33.221	42.546	43.417	35.013	2,89
10	Hollanda	41.151	39.789	41.033	44.242	41.130	43.282	2,73
	Dünya	1.318.055	1.375.803	1.477.807	1.594.189	1.504.048	1.381.787	100

Türkiye'nin 5906. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 4,5 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Mısır %36,82 payı ve 1,6 milyon USD ile ilk sırada bulunur. İkinci sırada %21,49 payı ve 971 bin USD ile Fransa; üçüncü sırada %14,23 payı ve 643 bin USD ile Bulgaristan bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %12,6 gerileyerek 3,9 milyon USD üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 235 Türkiye Kauçuklu Mensucat (59.02 Pozisyonundakiler Hariç) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Mısır	578	767	972	1.130	1.664	1.848	36,82
2	Fransa	478	383	316	346	971	179	21,49
3	Bulgaristan	803	916	1.015	1.551	643	11	14,23
4	İsrail	522	465	496	481	447	386	9,89
5	Polonya	262	212	840	871	201	83	4,45
6	Lübnan	1	24	2	136	175	19	3,87
7	Sırbistan	456	806	457	483	61	2	1,35
8	Almanya	14	25	19	18	58	162	1,28
9	Türkmenistan	4	20	3	41	44	17	0,97
10	Macaristan	3	14	19	31	43	26	0,95
	Dünya	3.705	4.522	5.352	5.681	4.519	3.948	100

3.2.22 Dokunmuş veya Örölmüş Fitiller (Lamba, Ocak, Çakmak, Mum, Vb. İçin), Beyaz Alevli Lambalar İçin Gömlekler, Vb.

5908. GTİP Kodu dünya ihracatında 2019 yılında Almanya %39,97 payı ve 15,5 milyon USD ile ilk sırada yer alır. Onu %13,52 payı ve 5,2 milyon USD ile Hindistan takip ederken, üçüncü sırada %12,79 payı ve 4,9 milyon USD ile ABD bulunur. 2020 yılında

Tablo 236 Dokunmuş veya Örölmüş Fitiller (Lamba, Ocak, Çakmak, Mum, Vb. İçin), Beyaz Alevli Lambalar İçin Gömlekler, Vb. İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	13.523	14.434	14.604	13.968	15.538	15.674	39,97
2	Hindistan	4.768	4.693	3.931	3.103	5.256	4.140	13,52
3	ABD	6.649	5.525	5.616	5.351	4.974	6.217	12,79
4	Çin	5.621	4.453	4.705	4.221	3.665	4.625	9,43
5	Brezilya	1.585	1.538	1.243	1.160	1.342	1.502	3,45
6	Polonya	200	108	620	2.796	1.039	1.974	2,67
7	Güney Kore	1.798	1.666	1.924	1.680	978	1.195	2,52
8	Birleşik Krallık	971	939	508	769	863	516	2,22
9	İspanya	800	654	383	603	847	1.029	2,18
10	Japonya	901	851	875	794	728	718	1,87

Dünya	43.451	40.972	40.092	40.903	38.879	42.511	100
-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-----

2019 yılında 5908. GTİP Kodu dünya ithalatında ABD %16,65 payı ve 7,3 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %11,57 payı ve 5,1 milyon USD ile Polonya; üçüncü sırada %8,52 payı ve 3,7 milyon USD ile Almanya bulunmaktadır. 2020 yılında dünya ithalatı %6,1 artarak 64,7 milyon USD'yi aşmıştır.

Tablo 237 Dokunmuş veya Örülmüş Fitiller (Lamba, Ocak, Çakmak, Mum, Vb. İçin), Beyaz Alevli Lambalar İçin Gömlekler, Vb. İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	8.167	6.070	5.004	4.600	7.342	7,555	16,65
2	Polonya	3.874	4.977	5.049	4.755	5.101	5,306	11,57
3	Almanya	3.495	4.074	4.414	3.786	3.755	3,611	8,52
4	Vietnam	1.755	2.146	2.063	2.574	2.166	2,263	4,91
5	Çin	1.329	1.628	1.578	1.819	2.037	1,738	4,62
6	Meksika	2.797	2.160	2.726	2.233	1.817	1,815	4,12
7	Kanada	1.403	1.353	1.521	1.681	1.784	2,712	4,05
8	İsveç	1.734	1.299	1.542	1.494	1.455	1,499	3,30
9	Hollanda	676	743	822	1.085	1.244	1,470	2,82
10	Portekiz	1.129	1.140	1.190	1.300	1.231	921	2,79
	Dünya	46.818	44.162	43.693	42.418	44.090	46,784	100

Türkiye'nin 5908. GTİP Kodunda 2019 yılındaki toplam ihracatı 88 bin USD olarak gerçekleşmiştir.

3.2.23 Tulumba Hortumları ve Benzeri Hortumlar / Dokumaya Elverişli Maddelerden

2019 yılında 5909. GTİP Kodu dünya ihracatında Çin %33,99 payı ve 127,9 milyon USD ile birinci sıradadır. Onu %12,24 payı ve 46 milyon USD ile Almanya takip ederken, üçüncü sırada %8,98 payı ve 33,7 milyon USD ile ABD bulunmaktadır. 2020 yılında dünya ihracatı %8,5 azalarak 345milyon USD olmuştur.

Tablo 238 Tulumba Hortumları ve Benzeri Hortumlar / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatında öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	109.912	105.170	115.344	124.131	127.981	118.308	33,99
2	Almanya	44.452	42.058	41.016	46.245	46.075	48.084	12,24
3	ABD	68.171	66.782	62.957	52.023	33.790	26.628	8,98
4	Kanada	28.936	30.234	30.827	33.003	25.335	22.897	6,73
5	Fransa	19.250	18.670	22.490	23.217	22.085	18.965	5,87
6	Birleşik Krallık	32.372	23.973	21.862	25.593	21.679	24.792	5,76
7	İspanya	10.699	10.824	12.667	14.535	13.965	15.074	3,71
8	Norveç	5.346	7.757	14.930	16.683	12.508	10.367	3,32
9	Hollanda	2.822	2.540	5.742	7.488	8.868	5.130	2,36
10	Avusturya	8.107	6.861	9.127	8.411	7.342	7.179	1,95
	Dünya	405.453	385.659	412.838	434.611	376.481	344.558	100

2019 yılında 5909. GTİP Kodu dünya ithalatında ABD %13,42 payı ve 45,4 milyon USD ithalatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %4,24 payı ve 14,3 milyon USD ile Tayvan; üçüncü sırada %4,23 payı ve 14,3 milyon USD ile Almanya bulunmaktadır. 2020 yılı küresel ithalat hacmi %15 azalarak 288 milyon USD'ye gerilemiştir.

Tablo 239 Tulumba Hortumları ve Benzeri Hortumlar / Dokumaya Elverişli Maddelerden İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	44.809	46.915	56.147	62.563	45.486	39.534	13,42
2	Tayvan	3.138	3.495	3.240	3.845	14.382	7.431	4,24
3	Almanya	11.600	11.750	12.022	12.564	14.318	17.467	4,23
4	Japonya	13.510	13.512	14.412	14.012	14.260	14.828	4,21
5	Birleşik Krallık	5.091	4.007	11.565	11.074	12.779	8.380	3,77
6	Hollanda	6.511	4.380	5.725	9.375	11.706	9.356	3,45
7	İtalya	6.461	6.393	7.415	8.945	11.263	6.630	3,32
8	İspanya	6.736	9.669	11.165	10.058	11.130	8.064	3,28
9	Kanada	6.353	7.231	9.825	13.025	8.843	6.892	2,61
10	Meksika	22.472	23.877	23.717	21.230	8.295	6.029	2,45
	Dünya	292.435	292.499	332.972	355.310	338.875	288.078	100

Türkiye'nin 5909. GTİP Kodunda 2019 yılındaki dünya ihracatı 972 bin USD olarak gerçekleşmiştir.

3.2.24 Taşıyıcı Kollar ve Transmisyon Kolları / Dokumaya Elverişli Maddelerden

2019 yılında 5910. GTİP Kodu dünya ihracatında %18,74 payı ve 109,6 milyon USD ile Almanya ilk sırada yer alır. Onu %14,78 payı ve 86,4 milyon USD ile Çin takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %14,13 payı ve 82,6 milyon USD ile Hollanda bulunmaktadır. 2020 yılında dünyadaki ihracat %1 gerileyerek bir önceki seviyeye yakın gerçekleşmiştir.

Tablo 240 Taşıyıcı Kollar ve Transmisyon Kolları / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	94.338	101.585	108.633	122.713	109.664	114.379	18,74
2	Çin	68.483	69.531	71.657	82.366	86.470	85.126	14,78
3	Hollanda	30.620	112.770	77.856	86.388	82.697	85.860	14,13
4	İtalya	47.528	53.052	60.723	64.101	58.656	56.005	10,02
5	ABD	39.704	32.264	41.397	39.046	38.231	31.931	6,53
6	Japonya	27.991	24.296	23.980	27.715	32.810	34.359	5,61
7	Çekya	19.366	23.455	29.416	31.448	31.539	29.667	5,39
8	İspanya	21.525	20.407	23.044	25.192	19.851	19.025	3,39
9	İsviçre	18.909	19.692	21.995	22.383	19.504	19.678	3,33
10	Birleşik Krallık	21.419	17.423	11.711	15.338	11.914	10.866	2,04
	Dünya	468.042	555.340	558.858	609.949	585.233	579.311	100

2019 yılında 5910. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırada %13,04 payı ve 75,7 milyon USD ile ABD ilk sıradadır. Onu %5,48 payı ve 31,8 milyon USD ile Çin takip ederken, üçüncü sırada %5,20 payı ve 30,2 milyon USD ile Çekya bulunmaktadır. 2020 yılı küresel ithalat hacmi %6 daralarak 546 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 241 Taşıyıcı Kollar ve Transmisyon Kolları / Dokumaya Elverişli Maddelerden İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	63.045	70.199	68.988	78.979	75.788	62.877	13,04
2	Çin	31.189	26.892	30.698	37.247	31.874	62.877	5,48
3	Çekya	18.813	23.340	26.734	31.307	30.241	62.877	5,20
4	Almanya	34.428	30.338	33.981	31.366	28.168	29.279	4,85
5	Hollanda	24.188	43.994	26.286	29.269	27.688	27.872	4,76
6	Fransa	16.919	19.634	24.228	27.294	26.444	23.715	4,55
7	Endonezya	9.001	10.814	12.913	19.529	18.446	16.500	3,17
8	Kanada	20.410	18.983	11.294	15.428	18.384	22.848	3,16

9	İspanya	14.716	14.285	17.541	17.715	17.813	14.261	3,06
10	Güney Kore	16.345	17.470	18.055	17.636	17.444	15.848	3,00
	Dünya	504.526	540.531	561.748	600.446	581.371	546.407	100

2019 yılında Türkiye 5910. GTİP Kodunda 2,4 milyon USD ihracat gerçekleştirmiştir. 2020 ihracatı ise %4,9 daralarak 2,35 milyon USD olmuştur.

Tablo 242 Türkiye Taşıyıcı Kolanlar ve Transmisyon Kolanları / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İspanya	517	396	390	216	256	217	10,36
2	İtalya	307	1.007	2.187	386	195	145	7,89
3	Nijerya	10	18	0	154	187	105	7,56
4	Mısır	180	20	112	205	158	53	6,39
5	Litvanya	4	1	0	75	117	122	4,73
6	Arnavutluk	5	1	10	0	107	102	4,33
7	Özbekistan	28	37	114	19	106	59	4,29
8	Yemen	0	0	0	0	102	0	4,13
9	Ukrayna	86	80	106	90	82	38	3,32
10	İran	3	251	57	14	73	282	2,95
	Dünya	3.317	4.394	4.899	2.633	2.472	2.352	100

3.2.25 Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler ve Eşya (GTİP Kodunun 7 Nolu Notuna Bakınız) / Dokumaya Elverişli Maddelerden

2019 yılında 5911. GTİP Kodu dünya ihracatında Almanya %16,32 payı ve 831,9 milyon USD ihracatı ile birinci sıradadır. Çin %13,31 payı ve 678,7 milyon USD ile ikinci, ABD %12,50 payı ve 636,9 milyon USD ile üçüncü sırada yer alır. 2020 yılında dünya geneli ihracat hacmi %2 daralarak bir önceki yılın seviyesine yakın olmuştur.

Tablo 243 Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler ve Eşya (GTİP Kodunun 7 Nolu Notuna Bakınız) / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	764.314	759.694	819.915	880.893	831.925	818.950	16,32
2	Çin	530.625	546.511	576.331	642.432	678.733	644.084	13,31
3	ABD	596.179	586.330	622.822	639.745	636.974	573.476	12,50
4	Japonya	297.318	344.449	387.027	379.125	378.622	355.864	7,43
5	İtalya	218.390	220.579	231.425	236.089	225.496	216.070	4,42
6	Hollanda	168.504	167.663	181.802	193.697	210.545	176.177	4,13
7	Kanada	169.390	158.254	161.354	169.455	164.828	153.462	3,23
8	Avusturya	115.889	118.227	126.067	131.408	140.130	138.819	2,75
9	Belçika	137.231	133.430	142.543	143.489	139.045	149.722	2,73
10	Meksika	112.226	107.974	103.565	123.395	128.280	131.639	2,52
	Dünya	4.551.188	4.601.770	4.870.154	5.171.103	5.097.635	4.996.548	100

5911. GTİP Kodu 2019 yılı dünya ithalatında ABD %15,3 payı ve 796 milyon USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. Çin %9,61 payı ve 500 milyon USD ile ikinci sırada, Almanya ise %8,14 payı ve 423,2 milyon USD ile üçüncü sırada yer alır. 2020 yılı ithalatı %2 daralarak 5,1milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 244 Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler ve Eşya (GTİP Kodunun 7 Nolu Notuna Bakınız) / Dokumaya Elverişli Maddelerden İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	703.612	695.649	724.127	783.693	796.033	785.241	15,30

2	Çin	442.896	434.762	484.112	497.951	500.008	469.702	9,61
3	Almanya	426.687	429.304	434.548	451.059	423.216	433.047	8,14
4	Meksika	200.114	217.922	218.275	237.750	213.655	207.781	4,11
5	Japonya	151.904	164.012	176.895	198.111	192.972	194.506	3,71
6	Hollanda	113.273	118.226	124.276	151.954	154.939	140.833	2,98
7	Fransa	140.910	146.951	148.681	155.650	152.866	152.038	2,94
8	Kanada	133.245	146.869	152.855	154.937	150.366	145.995	2,89
9	İtalya	158.786	157.577	145.816	158.081	144.862	154.365	2,79
10	Güney Kore	104.619	115.292	118.042	114.849	117.369	134.395	2,26
	Dünya	4.728.728	4.727.845	5.000.420	5.281.656	5.201.367	5.094.273	100

Türkiye'nin 5911. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 28,9 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. İtalya %14,97 payı ve 4,3 milyon USD ile ilk sırada bulunur. İkinci sırada %9,71 payı ve 2,8 milyon USD ile Almanya; üçüncü sırada %8,3 payı ve 2,4 milyon USD ile İran bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı bir önceki yılki seviyesine çok yakın bir düzeyde 28,9 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 245 Türkiye Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler ve Eşya (GTİP Kodunun 7 Nolu Notuna Bakınız) / Dokumaya Elverişli Maddelerden İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İtalya	274	1.245	3.594	5.488	4.332	4.415	14,97
2	Almanya	3.276	3.114	3.162	2.797	2.809	3.261	9,71
3	İran	1.036	1.802	1.117	1.150	2.401	2.191	8,30
4	ABD	356	214	968	1.950	1.430	1.404	4,94
5	İspanya	268	321	473	1.376	1.377	789	4,76
6	Polonya	984	757	1.030	1.002	1.265	1.391	4,37
7	Cezayir	57	90	191	3.274	1.235	423	4,27
8	Fransa	1.916	1.968	1.341	1.657	1.050	379	3,63
9	Suudi Arabistan	1.024	632	743	787	861	640	2,98
10	Belçika	176	351	438	643	770	764	2,66
	Dünya	19.976	20.241	24.808	32.815	28.936	28.888	100

3.2.26 Kauçuklu Mensucat, Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Mensucattan Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe)

6113. GTİP Kodu 2019 yılı dünya ihracatında İtalya %19 payı ve 246,1 USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %16,41 payı ve 212,4 milyon USD ile Çin; üçüncü sırada %13,72 payı ve 177,6 milyon USD ile Birleşik Arap Emirlikleri bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ihracat bir önceki yılki seviyeyi neredeyse koruyarak 1,3 milyar USD olmuştur.

Tablo 246 Kauçuklu Mensucat, Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Mensucattan Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İtalya	126.012	190.040	233.677	195.198	246.155	223.074	19,02
2	Çin	216.109	206.294	195.205	225.648	212.444	226.332	16,41
3	Birleşik Arap Emirlikleri	124.899	152.668	121.597	151.132	177.620	112.712	13,72
4	Tayland	68.952	71.910	70.154	72.890	78.562	67.126	6,07
5	Vietnam	39.424	56.512	70.152	66.339	54.240	78.369	4,19
6	İspanya	22.554	26.128	33.086	29.544	47.922	68.105	3,70
7	Fransa	33.231	42.534	47.089	51.970	43.658	41.753	3,37
8	Bangladeş	5.198	32.718	34.226	26.275	41.026	39.831	3,17
9	Almanya	34.975	32.128	32.947	36.469	39.357	56.309	3,04
10	Belçika	39.718	42.456	33.673	34.819	37.876	25.214	2,93
	Dünya	965.206	1.098.211	1.118.599	1.156.637	1.294.494	1.290.072	100

6113. GTİP Kodu dünya ithalatında 2019 yılında ABD %20,58 payı ve 210,8 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. Fransa %8,54 payı ve 87,5 milyon USD ile ikinci sırada; Almanya %7,31 payı ve 74,8 milyon USD ile Almanya üçüncü sırada bulunmaktadır. 2020 yılı dünya ithalat hacmi %17,9 artarak 1,2 milyar USD seviyesine erişmiştir.

Tablo 247 Kauçuklu Mensucat, Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Mensucattan Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	232.621	200.861	189.169	190.331	210.810	199.324	20,58
2	Fransa	67.040	66.014	78.756	83.917	87.507	87.970	8,54
3	Almanya	79.676	68.451	69.652	83.482	74.864	102.669	7,31
4	İspanya	30.215	36.933	45.152	50.300	63.333	79.323	6,18
5	Birleşik Krallık	43.591	49.646	56.579	62.109	57.292	108.322	5,59
6	Birleşik Arap Emirlikleri	62.357	56.242	55.834	51.411	48.874	56.471	4,77
7	Hollanda	25.648	24.220	50.325	49.284	48.403	52.751	4,72
8	İtalya	24.904	25.060	32.159	33.745	46.088	41.734	4,50
9	Belçika	27.838	28.096	29.970	34.384	42.157	26.962	4,11
10	Kanada	23.312	18.777	21.086	19.224	21.538	83.561	2,10
Dünya		902.834	848.472	937.583	975.557	1.024.511	1.208.351	100

Türkiye'nin 2019 yılında 6113. GTİP Kodu ihracatı 1.392 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında ise ihracat hacmi %149'un üzerinde artarak 3,5 milyon USD'ye yaklaşmıştır.

Tablo 248 Türkiye Kauçuklu Mensucat, Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Lamine Edilmiş Mensucattan Giyim Eşyası (Örme veya Kroşe) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	129	33	456	671	669	1.499	48,06
2	Rusya	0	0	0	8	150	186	10,78
3	Birleşik Krallık	8	21	0	8	73	79	5,24
4	Ukrayna	0	0	0	4	68	151	4,89
5	Kazakistan	1	2	0	7	57	126	4,09
6	Hırvatistan	227	11	8	32	38	18	2,73
7	Sırbistan	1	1	0	17	36	87	2,59
8	Fas	1	0	0	24	27	56	1,94
9	ABD	4	0	0	3	26	0	1,87
10	Romanya	1	5	0	20	23	108	1,65
Dünya		865	316	516	927	1.392	3.469	100

3.2.27 Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/ Tırtıl/ Şenetten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örülmemiş/Kroşe Olmayan)

6210. GTİP Kodu dünya ihracatında 2019 yılında Çin %37,33 payı ve 3,8 milyar USD ile ilk sıradadır. Onu %9,1 payı ve 942,7 milyon USD ile Vietnam takip ederken; üçüncü sırada %7,16 payı ve 741,2 milyon USD ile İtalya bulunmaktadır. 2020 yılında dünya ihracat hacmi %115 artarak 22,3 milyar USD'ye ulaşmıştır.

Tablo 249 Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/ Tırtıl/ Şenetten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örülmemiş/Kroşe Olmayan) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	4.746.620	4.088.689	4.014.612	4.114.355	3.865.426	13.327.204	37,33
2	Vietnam	543.785	597.916	690.789	805.017	942.786	1.493.674	9,10
3	İtalya	777.057	746.011	747.646	746.065	741.271	492.083	7,16
4	Bangladeş	271.107	582.110	503.310	516.009	579.459	508.427	5,60
5	Belçika	302.184	361.076	472.762	520.797	534.232	515.953	5,16
6	Almanya	340.815	322.849	370.029	408.325	456.005	579.917	4,40
7	Fransa	355.224	349.202	414.123	428.919	409.915	356.078	3,96

8	Hollanda	186.107	209.741	192.729	222.115	271.412	290.014	2,62
9	Birleşik Krallık	205.866	191.430	208.242	223.601	213.731	214.442	2,06
10	İspanya	188.598	181.070	207.376	168.223	204.089	258.551	1,97
Dünya		9.993.420	9.566.778	9.852.804	10.281.906	10.356.000	22.280.836	100

2019 yılında 6210. GTİP Kodu dünya ithalatında ABD %21,89 payı ve 2,1 milyar USD ile ilk sırada yer almaktadır. Almanya %8,72 payı ve 872,9 milyon USD ile ikinci sırada; Fransa %6,38 payı ve 638,5 milyon USD ile üçüncü sıradadır. 2020 yılında ihracat hacmi %142 artarak 24 milyar USD'yi aşmıştır.

Tablo 250 Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/ Tırtıl/ Şenetten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örülmemiş/Kroşe Olmayan) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	2.025.260	1.802.436	1.788.921	1.955.462	2.191.026	5.946.666	21,89
2	Almanya	786.201	717.674	758.375	848.376	872.937	1.517.944	8,72
3	Fransa	548.978	548.847	598.692	608.019	638.590	1.150.747	6,38
4	Japonya	429.152	437.176	453.896	471.715	497.730	673.757	4,97
5	Belçika	307.316	363.669	376.317	399.321	414.513	506.763	4,14
6	Suudi Arabistan	1.051.310	573.412	429.802	366.494	412.676	202.487	4,12
7	Birleşik Krallık	403.662	382.369	367.850	391.833	382.397	3.315.556	3,82
8	İspanya	276.912	293.052	335.013	314.653	356.431	711.234	3,56
9	Kanada	318.208	254.507	270.599	310.404	341.446	1.089.009	3,41
10	İtalya	280.737	276.858	280.641	300.684	330.844	946.532	3,31
Dünya		9.996.525	9.073.984	9.053.223	9.611.808	10.009.398	24.195.438	100

Türkiye'nin 6210. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 20 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. İspanya %12,65 payı ve 2,5 milyon USD ile ilk sırada bulunur. İkinci sırada %8,2 payı ve 1,6 milyon USD ile Libya; üçüncü sırada %5,12 payı ve 1 milyon USD ile Irak bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %4.524 artarak 929 milyon USD'ye ulaşmıştır. Türkiye 2020 yılında ayrıca ABD'ye 142 milyon USD, Birleşik Krallık'a 101 milyon USD, Hollanda'ya 98 milyon USD, İtalya'ya 69 milyon USD, Kanada'ya 43 milyon USD ve Polonya, Katar, Belçika, Hong Kong, Avusturya, Yunanistan, İrlanda ve Fransa 10 milyon USD'nin üzerinde ihracat gerçekleştirmiştir.

Tablo 251 Türkiye Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/ Tırtıl/ Şenetten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örülmemiş/Kroşe Olmayan) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İspanya	692	747	256	1.464	2.541	49.400	12,65
2	Libya	550	320	139	1.432	1.648	3.611	8,20
3	Irak	741	776	816	591	1.029	2.186	5,12
4	Avusturya	108	151	91	325	1.024	15.275	5,10
5	Romanya	635	560	386	571	789	29.158	3,93
6	Suudi Arabistan	4.996	709	317	240	695	42	3,46
7	Almanya	8.269	3.950	1.376	469	662	127.495	3,30
8	Suriye	481	546	83	45	648	286	3,23
9	Kazakistan	251	320	141	132	633	7.221	3,15
10	Ukrayna	433	348	171	244	612	933	3,05
Dünya		27.721	22.266	11.787	15.540	20.087	928.791	100

3.2.28 Dökme Maddeler İçin Esnek Mahfazalar / Sentetik-Suni Maddelerden

2019 yılında 630532. GTİP Kodu dünya ihracatında Hindistan %29,07 payı ve 702,5 USD ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %20,75 payı ve 501,4 milyon USD ile Çin takip ederken; üçüncü sırada %10,83 payı ve 261,6 milyon USD ile Vietnam bulunmaktadır. 2020 yılında ise küresel ihracat %3,6 azalarak 2,3 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 252 Dökme Maddeler İçin Esnek Mahfazalar / Sentetik-Suni Maddelerden İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Hindistan	477.118	428.516	547.805	728.061	702.569	628.170	29,07
2	Çin	619.581	551.581	499.344	557.861	501.489	411.888	20,75
3	Vietnam	85.004	173.363	204.366	240.901	261.614	308.300	10,83
4	Türkiye	214.934	197.368	204.161	213.289	184.797	209.886	7,65
5	Belçika	55.881	70.749	71.876	81.678	72.603	63.385	3,00
6	Hollanda	55.372	56.023	48.028	49.037	70.326	66.632	2,91
7	Almanya	63.488	57.689	65.943	77.404	66.074	66.968	2,73
8	Bangladeş	37.326	39.860	48.333	66.998	61.778	57.637	2,56
9	Meksika	45.131	40.159	36.919	39.853	39.528	62.882	1,64
10	Çekya	41.984	48.059	45.412	45.356	39.147	40.371	1,62
	Dünya	2.015.554	1.975.201	2.146.748	2.539.888	2.416.466	2.329.968	100

630532. GTİP Kodu dünya ithalatında 2019 yılında ABD %16,72 payı ve 423,8 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %14,88 payı ve 377,2 milyon USD ile Japonya; üçüncü sırada %8,4 payı ve 212,9 milyon USD ile Almanya bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat hacmi %5,3 sdüşmüş ve 2,4 milyar USD olarak kayda geçmiştir.

Tablo 253 Dökme Maddeler İçin Esnek Mahfazalar / Sentetik-Suni Maddelerden İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	371.485	320.229	373.002	448.686	423.897	389.670	16,72
2	Japonya	361.683	337.458	332.517	361.881	377.264	349.982	14,88
3	Almanya	183.699	180.481	206.687	244.954	212.927	223.407	8,40
4	Güney Kore	161.813	168.912	191.699	216.104	211.992	213.862	8,36
5	Fransa	117.656	105.769	135.250	163.031	151.427	148.958	5,97
6	Hollanda	103.527	93.983	101.742	133.622	127.191	121.653	5,02
7	İspanya	81.656	76.308	91.463	111.446	98.388	87.721	3,88
8	Belçika	80.616	97.179	101.295	111.142	93.342	84.720	3,68
9	Birleşik Krallık	76.465	65.202	73.038	94.747	90.010	78.985	3,55
10	İtalya	48.945	49.640	51.292	59.292	60.450	48.552	2,38
	Dünya	2.107.149	2.008.053	2.240.860	2.621.982	2.535.685	2.402.025	100

Türkiye'nin 630532. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 184,7 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Almanya %25,64 payı ve 47,3 milyon USD ile ilk sırada bulunur. İkinci sırada %11,71 payı ve 21,6 milyon USD ile Fransa; üçüncü sırada %11,68 payı ve 21,5 milyon USD ile Hollanda bulunmaktadır. 2020 yılında %13,6 artış göstererek 210 milyon USD'ye ulaşmıştır.

Tablo 254 Türkiye Dökme Maddeler İçin Esnek Mahfazalar / Sentetik-Suni Maddelerden İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	46.738	46.724	47.314	52.804	47.381	57.584	25,64
2	Fransa	23.319	23.359	25.273	25.728	21.640	23.149	11,71
3	Hollanda	21.922	22.541	22.816	25.388	21.589	24.668	11,68
4	İtalya	12.395	12.447	11.559	11.965	11.190	12.176	6,06
5	İspanya	9.374	10.573	11.065	12.199	9.815	12.657	5,31
6	Birleşik Krallık	10.087	9.636	9.675	10.621	9.132	11.752	4,94
7	ABD	11.262	8.718	10.391	10.312	9.117	8.813	4,93
8	İrlanda	2.101	2.643	4.649	5.485	5.443	4.433	2,95
9	Suriye	8.316	3.512	2.833	1.045	4.804	1.938	2,60
10	İsrail	3.983	4.345	3.716	4.046	3.586	3.369	1,94
	Dünya	214.934	197.368	204.161	213.289	184.797	209.886	100

3.2.29 Ambalaj İçin Polietilen ve Polipropilen Şeritlerden ve Benzerlerinden Diğer Torba ve Çuval

2019 yılında 630533. GTİP Kodu dünya ihracatında Çin %44,78 payı ve 889,5 USD ihracatı ile ilk sırada yer almaktadır. Onu %8,89 payı ve 176,5 milyon USD ile Vietnam; üçüncü sırada %7,98 payı ve 158,4 milyon USD ile Tayland bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ihracat hacmi %2,5 azalarak 1,9 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 255 Ambalaj İçin Polietilen ve Polipropilen Şeritlerden ve Benzerlerinden Diğer Torba ve Çuval İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	1.053.663	971.493	970.732	1.003.991	889.548	808.569	44,78
2	Vietnam	202.538	141.802	169.207	182.322	176.511	185.178	8,89
3	Tayland	94.503	100.085	100.190	117.263	158.439	121.546	7,98
4	Türkiye	108.303	113.959	124.083	133.082	121.113	128.529	6,10
5	Endonezya	55.078	44.294	46.731	50.775	38.294	37.118	1,93
6	Mısır	20.056	18.459	20.001	25.789	34.057	31.728	1,71
7	Meksika	29.197	30.277	40.782	33.483	28.122	27.091	1,42
8	ABD	26.138	20.250	20.870	20.652	26.018	29.268	1,31
9	Fildişi Sahili	24.052	26.723	26.211	23.229	24.245	23.674	1,22
10	Tanzanya	18.543	20.468	17.552	20.341	22.003	26.615	1,11
	Dünya	2.163.519	1.994.937	2.074.990	2.165.902	1.986.267	1.937.070	100

2019 yılında 630533. GTİP Kodu dünya ithalatında ABD %13,68 payı ve 224,6 USD ithalatı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %5,63 payı ve 92,4 milyon USD ile Rusya; üçüncü sırada %4,10 payı ve 67,3 milyon USD ile Japonya bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat %2,3 azalarak 1,6 milyar USD'ye gerilemiştir.

Tablo 256 Ambalaj İçin Polietilen ve Polipropilen Şeritlerden ve Benzerlerinden Diğer Torba ve Çuval İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	181.615	172.876	190.415	199.079	224.662	201.565	13,68
2	Rusya	68.965	81.307	71.489	75.673	92.432	86.535	5,63
3	Japonya	52.592	62.491	56.955	67.489	67.339	66.746	4,10
4	Hollanda	39.102	45.164	50.278	57.596	57.648	59.416	3,51
5	Tayvan	25.131	28.870	33.380	41.003	44.266	44.380	2,70
6	Güney Kore	42.146	41.693	41.373	40.216	41.954	40.885	2,55
7	Kazakistan	16.903	17.304	19.395	14.008	37.481	41.550	2,28
8	Fransa	37.975	43.478	39.873	40.966	36.923	33.675	2,25
9	Myanmar	1.862	18.141	17.493	17.899	36.496	28.650	2,22
10	Malezya	20.921	24.428	29.543	37.025	35.403	31.712	2,16
	Dünya	1.431.661	1.468.251	1.550.380	1.678.850	1.642.377	1.605.007	100

Türkiye'nin 630533. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 121,1 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Almanya %13,51 payı ve 16,3 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %13,14 payı ve 15,9 milyon USD ile Suudi Arabistan; üçüncü sırada %7 payı ve 8,4 milyon USD ile Suriye bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %6,1 artarak 129 milyon USD'ye yaklaşmıştır.

Tablo 257 Türkiye Ambalaj İçin Polietilen ve Polipropilen Şeritlerden ve Benzerlerinden Diğer Torba ve Çuval İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	12.443	15.179	19.244	19.859	16.358	18.515	13,51
2	Suudi Arabistan	14.985	15.770	20.278	16.601	15.914	16.019	13,14
3	Suriye	6.982	3.097	6.220	5.347	8.498	4.071	7,02
4	Fransa	8.331	7.419	6.736	7.474	6.607	7.653	5,46
5	Mozambik	0	554	645	721	5.536	5.009	4,57
6	Irak	3.715	4.888	5.674	6.431	5.423	5.002	4,48

7	ABD	7.313	7.455	7.110	5.024	3.957	3.486	3,27
8	İtalya	1.848	1.999	2.586	3.032	3.580	3.603	2,96
9	İspanya	2.587	2.986	3.165	3.319	2.543	4.052	2,10
10	Bosna Hersek	562	1.122	1.555	2.610	2.512	2.037	2,07
Dünya		108.303	113.959	124.083	133.082	121.113	128.529	100

3.2.30 Vagon ve Mavna Örtüleri, Tente ve Dış Storlar; Çadır, Kayıklara, Deniz veya Kara Taşıtlarına Mahsus Yelken, Kamp Eşyası

6306. GTİP Kodu 2019 yılı dünya ihracatında %52,7 payı ve 2,7 milyar USD ile Çin ilk sırada yer almaktadır. Onu %5 payı ve 265 milyon USD ihracatı ile Almanya takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %4,19 payı ve 218,2 milyon USD ile Bangladeş bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ihracat hacmi %6,6 artarak 5,5 milyar USD'yi aşmıştır.

Tablo 258 Vagon ve Mavna Örtüleri, Tente ve Dış Storlar; Çadır, Kayıklara, Deniz veya Kara Taşıtlarına Mahsus Yelken, Kamp Eşyası ihracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	2.290.461	2.238.561	2.412.732	2.675.040	2.743.771	2.938.697	52,70
2	Almanya	216.049	237.592	260.359	274.371	265.020	307.496	5,09
3	Bangladeş	153.281	187.229	218.266	232.577	218.224	258.715	4,19
4	Polonya	149.717	157.596	174.308	206.127	187.285	181.637	3,60
5	Hollanda	86.696	111.653	102.976	130.902	134.252	187.733	2,58
6	Belçika	88.713	111.274	99.596	118.163	131.971	117.022	2,53
7	ABD	140.309	113.622	143.067	134.308	121.738	128.943	2,34
8	Fransa	104.527	113.252	94.029	110.581	110.223	119.881	2,12
9	İtalya	96.481	85.005	86.510	92.774	95.501	91.569	1,83
10	Vietnam	64.729	61.166	68.293	81.410	92.830	108.611	1,78
Dünya		4.306.382	4.369.441	4.706.277	5.107.243	5.206.404	5.550.922	100

6306. GTİP Kodu 2019 yılı dünya ithalatında %17,86 payı ve 757,3 milyon USD ile ABD ilk sıradadır. Onu %9,57 payı ve 405,8 milyon USD ile Almanya takip ederken; üçüncü sırada %5,62 payı ve 238,2 milyon USD ile Fransa bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat hacmi %4,5 artarak 4,4 milyar USD'yi aşmıştır.

Tablo 259 Vagon ve Mavna Örtüleri, Tente ve Dış Storlar; Çadır, Kayıklara, Deniz veya Kara Taşıtlarına Mahsus Yelken, Kamp Eşyası ithalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	709.822	683.948	709.675	733.575	757.393	770.952	17,86
2	Almanya	294.738	345.300	344.951	380.456	405.890	414.531	9,57
3	Fransa	198.743	207.526	213.501	242.276	238.263	249.391	5,62
4	Birleşik Krallık	200.072	188.336	173.508	199.421	217.356	227.472	5,13
5	Hollanda	143.938	139.663	153.132	197.499	209.730	236.002	4,95
6	Japonya	100.513	111.167	122.601	136.427	175.658	187.697	4,14
7	Avustralya	151.503	152.586	175.480	198.362	169.091	175.668	3,99
8	İsviçre	99.686	113.228	119.356	129.092	131.801	143.320	3,11
9	İspanya	90.590	107.307	134.371	128.226	127.708	124.304	3,01
10	Belçika	69.117	96.245	85.899	109.452	110.927	97.247	2,62
Dünya		3.484.849	3.553.502	3.748.357	4.090.981	4.239.545	4.430.654	100

Türkiye'nin 6306. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 50 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Irak %25,03 payı ve 12,5 milyon USD ile Türkiye ihracatında ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %19,94 payı ve 9,9 milyon USD ile Suriye bulunmaktadır. Onu %4,66 payı ve 2,3 milyon USD ile Danimarka takip etmektedir. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %2,2 daralarak 49 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 260 Türkiye Vagon ve Mavna Örtüleri, Tente ve Dış Storlar; Çadır, Kayıklara, Deniz veya Kara Taşıtlarına Mahsus Yelken, Kamp Eşyası İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Irak	5.209	22.473	4.979	1.888	12.515	4.144	25,03
2	Suriye	1.736	3.179	1.970	3.000	9.972	9.350	19,94
3	Danimarka	861	1.566	2.410	2.874	2.330	2.394	4,66
4	İsrail	1.109	898	1.449	1.425	2.129	3.584	4,26
5	Çekya	39	202	608	1.058	1.292	1.497	2,58
6	Fransa	189	455	484	814	1.178	1.219	2,36
7	Sırbistan	288	443	586	753	940	1.041	1,88
8	ABD	426	292	512	392	926	1.423	1,85
9	Saudi Arabistan	3.529	2.302	5.886	2.479	892	820	1,78
10	İsveç	355	420	598	864	887	1.023	1,77
	Dünya	29.306	47.551	36.754	37.788	50.006	48.918	100

3.2.31 Yer, Bulaşık, Toz Bezi ve Benzeri Temizlik Bezleri

2019 yılında 630710. GTİP Kodu dünya ihracatında Çin %46,49 payı ve 1,1 milyar USD ihracatı ile birinci sıradadır. İkinci sırada %16,73 payı ve 407,8 milyon USD ile Pakistan yer almaktadır. Onu %5,63 payı ve 137,3 milyon USD ile Almanya takip etmektedir. 2020 yılında dünyanın toplam ihracatı %12,6 artarak 2,7 milyar USD'nin üzerine çıkmıştır.

Tablo 261 Yer, Bulaşık, Toz Bezi ve Benzeri Temizlik Bezleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	907.449	885.955	972.382	1.075.093	1.133.798	1.269.525	46,49
2	Pakistan	396.831	384.886	407.753	441.705	407.886	400.779	16,73
3	Almanya	118.477	117.330	118.505	132.476	137.397	176.563	5,63
4	Hollanda	78.329	68.721	65.581	72.989	74.463	78.262	3,05
5	ABD	70.698	70.557	73.234	70.800	69.855	76.561	2,86
6	Güney Kore	54.844	49.081	54.645	56.715	56.083	69.224	2,30
7	Vietnam	30.997	35.647	42.873	53.086	55.796	65.618	2,29
8	İtalya	36.083	34.899	37.341	37.088	41.928	74.349	1,72
9	Polonya	29.165	30.293	28.006	35.374	41.837	43.236	1,72
10	Belçika	33.320	34.321	34.100	35.867	35.892	50.845	1,47
	Dünya	2.098.034	2.070.621	2.229.640	2.398.883	2.438.630	2.744.739	100

2019 yılı 630710. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırayı %29,35 payı ve 639,4 milyon USD ile ABD almaktadır. İkinci sırada %7,4 payı ve 161,1 milyon USD ile Almanya bulunur. Üçüncü sırada %4,73 payı ve 103 milyon USD ile Fransa yer almaktadır. 2020 yılında küresel ithalat %9,6 artarak 2,4 milyar USD'ye yaklaşmıştır.

Tablo 262 Yer, Bulaşık, Toz Bezi ve Benzeri Temizlik Bezleri İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	565.111	544.377	595.800	654.410	639.410	649.778	29,35
2	Almanya	133.606	137.000	150.910	157.396	161.113	182.989	7,40
3	Fransa	88.108	82.295	91.008	96.487	103.096	104.754	4,73
4	Birleşik Krallık	92.220	88.670	83.670	86.619	94.314	105.523	4,33
5	Hollanda	58.941	56.919	63.503	69.727	72.477	82.691	3,33
6	Japonya	69.276	66.649	67.964	71.259	66.428	74.860	3,05
7	Avustralya	56.248	56.312	58.100	65.834	64.010	74.898	2,94
8	İtalya	55.470	59.172	57.386	56.045	62.519	65.747	2,87
9	Rusya	30.661	28.809	32.664	43.932	47.859	73.666	2,20
10	Belçika	39.657	43.449	44.779	42.564	46.355	55.621	2,13
	Dünya	1.838.591	1.823.623	1.974.796	2.138.809	2.178.259	2.388.352	100

630710. GTİP Kodu Türkiye ihracatı 2019 yılında 18,2 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Almanya %21,16 payı ve 3,8 milyon USD ile ilk sıradadır. Azerbaycan %6,76 payı ve 1,2 milyon USD ile ikinci, Fransa %6,35 payı ve 1,1 milyon USD ile üçüncü sıradadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %19,3 artarak 21,8 milyon USD'ye yaklaşmıştır.

Tablo 263 Türkiye Yer, Bulaşık, Toz Bezi ve Benzeri Temizlik Bezleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	3.073	3.365	3.946	3.675	3.859	3.957	21,16
2	Azerbaycan	1.819	1.008	1.075	871	1.232	1.357	6,76
3	Fransa	910	1.031	1.100	1.245	1.158	866	6,35
4	Ukrayna	92	960	1.006	1.113	964	819	5,29
5	Birleşik Krallık	1.359	489	362	572	853	1.575	4,68
6	Irak	693	515	587	799	657	651	3,60
7	İsrail	231	291	325	411	536	287	2,94
8	Sırbistan	282	281	387	428	505	528	2,77
9	Cezayir	291	512	751	576	492	602	2,70
10	Yunanistan	456	508	464	687	420	531	2,30
	Dünya	17.024	16.157	17.351	17.548	18.235	21.761	100

3.2.32 Her Türlü Tekstil Malzemesinden Cankurtaran Yelekleri ve Kemerleri

2019 yılında 630720. GTİP Kodu dünya ihracatında ilk sırada %44,63 payı ve 229,5 milyon USD ile Çin yer almaktadır. İkinci sırada %6,23 payı ve 32 milyon USD ile Polonya yer alırken, üçüncü sırada %4,71 payı ve 24,2 milyon USD ile ABD bulunmaktadır. 2020 yılı dünya ihracatı %7,4 geriyerek 476 milyon USD'ye inmiştir.

Tablo 264 Her Türlü Tekstil Malzemesinden Cankurtaran Yelekleri ve Kemerleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	186.652	189.790	199.674	217.612	229.547	205.237	44,63
2	Polonya	21.217	20.346	30.970	48.427	32.045	26.804	6,23
3	ABD	41.558	24.917	23.972	27.242	24.219	19.869	4,71
4	Birleşik Krallık	25.800	27.538	22.757	23.794	19.940	17.594	3,88
5	Hindistan	12.715	11.007	13.289	14.782	16.563	10.758	3,22
6	Fransa	12.458	12.811	11.705	9.784	12.961	12.055	2,52
7	Kamboçya	5.054	1.491	8.082	10.172	11.610	17.721	2,26
8	Hollanda	7.317	7.693	10.092	9.517	10.694	8.738	2,08
9	Estonya	3.055	1.409	2.556	6.678	10.493	11.499	2,04
10	Almanya	8.110	9.587	8.817	9.876	9.624	9.216	1,87
	Dünya	444.234	422.193	470.883	521.445	514.388	476.413	100

2019 yılı 630720. GTİP Kodu dünya ithalatında ABD %28,85 payı ve 136,9 milyon USD ile ilk sıradadır. Fransa, %5,83 payı ve 27,6 milyon USD ile ikinci sırada; Kanada, %5,23 payı ve 24,8 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır. 2020 yılında dünya ithalat hacmi %12,3 azalarak 416 milyon USD'ye gerilemiştir.

Tablo 265 Her Türlü Tekstil Malzemesinden Cankurtaran Yelekleri ve Kemerleri İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	121.504	122.912	135.757	126.733	136.905	129.090	28,85
2	Fransa	23.099	28.755	30.020	26.692	27.665	23.307	5,83
3	Kanada	18.411	21.201	23.041	23.672	24.835	19.886	5,23
4	Birleşik Krallık	18.091	13.603	14.461	16.510	19.268	15.265	4,06
5	Çin	16.881	18.438	21.716	19.116	17.658	12.992	3,72
6	Hollanda	16.589	11.826	13.222	16.343	16.238	13.060	3,42

7	Avustralya	15.888	16.291	14.248	15.368	15.471	12.660	3,26
8	İspanya	13.941	13.676	13.593	14.539	13.038	11.715	2,75
9	Almanya	11.082	12.241	14.130	13.545	12.670	12.739	2,67
10	Japonya	7.226	7.866	8.964	14.108	12.409	10.338	2,62
	Dünya	430.209	430.498	464.467	476.554	474.507	416.038	100

630720. GTİP Kodu Türkiye'nin ihracatı 2019 yılında 1,4 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. İlk sırada %12,31 payı ve 180 bin USD ile Fransa yer almaktadır. 2020 yılı Türkiye ihracatı %24,2 daralarak 1,1 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 266 Türkiye Her Türlü Tekstil Malzemesinden Cankurtaran Yelekleri ve Kemerleri İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Fransa	2	0	14	69	180	184	12,31
2	Kazakistan	113	7	5	11	170	31	11,63
3	Irak	100	33	28	33	130	19	8,89
4	Birleşik Arap Emirlikleri	30	22	15	24	89	39	6,09
5	Azerbaycan	43	52	45	58	85	94	5,81
6	Suudi Arabistan	11	37	57	25	58	9	3,97
7	Mısır	5	0	11	10	46	18	3,15
8	Yunanistan	26	26	3	35	44	13	3,01
9	Almanya	20	27	6	91	43	26	2,94
10	Rusya	27	20	2	40	38	29	2,60
	Dünya	1.160	1.107	1.021	1.634	1.462	1.108	100

3.2.33 Cam Lifleri (Cam Yünü Dahil) ve Bunlardan Eşya (İplik, Dokunmuş Mensucat Gibi)

7019. GTİP Kodu dünya ihracatında 2019 yılında ilk sırayı %19,25 payı ve 2,3 milyar USD ile Çin almaktadır. İkinci sırada %10,41 payı ve 1,2 milyar USD ile ABD; üçüncü sırada ise %7,73 payı ve 956,5 milyon USD ihracatı ile Almanya bulunmaktadır. 2020 yılında dünya ihracatı %6,7 artarak 11,5 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 267 Cam Lifleri (Cam Yünü Dahil) ve Bunlardan Eşya (İplik, Dokunmuş Mensucat Gibi) İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD, Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Çin	2.132.899	2.158.383	2.341.344	2.533.048	2.383.035	2.192.167	19,25
2	ABD	1.375.162	1.269.183	1.290.644	1.360.949	1.288.509	1.157.905	10,41
3	Almanya	718.987	753.852	817.771	933.583	956.553	883.859	7,73
4	Belçika	562.301	578.382	639.029	659.397	642.544	616.284	5,19
5	Fransa	544.649	580.349	603.930	615.027	596.506	511.145	4,82
6	Birleşik Krallık	497.194	531.460	518.961	540.603	523.997	456.010	4,23
7	Malezya	424.287	481.297	499.262	516.889	452.117	419.937	3,65
8	Tayvan	469.059	477.133	523.679	524.935	445.380	409.400	3,60
9	Çekya	350.648	374.414	417.651	452.122	430.206	453.787	3,48
10	Meksika	398.881	413.443	396.063	447.435	421.815	383.803	3,41
	Dünya	11.177.957	11.325.040	12.163.171	12.954.739	12.376.552	11.548.813	100

2019 yılı 7019. GTİP Kodu dünya ithalatında ABD %10,41 payı ve 1,3 milyar USD ile ilk sırada yer alır. Almanya %9,28 payı ve 1,1 milyar USD ithalatı ile ikinci sırada yer almaktadır. Çin %7,4 payı ve 942,8 milyon USD ile üçüncü sırada yer almaktadır. 2020 yılı dünya ithalat hacmi %8,7 daralarak 11,6 milyar USD'yi aşmıştır.

Tablo 268 Cam Lifleri (Cam Yünü Dahil) ve Bunlardan Eşya (İplik, Dokunmuş Mensucat Gibi) İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD, Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	1.377.019	1.387.208	1.401.212	1.607.526	1.326.192	1.159.753	10,41
2	Almanya	1.123.781	1.189.529	1.251.551	1.324.423	1.182.998	1.039.275	9,28
3	Çin	912.288	819.617	931.050	933.438	942.882	957.469	7,40
4	Fransa	538.110	560.516	627.348	680.010	717.685	614.551	5,63
5	Meksika	450.330	455.689	511.017	542.140	573.954	521.674	4,50
6	Japonya	382.236	442.501	461.632	492.622	492.609	455.264	3,87
7	Güney Kore	449.393	467.260	477.458	481.764	448.054	466.850	3,52
8	Kanada	424.883	398.633	437.435	459.112	434.600	388.080	3,41
9	İtalya	341.460	356.595	389.189	420.603	429.705	380.053	3,37
10	Birleşik Krallık	329.500	341.311	494.810	368.457	369.859	309.775	2,90
	Dünya	11.348.997	11.646.038	12.464.767	13.279.573	12.743.847	11.631.950	100

Türkiye 2019 yılında, 7019. GTİP Kodunda 86 milyon USD'nin üzerinde ihracat gerçekleştirmiştir. Türkiye ihracatında ilk sırada %9,27 payı ve 8 milyon USD ile Almanya bulunmaktadır. Onu %9 payı ve 7,8 milyon USD ile İsrail takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %6,54 payı ve 5,6 milyon USD ile İtalya bulunmaktadır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %7,6 gelişerek 93 milyon USD'yi aşmıştır.

Tablo 269 Cam Lifleri (Cam Yünü Dahil) ve Bunlardan Eşya (İplik, Dokunmuş Mensucat Gibi) İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	8.506	8.026	9.295	10.465	8.031	8.783	9,27
2	İsrail	8.663	8.699	8.503	8.852	7.835	8.748	9,04
3	İtalya	9.610	6.555	7.815	5.323	5.667	11.009	6,54
4	Mısır	3.797	4.597	3.450	3.891	5.223	4.705	6,03
5	Yunanistan	2.036	2.345	2.827	3.793	3.991	3.097	4,61
6	İspanya	4.926	4.279	5.179	5.475	3.498	2.249	4,04
7	Romanya	1.835	3.764	3.333	3.900	3.344	4.250	3,86
8	Katar	8	13	1.946	6.702	3.226	1.748	3,72
9	Fransa	3.484	3.204	2.619	2.461	2.714	3.509	3,13
10	Birleşik Krallık	3.303	3.163	2.951	3.917	2.674	2.780	3,09
	Dünya	91.150	84.873	89.865	105.698	86.666	93.219	100

3.2.34 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Emniyet Kemerleri

2019 yılında 870821. GTİP Kodu dünya ihracatında %17,36 payı ve 513,9 milyon USD ile Romanya ilk sırada yer almaktadır. Meksika %14,32 payı ve 423,9 milyon USD ile ikinci sırada, Almanya %13,52 payı ve 400 milyon USD ihracatı ile üçüncü sıradadır. 2020 yılı dünyanın ihracatı %11,9 azalarak 2,6 milyar USD'yi aşmıştır. Türkiye ise ihracatını aynı dönemde %9,5 artırarak 89 milyon USD'nin üzerine taşımıştır.

Tablo 270 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Emniyet Kemerleri İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Romanya	373.698	479.992	526.588	610.400	513.924	420.826	17,36
2	Meksika	407.249	396.232	390.344	380.655	423.993	366.926	14,32
3	Almanya	281.961	349.160	413.118	449.617	400.378	366.249	13,52
4	Çekya	306.612	332.035	376.475	389.240	378.709	286.022	12,79
5	Macaristan	276.518	333.090	376.178	372.298	313.088	281.295	10,58
6	Polonya	133.237	137.421	129.857	205.615	184.127	245.472	6,22
7	Tayland	96.937	88.672	102.464	112.764	121.727	117.767	4,11
8	Güney Kore	108.599	97.666	114.921	98.091	115.018	74.123	3,89
9	ABD	130.427	142.401	139.000	145.892	108.868	85.684	3,68
10	Türkiye	76.065	74.455	75.580	79.573	81.347	89.060	2,75
	Dünya	2.592.702	2.821.277	2.985.943	3.190.017	2.960.429	2.608.878	100

2019 yılında 870821. GTİP Kodu dünya ithalatında Almanya %23,98 payı ve 667,1 milyon USD ile ilk sıradadır. Onu %12,75 payı ve 354,7 milyon USD ile İspanya takip ederken; Çin %6,75 payı ve 187,8 milyon USD ile üçüncü sırada bulunur. 2020 yılında %4,9 gerileyerek 2,6 milyar USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 271 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Emniyet Kemerleri İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Almanya	572.975	644.645	700.436	733.563	667.130	581.262	23,98
2	İspanya	105.753	124.140	156.227	250.792	354.769	337.816	12,75
3	Çin	101.419	139.727	191.118	202.134	187.806	211.611	6,75
4	Japonya	150.035	151.019	167.651	179.512	186.463	172.848	6,70
5	ABD	96.763	101.114	86.010	120.318	135.213	295.599	4,86
6	Birleşik Krallık	148.850	143.660	135.101	137.952	116.770	76.848	4,20
7	Kanada	121.728	132.814	135.141	131.224	114.307	81.018	4,11
8	Çekya	102.328	106.858	109.948	111.222	111.591	100.609	4,01
9	Meksika	55.997	36.096	53.493	70.751	93.844	66.478	3,37
10	Fransa	61.824	55.494	78.767	89.151	69.357	41.889	2,49
	Dünya	2.088.236	2.231.637	2.495.136	2.765.490	2.782.180	2.644.579	100

Türkiye'nin 2019 yılı 870821. GTİP Kodu ihracatı 81,3 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. İlk sırada %28,18 payı ve 22,9 milyon USD ile Fransa bulunur. İkinci sırada %12,57 payı ve 10,2 milyon USD ile İspanya; üçüncü sırada %10,36 payı ve 8,4 milyon USD ile ABD bulunur. Türkiye, 2020 yılında ihracatını %9,5 artırarak 89 milyon USD'ye yükseltmiştir.

Tablo 272 Türkiye 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Emniyet Kemerleri İhracatı (x1000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Fransa	32.932	31.172	29.446	28.927	22.924	12.136	28,18
2	İspanya	8.352	8.288	8.405	7.884	10.228	25.237	12,57
3	ABD	3.766	3.708	5.168	7.335	8.430	9.812	10,36
4	Macaristan	11.031	9.963	3.974	5.186	8.405	13.571	10,33
5	İtalya	7.274	8.232	8.223	9.181	8.210	7.049	10,09
6	Fas	5.839	6.032	6.312	6.397	7.464	7.255	9,18
7	Slovenya	0	2	2.659	3.288	4.051	3.653	4,98
8	Romanya	1.263	1.164	679	572	2.936	2.397	3,61
9	Birleşik Krallık	726	1.424	4.879	3.855	1.953	2.917	2,40
10	Polonya	466	661	1.793	1.873	1.581	598	1,94
	Dünya	76.065	74.455	75.580	79.573	81.347	89.060	100

3.2.35 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Hava ile Şişmeli Hava Yastıkları (Airbag) ve Bunların Aksam ve Parçaları

2019 yılında 870895. GTİP Kodu dünya ihracatında %18,22 payı ve 2,1 milyar USD ile Meksika ilk sırada yer almaktadır. ABD %15,76 payı ve 1,8 milyar USD ile ikinci sırada, Almanya %11,12 payı ve 1,2 milyar USD ihracatı ile üçüncü sıradadır. 2020 yılında dünya ihracatı %23,2 azalarak 89 milyar USD'ye gerilemiştir.

Tablo 273 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Hava ile Şişmeli Hava Yastıkları (Airbag) ve Bunların Aksam ve Parçaları İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	Meksika	2.529.135	2.560.754	2.529.715	2.208.557	2.124.903	1.613.099	18,22
2	ABD	1.703.968	1.788.238	1.825.853	1.707.912	1.838.303	1.201.906	15,76

3	Almanya	1.238.579	1.303.314	1.418.272	1.557.458	1.296.852	991.539	11,12
4	Polonya	873.258	1.083.732	1.058.432	1.092.287	964.312	768.922	8,27
5	Çin	627.777	777.452	835.681	816.180	841.267	717.012	7,21
6	Romanya	629.516	689.481	847.718	895.245	820.359	563.012	7,03
7	Japonya	362.675	604.025	745.835	747.503	618.584	353.962	5,30
8	Tayland	344.240	409.833	461.282	473.442	466.356	407.076	4,00
9	Vietnam	193.131	174.477	246.406	289.557	357.912	308.709	3,07
10	Portekiz	195.588	190.049	242.566	349.418	300.929	233.864	2,58
	Dünya	9.810.820	10.894.897	11.793.024	12.143.540	11.661.373	8.953.237	100

2019 yılında 870895. GTİP Kodu ithalatında %21,89 payı ve 2,4 milyar USD ile ABD ilk sırada yer almaktadır. Onu %12,48 payı ve 1,4 milyar USD ile Meksika takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %8,12 payı ve 919 milyon USD ile Almanya bulunmaktadır. 2020 yılında küresel ithalat hacmi %21,2 azalarak 8,9 milyar USD'ye inmiştir.

Tablo 274 87.01 ile 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Hava ile Şişmeli Hava Yastıkları (Airbag) ve Bunların Aksam ve Parçaları İthalatında Öncü ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	2.793.928	2.923.686	2.864.706	2.614.684	2.478.004	1.880.501	21,89
2	Meksika	1.365.233	1.455.677	1.497.555	1.423.626	1.412.177	1.051.234	12,48
3	Almanya	969.218	1.055.096	1.100.405	1.090.404	919.403	749.400	8,12
4	Japonya	624.268	802.892	935.724	976.961	802.976	597.462	7,09
5	Polonya	188.872	181.868	366.047	466.512	643.714	516.529	5,69
6	Çin	570.560	659.893	637.609	627.527	544.807	541.032	4,81
7	Kanada	499.691	537.230	516.279	485.668	474.576	308.363	4,19
8	Güney Kore	339.928	353.297	382.000	411.274	436.995	393.034	3,86
9	İspanya	258.526	298.779	307.244	347.301	319.753	238.427	2,82
10	Romanya	259.553	265.142	286.859	321.046	280.531	139.610	2,48
	Dünya	9.760.123	10.812.274	11.637.656	11.876.380	11.319.472	8.920.627	100

Türkiye'nin 2019 yılında 870895. GTİP Kodunda gerçekleştirdiği ihracat 10 milyon USD'yi aşmaktadır. İspanya %30,12 payı ve 3 milyon USD ile ilk sırada yer alır. İkinci sırada %16,76 payı ve 1,7 milyon USD ile Almanya bulunur. Onu %9 payı ve 922 bin USD ile ABD takip eder. 2020 yılında Türkiye'nin ihracatı %12,8 artarak 11,5 milyon USD'ye yükselmiştir.

Tablo 275 Türkiye 87.01 ile 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtları İçin Hava ile Şişmeli Hava Yastıkları (Airbag) ve Bunların Aksam ve Parçaları İhracatı (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	İspanya	3.243	2.811	2.916	3.059	3.070	1.923	30,12
2	Almanya	434	850	1.041	1.503	1.708	1.902	16,76
3	ABD	321	138	620	898	922	383	9,05
4	Slovenya	0	2	1.237	1.588	647	0	6,35
5	Romanya	33	119	98	109	604	3.532	5,93
6	Brezilya	758	533	421	383	444	326	4,36
7	Rusya	229	228	304	331	385	411	3,78
8	Cezayir	1	0	6	324	374	30	3,67
9	Çekya	1.105	841	308	20	329	646	3,23
10	Çin	16	20	1	0	272	429	2,67
	Dünya	19.950	16.129	14.154	11.971	10.192	11.496	100

3.2.36 Paraşütler (Sevk Edilebilir Paraşütler ve Paragliderler Dahil), Rotoşütler ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı)

2019 yılında 8804. GTİP Kodu dünya ihracatında ilk sırada %27 payı ve 85,8 milyon USD ile ABD bulunmaktadır. Onu %10,11 payı ve 32 milyon USD ihracatı ile Fransa ve %9,69 payı ve 30,7 milyon

ile Birleşik Krallık takip etmektedir. 2020 yılında dünya ihracatı %8,2 gerileyerek 291 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 276 Paraşütler (Sevk Edilebilir Paraşütler ve Paragliderler Dahil), Rotoşütler ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı İhracatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	107.905	116.777	106.522	105.427	85.880	68.117	27,08
2	Fransa	24.041	23.730	29.028	28.608	32.055	22.605	10,11
3	Birleşik Krallık	46.535	29.916	21.518	23.631	30.739	32.562	9,69
4	Vietnam	18.169	20.216	25.191	27.966	26.607	27.048	8,39
5	Almanya	13.207	12.816	17.808	19.410	15.175	14.617	4,78
6	Çekya	11.867	12.194	12.569	13.869	11.816	11.576	3,73
7	Sri Lanka	6.775	7.214	8.851	9.961	11.473	10.160	3,62
8	Avusturya	5.955	7.010	9.771	10.604	9.563	15.361	3,01
9	Kanada	9.786	7.053	7.365	7.268	9.365	9.795	2,95
10	Güney Afrika	5.143	18.774	25.390	6.235	8.836	9.929	2,79
	Dünya	314.647	325.714	335.144	323.503	317.188	291.075	100

2019 yılında 8804. GTİP Kodu dünya ithalatında ilk sırada %12,81 payı ve 31,3 milyon USD ile ABD yer almaktadır. %11,49 pay ve 28,1 milyon USD ile Fransa ikinci sırada yer alırken; Almanya %6,75 payı ve 16,5 milyon USD ile üçüncü sıradadır. 2020 yılında küresel ithalat %5,2 azalarak 232 milyon USD olmuştur.

Tablo 277 Paraşütler (Sevk Edilebilir Paraşütler ve Paragliderler Dahil), Rotoşütler ve Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı İthalatında Öncü Ülkeler (x1.000 USD; Kaynak: Trade Map)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019 Pay (%)
1	ABD	20.400	19.340	24.479	28.331	31.384	33.710	12,81
2	Fransa	23.974	25.284	30.687	25.463	28.133	26.681	11,49
3	Almanya	19.566	16.411	18.277	15.252	16.533	16.983	6,75
4	Cezayir	11.678	0	6.486	13.625	16.417	62	6,70
5	İsviçre	9.839	9.809	13.920	15.103	14.256	16.209	5,82
6	Avusturya	7.980	6.152	8.083	10.471	10.028	10.393	4,09
7	Birleşik Krallık	6.818	7.894	7.200	7.817	9.049	7.902	3,69
8	Endonezya	2.485	5.188	7.935	3.384	8.625	3.492	3,52
9	Birleşik Arap Emirlikleri	13.218	21.093	2.214	5.941	7.998	1.779	3,27
10	Kanada	6.481	3.860	6.879	15.588	7.784	6.237	3,18
	Dünya	244.551	259.935	237.985	247.102	244.912	232.264	100

Türkiye'nin 8804. GTİP Kodu ihracatı 2019 yılında 663 bin USD olarak gerçekleşmiştir.

4 TÜRKİYE’NİN KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN İHRACATI

4.1 Hastalar veya Cerrahlar Tarafından Cerrahi Operasyonlarda Giyilen Tek Kullanımlık Uzun Elbiseler (Sivil Kullanım İçin)

Türkiye’nin 2021 yılı 621010920000001. GTİP Kodu ihracatı 116,6 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında ilk sırada 12,4 milyon USD ve %10,65’lik payı ile İtalya yer almaktadır. İkinci sırada 10,1 milyon USD ve %8,73’lük payı ile Almanya yer almaktadır. Onu 10,1 milyon USD ve %8,68’lik pay ile Romanya takip etmektedir.

Tablo 278 Hastalar veya Cerrahlar Tarafından Cerrahi Operasyonlarda Giyilen Tek Kullanımlık Uzun Elbiseler (Sivil Kullanım İçin) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	İtalya	13.750	38.792	91.875	29.411	28.333.120	12.421.452	10,65
2	Almanya	1.086	677	5.586	4.590	94.251.781	10.187.378	8,73
3	Romanya	164.010	175.918	98.044	274.682	19.529.502	10.122.603	8,68
4	Cezayir	146.019	439.100	248.492	491.394	240.347	9.893.253	8,48
5	Kanada		543			18.970.815	8.602.322	7,37
6	İspanya	115.866	69.816	97.691	84.644	36.789.373	7.869.929	6,75
7	ABD					113.230.260	7.576.254	6,49
8	Yunanistan	319.994	97.861	114.422	116.892	5.026.343	5.248.798	4,50
9	Polonya	13.961	22.938		26.513	22.590.940	4.850.408	4,16
10	Sırbistan	29.175	31.775	31.791	43.110	862.707	4.610.784	3,95
	Türkiye	2.791.559	2.845.901	3.779.166	4.743.241	578.003.892	116.658.990	100

4.2 Hastalar veya Cerrahlar Tarafından Cerrahi Operasyonlarda Giyilen Tek Kullanımlık Uzun Elbiseler (Savunma Amaçlı)

Türkiye’nin 2021 yılı 621010920000002. GTİP Kodu ihracatı 166 bin USD olarak gerçekleşmiştir.

4.3 Dokunmamış mensucattan diğer giyim eşyası (örülmemiş veya kroşe olmayan) – Diğerleri (Sivil Kullanım İçin)

Türkiye’nin 2021 yılı 621010980000001. GTİP Kodu ihracatı 76,4 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında ilk sırada %10,25’lik payı ve 7,8 milyon USD ile İtalya yer almaktadır. Polonya 6,9 milyon USD ve %9,09 payı ile ikinci sıradadır. Üçüncü sırada ise 6,4 milyon USD ve %8,40 payı ile İspanya yer almaktadır.

Tablo 279 ... İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	İtalya			2.592	24.778	30.888.774	7.827.413	10,25
2	Polonya	107.676	38.658	38.979	4.329	8.814.691	6.944.693	9,09
3	İspanya			288		9.502.384	6.420.644	8,40
4	Romanya	71.260	99.163	73.326	16.795	6.799.919	6.328.961	8,28
5	Irak	27.003	35.215	745	26.607	369.354	5.290.821	6,93
6	Avusturya	115.026	54.477	356.871	224.066	4.631.089	4.974.116	6,51
7	Yunanistan	119.117	614.216	392.271	356.546	7.210.528	4.385.485	5,74
8	Almanya	6.608	470.446	352	21.503	30.155.907	4.094.789	5,36
9	Slovenya	441				2.609.359	3.742.637	4,90
10	Sırbistan					582.873	3.100.299	4,06
	Türkiye	774.526	1.952.374	1.342.205	1.398.122	291.736.563	76.401.592	100

4.4 Dokunmamış mensucattan diğer giyim eşyası (örülmemiş veya kroşe olmayan) – Diğerleri (Savunma Amaçlı)

Türkiye'nin 2021 yılı 621010980000002. GTİP Kodu ihracatı 714,9 bin USD olarak gerçekleşmiştir.

4.5 Erkek/Erkek Çocuk için Radyasyon Koruma Elbisesi; Kaplanmış, Sıvanmış, Emdirilmiş (Sivil Kullanım İçin)

Türkiye'nin 2021 yılı 621040000012001. GTİP Kodu ihracatı 340 bin USD olarak gerçekleşmiştir.

4.6 Erkek /Erkek Çocuk için Radyasyon Korunma Elbisesi; Kaplanmış, Sıvanmış, Emdirilmiş (Savunma Amaçlı)

621040000012002. GTİP Kodunda 2019 yılına kadar ihracat gerçekleşmemiştir. Ürünün ihracatı 2019 yılında 47,6 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

4.7 Kadın/Kız Çocuk için Radyasyon Korunma Elbisesi; Kaplanmış, Sıvanmış, Emdirilmemiş (Sivil Kullanım İçin)

Türkiye'nin 2021 yılında 621050000012001. GTİP Kodu ihracatı 94,5 bin USD olarak gerçekleşmiştir.

4.8 Önlükler-Pamuktan Erkek/Erkek Çocuk için (T 76)

Türkiye'nin 2021 yılında 621132100011. GTİP Kodunda gerçekleştirdiği ihracat 6,8 milyon USD olmuştur. Türkiye ihracatında %40,53 payı ve 2,7 milyon USD ile İtalya ilk sırada yer almaktadır. Macaristan %14,66'lık payı ve 1 milyon USD ile ikinci sıradadır. 883,3 bin USD ve %12,16'lık pay ile Polonya üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 280 Önlükler-Pamuktan Erkek/Erkek Çocuk için (T 76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	İtalya	11.174	10.648	60.353	86.089	103.108	2.777.732	40,53
2	Macaristan	585	2.170	0	448	405	1.004.651	14,66
3	Polonya	1.143	8.084	105.597	329	88.548	833.316	12,16
4	Bosna- Hersek	2.356	7.761	18.504	8.651	4.590	563.138	8,22
5	Almanya	90.023	177.708	88.433	173.106	9.682.692	421.893	6,16
6	Fransa	27.482	30.192	24.853	23.480	630.597	168.420	2,46
7	Slovenya	2.976	20.033		16.544	5.713	116.228	1,70
8	Irak	83.341	50.962	102.371	115.912	66.953	76.939	1,12
9	İsveç	21.000	28.807	7.840	11.638	90.417	76.791	1,12
10	Danimarka	0	5.401	4.662	1.056	83.117	76.107	1,11
Türkiye		752.364	1.201.926	1.403.838	1.114.676	14.745.855	6.853.234	100

4.9 Koruyucu Elbiseler-Pamuktan Erkek/Erkek Çocuk için (T 76)

Türkiye'nin 2021 yılında 621132100012. GTİP Kodunda gerçekleştirdiği ihracat 8,3 milyon USD olmuştur. Türkiye ihracatında Azerbaycan- Nahçıvan %36,10 payı ve 3 milyon USD ile ilk sırada yer alır. İkinci sırada %14,49 payı ve 1,2 milyon USD ile bulunur. Onu %13,92 payı ve 1,1 milyon USD ile Bulgaristan takip etmektedir.

Tablo 281 Koruyucu Elbiseler-Pamuktan Erkek/Erkek Çocuk İçin (T 76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Azerbaycan- Nahçıvan	276	2	1	5.281	7.564.096	3.021.466	36,10
2	Irak	10.622	0	5.120	12.752	49.770	1.212.475	14,49
3	Bulgaristan	338	2.207	8.461	1.588	211.064	1.165.210	13,92
4	Almanya	1.560	2	1	1.533	2.185.303	748.851	8,95
5	İtalya	5		2	1	3.195.978	740.307	8,84
6	Macaristan	112	57	1	31.050	970.147	385.188	4,60
7	Hollanda	604	3	1.879	35	862.381	272.438	3,25
8	Polonya	338	258	343	19	1.627.813	208.795	2,49
9	Romanya		620	299	74	171.370	164.023	1,96
10	ABD		400	5.400		8.024.231	97.504	1,16
	Türkiye	202.292	217.323	111.094	1.510.235	36.229.152	8.370.302	100

4.10 Önlükler-Sentetik/Suni Liftten Erkek/Erkek Çocuk İçin (T 76)

Türkiye'nin 2021 yılı 621133100011. GTİP Kodu ihracatı 9,7 milyon USD olmuştur. Sırbistan %19,12 payı ve 1,8 milyon USD ile Türkiye ihracatında ilk sırada yer alır. İkinci sırada %16,80 payı ve 1,6 milyon USD ile Almanya; üçüncü sırada %10,86 payı ve 1 milyon USD ile Hollanda bulunmaktadır.

Tablo 282 Önlükler-Sentetik/Suni Liftten Erkek/Erkek Çocuk İçin (T 76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Sırbistan	1	520	142	3.304	56.754	1.860.221	19,12
2	Almanya	524.109	870.821	690.580	655.451	2.127.885	1.634.541	16,80
3	Hollanda	15.253	29.971	8.580	117.394	88.403	1.056.695	10,86
4	Romanya	2.133	17.480	13.236	18.756	107.855	617.287	6,34
5	Fransa	22.067	58.649	94.543	59.936	821.181	581.913	5,98
6	Slovenya		3.509			716.941	489.330	5,03
7	İtalya	10.141	19.553	98.142	51.357	120.069	340.257	3,50
8	Bulgaristan	13.715	10.263	11.693	26.218	32.273	331.133	3,40
9	Birleşik Krallık	9.129	30.516	31.336	45.349	384.671	307.968	3,16
10	Portekiz				425	58.599	294.760	3,03
	Türkiye	1.255.813	1.854.428	2.104.352	2.098.090	12.429.645	9.730.499	100

4.11 Koruyucu Elbiseler-Sentetik/Suni Liftten Erkek/Erkek Çocuk İçin (T 76)

Türkiye'nin 2021 yılı 621133100012. GTİP Kodu ihracatı 21 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında Polonya %20,60 payı ve 4,3 milyon USD ile ilk sıradadır. Yunanistan %14,46 payı 3 milyon USD ile ikinci sırada; Cezayir %11,90 payı ve 2,5 milyon USD ile üçüncü sıradadır.

Tablo 283 Koruyucu Elbiseler-Sentetik/Suni Liftten Erkek/Erkek Çocuk İçin (T 76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Polonya		25	555.629	1.768.665	8.629.837	4.335.029	20,60
2	Yunanistan			32.935	9.431	6.398.937	3.043.235	14,46
3	Cezayir	1.851.264	2.601.196	70.341	7.517	31.121	2.504.729	11,90
4	Avusturya	298				1.641.496	2.028.517	9,64
5	İspanya	2.030	137	233	86.788	2.138.424	1.469.447	6,98
6	Almanya	386.143	844	5.035	420.745	11.589.250	1.228.607	5,84
7	Malezya				67.313	3.836.800	956.513	4,55
8	Singapur	21.498	9.015	12.592	12.996	6.915	713.955	3,39
9	Azerbaycan-Nahçıvan	59.047	6.997.140	165.153	180.831	1.341.829	645.084	3,07
10	Çekya				9.616	3.004.221	505.970	2,40
	Türkiye	3.277.350	10.328.893	1.863.637	3.251.847	80.779.761	21.042.718	100

4.12 Kadın/Kız Çocuk İçin Önlük, Gömlek ve Diğer Mesleki Kıyafet; Pamuktan (T 76)

Türkiye'nin 2021 yılı 621142100000. GTİP Kodu ihracatı 6 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında birinci sırada %37,34 payı ve 1,6 milyon USD ile Almanya bulunmaktadır. İkinci sırada %20,41 payı ve 885 bin USD ile Fransa, üçüncü sırada %5,37 payı ve 233 bin USD ile Hollanda yer almaktadır.

Tablo 284 Kadın/Kız Çocuk İçin Önlük, Gömlek ve Diğer Mesleki Kıyafet; Pamuktan (T76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Almanya	1.227.157	1.129.150	1.047.054	1.292.214	1.708.825	1.620.672	37,34
2	Fransa	362.680	388.101	357.982	204.858	818.003	885.846	20,41
3	Hollanda	349.886	324.702	557.946	302.671	433.966	233.073	5,37
4	Birleşik Krallık	130.109	73.287	180.025	453.719	169.676	159.754	3,68
5	İsrail	59.390	47.014	83.956	116.973	233.954	156.224	3,60
6	Libya	8.665	10.804	55.068	60.337	13.026	154.835	3,57
7	İspanya	10.280	18.544	2.001	102.865	150.914	96.334	2,22
8	Avusturya	112.130	11.508	57.036	133.173	76.393	89.942	2,07
9	İsveç	9.178	28.895	28.852	50.264	24.308	67.882	1,56
10	Belçika	48.561	147.201	49.067	112.066	70.431	61.442	1,42
Türkiye		3.116.373	3.237.727	3.414.624	4.648.108	6.083.227	4.340.627	100

4.13 Kadın/Kız Çocuk İçin Önlük, Gömlek ve Diğer Mesleki Kıyafet; Sentetik/Suni Mensucattan (T76)

Türkiye'nin 2021 yılı 621143100000. GTİP Kodu ihracatı 2,9 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında %40,42 payı ve 1,1 milyon USD ile Almanya ilk sırada yer alır. Onu %8,40 payı ve 245 bin USD ile Romanya; %6,49 payı ve 190 bin USD ile ABD takip etmektedir.

Tablo 285 Kadın/Kız Çocuk İçin Önlük, Gömlek ve Diğer Mesleki Kıyafet; Sentetik/Suni Mensucattan (T76) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Almanya	857.803	739.754	752.536	853.414	953.436	1.183.283	40,42
2	Romanya	14.144	19.673	3.922	5.629	52.264	245.796	8,40
3	ABD	6.764	176.555	25.355	4.511	1.612.995	190.091	6,49
4	Birleşik Krallık	44.100	146.751	114.517	21.936	16.908	179.347	6,13
5	Fransa	97.353	73.806	88.095	65.567	107.031	160.299	5,48
6	Slovakya	1.795			30.049		140.373	4,79
7	Slovenya		1.244	5.983			92.111	3,15
8	Belçika	99.186	62.338	113.596	64.371	42.168	77.429	2,64
9	İsviçre	14.662	6.074	69.291	140.285	69.203	74.288	2,54
10	Hollanda	59.513	38.351	16.794	29.346	50.453	55.177	1,88
Türkiye		1.532.856	2.222.132	2.596.305	1.943.155	4.853.094	2.927.723	100

4.14 Kadın/Kız Çocuk İçin Diğer Giyim Eşyası; Dokunabilir Diğer Maddelerden (T161)

Türkiye'nin 2021 yılı 621149000019. GTİP Kodu ihracatı 3 milyon USD olmuştur. Türkiye ihracatında İsrail %19,53 payı ve 604 bin USD ile ilk sırada yer alırken; ABD %13,19 payı ve 408 bin USD ile ikinci sırada, Almanya %12,77 payı ve 395 bin USD ile üçüncü sıradadır.

Tablo 286 Kadın/Kız Çocuk İçin Diğer Giyim Eşyası; Dokunabilir Diğer Maddelerden (T161) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	İsrail	87.287	132.649	556.838	668.716	611.121	604.262	19,53
2	ABD	168.351	37.400	42.563	110.773	65.617	408.132	13,19
3	Almanya	453.912	220.347	152.392	424.358	298.831	395.091	12,77
4	Hollanda	90.743	100.661	137.278	216.907	152.104	339.102	10,96
5	İspanya	260.348	78.931	130.691	40.614	94.571	132.571	4,28
6	Fransa	108.048	119.253	144.638	40.392	44.966	122.378	3,95
7	Birleşik Krallık	118.683	33.698	11.938	47.740	237.538	107.488	3,47
8	Güney Afrika Cumhuriyeti	4.135	2.213	249	3.599	87.471	79.931	2,58
9	Birleşik Arap Emirlikleri	55.982	26.388	33.281	36.795	77.252	75.994	2,46
10	İtalya	51.898	180.722	59.718	37.982	16.395	69.501	2,25
	Türkiye	2.681.767	1.759.820	2.200.498	2.948.380	2.620.864	3.094.353	100

4.15 Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil) Diğerleri; Örmeye veya Kroşe, Diğerleri (T67)

Türkiye'nin 2021 yılı 630790100019. GTİP Kodu ihracatı 15,9 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında ilk sırada %22,12 payı ve 3,5 milyon USD ile Birleşik Krallık bulunmaktadır. Onu %17,84 payı ve 2,8 milyon USD ile Almanya takip ederken; üçüncü sırada %15,06 payı ve 2,4 milyon USD ile ABD yer almaktadır.

Tablo 287 Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil) Diğerleri; Örmeye veya Kroşe, Diğerleri (T67) İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Birleşik Krallık	3.158.730	2.667.776	3.354.611	4.380.184	11.657.013	3.526.405	22,12
2	Almanya	1.444.327	1.431.890	823.863	1.098.376	9.705.464	2.844.188	17,84
3	ABD	298.693	710.766	1.476.807	2.047.890	2.038.148	2.400.822	15,06
4	İsveç	27.971	113.368	145.298	290.106	268.978	1.294.287	8,12
5	Fransa	2.480	419.757	970.506	1.223.746	2.852.333	687.239	4,31
6	Moldovya	68.325	17.813	24.931	23.266	132.190	586.807	3,68
7	Hollanda	115.497	246.930	145.743	165.274	1.406.311	531.836	3,34
8	Belçika	71.362	93.108	87.554	189.427	460.182	404.568	2,54
9	Polonya	51.161	77.274	81.093	162.051	442.064	380.668	2,39
10	Trakya SB						336.912	2,11
	Türkiye	9.680.365	13.164.786	14.349.314	12.554.405	37.657.013	15.943.703	100

4.16 Dokunmamış Mensucattan Yapılmış Cerrahi Operasyonlarda Kullanılan Tek Kullanımlık Örtüler; Örmeye veya Kroşe Hariç

Türkiye'nin 2021 yılı 630790920000. GTİP Kodu ihracatı yaklaşık 29 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında Yunanistan, %10,39 payı ve 3 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. %10,14 payı ve 2,9 milyon USD ile Almanya ikinci sıradadır. Üçüncü sırada ise %7,16 payı ve 2 milyon USD ile İspanya bulunmaktadır.

Tablo 288 Dokunmamış Mensucattan Yapılmış Cerrahi Operasyonlarda Kullanılan Tek Kullanımlık Örtüler; Örmeye veya Kroşe Hariç İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Yunanistan	1.539.503	2.128.269	2.535.143	2.208.309	2.220.089	3.010.234	10,39
2	Almanya	674.756	415.232	1.351.514	1.274.528	4.408.147	2.939.362	10,14
3	İspanya	1.074.865	1.066.333	1.424.167	1.175.055	1.342.722	2.075.306	7,16
4	Irak	914.601	765.238	837.392	1.901.063	1.035.924	1.530.546	5,28
5	Libya	699.002	410.166	5.594.003	1.149.475	271.075	1.172.695	4,05
6	İsrail	416.567	478.926	456.310	725.444	883.857	1.157.782	3,99

7	Romanya	284.279	251.625	283.110	725.286	1.000.898	1.142.185	3,94
8	Çekya	41.126	31.813	495.988	680.056	803.141	1.030.739	3,56
9	Pakistan	457.780	665.920	736.056	819.762	1.009.046	941.747	3,25
10	İtalya	344.838	666.251	847.489	1.308.545	585.780	871.112	3,01
Türkiye		12.677.261	14.440.132	23.482.170	21.953.793	23.281.384	28.982.818	100

4.17 Koruyucu Yüz Maskeleri; EN 149 Standardına Uygun FFP Maskeler ve 0.3 Mikron Partikülleri En Az %80 Oranında Filtre Edebilenler Hariç

Türkiye'nin 2021 yılı 630790950000. GTİP Kodu ihracatı 92,5 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında %22,08 payı ve 20,4 milyon USD ile Fransa ilk sırada yer almaktadır. Onu %20,94 payı ve 19,3 milyon USD ile Almanya takip etmektedir. Üçüncü sırada %8,53 payı ve 7,8 milyon USD ile Libya bulunmaktadır.

Tablo 289 Koruyucu Yüz Maskeleri; EN 149 Standardına Uygun FFP Maskeler ve 0.3 Mikron Partikülleri En Az %80 Oranında Filtre Edebilenler Hariç İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Fransa	957.108	1.617.360	2.227.359	1.689.709	31.884.998	20.433.411	22,08
2	Almanya	865.631	2.741.448	3.443.316	3.304.099	53.657.931	19.377.929	20,94
3	Libya	10.283	2.407	543.052	56.234	14.695.398	7.894.495	8,53
4	Hollanda	89.545	56.467	92.660	108.860	13.115.100	5.665.818	6,12
5	İtalya	52.534	128.903	60.545	89.383	12.445.069	5.064.306	5,47
6	Birleşik Krallık	24.727	107.612	129.162	109.561	20.018.193	3.670.994	3,97
7	Slovakya	0	11.453	5.218	4.346	2.826.980	3.153.985	3,41
8	İsrail	18.803	57.781	105.963	111.767	1.970.287	2.803.146	3,03
9	ABD		8.309	32.275	1.755	11.259.130	1.937.025	2,09
10	Finlandiya		209	1.503	2.826	2.989.558	1.880.668	2,03
Türkiye		6.563.996	14.459.839	15.744.699	13.484.886	315.910.976	92.526.222	100

4.18 Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil); Örme veya Kroşe Hariç

Türkiye'nin 2021 yılı 630790980019. GTİP Kodu ihracatı 103,8 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ihracatında %22,58 payı ve 23,4 milyon ile Fransa ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %12,73 payı ve 13,2 milyon USD ile Almanya, üçüncü sırada %6,99 payı ve 7,2 milyon USD ile Libya bulunmaktadır.

Tablo 290 Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Hazır Eşya (Elbise Patronları Dahil); Örme veya Kroşe Hariç İhracatı (Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 Pay (%)
1	Fransa		7.074.655	9.479.863	14.166.952	16.341.362	23.438.184	22,58
2	Almanya		5.659.904	6.648.339	7.173.496	13.471.629	13.213.737	12,73
3	Libya		1.184.963	1.504.501	1.659.102	4.250.713	7.252.316	6,99
4	Hollanda		977.576	1.010.756	2.071.374	3.331.001	5.461.855	5,26
5	İtalya		577.847	705.689	805.490	3.241.928	4.927.135	4,75
6	Birleşik Krallık		447.176	561.374	1.764.311	2.656.641	4.664.604	4,49
7	Slovakya		1.426.215	774.774	1.019.178	19.319.101	3.412.688	3,29
8	İsrail		106.228	109.202	130.852	1.080.090	2.560.288	2,47
9	ABD		441.700	412.586	442.453	928.448	2.453.421	2,36
10	Finlandiya		576.319	875.964	1.135.206	2.091.268	2.376.332	2,29
Türkiye			33.975.302	36.797.008	46.850.649	87.423.243	103.802.620	100

4.19 Koruyucu Yüz Maskeleri; En 149 Standardına Uygun FFP Maskeler ve 0.3 Mikron Partikülleri En Az %80 Oranında Filtre Edebilenler

630790930000. GTİP Kodunda 2021 yılına kadar ihracat gerçekleşmemiştir. Ürünün ihracatı 2021 yılında 112,4 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

5 SEKTÖR ANALİZİ

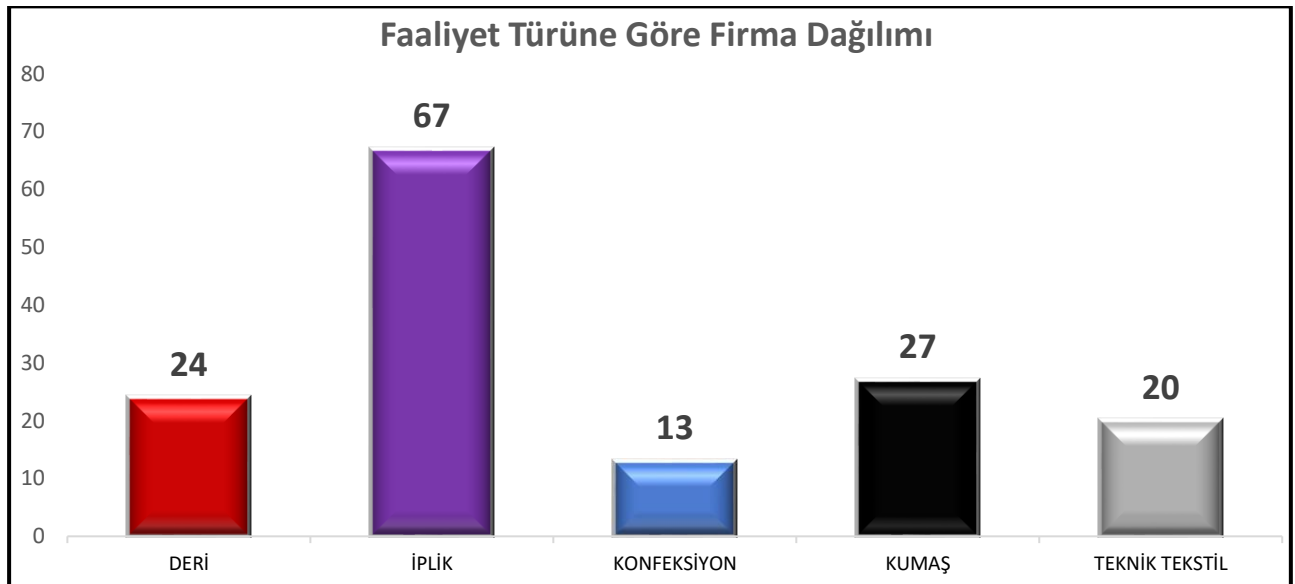
Güneydoğu Anadolu Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği tarafından hazırlanan bu raporda, Birlik üyesi firmalarla yapılan mülakatlar ışığında sektörün içinde bulunduğu durum ve sektörün gelecek beklentileri analiz edilmiştir. Bu kapsamda, sektörle ilgili bilgiler farklı kaynaklardan derlenmiş, sektörün içinde bulunduğu mevcut durum tespit edilmeye çalışılmış, sektörün üretim, tedarik, pazarlama, mali yapı gibi açılardan durumunu ortaya konmaya çalışılmıştır.

Belirlenen amaçlar doğrultusunda, GATHİB bünyesindeki 151 firmanın yönetim kurulu başkanları ve üst düzey yönetici personel ile bire bir görüşmeler yapılmış, her biri konusunda uzman danışmanlar tarafından bir anket çalışması uygulanmıştır. Anket uygulaması kapsamında pandemi tedbirlerine riayet edilerek firmaların 141'i ziyaret edilerek yüz yüze görüşmeler, 10 firma ile ise zoom uygulaması üzerinden online görüşmeler yapılmıştır. Yüz yüze ve zoom yoluyla yapılan görüşmeler yoluyla uygulanan anket günlük olarak düzenli bir şekilde kontrol edilmiş ve anket sonuçlarının bilgisayara girişi yapılmıştır. Anket uygulaması tamamlandıktan sonra veriler gözden geçirilmiş ve düzenlenmiştir. Toplanan tüm veriler 7 ana başlık altında toplanarak, tablo ve grafikler haline getirilerek yorumlanmıştır. Seçilen veriler arasında gerekli ilişkiler kurulmuş ve analiz sonuçlarına raporda yer verilmiştir.

5.1 Anket Çalışmasına Katılan Firmaların Görünümü

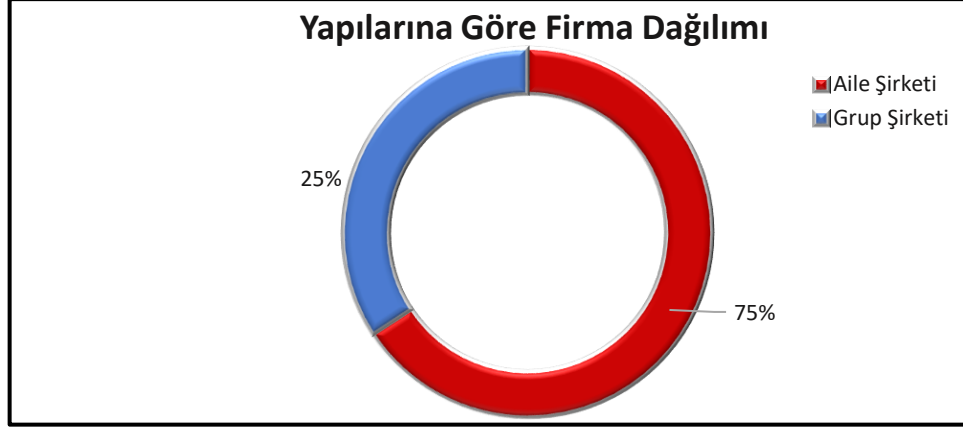
5.1.1 Faaliyet Türüne Göre Firma Dağılımı

Sektörün mevcut durumunun incelendiği çalışmaya katılan firmalar deri, iplik, konfeksiyon, kumaş ve teknik tekstil sektöründen seçilmiştir. Çalışmaya katılan firmaların %16'sı deri, %44'ü iplik, %9'u konfeksiyon, %18'i kumaş ve %13'ü teknik tekstil sektöründendir.

5.1.2 Yapılarına Göre Firma Dağılımı

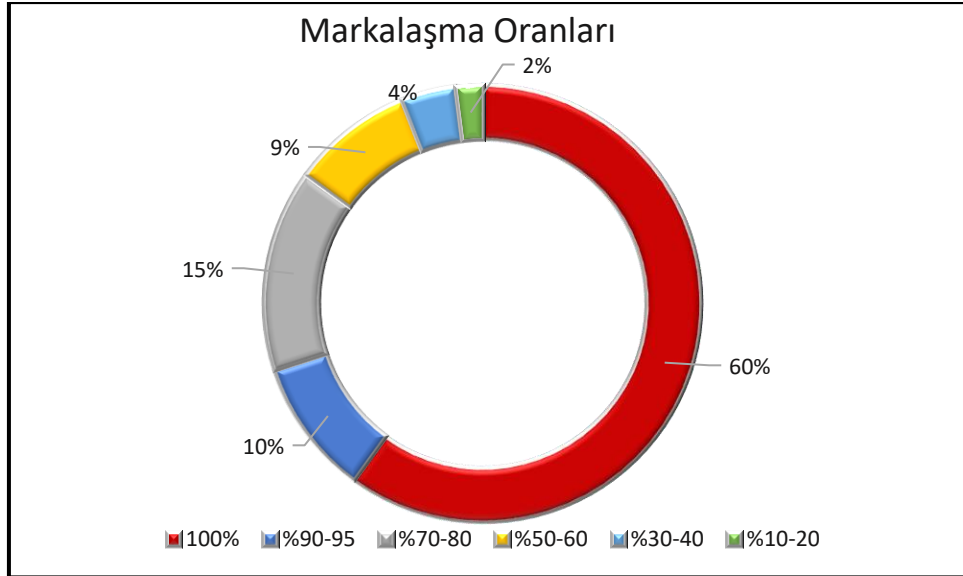
Ankete katılan firmaların %75'i aile şirketi olarak faaliyet gösterirken, %25'i ise aile dışından yabancı ortakları da bünyesinde barındırmaktadır. Bu oranlar kurumsal yapıya sahip firmaların oranının görece daha az olduğu göstermektedir.

5.1.3 Markalaşma

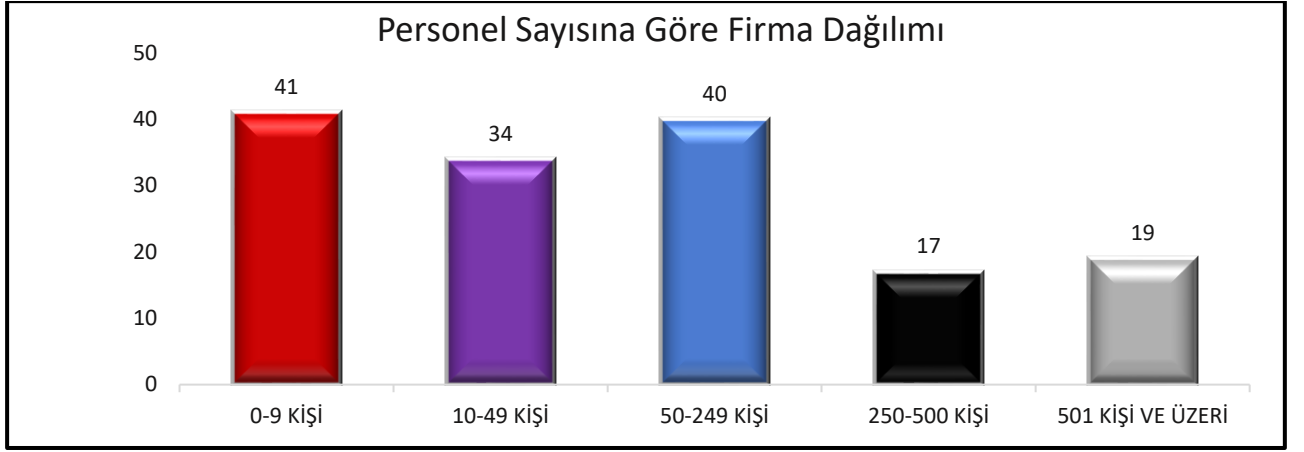
Ankete katılan firmaların %60'ı satışlarının %100'ünü kendi markaları ile yapmaktadır, %10'u satışlarının %90-95'ini kendi markaları ile, geriye kalan satışlarını fason olarak yapmaktadır. %15 kadarı satışlarının %70-80'ini ve %9'u ise satışlarının %50-60'ını kendi markaları ile yapmakta olup, geriye kalan satışlar fason olarak yapılmaktadır.

Firmaların 17'sinin tescilli markası bulunmamaktadır, 36 tanesinin 1 adet tescilli markası, 14 tanesinin 2 adet tescilli markası, 22 tanesinin 3 adet, 15 tanesinin 4 adet, 25 tanesinin 5 adet, 3 tanesinin 6 adet, 5 tanesinin 8 adet, 3 tanesinin 9 adet, 1 tanesinin 10 adet, 1 tanesinin 23 adet, 2 tanesinin 25 adet, 2 tanesinin 30 adet, 2 tanesinin 39 adet, 1 tanesinin 130 adet tescilli markası bulunmaktadır.

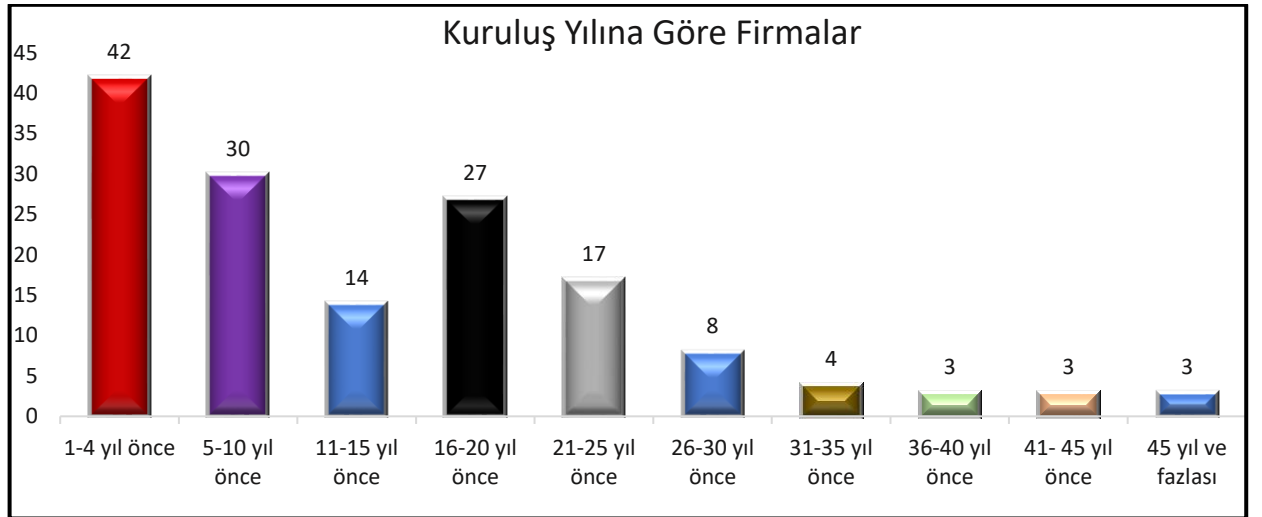
5.1.4 Personel Sayısına Göre Firma Dağılımı

Çalışmaya katılan firmalardan 41'i 0-9 kişinin çalıştığı mikro ölçekli olup, 34'ü ise 10-49 kişi arasında çalışanı bulunan küçük ölçekli firmalardır. Firmalardan 40'nı 50-249 kişi arasında çalışanı bulunan orta ölçekli; 36'sını da 250 kişi ve üzerinde çalışana sahip büyük ölçekli firmalar oluşturmaktadır. Elde edilen verilere göre büyüklük açısından dengeli bir dağılımın olduğu görülmektedir.

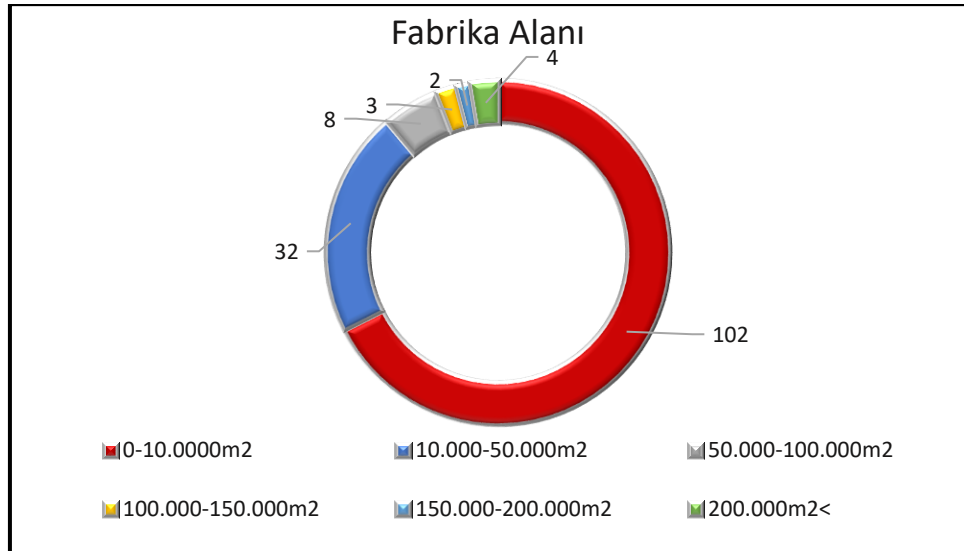
5.1.5 Kuruluş Yıllarına Göre Firmaların Dağılımı

Çalışmaya katılan firmaların 42 tanesi 1-4 yıl önce kurulmuşken, 30 tanesi 5-10 yıl önce kurulmuştur. 11-15 yıl önce kurulan firmaların sayısı 14 iken, 16-20 yıl önce kurulan firma sayısının ise 27 olduğu görülmektedir. 21-25 yıl önce kurulan firma sayısı 17 olduğu görülürken, 25 yıldan daha önce kurulan firma sayısı ise 21'dir. Firmalar tecrübelerine göre değerlendirildiğinde yine dengeli bir dağılımın olduğu görülmektedir.

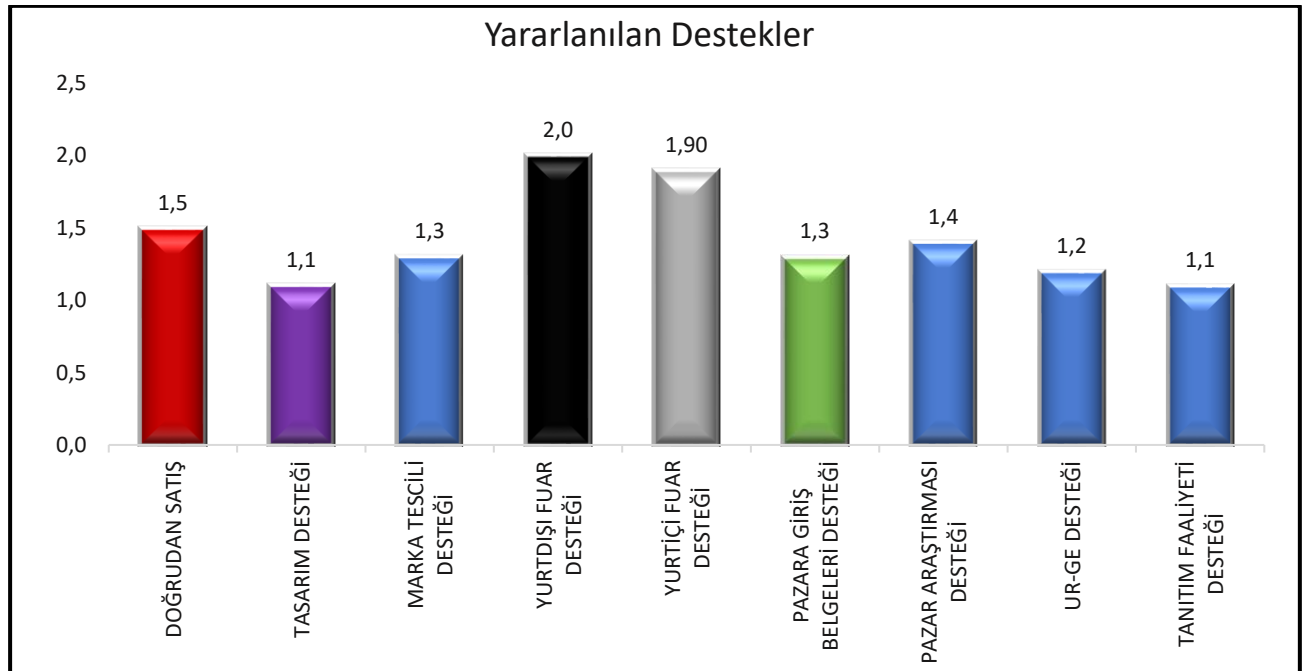
5.1.6 Firmaların Fabrika Arazisi Dağılımı

Çalışma kapsamındaki firmalarının 102 tanesinin 0-10.000 m², 32 tanesi 10.0000- 50.000 m², 8 tanesi 50.000-100.000 m², 3 tanesi 100.000-150.000m², 2 tanesi 150.000-200.000 m² ve 4 tanesi 200.000 m² ve üzeri fabrika alanına sahiptir.

5.1.7 Yararlanılan Destekler

Çalışmaya katılan firmalara hangi desteklerden yararlandıkları sorulmuş ve 1=Hiç, 2=Nadir, 3=Bazen, 4= Sık, 5= Çok Sık olarak soruların cevapları sınırlandırılmıştır. Firmaların desteklerin tümünden hiç yararlanmadığı ya da nadiren yararlandıkları görülmüştür. Bölgenin en önemli sektörlerinden birinde yer alan firmaların, iştiğal alanlarındaki desteklerden haberdar olmaması ya da yararlanmaması sektör açısından olumsuz sonuçlar doğurabilir.

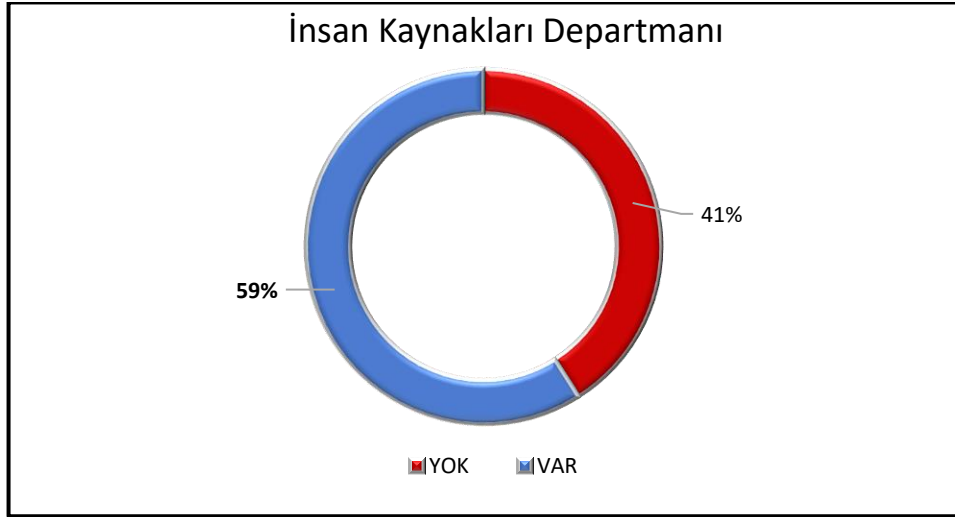

5.2 İnsan Kaynakları Yönetimi

Tekstil firmalarının insan kaynakları yönetimi analizinde; insan kaynakları departman yapısı, profesyonel yönetici sayısı, firmaların eleman bulma kaynakları, eleman ihtiyacı olan bölümler, personel sirkülasyonu, sektörün işgücü piyasası sorunları, kurumsallaşma yapısı araştırılmıştır.

5.2.1 İnsan Kaynakları Departmanı

Firmaların %41'inin insan kaynakları departmanı bulunmamaktadır. Firmalar muhasebe müdürleri, aile üyeleri veya sadece tek bir insan kaynakları personeli aracılığıyla insan kaynakları ile ilgili çalışmalarını yapmaktadır.

5.2.2 Firma Sürekliliği

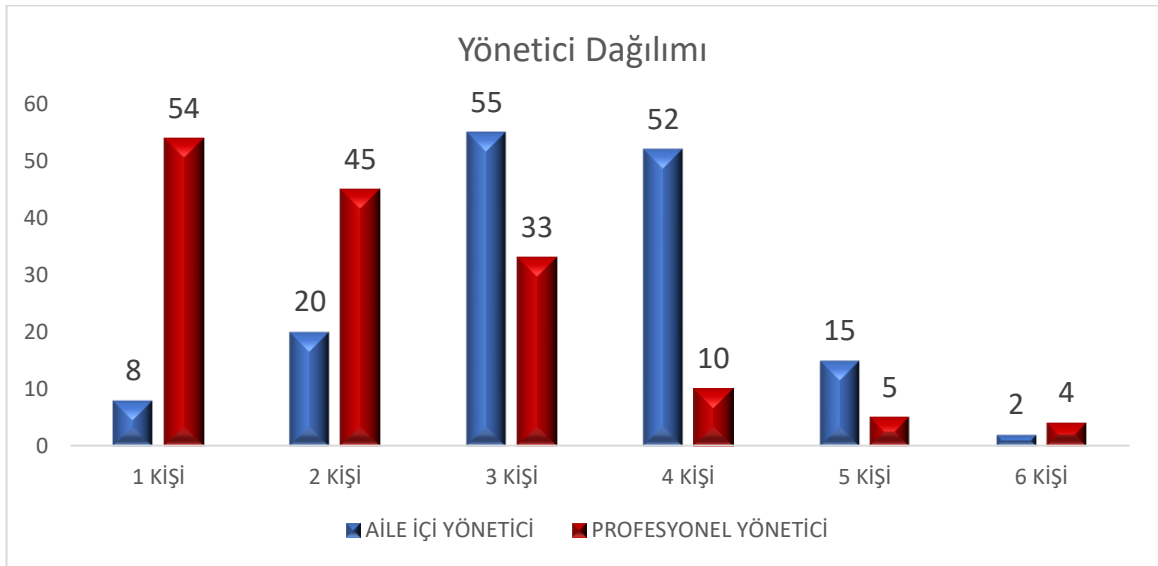
Sektördeki firmaların 81'inin 1. kuşak firmalar arasında yer aldığı görülmektedir. İkinci kuşağa devreden firma sayısının 52, 3. kuşağa devreden firma sayısının 12 ve son olarak 4. kuşağa devreden firma sayısının 1 olduğu görülmektedir. Deri sektöründeki firmaların %70'i 1 kuşak, %29'u 2. Kuşak ve %1'i ise 3. kuşağı görmüştür. İplik sektöründeki firmalarının %45'inde 1. kuşak, %45'inde 2. kuşak ve %9'unda 3. kuşak, %1'inde 4. kuşak yönetimde görev almaktadır. Konfeksiyon sektöründeki firmaların %60'ında 1. kuşak, %39'unda 2. kuşak, %1'inde 3. Kuşak yönetimde yer almaktadır. Kumaş sektöründe yer alan firmaların %60'ında 1. kuşak, %39'unda 2. kuşak, %1'inde 3. kuşak yönetimde yer almaktadır. Teknik tekstil sektöründe yer alan firmaların %70'inde 1. kuşak, %30'unda 2. kuşak yönetimde yer almaktadır.

5.2.3 Yönetici Dağılımı

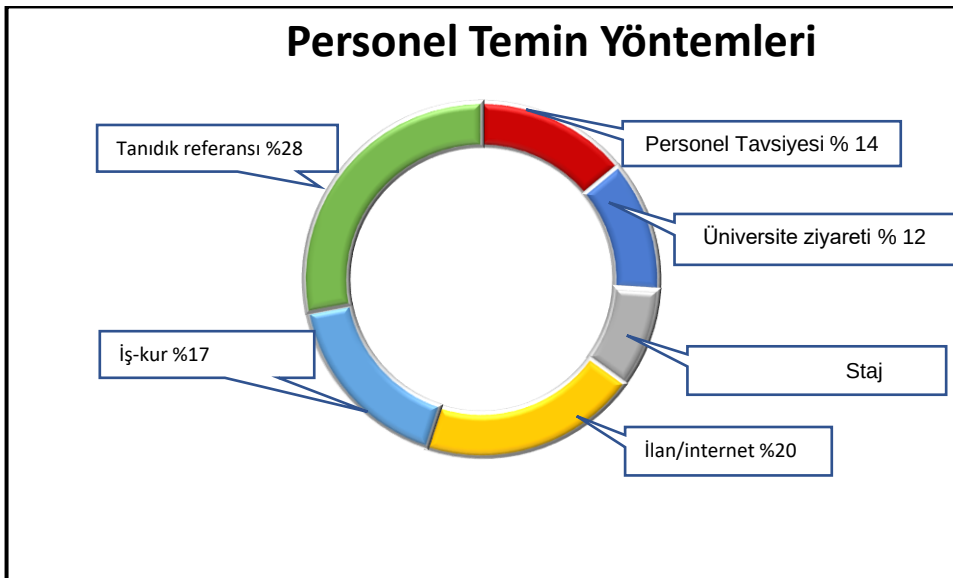
Tekstil sektöründeki firmaların 8'inde 1 adet aile içi yönetici 54'ünde 1 adet profesyonel yönetici çalışmaktadır. 20 firmada aileden 2 yönetici çalışırken, 45 firmada 2 profesyonel yönetici bulunmaktadır. 55 firmada aile içi 3 yönetici çalışırken, 33 firmada 3 profesyonel yönetici

bulunmaktadır. 52 firmada 4 yönetici aile bireylerinden seçilirken, 10 firmada ise 4 adet profesyonel yönetici çalışmaktadır.

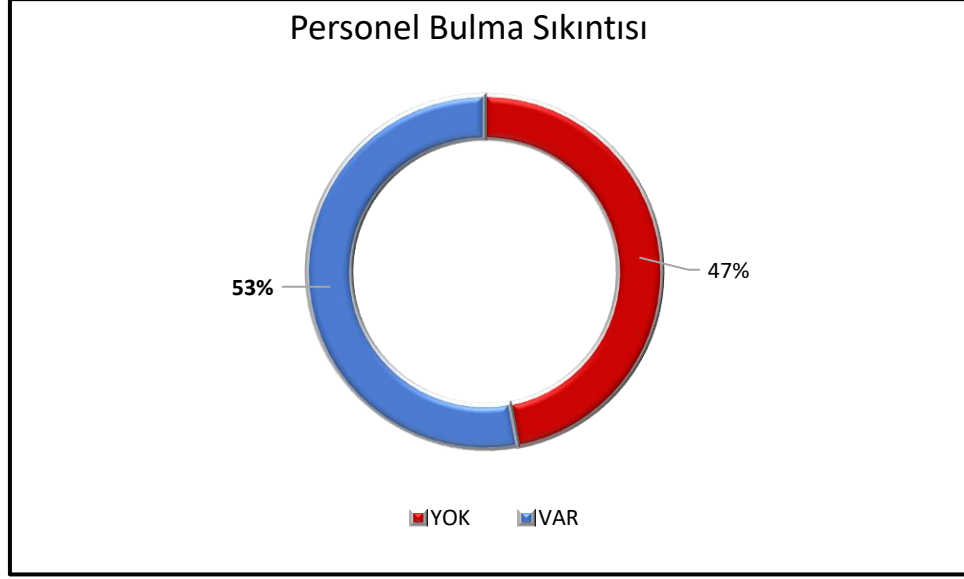
5.2.4 Personel Temin Yöntemleri

GATİB bünyesindeki firmaların personel bulurken en fazla kullandıkları yöntem %28 ile tanıdık referansları yoluyla personel temin etmektedir. Firmalar ikinci olarak, %20 ile ilan ve internet üzerinden personel bulurken, bu yöntemi takiben %17 oranında İŞKUR'a başvurmaktadır. Firmaların %14 personel tavsiyesi, %12 Üniversite ziyaretleri ve son olarak %9 staj yoluyla personel temin etmektedir.

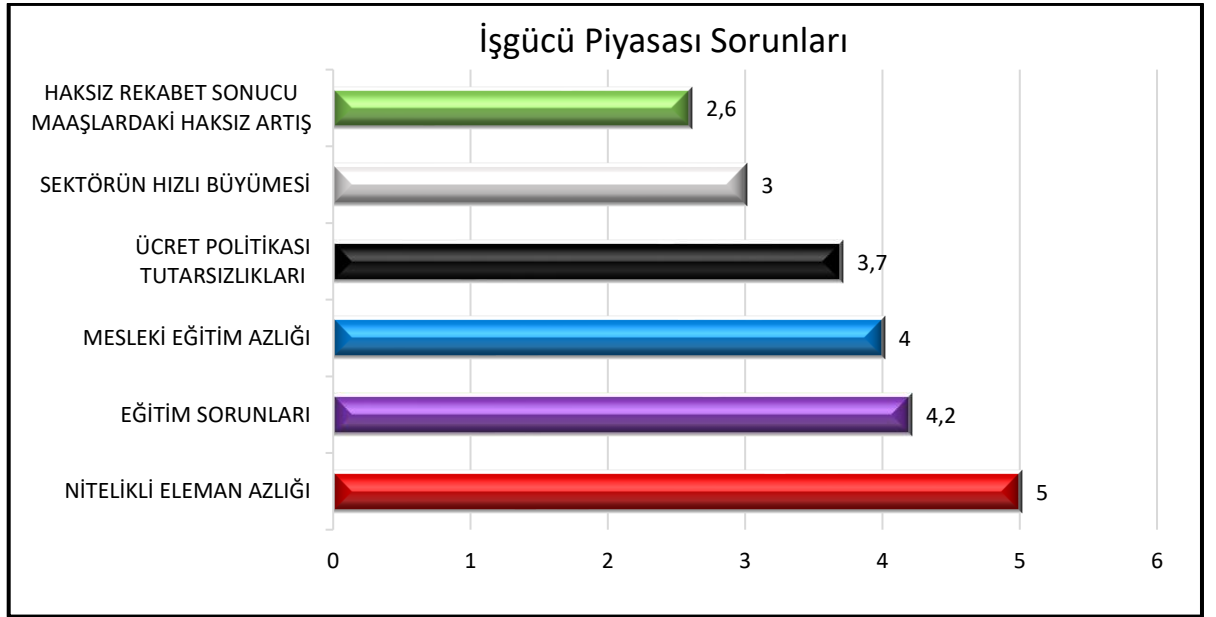
5.2.5 Personel Bulma Sıkıntısı

Tekstil firmalarının %47'si personel bulmakta sıkıntı yaşamazken, %53'ü personel bulurken sıkıntı yaşadığını söylemiştir. İstatistiki olarak firma büyüklüğü, sektör, grup şirketi olma ve kurumsallık özellikleri ile personel bulma sıkıntısı arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak yapılan yüz yüze görüşmelerde firmaların mavi ya da beyaz yakalı nitelikli personel bulma konusunda sıkıntı yaşadıkları sonucuna varılmıştır.

5.2.6 İşgücü Piyasası Sorunları

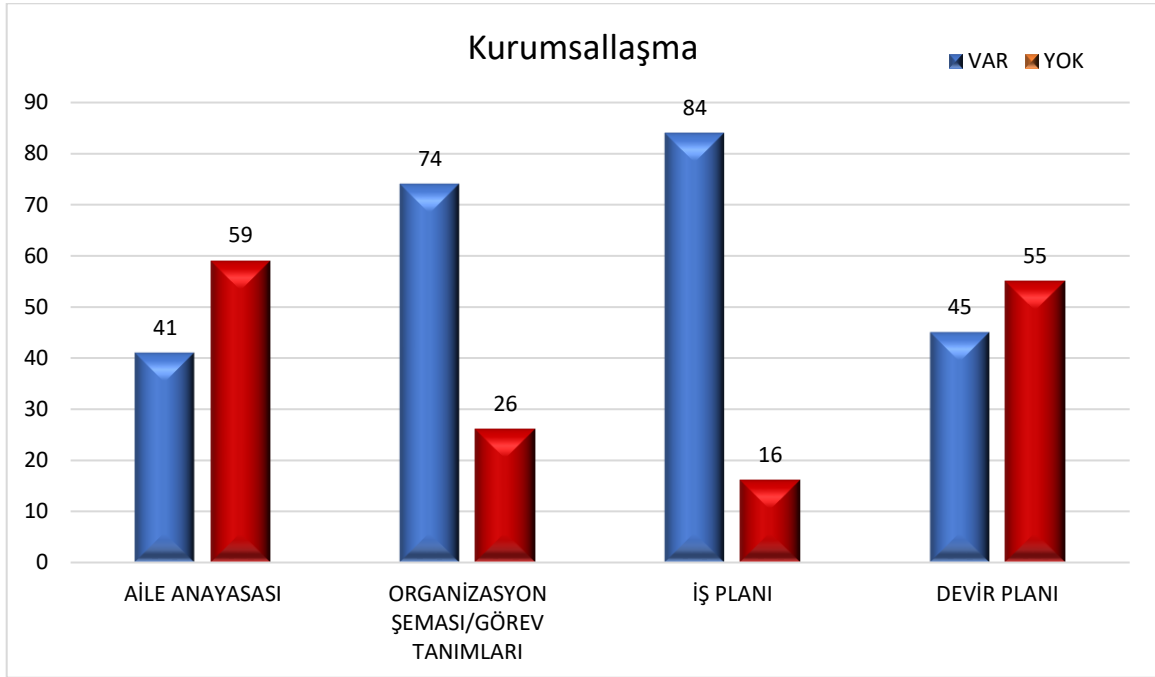
GATİB bünyesindeki tekstil sektörü işgücü piyasasındaki karşılaşılan en önemli problemin nitelikli eleman azlığı olduğu görülmektedir. Beyaz yakalı ve mavi yakalı personel için mesleki eğitim yetersizliği ve ihtiyaç olan bölümlerden mezun nitelikli personelin bulunamaması diğer önemli sonuçlar arasında yer almaktadır. Gaziantep'teki diğer sektörlerdeki en büyük problemler olan ücret politikası tutarsızlıkları ve firmaların birbirlerinde yer alan başarılı elemanları haksız bir şekilde transfer etmesi tekstil sektörü için görece olarak önem arz etmemektedir.

5.2.7 Kurumsallaşma

Tekstil sektöründeki aile firmalarının %41'i aile anayasasına sahipken %59'u bir aile anayasasına sahip olmadıklarını ifade etmiştir. Yapılan yüz yüze görüşmede aile anayasasına sahip firmaların sadece %20'si bu anayasaya uyulduğunu ifade etmiştir. Sektördeki firmaların %74'ünde organizasyon şeması ve görev tanımları bulunurken, firmaların sadece %4'ü firmalarında çalışanların görev tanımlarına göre çalıştığına inanmakta olup, firmaların %96'sı görev tanımlarının sadece görünürde var olduğuna inandıklarını ifade etmiştir. Firmaların %86'sı yatırımlarını en az 1 yıllık iş planlarına göre yaptıklarını belirtmiştir. Aile firmalarının sadece %45'inin devir planı bulunmakta olup,

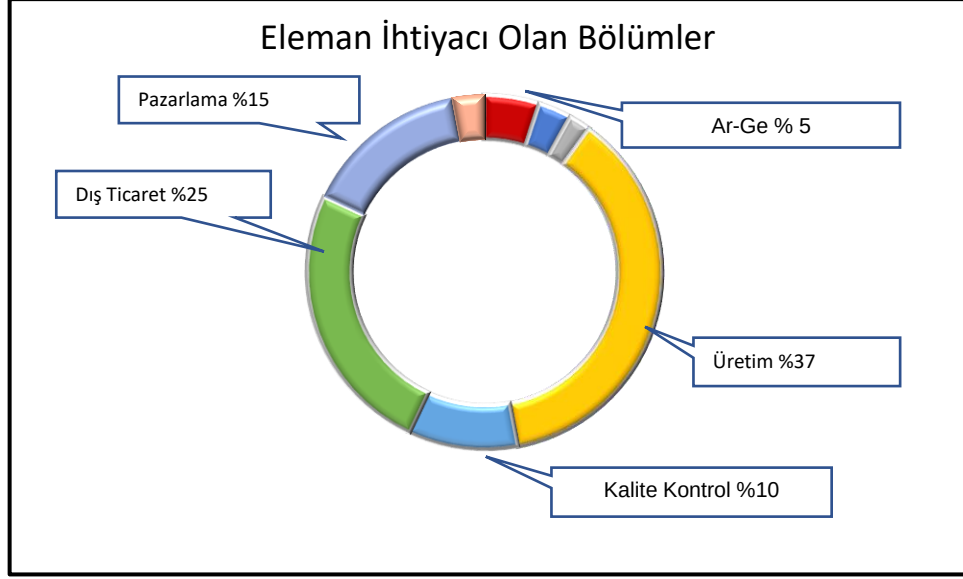
bu firmalar yönetimde bulunan aile üyesi vefatı ya da görevi bırakması durumunda yerine geçecek kişinin belli olduğu ve bu göreve hazırlandığını ifade etmiştir.

5.2.8 Firmanın En Fazla İhtiyacı Olan Bölümler

Tekstil sektöründeki firmalar için **Üretim Bölümünün** en fazla eleman ihtiyacı olan bölüm olduğu görülmektedir. Firmalar için üretim bölümü önem sırasına göre fazla eleman ihtiyaç duyulan bölümler sıralamasında da 1 ve 2. Sıralarda yer almıştır. **Dış Ticaret Bölümü** firmalar için en fazla eleman ihtiyacı olan 2. bölüm olduğu görülmekte olup, önem sırasına göre fazla eleman ihtiyaç duyulan bölümler sıralamasında yine 2. sırada yer almıştır. **Pazarlama Bölümü** firmalar için en fazla eleman ihtiyacı olan 3. bölüm olmasına rağmen, önem sıralamasında nadir olarak 1. Sırada yer almıştır, önem sırasına göre fazla eleman ihtiyaç duyulan bölümler sıralamasında 3.,4. ve 5. sıralarda yer almıştır. **Kalite Kontrol Bölümü** firmalar için en fazla eleman ihtiyacı olan 4. bölüm olduğu görülmekte olup, önem sırasına göre fazla eleman ihtiyaç duyulan bölümler sıralamasında gerilerde kalmaktadır. Sırasıyla AR-Ge, Muhasebe, Finans ve Tasarım bölümleri en fazla eleman ihtiyacı olan bölümler sıralamasında 5,6,7,8. sıralarda yer almaktadır.

Deri sektörü için en fazla eleman ihtiyacı olan bölüm **Dış Ticaret Bölümü** olduğu görülmekte olup, bu bölümü **Üretim Bölümü** takip etmektedir. İplik sektörü için en fazla eleman ihtiyacı olan bölümün **Üretim Bölümü** olduğu görülmektedir. Konfeksiyon bölümü için **Dış Ticaret** ve **Üretim Bölümü** eşit derecede önem arz etmektedir. Kumaş sektörü için en fazla eleman ihtiyacı olan bölümün **Üretim Bölümü** olduğu görülürken, **Dış Ticaret** ve **Pazarlama Bölümleri** bu bölümü takip etmektedir. Teknik Tekstil sektörü için de en fazla eleman ihtiyacı olan bölümün **Üretim Bölümü** olduğu görülürken, **Dış Ticaret** ve **Pazarlama Bölümleri** bu bölümü takip etmektedir.

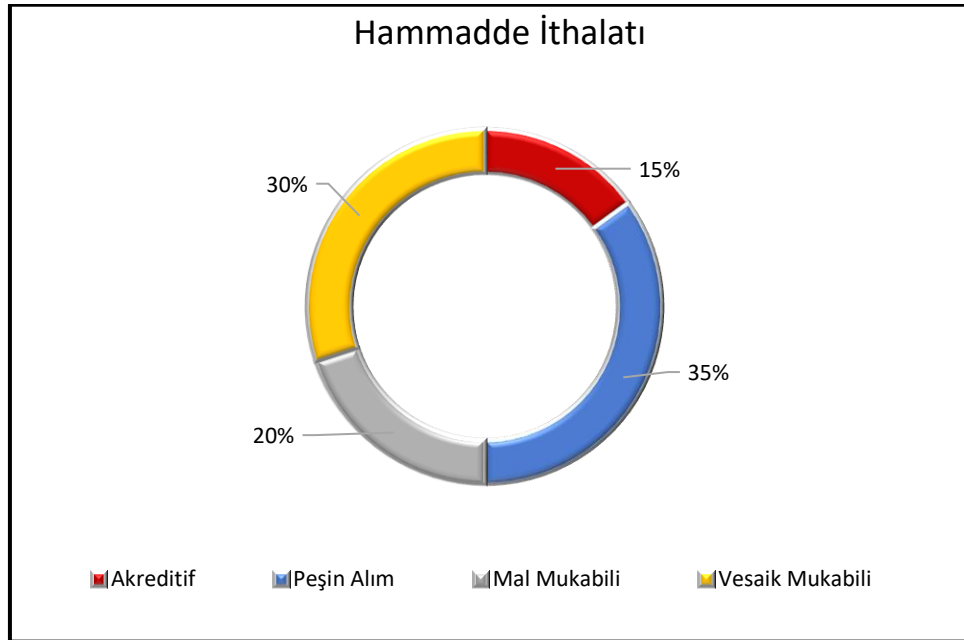

5.3 Sektörün Finansal Durumu

Tekstil firmalarının sektörün finansal durum analizinde; hammadde ithalatının nasıl yapıldığı, ihracat satış şartları, firmaların satıştaki ve hammadde alımlarındaki ortalama vadeleri, stok devir hızı, finansal koşullar, gelecek 3 yıl kapasite ve yatırım öngörüsü araştırılmıştır.

5.3.1 Firmaların Hammadde İthalatı

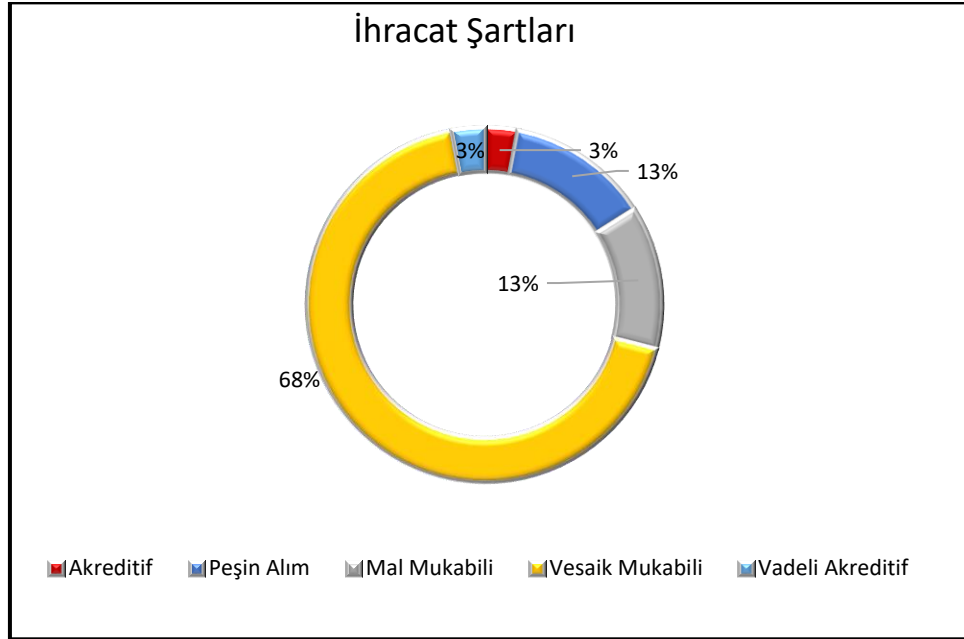
Tekstil firmalarının hammadde ithalatında en fazla kullandıkları yöntem %35 ile peşin alım olduğu görülmektedir. Firmaların %30'u vesaik mukabili hammadde, %20 mal mukabil ve son olarak %15 akreditif karşılığı hammadde ithalatı yapmaktadır. Deri sektöründe en fazla kullanılan yöntem peşin alış olarak görülürken, iplik sektöründe vesaik mukabili, kumaş, teknik tekstil ve konfeksiyon sektöründe peşin alış olduğu görülmektedir.

5.3.2 Firmaların İhracat Satış Şartları

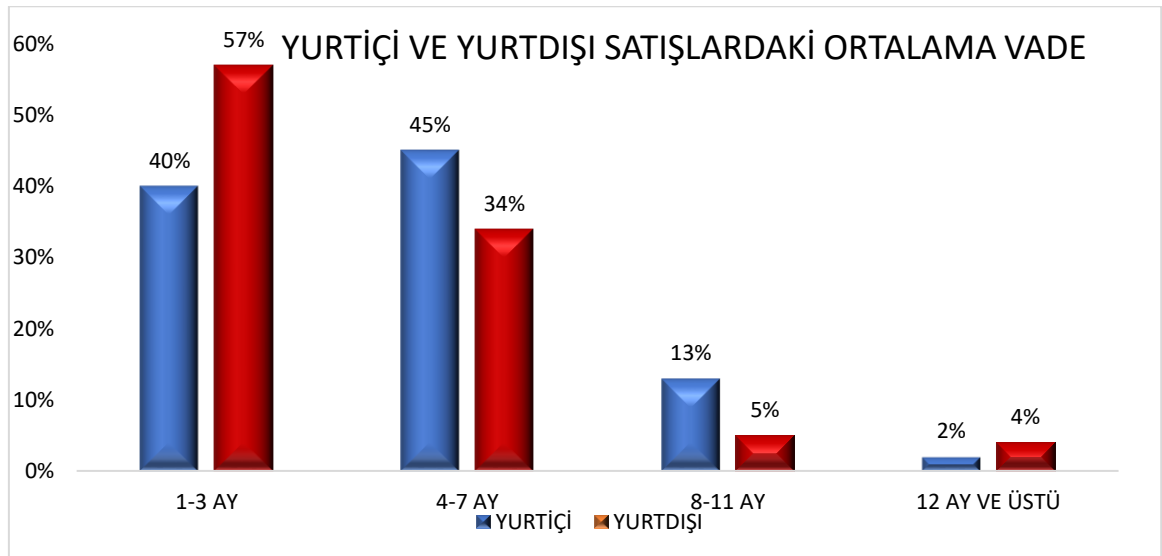
Tekstil firmalarının ürün ihracatında en fazla kullandıkları yöntem %68 ile vesaik mukabili olduğu görülmektedir. Firmaların %13'ü mal mukabili, %13'ü peşin ve son olarak %3akreditif son

olarak karşılığı hammadde ithalatı yapmaktadır. Deri sektöründe en fazla kullanılan yöntem mal mukabili olarak görülürken, iplik sektöründe vesaik mukabili, kumaş, teknik tekstil ve konfeksiyon sektöründe peşin alış olduğu görülmektedir.

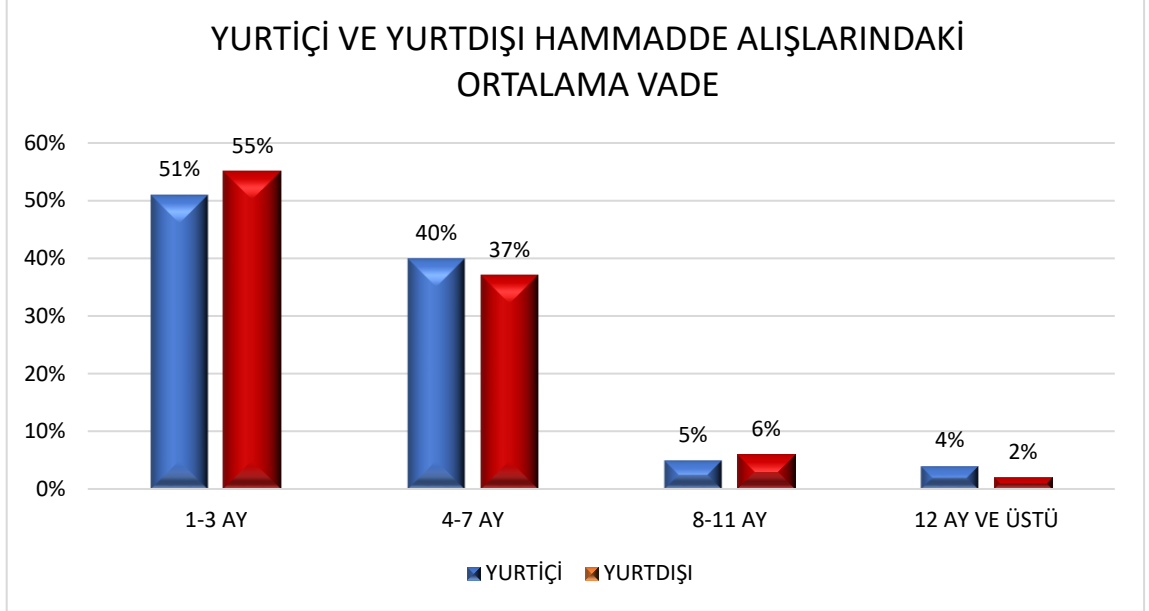
5.3.3 Firmaların Ortalama Yurtiçi Satış Vadesi

Tekstil firmalarının %40'ı yurtiçi satışlarda, %57'si yurtdışı satışlarını 1-3 ay vade ile yaparken, %45'i yurtiçi satışlarda, %37'si yurtdışı satışlarda 4-7 ay vadeyi benimsemektedir. Firmaların %13'ü yurtiçi satışlarda ve %5'i yurtdışı satışlarda 8-11 ay vadeyi benimsemektedir. Firmalar Gaziantep'teki diğer sektörlerde göre tekstil firmaları daha düşük vadelerle yurtiçi ve yurtdışı satışlarını gerçekleştirmektedir. Firmaların satışlarda yoğun olarak 1-3 ayda döngülerinin olduğunu görmekteyiz, bu durum tekstil sektöründeki firmaların ihracat vadelerinin görece olarak daha kısa olduğunu göstermektedir.

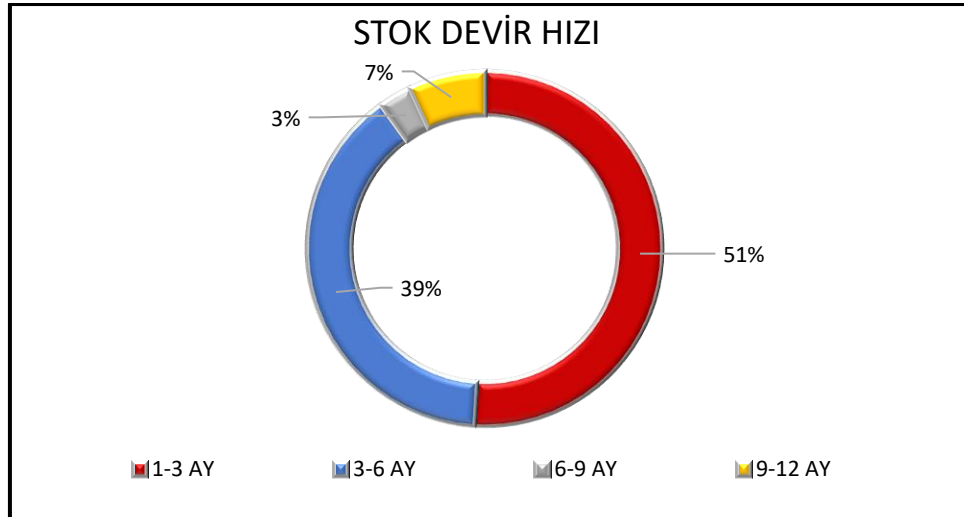
5.3.4 Firmaların Hammadde Alış Vadesi

Tekstil firmalarının %51'i yurtiçi hammadde alışlarında, %55'i yurtdışı alışlarını 1-3 ay vade ile yaparken, %40'ı yurtiçi alımlarda, %37'si yurtdışı alışlarda 4-7 ay vadeyi benimsemektedir. Firmaların %5'i yurtiçi alışlarda ve %6'sı yurtdışı alışlarda 8-11 ay vadeyi benimsemektedir.

5.3.5 Stok Devir Hızı

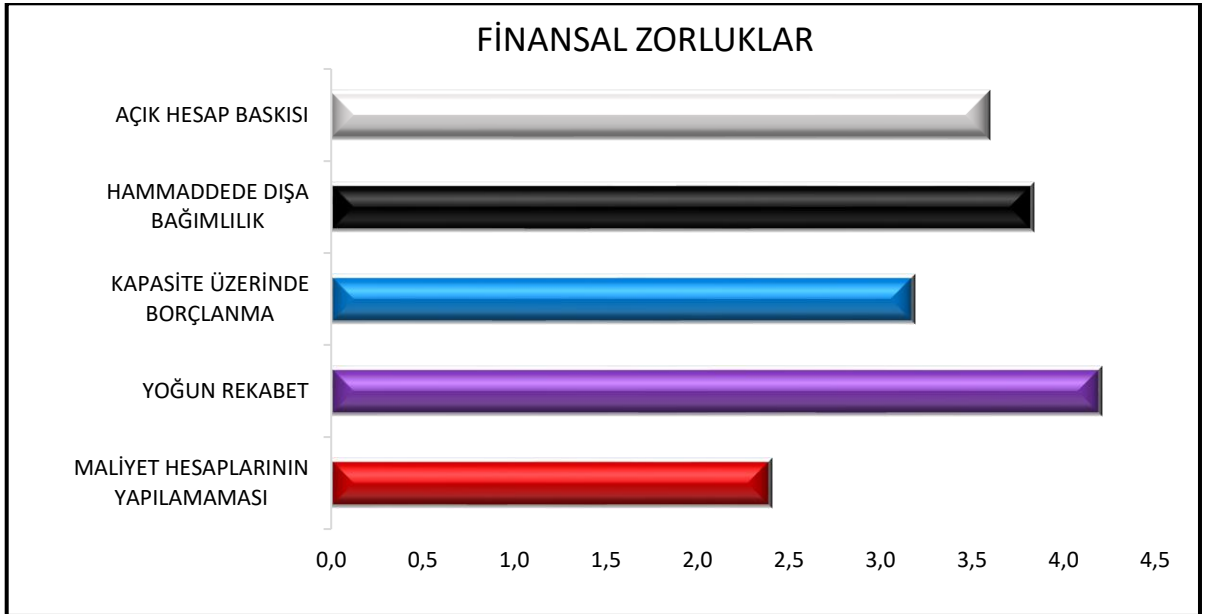
Firmaların %51'i stoklarını 1-3 ayda eritebilirken, %39'u 3-6 ayda stoklarını eritebilmektedir. Firmaların %10'unun stok devir hızı 6 ve üzerindedir. Sektördeki firmaların stok kontrolünün iyi yapıldığı ve stokların kısa sürede satışa döndürüldüğü görülmektedir.

5.3.6 Finansal Zorluklar

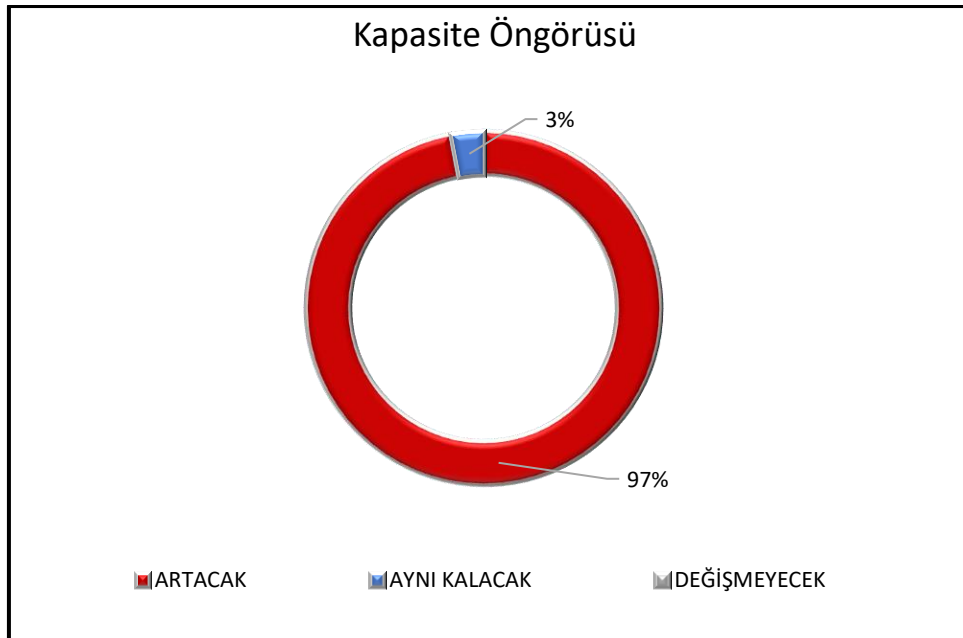
Tekstil sektöründeki firmaların finansal zorluk yaşamalarındaki en önemli faktör sektörde yaşanan yoğun rekabet olduğu görülmektedir. Firmaların benzer ürünler üretmesi rekabetten kaçınmalarının önündeki en önemli faktörlerden biri olduğu görülmektedir. Firmaların üretim girdilerinin dışa bağımlı olması fiyat belirleme, politik ve ekonomik krizlerde darboğaz yaşama gibi problemleri beraberinde getirmektedir. Açık hesap usulü çalışma firmaların finansal olarak zorluk yaşamasında diğer önemli faktörlerden birisi olduğu görülmektedir. Gaziantep'teki diğer sektörlerinde en büyük problemlerinden biri olan açık hesap baskısı tekstil sektörünü de

etkilemektedir. Maliyet hesaplamalarının yapılamaması, sektördeki firmaları en az etkileyen faktörlerden birisi olarak görülmüştür.

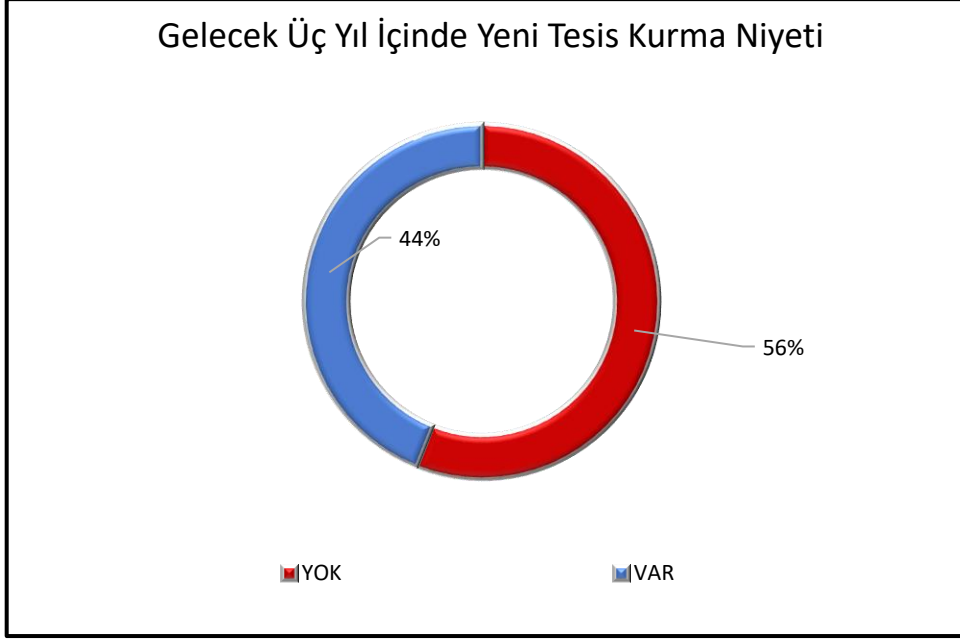
5.3.7 Gelecek 3 Yıl İçin Kapasite Öngörüsü

Çalışmaya katılan firmaların %97'si gelecek 3 yılda firmasının kapasitesinin artacağını öngörürken, %3'ü üretim kapasitelerinin aynı kalacağını ileri sürmüştür. Sektördeki firmalar kapasitenin azalacağı öngörüsünde bulunmamıştır. Alt sektörler bazında kapasite öngörüsü incelendiğinde; sadece konfeksiyon ve kumaş sektöründeki firmalar kapasitelerinin değişmeyeceğini öngörürken, teknik tekstil, iplik ve deri sektöründeki firmalar sadece kapasite artışı öngörmüştür.

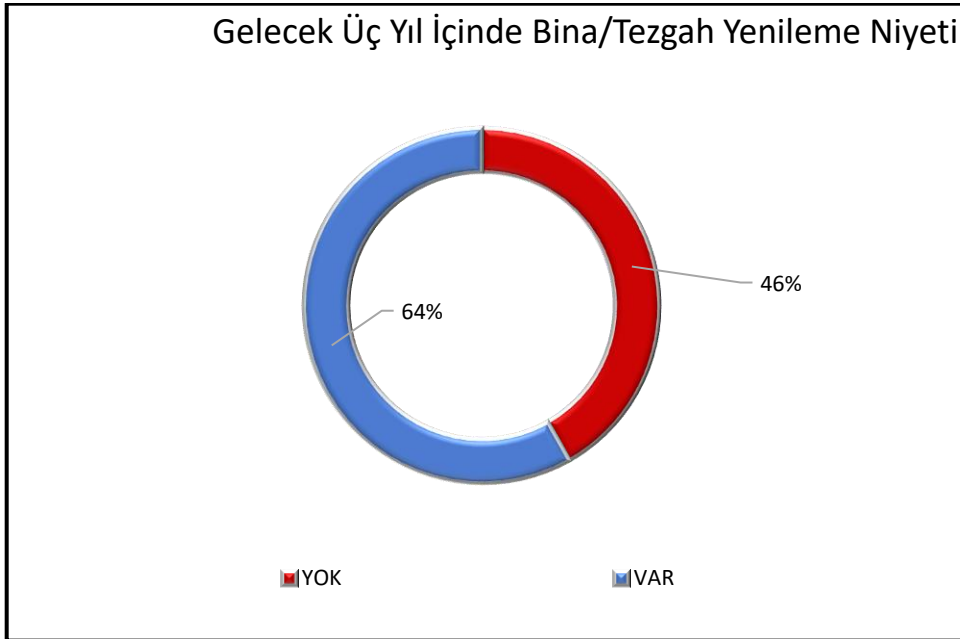

5.3.8 Gelecek 3 Yıl Yatırım Öngörüsü

Gelecek 3 yıl içinde firmaların %44'ü yeni tesis kurma niyeti varken, %56'sı ise yeni tesis kurma niyetinde değildir. Deri ve iplik firmalarının %55'i, konfeksiyon firmalarının %33'ü, Kumaş firmalarının %30'u, teknik tekstil firmalarının %45'i 3 yıl içinde yeni tesis kurma niyetinde olduğu görülmektedir.

Gelecek 3 yıl içinde firmaların %30'u yeni bir sektöre yatırım yapmak isterken, %70'i ise yatırım yapma niyetinde değildir. Deri firmalarının %8'i, iplik firmalarının %35'i, konfeksiyon firmalarının %41'i, Kumaş firmalarının %32'si, teknik tekstil firmalarının %33'sü yıl içinde başka bir sektöre yatırım yapma niyetinde olduğu görülmektedir.

5.4 Üretim Yönetimi

Tekstil firmalarının sektörün üretim yönetimi analizinde; yıllık üretim kapasitesi, işletmedeki makine sayısı, geçmiş 3 yıl kapasite kullanım oranı, pandemi süreci kapasite kullanım oranı, gelecek 3 yıl kapasite kullanım öngörüsü ve tezgahların yıl gruplarına göre dağılımı araştırılmıştır

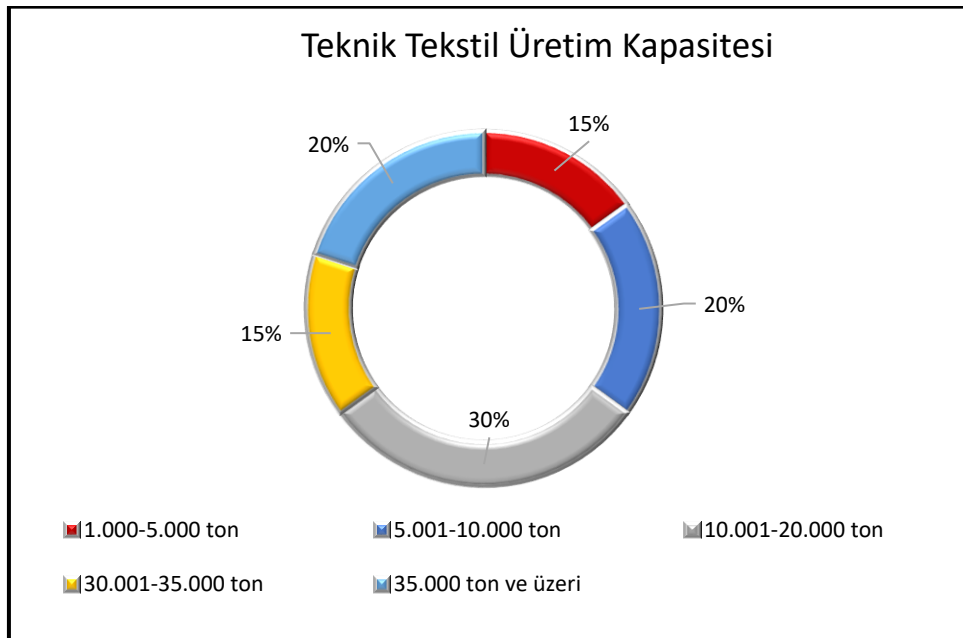
5.4.1 Firmanın Yıllık Üretim Kapasitesi

Deri sektöründeki firmalara 10.000-60.000 çift ile 300.000 çift ve üzeri arasında üretim kapasitesi seçenekleri sunulmuştur. Firmaların %60'ı 300.000 bin çift ve üzeri üretim kapasitesine

sahipken, %25'i 180.000-240.000 çift arasında bir üretim kapasitesine sahiptir. Firmaların %15'i soruya cevap vermemiştir.

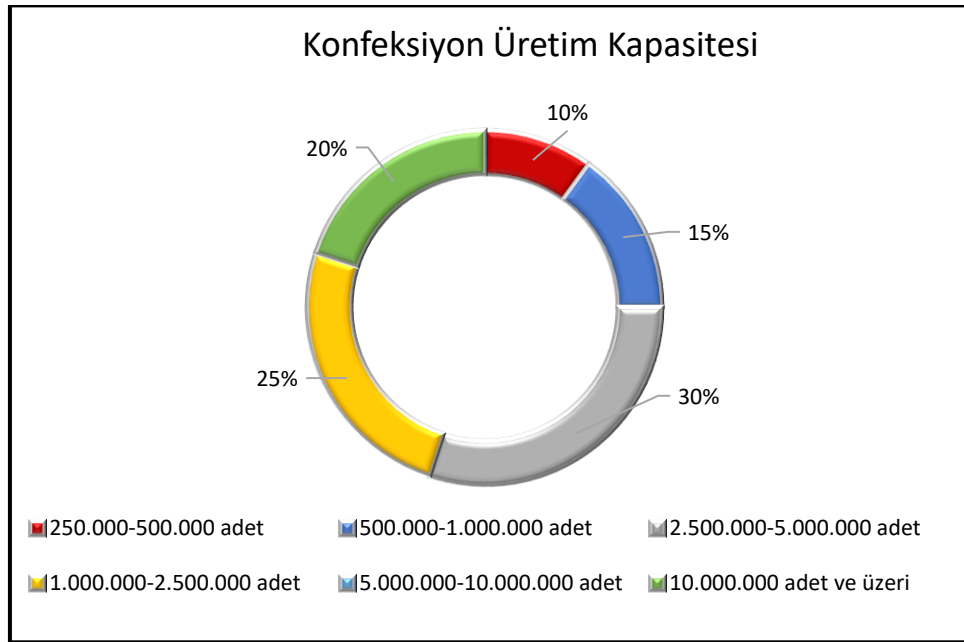

Teknik tekstil sektöründeki firmalara 1.000-5.000 ton, 5.001-10.000 ton, 10.001-20.000 ton, 20.001-30.000 ton, 30.001-35.000 ton, 35.000 ton ve üzeri üretim kapasitesi seçenekleri sunulmuştur. Firmaların %15'i 1.000-5.000 ton, %20'si 5.001-10.000 ton, %30'u 10.001-20.000 ton, %15'i 30.001-35.000 ton, %20'si 35.000 ton ve üzeri üretim kapasitesine sahiptir.

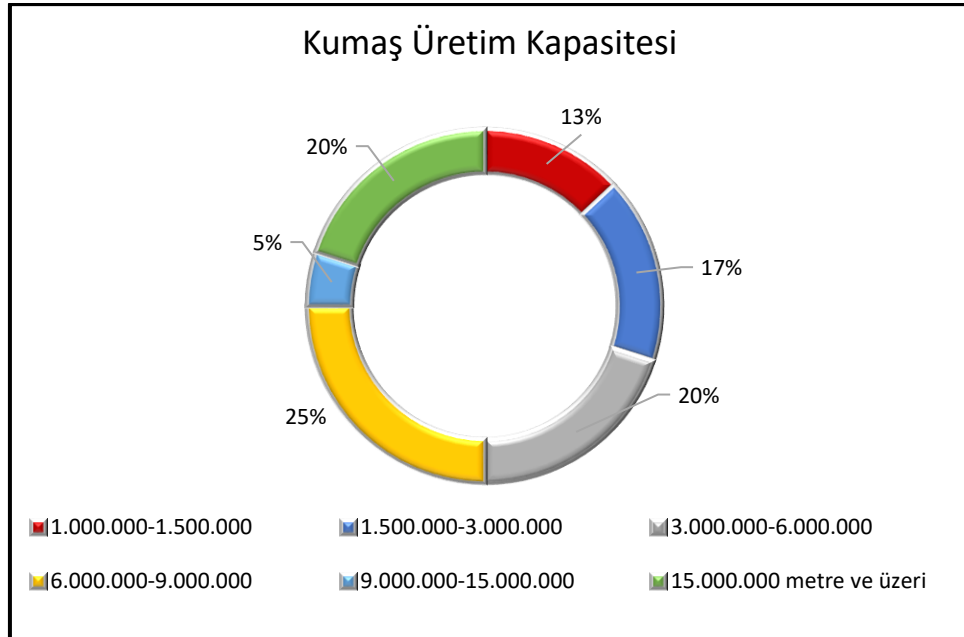

Konfeksiyon sektöründeki firmalara 250.000-500.000 adet, 500.000-1.000.000 adet, 1.000.000-2.500.000 adet, 2.500.000-5.000.000 adet, 5.000.000-10.000.000 adet, 10.000.000 adet ve üzeri üretim kapasitesi seçenekleri sunulmuştur. Firmaların %10'u 250.000-500.000 adet, %20'si 500.000-1.000.000 adet, %30'u 1.000.000-2.500.000 adet, %15'i 5.000.000-10.000.000 adet, %20'si 10.000.000 adet ve üzeri üretim kapasitesine sahiptir. Çalışmaya katılan firmaların %40'ı örme giyim

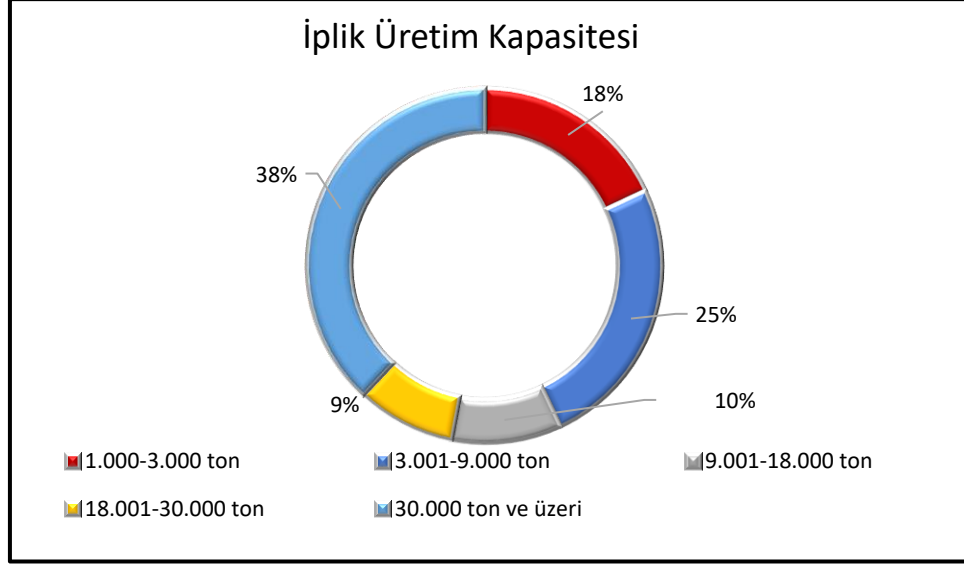
ve kumaş üzerine, %47'si dokuma kumaş ve giyim üzerine çalışırken, %13'ü bu soruya cevap vermemiştir.

Kumaş sektöründeki firmalara 1.000.000-1.500.000 metre, 1.500.000-3.000.000 metre, 3.000.000-6.000.000 metre, 6.000.000-9.000.000 metre, 9.000.000-15.000.000 metre, 15.000.000 metre ve üzeri üretim kapasitesi seçenekleri sunulmuştur. Firmaların %13'ü 1.000.000-1.500.000 metre, %17'si 1.500.000-3.000.000 metre, %20'si 3.000.000-6.000.000 metre, %25'i 6.000.000-9.000.000 metre, %5'i 9.000.000-15.000.000 metre, %20'si 15.000.000 metre ve üzeri üretim kapasitesine sahiptir.

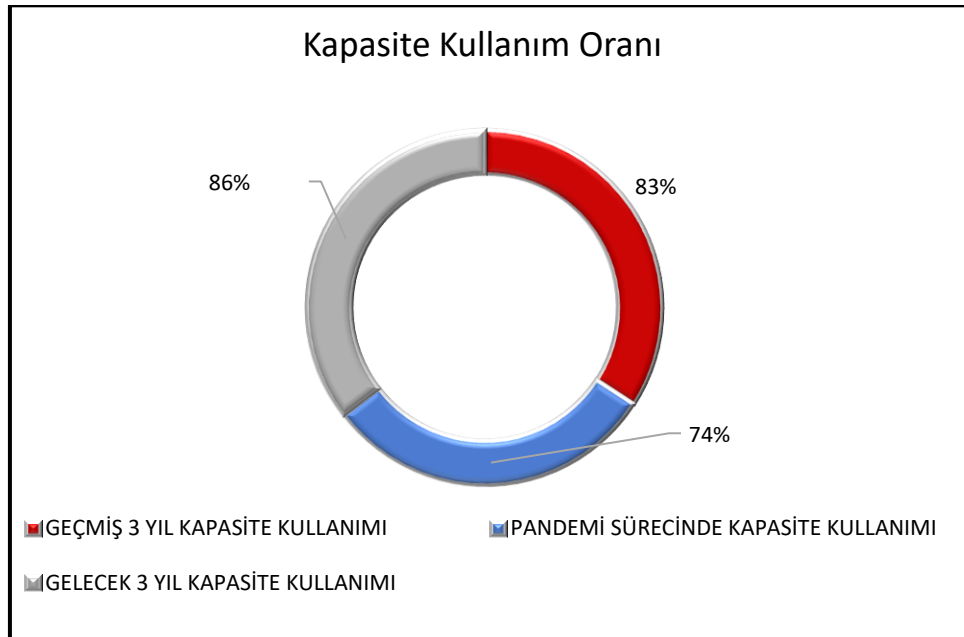
İplik sektöründeki firmalara 1.000-3.000 ton, 3.001-9.000 ton, 9.001-18.000 ton, 18.001-30.000 ton, 30.000 ton ve üzeri üretim kapasitesi seçenekleri sunulmuştur. Firmaların %18'i 1.000-3.000 ton, %25'i 3.001-9.000 ton, %10'u 9.001-18.000 ton, %9'u 18.001-30.000 ton, %38'i 30.000 ton ve üzeri üretim kapasitesine sahiptir.

Firmaların %45'inin **iplik iş sayısı** 1.000-10.000, %11'inin 10.001-20.000, %5'inin 20.001-30.000, %12'si 30.001-50.000, %27'sinin iş sayısının ise 50.000 ve üstü olduğu görülmektedir. **İplik rötör sayısına** göre ise; %42'sinin 1-500, %8'inin 501-1000, %24'ünün 2.001-3.000, %26'sinin 4.000 ve üzeri rötör sayısı bulunmaktadır.

5.4.2 Kapasite Kullanım Oranı

Tekstil sektöründeki firmaların geçmiş 3 yıl kapasite kullanım oranı ortalama olarak %83 olarak gerçekleşmiştir. Pandemi döneminde kapasite kullanımı %74'e düşmüş olup, gelecek 3 yılda ise kapasite kullanımının %86'ya çıkacağı beklenmektedir. İplik, konfeksiyon ve kumaş firmalarının kapasite kullanım oranları genel kullanım oranıyla aynıdır. Deri sektörü kapasite kullanım oranı geçmiş 3 yılda %71, pandemi döneminde %66 ve gelecek 3 yılda %78 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Teknik tekstil sektörü geçmiş 3 yılda kapasite kullanım oranı %89, pandemi döneminde kapasite kullanımı %92'ye çıkmış gelecek 3 yılda ise %90'a çıkması beklenmektedir.

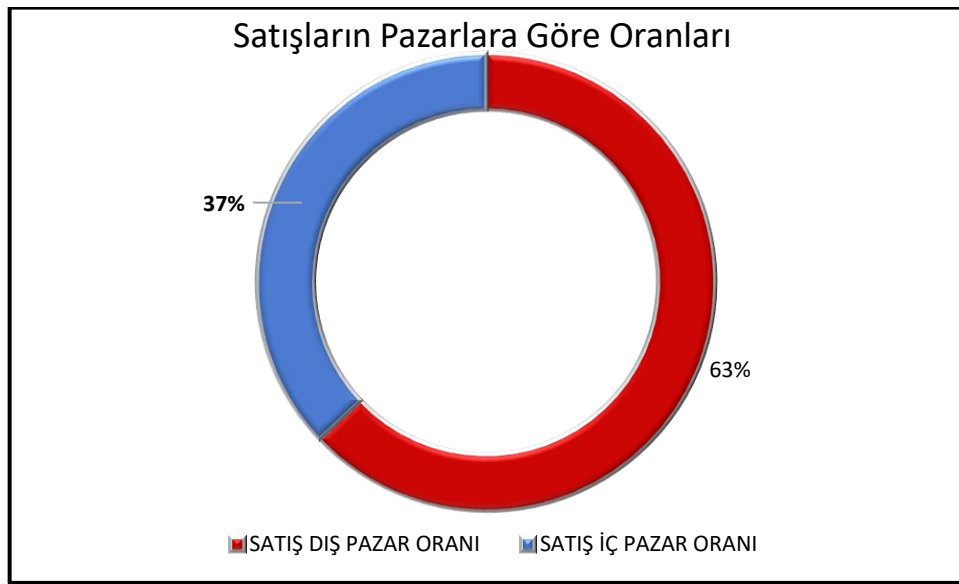

5.5 Pazarlama Stratejileri

Tekstil firmalarının pazarlama stratejileri analizinde; iç ve dış pazar analizi, sektörün yatırım yapması gereken yeni pazarlar, pazar payını arttırması gereken ürünler, yurtdışı kullanılan satış yöntemleri, yurt içi kullanılan satış yöntemleri, fuara katılım, müşteri memnuniyetinin sağlanması, tasarım ve ar-ge yapısı araştırılmıştır.

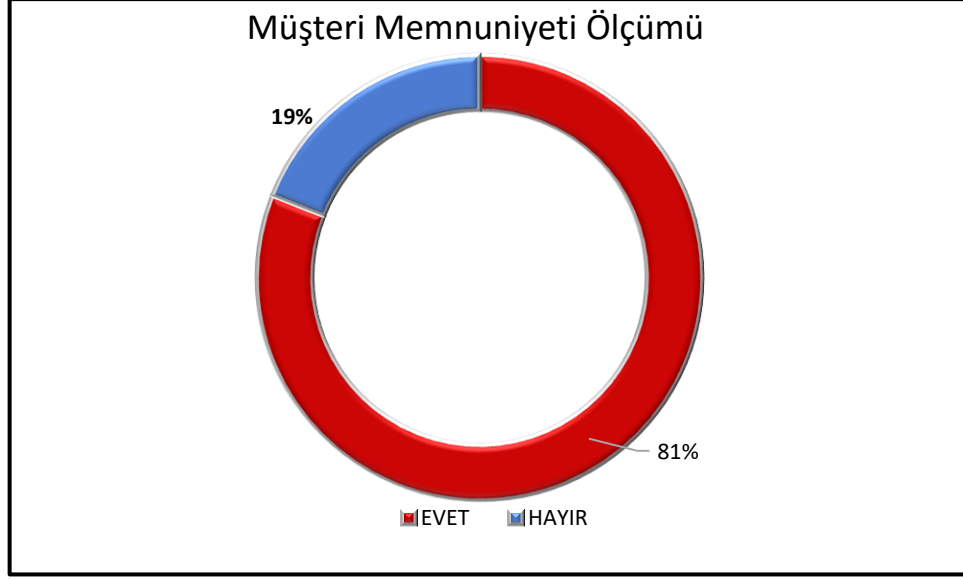
5.5.1 Pazar Oranları

Firmalarının satışlarındaki dış pazar oranının 63%, iç pazar oranının ise 37% olduğu görülmektedir. Bu oran, firmaların daha fazla ihracata ağırlık verme eğilimde olduğu göstermektedir. Deri sektöründe bu oran iç pazarda %19 ve dış pazarda %81; iplik sektöründe iç pazarda %46 ve dış pazarda %54; konfeksiyon sektöründe iç pazar %30 ve dış pazarda %70, kumaş sektöründe iç pazar oranı %31 ve dış pazar oranı %69 son olarak teknik tekstil sektöründe iç pazar oranı %33 ve dış pazar oranı %67 olarak gerçekleşmiştir.

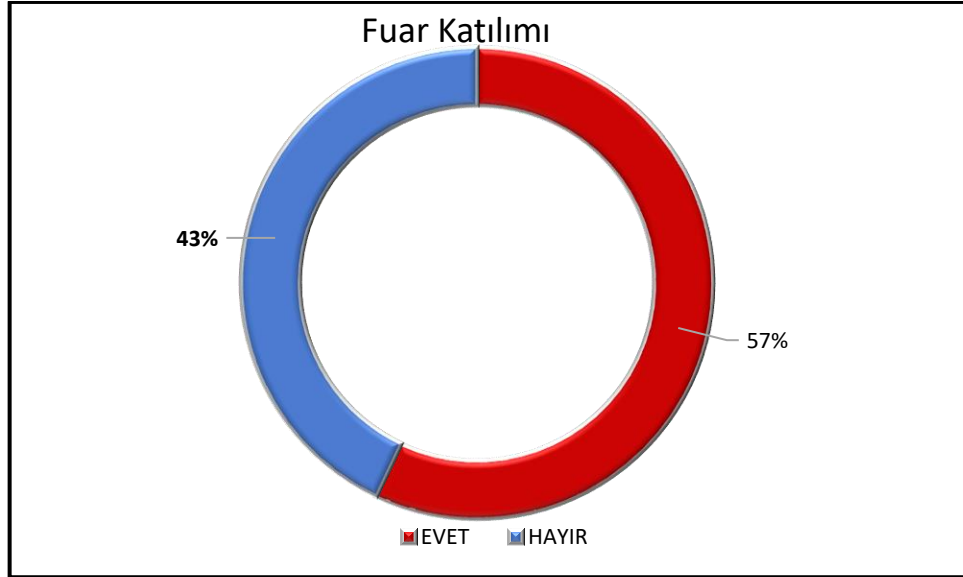
5.5.2 Müşteri Memnuniyeti Ölçümü

Firmaların önemli bir bölümünün müşteri memnuniyeti ölçümü yaptığı görülmektedir. Firmaların %81'i müşteri memnuniyetini düzenli olarak ölçtüğünü belirtmektedir. Müşteri memnuniyeti ölçüm yöntemleri sorulduğunda ise; müşterinin düzenli ürün alması, önemli müşteriler ile yapılan telefon ve yüz yüze görüşmeleri, şikayetlerin az olması olarak cevaplanmıştır. Müşteri memnuniyeti ölçümü konusunda firmaların büyük çoğunluğu doğrudan iletişim kurarak gerçekleştirdikleri diyalogları dikkate almaktadır. Araştırmaya katılan firmalardan sadece %16'sı matbu bir form kullanarak müşterilerinin görüşlerini kayıt altına almaktadır. Müşteri memnuniyetinin düzgün olarak ölçtüğünü söyleyen firmaların %20'si profesyonel olarak müşteri memnuniyeti ölçümü gerçekleştirmektedir.

5.5.3 Fuar Katılımı

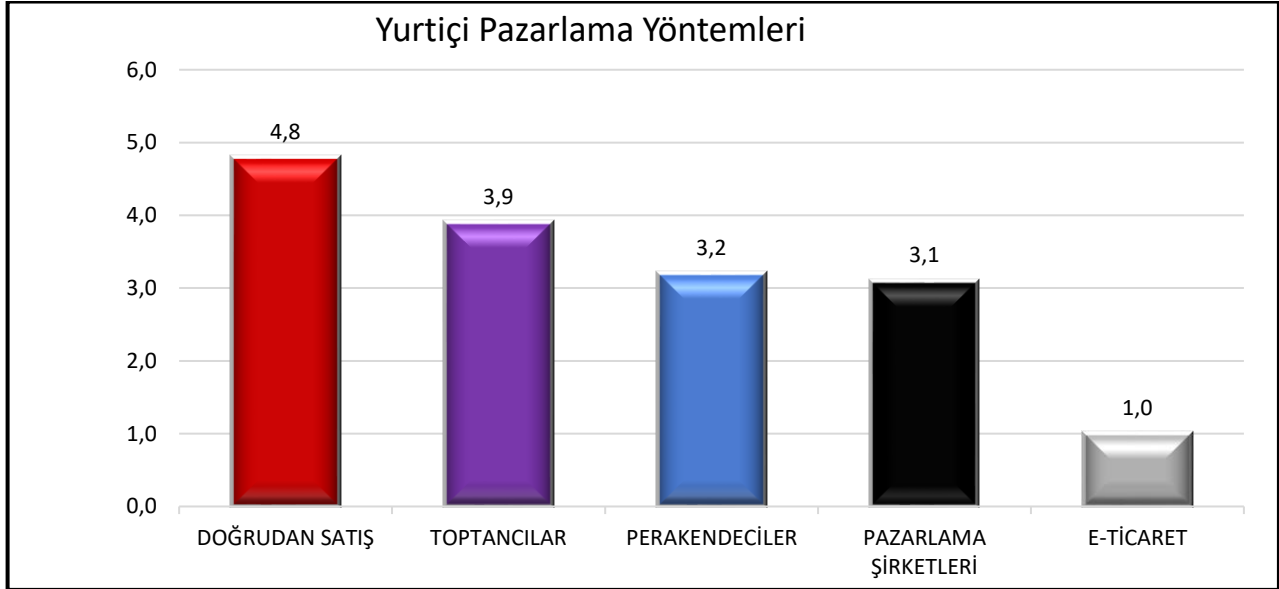
Firmaların yurtiçi ve yurtdışı fuarlara katılım oranı %57, katılmama oranı ise %43 olarak saptanmıştır. Fuarlara katılanların yurtiçi fuarlara katılım sıklığı yılda ortalama 1.4 kez ve yurtiçi fuarların düzenlenme sıklığı 1 kez olarak cevaplanmıştır. Katılımcı firmaları %60'ı yılda bir kez yurtiçi fuarlara katıldığını belirtirken, %10'unu 2 kez, %10'u 3 kez, geriye kalanlar ise 3 ve üzeri yurtiçi pazarlara katılmaktadır. Fuarlara katılanların yurtiçi fuarlara katılım sıklığı 2 yılda ortalama 1 kez ve yurtiçi fuarların düzenlenme sıklığı 2 yılda ortalama 1 kez olarak cevaplanmıştır.

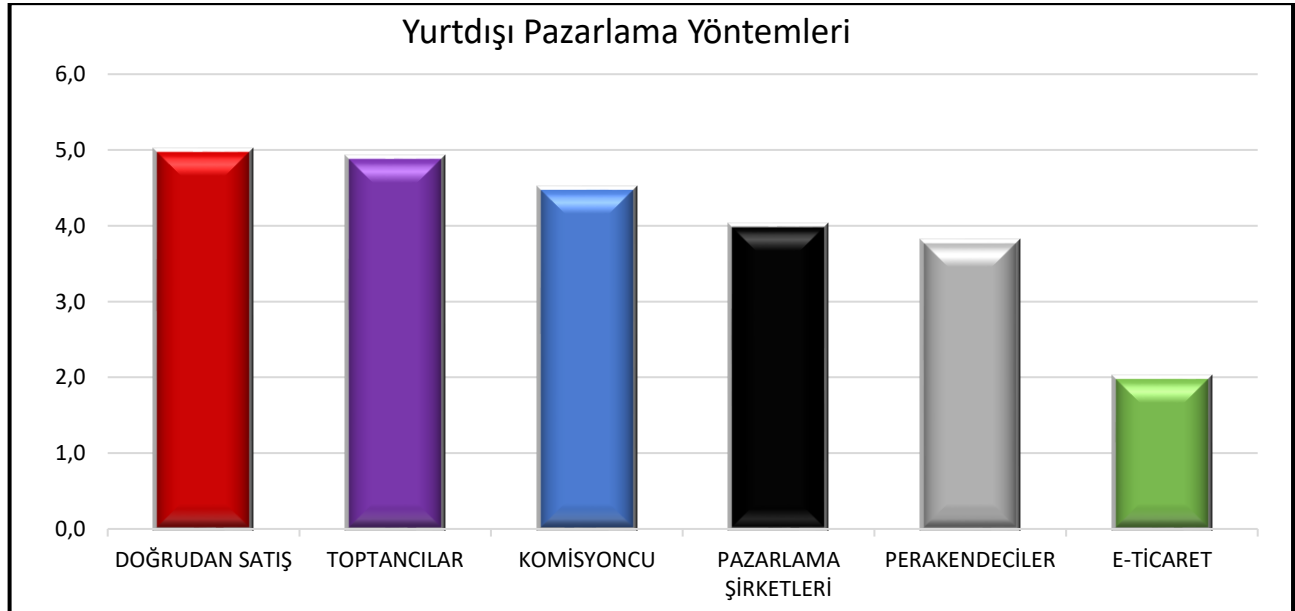
5.5.4 Pazarlama Yöntemleri

Firmalardan önem sırasında göre yurtiçi ve yurtdışında kullandıkları satış yöntemlerini sıralamaları istenmiştir. Satış yöntemleri yurtiçinde; doğrudan satış, toptancı, perakendeci, pazarlama şirketleri ve e-ticaret; yurtdışında ise doğrudan satış, toptancı, perakendeci, pazarlama şirketleri, e - ticaret, komisyoncu ve kendi mağazaları olarak tanımlanmıştır. Tekstil sektörünün tamamı için yurtiçi pazarlama yöntemleri içinde müşterilere doğrudan satış ilk sırada yer almaktadır. İkinci en fazla kullanılan yöntem ürünlerin toptancılar aracılığıyla, bunu takip eden yöntem ise perakendeciler aracılığıyla ve en son e-ticaret yöntemiyle ürünün pazarlanması olarak sıralanmıştır. Sektörel olarak bakıldığında ise **Deri Firmaları** için yurtiçinde en önemli pazarlama yöntemi genelden farklı olarak

toptancılar ve perakendeciler aracılığıyla yapılan satış olduğu görülmektedir. **Konfeksiyon Firmaları** için yine en önemli pazarlama yöntemi olarak genelden farklı olarak toptancılar ve perakendeciler aracılığıyla yapılan satış belirlenmiştir. Tekstil sektörü için önemli olan sırasıyla doğrudan satış, toptancılar, perakendeciler gibi pazarlama yöntemleri **Kumaş, İplik ve Teknik Tekstil Firmaları** için önemli olarak algılanmaktadır.

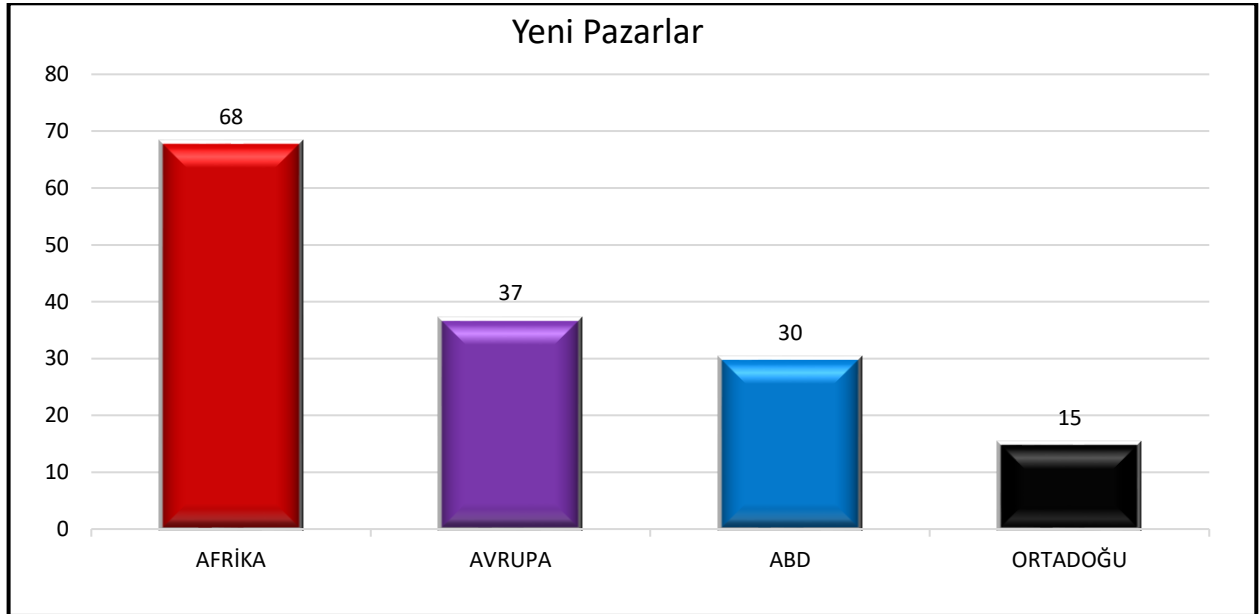
Yurtdışı pazarlama yöntemlerinde ise doğrudan/konteyner bazlı satış firmaların en önemli gördüğü pazarlama yöntemidir. Toptancılar ve komisyoncular aracılığıyla pazarlama yapılması firmaların yurtdışı satışta önem verdiği diğer yöntemler olduğu görülmektedir. Bu yöntemleri pazarlama şirketleri ve perakendeciler aracılığıyla satış yapmak takip etmektedir. Sektörel olarak bakıldığında ise sektörlerin tekstil sektörü genelinden farklı cevaplar vermediği görülmüştür.

5.5.5 Sektörün Yatırım Yapması Gereken Yeni Pazarlar

Firmalar gelecekte yatırım yapılması gereken önemli pazar olarak Afrika kıtasını görmektedir. Özellikle Cezayir, Nijerya, Fas ve Güney Afrika hedeflenen ülkeler arasında yer almaktadır. Avrupa'da yatırım yapılması planlanan ülkeler ise İtalya, Almanya ve İngiltere olarak sıralanmaktadır. ABD'nin ise yatırım yapılması planlanan üçüncü ülke olduğu görülmektedir. Son olarak Orta doğu ülkelerinden ise

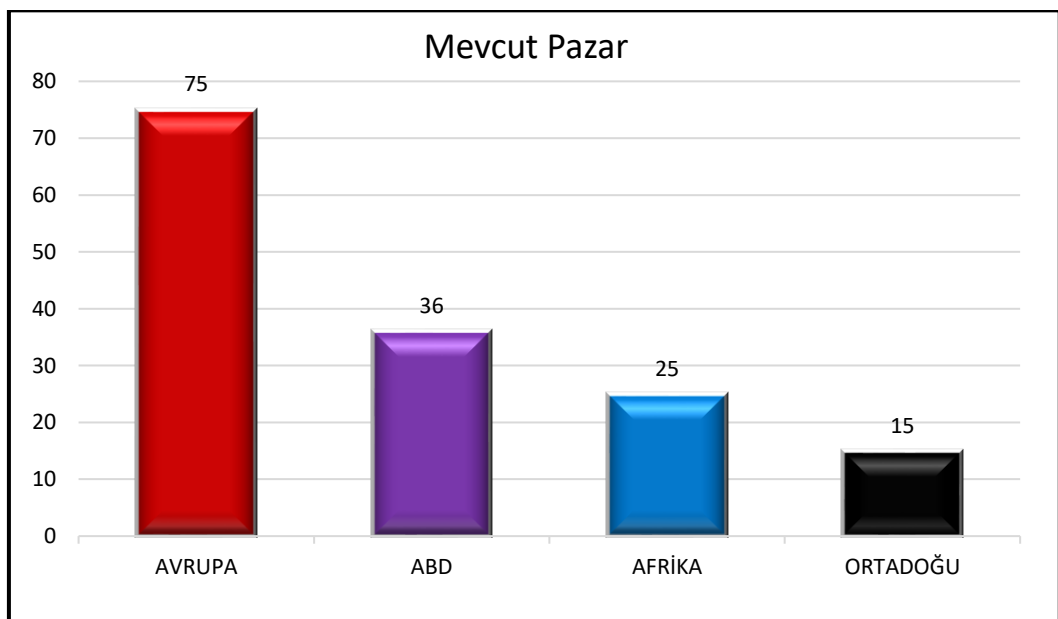
Katar, Suudi Arabistan, Dubai belirlenen diğer yatırım yapılması planlanan ülkeler olarak sıralanmaktadır.

Deri sektöründeki firmalar daha çok Afrika ülkelerine yatırım yapmayı planlarken, iplik firmaları daha çok Orta Asya, Kuzey Afrika ve ABD'yi hedeflemektedir. Konfeksiyon sektörü AB, ABD ve Balkan ülkelerini hedeflerken, kumaş sektörü ise Avrupa, ABD ve Kanada'yı hedeflemektedir. Teknik tekstil firmaları ise Avrupa, ABD ve Uzak Doğu'yu hedeflemektedir.

5.5.6 Sektörün Pazar Payını Arttırması Gereken Pazarlar

Tekstil firmaları gelecekte mevcut bulundukları pazarlardan Avrupa'da pazar paylarını arttırmayı hedeflemektedir. Avrupa'da Almanya, İspanya, İtalya, Fransa, İngiltere Pazar payının artırılması hedeflenen ülkelerdir. ABD firmaların pazar paylarını arttırmayı hedefledikleri ikinci ülke olduğu görülmekte. Afrika ise pazar payı artırılması düşünülen diğer bir bölge olarak karşımıza çıkmaktadır. Sudan, Mısır, Libya ve Çad Afrika'daki pazar payı artırılması hedeflenen ülkelerdir.

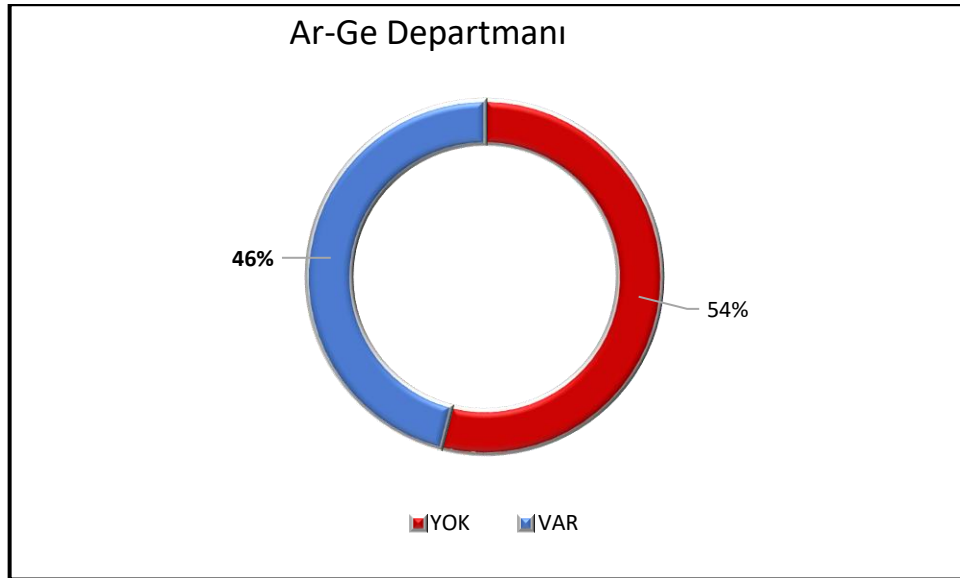

Deri sektöründeki firmalar daha çok Afrika, Almanya, Kolombiya ve Özbekistan ülkelerine yatırım arttırmayı planlarken, iplik firmaları daha çok Mısır, Polonya ve İngiltere'yi hedeflemektedir.

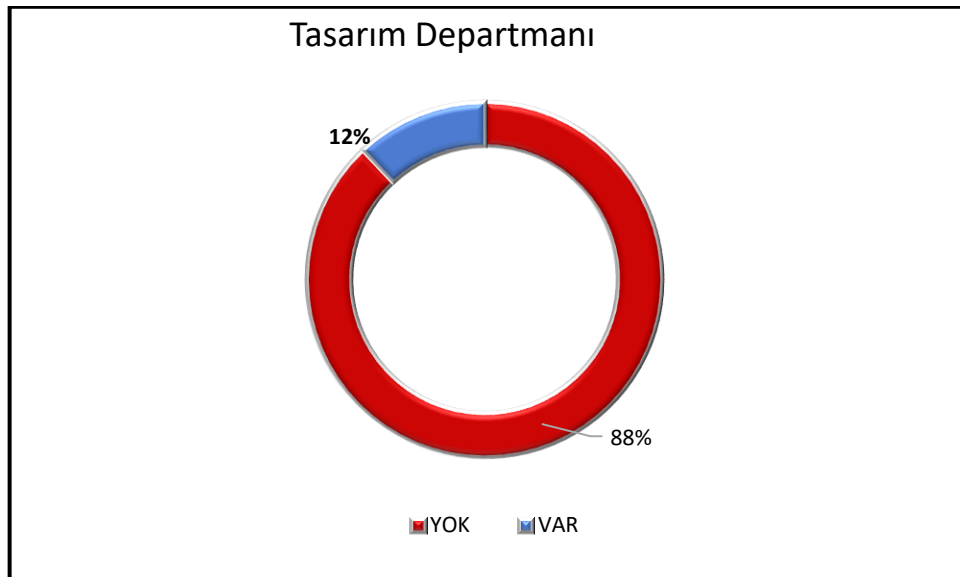
Konfeksiyon sektörü Özbekistan, Rusya, Almanya hedeflerken, kumaş sektörü ise Avrupa, ABD hedeflemektedir. Teknik tekstil firmaları ise Avrupa, ABD ve Uzak Doğu'yu hedeflemektedir.

5.6 Tasarım ve Ar-Ge Yapısı

Tekstil sektöründeki firmaların %46'sı Ar-Ge departmanına sahipken, %54'sinin Ar-Ge departmanı bulunmamaktadır. Deri, iplik, konfeksiyon alt sektörlerinde firmaların yaklaşık %45'inde Ar-ge departmanı bulunurken, kumaş sektöründeki firmaların %80'ni bünyelerinde Ar-ge departmanı bulundurmaktadır. Teknik tekstil firmalarında ise bu oran %30'lara düşmektedir.

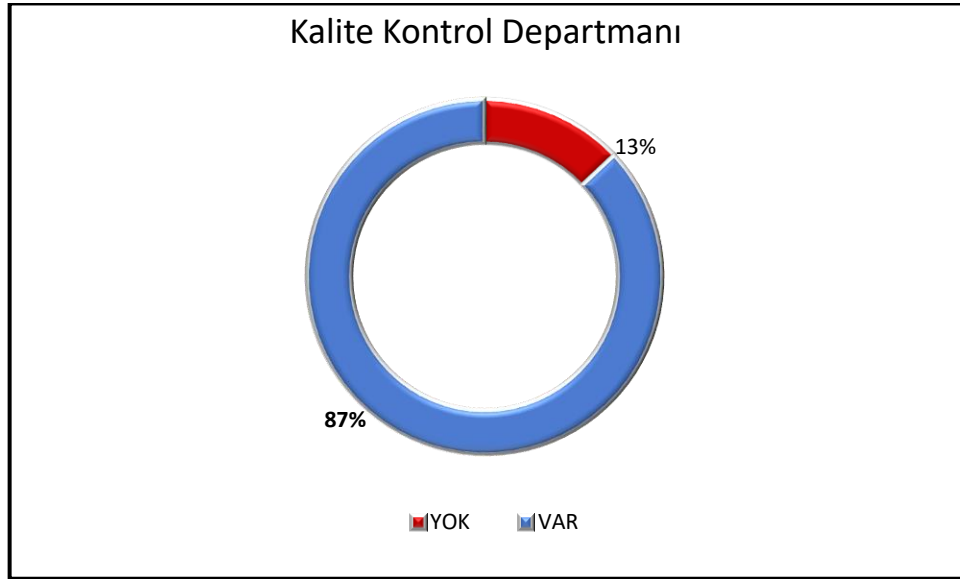

Tekstil sektöründeki firmaların %12'sinde tasarım departmanı bulunurken, %88'i bünyesinde tasarım departmanı bulunmamaktadır. Deri sektöründeki firmaların %40'ında, iplik sektöründeki firmaların %10'si, konfeksiyon sektöründeki firmaların %15'inde, kumaş sektöründeki firmaların %3'ünde, teknik tekstil firmalarının %2'sinde

Tekstil sektöründeki firmaların %87'sinde tasarım departmanı bulunurken, %13'ünün bünyesinde tasarım departmanı bulunmamaktadır. Alt sektörlerin tümünde sektör genelindeki dağılımın geçerli olduğu görülmektedir.

Firmaların %87'sinin kalite kontrol departmanı bulunmakta olup, %13'ünün kalite kontrol faaliyetleri fabrika içi mavi yakalı personel tarafından gerçekleştirilmektedir. Kalite kontrol bölümünün sektör tarafında en önemli görülen ve ne fazla kaynak ayrılan bölümlerden birisi olduğu görülmektedir.

5.7 Sektörün GZFT (SWOT) Analizi

Osmanlı İmparatorluğu'na kadar uzanan uzun bir tekstil üretim geçmişine sahip olan Türkiye, küresel tekstil ve hazır giyim endüstrisinde önemli bir ülke olmaya devam etmektedir. 2021 yılında, tüm dünya ihracatının yüzde 3,3'ünü oluşturarak dünya çapında dördüncü en büyük tekstil ihracatçısı olmuştur. SWOT Analizi, GATİB bünyesindeki tekstil firmaları sahipleri ve yöneticileri ile yapılan yüzyüze görüşme sonuçlarına bağlı olarak oluşturulmuştur.

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
• Üretilen ürünün bozulmaması, • Üretim konusunda bilgi ve deneyim düzeyinin güçlü olması, • Firmaların hızlı bir şekilde pazar ihtiyaçlarını karşılayabilmesi, • Üretim konusunda güçlü olmamız, esnek üretim • Ucuz işgücü üstünlüğü, • Ortadoğu pazarına hakimiyet, • Kaliteli ve sürekli üretim, • Yüksek kar ile çalışma, • Geniş ürün yelpazesi, • Coğrafi konum gereği lojistik ve rekabet avantajının olması, • Son tüketiciye ulaşım gücünün olması, • Gaziantep'in tekstil şehri olması.	• Hammaddede dışa bağımlılık, • Nitelikli eleman eksikliği, • Kur yönünden sektörün zayıf kalması, • Finansman imkanlarının kısıtlı olması • Yoğun rekabet, • Açık hesap baskısı, • Ürün geliştirmenin kısıtlı olması, • Rekabet sebebiyle fiyatlardaki düşüş, • Teşviklerin az olması, • Küresel ekonomik ve siyasal sorunlar, • Ar-ge eksikliği, • Vergi yükü.

FIRSATLAR	TEHDİTLER
• Pandemi döneminde sağlık sektörü, doğa sporlarına olan talebin artmasının yarattığı fırsatlar, • Halı ihracatındaki artışın iplik satışlarını arttırması, • Yeni teknolojilerin sektörün gelişmesi için imkanlar sunması, • Tüm dünyadaki navlun fiyatlarındaki artış tekstil firmalarının Avrupa’da daha güçlü hale getirecektir, • Teşvik ve desteklerin yeni pazarlara açılmaya imkân tanınması.	• Etik rekabet anlayışı olmaması, • Orta Asya’ya yapılan yatırımın sektörü olumsuz etkilemesi, • Döviz kuru dalgalanması ve politik riskler, • Ortadoğu’daki siyasi krizler ve ambargo tehdidi, • Yeni rakip ülkelerin rekabeti zorlaması, • Hammaddede dışa bağımlılık.

Sektör açısından bakıldığında; firmaların müşterilerinin istedikleri kalite ve miktarda üretim yapabilmelerine imkân tanıyan bilgi ve deneyime sahip olmaları güçlü yönlerden birisi olarak görülmektedir. Bölgenin tekstil ve ilgili alanlarda önemli yatırıma ve geniş ürün yelpazesine sahip olması bunun yanında kaliteli ürün arzının yapılabilmesi önemli bir rekabet avantajı yaratmaktadır. Sektörün son tüketiciye ulaşabilmesi, sadece araçlar aracılığıyla değil kendilerinin de direkt son tüketiciye ulaşabilmeleri yüksek karlılık ile çalışmalarına imkân tanımaktadır. Değişen talep koşullarına hızlı cevap verilebilmesi, esnek üretim yapmaya imkân tanıyan görece ucuz işgücünün olması sektörü güçlü hale getirmektedir. Sektörün teknik bilgi ve yeterliliğe sahip olması, hammaddeye erişim imkanının olması ve düşük maliyetle üretim imkanının bulunması, bölgeyi yurt içi ve dışındaki diğer üretim merkezlerinden ayırmaktadır.

Sektörde yer alan firmaların en önemli problemleri; firmaların bir arada bulunmasının yarattığı avantajların yanında yoğun rekabeti sektöre getirmesidir. Sektör içi yoğun rekabet beraberinde geliştirilmesi gereken zayıf yönleri de getirmiştir. Yoğun rekabet ve bu rekabetin fiyat üzerinden yapılması firmaları finansal açıdan zorlamaktadır. Rekabetin getirdiği bir diğer problem açık hesap baskısıdır. Alıcılar peşin çalışmadan kaçınarak, sektördeki firmalardan açık hesapla çalışmayı talep etmektedir. Hammaddede dışa bağımlılık sektörün en önemli problemlerinden birisi olduğu görülmektedir. Hammaddenin dışa bağımlı olması, kur risklerini beraberinde getirmekte ve firmaları zor duruma düşürmektedir.

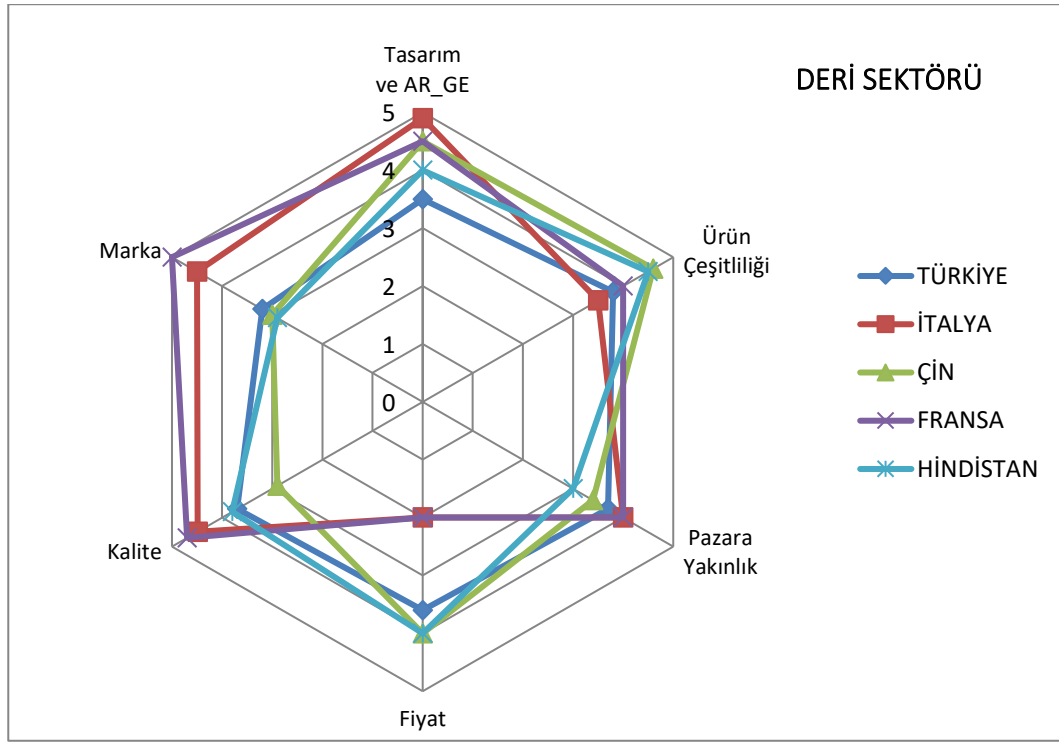
Gelecekte sektörü bekleyen en önemli tehdit; oluşabilecek ekonomik krizlerin genel olarak açık hesap riskini karşılamak için bankalara bağlı çalışan firmaların mali yapısını etkileme olasılığının olmasıdır. Yoğun rekabet firmaların kaliteden ödün verip, daha düşük maliyetle üretim yapmak zorunda bırakabilir. Yaşanacak/yaşanan siyasi krizler ise özellikle Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde firmaları olumsuz olarak etkilemektedir. Siyasi problem yaşanan ülkeler ihracattan ek vergiler ekleyerek satışı imkânsız hale getirmektedir. Örneğin; Cezayir ve Tunus ya da diğer Arap Birliği üyesi ülkelerle yaşanan problemlerde, söz konusu ülkeler ek vergiler yükleyerek, gümrük vergisini %100 seviyelerine çıkarabilmektedir.

Özellikle teknik tekstil üretimi yapan firmalar için pandemi dolayısıyla doğa sporlarına olan ilginin artması ve sağlık sektöründeki ihtiyaçlar, maske takma zorunluluğunun olması önemli bir fırsat yaratmaktadır. Avrupa’ya ve Ortadoğu’ya yakınlık ve dünyadaki navlun fiyatlarındaki artış tekstil firmalarının Avrupa’da ve Ortadoğu’da daha güçlü hale getirecektir.

5.8 Rakip Analizi

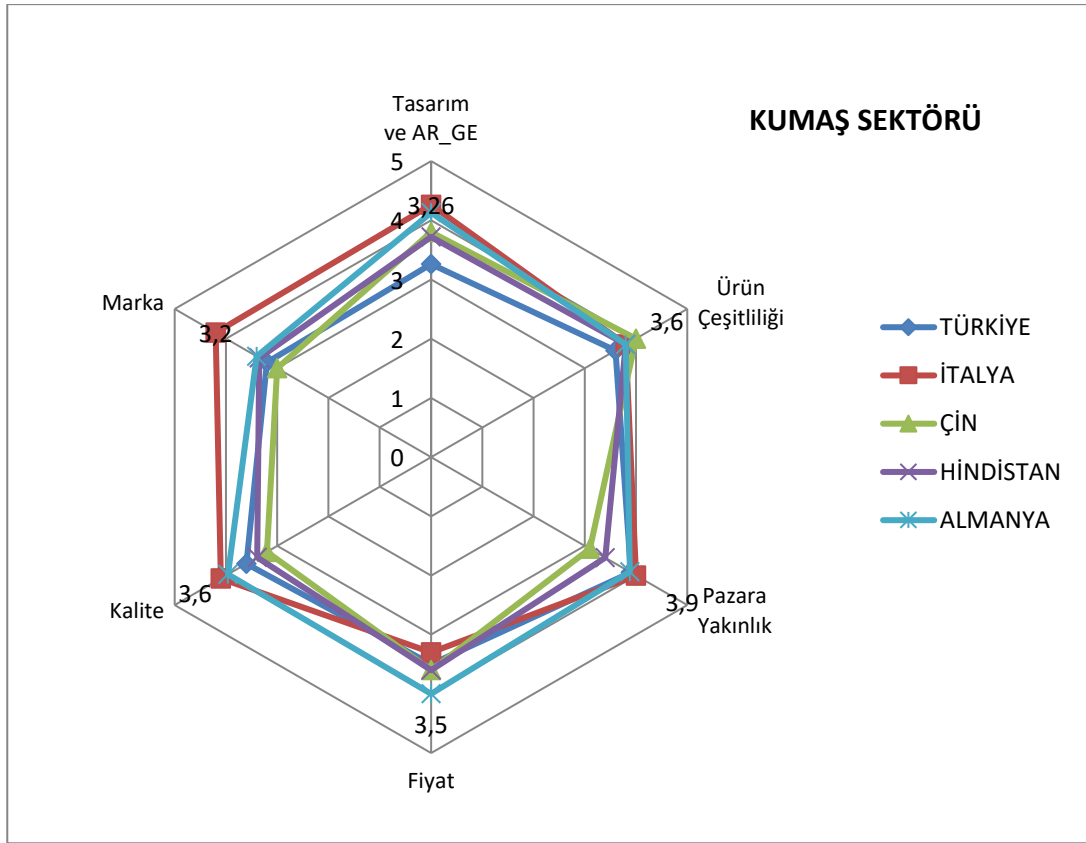
Tekstil sektöründe yer alan; Deri, iplik, konfeksiyon, kumaş ve teknik tekstil alt sektörlerinin uluslararası arenada rekabet halinde olduğumuz ülkeler ile belirlenen değişkenlere (Tasarım ve AR-GE, Kalite, Marka, Fiyat, Pazara Yakınlık ve Ürün Çeşitliliği) göre rakip analizi oluşturulmuş ve sektörün rakiplere göre göreceli avantaj ve geliştirilmesi gereken yönler ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Deri sektöründe yer alan firmalar İtalya, Çin, Fransa ve Hindistan'ı rakip ülkeler olarak belirlemiştir.

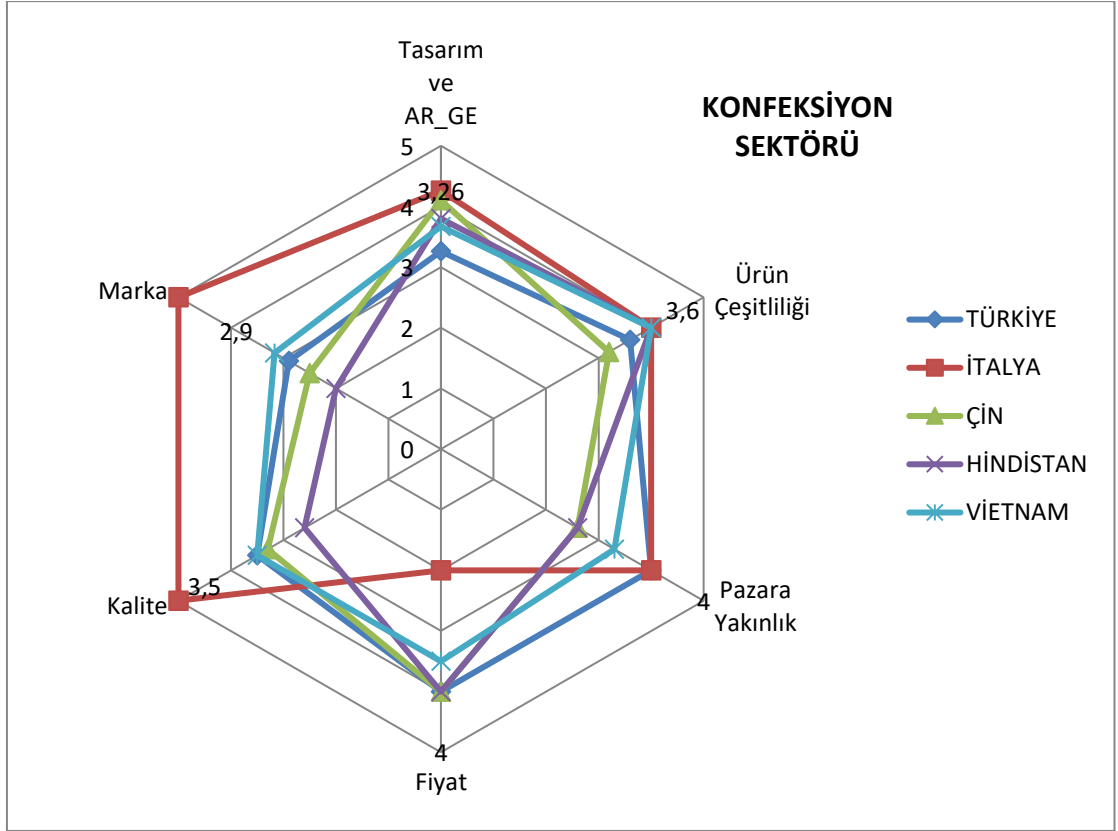
İtalya tasarım-AR-GE, marka, ürün kalitesi ve pazara yakınlık değişkenlerine göre üst sıralarda yer almaktadır. İtalyan firmaları tasarımı üst düzey olan yüksek kaliteli marka ürünlerle pazarda kendisine kolayca yer bulabilmekteyken, sadece yüksek fiyat ve ürün çeşitliliğinin görece az olması rekabette geride oldukları konular oldukları gözlenmektedir. Fransa'nın da aynı İtalya gibi marka, kalite ve tasarım konularında rakipsiz olduğu görülmektedir. Çin tasarım, ürün çeşitliliği konularında rekabet avantajı yaratmaktadır. Hindistan, fiyat ve ürün çeşitliliği konusunda rekabet avantajı yaşarken, müşterilere kaliteli ve çeşitli ürünler sunmak konusunda problem yaşamaktadır. Tasarım ve AR-GE konusunda ülkemiz tüm ülkelerin gerisinde kalmakta olup, fiyat uygunluğu, pazara yakınlık konularında rekabet avantajı yaratmaktadır. Sektördeki firmaların genel olarak rakiplerinden geride kaldığı gözlenmektedir. Yapılan yatırımlar ve geliştirmeler ile bu sorun giderilmeye çalışılmaktadır.

Kumaş sektöründe yer alan firmalar İtalya, Çin, Almanya ve Hindistan'ı rakip ülkeler olarak belirlemiştir.

Sektörde İtalya uygun fiyat hariç her değişkende önemli bir konumdadır. Sektördeki firmalar İtalyan ürünlerinin tasarımını, kalitesini ve ürün çeşitliliğinin üst düzey olduğunu savunurken, ürünlerin yüksek fiyatlı olmasının da marka değerinden kaynaklandığını ifade etmiştir. Çin diğer sektörlerde olduğu gibi ürün çeşitliliği ve uygun fiyat konularında rakiplerinin önüne geçmektedir. Çin marka, kalite ve pazara yakınlık konularında diğer ülkelerin gerisinde kalmaktadır. Hindistan, fiyat ve ürün çeşitliliği konusunda rekabet avantajı yaşarken, müşterilere kaliteli ve çeşitli ürünler sunmak konusunda problem yaşamaktadır. Türkiye kumaş sektöründe de tüm elementlerde Avrupalı rakiplerinin gerisinde kalırken, Çin ve Hindistan ile aynı algılanmaktadır. Türk firmaların kumaş üretimi açısından markalı ve kaliteli ürünler üretmediği görülmektedir.

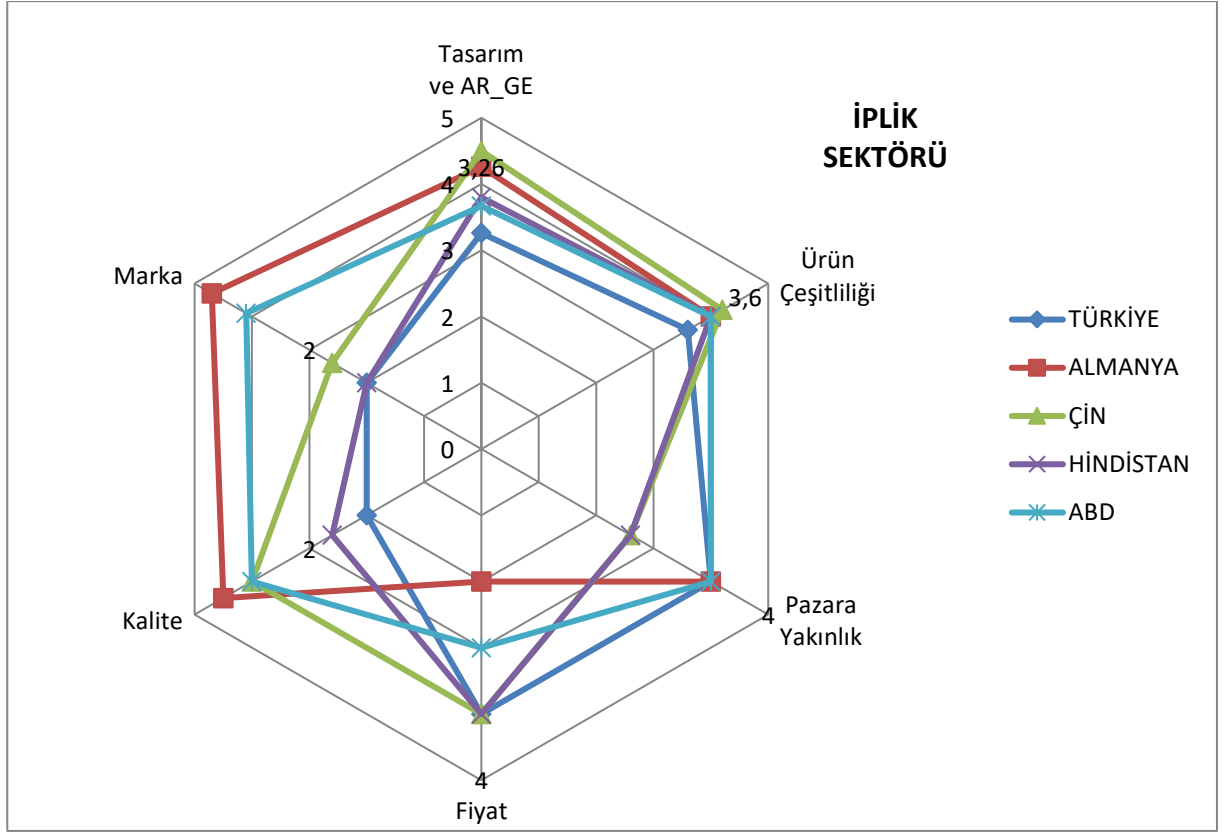
Konfeksiyon sektöründe yer alan firmalar İtalya, Çin, Vietnam ve Hindistan'ı rakip ülkeler olarak belirlemiştir.

İtalya konfeksiyonda marka ve kalitede en yüksek ortalamaya sahipken, tasarımı ve ürün çeşitliliği yüksek olan pazara yakın bir profil çizmektedir. Vietnam, ürün çeşitliliğinin fazla olduğu, uygun fiyatlı, tasarım ürünler üretmektedir. Ancak marka ve kaliteli ürün üretme konusunda problem yaşamaktadır. Çin, tasarımlı uygun fiyatlı ürünler üretirken, Hindistan ise tasarımlı ve ürün çeşitliliği olan bir üretim benimsemektedir. Türkiye konfeksiyon sektörünün en önemli üstünlüğünün pazara yakınlık ve uygun fiyat olduğu görülmektedir. Sektörün markalı üretim yapmaması, kalite ve ürün çeşitliliğinin yetersiz olması Türk firmaları için rekabet problemi yaratmaktadır.

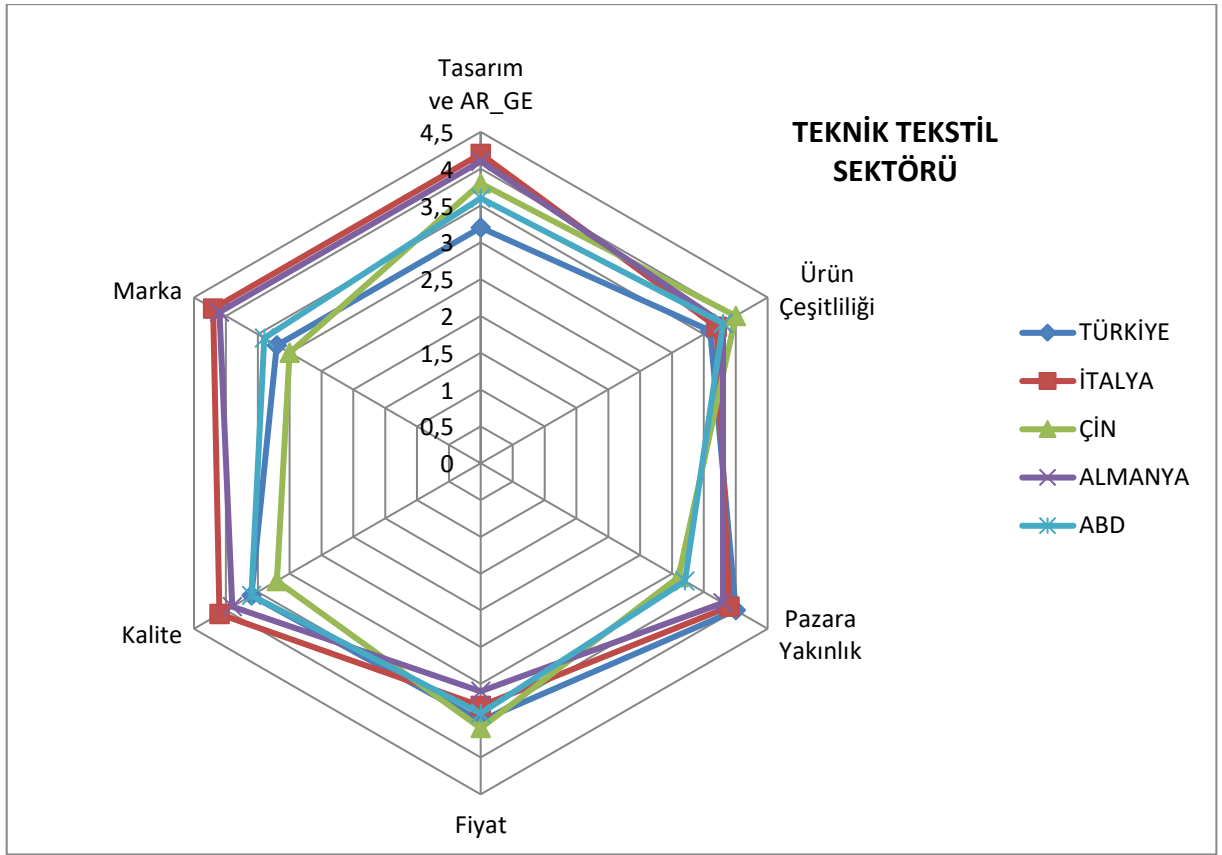
İplik sektöründe yer alan firmalar Almanya, Çin, ABD ve Hindistan'ı rakip ülkeler olarak belirlemiştir.

Almanya iplik sektöründe marka ve kalitede en yüksek ortalamaya sahipken, tasarımı yüksek ve pazara yakın bir profil çizmektedir. Ancak Alman ürünleri firmalar tarafından yüksek fiyatlı olarak algılanmaktadır. Çin, ürün çeşitliliğinin fazla olduğu, tasarım ürünler üretmektedir. Ancak marka ve pazara yakınlık konusunda problem yaşamaktadır. ABD ürün çeşitliliği olan kaliteli ürünler üretirken, Hindistan ise uygun fiyat dışında farklılık yaratamamaktadır. Gaziantep konfeksiyon sektörünün en önemli üstünlüğünün pazara yakınlık ve uygun fiyat olduğu görülmektedir. Sektör diğer değişkenlerde ortalama bir yapı göstermektedir.

Teknik tekstil sektöründe yer alan firmalar İtalya, Çin, Almanya ve ABD'yi rakip ülkeler olarak belirlemiştir. İtalya tasarım-AR-GE, marka, ürün kalitesi ve pazara yakınlık değişkenlerine göre üst sıralarda yer almaktadır. İtalyan firmaları sadece yüksek fiyatta rekabette geride oldukları gözlenmektedir. Almanya'nın da aynı İtalya gibi marka, kalite ve tasarım konularında rakipsiz olduğu görülmektedir. Çin tasarım, ürün çeşitliliği konularında rekabet avantajı yaratırken, marka ve pazara yakınlık konularında diğer ülkelerin gerisinde kalmaktadır.

ABD ürün çeşitliliği, marka ve pazara yakınlık konularında rekabet avantajı yaşarken, müşterilere uygun fiyat sumak konusunda problem yaşamaktadır. Türkiye teknik tekstil sektörü her değişkende yine rakiplerinden geride kalmaktadır. Tasarım ve AR-GE konusunda ülkemiz tüm ülkelerin gerisinde kalmakta olup, pazara yakınlık konusunda rekabet avantajı yaratmaktadır. Sektör tüm değişkenlerde rakiplerinden geride kalmaktadır. Yapılan yatırımlar ve geliştirmeler ile bu sorun giderilmeye çalışılmalıdır.

5.9 Michael PORTER 5 Güç Analizi

Artan teknolojik olanaklar, piyasaların artan etkileşimi, sınırların belirsizleşmesi gibi nedenler tüm dünyadaki aktörlerin hem potansiyel müşteri hem de potansiyel rakip haline gelmesine yol açmıştır. Mevcut piyasa koşullarında firmaların varlıklarını sürdürebilmeleri, kendilerini rakiplerinden farklı hale getirebilmelerine veya rakiplerinden daha uygun şartlarda üretim yapabilmelerine bağlıdır. Bu hedefleri gerçekleştirebilmek için gerekli piyasa analizini ve bilgilerini sağlayan araçlardan birisi de Porter'ın rekabet stratejileridir.

Porter'ın rekabet stratejileri (*maliyet liderliği, farklılaşma ve odaklanma stratejileri*) günümüze kadar yapılan literatür çalışmalarında işletmelerin piyasa performansının ölçülmesi konusunda genel kabul görmüş analizleridir. Porter temel olarak stratejiyi işletmelerin gelecekte hangi noktaya ulaşması gerektiğini tespit etmesi ve bu noktaya ulaşması için neler yapması gerektiğine karar verme süreci olarak tanımlamıştır⁵. Bu stratejiler, işletmeler tarafından başvurulduğunda ya da kendi firmalarına göre uyarlandığında pazarda rekabet avantajı yaratabilmektedirler⁶.

Rekabet avantajı yaratacak stratejiler; Maliyet Liderliği, Farklılaştırma ve Odaklanma stratejilerini kapsamaktadır. Porter'e göre maliyet liderliği ve farklılaştırma stratejisi rekabet avantajına ulaşmak için kullanılan iki farklı yaklaşımdır. Maliyet liderliği stratejisi tüm bileşenlerdeki maliyetleri azaltarak düşük fiyat aracılığıyla rakipleri karşısında ortalamanın üzerinde getiri elde etmeyi amaçlamaktadır.

Ancak farklılaştırma stratejisinde yenilikçilik, kalite ve müşteri hizmetleri gibi değerli özellikler ile karakterize edilen, benzersiz ürünler sunarak rekabet avantajı oluşturmak hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra işletmeler niş pazarlara yönelerek odaklanma stratejisini de kullanabilirler.

⁵ Porter, M. E. (1980). *Competitive Strategy Techniques For Analyzing Industries And Competitors*. New York: The Free Press.

⁶ Porter, M. E. (1985). *Competitive Advantage: Creating And Sustaining Superior Performance*. New York: The Free Press

İşletmelerin her zaman ve her yerde kullanacağı tek bir doğru strateji mevcut değildir, bu yüzden işletmelerin sahip oldukları kaynakların ve yeteneklerin farkında olarak işletmeleri için bu stratejilerden birini veya birkaçını seçip kullanmaları gerekmektedir.

Sektörle ilgili yapılan Porter Beş Güç Analizine aşağıda yer verilmiştir.

RAKİPLERİN PAZARLIK GÜCÜ Yeni ürün geliştirme noktasında müşteri talepleri hızla karşılanabilir Dış piyasadaki rakipler görece olarak daha kurumsal bir yapıya sahiptir Türkiye’deki rakiplerle yapılan iş birliği oranı düşüktür. Fiyat rekabeti sıklıkla yaşanan bir durumdur	
ALICILARIN PAZARLIK GÜCÜ Alıcıların fiyat hassasiyeti yüksek Alıcı sayısı çok sayıda olmasına rağmen, sipariş büyüklüğü ve sıklığı aynı değil Alıcıların firma değiştirme maliyeti normal düzeyde	İKAME MALLARIN PAZARLIK GÜCÜ İkame mal çeşidi çok yüksek değil İkame mallara geçiş ihtimali yüksek İkame mal çeşidi az olmasına rağmen, miktarı fazla
PAZARA GİRİŞ ENGELLERİ Sektöre giriş maliyeti diğer sektörlerle göre görece yüksek Sektörde işi devam ettirmek için sermaye gereksinimine ihtiyaç var İnsan kaynağında ara eleman sektör için önemli AR-GE ve pazarlama sektör için vazgeçilmez önemde	TEDARİKÇİLERİN PAZARLIK GÜCÜ Tedarikçilerin ürünü sektör için çok önemli bir girdidir Tedarikçilerle uzun dönemli ilişki geliştirilmekte Tedarikçiler standart ürünler üretmekte Tedarikçi sayısı yeterli Tedarikçi değiştirme maliyeti düşük

Rakiplerin Gücü; Rekabet her ne kadar bireylerin ve kurumların kendilerini geliştirmeleri noktasında tetikleyici bir unsur olsa da yaşandığı boyut bakımından birtakım sakıncalı yönleri de olabilir. Güneydoğu Anadolu Tekstil Sektöründe yaşanan fiyat rekabeti bu duruma örnek olarak verilebilir. Tekstil Sektöründe yaşanan fiyat rekabeti dış piyasalardaki tüketicilere avantaj sağlarken, uzun vadede iç piyasadaki üreticilerin faaliyetlerini sekteye uğratacak bir husustur. Üreticiler arasında iş birliği düzeyinin düşük olması çalışmanın bulguları arasında yer alırken aynı zamanda yaşanan fiyat rekabetinin bir nedeni olarak da ileri sürülebilir. Kurumsallıktan uzak olmanın yanı sıra etkin bir ortak karar alma mekanizmasının olmayışı tekstil sektörünü fiyat konusunda rekabete sürüklemektedir.

Alıcıların Gücü; Sektördeki en önemli problemlerden birisi, tüm oyuncuların temelde fiyat ile rekabet etmeleridir. Ürün yelpazesi geniş olmakla birlikte üretici sayısının fazlalığı alıcıların pazarlık gücünü arttıran bir unsurdur. Ürün fiyatlarındaki en ufak bir artış, alıcıları rakiplere yönlendirmektedir. Alıcıların bir üreticiden diğerine geçiş maliyeti normal olarak ifade edilebilecek bir düzeyde olup, en ufak bir değişiklikte alıcılar çok kolay bir şekilde sektördeki alım yaptıkları firmaları değiştirebilmektedir.

Pazara Giriş Engelleri; Sektöre giriş maliyetlerinin yüksek olması, iş kurulduktan sonra önemli miktarda sermaye gereksiniminin olması, yetişmiş iş gücüne ulaşmadaki zorluklar ve AR-GE ve

pazarlama yatırımlarının gerekliliği pazara yeni girişleri engellemektedir. Gaziantep ve civarında özellikle tekstil alanında bir kümelenme görülmekle birlikte artan rant maliyetleri kümelenme avantajlarının önüne geçebilmektedir. Yeni sanayi bölgelerinin açılması bu noktada sektöre girişteki rant maliyeti engelini bertaraf etme potansiyeline sahiptir.

Tedarikçilerin Pazarlık Gücü; Sektördeki firmalar tedarikçileriyle uzun dönemli ilişki geliştirmektedir. Tedarikçilerin ürünlerinin sektör için çok önemli bir girdi olmasına rağmen tedarikçi değiştirme maliyetinin düşük olması sektör açısından olumlu bir durumdur.

İkame Malların Gücü; İkame ürün çeşidi sınırlı olmakla birlikte üretim miktarı bakımından yüksek düzeydedir. Bundan dolayı, herhangi bir sorun veya değişiklik durumunda müşterilerin ikame ürünlere geçme olasılıkları yüksek olarak görülmektedir. Özellikle bambu gibi ithale dayalı ürünler veya keten-kenevir gibi Türkiye’de üretimi kontrol altında ve sınırlı ürünler mevcut mallara ikame olarak gösterilmektedir. Henüz tam bir tehdit halini almamış olmakla birlikte ilerleyen dönemlerde bu ürünlere olan talebin artması durumunda halihazırdaki üreticiler dışı bağımlı hale gelebilirler.

Porter'a göre, yoğun rekabet ortamında çalışmak zorunda olan bir firma veya sektör, rekabet avantajı elde etmek için aşağıdaki stratejilerden birisini seçmelidir;

1) Firmalar veya sektör ürünlerini rakiplerinden daha ucuza üretmelidir (Maliyet Liderliği Stratejisi)

2) Firmalar ya da sektör ürünlerini rakip ürünlerden farklılaştırıp daha yüksek bir fiyattan satmalıdır (Farklılaşma Stratejisi).

Yapılan araştırmanın bulgularından yola çıkılarak gerçekleştirilen Michael Porter Beş Güç Analizinde; sektörde aşırı rekabet olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Firmaların uzun vadede varlıklarını sürdürememelerinin sebepleri arasında özellikle fiyat rekabetine dayalı iş yapma şekillerinin yattığı ileri sürülebilir.

Pazara giriş engellerinin, başlangıç maliyetlerinden dolayı yüksek olması ve ikame mal etkisinin sektörde henüz tam olarak hissedilmemesi firmalar açısından avantaj yaratmaktadır. Yapılan çalışmada firmaların yukarıda bahsedilen rekabetten kurtulmak ve rekabet avantajı yaratmak için “Farklılaşma Stratejisini” benimsedikleri belirlenmiştir.

Yapılan en önemli farklılaşma çalışması yeni ürün geliştirme stratejisidir. Firmalar özellikle AR-GE ve tasarım geliştirilmesi için özel birimlere yer verilmektedir. Üretim esnekliği ile farklı müşteri ihtiyaçlarını hızlı bir biçimde karşılamak firmaların yarattığı diğer farklılaşma avantajıdır.

FARKLIŞMA STRATEJİSİ

Firmalar yeni ürün geliştirerek yoğun rekabetten kaçınmaya çalışmaktadır. Alıcılara karşı avantaj yaratmak için de “yeni ve özellikli ürünler geliştirme” stratejisi benimsenmektedir.

Farklı pazarlardaki farklı müşteri ihtiyaçlarını karşılamak sektör genelinde yer alan diğer bir farklılaşma stratejisidir.

Yeni ürünleri farklılaştırıcı özelliklerle ve daha kaliteli bir biçimde sunma yeteneği sektörde mevcuttur.

Lojistik konusunda Tekstil Sektörü ciddi bir gelişme süreci içerisinde.

Maliyet liderliği stratejisi Tekstil sektöründe faaliyet gösteren firmalar tarafından uygulanan bir diğer rekabette avantaj elde etme aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Firmalar kendi etki alanlarında olan hususlar bakımından kayda değer bir güce sahip olsalar da kontrol edemedikleri bazı noktalarda maliyet liderliği stratejisinden uzaklaşmaktadırlar. Özellikle yoğun rekabet, alıcıları güçlü hale getirdiği için maliyet kontrolü sadece işgücü ve hammadde gibi konular üzerinden yapılmaya çalışılmaktadır. Verimlilik ve üretim maliyetlerinin hesaplanması konularında tekstil sektörü güçlü bir duruş sergilerken aynı başarıyı düşük maliyetler ile üretim gerçekleştirme noktasında sağlayamamaktadır.

Çalışmanın bundan sonraki aşamalarında yapılacak strateji çalışmasında firmaların Porter analizine göre üstün ve zayıf yönleri belirlenerek stratejiler öne sürülecektir. Sektörde yoğun fiyat rekabeti en önemli sorun olarak ön plana çıkmaktadır. Bu durumun önüne geçilmesi adına bir yol haritasına ve sektörün yönlendirilmesine oldukça ciddi bir ihtiyaç vardır. Sektördeki firmalar bu yoğun rekabet ortamından kaçınmak için çeşitli farklılaşma stratejileri kullanmaktadır. Maliyet liderliği konusunda eksik kalan yönlerle ilişkin geliştirmelere ihtiyaç duyulmaktadır. Pazara giriş engelleri mevcut firmalara avantaj sağlamakla birlikte sektöre giriş yapmayı planlayan aktörler açısından olumsuz bir duruma yol açmaktadır.

5.10 GAİB İhracatının Türkiye İçindeki Yeri

Bu bölümde GAİB üyesi firmaların tamamının araştırma kapsamındaki 4'lü GTİP'ler üzerinden bir değerlendirmesi yapılacaktır. Bu değerlendirme hem pandemi öncesi durumu, hem de pandemi etkisini ayrı ayrı içermektedir.

Öncelikle araştırma kapsamında yer alan 41-43, 50-56, 58-63 fasıllarında yer alan toplam ihracat açısından GAİB performansını değerlendirdiğimizde 2016-2019 yılları içerisinde bölge ihracatı hem tutar hem de Türkiye ihracatından aldığı pay olarak büyürken, 2020 yılında az da olsa tutar olarak gerilediği ancak 2021 yılında %31,4 gibi ciddi bir oranda artış gösterdiği buna paralel olarak da Türkiye içindeki payının da artarak %8,52'ye yükseldiğini görmekteyiz.

Tablo 291 GAİB İhracatının Türkiye İçindeki Yeri (x1.000 USD, Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

İhracat (x1000 USD)			
Yıl	GAİB	Türkiye	Pay %
2016	1.848.674	25.049.401	7,38
2017	1.877.655	25.451.494	7,38
2018	1.997.943	26.478.844	7,55
2019	2.026.219	26.024.518	7,79
2020	1.991.414	24.579.317	8,10
2021	2.616.252	30.708.166	8,52

5.10.1 2019 yılı GAİB İhracatında Öne Çıkan Ürünler

GAİB tarafından yapılan ihracat 4'lü GTİP düzeyinde incelendiğinde pandemi öncesinde 2019 yılı rakamlarına göre 5 milyon USD ve üzerinde ihracat kaydı olan ürünler aşağıya çıkarılmıştır:

Tablo 292 2019 yılı GAİB İhracatında Öne Çıkan Ürünler (x1.000 USD, Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

	2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	GAİB	Pay %	GAİB	Pay %	GAİB	Pay %	GAİB	Pay %	GAİB	Pay %	GAİB	Pay %
5402	359.671	63,96	373.306	61,77	417.733	61,91	439.625	63,98	384.970	65,66	598.462	65,21
5603	199.267	46,05	215.897	45,13	312.770	52,80	333.664	56,59	397.357	55,94	449.996	60,04
5205	152.223	39,77	165.503	38,36	200.390	39,79	161.592	39,10	123.261	35,77	237.649	32,01
5509	155.307	56,06	174.712	53,37	143.142	51,27	134.910	49,82	103.120	46,74	183.525	45,19
5209	114.730	23,74	140.716	28,69	129.570	28,64	121.588	28,85	85.173	25,12	78.096	18,68
6006	64.965	8,04	65.986	7,97	65.781	7,99	88.023	10,26	88.259	10,51	154.447	12,38
6004	56.007	12,31	71.821	14,74	65.726	13,98	69.938	15,29	76.769	15,94	129.807	19,69
6005	59.101	30,14	58.419	30,14	62.407	32,75	52.766	36,74	29.865	30,25	32.358	24,22

6110	48.109	2,95	38.892	2,15	43.763	2,26	51.424	2,62	48.029	2,43	64.185	2,52
6109	57.075	1,95	48.134	1,67	45.735	1,63	47.661	1,75	40.184	1,78	43.461	1,68
6302	33.576	2,77	46.715	3,84	40.014	3,34	43.480	3,66	39.924	3,44	45.939	3,22
6103	38.194	11,09	33.806	9,50	33.675	8,72	41.502	10,61	22.989	6,67	18.311	3,23
6305	30.943	9,76	33.458	9,89	33.634	9,37	35.321	11,21	36.977	10,66	37.849	9,23
5201	20.743	16,63	23.731	20,37	33.449	18,79	29.818	19,44	24.333	16,49	67.727	20,29
5211	62.146	28,20	38.329	19,30	39.270	19,47	24.219	13,96	26.270	19,08	26.488	17,43
6204	24.217	1,06	13.997	0,56	15.545	0,56	19.835	0,68	16.847	0,70	21.115	0,67
5202	9.380	16,70	13.933	21,49	10.776	17,76	19.442	27,52	18.294	32,60	19.413	33,90
5510	21.150	24,40	15.376	26,31	22.421	34,39	19.006	35,10	14.231	32,70	20.408	32,86
5516	10.244	6,07	15.082	8,42	14.017	6,07	16.742	7,01	7.576	5,00	5.797	2,75
5206	12.379	23,39	13.389	22,71	19.123	26,69	16.537	22,15	12.353	18,02	16.417	16,16
6208	19.789	10,00	17.405	8,62	13.251	7,46	16.123	8,89	13.781	8,40	13.211	6,02
5407	13.283	1,63	12.441	1,52	14.686	1,82	15.645	2,14	12.063	1,86	20.506	2,47
6209	26.216	27,63	11.377	15,48	7.797	11,54	14.053	17,88	13.018	16,85	12.693	11,52
5506	11.467	22,08	19.203	30,58	15.070	25,31	12.928	28,85	10.169	28,25	13.659	30,55
6205	19.659	3,40	13.279	2,38	11.903	2,07	12.057	2,26	7.262	1,97	10.055	2,25
5503	1.722	1,06	5.592	3,26	12.423	6,58	11.535	6,79	17.943	9,02	22.217	6,10
6307	6.323	7,57	6.276	6,34	7.669	6,68	10.897	9,17	25.863	5,26	29.270	7,54
6104	19.537	1,60	18.653	1,60	11.858	0,96	9.365	0,75	6.337	0,57	5.504	0,38
5607	6.407	32,70	9.058	37,04	9.837	36,93	9.162	31,34	9.242	21,54	11.134	20,04
5903	7.335	6,72	10.141	9,08	8.399	7,44	8.255	7,36	7.674	6,63	9.815	7,29
5511	2.541	1,56	4.204	2,17	8.096	4,40	7.920	5,12	8.348	4,43	15.940	6,44
5606	12.247	24,03	9.992	29,09	11.115	26,34	7.838	19,45	6.380	14,63	10.184	16,40
5307	3.240	81,24	4.450	79,61	5.528	77,52	7.656	82,79	11.157	89,54	13.505	91,48
6203	24.029	1,60	11.605	0,82	7.848	0,54	7.583	0,52	11.195	0,95	18.491	1,25
6108	3.244	1,16	5.951	2,44	10.942	4,35	7.347	2,81	3.748	1,35	1.958	0,56
6105	5.184	2,03	6.119	2,48	3.173	1,29	6.575	2,88	3.063	1,85	1.957	0,94
5505	9.322	67,32	6.709	65,24	6.917	58,80	6.340	57,15	5.538	57,71	9.919	70,31
6111	2.296	1,31	6.575	3,61	5.455	3,00	5.920	2,92	3.344	1,56	2.131	0,77
5404	4.984	44,43	2.420	26,10	4.778	32,92	5.679	36,94	5.577	50,29	9.562	63,40

2019 yılında GAİB kayıtlarında yer alan en önemli ihracat 5402 GTİP kodlu “Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)” kaleminden yapılmış olup 440 milyon USD’lik ihracat ile Türkiye geneli ihracatın %64’ü GAİB’den gerçekleşmiştir. 2021 yılında bu ihracat 598 milyon USD’nin üzerine çıkarak Türkiye’nin ihracatından aldığı pay da %65’i aşmıştır.

2019 yılında 5603 GTİP kodlu “Vatka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat, Özel İplikler, Sicim, Kordon, İp, Halat ve Bunlardan Mamul Eşya” kaleminden yapılan ihracat 334 milyon USD olup Türkiye ihracatının %57’sine tekabül etmektedir. 2020 yılında %19,1 2021 yılında ise %13,2 artan ihracat, 450milyon USD’ye ulaşmıştır.

5205 GTİP kodlu “Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç); pamuk oranı>= %85, perakende satılacak hale getirilmemiş” ihracatı 2019 yılında 162 milyon USD ve ülke ihracatının %39’u iken 2020 yılında 123 milyon USD’ye kadar gerileyen ihracat, 2021 yılında %93 artarak 238 milyon USD’ye ulaşmıştır. 2021 yılında ülke ihracatından alınan pay ise %32’ye gerilemiştir.

5509 GTİP kodlu “Sentetik devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç); perakende satılacak hale getirilmemiş” ihracatı 2019 yılında 135 milyon USD ile ülke geneli ihracattan %50 pay alırken, 2020 yılında 103 milyon USD’ye gerileyen ihracat %78 artarak 184 milyon USD’ye yaklaşmıştır.

2019 yılında 5209 GTİP kodlu “Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve m² ağırlığı 200 gramı geçenler)” ihracatı ülke geneli ihracattan %29 pay alarak 122 milyon USD hacme sahipken, 2020 yılında önce 85 milyon USD’ye sonra 2021 yılında ise 78 milyonUSD’ye gerilemiştir.

GAİB tarafından ihraç edilen 4'lü GTİP'ler arasında 2021 yılında Türkiye içindeki ağırlığı en yüksek orana sahip GTİP'leri incelediğimizde ilk sırada 5307. GTİP kodlu “Jüt ipliği veya diğer bitki iç kabuklarının (53.03 pozisyonundaki) dokumaya elverişli liflerinden iplikler”in 13,5 milyon USD'lik hacim ve %91,5 pay ile ilk sırada, 5505 GTİP kodlu “Sentetik ve suni lif döküntüleri”nin 9,9 milyon USD hacim ve %70,3 pay, 5107 GTİP kodlu “Taranmış yün (kamgarn) iplikleri”nin 4 milyon USD hacim ve %66,8 pay ve 5402 GTİP kodlu “Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)”in 598 milyon USD hacim ve %65,2'lik paya sahip olduğunu görüyoruz.

5.10.2 2020 yılı GAİB İhracatında Artış Yaşanan Ürünler

Tablo 293 2020 yılı GAİB İhracatında Artış Yaşanan Ürünler (x1.000 USD, Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

GTİP	2016	2017	2018	2019		2020		2019-2020	2021	
	GAİB	GAİB	GAİB	GAİB	Pay %	GAİB	Pay %	Artış %	GAİB	Pay %
6210	1.220	1.216	1.287	1.962	10,23	110.947	12,29	5.555,7	32.369	14,45
5501	2	15	971	706	0,44	28.637	18,46	3.956,6	24.242	13,68
5007	227	1	24	85	3,21	2.846	34,77	3.259,6	798	19,67
6211	2.543	3.082	1.375	958	0,67	7.941	2,86	729,2	7.086	3,44
6307	6.323	6.276	7.669	10.897	9,17	25.863	5,26	137,3	29.270	7,54
6206	2.548	2.295	1.318	696	0,11	1.250	0,26	79,6	1.289	0,22
5107	400	1.147	3.209	2.218	43,34	3.643	64,11	64,2	4.014	66,82
5503	1.722	5.592	12.423	11.535	6,79	17.943	9,02	55,6	22.217	6,10
6203	24.029	11.605	7.848	7.583	0,52	11.195	0,95	47,6	18.491	1,25
5307	3.240	4.450	5.528	7.656	82,79	11.157	89,54	45,7	13.505	91,48
6306	9.520	1.901	2.623	4.759	11,19	6.925	15,49	45,5	1.308	2,48
6002	183	262	520	1.282	17,35	1.755	10,99	36,9	1.556	7,32
5601	1.198	776	891	914	1,81	1.226	2,41	34,1	1.668	3,09

Pandemi döneminde sıradışı artış yaşayan ürünleri incelediğimizde ise 6210 GTİP kodlu “Keçeden, Dokunmamış Mensucattan, Gipe/ Tırtıl/ Şenetten Dokunmuş Mensucattan Hazır Giyim Eşyası (Örölmemiş/Kroşe Olmayan)” ihracatı 2019 yılında GAİB'den 1,9 milyon USD ve %10,2 ülke payı seviyesinden 2020 yılında %5.555,7'lik bir artış ile 111 milyon USD'ye erişmiş ve ülke içindeki payı da %12,3'e yükselmiştir. 2021 yılı ihracatı ise 32,4 milyon USD ve %14,4 pay olarak gerçekleşmiştir.

GAİB'den yapılan 5501 GTİP kodlu “Sentetik filament demetleri” ihracatı 2019 yılında 706 bin USD ile ülke geneli ihracattan sadece yüzde yarım pay alırken 2020 yılında ihracat tutarı %3.956,6 artarak %18,5 ülke payı ile 28,6 milyon USD, 2021 yılında ise %13,68 pay ile 24 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

5007 GTİP kodlu “İpek veya ipek döküntülerinden dokunmuş mensucat” ihracatı 2020 yılında %3.259,6 artarak 2,8 milyon USD'yi aşmış ancak 2021 yılında 0,8 milyon USD'ye gerilemiştir.

6211 GTİP kodlu “Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri diğer giyim eşyası (örölmemiş veya kroşe olmayan)” ihracatı 2020 yılında %729,2 artarak 7,9 milyon USD'yi aşmıştır. 6307 GTİP kodlu “Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)” ihracatı 2020 yılında %137,3 artarak 25,9 milyon USD'ye yükselmiştir.

5.10.3 2021 yılı itibari ile Pandemi Öncesine Kıyasla GAİB İhracatında Öne Çıkan Ürünler

Tablo 294 2021 yılı itibari ile Pandemi Öncesine Kıyasla GAİB İhracatında Öne Çıkan Ürünler (x1.000 USD, Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi)

	2016	2017	2018	2019	2020		2021		19-21 Değişim %
	GAİB	GAİB	GAİB	GAİB	Pay %	GAİB	Pay %	GAİB	Pay %
5501	2	15	971	706	0,44	28.637	18,46	24.242	13,68
6210	1.220	1.216	1.287	1.962	10,23	110.947	12,29	32.369	14,45

6211	2.543	3.082	1.375	958	0,67	7.941	2,86	7.086	3,44	640,0
6001	159	1.134	789	880	2,06	410	0,91	4.625	6,11	425,3
5602	91	518	914	741	1,64	783	1,43	2.624	3,75	254,1
5515	191	107	23	405	0,17	922	0,61	1.106	0,63	173,2
6307	6.323	6.276	7.669	10.897	9,17	25.863	5,26	29.270	7,54	168,6
6112	612	1.969	925	1.929	1,51	1.660	1,07	4.752	2,17	146,4
5207	940	714	568	513	2,11	676	2,52	1.252	3,27	144,1
6203	24.029	11.605	7.848	7.583	0,52	11.195	0,95	18.491	1,25	143,9
5201	20.743	23.731	33.449	29.818	19,44	24.333	16,49	67.727	20,29	127,1
6207	4.962	4.892	2.458	3.072	5,67	3.306	6,66	6.368	9,75	107,3
5511	2.541	4.204	8.096	7.920	5,12	8.348	4,43	15.940	6,44	101,3
5503	1.722	5.592	12.423	11.535	6,79	17.943	9,02	22.217	6,10	92,6
6004	56.007	71.821	65.726	69.938	15,29	76.769	15,94	129.807	19,69	85,6
6206	2.548	2.295	1.318	696	0,11	1.250	0,26	1.289	0,22	85,2
5601	1.198	776	891	914	1,81	1.226	2,41	1.668	3,09	82,5
5107	400	1.147	3.209	2.218	43,34	3.643	64,11	4.014	66,82	81,0
5307	3.240	4.450	5.528	7.656	82,79	11.157	89,54	13.505	91,48	76,4
6006	64.965	65.986	65.781	88.023	10,26	88.259	10,51	154.447	12,38	75,5
5404	4.984	2.420	4.778	5.679	36,94	5.577	50,29	9.562	63,40	68,4
5605	2.350	2.008	2.575	2.112	18,08	2.379	26,51	3.481	33,21	64,9
5505	9.322	6.709	6.917	6.340	57,15	5.538	57,71	9.919	70,31	56,5
5205	152.223	165.503	200.390	161.592	39,10	123.261	35,77	237.649	32,01	47,1
5402	359.671	373.306	417.733	439.625	63,98	384.970	65,66	598.462	65,21	36,1
5509	155.307	174.712	143.142	134.910	49,82	103.120	46,74	183.525	45,19	36,0
5603	199.267	215.897	312.770	333.664	56,59	397.357	55,94	449.996	60,04	34,9
5804	623	100	328	1.585	2,27	660	1,11	2.133	2,48	34,5
5407	13.283	12.441	14.686	15.645	2,14	12.063	1,86	20.506	2,47	31,1
5606	12.247	9.992	11.115	7.838	19,45	6.380	14,63	10.184	16,40	29,9
6110	48.109	38.892	43.763	51.424	2,62	48.029	2,43	64.185	2,52	24,8
5607	6.407	9.058	9.837	9.162	31,34	9.242	21,54	11.134	20,04	21,5
6002	183	262	520	1.282	17,35	1.755	10,99	1.556	7,32	21,4
5903	7.335	10.141	8.399	8.255	7,36	7.674	6,63	9.815	7,29	18,9
6304	2.272	2.743	1.669	2.712	2,02	2.953	2,33	3.135	1,56	15,6

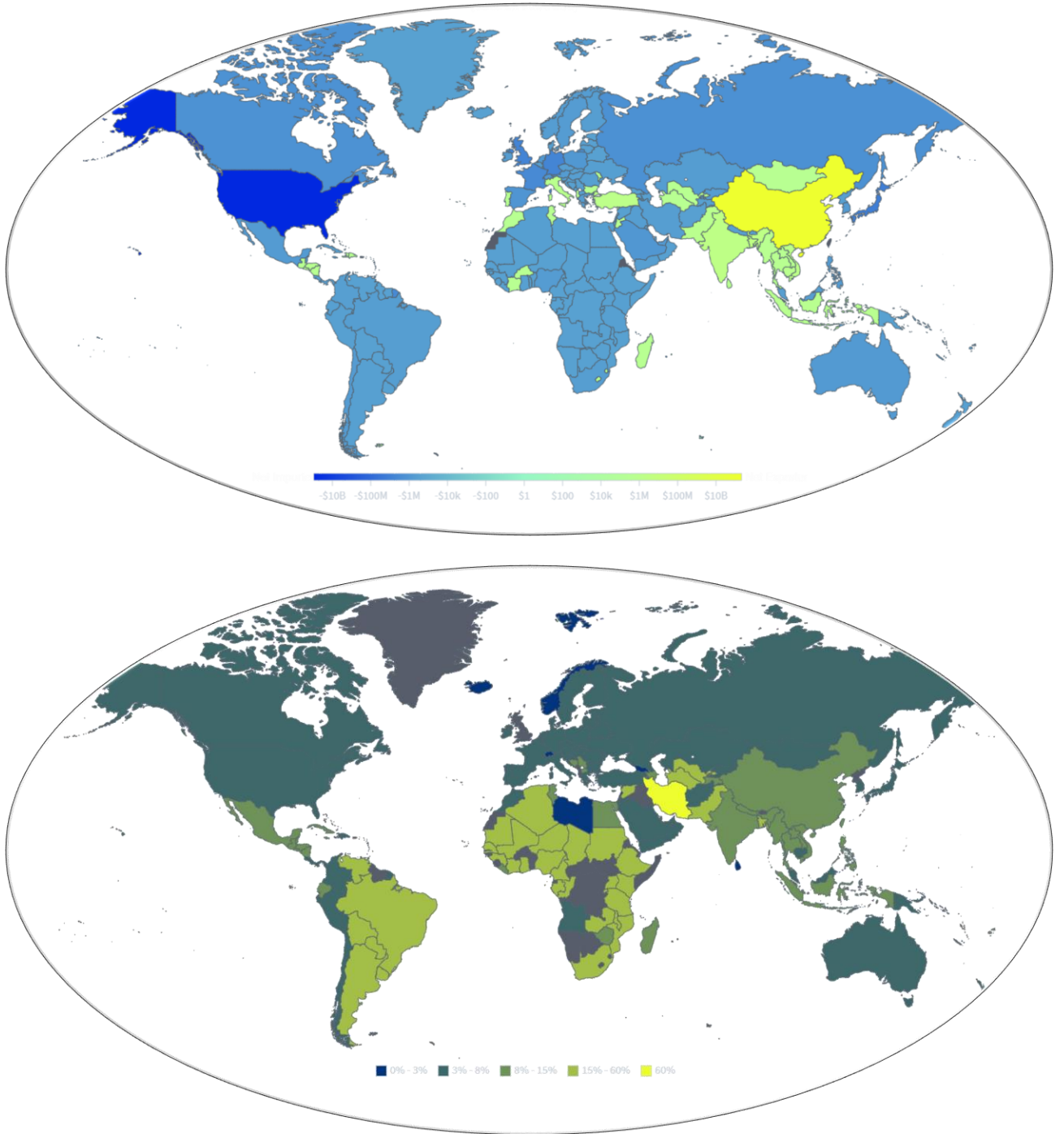
2021 yılı GAİB üyesi firmaların ihracat rakamlarında pandemi öncesi dönem ile karşılaştırıldığında yaşanan en dikkat çekici artışlar, yukarıdaki tabloda sunulmuştur. Buna göre, 5501 GTİP kodlu “*Sentetik filament demetleri*” ihracatı 2019 yılında sadece 706 bin USD iken 2021 yılında 24 milyon USD’yi aşmıştır. Bu ürünün Türkiye ihracatından aldığı pay, aynı dönemde %0,4’ten %13,7’ye yükselmiştir.

6210 GTİP kodlu “*Keçeden, dokunmamış mensucattan, gipe/tırtıl/şenet’ten dokunmuş mensucattan hazır giyim eşyası (örülmemiş/kroşe olmayan)*” ihracatı 2019 yılında 2 milyon USD’nin altında iken 2021 yılında 32 milyon USD’yi aşmıştır. Bu ürünün Türkiye ihracatından aldığı pay, aynı dönemde %10,2’den %14,5’e yükselmiştir.

6211 GTİP kodlu “*Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri; diğer giyim eşyası*” ihracatı 2019 yılında 958 bin USD iken 2021 yılında 7 milyon USD’yi aşmıştır. Bu ürünün Türkiye ihracatından aldığı pay, aynı dönemde %0,7’den %3,4’e yükselmiştir.

İhracat büyüklüğü açısından ihracattaki gelişmeyi incelediğimizde ise 5402 GTİP kodlu “*Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)*” ihracatının 2019 yılında 440 milyon USD iken 2021 yılında 599 milyon USD’ye yükseldiğini, 5603 GTİP kodlu “*Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)*” ihracatının 2019 yılında 334 milyon USD iken 2021 yılında 450 milyon USD’ye yükseldiğini, 5205 GTİP kodlu “*Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık>=%85, toptan)*” ihracatının 238 milyon USD’ye yükseldiğini görmekteyiz.

6 DEĞERLENDİRMELER

Bu haritalarda, hangi ülkelerin daha fazla tekstil ihraç ettiği veya ithal ettiğini göstermektedir. 2019 yılında her ülke Tekstil ihracat ve ithalat farklılıklarına göre renklendirilmiştir. 2019 yılında net Tekstil ihracatçısı ülkeler Çin (219 Milyar \$), Bangladeş (30,3 Milyar \$), Hindistan (26,2 Milyar \$), Vietnam (18,9 Milyar \$) ve Türkiye (18,7 Milyar \$) oldu. 2019 yılında, net Tekstil ithalatı sıralaması Amerika Birleşik Devletleri (94,4 Milyar \$), Japonya (27,3 Milyar \$), Birleşik Krallık (22,5 Milyar \$), Almanya (21,5 Milyar \$) ve Fransa (17,7 Milyar \$) oldu.⁷

⁷ BACI HS6 REV'den veriler. 1992 (1995 - 2019)

Türk lirasında yabancı para birimlerine kıyasla yaşanan değer kaybı, Türk Hazır Giyim ve Tekstil Ürünleri ihracatını artırmaya yönelik etkisinin devam edeceği beklenmektedir

İhracat, 2019 yılında da sektör üretiminin %60'ından fazlasını oluşturarak Türk tekstil sektörünün en önemli itici gücü olmaya devam etmiştir. 2019 yılında ihracat büyümesinin önemli bir itici gücü ülke para birimindeki değer kaybı olmuştur. Türkiye İhracatçılar Meclisi'ne göre, hazır giyim ihracatı yıl içinde hacim bazında %7 artarak Türkiye'yi Avrupa'nın üçüncü, küresel olarak altıncı en büyük tekstil tedarikçisi haline getirmiştir.

İhracatın gelecek 5 yıllık döneminde daha da artması beklenmektedir. Zayıf bir para biriminin ihracat avantajlarına ek olarak, Çin'de artan işgücü maliyetleri ve artan ticaret gerilimleri, Türk hazır giyim ve tekstil endüstrisinin AB pazarına yakınlığından ve AB Gümrük Birliği üyeliğinden faydalanma fırsatları sunmaktadır.

Pandemi sonrası dönemde hane halkı tüketiminin azalması beklenmektedir.

Türkiye'deki ekonomik kriz, iç giyim ve ev tekstili tüketimini de etkilemiştir. 2018 yılında giyim ve ayakkabıya yönelik hane halkı harcamaları çift haneli oranda daralarak tekstil ürünlerine yönelik iç talebi önemli ölçüde azaltmıştır. Ekonomik belirsizlik hane halkının giyim, ayakkabı ve ev tekstili talebi üzerinde baskı oluşturmaya devam etmektedir. Pandemi sonrası dönemde de tekstil ürünlerinin iç tüketiminin düşük kalmaya devam etmesi bekleniyor. Türk hazır giyim ve tekstil endüstrisinin yerli tüketicilerden gelen talebin düşmesi bekleniyor.

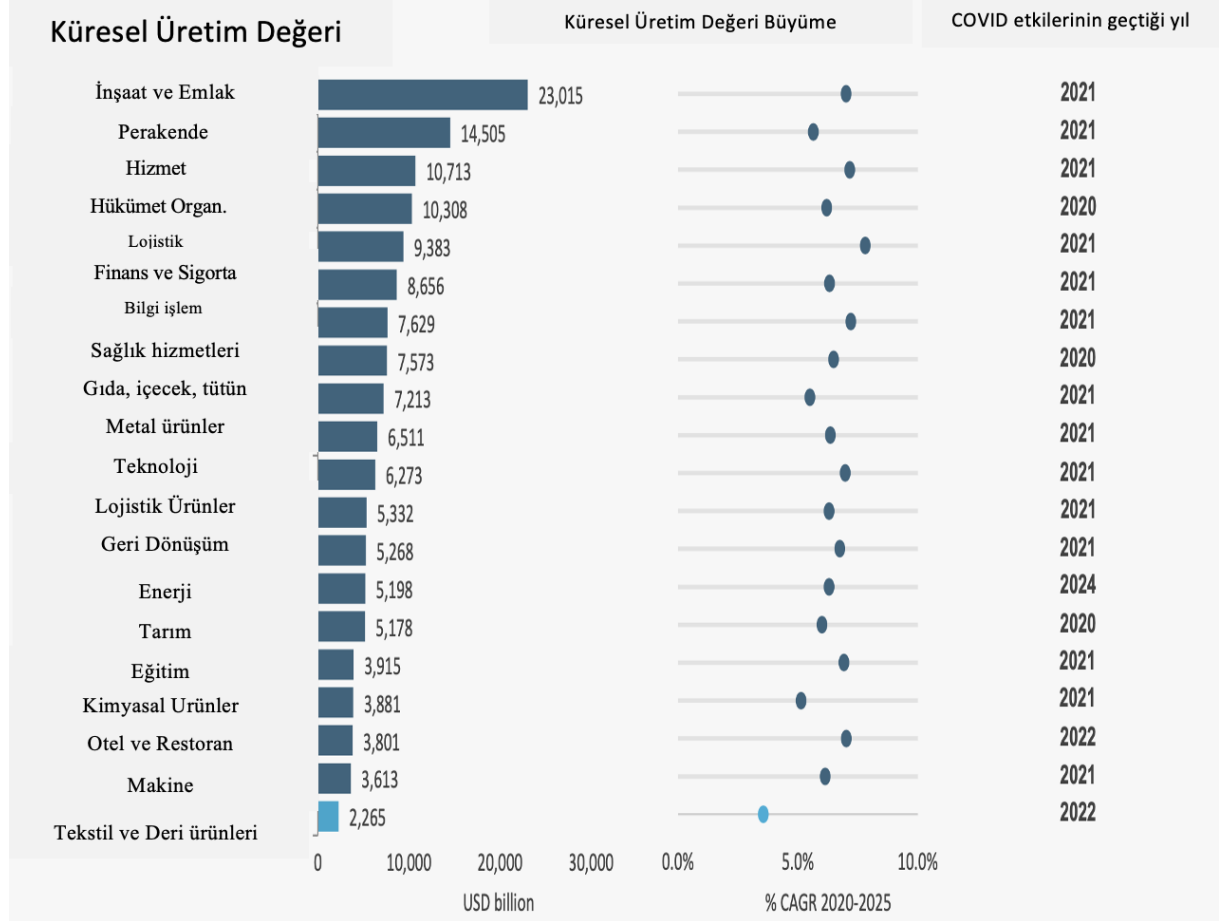
Ekonomik istikrarsızlığa rağmen Türkiye, sektöre doğrudan yabancı yatırım çekmeye hazır görünmektedir.

Türkiye son yıllarda tekstil sektörüne doğrudan yabancı yatırım çekmede başarılı olmuştur, ancak Vietnam, Bangladeş ve Pakistan gibi ülkeler önemli ölçüde daha düşük asgari ücret avantajı sundukları için işgücü maliyetleri küresel arenada bir dezavantaj olmaya devam etmektedir. Türkiye'de işgücü maliyeti, toplam tekstil üretim maliyetlerinin üçte birini oluşturmakta ve bu nedenle endüstrinin maliyet yapısında önemli bir rol oynamaktadır.

Daha düşük kurumlar vergisi oranları ve iş kurmak için daha hızlı süreçler gibi teşviklerin de Türk tekstil sektörüne yatırımı kolaylaştıracağı öngörülmektedir. Ayrıca, Çin'de artan işgücü maliyetleri, yoğunlaşan ticaret gerilimleri ve ek tarifeler, Avrupalı tekstil üreticilerini üretim tesislerini Avrupa'ya geri getirmeye teşvik ediyor. Inditex, Mango ve H&M Hennes & Mauritz gibi şirketler tesislerini Avrupa'ya geri taşımaya başladı. Türkiye'de asgari ücretin AB ortalamasının yaklaşık %60 altında olması, AB Gümrük Birliği üyesi ve Avrupa tekstil pazarlarına yakın bir konumda bulunmasıyla Türkiye'nin üretim tesislerinin yeniden donatılmasından yararlanması bekleniyor.

6.1 Tekstil Sektörü Genel Görünüm

Tabloda COVID pandemisi döneminde etkilenen tüm sektörler, küresel üretim büyüme değerleri ve COVID etkilerinin geçtiği yıla yer verilmiştir.

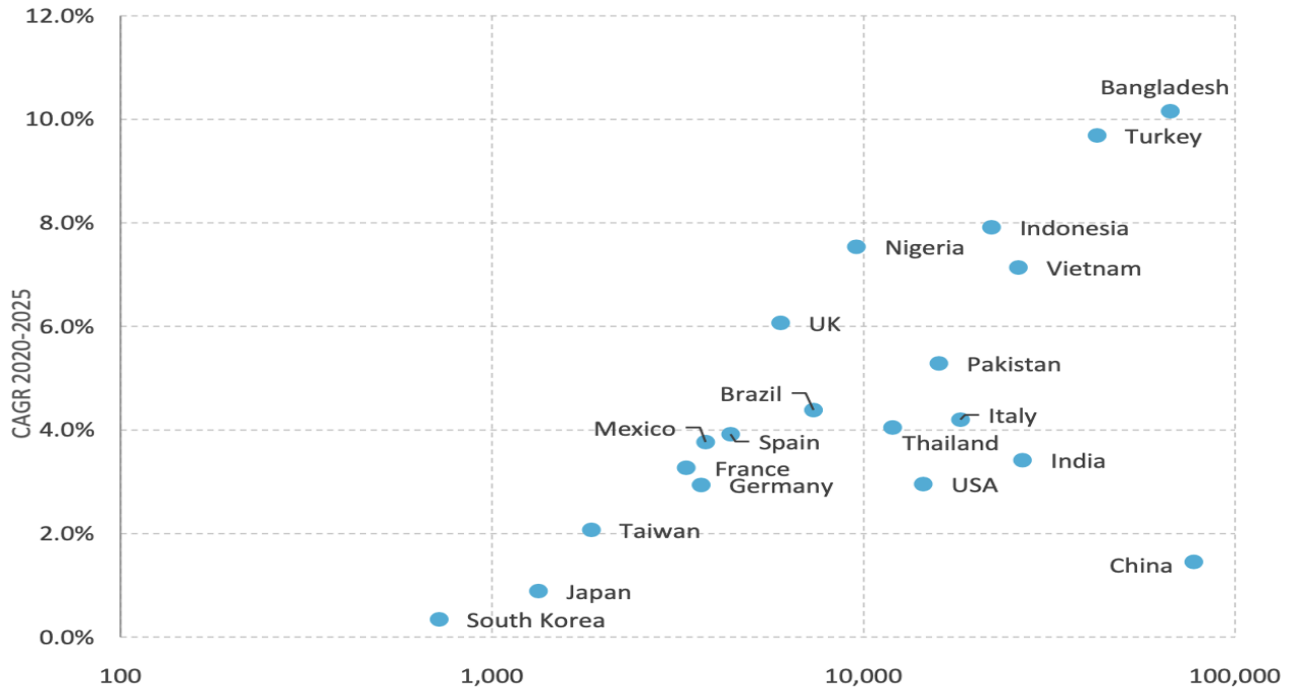
COVID-19'un olumsuz etkileri 2020'de tüm sektörlerin üretim değerinde önemli bir düşüşe neden olmuştur. Tüm dünyada hane halkının, giyim ve ev tekstili tüketimindeki azalışın yanı sıra otomotiv, mobilya ve diğer sektörlerden gelen B2B talebindeki gerileme, tekstil üretiminin azalmasına sebep olmuştur. Dünyadaki önemli ekonomilerdeki özellikle otomotiv üretimindeki artış, 2021'de teknik tekstillere olan talebi artırırken, hane halkı harcanabilir gelirindeki toparlanma da ev tekstili, giyim ve ayakkabı talebini desteklemektedir.

Pandemi sonrasında katı perakende kısıtlamalarının ardından karantina ve sosyal mesafe önlemlerinin kaldırılması, kilit pazarlarda giyim satışlarını destekleyerek sektörü 2022 yılına kadar tam bir toparlanmaya yönlendirmektedir. Çin, 2020'de küresel endüstri üretiminin %45,6'sını gerçekleştirerek, dünyanın en büyük tekstil üreticisi olmaya devam etmesine rağmen, artan işçilik maliyetleri nedeniyle tekstil üreticileri üretim hatlarını diğer Güneydoğu Asya ülkelerine kaydırmış olup, bunun sonucunda Bangladeş'in tekstil üretiminde 2020-2025 arasında en yüksek yıllık büyümeyi kaydetmesi beklenmektedir.

Asya ülkelerinin hala en önemli tekstil üretim merkezi olmaya devam etmesi beklenirken, COVID-19 salgını sırasında tedarik zinciri kesintileri göz önüne alındığında, Avrupa ülkelerinin üretimlerini Avrupa'ya yakın ülkelere aktarması beklenen en önemli değişikliklerden birisi olarak görülmektedir. Bu gelişmeler ışığında; Türkiye'nin 2020-2025 döneminde tekstil üretim değerinde yıllık %7,5 büyüme göstermesi beklenmektedir. Aynı şekilde, Kuzey Amerika şirketlerinin Asya yerine Meksika'daki üretim kapasitelerini artırma olasılıklarının daha yüksek (%10,2 CAGR) olacağı öngörülmektedir. Çin'deki işgücü maliyetleri artmaya devam ederken, çok uluslu şirketler üretim

hatlarını diğer Asya ülkelerine ya da son tüketicilere daha yakın olan ülkelere taşımaya başladı. İş gücü ve nakliye maliyetlerinden tasarruf, özellikle 2018'deki ABD-Çin ticaret savaşının ardından, tekstil üretimini Avrupa ve ABD'ye yakın ülkelere döndürmüştür. ABD tarafından uygulanan daha yüksek ithalat tarifeleri ise, tekstil ithalatının azalmasına yol açmıştır. Gelecekte Bangladeş'in, Vietnam, Pakistan ve Tayland dahil olmak üzere diğer bölgesel emsalleriyle tamamlanan 2020-2025 döneminde en hızlı büyüyen hazır giyim ve tekstil üreticisi olması beklenmektedir. Güneydoğu Asya tekstil pazarı, fabrikaların Çin dışına taşınmasından yararlanan düşük işçilik maliyetleri sayesinde büyümeye hazırlanmaktadır. Türkiye'nin, elverişli coğrafi konumu, Asya ülkeleri ve AB ile iyi lojistiği ve büyük Avrupa ekonomilerine kıyasla nispeten daha düşük işgücü maliyetleri ile desteklenen dönem boyunca en yüksek büyüme oranlarını kaydetmesi beklenmektedir.⁸

Tekstil ve Deri Ürünleri Üretiminde En İyi 20 Ülke, 2020-2025

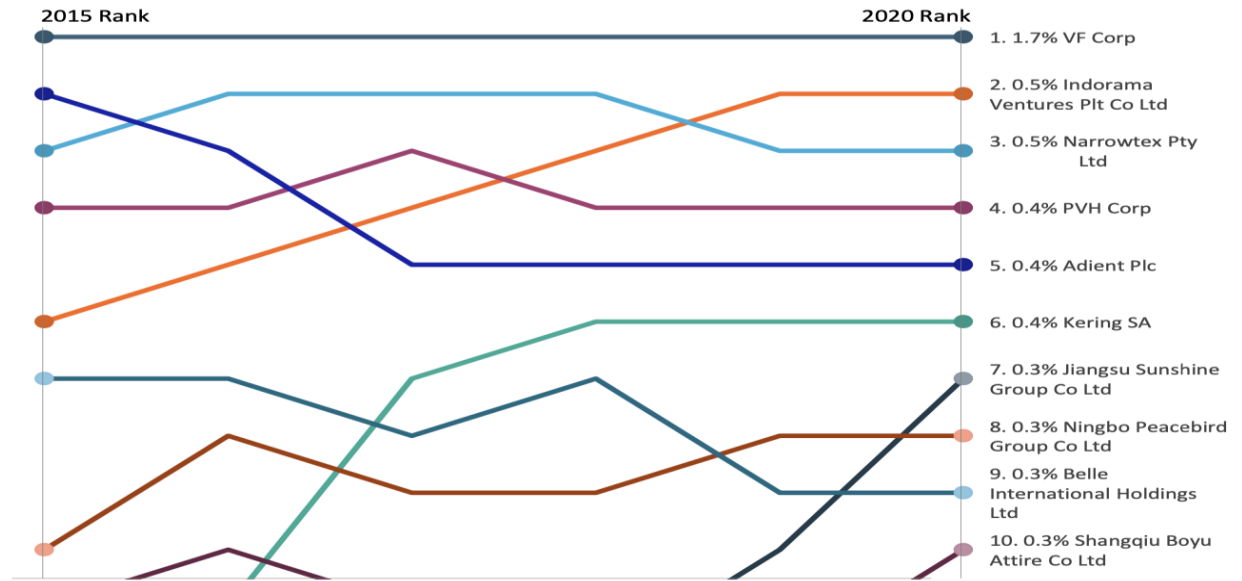
2020'de küresel pandemi sonrasında üretim tesislerinin yeniden donatılması ve giyim talebindeki gerileme, önemli tüketim pazarlarında ithalat değerinin düşmesine neden olmuştur. Bunun en önemli sebepleri; gelişmiş ekonomilerdeki tüketicilerin giderek daha çevre dostu olmaları, minimalizme geçmeleri ve hızlı moda tüketimini azaltmaları olarak sıralanabilir.

6.1.1 Ana Üreticiler

ABD merkezli uluslararası şirket VF Corp, küresel giyim ve ayakkabı üretiminde lider konumunu sürdürürken, üretim hatlarını ABD, Avrupa ve Çin arasında çeşitlendirmektedir. ABD'nin Çin mallarına uyguladığı ithalat tarifeleri ve "Made in the USA" markalarının artan tüketici beğenisi göz önüne alındığında, VF Corp'un yerli üretiminin önümüzdeki yıllarda daha da artması beklenmektedir. VF Corp'u Hindistan merkezli küresel elyaf ve yün iplik üreticisi Indorama Ventures firması takip etmektedir. Firma, otomotivden giyime, ev ve teknik tekstiller, hijyene tüm ürün gruplarında büyük bir pazar payına sahiptir. Firmanın en önemli ikinci segmentini ise, küresel COVID-19 pandemisinin ardından artan kişisel koruyucu ekipman (KKD) almıştır.

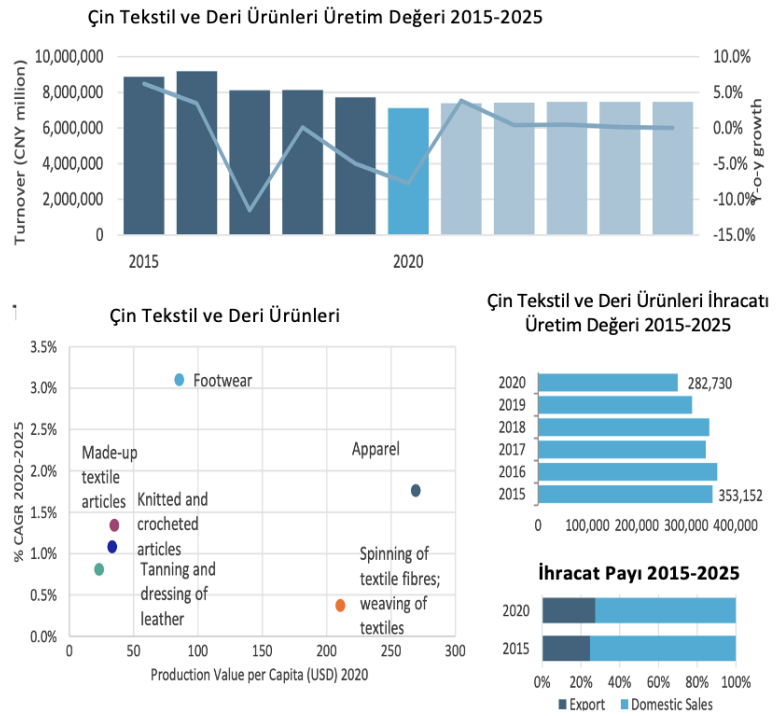
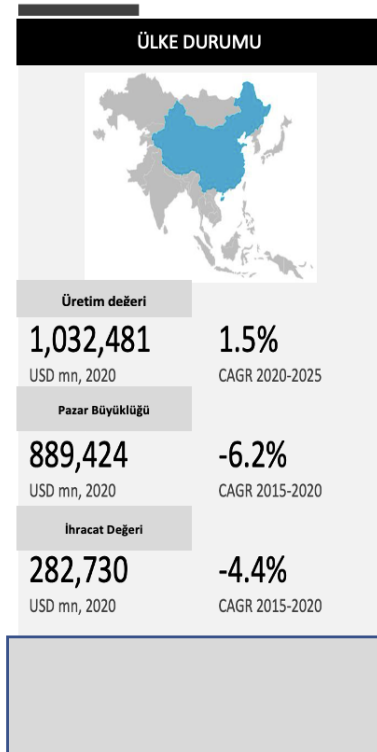
⁸ EuroMonitor, Textile and Leather Products Global Report, 2022

Top 10 Companies by Production Value % of global production value, 2015-2020

6.1.2 Çin

Çin Tekstil ve Deri Ürünleri Üretim Değeri 2015-2025

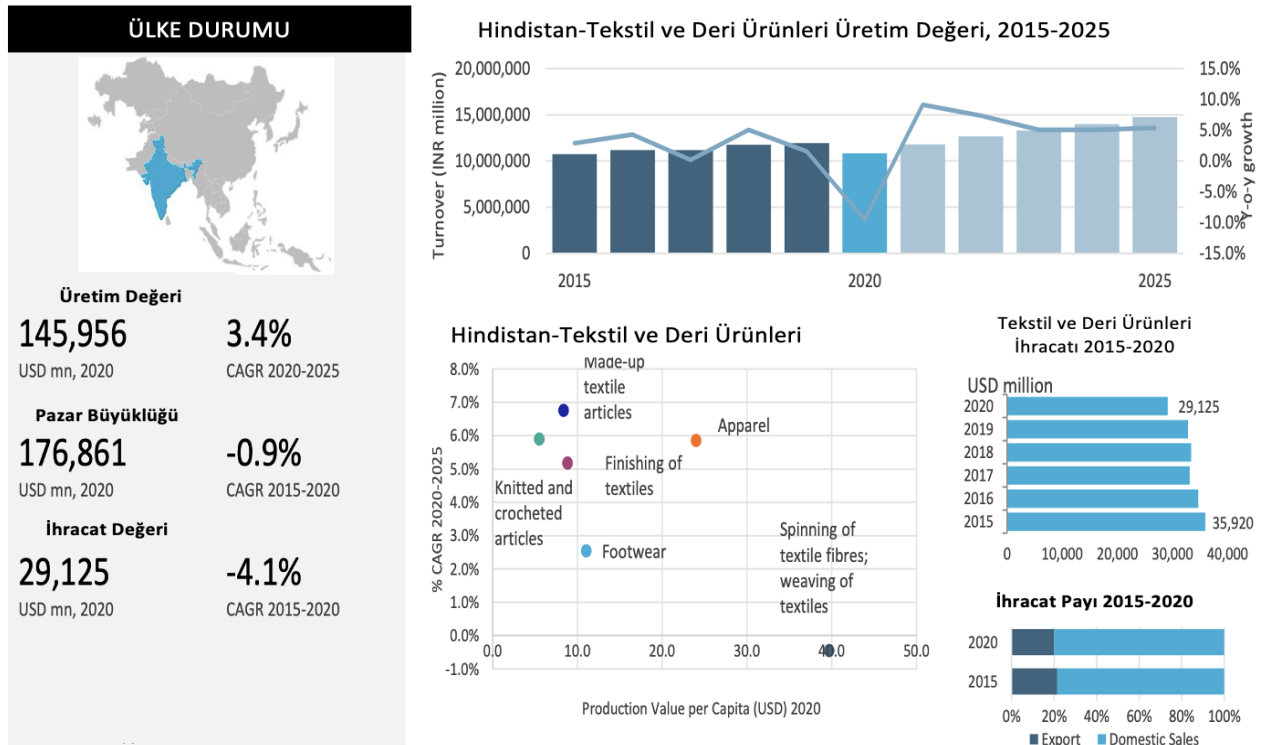

2020'nin başlarında Çin, ülkenin tekstil endüstrisinin kalesi olan Hubei bölgesini COVID-19 pandemisi dolayısıyla Nisan ayı sonuna kapatmak zorunda kalmıştır, bu durum endüstrinin üretim kapasitesini önemli ölçüde azaltmıştır. Bu yaşanan gelişme dolayısıyla 2020'nin ilk yarısında ülkenin hazır giyim sektörünün gelirleri azalmıştır. Benzer şekilde, COVID-19'un yayılmasını önlemek için birçok Çin limanı ve lojistik merkezinin 2020'nin başlarında kapatılması, Çin tekstil ve deri ürünleri ihracatının daha fazla düşüşe neden olmuştur. Ayrıca, COVID-19 pandemisine bağlı karantinalar nedeniyle, AB, ABD ve Rusya gibi Çin tekstil ürünlerinin ana ihracat noktalarındaki çoğu alışveriş merkezinin kapatılması yabancı perakendecilerin siparişlerini iptal etmesine yol açmıştır. Ayrıca, Çin

otomobil pazarı 2020'de yaklaşık %10'luk bir daralma yaşamış ve bu da Çinli otomotiv üreticilerinin teknik tekstil talebi üzerinde daha da fazla baskı yaratmıştır. Pandemi sonrasında şantiyelerin kapanması ve projelerin ertelenmesi teknik tekstillere olan talebi de engellemiştir.

COVID-19 salgını nispeten hızlı bir şekilde kontrol altına alınmış olup, Çin hükümeti iş kaybını ve iflasları önlemeyi amaçlayan 3,6 trilyon CNY (506 milyar \$) tutarında bir kurtarma paketini açıkladı, bu durum Çin hane halklarının harcanabilir gelirlerindeki büyümenin pandemi öncesi döneme dönmeye yardımcı olması beklenmektedir. Bununla birlikte, COVID-19 ve devam eden ekonomik belirsizlik, Çin'in otomobil endüstrisi üzerinde problem yaratmaya devam edecektir. Çinli otomobil şirketleri de yabancı rakiplere karşı pazar payını kaybetmeye devam ederken, ek kârlılık ve kapasite fazlası sorunlarıyla karşı karşıya kalmaları beklenmektedir. Otomobil üreticilerinin orta vadede pazardaki toparlanmanın sürdürülebilirliği konusunda endişeleri olup, üreticiler hükümet desteğinin sona erdiği 2022'de satışların tekrar düşebileceğini düşünmektedir. Otomotiv sektörünün yavaş toparlanmasıyla birlikte teknik tekstillere olan talebin de zayıf kalacağı tahmin edilmektedir. Çin'de daha da artan işgücü maliyetleri ve devam eden ticaret gerilimleri ile şirketlerin, Çin'in tekstil ihracatına ağırlık vererek üretim hatlarını yenilemeye devam etmesi beklenmektedir.

6.1.3 Hindistan

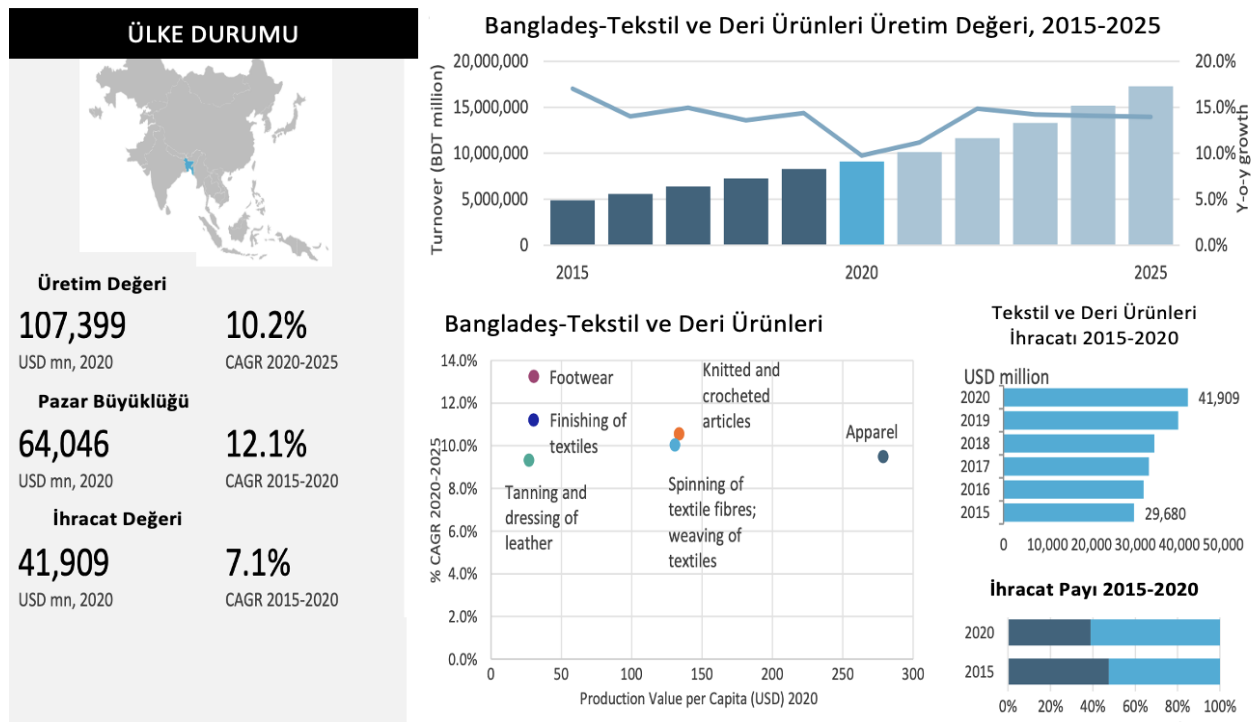
Küresel pandeminin ardından Hindistan'da hane halkının giyim ve ayakkabıya yaptığı harcamalar düşerek tekstil endüstrisinin 2020 cirosunu olumsuz etkilemiştir. Ekonomik gerileme işsizliğin artmasına, hane halkı harcanabilir gelirlerinin azalmasına ve tüketici güveninin düşmesine neden olmuştur. Hane halkı harcanabilir geliri 2020'de %14 düşerek giyim, ayakkabı ve diğer tekstil ürünlerine yapılan hane harcamalarını azaltmış, bunun yanında karantina döneminde perakende faaliyetlerine getirilen kısıtlamalar, yıl boyunca tekstil ürünleri satışlarında önemli bir düşüşe neden olmuştur.

Giyim ve ayakkabı tüketiminde olduğu gibi, ev tekstili talebinde de pandemi nedeniyle perakende kısıtlamaları ve azalan hane halkı harcanabilir gelirleri nedeniyle daralma görülmüştür. Bununla birlikte, COVID-19 salgını ışığında evde geçirilen zamanın artması ve sağlık ve hijyene daha fazla dikkat edilmesi sayesinde sektör 2020'nin sonuna doğru hızlı bir toparlanma yaşamıştır.

Tüketici güveninin toparlanmasına paralel olarak tekstil ürünlerine yönelik hane halkı talebinin artması beklenmektedir. Hane başına medyan harcanabilir gelirin 2021'de %13 artması ve 2021-2025'te %4'lük bir CAGR ile devam etmesi beklenmektedir. Tüketici güveninde ve hane halkı harcanabilir gelirlerinde yaşanan toparlanma, giyim ve ayakkabı talebini destekleyecek şekilde belirlenmiştir.

Hükümet, vergi teşvikleri ve sektöre %100 doğrudan yabancı yatırımı (DYY), modernizasyonu ve üretim otomasyonu yatırımlarını destekleme sözü vermiştir. Hükümet politikalarının önümüzdeki yıllarda sektöre 10.485 milyar INR (140 milyar\$) yabancı yatırım çekmesi beklenmektedir. Hindistan tekstil sektöründeki modernizasyon liderleri arasında, önemli ölçüde devlet desteği ve doğrudan yabancı yatırım girişleri alan kişisel koruyucu ekipman (KKD) üreticileri arasında yer almaktadır. 2020'de Hindistan, küresel olarak en büyük ikinci KKD üreticisi olurken, KKD üretiminin küresel piyasa değerinin 2019'da 52,7 milyar ABD dolarından 2025'e kadar 92,5 milyar ABD dolarına ulaşması beklenmektedir.

6.1.4 Bangladeş

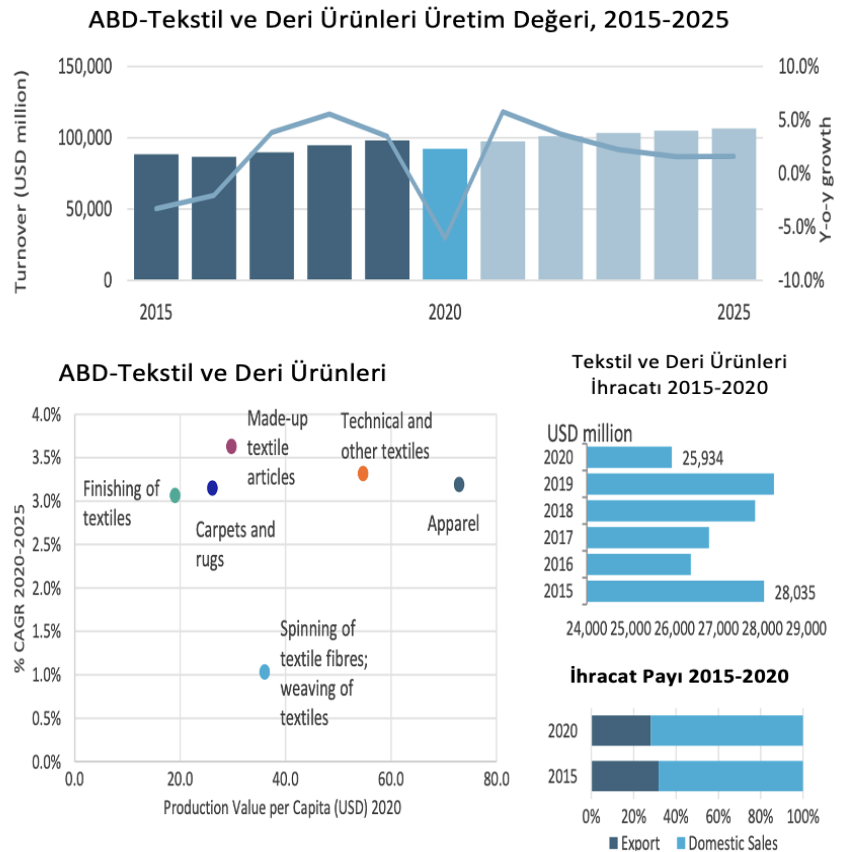
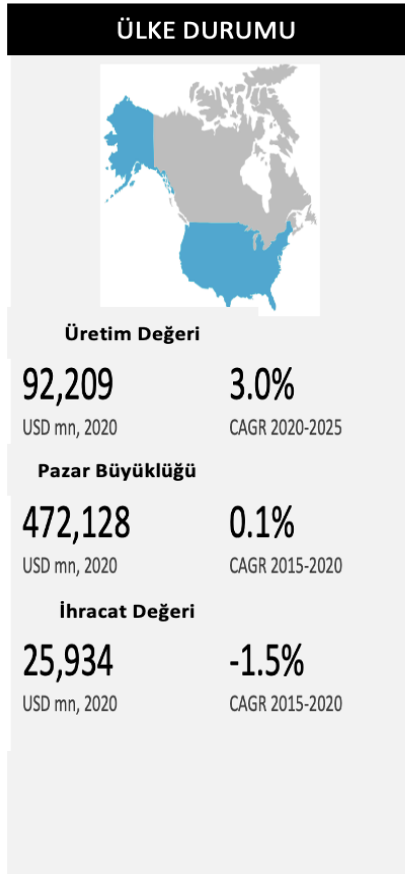
COVID-19 salgını yüzünden tekstil talebindeki küresel gerilemeye rağmen, Bangladeş endüstrisi 2020 boyunca değer bazında çift haneli büyüme kaydetmeyi başarmıştır. Büyüme, esas olarak yılın ikinci yarısında talepteki güçlü toparlanmadan kaynaklanmış olup, COVID-19'un ikinci dalgası bazı perakende kısıtlamalarına neden olurken, giderek daha fazla hazır giyim perakendecisi çevrimiçi mağazalara geçmeye hazırlanmaktadır. Dolayısıyla hazır giyim, ayakkabı ve ev tekstili ihracatı, küresel pandemi ışığında bile sağlam bir büyüme kaydedilmiştir.

Bangladeş'teki tekstil endüstrisi, COVID-19 pandemisinin işçileri çok fazla etkilemesi dolayısıyla sorunlarla karşılaşmıştır. Tekstil üreticilerinin fabrikalarda sağlık güvenliği önlemleri sağlamadığı için çok sayıda işçi güvenlik endişeleri nedeniyle pandemi süresince işi bırakmıştır. Ancak, üretim kapasitelerindeki gerileme, yılın ikinci yarısında artan talep ile kısmen telafi edilmiştir.

COVID-19 salgını sırasında çalışan sıkıntısıyla karşı karşıya kalan Bangladeş tekstil endüstrisinin modernizasyon ve otomasyon girişimleri göstermesi beklenmektedir. Öte yandan, ülke genellikle düşük maliyetli işgücü nedeniyle seçilmekte olup, bu nedenle yerel şirketlerin kısa ve orta vadede

üretim maliyetlerini artıracak büyük yatırımlara girmeyecekleri öngörülmektedir. Küresel tekstil üretiminin yeniden düzenlenmesi eğilimine rağmen, Bangladeş'in düşük işçilik maliyetlerinden yararlanarak tahmin dönemi boyunca sağlam bir büyümeyi sürdürmesi beklenmektedir. Ülkenin özellikle en ucuz üretim fırsatlarını arayan H&M, Zara ve Primark gibi hızlı moda markaları için bir tekstil üretim merkezi olmaya devam etmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, üst-orta sınıf tüketicileri hedefleyen Batılı markalar, nihai pazarlara yakın daha kaliteli giyim ve ayakkabı üretmenin, ürünlerin tüketicilere hızlı ve zamanında teslim edilmesini sağlamanın yollarını aramaktadır.

6.1.5 ABD

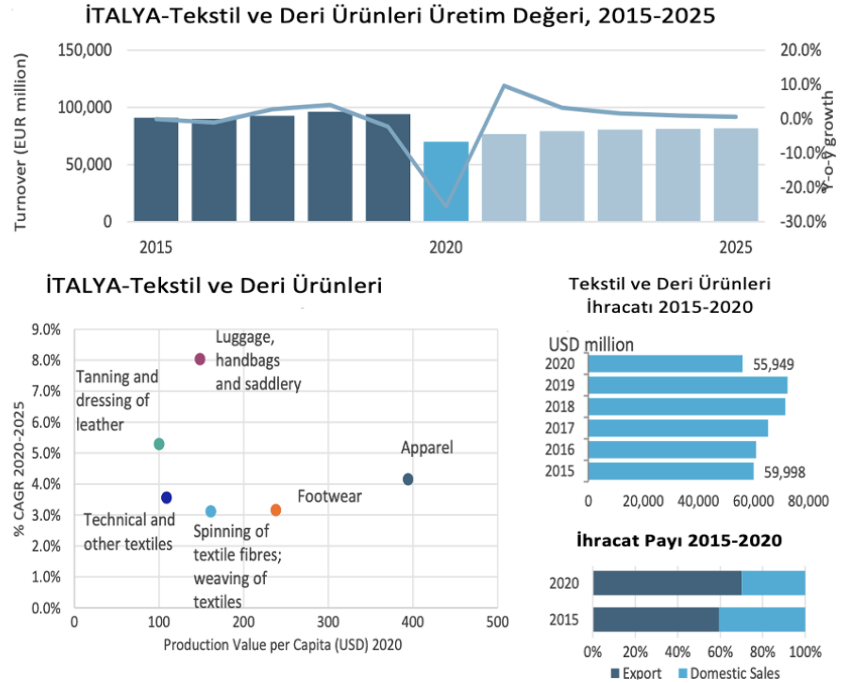
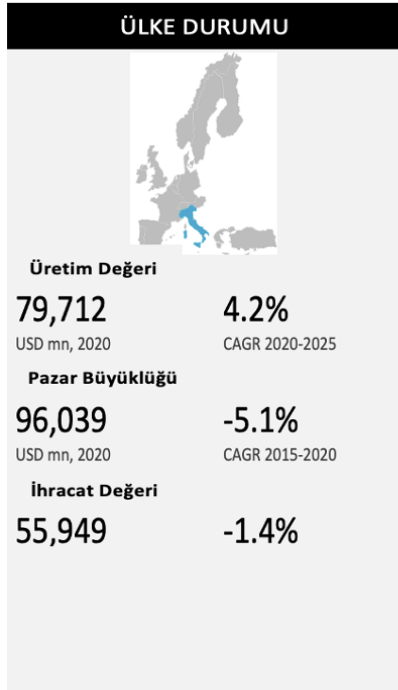
2020'nin başlarında ABD, dünya çapında en fazla sayıda vakayla devam eden COVID-19 pandemisinin merkez üssü haline gelmiş olup, bu durum ülke ekonomisinde önemli bir gerilemeye neden olmuştur. ABD Çalışma Bakanlığı, ülkedeki işsizlik oranının Şubat 2020'deki %3,8'den Nisan 2020'de %14,7'ye ulaştığını bildirdi. Sonuç olarak, tüketici harcamaları 2020'nin ilk çeyreğinde %7,6 düşerek, bu durum ülkenin hazır giyim üreticilerinin gelirlerinin azalmasına sebep olmuştur.

Mart 2020'de ABD hükümeti, ABD'deki çoğu haneye doğrudan mali destek içeren 2,2 trilyon \$ tutarındaki CARES Yasasını kabul ederken, Mayıs 2020'de kurtarma programının bir parçası olarak 3 trilyon \$ değerindeki Kahramanlar Yasasını da kabul etmiştir. Hane halkını destekleyen bu yasalar harcamaları da olumlu olarak etkileyecektir. Harcamalardaki artış otomotiv endüstrisini olumlu yönde etkileyecek ve üretim artışı da teknik tekstillere yönelik toparlanma talebini hızla destekleyecektir.

Federal destek sağlanması ve aşılardan hız kazanmasıyla yeniden canlanan perakende sektörü sayesinde ev içi hane tüketiminin artması beklenmektedir. Bununla birlikte, düşük gelirler ve istihdam belirsizliğinin tahmin döneminin ilk yarısında sürmesi ve dolayısıyla ABD'li tüketicileri daha ucuz ithal kıyafetleri seçmeye teşvik etmesi nedeniyle, hazır giyim ve ayakkabı sektörünün üretim değerinin yalnızca 2022'nin sonlarında 2019 seviyelerine ulaşacağı tahmin edilmektedir. ABD hükümeti,

kurtarma paketi finansmanı yoluyla ülkenin uçak ve otomotiv endüstrisini desteklemeyi amaçlamaktadır. Ulaştırma endüstrisinin, tahmin süresi boyunca teknik tekstillerin B2B tüketimini destekleyerek, talebin iyileşmesini de görmesi beklenmektedir.

6.1.6 İtalya

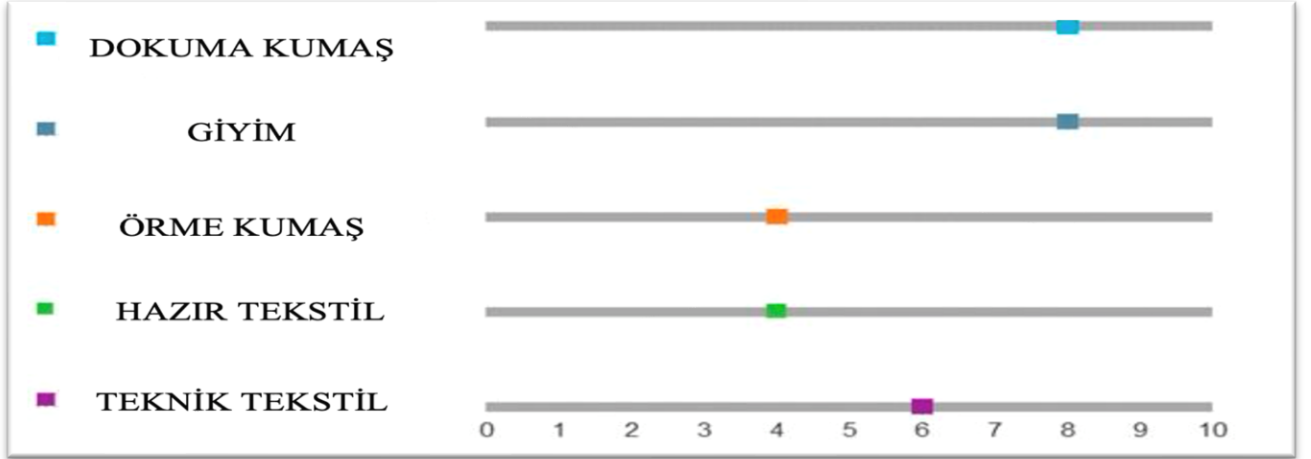

İtalyan moda devlerinin çoğu, virüsün ülkenin geri kalanına ve kıtaya yayıldığı İtalya'nın kuzeyindeki Lombardiya, Veneto veya Toskana bölgelerinde bulunduğundan, giyim üreticileri pandemiden en çok etkilenenler arasında olmuştur, firmalar fabrikaları Mayıs 2020'nin ortasına kadar yeniden açamamışlardır. COVID-19 sırasında uluslararası turizm endüstrisinin çöküşü, küresel bagaj talebini önemli ölçüde azaltmıştır. Seyahat markası Away'ın 2020'nin ilk çeyreğinde ABD'de deki bagaj satışlarının neredeyse %90 oranında düştüğünü ve Avrupa'da benzer trendlerin gözlemlendiğini bildirmesiyle birlikte, bagaj sektörünün küresel pazar büyüklüğünün 2020'de keskin bir şekilde düştüğü gözlemlenmiştir. Bununla birlikte, İtalyan lüks kadın çanta satışları pandemi öncesi dönem ile aynı kalırken, İtalyan moda devi Gucci, kadın çantalarının tüketici fiyatlarının 2020'nin ilk yarısında neredeyse %9 oranında arttığını ve bu sayede sektörün kayıplarını azalttığını bildirmiştir.

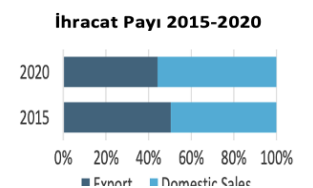
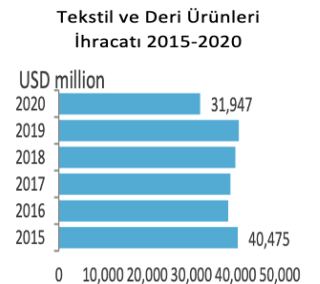
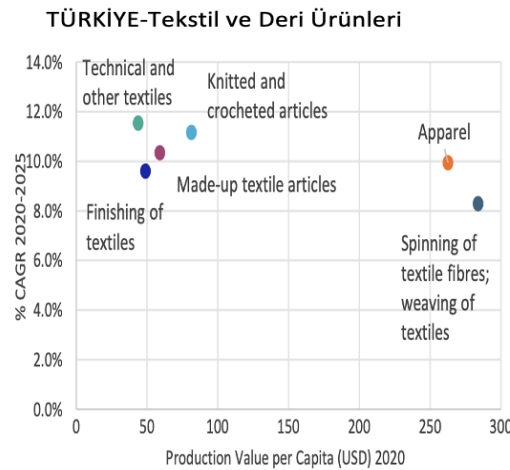
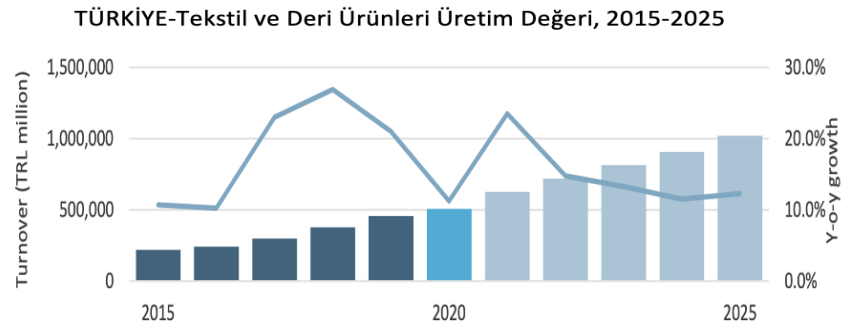
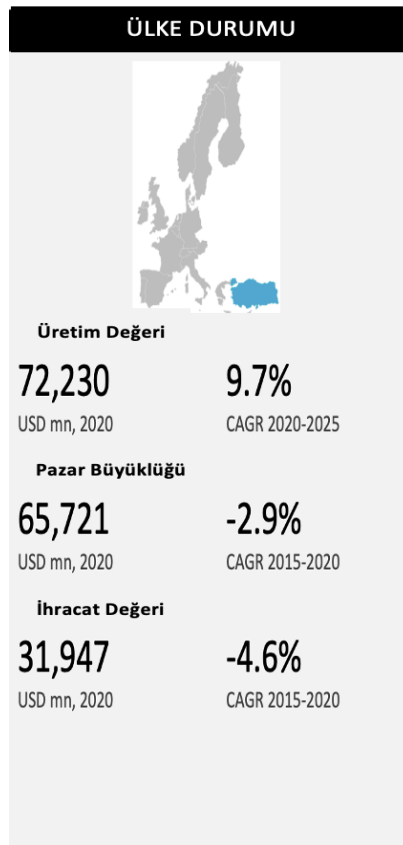
İtalyan ekonomisinin, İtalyan hükümeti ve AB'nin kurtarma paketi ile 2022'nin sonlarında yavaş yavaş iyileşmesi ve 2019 seviyelerine ulaşması beklenmektedir. Bu nedenle, İtalyan hane halkı harcanabilir gelirlerinin 2022'de yeniden yükselişe geçmesi ve hazır giyim sektörünün tahmin döneminin ikinci yarısında artan üretim değerine geri dönmesine yardımcı olması beklenmektedir. İtalyan hazır giyim ihracatı, en azından tahmin döneminin ilk yarısında pandemiden olumsuz olarak etkilenmeye devam edeceği beklenmektedir. Evden çalışmaya devam edilmesi, eğlence mekanlarında sosyal mesafe önlemleri, İtalya'ya gelecek turistleri etkileyecek bunun da lüks moda ürünlerine yönelik talebi olumsuz etkilemesi beklenmektedir. Bununla birlikte, Avrupa dışındaki gelişmekte olan ekonomilerde İtalyan tekstil ve deri ürünlerine olan talep artmaya devam edeceği öngörülmektedir. Örneğin Çin'deki hazır giyim pazarının, ülke pandemi ile nispeten hızlı bir şekilde mücadele etmeyi başardığı ve lüks İtalyan markalarına yönelik artan bir farkındalık olduğu için, artan tüketici gelirleriyle desteklenen sağlam bir büyüme kaydetmesi beklenmektedir.

6.1.7 Türkiye

Türk tekstil sektöründe giyim ve dokuma kumaş sektörlerinin ihracat, iş gücü yaratımı, talep, karlılık, ciro ve gelecek beklentisine göre yüksek çekiciliğinin olduğu ve yatırım yapılması için fırsatların olduğu görülmektedir. Teknik tekstil, Türkiye’de çekiciliği yüksek olan bir diğer sektördür, yapılan yatırımlardaki artışta bunun göstergesidir. Örme kumaş ve hazır giyim hariç havlu, çarşaf gibi tekstil ürünlerinin çekicilik oranı ise diğer alt sektörler göre daha düşük gerçekleşmiştir.

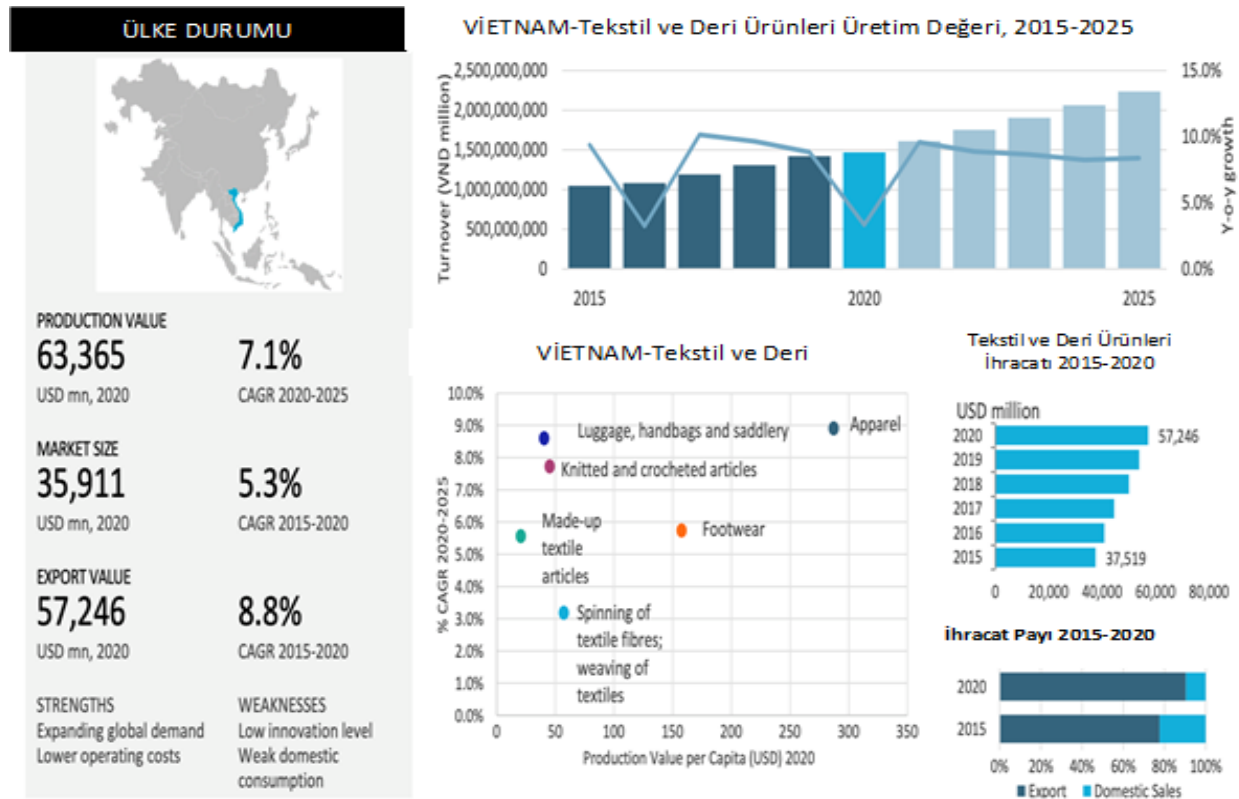
Türkiye ekonomisi iç tüketimi 2020'nin başlarındaki COVID-19 etkilerinden sonra yavaş bir şekilde toparlanma eğilimine girmiştir. Yüksek işsizlik oranı, yükselen enflasyon ve artan mikro ekonomik belirsizlikler, hane halklarını, özellikle temel olmayan lüks mallarda harcamalarını sınırlamaya sevk etmiştir.

Çin tekstil üretimindeki düşüş, Türkiye'nin, özellikle AB yönelimli tekstil üretimi için kilit destinasyonlardan biri olmasına yardımcı olmuştur. AB'ye yakınlık, gelişmiş lojistik ve AB ile elverişli ticaret koşulları gibi faktörler dolayısıyla Türkiye'nin tekstil sektöründe doğrudan yabancı yatırımları çekmeye devam edeceği öngörülmektedir. Türkiye, AB ülkelerinin çoğuna kıyasla nispeten düşük üretim maliyetlerinden yararlanarak Avrupa'da bir tekstil üretim merkezi olmaya hazırlanmaktadır. AB pazarlarına hazır giyim, ayakkabı, ev tekstili ve kumaş ihracatı, tahmin dönemi boyunca Türk tekstil ve deri ürünleri sektörünü yönlendirmeye devam edeceği öngörülmektedir.

Türkiye'nin özellikle AB'ye yönelik tekstil üretimi için kilit destinasyonlardan biri olmaya devam etmesi beklenmektedir. AB'ye yakınlık, gelişmiş lojistik ve AB ile elverişli ticaret koşulları sebebiyle Türkiye'nin tekstil sektöründe doğrudan yabancı yatırımları çekmeye devam edeceği beklenmektedir. Güçlü ihracatın yanı sıra, aşı uygulamasının perakende sektörünün minimum kısıtlamalarla faaliyetini sürdürmesine sebep olması ve tüketici harcanabilir gelirlerinin artması nedeniyle Türkiye'de iç tüketimin artması beklenmektedir. Ülkedeki işsizlik seviyesinin tahmin süresi boyunca düşmesi ve hane gelirinin artmasını sağlaması beklenmektedir

6.1.8 Vietnam

COVID-19 salgını ve tedarik zincirindeki aksama üzerindeki etkisi göz önüne alındığında, Vietnam tekstil endüstrisinin 2020'nin ilk yarısında üretimde keskin bir düşüş yaşadığı gözlenmektedir. Bununla birlikte, yılın ikinci yarısında giyim ve ayakkabı ihracatında büyük bir artış sağlamıştır.

Perakende mağazalarında karantina kısıtlamalarının kaldırılması ve sosyal mesafe düzenlemelerinin gevşetilmesi, bunun yanında, ABD ve Avrupa ülkeleri de dahil olmak üzere başlıca ihracat yapılan ülkelerdeki hane halkı geliri, azalan işsizlik, cömert hükümet mali teşvik paketleri ve canlanan ekonomik faaliyetlerle desteklenmesi ile hane halkı gelirleri yükselmesi ülkenin gelirlerini

arttırmıştır. Vietnam tekstil ve hazır giyim ihracat değeri, pandemi yılı boyunca pozitif endüstri büyümesini destekleyerek 2020'nin sonunda pandemi öncesi seviyeleri geçmeyi başarmıştır.

İhracatın, tahmin dönemi boyunca Vietnam tekstil ve deri ürünleri endüstrisinin ana itici gücü olmaya devam etmesi beklenmektedir. Ülke, düşük işçilik ve diğer işletme maliyetleri sayesinde sektöre yatırım çekmeye devam ederken, Vietnam tekstil endüstrisi, Çin'deki artan işçilik maliyetlerinden faydalanmaya hazırlanmaktadır. Birçok şirket, nihai pazarlara daha yakın giyim ve ayakkabı üretme fırsatları ararken, üretimi Avrupa veya ABD'ye yeniden yönlendirirken, hızlı moda markaları Asya ülkelerinde düşük maliyetli üretime bağlı kalmaya devam etmektedir. Dünya genelinde ekonomik faaliyetlerin yeniden canlanması, azalan işsizlik oranları ve artan hane halkı harcanabilir gelirinin ardından, Vietnam tekstil ve deri ürünleri endüstrisi, tahmin dönemi boyunca dış talepte güçlü bir büyüme yaşayacağını öngörmektedir. Artan ihracat değerleri, durgun iç tüketimi kolayca telafi edecek ve endüstrinin daha fazla genişlemesini sağlayacak şekilde ayarlandı.

6.2 Non-Woven Kumaşlar

2020 yılı, dokunmamış kumaşlar için şimdiye kadarki en güçlü yıllardan biri olmuştur. Dünya, ekonomik aktiviteler durma noktasına gelirken ve birçok endüstri kolu küresel kapanmalarla karşı karşıya kalırken, nonwoven endüstrisinin üretim ve ticareti aşırı güçlendi. Yüz maskeleri, kişisel koruyucu giysiler ve dezenfektan mendiller gibi ürünlere yönelik benzeri görülmemiş bir talebin karşılanması durumunda kalındı. Bu duruma üretimin türleri arasında kaydırma yapılması, kapasitenin yeniden tasarlanması ve hatta yeni hat yatırımları eklenmesi ile karşılık verilebildi.

Aslında, nonwoven üreticileri tarafından eklenen yeni hat sayıları, endüstrinin 50 yılı aşkın tarihinde gördüğü en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Meltblown yatırımı, yüz maskesi ve yüksek performanslı filtrasyon ortamı talebini karşılayan yeni hatlarla öncülük etmiştir. Hijyen ve tıbbi uygulamalara hizmet veren birçok yeni spunmelt hattının yanı sıra dezenfektan mendil kategorisinde artan talebi karşılamak için spunlace yatırımları gerçekleştirilmiştir.

Şimdi bu yeni hatların ticarileşmesini beklerken, asıl soru talebin ne kadar süre artmaya devam edeceği olacak. Maskeler artık günlük hayatın bir parçası olmadığında ve tüketiciler mendillere daha az bağımlı hale geldiğinde, tüm bu yeni hatlara ihtiyaç duyulup duyulmayacağı tartışmalıdır. Tüketiciler, dokunmamış kumaşların sunabileceği güvenlik özelliklerine ve rahatlığa güvenmeye devam ettikçe, talep yükselmiş bir destek noktasından artmaya devam edecektir.

Bu yılın en iyi şirketler raporu, dünya çapında 40 nonwoven üreticisini içeriyor. Önde gelen şirketlerin çoğu ABD ve Batı Avrupa gibi yerleşik pazarlarda yer alırken, daha az gelişmiş bölgelerden şirketler rollerini artırıyor. Bu yıl Brezilya, Türkiye, Çin, Tayvan ve Çek Cumhuriyeti gibi birçok gelişmekte olan ülkede yerleşik şirketler var. Bu gelişmekte olan pazarlardaki şirketler büyümeye devam ettikçe, gelecek yıllarda sıralamadaki konumlarının yükseldiğini göreceğiz.

On yıllardır sektör liderlerinden biri olan “Low & Bonar” 2019'un başlarında “Freudenberg” tarafından satın alındı. Ayrıca, sektörün en eski yenilikçilerinden biri olan “Georgia-Pacific”, nonwoven işinin kalan kısımlarını 2021'in başlarında “Glatfelter Corporation”a sattı; Glatfelter ayrıca başka bir nonwoven lideri “Jacob Holm Industries”i satın alma sürecindedir⁹.

2020 Uluslararası En Büyük Şirketler (Satış Hacmine göre - USD)

1. Berry Global \$2.4 billion
2. Freudenberg Performance Materials \$2.3 billion
3. Ahlstrom-Munksjö \$1.5 billion
4. Kimberly-Clark \$1.3 billion

⁹ <https://www.nonwovens-industry.com/heaps/view/8024/1/388578>

5. Fitesa \$1.13 billion
6. DuPont \$1 billion
7. Glatfelter \$916 million
8. Toray Industries \$902 million
9. Lydall Inc. \$764 million
10. Johns Manville \$725 million
11. Suominen Corporation \$560 million
12. PFNonwovens \$500 million
13. TWE Group \$475 million
14. Zhejiang Kingsafe Nonwovens \$450 million
15. Gulsan Group \$444 million
16. Hollingsworth & Vose \$431 million
17. Avgol \$400 million
17. Jacob Holm & Sons AG \$400 million
19. Sandler \$360 million
20. Nan Liu Enterprise \$348 million
21. Fibertex Personal Care \$337 million
22. Dalian Ruiguang \$320 million
23. Fibertex Nonwovens \$285 million
24. Jofo Nonwovens \$230 million
25. Spuntech \$223 million
26. Union Industries \$208 million
27. Mitsui Chemicals \$201 million
28. Shalag Nonwovens \$200 million
29. Asahi Kasei \$196 million
30. KNH Enterprises \$180 million
31. Hassan Group \$184 million
32. Xingtai Nonwovens \$175 million
33. Mogul Nonwovens \$152 million
34. Halyard Health \$140 million
35. Tenowo \$135 million
36. Saudi German Nonwovens Co. \$130 million
37. Toyobo \$127 million
38. Unitika \$120 million
39. Georgia-Pacific \$100 million
40. Kuraray \$97 million

2019'da nonwoven kumaşların küresel tüketimi, 11,2 milyon ton veya 307,0 milyar metrekaire olup, değeri 37,4 milyar \$'dır. 2014-19 yılları için büyüme oranları ise ton cinsinden %5,8, m² cinsinden %5,9 ve değer olarak %7,0 \$ gerçekleşmiştir. 2019-24 için büyüme oranlarının ton cinsinden %6,6, m² cinsinden %7,4 ve değer olarak %6,7 \$ olacağı tahmin edilmektedir. Bu durum, Çin-ABD ticaret savaşı, Brexit belirsizliği gibi nispeten kısa vadeli sorunların ve ekonomik büyümeyi etkileyen diğer küresel sorunların çözüleceğine ve özellikle COVID sonrası nonwovenların artan oranlarda büyüyeceğine olan beklentiyi göstermektedir.

Nonwoven kumaş pazarının COVID-19 salgını ile beraber önemi her geçen gün artmıştır. Dünya çapındaki nonwoven üreticileri, COVID-19 salgınında artan talebi karşılamak için üretim kapasitelerini genişletme ve sağlık sektörünün malzeme ihtiyacını karşılamak için yeni teknolojilere yatırım yapma yolunu seçmiştir. Vaka sayısındaki artış ve sağlık çalışanlarına olan artan ihtiyaçla

birlikte tek kullanımlık hastane malzemeleri ve nonwoven kumaşa olan talebin artması beklenmektedir. Artan talebe yönelik yatırımlara şöyle örnekler verilebilir:

Haziran 2020'de Finlandiyalı nonwoven üreticisi Suominen, solunum cihazlarının üretiminde kullanılan yeni bir nonwoven malzemesi geliştirdi. Yeni nonwoven, filtrasyon verimliliği ve basınç düşüşü açısından Avrupa Standardı EN 14683: 2019 Tip II gerekliliklerini sağlamıştır. Bu yeni malzeme, "FIBRELLA Shield" adı altında üretilmeye başlanmış olup, üretim kapasitesi aylık 15 milyon adet maske olarak belirlenmiştir.

Mayıs 2020'de, Güney Carolina, Spartanburg'daki Johns Manville fabrikası, tek kullanımlık tıbbi önlüklerin üretiminde kullanılacak nonwoven kumaşlar yapmak için üretime başlamıştır. Yeni polyester spunbond nonwoven, Seviye 3 tıbbi önlük üretimi için tasarlanmıştır. Kumaş, Seviye 1 ve Seviye 2 tıbbi önlükler için kullanılan malzemelere kıyasla üstün sıvı bariyer performansının yanı sıra rahatlık ve sağlamlık özelliklerine de sahiptir.

Mayıs 2020'de Brezilyalı Fitesa, teknoloji tedarikçisi Reicofil (Almanya) ile dört yeni projeye imza atarak kapasitesini genişletme kararı almıştır. Paketleme, sağlık ve hijyen sektörlerine hizmet etme kapasitesini önemli ölçüde artıracak tıbbi önlükler, örtüler, cerrahi ve N95 yüz maskeleri, çocuk bezleri ve sıhhi ürünler için nonwoven üreten son teknoloji ekipman içeren bu proje, firmanın hedef kitlesini genişletmeyi amaçlamaktadır.

Sağlık endüstrisinde tıbbi uygulamalarda nonwoven kumaşlarının kullanımının artması, talebi olumlu etkilemiştir. Tek kullanımlık ve yeniden kullanılabilir cerrahi önlükler, örtüler, eldivenler ve alet örtüleri gibi ürünler hastanelerde yaygın olarak kullanılmaktadır. HAI'leri (Hastaneden Elde Edilen Enfeksiyonlar) kontrol etmeye yönelik çeşitli hükümet girişimleri, HAI'lerin yayılmasını azaltmaya yardımcı olan tek kullanımlık hasta önlükleri, örtüler ve çarşaflar gibi dokunmamış tıbbi ürünlerin kullanımını teşvik etmektedir.

Nonwoven kumaşların pazar payının büyümesini, hammadde fiyatlarındaki dalgalanma ve yüksek maliyetler etkilemektedir. Pazar, tüketicilerin ihtiyaçlarındaki değişimlerden, yüksek petrol fiyatlarından ve küresel ticaret modellerinden etkilenmektedir. Teknolojiye dayalı olarak, spunbond segmentinin nonwoven kumaşlar için en büyük pazar olacağı öngörülmektedir. Segmentin baskın pazar konumu; hijyen ürünleri, inşaat, kaplama ürünleri, tarım, pil ayırıcılar, ıslak mendiller ve filtrasyondaki çeşitli uygulamalara olan talep, beraberinde spunbond nonwovenlara olan talebin artmasını sağlamıştır. Spunbond, nonwoven kumaşların daha yüksek miktarlarda üretilebildiği en çok tercih edilen türlerinden biridir. Nonwovenlar; mükemmel emilim özellikleri, yumuşaklık, pürüzsüzlük, mukavemet, rahatlık ve uyum ve maliyet etkinliği nedeniyle hijyen ürünlerinde geleneksel tekstillere bir alternatif olarak kullanılmaktadır. Bu noktadan sonra nonwoven kumaş çeşitleri incelenecektir.¹⁰

6.2.1 Spunbond Nonwoven

Spunbond nonwoven kumaş, Türkiye'de ve dünyanın birçok ülkesinde yaygın olarak %100 polipropilen (Polypropylene) kullanılarak üretilmektedir. Spunbond, tela dokumadan ve örülmeden üretilmiş olup %100 geri dönüşümü olan bir kumaş çeşidi olarak da bilinmektedir. 2020 piyasa büyüklüğü değeri 14,68 milyar \$ olarak belirlenmiş olup, 2027 tahmini değerinin ise 22,84 milyar \$ olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Polipropilen'in 2019'da spunbond nonwoven hammaddesi olarak kullanımında ciddi bir artış olmuştur. Spunbond nonwoven, üretiminde kullanılan diğer hammaddelere göre %58'lik bir pazar

¹⁰ <https://www.fortunebusinessinsights.com/spunbond-nonwoven-market-102384>

payına ulaşmıştır. Polipropilen spunbond nonwovenlara olan talebin nedeni ise bebek bezleri, hijyenik pedler ve yetişkin inkontinans ürünlerine olan talepteki artıştır.

Polyester, polipropilene göre birçok avantaj sunsa da daha pahalıdır. Polyester kumaşların gerilme mukavemeti ve ısı stabilitesi polipropilen kumaşlardan daha yüksek olmasına rağmen polyester hurdası spunbond imalatında kolayca geri dönüştürülemez. Polyester, artan mukavemeti ve spunbond nonwoven kumaşlara sağladığı yumuşak dokusu nedeniyle iki bileşenli spunbond nonwovenlar için en çok kullanılan polimerdir. Polietilen ise işleme için düşük erime noktası ve dokunmamış ürünlerde daha yumuşak hissi vermesiyle Spunbond nonwoven kumaşlar için giderek daha önemli bir hammadde haline gelmiştir. Spunbond nonwoven üretiminde kullanılan diğer hammaddeler, naylon-6 ve naylon-6,6 dahil olmak üzere poliamid ve poliüretanlardır. Naylon-6 ve naylon-6,6; spunbond nonwovenlar, polipropilen ve polyestere oranla her açıdan oldukça maliyetlidir. Poliüretan ve rayon türleri de spunbond nonwovenları işlemek için başarıyla kullanılmaktadır.

Tek kullanımlık spunbond nonwoven kumaşlardan üretilen çocuk bezleri, hijyenik pedler, tıbbi pedler ve kişisel hijyen ürünlerine olan talebin artacağı öngörülmekte olup 2027 yılına kadar pazar değerinin 16,3 milyar \$'a ulaşması beklenmektedir. Dayanıklı spunbond kumaşlar ise geleneksel malzemeye kıyasla daha hafif, daha nefes alabilir özelliklere sahiptir. Dayanıklı spunbond kumaşlar, ev ürünleri, mobilyalar, jeotekstiller, çatı kaplama ürünleri, yalıtım ve ambalaj malzemeleri de dahil olmak üzere çok çeşitli uygulamalarda kullanılan, uzun ömürlü kumaşlardır.

Pazar; genişleme, birleşme ve satın almalar yoluyla artan bir organik ve inorganik büyüme eğilimi göstermektedir. Şirketler satın alma, yatırım ve inovasyon yoluyla satışlarını artırmaya çalışmaktadır ancak pazar, ürün imalatına dahil olan büyük şirketlerin varlığı nedeniyle rekabetçi bir özellik göstermektedir. Spunbond nonwoven pazarının önde gelen oyuncularından bazıları şunlardır:

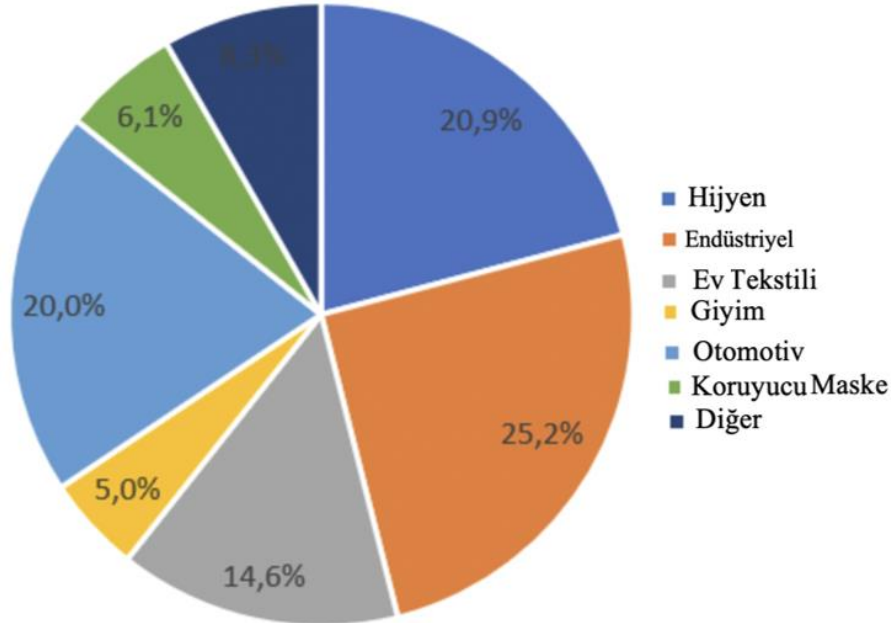
- Freudenberg Group (Almanya)
- DuPont (ABD)
- Ahlstrom-Munksjo Oyj (Finlandiya)
- Kimberly-Clark Corporation (ABD)
- Berry Global Group, Inc. (ABD)
- Johns Manville Corporation (ABD)
- Toray Industries (ABD)
- Indorama Ventures (Türkiye)
- Pegas Nonwovens S.A. (Çekya)
- Akitieselskabet Schouw & Co.
- Asahi Kasai Corporation (Japonya)
- Mitsui Chemicals (Japonya)
- Mogul Co.Ltd. (Türkiye)
- Kolon Industries (Güney Kore)
- Radici PAatecipazioni (İtalya)
- Avgol Ltd. (İsrail)
- Fitesa S.A. (Brezilya)
- Sunshine Nonwoven FABric. Co (Çin)

6.2.2 Meltblown Nonwoven Kumaş

Meltblown nonwoven kumaşın pazar büyüklüğü 2019'da 1,01 milyar \$ olup, bu rakamların 2020'den 2026'ya kadar %16,3'lük bir CAGR (Birleşik Yıllık Büyüme Oranı) büyüme göstereceği tahmin

edilmektedir. 2020'deki 2 milyar \$'lık pazar büyüklüğünün ise 2026 yılına kadar 2.454,7 milyar \$'a ulaşacağı öngörülmektedir.

Şu anda dünya Meltblown kumaş pazarında ciddi bir açık bulunması, fiyatında da ciddi bir artışı beraberinde getirmiştir. MeltBlown birçok endüstride kullanılmakta olup COVID krizi öncesi pazar payı aşağıdaki gibidir:

Kişisel hijyen ürünlerinde nonwoven kullanımının ve sağlık sektöründe ürün talebinin artışı endüstrideki büyümeyi etkilemiştir. Meltblown nonwoven pazarında; filtrasyon ürünler, maskeler ve tıbbi kumaşlara yönelik talep nedeniyle 2020- 2026 arasında kayda değer bir büyüme beklenmektedir. Meltblown PP Nonwoven, satış hacmi açısından önceleri çok büyük bir paya sahip olmamasına rağmen 2020'nin ilk çeyreğinde pazar payı COVID-19'un etkisiyle %20'den fazla büyüme göstermiştir. Covid-19 salgını; cerrahi maskeler, N95 veya profesyonel kalitede tıbbi maskeler ve kişisel koruyucu ekipman (PPE) kitlerine olan talebi arttırmıştır.

Hijyen endüstrisindeki ve COVID-19 salgını sebebiyle 2020'de sağlık sektöründeki hızlı büyüme, dünya çapında maskelere olan talebin artması, filtrasyon uygulamalarında meltblown dokunmamış kumaşların kullanımını daha da arttırmıştır. Ancak bu kumaş grubuna hammadde üreten fabrikalarının bir kısmının kapanması, polimer fiyatının belirlenmesinin tedarikçi firmaların insafına bırakılması üreticileri bekleyecek en büyük zorluk olarak görülmektedir. COVID-19 meltblown kumaşlar üzerindeki etkisi ise aşılamanın etkisine bağlı olarak azalacaktır. Bu azalmaya karşın maske üreticilerinin meltblown kumaşlara olan talebindeki ani artış nedeniyle birçok yeni oyuncu pazara girmeyi planlamaktadır. Kuraray Co., Mitsui Chemicals, Berry, Sinopec, SABIC ve Lydall gibi büyük şirketler meltblown nonwoven üretim kapasitelerini artırmıştır. Yapılan araştırmalar, üretim kapasitesindeki genişlemenin fazla ürün arzına yol açacağını ve salgın ortadan kalktığında ürün fiyatlarının düşeceğini öngörmektedir.

Endüstriyel ürünler %25,2, hijyen ürünleri %20,9, otomotiv sektörü %20, ev tekstili %14,6, koruyucu maske %6,1, giyim sektörü %5'li bir pay almıştır. COVID sonrası koruyucu maskelerin Pazar payı %20 oranında artmıştır.

Meltblown kumaş fiyat değişimi

Özellikle bu dönemde maske üretimi için meltblown kumaş bulmanın zor olması üreticilerin elini güçlendirmektedir. Bazen 50 tonluk sipariş verilmesi zorunluluğu bulunurken, bazılarında ise nakit zorunluluğu bulunmaktadır. İlk ödemede %20 depozito zorunluluğu ise tüm siparişler için geçerlidir. Alibaba International tarafından yapılan açıklamada, maske talebi 2020 yılında şubat ayından mart ayına %13.769 (on üç bin yedi yüz altmış dokuz) oranında artış göstermiştir.

Çin’de genelde üretimi küçük ve orta ölçekli firmalar yapmasına rağmen ülkenin en büyük petrol rafinerisi China Petrochemical Corp., her gün 1,2 milyon N95 maskeye dönüştürülen 4 ton kumaş ya da 6 milyon cerrahi maskeye dönüştürülebilecek 6 ton kumaş üretmek için iki yeni üretim hattını çalıştırmaya başlamıştır. Firma, Pekin’de bu iki yeni üniteyi devreye aldıktan sonra mayıs ayının ortasından itibaren Jiangsu eyaletinde sekiz meltblown nonwoven kumaş üretim hattında üretim yapmaktadır. Fabrikadaki 10 yeni üretim hattı, her gün 3,6 milyon N95 maske veya 18 milyon cerrahi maske için kumaş üretilmektedir. Meltblown kumaş fiyatlarındaki artışın sebebi olarak hammadde fiyatlarındaki artış, işçilik maliyetlerindeki artış, şirketlerin ekipman dönüşüm maliyetleridir¹¹.

Meltblown nonwoven pazarının önde gelen oyuncularından bazıları şunlardır:

- Fiberweb Technical Nonwovens
- Mogul
- Monadnock Non-Wovens (Mnw)
- Kimberly-Clark
- Freudenberg Performance Materials
- Toray
- Xiyao Non-Woven
- Irema Ireland
- Pegas Nonwovens
- Don & Low
- Hi-Ana
- Jinan Xinghua Nonwoven Fabric
- Hangzhou Non Wovens
- Oerlikon

6.2.3 Fransa Teknik Tekstil

Fransız teknik tekstil sektörü Almanya ve İtalya ile Avrupa’nın önde gelen teknik tekstil üreticilerindendir. Fransa’nın toplam tekstil üretiminin üçte biri teknik tekstiller sektöründe

¹¹ Reportlinker, Nonwoven Fabric Market Reports, 2021

yapılmaktadır. Fransız fonksiyonel ve teknik tekstil sektörü, başta endüstriyel tekstiller, havacılık, inşaat, otomotiv, medikal, koruyucu giysi ve hijyenik pet sektörleri olmak üzere birçok sanayi kolunda faaliyet göstermektedir. Birçok firma hem geleneksel hem de teknik tekstil üretimi yaptığından teknik tekstil üreticisi firma sayısı tam belirgin olmamakla birlikte halen **400 civarında** Fransız işletmenin teknik tekstil üretimi yaptığı ve bu işletmelerde yaklaşık **20 bin** çalışanın istihdam edildiği tahmin edilmektedir. Bu firmaların büyük bölümü **50** ve daha az işçi istihdam eden KOBİ niteliğinde işletmelerdir. Teknik tekstil üretimi Nora Pas de Calais ve Rhone-Alpes olmak üzere büyük ölçüde bu 2 bölgede yoğunlaşmıştır.

Fransız resmi yatırım teşvik ajansı resmî web sitesi¹²nde yer alan bilgilere göre, Fransa'nın fonksiyonel ve teknik tekstiller üretiminin %28'i ulaşım sektöründe (uçak, hızlı tren, otomotiv v.b.), %20'si endüstriyel tekstiller sektöründe, %25'si tıbbi ve hijyenik tekstiller sektöründe, %12'si koruyucu giysiler v.b. sektöründe ve %10'u inşaat sektöründe ve %5 diğer sektörlerde gerçekleşmektedir. Bu noktada, Avrupa'nın diğer birçok gelişmiş ülkesi gibi Fransa'nın da nüfusu giderek yaşlandığından ve yaşlıların bakımı ve rehabilitasyonu kapsamında tıbbi ve hijyenik tekstiller harcamaları da yıldıan yıla artmakta ve bu alandaki üretici ve ihracatçılara fırsatlar sunmaktadır.

Non-Woven Kumaş Toplam Pazar Büyüklüğü (milyon USD)

Yıl	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hacim	1.207	1.009	1.137	1.220	1.249	1.194

Fransa, teknik tekstil üretiminde dünya liderleri arasındadır ve dünya çapında çok çeşitli pazarlara ihracat yapmaktadır. Teknik tekstil endüstrisinin başarısı, Yüksek Hızlı Tren (TGV), Airbus ve Ariane roketi gibi diğer önde gelen Fransız girişimlerinin başarısıyla karşılaştırılabilir. Fransız Teknik tekstil üretimi, yılda 600.000 ton tekstile karşılık gelmektedir. Fransa non-woven toplam pazar büyüklüğü 2019 yılında bir önceki yıla göre %4 küçülerek 1.194 milyar \$'lık pazar büyüklüğüne ulaşmıştır. En büyük alıcılar hane halkı, tekstil üreticileri, ilaç firmaları, otomotiv üreticileri, tıbbi malzeme üreticileri olarak tanımlanmaktadır. Fransa'nın yıllara göre yıllık tekstil üretimine ise aşağıdaki tabloda yer verilmiştir. Fransa'da üretimde en önemli payı hazır giyim ürünleri (spor giyim hariç) üretimi almaktadır. 2020 yılında 1.675 milyar \$'lık üretim yapan sektörün pandemi etkileri geçtikten sonra üretim miktarını arttırması beklenmektedir. Aynı şekilde teknik tekstil 2020 yılında bir önceki yıla göre %15 oranında bir düşüşle 1.272 milyar \$'lık üretim rakamlarına ulaşmıştır. Ancak teknik tekstilde de pandemi sonrası üretim rakamlarında iyileşme beklenmektedir. Non-woven üretimi ise 2020 yılında 756 milyon \$ gerçekleşmiştir. 2020 yılından sonra non-woven üretiminin artması beklenmektedir.

Fransa Tekstil Yıllara Göre Üretim (milyon USD)

Yıl	Hazır giyim ürünlerinin imalatı	Diğer teknik ve endüstriyel tekstil	Non-woven üretimi	Halı ve kilim üretimi	Diğer Tekstil Üretimi
2012	2.063	1.708	730	444	466
2013	1.981	1.735	630	388	433
2014	1.935	1.716	658	442	452
2015	2.017	1.648	625	461	434
2016	1.939	1.614	727	482	411
2017	1.905	1.572	705	410	400
2018	1.877	1.541	699	395	387
2019	1.846	1.510	695	379	373
2020	1.675	1.272	756	289	287
2021	1.674	1.260	748	292	283

¹² www.investinfrance.fr

2022	1.713	1.304	693	308	295
2023	1.771	1.387	692	339	317
2024	1.761	1.356	720	332	303

Fransa’da non-woven üreticisi firmalar; Schoeller, Berry gibi Alman ve Amerika menşeli olan ama Fransa’da üretim merkezleri olan firmalar, sadece otomotiv, uzay ve havacılık sektörü için üretim yapan firmalar ve moda, ev tekstili için üretim yapan firmalar ve son olarak ilaç ve hijyen sektörleri için üretim yapanlar olarak gruplara ayrılmaktadır.

Fransa Non-woven Üreticiler

FİRMA	WEB SITE	TEL
Aj Biais	www.ajbiais.com	+33 4 77 35 00 90
Andritz	www.andritz.com	+33 32 96 42 42
Aplix	www.aplix.com/	+33 4 27 44 63 73
Balas-Textile	balas-textile.com	+33 4 26 45 50 00
Bastien Tissages Techniques	www.bastien.fr	+33 3 27 85 29 03
Billion-mayor	www.billion-mayor.com/en/	+33 4 27 44 63 73
Blanchard De Fils Textile	www.blanchard.fr	+33 4 75 30 55 55
Calemard	www.calemard.com	+33 4 77 90 00 34
Chatamex Sa	chamatex.site-solocal.com	+33 4 75 69 85 00
Diatex	www.diatex.com	+33 4 78 86 85 00
Dounor SAS/ Berry Plastics	www.berryglobal.com	+33 320 37 52 05
Duflot	www.duflot.com	+33 3 27 76 09 09
Lainere-Sante	lainiere-sante.com/	+33 3 22 83 83 08
Mesnard Catteau	www.mesnard-catteau.com	+ 33 2 38 34 52 82
Schoeller Industries	www.schoellerindustries.co.uk	
Silac Industrie	www.silacindustrie.com	+33 5 45 24 20 08
Subrenat Expansion S.A.	www.subrenat.com	+33 3 20 11 63 63
Texinov Technical Textiles	www.texinov.com	+33 4 74 97 44 75

Fransa’da teknik tekstil sektöründe 2019 yılında 13.285 çalışan bulunmakta olup, 2014 yılından beri belirli bir sayıda çalışan istihdam ettiği görülmektedir. Sektördeki işçilik maliyetleri 2019 yılında 680 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

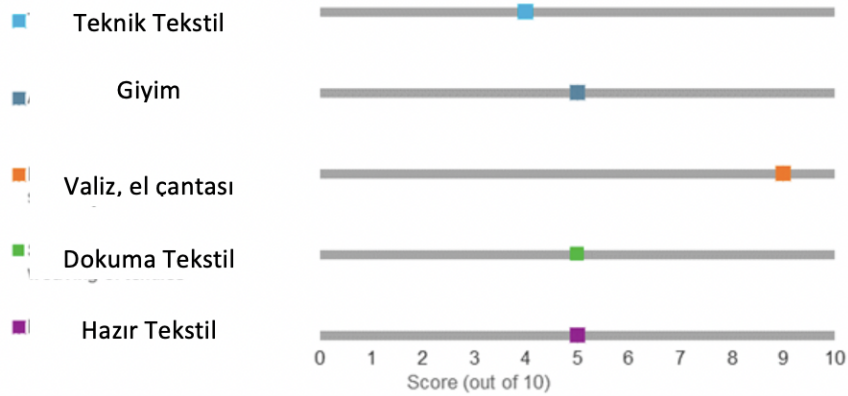
Kategori	Birim	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Çalışan Sayısı	Sayı	12.627	12.692	12.624	13.004	13.408	13.285
Asgari Ücret	\$ yıllık	58.826	45.150	46.029	49.606	53.822	51.204
İşçi Maliyetleri	\$ milyon	718	573	581	645	722	680

Fransa Teknik tekstil sektöründe karlılık oranları yıllara göre %7 oranında gerçekleşmiş, sadece 2016 yılında %9 oranına ulaşmıştır. 2019 yılı karlılık oranı 186 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Sektörün toplam maliyetlerine bakıldığında ise 2019 yılında 2.479 milyar \$, vergilerin 37 milyon \$ olduğu görülmektedir. Yaratılan katma değer ise 2019 yılında 960 milyon \$ olarak kaydedilmiştir.

Kategori	Birim	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Karlılık oranı	%	7	8	9	7	8	7
Kar	\$ milyon	209	204	241	209	229	186
Toplam maliyetler	\$ milyon	2.983	2.403	2.421	2.506	2.678	2.479
Vergi	\$ milyon	53	37	35	37	38	37
Katma Değer	\$ milyon	980	814	857	911	963	960

Teknik tekstil karlılık oranı 2014- 2019 yılları arasında önemli bir değişiklik göstermemektedir. Yıllara göre karlılık düşmesine rağmen, maliyetlerinde düşmesi karlılık oranlarını etkilememiştir. En yüksek kar ve en düşük maliyet oranlarına 2016 yılında ulaşmıştır. 2020 yılı sonrasında ise özellikle spunbond ve meltblown karlılık oranlarının artması beklenmektedir.

Tekstil sektörünün Fransa'daki çekicilik oranlarına bakıldığı zaman tüm değişkenler açısından teknik tekstil 2021 yılı için çekicilik açısından en düşük puanı alan sektör olmuştur. İç talep, gelişen sektörler, uluslararası talep, ürünün geleceği o ürünün çekiciliği ile ilgili belirleyici faktörlerdir. Çekicilik açısından valiz ve el çantası 2021 için fırsat barındıran sektörlerden birisi halini almıştır. Şekil 5'te çekicilik oranlarına yer verilmiştir.¹³

6.2.4 Birleşik Krallık Teknik Tekstil

İngiltere, günümüzde tekstil üretiminde 110.000'den fazla kişiyi istihdam ederek, sanayi devriminden bu yana tekstil endüstrisinde küresel bir lider olmuştur. Bu çalışanların yaklaşık 7.000'i teknik tekstil sektöründe istihdam edilmektedir. Son yıllarda Birleşik Krallık 'ta önemli bir teknik tekstil endüstrisi ortaya çıkmıştır. Bunlar merkezi Birleşik Krallık 'ta bulunan halka açık bir dizi büyük şirket, genel merkezi denizaşırı ülkelerde bulunan şirketlere ait operasyonlar ve önemli sayıda küçük ve orta ölçekli şirketlerdir.

Ayrıca, İngiltere üniversitelerinde, araştırma enstitülerinde ve uzman tekstil test şirketlerinde teknik tekstil araştırma ve geliştirme alanında önemli faaliyetler yürütülmektedir. Birleşik Krallık'taki tekstil inovasyonu, 2000 ile 2015 yılları arasında patentler açısından dünyada 3. ve Avrupa'da 1. sırada yer almaktadır ve Uluslararası Bilim Atıf İndeksi makalelerinde dünyada 3. ve Avrupa'da 1. sırada yer almaktadır. İngiltere ayrıca araştırma ve geliştirme ve tekstil inovasyonu için önemli bir merkez olmaya devam etmektedir.

Teknik tekstil ürünleri, otomotiv, havacılık, kompozit malzemeler, tıbbi tekstil, endüstriyel filtrasyon, inşaat mühendisliği, biyoteknoloji, nanoteknoloji, jeotekstil, performans iş kıyafetleri ve teknik/akıllı giysiler dahil olmak üzere bir dizi son kullanım pazarına ve endüstri sektörüne hizmet vermektedir. İngiliz şirketlerinin geliştiği teknik tekstillerdeki kilit alt sektörler, dokunmamış kumaşlardır. Dokuma, kompozitler için temel oluşturan çözgülü örme ve/veya dikişle birleştirilmiş kumaşlardır. Nonwoven Kumaşlar İngiltere'de hijyenden inşaat ve filtrasyona kadar geniş bir uygulama alanına sahiptir. Non-woven kumaşların çoğu tek kullanımlık (hijyen bezleri gibi) veya dayanıklı (çatı kaplaması gibi) olacak şekilde tasarlandığından, bu pazarda sürdürülebilirliğe odaklanılmaktadır. Jeotekstillerin artan öneminin yanı sıra, kentleşme ve harcanabilir gelirdeki artışlar nedeniyle 2026 yılına kadar pazara liderlik etmesi beklenen Dry Laid segmentidir. Bu malzemeler,

¹³ EuroMonitor, France Nonwovens Market Report, 2021

çeşitli malzeme kombinasyonları ve işlem değişkenleri ile hazırlanabilir ve bu nedenle kullanımlarında son derece esnekler. Bu nedenle, talep ürünlerin ihtiyacını belirlediği için tüketiciler ve son kullanıcılar arasında farkındalık yaratmak çok önemlidir. Pazarın ölçek ekonomileri ve rekabetçi doğası, belirli alanlarda uzmanlaşmak için sanayinin uygulamaya dayalı yaklaşımını desteklemektedir.

Global pazarlardaki büyük rekabet dolayısıyla, bugün 2,5 milyon kişinin tekstil ve konfeksiyon sektöründe istihdam edildiği AB ülkelerinde, konvansiyonel tekstil ve konfeksiyon ürünlerinden katma değeri daha yüksek olan, bilgi yoğun ve fonksiyonel teknik tekstillere ve nanoteknoloji ürünlerine doğru keskin bir yönelim söz konusudur. Sadece Avrupa'da 21 milyar doların üzerinde bir teknik tekstil pazarı söz konusudur. Teknik tekstil ürünleri medikal, otomotiv, havacılık, inşaat gibi insanların yaşam kalitesini ve konforunu doğrudan etkileyen alanlarda kullanıldıklarından, ortalama gelirin artması, sanayileşmenin zirveye çıkması ve sağlık harcamalarının yükselmesi gibi faktörler başta gelişmiş ülkeler olmak üzere teknik tekstil harcamalarının ve üretiminin de artmasına neden olmaktadır.

Avrupa, ABD ile dünyada teknik tekstil merkezi konumunda olup, küresel teknik tekstil tüketiminde yaklaşık %20'lik bir paya sahiptir. Bugün Batı Avrupa ülkelerinde teknik tekstil materyallerinin pazarda ağırlığı %40'ı geçmiş durumdadır. Bilindiği gibi, İngiltere gibi konvansiyonel, alışılmış tekstil ürünlerinin yüksek maliyetle üretilebildiği ülkelerde, teknik tekstil ürünlerinin küresel pazarlarda rekabet edebilmeye yardımcı olacağı düşünülmektedir. İngiltere'de tekstil üretiminin devamlı surette yüksek kaliteli ürünler ve servisler ile yeni ürünler geliştirilerek, daha verimli üretim teknolojilerine yatırım yapılarak ve yeni pazarlar yaratılarak devam ettirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. İngiltere'de tekstil firmalarının çoğu küçük ve orta ölçekli işletmeler oldukları için kendi ar-ge'lerini yapmak üzere yeterli kaynak bulamamaları da üniversiteler ve araştırma merkezleri, bir yandan yenilikler konusunda araştırmalar yaparken, diğer yandan bu araştırmaları sanayi için pratik çözümlere dönüştürmeye çalışarak hayati bir rol oynamaktadır. Hâlihazırda, biyomedikal tekstil için üç boyutlu sistemler, dokuma sensörler ile vücut fonksiyonlarını izleme, akıllı implantlar, yaralanmalarda koruyucu olarak kullanılan tıbbi ekipmanlar geliştirilmekte olan ürünler arasında yer almaktadır. Diğer yandan, küresel ekonomide teknik tekstilin rolü gittikçe artmaktadır. Farklı performans özellikleri gösteren liflere pazarda daima yer olacaktır¹⁴.

Bu çerçevede İngiltere genelinde bir bilgi ekonomisi yaratılması konusunda çaba sarf edilmekte; yenilenme, tekstile fonksiyonel özellikler kazandırılarak, moleküler ve nano değişimler verilerek yaratılmaya çalışılmaktadır. Zira teknik tekstil bir sanayinin gelebileceği son nokta olarak görülmektedir. Jet motorları için hafif ve güçlü malzemeler, Airbus A350 uçaklarda karbon lifleri sayesinde ağırlığın oldukça azaltılmış olması, akıllı ve nano ölçekli materyaller, iskelet sistemi üzerinde iyileştirici etkisi olan, yaşlılar, alzheimer ve artrit hastaları için tıbbi giysiler, insan vücuduna ilaç gönderebilen materyaller, sel ve kıyı erozyonuna karşı yapı malzemeleri, teknik tekstillerin en son geliştirilen örnekleridir.

Teknik Tekstil Firmalar-Çalışan sayısı ve gelirlere göre

Kategori		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toplam Firmalar	Kişi	2.003	2.343	1.789	2.005	2.364	2.670
0-9 çalışan	Kişi	1.872	2.210	1.652	1.858	2.213	2.517
10-19 çalışan	Kişi	51	46	51	59	66	63
20-49 çalışan	Kişi	44	49	39	40	41	42
50-249 çalışan	Kişi	27	33	38	39	39	39
250+ çalışan	Kişi	09	05	09	09	05	09
Toplam Gelir	USD Milyon	980	942	1.103	1.063	1.021	1.001
0-9 çalışan	USD Milyon	125	121	141	136	131	128

¹⁴ <https://www.euromonitor.com/sanitary-protection-in-the-united-kingdom/report>

10-19 çalışan	USD Milyon	68	66	77	74	71	70
20-49 çalışan	USD Milyon	178	171	201	194	186	182
50-249 çalışan	USD Milyon	376	361	423	407	391	383
250+ çalışan	USD Milyon	232	223	261	252	242	237

Teknik tekstilde en fazla 0-9 çalışan sayısına sahip 2.517 firma bulunmaktadır. 250+ çalışan sayısına ise 2020 yılında 9 firma bulunmaktadır. Sektöre bakıldığında Türk firmaları ile rekabet edecek büyük firma sayısının düşük olduğu görülmektedir. En fazla gelire sahip olan 50-249 çalışana sahip 39 firma olup, 2020 yılında 383 milyon \$'lık gelir elde etmiştir. 2020 yılında 0-9 çalışana sahip 2.517 firma ise 128 milyon \$ gelir elde etmiştir.

İngiltere resmî web sitesinde¹⁵ yer alan bilgilere göre, Birleşik Krallık teknik tekstil üretiminin %11'i otomotiv sektöründe, %37'si medikal sektöründe, %20'ü inşaat sektöründe, tarım %9 ve %23'si havacılık sektöründe gerçekleşmektedir. Gelecekte tekstil sektöründe, moda, konfor ve korumanın bir araya getirildiği akıllı tekstil girişimleri ve nanoteknoloji genel üretim maliyetlerini arttıracak ve dolayısıyla teknik tekstiller için pazarın büyümesini sınırlayacağı tahmin edilmektedir. Grafik 3'te Birleşik Krallık teknik tekstil sektörel kullanım oranlarına yer verilmektedir.

İngiltere'nin ürüne özel dağıtım ve satış kanalları çok gelişmiştir. Bu kanallar, yabancı imalatçıların satış ofislerinden kendi hesaplarına alım satım yapan ithalatçılara kadar büyük bir alanı kapsamaktadır. Bu iki üç grubun arasında perakendeciler, komisyoncular, ihtisaslaşmış ithalatçılar, brokerlar vardır. Değişik tipteki pazarlama kanalları arasındaki ayrım çok kesin değildir ve tek bir ürün grubu için bile önemli varyasyonlar mevcuttur.

İngiltere net ithalatçı konumunda bir ülkedir. Özellikle tekstil, konfeksiyon gibi emek yoğun sektörlerde, özelliği olan bazı ürünler hariç üretim yapılmamakta, talep ithalatla karşılanmaktadır. Gıda ürünleri genellikle iç piyasadan ve diğer AB ülkelerinden tedarik edilmekte, gıda dışı ürünlerin büyük çoğunluğu küresel pazarlardan sağlanmaktadır.

Büyük ölçekli mağaza zincirlerinde genellikle merkezi satın alma yöntemi benimsenmiştir. Söz konusu mağazaların özel satın alma birimleri ve konularında uzmanlaşmış elemanları bulunmaktadır. Ayrıca birçok zincir mağazada Etik Ticaret İnisiyatifi (Ethical Trading Initiative) adı altında oluşturulmuş sosyal standart kuralları ve/veya mağazada satılan ürünlerin mağaza markası ile tüketiciye sunulması anlamına gelen 'Private Label' (özel etiket) uygulaması benimsenmiştir. İngiltere, dünyadaki en gelişmiş 'Private Label' pazarlarından birisidir. Markalı ürünlere karşı daha ucuz bir alternatif olan ve son yıllarda kalite ve yeniliği çağrıştırmaya başlayan 'Private Label' ürünler, perakende pazarında gittikçe önem kazanmaktadır.¹⁶

Genel itibarıyla büyük mağazaların işlevleri dikkate alındığında, perakende sektörünün önemli bir bölümünü oluşturdukları görülmektedir. Büyük mağazalar sektöründe giyim ve ev tekstili ürünleri satışlarda birinci sırada yer almaktadır. Harrods, Selfridges, John Lewis gibi hemen her türlü ürünün satıldığı mağazaların yanı sıra, House of Fraser, Harvey Nichols, Debenhams gibi tekstil ve konfeksiyon sektöründe yoğunlaşmış mağazalar bulunmaktadır.

Kategori	Sınıflandırma	Birim	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Non-Woven Kumaş	Toplam Pazar Büyüklüğü	\$ milyon	1.052	924	954	976	970	969

İngiltere non-woven pazar büyüklüğü 2020 yılında bir önceki yıla göre önemli bir değişiklik göstermeden 969 milyon \$'lık üretim büyüklüğüne ulaşmıştır. En büyük alıcılar hane halkı, tekstil

¹⁵ www.gov.uk

¹⁶ EuroMonitor, UK Nonwovens Market Report, 2021

üreticileri, ilaç firmaları, otomotiv üreticileri ve tıbbi malzeme üreticileri olarak tanımlanmaktadır. Birleşik Krallık yıllara göre yıllık tekstil üretimine ise aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Yıl	Tekstil ve Deri Üretimi	Örme Kumaş	Hazır Tekstil	Halı ve kilim üretimi
2015	14.157	778	1.990	866
2016	13.587	970	1.973	839
2017	14.316	814	2.312	849
2018	14.902	882	2.293	897
2019	15.288	916	2.358	930
2020	13.602	885	2.289	906

Birleşik Krallık üretimde en önemli payı tekstil ve deri üretimi ürünler yer almaktadır. 2020 yılında 13.602 milyar \$'lık üretim yapan sektörün dünyada özellikle lüks talebini karşılayan markaların pazar payının pandemi etkileri geçtikten sonra arttırması beklenmektedir. Aynı şekilde örme kumaş, 2020 yılında bir önceki yıla göre %8 oranında bir düşüşle 885 milyon \$'lık üretim rakamlarına ulaşmıştır. Hazır tekstil üretimi ise 2020 yılında 2.289 milyar \$ gerçekleşmiştir. 2020 yılından sonra hazır tekstil üretiminin artması beklenmektedir.

6.2.5 İngiltere Non-woven Üreticiler

FİRMA	WEB SITE	TEL
Nonwovenn	www.nonwovenn.com	+44 0 1278 428500
CHA Technologies Group	chatechnologies.com	
Warren non-woven Ltd.	www.warren-nonwovens.co.uk/	+44 0 1455 891 891
Don&Low Ltd.	www.donlow.co.uk	+44 01307 452200
The Vita Group	www.thevitagroup.com/	+ 44 0 1254 355 000
Beardow Adams	www.beardowadams.com/	+44(0)1908 574000
Low & Bonar	www.lowandbonar.com	+44 020 7535 3180
James DeWhurst	www.jamesdewhurst.com/	+44 0 1282775311
John Cotton Nonwovens Division	Johncotton-nonwovens.co.uk	+44 0 1924 496571
Manchester Non-woven	www.manchesternonwovens.co.uk	+44 0161 343 3559
Techtex Nonwovens	techtexnonwovens.co.uk	+44 0161 643 3000

Birleşik Krallık 'ta teknik tekstil sektöründe 2020 yılında 7.540 çalışan bulunmakta olup, 2015 yılından itibaren 7.000 kişinin üzerinde çalışan istihdam ettiği görülmektedir. Sektördeki işçilik maliyetleri 2020 yılında 270 milyon \$ olarak gerçekleşirken, asgari ücret ise yıllık ortalama 35.976 \$ olarak kaydedilmiştir.

Birleşik Krallık Teknik Tekstil Çalışan Sayısı

Kategori	Birim	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Çalışan Sayısı	Sayı	7.794	7.636	7.626	7.643	7.558	7.540
Asgari Ücret	\$ yıllık	43.480	37.936	51.050	38.366	37.616	35.976
İşçi Maliyetleri	\$ milyon	339	290	389	293	284	271

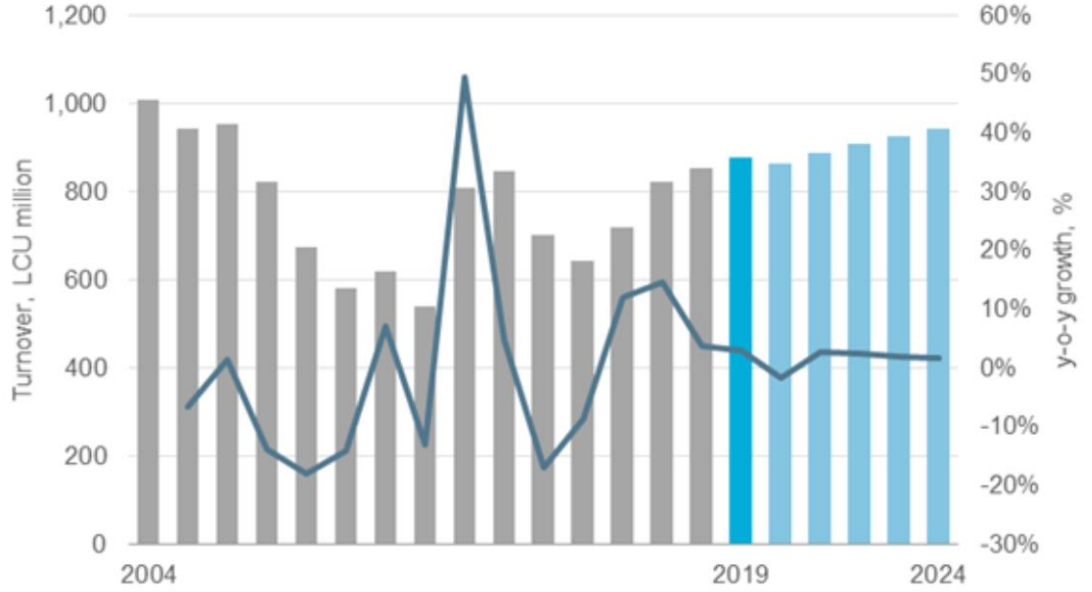
Birleşik Krallık teknik tekstil karlılık oranı ABD'nin iki katı olmasına rağmen, rakamsal olarak elde edilen kar miktarı daha düşüktür. Yıllara göre kârlılık oranları ortalama %30 oranında gerçekleşmiş, 2015'ten sonra %30 üzerine çıkmış ve bu oranda devam etmektedir. 2020 yılı kârlılık oranı 325 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Sektörün toplam maliyetlerine bakıldığında ise 2020 yılında 676 milyon \$, vergilerin 3 milyon \$ olduğu görülmektedir. Yaratılan katma değer ise 2020 yılında 599 milyon \$ olarak kaydedilmiştir.

Kategori	Birim	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kârlılık oranı	%	20	29	33	32	33	33
Kâr	\$ milyon	194	273	363	343	325	325

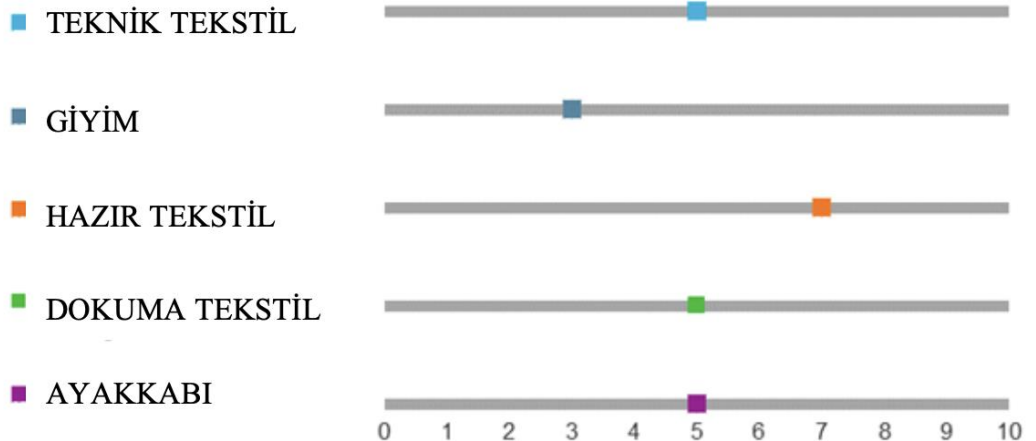
Toplam maliyetler	\$ milyon	786	670	789	720	689	676
Vergi	\$ milyon	03	02	172	02	03	03
Katma Değer	\$ milyon	536	564	754	639	612	599

Teknik tekstil kârlılık oranı 2015- 2020 yılları arasında önemli bir değişiklik göstermemektedir. Yıllara göre kârlılık artmasına karşın maliyetlerde artış gösterdiği için kârlılık oranlarında bir değişiklik olmamıştır. 2020 yılı sonrasında ise özellikle spunbond ve meltblown kârlılık oranlarının artması bu ülkede de beklenmektedir.

Teknik tekstil yıllara göre kârlılık

Grafik'te yıllara göre kârlılık büyüme değişim yüzdesi ve yıllık kârlılık oranlarına yer verilmiştir. 2020 yılında 2024 yılına kadar kârlılık oranlarının bir artış olmadan aynı kalması beklenmektedir. Tekstil sektörünün Birleşik Krallık'taki çekicilik oranlarına bakıldığında zaman tüm diğer sektörler açısından teknik tekstil 2021 yılı için çekicilik puanı 5 olarak kaydedilmiştir. Rapor hazırlanan diğer ülkelere göre çekicilik oranı görecelik olarak yüksektir. Teknik tekstilin gelecekte yatırım yapacak firmalar ve ihracatçılar açısından bu durumun umut vaat ettiği görülmektedir. İç talep, gelişen sektörler, uluslararası talep, ürünün geleceği o ürünün çekiciliği ile ilgili belirleyici faktörlerdir. Çekicilik açısından hazır tekstil de 2021 için fırsat barındıran sektörler halini almıştır. Grafik'te çekicilik oranlarına yer verilmiştir.

6.2.6 ABD Teknik Tekstil

2020'de Kuzey Amerika nonwoven kapasitesi, 2019'a göre yüzde 0,7'lik (39 bin ton) net bir artışla 5.552 milyon tona yükselmiştir. Bu büyüme rakamı, sadece yeni hatların eklenmesini değil, aynı zamanda makine üretkenliği artışlarını ve net bir büyüme rakamına ulaşmak için hat kapanışlarını da hesaba katmaktadır. Son üç yılda içinde 51 yeni üretim hattı kullanıma açılırken, 22 hat kapatılmıştır. Ayrıca, salgının bir sonucu olarak, 2020 için yeni hat ilavelerinin bir kısmı 2021 yılında yapılması planlanmaktadır. ABD'de, teknik tekstil pazarının 2020'den 2027'ye kadar %3,8'lik bir yıllık birleşik büyüme sağlanması ve 2027'de 39,3 milyar ABD dolarına ulaşması beklenmektedir.

ABD yatırım teşvik kurumlarından biri olan Nonwoven Institute'un resmî web sitesinde¹⁷ yer alan bilgilere göre, ABD'nin teknik tekstil üretiminin %31'i otomotiv sektöründe, %26'sı medikal sektöründe, %23'ü inşaat sektöründe, %12'si tarım sektöründe ve %5'i havacılık sektöründe ve %3'ü paketleme sektöründe gerçekleşmektedir. Gelecekte tekstil sektöründe, moda, konfor ve korumanın bir araya getirildiği akıllı tekstil girişimleri ve nanoteknoloji genel üretim maliyetlerini arttıracığı ve dolayısıyla teknik tekstiller için pazarın büyümesini sınırlayacağı tahmin edilmektedir.

Üreticiler, ürünlerin sağlam bir şekilde tedarik edilmesini sağlamak için verimli ve etkili dağıtım kanallarına odaklanmaktadır. Sonuç olarak, şirketlerin alıcıların ürünlere zamanında erişmesini sağlamak için e-ticaret portallarıyla ortaklıklar kurmayı, ağlarını genişletmek için yeni ortaya çıkan ve küçük ölçekli oyuncularla anlaşma yapmayı planlamaktadır. ABD, teknik tekstil üretiminde dünya liderleri arasındadır ve dünya çapında çok çeşitli pazarlara ihracat yapmaktadır. Özellikle sağlık sektöründe nonwoven kumaşlara olan talebin artmasının, ABD'de nonwoven pazarının büyümesine yol açması beklenmektedir. Tek kullanımlık ve yeniden kullanılabilir cerrahi önlükler, örtüler, eldivenler ve alet sargıları gibi ürünlerin sağlık sektöründe nonwoven kullanımını artmaktadır. Ayrıca, sağlık hizmetleri sektöründe maliyet yönetimine artan bir odaklanmanın, fiyatları daha ucuz olduğu için tek kullanımlık dokumasız kumaş talebini daha da artırması bekleniyor.

Kategori	Sınıflandırma	Birim	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Non-Woven Kumaş	Toplam Pazar Büyüklüğü	\$ milyon	5.017	5.056	5.073	5.547	5.660	5.499

ABD non-woven pazar büyüklüğü 2020 yılında bir önceki yıla göre %3 küçülerek 5.499 milyar \$'lık üretim büyüklüğüne ulaşmıştır. En büyük alıcılar hane halkı, tekstil üreticileri, ilaç firmaları, otomotiv üreticileri, tıbbi malzeme üreticileri olarak tanımlanmaktadır. Fransa'nın yıllara göre yıllık tekstil üretimine ise aşağıdaki tabloda yer verilmiştir. Tablodaki sayıların yanına 6 sıfır konulacaktır.

Yıl	Tekstil ve Deri Üretimi	Teknik ve endüstriyel tekstil	Non-woven üretimi	Halı ve kilim üretimi	Diğer Tekstil Üretimi
2015	88.376	16.590	4.804	8.592	11.786
2016	86.548	16.285	4.798	8.260	11.487
2017	89.862	16.831	4.828	8.486	12.002
2018	94.860	17.985	5.196	9.171	12.816
2019	98.161	18.487	5.274	9.557	13.212
2020	92.208	18.038	5.122	8.609	12.916

ABD'de üretimde en önemli payı tekstil ve deri üretimi ürünleri üretimi almaktadır. 2020 yılında 92.208 milyar \$'lık üretim yapan sektörün pandemi etkileri geçtikten sonra üretim miktarını arttırması beklenmektedir. Aynı şekilde teknik tekstil 2020 yılında bir önceki yıla göre %2 oranında bir düşüşle 18.038 milyar \$'lık üretim rakamlarına ulaşmıştır. Ancak teknik tekstilde de pandemi sonrası

¹⁷ www.nonwoveninstitute.com

üretim rakamlarında iyileşme beklenmektedir. Non-woven üretimi ise 2020 yılında 5.122 milyar \$ gerçekleşmiştir. 2020 yılından sonra non-woven üretiminin artması beklenmektedir.¹⁸

ABD’de en büyük üreticilerden biri olan Berry Plastics öncelikli olarak 2015 yılında en büyük non-woven üreticilerinden biri olan Avintiv’i 2,45 milyar \$’a satın alarak sektöre giriş yapmıştır. Bu yatırımın en büyük kısmı hijyen pazarı için spunbond, spunmelt nonwovenlara odaklanmıştır. Firma satışlarının %50’sini Kuzey Amerika, %23’ü Avrupa, Ortadoğu ve Afrika, %16’sı Latin Amerika ve %10’u Asya Pasifik bölgesine yapılmaktadır. Kimberly-Clark Corporation ise, hem Huggies bebek bezleri, Kotex kadınsı hijyen ürünleri ve Depend and Poise yetişkinler için inkontinans ürünlerini içeren dev tüketici ürünleri işini beslemek için hem de nonwoven teknolojilerinin önemli bir tedarikçisi olarak nonwoven işine odaklanmaya devam etmektedir. DuPont, kişisel koruma ve karbon ayak izini azaltmak için yüksek performanslı elyaflar geliştirmenin yanı sıra işçilerin, binaların ve kritik süreçlerin korunması için endüstriyel kumaşlar üretmektedir. İyi bilinen markalarından bazıları Kevlar®, Nomex®, Corian®, Sorona®, Tyvek®, Danisco® ve Styrofoam™ olarak sıralanmaktadır. Johns Manville, bina ve inşaat uygulamaları için önde gelen bir nonwoven üreticisidir ve yalıtım ve ticari çatı kaplama ürünleriyle tanınmaktadır. Tasarlanmış cam elyafı ve sentetik nonwovenlar, bina içlerinde, filtrasyon ürünlerinde, batarya uygulamalarında ve jeotekstillerde kullanılmaktadır. Glatfelter, çay ve tek servislik kahve filtrasyonu, kişisel hijyen ve paketleme ürünlerinin yanı sıra ev geliştirme ve endüstriyel uygulamalarda kullanılmak üzere tasarlanmış malzemelerin lider tedarikçisidir. Genel merkezleri York, PA’dadır ve 100’den fazla ülkedeki müşterileri ve dünya çapında yaklaşık 2.600 çalışanı ile hizmet vermektedir.

FİRMA	WEB SITE	TEL
Chemtex	chemtexllc.com	+1 877-431-0-200
Berry Global	www.berryglobal.com	+1 (812) 424-2904
Kimberly-Clark	www.kimberly-clark.com	
Dupont	www.dupont.com/	
Johns Manville	https://www.jm.com	+1 303.978.2000
Glatfelter	www.glatfelter.com/	-8989
Georgia-Pacific	www.gp.com	
Hollingsworth	www.hollingsworth-vose.com/	
First Quality Nonwovens	www.firstquality.com	+1.800.227.3551.
Precision Custom Coatings	precisiontextiles-usa.com	+1.883.710-5840
AIMIX	healthprotectives.com/	
WPT Nonwovens Corporation	www.wptnonwovens.com	+1-800.276.5592

ABD’de teknik tekstil sektöründe 2020 yılında 55.011 çalışan bulunmakta olup, 2015 yılından itibaren 55.000 kişinin üzerinde çalışan istihdam ettiği görülmektedir. Sektördeki işçilik maliyetleri 2020 yılında 4.667 milyar \$ olarak gerçekleşirken, asgari ücret ise yıllık ortalama 84.866 \$ olarak kaydedilmiştir.

Kategori	Birim	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Çalışan Sayısı	Sayı	58.575	57.318	57.558	58.541	56.782	55.001
Asgari Ücret	\$ yıllık	75.469	77.052	79.043	80.694	83.133	84.866
İşçi Maliyetleri	\$ milyon	4.420	4.416	4.549	4.723	4.720	4.667

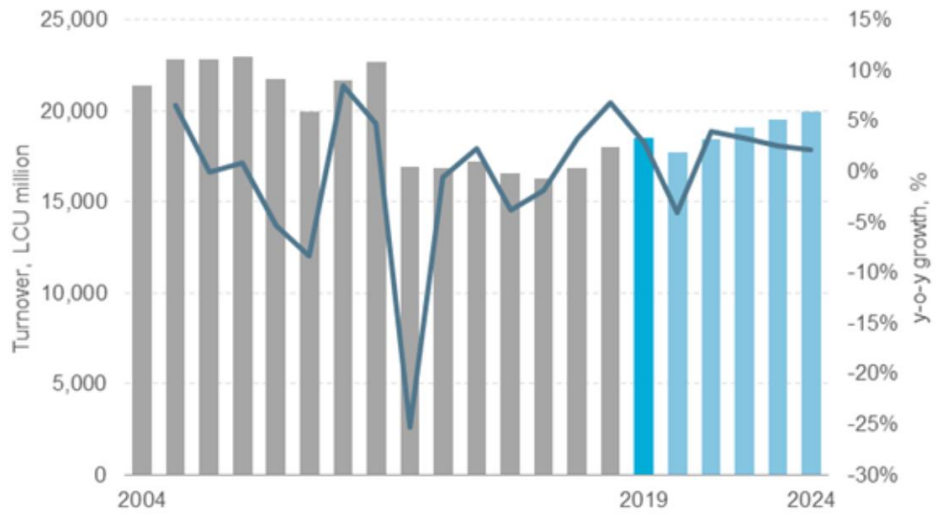
ABD Teknik tekstil sektöründe karlılık oranları diğer ülkelere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Yıllara göre karlılık oranları ortalama %10 oranında gerçekleşmiş, sadece 2016 yılında %11,3 oranına ulaşmıştır. 2020 yılı karlılık oranı 1.861 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Sektörün toplam maliyetlerine bakıldığında ise 2020 yılında 16.177 milyar \$, vergilerin 182,5 milyon \$ olduğu görülmektedir. Yaratılan katma değer ise 2020 yılında 6.711 milyar \$ olarak kaydedilmiştir.

¹⁸ EuroMonitor, USA Nonwovens Market Report, 2021

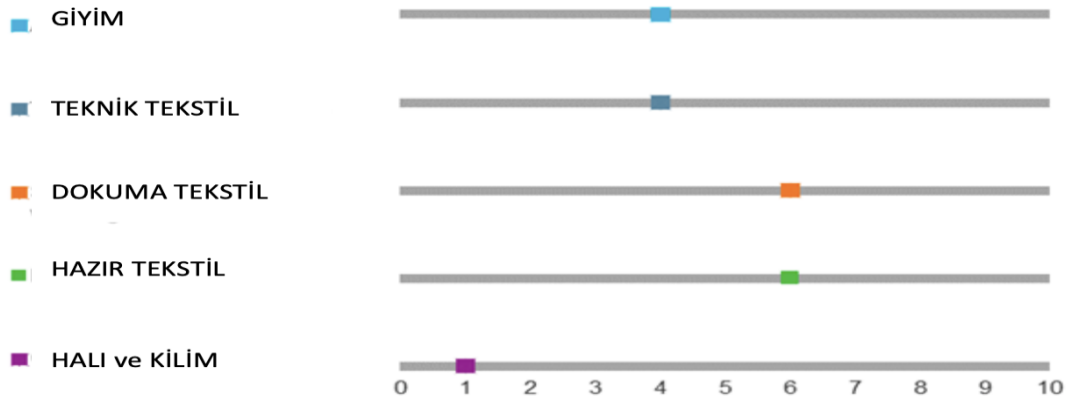
Kategori	Birim	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Karlılık oranı	%	10,2	11,3	10,2	10,1	10,3	10,3
Kar	\$ milyon	1.700	1.840	1.716	1.825	1.900	1.861
Toplam maliyetler	\$ milyon	14.890	14.444	15.114	16.160	16.587	16.177
Vergi	\$ milyon	161.9	166.1	172	179.3	186.7	182.5
Katma Değer	\$ milyon	6.282	6.423	6.438	6.728	6.807	6.711

Teknik tekstil karlılık oranı 2015- 2020 yılları arasında önemli bir değişiklik göstermemektedir. Yıllara göre karlılık artarken maliyetlerde artış gösterdiği için karlılık oranlarında bir değişiklik olmamıştır. 2020 yılı sonrasında ise özellikle spunbond ve meltblown karlılık oranlarının artması bu ülkede de beklenmektedir. Grafik'te yıllara göre karlılık büyüme değişim yüzdesi ve yıllık karlılık oranlarına yer verilmiştir. 2020 yılında 2023 yılına kadar karlılık oranlarında 5 puanlık bir artış beklenmektedir. 2023 ve 2024 yıllarında ise karlılık büyüme oranlarında bir değişiklik beklenmemektedir.

Teknik tekstil yıllara göre karlılık

Tekstil sektörünün ABD'deki çekicilik oranlarına bakıldığı zaman tüm diğer sektörler açısından teknik tekstil 2021 yılı için çekicilik puanı 4 olarak gerçekleşmiştir. Teknik tekstilin gelecekte yatırım yapacak firmalar ve ihracatçılar açısından umut vaat ettiği görülmektedir. İç talep, gelişen sektörler, uluslararası talep, ürünün geleceği o ürünün çekiciliği ile ilgili belirleyici faktörlerdir. Çekicilik açısından dokum ve hazır tekstil de 2021 için fırsat barındıran sektörler halini almıştır. Şekil 1 'de çekicilik oranlarına yer verilmiştir.

6.3 Trendler

6.3.1 Sürdürülebilirlik

Grand View Research tarafından yayınlanan yeni bir rapora göre, küresel tekstil pazarının 2025 yılına kadar yıllık yüzde 4,24 bileşik büyüme oranıyla yaklaşık 1,2 trilyon \$'a ulaşması beklenmektedir. Küresel tekstil endüstrisi büyümeye devam ederken, hammaddeler, yeni uygulamalar ve yeni üretim süreçleri için daha fazla talep yaratmaktadır. Elyaf ve iplik sektörü, tekstil ve hazır giyim endüstrilerinin ayrılmaz bir parçası olarak görülmekte olup, tekstil firmaları rekabetçi kalabilmek için elyaf ve iplik endüstrilerini sürekli iyileştirme için çabalamaktadır. Bu nedenle değişen talepleri ve endüstri standartlarını karşılamak için sürekli olarak yenilikçi çözümler aranmaktadır. Bu standartlar temel olarak geri dönüşüm, atık azaltma, üretim verimliliği ve kapalı döngü üretim gibi sürdürülebilir çözümlere yönelik olarak görülmekte olup, hükümetlerin de artan katılımıyla, bu standartlar artık ticaret ve işletmeler için çok önemli hale geleceği öngörülmektedir.

Sürdürülebilirlik hala sektördeki markalar, üreticiler ve tüketiciler için önemli bir fenomen olmaya devam etmektedir. Şu anda tüm dünyadaki tekstil sektörleri tarafından geri dönüşüm odaklı çalışmalar yapılmakta olup, bu günümüzde yeterli görülmemektedir. Su tasarrufu, uzun süreli kullanım, azaltılmış emisyonlar, su kirliliği ve karbon ayak izi sektörün günümüzde halledilmesi gereken önemli diğer problemlerdir. Dünya nüfusundaki artış ve yaşam standartlarındaki gelişme sonucunda tekstil tüketimi küresel ölçekte yıllık 90 milyon tonun üzerinde gerçekleşmektedir. Dolayısıyla bu endüstrinin çevresel performansının iyileştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Doğal kaynakların tükenmesi ve atık imha maliyetlerinin yükselmesi sebepleriyle, tekstil atıklarının geri dönüşümü tüm dünyada giderek önem kazanmaktadır.

Tekstilin dünyayı en çok kirleten sektörler arasında petrol endüstrisinden sonra ikinci sırada yer aldığı düşünülmektedir. Hammaddesi, üretim aşaması, tüketiciye ulaştırılması, kullanılması ve sonraki süreçlerin her biri çevreye büyük zararlar vermektedir. Canlı renkler, baskılar ve kumaş kaplamalar gibi moda ürünlerini çekici kılan unsurların çoğu ise zehirli kimyasallar içermektedir. Polyester içeren çamaşırlar ev tipi çamaşır makinelerinde yıkandıklarında mikrofiberler bıraktıkları için, bu atıklar kanalizasyon ve atık su arıtma tesislerinden su yollarına kolayca geçebilmektedir. Biyolojik olarak bozulmadıkları için sudaki yaşam için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Deniz ve okyanuslardaki küçük canlılar mikrofiberleri yer ve bu yolla balıklara geçen bu kimyasallar insanların sofralarına kadar gelir. İklim değişikliğini ele alma ihtiyacı daha acil hâle geldikçe, endüstri sektörleri karbon emisyonlarını azaltmak için çalışmaya başlamıştır.

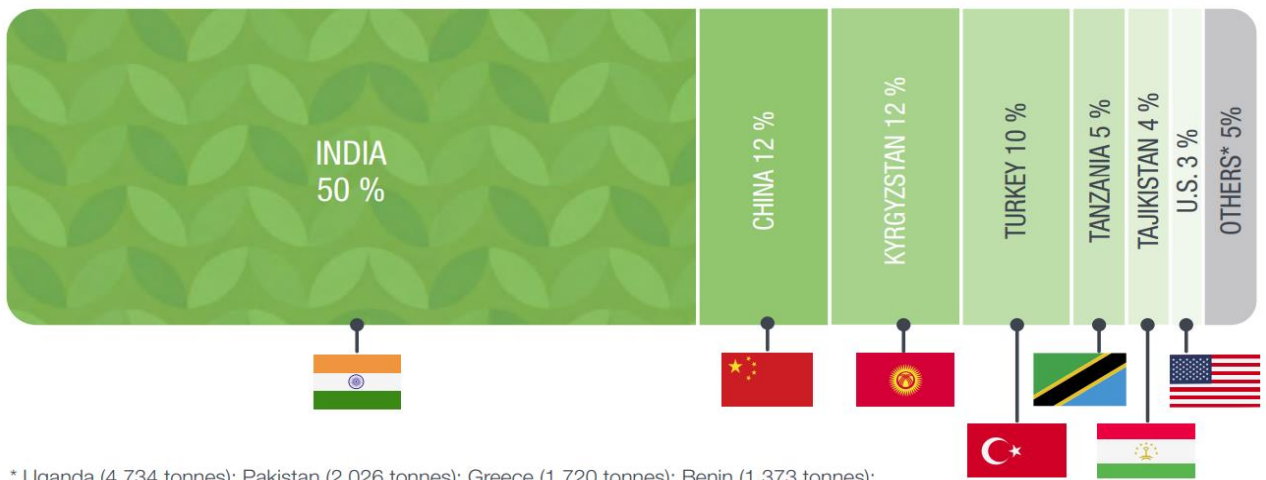
Sürdürülebilirlik ile ilgili en önemli çalışmalardan birin yapan, İspanya merkezli Nylstar S.L. Meryl® naylon iplik markası için su kirliliğini en aza indiren, su tasarrufu ve geri dönüşüm girişimlerine odaklanan NATEO Sürdürülebilirlik Programını uygulamaya başladı. Meryl NATEO naylon iplikleri, pamuğa çevre dostu bir alternatif sunarken, geri dönüşüm seçeneklerini de göz ardı etmemektedir. Meryl EcoDye iplikleri, ekstrüzyondan önce rengin polimer katkısına eklendiği bir dope boyama yöntemi kullanılarak boyanmaktadır. Bu yöntem, boyama işlemi sırasında su ihtiyacını ortadan kaldırırken, mükemmel renk özelliğini de sağlamaktadır. Meryl Cotton 66, pamuk tarım endüstrisinin çevreye verdiği zarara çözüm olarak üretilmiş bir iplik olup, bu iplik pamuk gibi görünüp ve hissedilirken, pamuk yetiştiriciliği için gerekli olan büyük miktarda su ve tarım kimyasallarına olan ihtiyacı ortadan kaldırmaktadır¹⁹.

¹⁹ <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/>

6.3.2 Organik Pamuk

1990'ların başından itibaren, ülkeler ulusal organik standartları benimsedikçe, organik pamuk üretimi gelişmeye başlamıştır. 30 yıl sonrasında 2019/20 üretim yılının, organik pamuk için rekor bir yıl olduğu görülmektedir. 2019/20 üretim yılında, Covid-19 pandemisine rağmen, bugüne kadar küresel olarak hasat edilen en büyük organik pamuk lifi hacmi elde edilmiştir. Hindistan, Çin, Kırgızistan ve Türkiye liderliği sürdürmeye devam ederken, Tanzanya ve Uganda yılın küresel büyümesine en büyük katkıyı yapan ülkeler olmuştur²⁰.

Ancak bu büyümeye ve tarihi zirveye rağmen, organik pamuk hala küresel pamuk hasadının kabaca yüzde birini temsil etmektedir. Organik toprakların, geleneksel topraklardan çok daha fazla karbonu hapsettiği veya tecrit ettiği bilinmektedir. Dahası, kompost ve gübre kullanmanın yaygın organik uygulamaları, en kısa sürede en büyük etkiye sahip olduğu bilinmektedir.

* Uganda (4,734 tonnes); Pakistan (2,026 tonnes); Greece (1,720 tonnes); Benin (1,373 tonnes); Peru (712 tonnes); Burkina Faso (574 tonnes); Egypt (238 tonnes); Uzbekistan (165 tonnes); Ethiopia (148 tonnes); Brazil (134 tonnes); Mali (85 tonnes); Myanmar (32 tonnes); Thailand (5 tonnes); and Senegal (3 tonnes).

Markaların ürün hatlarında elyaf kullanımını artırması, önümüzdeki yıllarda organik pamuğa olan talebin hızlanabileceğini işaret ediyor. Kompost ve diğer doğal girdilerle birlikte rotasyon ve örtü bitkileri gibi toprak oluşturma uygulamalarının kullanımını artırarak, pamuğa uygulanan milyonlarca ton sera gazı yayan sentetik gübreleri önemli ölçüde azaltarak iklim değişikliğini hafifletmeye yardımcı olunabilir.

Organik üretim sistemleri, tüm tekstil endüstrisinde en iyi uygulamaları yönlendirmektedir. Organik pamuk, iklim nötr hedeflere ulaşmak için kullanışlı çözümlerden biridir. Kirliliği, yoksulluğu ve sorunları yaratan mevcut fiyat paradigması sisteminden, organik pamuğun daha fazla talep gördüğü, canlı hayatını destekleyen bir değer sistemine geçiş için farklı kuruluşlar eli ile piyasa sinyalleri gönderilmeye başlamıştır.

Küçük tişört üretim işletmelerinden Milano ve Paris'teki büyük moda evlerine kadar, markalar ve perakendeciler tedarik zincirlerine giderek daha fazla organik pamuğu dahil etmektedir ve talepte çarpıcı bir artış yaşanmaktadır. Organik pamuğun geniş kapsamlı faydaları, organik pamuğu tercih edilen malzeme portföylerinin merkezine koyuyor. Ve bu faydaları fark eden şirketler, kaynak bulma uygulamalarını Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, 2025 Sürdürülebilir Pamuk Mücadelesi veya Sürdürülebilir Tekstiller için Alman Ortaklığı gibi girişimlerle uyumlu hale getirmek için iddialı hedefler belirlemektedirler.

²⁰ 2021 Organic Cotton Market Report, Textile Exchange.

Bir organik yönetim sistemi kurmak, yatırım ve taahhüt gerektirmekte ve çiftçilerin dönüşümü gerçekleştirmesi için en az üç yıla ihtiyaçları bulunmaktadır. Sonuç olarak, tedarik zincirlerine dahil etmek isteyen birçok marka, ihtiyaçlarını karşılamak için şu anda yeterli organik elyaf bulamamaktadırlar. Markalar geri dönüştürülmüş pamuğa yatırım yaparak ve çiftçilerin geçiş aşamasında desteklenmeleri arzı artırmaya yardımcı olabilir.

Türkiye'de 2019/20 hasat döneminde, 600 çiftçinin 11.551 hektar üzerinde 24.288 ton organik elyaf yetiştirdiği görülmüştür. 2018/19'a kıyasla bu, çiftçi sayısında yüzde 56'lık bir artışı, elyaf hacminde yüzde 6'lık bir büyümeyi ve ekili arazi miktarında yüzde 8'lik bir artışı temsil ediyor.

Küresel arz sıkıntısı nedeniyle, daha fazla şirket dikkatini özellikle Türkiye olmak üzere alternatif kaynak bölgelerine yöneltmekte ve bu, ülkenin üretim büyümesini besleyen bir fiyat artışına neden olmaktadır. Türkiye'nin organik pamuk üretiminin 2020/21'de dramatik bir şekilde- tahmini yüzde 177 oranında – büyümesi beklenmektedir.

Türkiye'deki üreticiler organik pamuk konusunda yeni değillerdir ve çoğu çok esnek yapıda olup pazara bağlı olarak ürün seçimlerini hızla uyarlayabilmektedirler. Ancak sözleşmeli çiftçiler her zaman yeterli teknik veya finansal eğitime sahip olamamakta ve bu konuda fırsat eksikliği bulunmaktadır. Çiftlik gruplarının birlikler veya benzeri destek yapılarında bir araya gelme fırsatı da olmamakta ve organik pamuk topluluğunu (tarım uzmanları, çiftçiler, tedarikçiler, üreticiler, vb.) bir araya getirecek hiçbir kurum yoktur- Ulusal Pamuk Konseyi aracılığıyla bile-. Bu nedenle, Türkiye'nin organik pamuk sektörü kurulup büyürken, iyileştirmeye de çok ihtiyaç duymaktadır.

Organik pamuk, genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO'ların) kasıtlı veya bilerek kullanılmadığı iddiasındadır. Organik üreticilerin, çiftçilerden iplikçilere ve markalara kadar organik pamuk değer zinciri boyunca GDO kontaminasyonunu önlemek için geniş kapsamlı adımlar atmaktadır. Bunu yönetmek için, organik pamuk paydaşlarının ürünlerini genetiği değiştirilmiş pamuğun potansiyel varlığı için güvenilir bir şekilde test edebilmeleri çok önemlidir.

Global ISO IWA 32:2019 Proficiency Test Initiative 2021, Global Organic Textile Standard, Organic Cotton Accelerator ve Textile Exchange arasında Wageningen Food Safety Research'in teknik desteğiyle yürütülen bir iş birliği olup, dünya çapında ISO IWA 32:2019 uyarınca grej pamuklu ürünlerde niteliğe yönelik GDO testleri yapılmaktadır.

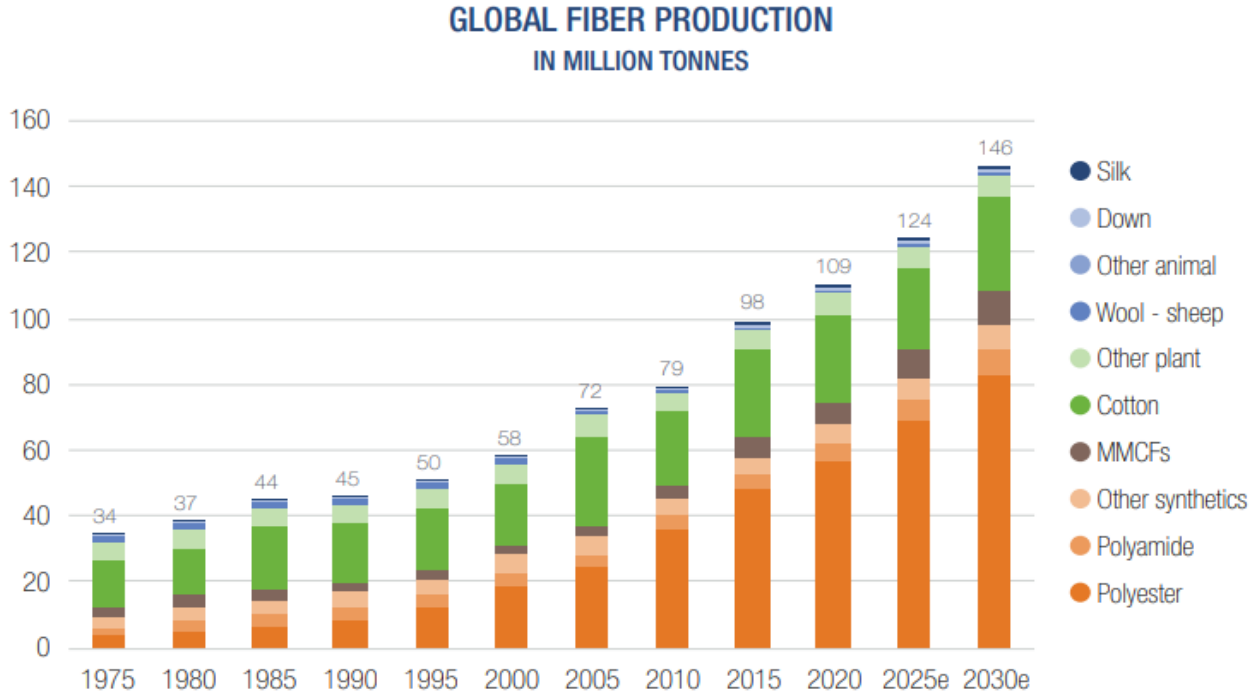
“Pamuk ve tekstillerde genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO'lar) taranması” konulu ISO ISO International Workshop Agreement 32:2019(E), Organic Cotton Accelerator girişimi ve organik pamuk sektörü ile birlikte Nisan 2019'da geliştirilen uluslararası bir referans protokolüdür. Grej pamuk numunelerinde GDO varlığını test ederken laboratuvarlar arasında ortak bir dil oluşturmak amacıyla Global Organik Tekstil Standardı (GOTS) tarafından ilk kavramsallaştırmadan sonra geliştirilmiştir.

6.3.3 Küresel Elyaf Üretimi

Küresel elyaf üretimi, 2000 yılında 58 milyon tondan 2020'de 109 milyon tona çıkarak son 20 yılda iki katına çıkarken, önümüzdeki 10 yılda %34 daha artması beklenmektedir. Endüstride pandemi sonrası yeniden yapılanma sürecinde tercih edilen elyafların üretimi ve kullanımı yeniden tartışılmaktadır. Aslında, geleneksel elyaf ve malzeme pazarının büyümesi ne kadar fazla olursa, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik zorluk da o kadar büyük olacaktır.

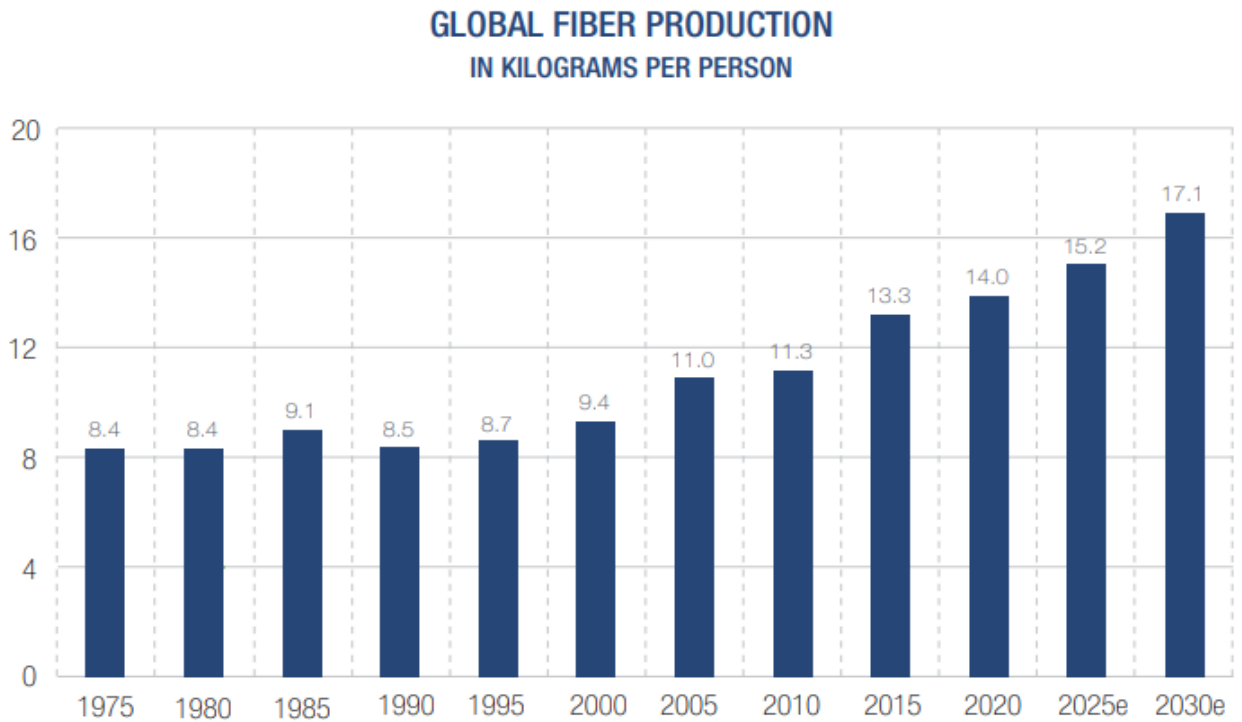
COVID-19 pandemisinin vurduğu küresel elyaf üretimi, yıllar süren büyümenin ardından 2019'da 111 milyon tondan 2020'de 109 milyon tona düşmüştür. Küresel hazır giyim perakende pazarındaki önemli düşüşlerle karşılaştırıldığında, bunun nispeten küçük bir düşüş olduğu görülmektedir. Bunun nedenleri arasında pandemi başladığında pamuk sezonunun tüm hızıyla devam

etmesi, hazır giyim pazarındaki düşük satışların kısmen tıbbi ve hijyen tekstilleri ve ev tekstili gibi diğer segmentlerdeki yüksek satışlarla telafi edilmesi ve Çin'deki üretim hacimlerinin devam etmesi sayılabilir.

Elyaf üretimi, son 20 yılda 2010'daki 58 milyon tondan 2020'de 109 milyon tona neredeyse iki katına çıkmıştır. Pandemi ve diğer faktörlerin gelecekteki kalkınmayı nasıl etkileyeceği henüz net olmasa da yüzde 34 daha artması beklenmektedir. Kişi başına küresel elyaf üretimi 1975'te kişi başına 8,4 kilogramdan 2020'de kişi başına 14 kilograama yükselmiştir.

Elyaf üretimindeki büyümenin insanlar ve gezegen üzerinde önemli etkileri vardır. Kaynakların daha sorumlu kullanımına ve büyümenin kaynak tüketiminden ayrıştırılmasına yönelik acil ihtiyacın farkındalığı artsa da değişim henüz gereken ölçekte ve hızda gerçekleşmiyor.

Sentetik lifler, 1990'ların ortalarından itibaren pamuk hacimlerini geride bırakarak lif pazarına hâkim olmuştur. Yaklaşık 68 milyon ton sentetik elyaf bu elyaf kategorisi, 2020'de küresel elyaf üretiminin yaklaşık yüzde 62'sini oluşturmıştır. Polyester tek başına toplam küresel elyaf üretiminin yaklaşık yüzde 52'sini oluştururken, 2020'de yaklaşık 57 milyon ton polyester üretilmiştir. En çok kullanılan ikinci sentetik elyaf olan poliamid ise, 2020'de 5,4 milyon ton ve küresel elyaf pazarının yaklaşık yüzde 5'ini oluşturmıştır.

Diğer sentetikler, polipropilen, akrilikler ve elastan, 2020'de toplam 5,7 milyon ton üretim hacmiyle yüzde 5,2'lik bir pazar payına sahip olurken, bitkisel elyaflar, 2 küresel elyaf pazarının yaklaşık yüzde 30'luk bir payına sahiptir. Pamuk ise hacim açısından ikinci en önemli elyaf olarak sıralamada yerini almaktadır. Yaklaşık 26 milyon ton ile 2020'de küresel elyaf üretiminin yaklaşık yüzde 24'lük bir pazar payına sahip olmuştur.

Jüt, keten, kenevir ve diğerleri dahil olmak üzere diğer bitki bazlı lifler yaklaşık yüzde 6'lık bir pazar payına sahiptir. 2020'de yaklaşık 6,5 milyon tonluk küresel üretim hacmi ve yaklaşık yüzde 6'lık pazar payına ulaşan suni selülozik elyaflar (MMCF'ler) giderek daha önemli bir elyaf kategorisi haline gelmektedir. Hayvansal lifler 2020'de yüzde 1,57 pazar payına sahiptir. Yün, yaklaşık 1 milyon tonluk küresel üretim hacmiyle yüzde 1 pazar payına sahiptir. Tüy, küresel elyaf pazarının yaklaşık yüzde 0,5'lik pazar payına sahiptir. İpek, yüzde 0.1 civarında bir pazar payına sahiptir.

6.3.4 Liflerin Geri Dönüştürülmesi

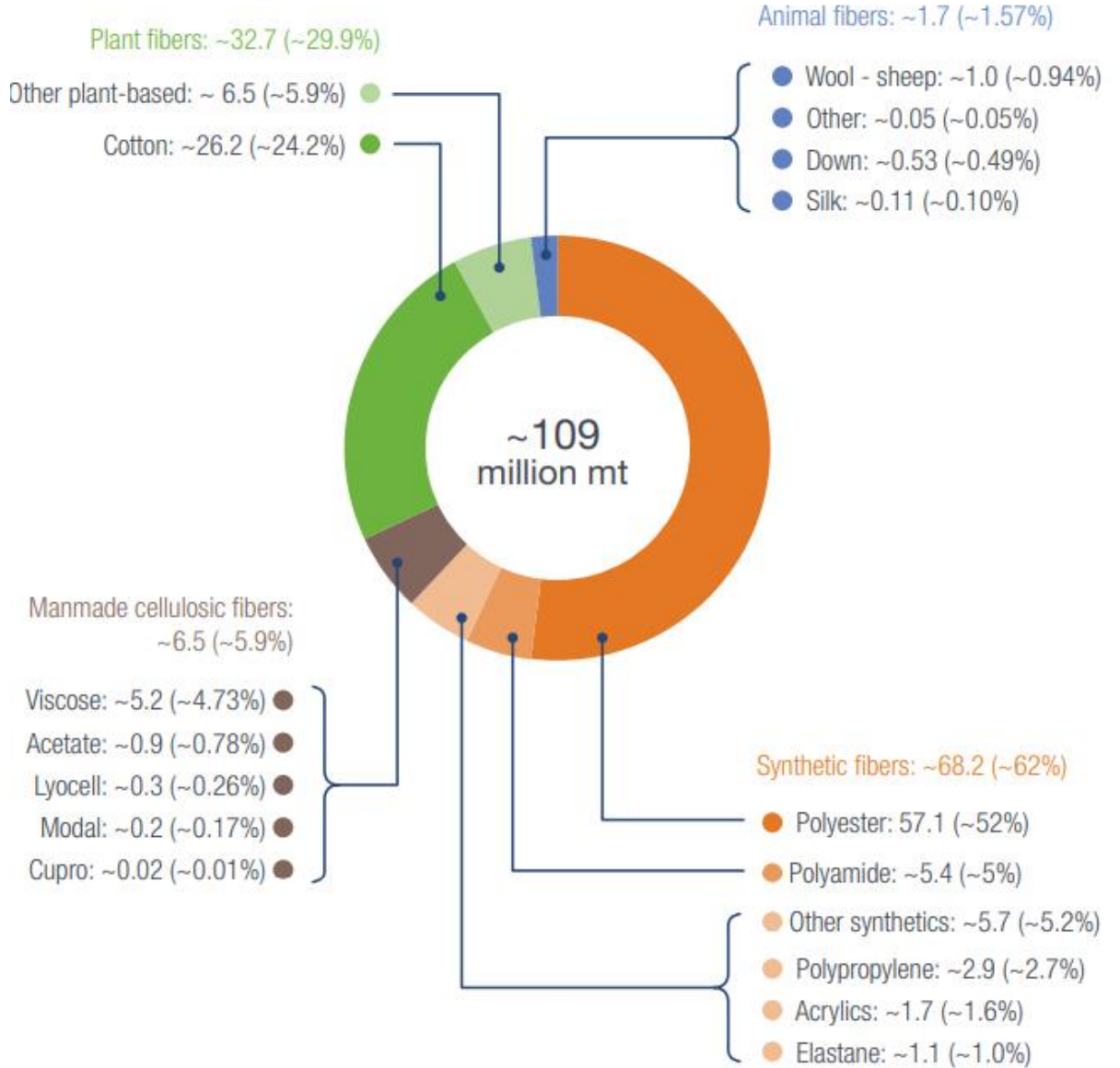
Geri dönüştürülmüş liflerin kullanımını artırmak, iklim değişikliğini hafifletmek, biyolojik çeşitlilik kaybını önlemek, toprak sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri durdurmak ve su tüketimini azaltmak için GHG emisyonlarını azaltmak için büyük potansiyele sahip kilit bir stratejidir.

2020'de, toplam elyaf üretimine kıyasla toplam geri dönüştürülmüş elyaf alımı yaklaşık yüzde 8,1'di- plastik şişelerden yüzde 7,6 geri dönüştürülmüş polyester ve tüm elyafların yalnızca yüzde 0,5'i diğer tüm geri dönüştürülmüş elyafları içeriyordu. Genel olarak, küresel elyaf pazarının yüzde 0,5'inden daha azı, 2020'de tüketici öncesi ve sonrası geri dönüştürülmüş tekstillerden oluşuyordu. Geri dönüştürülmüş elyafların pazar payı 2016'da yüzde 6,9'dan 2020'de yüzde 8,1'e yükseldi.

Bununla birlikte, mutlak sayılarda, ham lif üretim hacmi 2016'da 91,7 milyon tondan 2020'de 100,6 milyon tona yükseldi. Bu, işlenmemiş fosil bazlı liflerin 55,7 milyon tondan 2016'da 2020'de 59,7 milyon tona artışını da içeriyor. Bu, 2020'de 2016'ya kıyasla yılda yaklaşık 4 milyon ton daha fazla fosil bazlı elyaf üretildiği anlamına geliyor.

Küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlamak için, 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarında 2020 ile karşılaştırıldığında yüzde 45 mutlak azalma gereklidir. Polyester, 2020'de yaklaşık yüzde 15 ile en yüksek geri dönüştürülmüş elyaf yüzdesine sahiptir. Geri dönüştürülmüş polyesterin yaklaşık yüzde 99'u PET şişe bazlıydı. Geri dönüştürülmüş yün için pazar payının yaklaşık yüzde 6 olduğu tahmin ediliyor. Kuş tüyü, pamuk, diğer sentetikler (kombine) ve MMCF'lerin geri dönüştürülmüş payı 2020'de yüzde 1'den azdır.

GLOBAL FIBER PRODUCTION IN 2020 IN MILLION TONNES (+%)

6.3.5 İzlenebilirlik ve Şeffaflık

Markalar ve perakendeciler, değer zinciri boyunca ortaya çıkan durumlardan giderek daha fazla sorumlu tutuluyorlar. Malzeme değer zincirini haritalama yeteneği, yalnızca durum tespiti için değil, aynı zamanda Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine yönelik ilerlemeyi izlemek için de önemlidir. 2019 UNECE çalışmasına göre, en iyi 100 hazır giyim markasının çoğunluğu yerinde sürdürülebilir malzeme hedeflerine sahip olsa da şirketlerin yalnızca yaklaşık yüzde 34'ü değer zincirlerini takip ediyor ve takip ediyor ve bunların yarısı yalnızca en yakın tedarikçilerine kadar görülebiliyor. Sürdürülebilirlik standartlarının izlenebilirlikteki rolü Standartlar, sektöre bir ürünün sürdürülebilirlik iddialarını doğrulamak için bir yol sağlar. Genel olarak, doğrulamanın saha, işleme ve fiziksel malzeme olmak üzere üç seviyesi vardır. Güvenilir izlenebilirlik bu üç seviyede doğrulama etkileşimini gerektirir. Neyin izlendiği, nasıl izlendiği ve güvence seviyeleri, büyük ölçüde gözetim zincirine ve standardın gereksinimlerine bağlıdır. Saha ve işlem düzeyinde üçüncü taraf sertifikasyonunu kapsar. Farklı

belgelendirme kuruluşları farklı bölgelerde faaliyet gösterdiğinden, izlenebilirlik belgelendirme kuruluşları arasında ayrıştırılır ve bu da değer zinciri haritalamayı zorlaştırır. İzlenebilirlik, bu belirteçlerin, belgelendirme kuruluşlarının doğrulama ve onay için eriştiği merkezi bir platformda makale düzeyinde izlenmesiyle sağlanır. Fiziksel malzeme doğrulaması, zincir boyunca verilerle entegre edilebilir ve uzlaştırılabilir.

6.3.6 Döngüsel Ekonomi/Döngüsel Moda

Döngüsel ekonomi, atık oluşumunu en aza indirirken malzemeleri ve kaynakları kullanımlarının sonunda ürün döngüsüne geri döndürerek değerlerini mümkün olduğunca uzun süre korumayı hedeflemektedir. Döngüsel ekonomi, kaynakları ekonomi içinde mümkün olduğunca uzun süre tutarken fiziksel kaynakların katma ve içsel değerini koruyan ve hammadde tüketimini, atığı ve değer zinciri risklerini en aza indirmek amacıyla kullanım ömrünün sonunda değeri yakalayan bir piyasa ekonomisi olarak tanımlanmaktadır. **Nike** doğal deri alternatifi yenilikçi deri malzeme üretmek için depolama alanlarına giden deri elyafları geri kazanarak, yeni üründe en az %50 geri kazanılmış malzeme kullanmaktadır. Bu üretim şekli, daha az su tüketilmesini sağlarken ve geleneksel deri üretimine kıyasla daha az karbon ayak izine sebep olmaktadır.²¹

Avrupa'nın önde gelen spor giyim üreticilerinden **Adidas**, ürün gamında sürdürülebilir malzeme kullanımını artırmaktadır. Şirket, okyanuslara atılan plastik şişe, atık ve çöplerin plastiğinden yapılmış bir milyondan fazla çift ayakkabının satışını gerçekleştirmiştir. Bu ayakkabıların üretiminde plastiğin örme ayakkabı yapımında kullanılabilecek bir polimere dönüştüren Parley tarafından geliştirilen bir iplik kullanılmaktadır. Her ayakkabı için çift başına ortalama 11 plastik şişe kullanırken, ayakkabının bağcıklarına, topuk ağlarına, topuk astarına ve çorap astarı kılıflarına ise geri dönüştürülmüş plastik kullanılmaktadır.²²

6.3.7 Ürün Kullanım Süresinin Uzatılması

Ürün Ömrünün Uzatılması iş modelinde ürün yaşam süresi boyunca gelir getirir ve dolayısıyla ömrü uzar. Bu modelde dayanıklılık, kalite ve işlevsellik gibi ürün özellikleri daha değerlidir. İş

²¹ <https://www.nike.com/flyleather>

²² www.trendwatching.com

modelinde ürün ömrünün uzatılmasına yönelik onarım, yeniden işleme, yükseltme ve yeniden satış gibi bir dizi uygulama bulunur.

Tüketiciler hamilelik, kilo alma, büyüme gibi faktörlere bağlı olarak yeni giysilere ihtiyaç duymaktadır. **Petit Pli** firması, pileli giysileri kullanıcılar ile genişleyen ve daralan özellikler sunarak uzun süreli kullanım imkânı sunmaktadır. Vücudu saran pileli malzemeden üretilen unisex tişört, pantolon ve gömlekler çok çeşitli beden ve vücut şekillerine uyum sağlamaktadır. Londra merkezli Petit Pli'nin odak noktası, atık ve CO2 emisyonlarını azaltmak amacıyla çocukların büyüyen vücutlarına uyum sağlayan giysiler üretmek olmuştur. Marka, giysi ömrünü dokuz ay uzatarak karbon ayak izi ve su tüketiminin %20-30 oranında azaltılabileceğini iddia etmektedir. Firmanın çocuklara yönelik ürettiği Little Humans giysilerinin her biri 7 bedene kadar büyüebilmektedir.

Tekstil firmaları siyah bir tişört elde etmek için iplik liflerin siyaha boyanmaktadır. İngiliz, **Vollebak** siyah tişörtü rengini siyah yosun mürekkebi ile sağlamaktadır. Firma siyah yosun mürekkebi ile tişörtün dış yüzeyine baskı yapılarak sürdürülebilir bir ürün elde etmektedir. Markanın yeni tişörtünde siyah rengi elde etmek için göletlerde yaşayan ve güneş ışığını ve karbondioksiti emerek büyüyen siyah yosunları kullanmaktadır. Bir yosun hücresi, karbon siyahı pigmentiyle yaklaşık aynı boyutta olup, aynı renge dönüştürülebilir. Vollebak tarafından kullanılan pigmenti oluşturan Living Ink firması, doğal gıda boyalarının üretiminden arta kalan spirulina yosunu yan ürününü toplayarak ve siyah bir toz üretmek için ısıtmaktadır. Bu toz su ile karıştırıldığında siyah yosun mürekkebi elde edilmektedir. Mürekkep (henüz) elyafları boyamak için kullanılamazken, tişört kumaşlarını renkli olarak basılmaktadır.²³

²³ <https://shop.petitpli.com/blogs/news>

Boyamada siyah renkten daha çok koyu gri bir ton elde edilmektedir. Siyah yosun mürekkebi UV ışınlarına dayanıklı olacak şekilde tasarlanmıştır, bu rengini yıllarca korumasına yardımcı olacaktır. Ancak bu biyo-bazlı bir mürekkep olduğundan, tam olarak petrol bazlı bir mürekkep performansını vermeyecek olup, zamanla siyah renk, dikişlerin yanındaki kenarlardan solabilecektir. Yosunların mümkün olduğunca uzun süre dayanması için, tişörtü mümkün olduğunca az deterjanla soğuk suda elde yıkaması önerilmektedir. Tişörtün geri kalanı, sürdürülebilir şekilde yönetilen ormanlardan elde edilen odun hamurundan üretilmektedir. Okalıptüs, kayın ve ladin ufalanıp hamur haline getirilerek önce lif, sonra iplik ve son olarak kumaş haline getirilmektedir.²⁴

6.3.8 Hizmet Olarak Ürün

Bu model, satış hacmi yerine ürünlerin performansına odaklanır. Şirketler, ürünün sunduğu avantajları hizmet esasına göre satarken kullanım sonunda bakım ve onarım süreçlerinden sorumlu olur. Ürünler, bir kira veya kullandığın kadar öde benzeri bir düzenlemeyle kullanılır ve müşteriler kullanıma bağlı olarak ürüne ödeme yaparlar. Bu model ürünleri kullanımda tutarak, kaynak verimliliğini artırır.

MUD Jeans, 2013 yılında yenilikçi bir “Kot Kirala” konsepti ile abonelerine kot satın almak yerine kiralama imkânı vererek ürünün ömrünü uzatma ve hammaddenin değerini koruma yolunu bulmuştur. MUD Jeans içinde temizlik, bakım ve onarımın da bulunduğu tam kapsamlı bir kiralama hizmeti sunarak, malzemenin mülkiyeti fikrine meydan okur ve tüketicinin işlev dışında herhangi bir endişesi olmamasını sağlamaktadır.

6.3.9 Denim

Denim markaları otantik estetik sağlayan eskitme ve boyama yöntemlerinin çevreye ve insan sağlığına olan etkisini azaltmak için sürdürülebilir çalışmalar yapmaya devam etmektedir. Kimya şirketleri, potasyum permanganat ve anilin gibi toksik kimyasalların kumaş üretim ve geliştirme sürecinden aşamalı olarak kaldırılmasını hedeflemektedir. CleanKore eskitme işlemlerinde parlak beyaz aşınma etkisi elde etmek için potasyum permanganat (PP) spreyi ve lazer güçlendirici ihtiyacını tamamen ortadan kaldıran ve denim fabrikasında iplikleri boyamaya yönelik sürecin patentini almıştır. Çalışma pamuk ipliklerini, beyaz bir çekirdeği çevreleyen ve çivit rengi halka ile kaplayan bir boyama yöntemi ile eskitme denim kumaşlar elde etmeye dayanmaktadır. Bu teknoloji, denim işçileri için çok zararlı olan PP sprey ve lazer işlemiyle ilişkili kimyasalları ortadan kaldırmakla kalmamakta, aynı zamanda kumaştan giysiye kadar üretim süreci boyunca önemli miktarda su ve enerji tasarrufu sağlamaktadır. CleanKore, çalışmasının başlangıcında, solunması veya yutulması veya cilt veya gözle teması halinde tehlikeli olarak sınıflandırılması nedeniyle potasyum permanganatın ortadan

²⁴ <https://www.vollebak.com/the-story/>

kaldırılmasını hedeflemiştir. CleanKore, teknolojinin giysi başına 15 litreye veya günde 5 kişinin içme ihtiyacına eşdeğer suya ve giysi başına 0,51 kWh'ye kadar enerji tasarrufu sağladığı ifade edilmektedir. CleanKore teknolojisi ayrıca, giysinin daha hızlı yıkanması ve PP spreynin ortadan kaldırılmasının bir sonucu olarak üretim veriminde %10 ila %20'lik bir artışa yol açmaktadır.²⁵

Genel olarak Denim kumaş trendlerine bakıldığında ise elmas desenler gibi klasik tasarımlar, optik illüzyonlar, batık ve cesur dantel yapıları bir araya gelmektedir. Kesimler söz konusu olduğunda, festival cazibesi ve konfora odaklanmaktadır.

²⁵ <https://www.cleankore.com>

6.4 Sonuç

Sektörün özellikle dokuma-kumaş ve giyim sektörlerinin Türkiye açısından gelecek 5 yıl için yatırım açısından çekiciliğin yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum sektör açısından rekabetin artacağını ama sektördeki firmaların da ivme kazanarak büyüyeceğinin işareti olmaktadır.

Çalışmaya katılan firmaların %75'inin aile şirketi olduğu belirlenmiştir. Aile dışında ortağı olan firmaların oranı ise %25'tir. Sektör aile firmalarının karar vermedeki hız, esneklik ve sahiplenme gibi avantajlarından yararlanırken, özellikle damat ve kardeşler ile yapılan görüşmelerde kararların aile büyükleri tarafından alınmasının, aile bireylerinin bazılarının kayırılmasının, karar alıcıların tutucu almasının en büyük dezavantajlar olduğu görülmektedir.

Çalışmaya katılan firmaların yarısından fazlasının 1-10 yıl arasında kurulan firmalar olduğu görülürken, yaklaşık 15 tanesi 31-45 yıl arasında kurulmuş tecrübeli ve sektöre göre görece kurumsal firmalar olduğu saptanmıştır.

Çalışmada en fazla dikkat çeken sonuçlardan birisi sektördeki firmaların desteklerden haberi olmaması, ya da yararlanmamasıdır. Ur-ge, tanıtım ve tasarım destekleri en az yararlanılan destekler olarak görülürken, yurtiçi ve yurtdışı fuar destekleri görece daha fazla yararlanılan desteklerdir. GATİP firmaları destekler konusunda bilgilendirerek, katma değerin arttırılmasına yardımcı olmalıdır.

Sektörde en önemli üstün yönler olarak bilgi ve deneyim düzeyinin güçlü olması, ucuz işgücü istihdam edilebilmesi, kaliteli ve sürekli üretim yapabilmesi olduğu görülürken, zayıf yönler olarak hammadde dışı bağımlılık, açık hesap baskısı sektördeki yoğun rekabet belirlenmiştir. Sektörde etik rekabet anlayışının olmaması, dış rekabet baskısı tehdit olarak algılanırken, pandeminin sektöre olumlu etkisi, yeni teknolojilerin sektöre etkisi ve navlun fiyatlarındaki artışın Uzakdoğu rekabetini Avrupa açısından olumlu etkilemesi fırsatlar olarak algılanmaktadır.

Sektördeki firmaların satışlarının %63'ünü ihracat oluştururken, deri sektörünün ihracatının %81 ile diğer sektörlerden daha fazla olduğu gözlenmektedir. İplik sektöründe iç pazarda %46 ve dış pazarda %54; konfeksiyon sektöründe iç pazar %30 ve dış pazarda %70, kumaş sektöründe iç pazar oranı %31 ve dış pazar oranı %69 son olarak teknik tekstil sektöründe iç pazar oranı %33 ve dış pazar oranı %67 olarak gerçekleşmiştir.

Yapılan araştırmada sektördeki firmaların %81'i müşteri memnuniyetini düzenli olarak ölçtüğünü belirtmektedir. Müşteri memnuniyeti ölçüm yöntemleri sorulduğunda ise; müşterinin düzenli ürün alması, önemli müşteriler ile yapılan telefon ve yüz yüze görüşmeleri, şikayetlerin az olması olarak cevaplanmıştır. Müşteri memnuniyeti ölçümü konusunda firmaların büyük çoğunluğu doğrudan iletişim kurarak gerçekleştirdikleri diyalogları dikkate almaktadır. Araştırmaya katılan firmalardan sadece %16'sı matbu bir form kullanarak müşterilerinin görüşlerini kayıt altına almaktadır.

Yapılan çalışmada ortaya çıkan bir diğer önemli bulgu ise firmaların %57'sinin fuarlara katıldığı görülmektedir. Diğer sektörler ile karşılaştırıldığında geri kalan %47'nin ürün tanıtma ve yeni müşteriler bulmak için fuarlara katılmayı tercih etmediği belirlenmiştir. Gerekli teşvikler sağlanarak, tanıtılarak firmaların fuarlara katılması teşvik edilmelidir.

Çalışmaya katılan firmaların en az kullandıkları pazarlama yönteminin e-ticaret olduğu görülmektedir. Yeni dünya düzeninde firmaların online satışa yönlendirilmesi olumlu olacaktır. En yoğun kullanılan satış yönteminin doğrudan satış ve toptancılar yoluyla satış olduğu görülmektedir.

Sektörün yatırım yapması gereken en önemli pazarlar arasında Afrika ve Avrupa'nın olduğu görülmektedir. Sektörün Avrupa'da; Almanya, İspanya ve İngiltere'de ve ABD'de deki pazar payının artırılması ise en önemli hedefler arasında yer almaktadır.

Çalışmanın en önemli bulgularından bir diğeri sektördeki firmaların %12'sinde ar-ge departmanı bulunurken, %87'sinde tasarım departmanı bulunmaktadır. Ar-ge departmanına sahip firma oranının azlığı firmaların özellikle gelişmiş ülkelerin firmalarıyla rekabet etmesinin önündeki en büyük engeldir. Firmalara yeni ürün geliştirme ile ilgili stratejileri sorulduğunda ise taklit ve diğer firmaların ürünlerin benzerlerini üretme olduğu söylenmiştir.

Firmaların %41'inin insan kaynakları departmanı bulunmazken, %51'inde insan kaynakları departmanının bulunduğu saptanmıştır. Firmalar muhasebe müdürleri, aile üyeleri veya sadece tek bir insan kaynakları personeli aracılığıyla insan kaynakları ile ilgili çalışmalarını yapmaktadır.

Firmaların %41'inin insan kaynakları departmanı bulunmazken, %51'inde insan kaynakları departmanının bulunduğu saptanmıştır. Firmalar muhasebe müdürleri, aile üyeleri veya sadece tek bir insan kaynakları personeli aracılığıyla insan kaynakları ile ilgili çalışmalarını yapmaktadır. Kurumsallaşma için insan kaynaklarının profesyonel olarak çalışması önem arz etmektedir, sektörün bu yönde çalışma yapması katma değer yaratacaktır. Sektördeki firmaların personel bulurken en fazla kullandıkları yöntem tanıdık referans yoluyla personel temin ederken, ikinci yol olarak ilan ve internet üzerinden personel bulmaktadır. Tekstil firmalarının %47'si personel bulmakta sıkıntı yaşamazken, %53'ü personel bulurken sıkıntı yaşadığını söylemiştir. İstatistiki olarak firma büyüklüğü, sektör, grup şirketi olma ve kurumsallık özellikleri ile personel bulma sıkıntısı arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak yapılan yüz yüze görüşmelerde firmaların mavi ya da beyaz yakalı nitelikli personel bulma konusunda sıkıntı yaşadıkları sonucuna varılmıştır.

Çalışmaya katılan firmaların %90'ı 1 ve ikinci kuşak firmalar arasında yer almakta, sadece %10'u ise 3. ve 4. kuşak firmalar arasında yer almaktadır. Sektörün görece yeni ve genç firmalardan oluşması özellikle eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinin öneminin altını çizmektedir. Yeni firmalar gelişmek, büyümek ve hayatlarına devam etmek için gerekli destekleri almak zorundadır.

Firmaların hammadde ithalatının büyük oranda peşin olanda yapıldığı görülürken, ihracatlarını ise %68 vesaiki mukabili yapmaktadır. Firmaların diğer sektörlerle göre görece olarak daha güvenceli satış yaptıkları görülmektedir.

Tekstil sektöründeki firmaların finansal zorluk yaşamalarındaki en önemli faktör sektörde yaşanan yoğun rekabet olduğu görülmektedir. Firmaların benzer ürünler üretmesi rekabetten kaçınmalarının önündeki en önemli faktörlerden biri olduğu görülmektedir. Firmaların üretim girdilerinin dışa bağımlı olması fiyat belirleme, politik ve ekonomik krizlerde darboğaz yaşama gibi problemleri beraberinde getirmektedir. Açık hesap usulü çalışma firmaların finansal olarak zorluk yaşamada diğer önemli faktörlerden birisi olduğu görülmektedir. Gaziantep'teki diğer sektörlerinde en büyük problemlerinden biri olan açık hesap baskısı tekstil sektörünü de etkilemektedir. Maliyet hesaplamalarının yapılamaması, sektördeki firmaları en az etkileyen faktörlerden birisi olarak görülmüştür.

Sektördeki trendlere baktığımızda sürdürülebilirlik, atık oluşumunu en aza indiren döngüsel ekonomi, ürünün kullanım süresinin uzatılması, ürünlerin kiralananarak verilmesi ve kot kumaşlarında ve ipliklerinde yapılan yenilikler firmaların ar-ge bölümlerine olan ihtiyaçlarını yeniden vurgulamaktadır.

Yapılan bu çalışmada tekstil sektörünün üstün, zayıf yönleri, tehdit ve fırsatlara, yeni trendlere ve rekabet stratejilerine yer verilmiştir. Çalışma tekstil firmalarına güncel ticaret ile ilgili bilgi verirken, mevcut sektörel durum ile ilgili de aydınlatıcı bir rapor sunmaktadır.